

સ મ પ્ણ.

ત્રિકાલજ્ઞાની અરિહંત પરમાત્માઓની ગેરહાજરીમાં

જગતના તરણ-તારણના એક માત્ર સાધન

શ્રી દ્વાદશાંગીના રચયિતા અને

પ્રભુ વીરના પ્રથમ ગણધર

શ્રી ગાતમસ્વામી

મહાપ્રભુને !

કે

જેમની

રચેલી દ્વાદશાંગીના મહાસાગરમાં મહાલતા જ્ઞાનીઓ આવી

અનેરી રચનાઓ કરી શક્યા, તે રચનાઓનો

સંશ્રેય તેમનાજ ચરણકમલે રણુ કરી

પ્રકાશકનો આત્મા કૃતાર્થતા

અનુભવે છે.

समर्पणम् ।

पू. पा. प्रातःस्मरणीय ! गणधर ! गौतमेन्द्रभूते !

अपश्चित तीर्थ मर्तुर्वेद्धमानातिशय समृद्धेः श्रीवर्द्धमानजिनस्य
बाह्याभ्यन्तरारातिविजयत्वाद् महावीरस्य शिष्यवर्गाग्रणीर्भवान् मग-
धजनपदान्तर्गत गौर्वरप्रामे विप्रविद्याविचक्षणस्य द्विजस्य वसुभूतेः
शीलालङ्कार धारिण्यां प्रियायां पृथिव्यां प्राच्यामिव दिवाकरः सकल-
क्षितिभृत्कुलशिरोधार्यपाद, शच्यामिव जयन्त समानन्दिताशेष
विबुधनिकाय., यशोदायामिव पुण्डरीकाक्ष शङ्खचक्रगदापद्माद्युप-
लक्षित करः, परिस्फुरज्जन्मजरामरणार्तिजलचरमालाकराळे, उन्मी-
ललोलमनो विकल्पसहस्रसलिले, रङ्गत्तुङ्ग तृष्णातरङ्ग भङ्गुरेऽनन्तपारे
भुवन व्यापिनि संसार समुद्रे निमज्जतां मय्यात्मनां समुद्धिधिर्पया
समाससाद जन्म ।

आशैश्वादिपि ब्रह्मकर्म निष्पात समधीतचतुर्दशविद्याकं वेदवेदा-
न्ततत्त्वपारदम्भानं बहन्तं यजमहाम्याभिमानं साशङ्क मानसमपि सर्वज्ञ
विरुद धारिणं श्रीमहावीरपरिचयाद् विधूतनि.शेषविभ्रमं

समवाप्यनन्तरं प्रणीतद्वादशाङ्गगणिपिटकं चतुर्जानशालिन सरित
इव महार्णवं अपरित्यक्तमर्यादं, व्रततय इव महीरुहं समाश्रितसन्तापव्या-
पपरिहारक्षमम्, राजहसराजय इव मानसं अपगतकालुष्यहृदयं, तारका
इव हिमगभरित मालिन पियूषरसाश्रिताभिर्गोदभि क्षालयन्तं समन्ता-
त्तमोभर जगत समशिश्नमन्नक्षीणमहानसोप्रभृतय सहर्षमनावात
स्थानान्तरा अनेका लब्धयो भवन्तम् ।

निवसता पञ्चाशद् वत्सराणि गृहवास, निरन्तर कारयता यज्ञ-
कर्माणि, सर्वज्ञाभिमानेन भवार्णवपोतायमान समासादितं वैराग्यम्,
त्रिंशदब्दानि परिपालयता छद्मस्थपर्यायं व्यधायि निश्छिन्नभक्त्या
श्रीवीरजिनचरणसेवा, निहिता च न्यासीकृताङ्गुष्ठक्षीरकारितपारणा
पञ्चदशशतीभ्युत्तरा तापसाना स्फुरत्केवलज्ञानावबोधा तत्क्षणेन, शिव-
गते भगवति व्युच्छिन्ने प्रेमबन्धने स्वयवरा सभागता द्वादश समा-
सनाधीकृता विषादेन त्रिभुवनविवरवर्ति चराचर वस्तुजातं करतल-
गतामलकवद दर्शयन्ती अप्रतिधाता अनन्ता निरावरणा केवलज्ञान-
लक्ष्मीर्भवता ।

परिस्फुरत्किरीटकोटिनिष्ठङ्कितविप्रिधभास्वररत्नराशिविनाशितान्ध-
तमसा देह प्रभाबोतितदिक्चक्रचाला भक्तिभरप्रहृमानसा नमस्कुर्वते
भवते नर-नाम-विद्याधरा-ऽमुर-व्यन्तर-ज्योतिष्क-वैमानिकाना-
मधिपतय सबहुमानम् ।

भवत प्रसरमागता विमलावबोधाच्छोदनिर्भरा प्रत्यक्षानुमान-
प्रमाण विराजिततटद्वया दुष्कर्मद्रुमोन्मूलनक्षमा अस्ताघस्याद्वादवर्ताता
नयगमभङ्गोत्तुङ्गतरङ्गमालासमाकुला प्रवीणमुनिजनकर्णधारपटुतर-

सञ्चार्यमाणप्रतिभाप्रवहणा भव्यजनमलिनमनो विमलताभापादयन्ती
 स्रोतस्विनी द्वादशाङ्गी प्रक्षालयति प्राणिना पापपङ्क, विशोधयतितरा-
 मात्मान, चिर्वर्द्धयति पुण्याङ्कुराणि, विनाशयति त्रिविधमपितापमिति
 कथने नास्त्येव कथमपि कथकथिक्ताया अवकाश ।

प्रतिदिनं प्रणवमायाबीजपूर्वक नमोऽन्त भगवतो भवतो नाम-
 मन्नाक्षरस्मरणकारिणा शरीरिणा न प्ररोहति व्याघय, प्रभवन्ति
 नाघय, नोल्लसति नागोरगमृगेन्द्रारण्य वारिधिक्षुद्रदेवासुरप्रभृतीना
 भयानि, समुल्लसन्ति सुखानि, वृद्धिमृच्छति कुटुम्बम्, समेधते धनम्,
 किं बहुना^२ सफलता मायान्ति सर्वेऽपि प्रियासुतारोग्यसम्पदादिका
 मनोऽमिलपिता मनोरथा ऐहिका पारत्रिकाश्च ।

निवसन्ति भवति क्षान्त्यार्जवमार्दवप्रभृतयो यतिधर्मा, गाम्भी
 र्यैदार्यैर्धर्ममुखा स्तुहिनगिरिसुधाशुदिग्दन्तिशक्रगजगौरीशरूप्या-
 चलक्षीरोदधिफेनप्रसरावदाता सङ्घातीता गुणा, तप सम्पद,
 क्षीराश्रवादयस्त्रिभुवनार्थ्यजनका अनेका महत्यो लब्धयश्च ।

इत्याद्यनेक गुणगणाकृष्टचेता भवच्छिष्यसन्ततिसमुद्भूतैरेव
 महद्भिर्भाचार्यादित्रिविद्भूमि प्रणीतानामनेकेशा चित्रश्लेषयमकालङ्कारा-
 लङ्किताना विविधरसनिकेतनाना स्तोत्राणा सुमहान् सङ्ग्रहोऽय जैन-
 स्तोत्रसमुच्चयप्रथमविभागरूप समर्पयाम्यसावह प्रमोदभरमेदुरो
 भवत एव केवलज्ञानप्रदानदक्षे करकिसलये-

नागजी भूधरनी पोळ, } सद्गुरु
 अमदावाद. } साराभाई मणीलाल नवाच.

FOREWORD.

The writing of something like a foreword to this book of sublime songs and prayers composed by recognized writers and edited by a sound savant is certainly a presumption and requires an apology I have only to say that I cannot propose anything to state here by way of supplementing the theme or the Introduction. What I propose to do is to make a short humble statement regarding the importance of the book to students and the place it deserves to occupy in the hearts of houseless monks and devoted householders

2 It gives me much pleasure to say that the present volume which is intended to form the first volume of the Prachina-Jaina-Sāhitya-granthāvalī (Ancient Jain Literature Publication Series) forms a right pioneer for the series and opens up altogether a new vista to workers in the field of Jain literature, religion

and philosophy. The book contains 119 prayers to the Jain Prophets or Tirthankaras from the pens of different writers belonging to different periods of time. Although the general subject matter be the same for all pieces which are all devotional prayers, there is yet seen an abundant variety of topics, ideas, expressions, sentiments, styles and metres and the volume presents an immense interest alike to a historian as well as to a philosopher, to a bard as also to a story teller, to a grammarian as well as to a linguist, to a poet as also to a psychologist, to a critic as also to an amateur and lastly, to a rhetorician' as also to a prosodist.

The work may well occupy a place not only among literary compositions but among religious books also. The arrangement of prayers which is mainly based on chronological data has been very happy and no pains have been spared by the editor and the publisher in collecting the material and presenting it. The book deserves a place in the cupboards of recognized libraries, on the book shelves of scholars and students and inside the sanctuaries and shrines of saints and devoted householders. The book is a very suitable one for the study of Ardha - Māgadhi and Jain Literature and

deserves to find a place in the University curricula. It is expected that learned and sympathetic readers would accord a hearty welcome to this first volume of a noble series and in encouraging the publishers the readers would no doubt be doing an esteemed indirect service to the spread of the study of Jain and Ardha-Māgadhī literature

Gujarat College,
AHMEDABAD
Kartik Shukla 10,
Samvat 1989.
November 7, 1932.

K. V. Abhyankar,
Professor of Sanskrit
and Ardha-Magadhī.

પ્રાક ઠંથન—

પ્રાતઃસ્મરણીય પંડિતપ્રવર બાલપ્રહારી જૈનાચાર્યો અને મધુરધર સાધુવરોએ રચેલાં આ સ્તોત્રોનો સંગ્રહ જનતા સમક્ષ રજૂ કરતાં આજે મહારા યાત્રાને જે અનહદ આનન્દ થઈ રહ્યો છે, તે તો માત્ર અનુભવી શકાય : કહી શકાય નહિ ! પરંતુ વાસ્તવિક રીતિએ તો આ સંગ્રહને સર્વાંગ મધુરૂ અને સુંદર બનાવવાનો સુયશ્ક દક્ષિણ વિહારી મુનિરાજ શ્રી અમરવિજયજી મહારાજના પરમ વિનેય વિદ્વત્ત મુનિવર્ય શ્રીમત્ ચતુરવિજયજી મહારાજના જ જ્ઞાન અને શ્રમને ફાળે જાય છે. તેઓ શ્રીમદ્દત્તી અધ્યાય મહેનત અને તેજસ્વી પ્રેરણા વિના મહારા જેવો કુદ્ર શક્તિવાન આવા અન્યરત્નને તૈયાર કરી શકત જ નહિ. એટલે આ અન્ય વિષે જે બોલ કહેતાં પૂર્વે હું તેઓશ્રીનું ઋણ અદા કરવું અનિવાર્ય માનું છું. તેમજ આવા ઉત્તમોત્તમ અન્યરત્નની પ્રસિદ્ધિ કરવાનું સદ્ભાગ્ય મળે પ્રાપ્ત કરાવવા માટે તેઓશ્રીનો હું પરમ ઉપકૃત છું.

પ્રસ્તુત ગ્રંથ એ પ્રાચીન સ્તોત્રોનો સંગ્રહ છે. સ્તોત્ર એટલે સ્તુતિ અર્થે રચાયેલું કાવ્ય. પોતાના ઇષ્ટદેવના ગુણાનુવાદ અને પોતાની આંતર અભિલાષાનો સ્તોત્રમાં તેના રચયિતાએ સાક્ષાત્કાર કરાવે છે. અને આવાં સ્તોત્રો ભક્તની ભક્તિભાવનાની ઉચ્ચતા કિંવા વિશિષ્ટતાનો ખ્યાલ આપે છે જૈન સાધુવરો કેના ગુણાનુવાદ ગાય છે, કેવા ગુણાનુવાદ કરે છે અને તેઓની આંતર અભિલાષા કેટલી નિર્મળ, કેટલી પવિત્ર, કેટલી ઉચ્ચ કેટલિની હોય છે, જે બધું સ્તોત્રોના અવલોકનથી જાણી શકાય છે. કોઈ પણ દર્શન કે દિવ્યમાં અને જૈનદર્શનના સાહિત્યમાં સ્તોત્રોનું સ્થાન ધણજ ઊંચું છે કહેવા ઘો કે—સ્તોત્રો એ ધર્મસાહિત્યનું અંગ છે. ભક્તભાવો ત્યારે મધુર મરોદે પરમાત્મ મૂર્તિમાં તદ્દિત જનીને સ્તુતિકાવ્યો—સ્તોત્રો ગાય છે, ત્યારે તેમાંથી રચનારની કળા અને ભાવનારની પવિત્રતા નિર્ઝરે છે.

પ્રાચીન કાળમાં, જ્યાં નિધારસિકામાં વાદવિવાદ ચાલતા, જ્યારે
પદે પદે વિદ્વાતાની જરૂર પડતી, જ્યારે કાવ્યકલા રાજ્ય અને પ્રજા
ઉભય માટે રસિકતા ભરી હતી, ત્યારે એ પરસ્પર સ્પર્ધાના કાળમાં
લખાએલા કાવ્યોનું પદનાલિત્ય, શબ્દગુથણી તેમજ રચના
કળા ખૂબ ખૂબ ખીલતા એમ કાવ્યોના અવલોકનથી જણાય છે
આવા કાવ્યો એ સમાજની મોઢી સપત્તિ છે, પરન્તુ હેલા સૈમ
એમાં કાનપ્રભાવે અને જનતાની જડવાદ તરફની વૃત્તિ-પ્રવૃત્તિના
કારણે આ સમૃદ્ધિનો ઘાસ થતા લાગ્યો છે નવીન રચનાઓ થવી
તો દૂર રહો, પરન્તુ જુની પણ પૂરી સચવાઈ નથી છેલા થોડા
વર્ષો દરમ્યાનમાં સ્તોત્રોના ટુકા સમગ્ર પ્રસિદ્ધ થવા છતાં, એ તો
બહુજ અધુરા છે-તદ્વન અ પ છે જૈન સ્તોત્ર સાહિત્ય તો ખૂબજ
વિશાળ છે અને એ સ્તોત્રસાહિત્યનું મરક્કણ થાય, એ સ્તોત્રસાહિત્ય
જ હારોની પેગીઓમાંથી ભક્તોની જીભે ને વિદ્વાનોની દષ્ટિએ ચઢે, એ
અમર કા મો દ્વારા અમરતા પ્રાપ્ત કરી ગએલા પુણ્ય પુરુષોનું અમર
નામ વધુ ઉજવન અને અને એ બધાય કગતા આત્મા આવી પ્રવૃત્તિ
દ્વારા પોતાનું દલ્લાણુ માધી શકે, એજ કાગણુથી આ સ્તોત્રસમગ્ર
પ્રનિદ્ધ ગ્રંથાની ભાવના થએલી પૂજ્ય આગામન દમ્ચરીશ્વરજી મ
દાગજએ એ ભાવનાને ખૂબ પુષ્ટ કરી અને પૂ. ચતુરવિજયજી
મહારાજની શબ્દાતીત મહાયથી આજ પ્રત્યક્ષરે એ ભાવના ફળી.

પ્રખુત અથમા પડિનપ્રવર વાગિજકેસરી ભગવાન દેવચંદ્ર
મુનેશ્વરજી, તેમજ શ્રી રામચંદ્ર-અમરચંદ્ર-હર્ષભદ્રચંદ્ર-જિ
નભદ્ર-ભદ્રાપુત્રામિ-વમચાપ-વનપાવ કવિ-અને શ્રી
શ્રીપાવ પ્રમુખ તપોબળગજગ્જીય દવિવગેના અન્યાર સુધી અમુ
દિન ગેના મોત્રો પ્રનિદ્ધ દ-વામાં આન્યા છે આ સ્તોત્રોની ગ્ય
નાઓ પણ મિત્ર મિત્ર દષ્ટિએ થએલી જણાય છે એમકે-કોની
દષ્ટિએ અર્દનામ સદમ અને અપોત્તર ચન નામ નગરની પ્રમુખ
સ્તોત્રો વિશદ-ચતુર્વિદનિમ અવ અને હાદશામી ૫૦ પ્રમાણ

કુલકાદિ ધર્મસાહિત્યની દૃષ્ટિએ, રામચંદ્ર વિરચિત અલંકારાલંકૃત કાવ્યો કાવ્યાલંકારની દૃષ્ટિએ, શ્રી મહાવીર કલશ વિગેરે અપભ્રંશભાષાની દૃષ્ટિએ, ‘ખ’ પરિશિષ્ટમાં આવેલ વર્ધમાન ષટ્ત્રિંશિકા છન્દ સૌન્દર્યની દૃષ્ટિએ, અને ‘ગ’ તથા ‘ઘ’ પરિશિષ્ટમાં આવેલ શ્રી પદ્માવતી-અષ્ટક, શ્રી ઉવમગ્ગહરં સ્તોત્ર, તથા દેઉલવાડા-મંડન શ્રી સુગાદિ દેવ સ્તવન મન્ત્રપ્રભાવવિધિની દૃષ્ટિએ,—એમ સાહિત્ય વિષયક જૂદી જૂદી રૂચિના વાંચકોને આહ્વાદજનક આ સ્તોત્રોની રચના થએલી છે. આ કાવ્યોમાં કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ પદ્ધતિલિપ્ય છે, કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ છન્દોનન્દન છે. કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ રચના-રમણીયતા છે, કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ ગુણુલંકાર-વિનુભાણુ છે, કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ ચિત્રકાવ્યોલ્લાસ છે, તો કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ ભક્તિમયતા કે કવિતા પ્રકાશ છે. અને આ બધું સાચેજ વિદ્વાનોના અન્તરમાં અસન્ત આનન્દ ઉત્પન્ન કરવા માથે પ્રાચીન જૈન સાધુઓ પ્રત્યે નિર્મળ માન ઉત્પન્ન કરે તેમ છે. અને આ કાવ્યોમાં બીજી જે જે ચમત્કૃતિ વગેરે છે, તે વિદ્વદગમ્ય હોયને તે વિષેનો અભિપ્રાય તેઓજ સ્વયં બાંધી અને આપી શકે છે છતાં આ વિષે વિશેષ જાણુવાનેગ તો પ્રસ્તુત સંપાદકની સુવિસ્તૃત પ્રસ્તાવનામાથી મળી રહે તેમ છે. તેઓશ્રીએ સ્તોત્રોના કર્તાઓ વિગેરેની કરેલી ઐતિહાસિક ચર્ચા તે વિષયમાં નવીન પ્રકાશ પાડે છે.

પ્રસ્તુત સંગ્રહમાં અપાતાં કાવ્યોના ગચ્ચિતા મ્હોટે ભાગે બાલ દીક્ષિત છે. જૈન શામનના ધર્મધુરધરો મ્હોટે ભાગે બાલદીક્ષિત છે. બાલદીક્ષા, એ તો મહાપુરુષોને ઉત્પન્ન કરનારી ખાલુ છે. પૂર્વભવના શુભ મંસ્કાર હોય, ધર્મો માતાપીતાના વાતાવરણમાં એ મંસ્કારો તાઝી પામ્યા હોય અને ચારિત્રના પરિપાલન તથા મરશુરના મતત મહવાચમાં અભ્યાસ થતો હોય, ત્યાં આદર્શ મંસ્કારો વિકસે અને વિદ્વતા વામ કરે એમાં નવાઈ જેવું પણ શું છે? જગતના દુઃખનું મૂળ તૃષ્ણા છે અને એ તૃષ્ણાનો સાધુ પુરુષોએ પ્રથમથીજ ત્યાગ

કર્ચો હોય છે, એટલે કે-તેઓએ પ્રાપ્ત થયેલી પૌદ્ગલિક સામગ્રીનો ત્યાગ કર્યો હોય છે અને નવી મેળવવાની ધન્યતા છોડેલી હોય છે, આથી તેઓ તો કેવળ ચારિત્રપાલન અને વિદ્યાધ્યયનમાજ મશ્ગુલ રહે છે અને આથીજ તેઓમાના મ્હોટે લાગે પ્રભાવસપત્ર યાની બન્યા છે અને બને છે બાલદીક્ષામા તો જરૂર એક યા બીજી રીતે પૂર્વભવના મસ્કારોજ હેતુરૂપ હોય છે પ્રાચીન સ્તુતિ કાવ્યોનો શોખ મ્હને બાલપણથી જ છે આઠ વર્ષની ઉંમરે અમદાવાદમા હું શ્રી સંભવનાથજીના જિનમંદિરે દર્શનાર્થે ગયોયો એક બહેન મધુર સરોદે અતિ પ્રસિદ્ધ શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર બોલી રહ્યા હતા અને ત્યારથી હું એ સ્તોત્ર સાંભળવાનો અને પછી બોલવાનો બસતી બન્યો છું ન્હાનપણથી હું એવા સ્તોત્રો જાહેરમા મૂકવાના સ્વપ્ના સેવતો આવ્યો છું અને આ પુસ્તક એનાજ ફલ સ્વરૂપ છે એટલે પૂર્વભવના મસ્કારો અને આ જીવનનું પવિત્ર વાતાવરણ મનુષ્યના અન્તરમા અજ્ઞાન અસર ઉત્પન્ન કરે છે, એ નિઃસંદેહ સત્ય છે હું વિ સ ૧૯૮૮ ના ભાદરવા વદ ૩ (તા ૧૭-૯-૩૨) ને દિને પઠવાણુ ગયેલો ત્યા પૂજ્યપાદ બાવણસચીવ, પરમ શા સનપ્રભાવક વ્યાખ્યાનવાચસ્પતિ પન્થાસપ્રવગ શ્રીમદ રામચિજયજી ગણિવરના પરમ વિનેય બાવદીક્ષિત મુનિરાજ શ્રી મનકવિજયજી મહારાજ બચકર માદમીના બીજાને હતા, છતાં પણ એ બધી વેદ-દનાઓ વચ્ચે એ પુણ્યપુણ્યના મુખમાથી અરેકાગને બહાર “ શરણુ” મળુ શ્રી વીરનું ” એજ ઉચ્ચારો નીકળ્યા કળતા હતા, એ શુ બાવસરકારોનો જેવો તેવો પ્રભાવ છે ? ખરેખર, જૈનદર્શનના મમૃદ્ધ સાહિત્યનો સુવશ તો બાવદીક્ષિતોનેજ ફાળે જાય છે

હવે આ મગ્ધયા અખાએવ વસ્તુ વિષે થોડો ખુનામો જરી લઉં આ મગ્ધમા શ્રી ઉવમગ્ધજી સ્તોત્ર વિગેરે જે દુર્વલ યત્રો સાથે આપનામા આવેલ છે, તે યત્રોમા દીકા કળતા કોષ્ઠક રચને ફરક

હોવાનું કારણ પ્રાચીન યંત્રો મેળવીને ફેરફાર હોવાથી લીધા છે. શ્રી કલિકુંડ પાર્થનાથનો યંત્ર શ્રી વાદિદેવસૂરિ-કૃત સ્તોત્ર ઉપરથી ભક્ત્યના શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામીજીના દેરાસરના તાત્રપ્રત્ર ઉપરથી લઈને આ પુસ્તકમાં આપેલ છે. વળી આ પુસ્તકમાં શ્રી ગૌતમ-સ્વામિજી મહારાજનું ત્રિરંગી ચિત્ર^૧ આપવામાં આવ્યું છે. આમ તો આવા ધણાં ચિત્રો જૂદી જૂદી રીતનાં પ્રસિદ્ધ થયાં છે, પરંતુ આ ચિત્ર તો શ્રી વજ્રસ્વામિજી મહારાજએ રચેલા સ્તોત્રની ગા-થાને ખાસ લક્ષ્યમાં રાખી નવજ તૈયાર કરાવ્યું છે. વળી આ પુસ્ત-કમાં મહા પ્રભાવિકા શ્રી પદ્માવતી દેવીનું પણ એક ચિત્ર છે. પા-ઠણુ-ખેતરપાળના પાડામાં આવેલ શ્રી શીતલનાથજીના જિન-મંદિરમાં જે શ્રી પદ્માવતી દેવીની મૂર્તિ છે, તેજ પ્રાચીન મૂર્તિ ઉપરથી ફોટો લઈને આ સંગ્રહમાં તે અષ્ટાંગેલ છે. આમ બંને તેટલી સ્વચ્છ અને પ્રાચીન વસ્તુ મેળવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

અને આ પુસ્તકમાં આવી રીતે દુર્લભ યંત્રો અને પૂજ્યનાં ચિત્રો વિગેરે અષ્ટાંગેલ છે તેમજ જ્ઞાન સ્વયં પણ પૂજ્ય છે, એટલે વાંચક અને દર્શક બન્ને પ્રત્યે નત્ર વિનંતિ છે કે-તેઓ કૃપા કરીને જરા પણ આશાતના ન કરે.

વિશેષ મંત્રની સાધના કરનારા કે કરવા ઇચ્છનારાઓને સૂચવવું સ્થાને ગણારો કે-મંત્ર સાધનામાં ગુરૂમની ખાસ જરૂર છે અને એ વિષયમાં શ્રી ઉવસગ્રહરં સ્તોત્રની ટીકા-મંત્રમય ટીકા રચનાર શ્રી ચન્દ્રાચાર્ય શ્રી પાદલિસસૂરીજી મહારાજની ખાસ સાક્ષી આપે છે.

૧ આ ગ્રંથમાં આવેલ ગૌતમસ્વામીજીનું ચિત્ર સુંદર જાડા કાગળ (એન્ટીક) ઉપર છાપેલું પ્રકાશકને ત્યાંથી ૦-૩-૦ કિમતે છુટક મળી શકશે.

આટલા સૂચન બાદ મ્હારે આ પુસ્તકને અંગે જોમનો હું ઝણી છું તેમનું ઝણુ જાહેર કરીને પણ અદા કરવાની શિષ્ટ પુરોની પ્રથાનું હું અનુકરણ કરે તે સ્થાને જ ગણાશે. પૂ. સાગરાનંદસૂરી-શ્વરજી, પૂ. અમરવિજયજી મહારાજ અને પૂ. શ્રી ચતુરવિજયજી મહારાજ ઉપરાંત મ્હને આ ગ્રન્થના અમમા થોડો યા વધતો ફાળો આપવા માટે હું પ્રવર્તક શ્રી કાતિવિજયજીનો તેઓના શિષ્ય પ્રશિષ્યો અને મુનિશ્રી હિમાંશુવિજયજીનો તથા મુનિશ્રી જયંત-વિજયજીનો પણ આભારી છું તેમજ અમદાવાદની ગૂજરાત કાલેજના પ્રોફેસર અલ્પકંઠર સાહેબનો હું અત્યંત નકલિ છું, કે જેઓ જૈનેતર હોવા છતાં પણ જૈન માહિત્યના ઉડા અભ્યાસી અને વખાણનારા છે અને જેઓએ તદ્દન નિસ્વાર્થ ભાવે મ્હને આ ગ્રન્થને અંગે ઘણી ઉપયોગી સહાય આપી છે શ્રી દેશવિરતિ ધર્મારાવક સમાજની શ્રી જૈન સાહિત્ય પ્રદર્શન સમિતિનો પણ હું ઝણિ છું

વધુમા મ્હારા ધર્મમિત્રો શ્રીયુત ચીમનલાલ કેશવલાલ કડીઆ, કે જેઓ આજે ઑલ ઈન્ડિયા યુગર્મેન્સ જૈન સોસાયટી મહેલનના સેક્રેટરી-પ્રાચુર્યે જૈન સમાજની ભારે સેવા તન, મન, ધનથી બજાવી રહ્યા છે શ્રીયુત વાડીલાલ ચોક્સી તથા શ્રીયુત શ્રીકાન્ત વિગેરેનો પણ આપ્રસંગે આભાર માની કૃતાર્થ થાઉં છું

આ પુસ્તકની ૧૦૦ નકલો ખરીદવાનું પહેલેથીજ વચન આપીને શ્રીયુત બકુભાઈ મણીલાલ શેઠે મ્હને આભારી બનાવ્યો છે તેમજ બીજા જે જે ભાઈઓએ તથા મુનિમહાગળઓએ અગાઉથી માહક યદ મ્હને ઉત્તેજિત કર્યો છે તેમનો પણ આભાર માનું છું ઇચ્છું છું કે-મહાગ લવિષ્યના પ્રકાશનોમા પણ મ્હારી સાથે ઉભા રહીને આ બધાજ મ્હારી ભાવનાને મદદ બનાવશે

આ પુસ્તક દાદશાખીના પ્રણેતા ભગવાન શ્રી ગૌતમદેવામિજી મહાગજને એ જ કાગળે અર્પણ કરાયુ છે કે-તે જ પુણ્ય પુણ્યની

નિર્મલ કૃતિના સાહિત્ય સાગરમાંથી જ આ સ્તોત્ર રત્નોની ઉત્પત્તિ થયેલી છે.

છાપકામ માટે, સ્વર્ણપ્રકાશ પ્રેસના માલિક શ્રીયુત મુળચંદલાઇ, બ્લોકો તથા ટાઇટલ વિગેરે સુંદર રીતે છાપી આપવા માટે કુમાર કાર્યાલયવાળા શ્રીયુત બચુલાઇ રાવત, કનુદેસાઇ, જગન્નાથ વિગેરેના પણ અત્રે હું આભાર માનુ છું.

પ્રાન્તે-આ પછીના પ્રકાશન પૂરતું ચત્કિચિત્ કહેવાનું રહે છે. આની પછી “શ્રી હૈરવં પદ્માવતી કલ્પ” નું કાર્ય શરૂ કર્યું છે આ કલ્પ અતિ દુર્લભ છે, છતાં ઘણે સ્થલેથી તેની પ્રતો મેળવી, દીકા સહિત શુદ્ધિપૂર્વક, વિવિધ યત્રો સાથે પ્રકાશિત કરવાનું નક્કી કર્યું છે. આ સંબંધીની આજ પુસ્તકમાં અપાએલી જાહેર ખબર વાંચવા વાંચકોને બલામણુ કરીને વિરમું છું.

સંવત ૧૯૮૯
કાર્તિક શુક્લ પંચમી
(સાન પંચમી)

}

—પ્રકાશક.
સારાલાઈ મણિલાલ નવાખ
નાગજીભુદરની પોળ
અમદાવાદ

श्रमाङ्कः	स्तुतनाम	पृष्ठम्
१	अर्द्धप्रागसद्वत्ससुचयः	१
२	जिनस्तवः (सं० प्रा०)	१३
३	साधारणस्तोत्रम्	१४
४	साधारणजिनस्तोत्रम्	१६
५	सर्वजिनसाधारणस्तवः	२०
६	सर्वजिनस्तवः	२२
७	साधारणजिनस्तवनम्	२३
८	"	२४
९	सर्वजिनस्तवः	२६
१०	श्रीजिनस्तवः	२७
११	"	२८
१२	साधारणजिनस्तवनम्	२९
१३	"	३१
१४	परमात्मगुणशिक्षा	३१
१५	जिनस्तवनम्	३५
१६	जिनस्तुतिपद्याशिका	३६

आदिप्रतीकम्	वर्तनाम	पृष्ठम्
अर्द्धप्रागपि कर्णाभ्यां	हेमचन्द्रानाथः	१
विश्वत्रयैकदर्शनं	धर्मघोषसूरिः	१३
श्रीबीतरण ! विगत०	सोमप्रभसूरिः	१४
स्वस्वेवानिरतांस्त्वद०	श्रीहरिभद्रसूरिः	१६
सरति सरति चेतः	नरचन्द्रसूरिः	२०
कलाभवन्तं सकला०	देवसुन्दरसूरिः	२२
प्रतिहार्यकलिता०	पार्श्वचन्द्रसूरिः (१)	२३
जयति जङ्गमकल्प०	कनकप्रभः	२४
जिनपते ! द्रुतमिन्द्रिय०	अमरचन्द्रसूरिः	२६
अनवरतममर०	भावदेयसूरिः	२७
व्यधित साधितसाधु०	सोमप्रभसूरिः	२८
शान्तो वैपः शमसुख०	वृष्णभट्टिसूरिः	२९
संसारसारं शैवथी०	अमरचन्द्रसूरिः	३१
सत्त्वेषु मैत्री गुणेषु०	अभितगतः	३१
नतनाकिनिकाय०	विजयप्रभसूरिः	३५
सकलसुरेश्वरमुखा०	महिमेकः	३६

१७	साधारणजिनस्तानम्	४२	चन्द्रप्रभसूरिः
१८	"	४३	सोमप्रभाचार्यः
१९	नमस्तरस्तानम्	४९	निर्नामवम्
२०	"	५३	"
२१	त्रिपदाद्युर्विशतिस्तवनानि	५४	देवेन्द्रसूरिः
२२	चतुर्विंशतिजिनस्तुतिः	७०	चारित्र्यलग्निः
२३	द्वाप्तस्तुतिजिनस्तोत्रम्	७७	तिलकचन्द्रः (?)
२४	श्रीजिनस्तोत्रम्	७८	निर्नामरम्
२५	चतुर्विंशतिनातिशयस्तवनम्	८१	"
२६	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	८३	"
२७	चतुर्विंशति "	८४	"
२८	हानस्तोत्रम्	८७	"
२९	पुस्तकाननमस्तारः	८७	जिनभद्रसूरिः
३०	द्वादशाशौपदप्रमाणकुलम्	८८	धनपालकविः
३१	वीरस्तवः (सं० ग्रा०)	९१	रामचन्द्रसूरिः
३२	आदिपस्तवः (सं० ग्रा०)	९३	जिनवल्लभसूरिः
३३	पार्श्वनाथस्तवनम्	९५	जिनयशस्वसूरिः
३४	पद्मस्तव्यगुरुस्तोत्रम्	९८	देवेन्द्रसूरिः
३५	आदिदेवस्तवः		

प्रातरेव समुत्थाय
 धीमन् ! धर्मं
 अरिहताण नमो०
 नम्राभरेभर०
 केवलशानिनं०
 यस्ते श्रीकृष्ण ! स्तौति
 यदे भरहजिनिदे
 मुर असुरलयर०
 घोराणि जिणवर्दि०
 अमतररायमहिप
 पढमो नरेसराणं
 अटुंवीसविष्य
 ईसाणिदमुरासुर०
 नमिऊण जिणं अंगण
 सरभसनुत्तसुर०
 जातनुपमुत्थितानल०
 नमिरासुरमुर०
 सम्मं नमिऊण जिणे
 सिधिरिसहनाइ !

३६	शाश्वतचैलस्तव	सिरिउसहृदमाणं	९९	”	धर्मघोषसूरिः	१०६
३७	आदिनाथ १३ भवस्तोत्रम्	नाभिमरुदेवितणयं	१०७	”	”	१०७
३८	चन्द्रप्रभ ७ भवस्तोत्रम्	महसेणलखणमुअ	१०७	”	”	१०७
३९	शान्तिनाथ १२ भवस्तोत्रम्	सिरिविस्सेणअइरा०	१०९	”	”	१०९
४०	मुनिगुप्त ९ भवस्तोत्रम्	घणवर्णं चिण्हट्टिअ०	१०९	”	”	१०९
४१	धीनेमिनाथ ९ भवस्तोत्रम्	नेमि राईमईखुअ०	११०	”	”	११०
४२	पार्श्वनाथ १० ”	मवहृत्यं नीलाहं	१११	”	”	१११
४३	श्रीवीर २७ ”	तिसल्लासिद्धरयखुअ	११२	”	”	११२
४४	अजितशान्तिस्तवः	सिरिस्तिहअजिअ०	११४	”	”	११४
४५	गौतमस्यामिस्तवनम्	स्वर्णाष्टाप्र०	११६	वज्रस्वामी	कविघुलप्रभ	११८
४६	पार्श्वनाथस्तवने (मन्त्राधिराज.)	मत्तोपासित०	११६	वादिदेवसूरिः	मुनिचन्द्रसूरिः	११९
४७	कलिकुण्डपार्श्वस्तवनम्	आर्तनामोदरं	१२१	श्रीपालकवि.	रामचन्द्रसूरिः	१२४
४८	पार्श्वनाथस्तवनम्	नमामि श्रीपार्श्व०	१२४	”	”	१२७
४९	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	भक्त्या सर्वजिन०	१२४	रामचन्द्रसूरिः	”	१२७
५०	अपन्दुतिदिशिवा	भवद्गुणानां०	१२४	”	”	१२७
५१	अर्धान्तरन्यासद्वात्रिशिवा०	धर्मार्थकामात्मक०	१२४	रामचन्द्रसूरिः	”	१२७
५२	व्यतिरेकद्वात्रिशिवा	यदिह देवकदम्बवक्तः	१२४	”	”	१२७
५३	मुनियुग्तदेवस्तवः	देवस्तनोतु हरितो०	१२४	”	”	१२७
५४	धीनेमिजिनस्तवः	यदुत्तुलितिलकः	१२४	”	”	१२७

५५	जिनस्तुतिद्वान्निशिका (उपगामि.)	१४०	आस्ते समास्ता०	"
५६	स्तुतिद्वान्निशिका (दृष्टान्तगामी)	१४४	दृष्टान्तभूमिः०	"
५७	युगादिदेवद्वान्निशिका	१४७	युगादिदेवाय०	"
५८	शान्तिद्वान्निशिका	१५०	सदोदितानन्द०	"
५९	भस्मस्तुतिशयद्वान्निशिका	१५३	एकतपनामिव०	"
६०	प्रसादद्वान्निशिका	१५६	पायात् पार्थ०	"
६१	पौंड्रशिक्षः साधारणजिनस्तवः (१)	१६३	सकलसमयोप०	"
६२	" " " (२)	१६४	अनास्पद ! मनो०	"
६३	" " " (३)	१६६	अनन्तदर्शनज्ञान०	"
६४	" " " (४)	१६७	अहते देवदेवाय०	"
६५	" " " (५)	१६९	आनन्दमहत्तः पादा०	"
६६	" " " (६)	१७१	जगन्ति तीर्थनाथस्य०	"
६७	" " " (७)	१७२	नमो निर्लम्बनि शेष०	"
६८	" " " (८)	१७४	स्वयम्भुवं भुवी०	"
६९	" " " (९)	१७६	उपास्महे जिनेन्द्रस्य०	"
७०	" " " (१०)	१७७	अनाथेयसनाधार०	रामचन्द्रसूरिः
७१	" " " (११)	१७९	ययावस्थितवोधस्य०	"
७२	" " " (१२)	१८०	क्षमायतेऽहते तस्मै०	"
७३	" " " (१३)	१८२	सजन्मानमजन्मान०	"
७४	" " " (१४)	१८४	क्षीणापायोऽपि०	"

७५	"	"	रत्नत्रयनिदानाय०	१८५
७६	"	"	मैत्रीप्रमोदकरुण्य०	१८७
७७	"	"	स्वातन्त्र्यध्रीपविनाय०	१८९
७८	"	"	नेमि समाहितधिया०	१९०
७९	"	"	पायात् पार्श्व पयोद०	१९५
८०	"	"	जङ्गला समणे भयव०	१९७
८१	"	"	शक सहस्रनयनोऽपि०	१९९
८२	"	"	वस्तूरीतिलकं भुव	२०३
८३	"	"	ध्रीनाभेय ! जिनेश !०	२०६
८४	"	"	जय देवाधिदेवाऽऽधि०	२०९
८५	"	"	ऋपभनाथ ! भनाथ०	२१०
८६	"	"	देवनामाङ्गज०	२१३
८७	"	"	य सततमक्षमालोप०	२१६
८८	"	"	नयगमभगपहाणा०	२२७
८९	"	"	दोसावहारदक्खो	२२८
९०	"	"	जम्मपवित्ति०	२३५
९१	"	"	उब्भनमखिजगन्नेनु०	२३७
९२	"	"	ध्रीशैवेय यादव०	२३८
९३	"	"	देवेन्द्रवन्दितान्०	२४१
९४	"	"	विजयसिंहाचार्य	
९५	"	"	जिनवल्लभसूरि	
९६	"	"	अभयदेवसूरि	
९७	"	"	जिनदत्तसूरि	
९८	"	"	धर्मसूरि	
९९	"	"	जिनपतिसूरि	
१००	"	"	देवेन्द्रसूरि	
१०१	"	"	जिनेश्वरसूरि	
१०२	"	"	जिनप्रभसूरि	
१०३	"	"	जिनप्रभसूरि	
१०४	"	"	सोमतिलकसूरि	
१०५	"	"	धर्मघोषसूरि	

(१५)
(१६)
(१७)

७५ " " नेमिजिनस्तवनम्
७६ " " पार्श्वजिनस्तोत्रम्
७७ " " महावीरजिनस्तोत्रम्
७८ " " अजितशक्तिस्तवनम्
७९ " " पार्श्वजिनस्तवनम्
८० " " चतुर्विंशतिपिनस्तवनम्
८१ " " युगादिजिनस्तवनम्
८२ " " चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्
८३ " " पार्श्वजिनस्तवनम्
८४ " " चतुर्विंशतिजिनस्तय
८५ " " ऋपभदेवाहास्तव
८६ " " पार्श्वनाथलघुस्तव
८७ " " गौतमस्तोत्रम्
८८ " " शानपथमीस्तवनम्
८९ " " भाविचतुर्विंशतिजिनस्तव

१४	पार्श्वनाथस्तवनम्	५५ जय जिणिद०	२४२
१५	पार्श्वनाथस्तवनम्	पूर्णं पामरपुत्रवेन०	२४३
१६	वीरजिनस्तवनम्	जय श्रीसर्वसिद्धार्ये०	२४६
१७	सर्वजिनस्तवनम्	नन्नाखण्डलमौलि०	२४७
१८	चतुर्विंशतिजिनस्तुतयः	जिनं वशः प्रतापोस्त	२४८
१९	पार्श्वदेवस्तवनम्	विद्यस्तायिलकर्म०	२५५
१००	महावीररुद्राः (अपभ्रंशमयः)	यस्तेजोऽस्तरवी०	२५७
१०१	जीवविचारस्तवनम्	संसारजिपसु जहा०	२५८
१०२	पञ्चत्रिंशजिनयाणीगुणस्तवनम्	जोयणमदमागह०	२६७
१०३	ऋषभाश्रिजिनां भवत्रयीस्तवनम्	रिसहाइ जिणवरिदे०	२६८
१०४	हु पमारालसमुस्तवनम्	वीरजिणमुवणविस्सुव०	२६९
१०५	ऋषिमण्डलस्तवनम्	मस्तिम्मर०	२७३
१०६	सीमन्धरजिनस्तवनम्	अतिरसहरि०	२८०
१०७	सरस्वती १०८ नामस्तोत्रम्	धिपणा धीभति०	२८५
१०८	वेरोट्यादेरीस्तवः	नमिऊण पासनाइ	२८७
१०९	पार्श्वजिनस्तवनम्	रमाकरो यो जगतो	३५१
११०	नेमिजिनस्तवनम्	श्रीउज्जयन्त०	३५२
१११	धीयुगादिदेवस्तवः	जय सुरअसुर०	३५२
११२	धीमहिजिनस्तवनम्	पणयजणवणवलिं	३६९
११३	नन्दीभरद्वापस्तोत्रम्	वदिय नदियलोयं०	३७१
		मेरुसन्दनोपाध्यायः	
		निर्नामकम्	
		आर्योऽऽनन्दिलः	
		निर्नामकम्	
		”	
		शुभसुन्दरगणिः	
		निर्नामकम्	
		निर्नामकम्	

३७३
३७५
३७८
३८०
३८३
३८४

”
निर्नामिका
निर्नामकम्
यजोवि०

”

”

वंदितु सिरि०
महति जे भाव०
सर्वसिद्धय०
अनन्तविज्ञान०

.....

.. .. .

परिशिष्टानि ।

(क परिशिष्टम्) १
चतुरविजयः (ख परिशिष्टम्) ६१
भद्रबाहुस्वामी (ग परिशिष्टम्) ६७
निर्नामकम् (च परिशिष्टम्) ७७
मुनिचन्द्रसूरि (इ परिशिष्टम्) १०५
नयचन्द्रसूरिः (ए परिशिष्टम्) १०६
धर्मघोषसूरिः (छ परिशिष्टम्) १०७
” (ज परिशिष्टम्) १०९

११४ दुःपमास इष्टस्तोत्रम्
११५ विविधतीर्थस्तुतय.
११६ मन्याधिराजस्तोत्रम्
११७ श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वस्तोत्रम्
११८ शमीनपार्श्वस्तोत्रम्
११९ श्रीगोडीपार्श्वस्तवनम्

१ अथावधिमुद्रितस्तोत्रादीनामकाराण्यनुक्रमः

२ वर्द्धमानपद्मशिक्षा (छन्दोबद्धा)

३ उपलगाद्विस्तोत्रम् (लघुगुत्तियुतम्)

४ पद्मानन्दपद्म (सट्टिणि)

५ शङ्खेश्वरपार्श्वस्तवनम्

६ स्तम्भनपार्श्वनाथस्तवनम्

७ पार्श्वनाथमालामन्त्रस्तवः

८ लोकान्तिकदेवस्तवनम्

भेष श्रीनित्य०

उपसगद्गुपास

श्रीमद्गोर्वाणचक्र०

समस्तकल्याण०

सेढीतटस्त०

धरधर्मवर्द्धि०

योसामि जिणे

દક્ષિણ વિહારી શ્રી અમરવિજયજી મહારાજના શિષ્યસ્તન

જન્મ સન ૧૯૫૧ ૬૬૬ દીક્ષા સવત ૧૯૬૪

અગ્નિ દીક્ષા (લગ્ન) સન ૧૯૬૭ વડી દીક્ષા-સન ૧૯૬૯

જેન મ્તોત્ર મમુચ્ચય તયા જેન મ્તોત્ર મહોદના મપાઝક
મુનિગજ શ્રી અમરવિજયજી મહારાજ

प्रस्तावना

विदार्हुवन्तु विदितानवद्यविद्या विशुद्धहृदया विद्वांसो यथा
 किल वैदिकादिषु मारतवर्षायेषु दर्शनेषु, विद्यन्ते निजनिजेष्टदेवता-
 स्तुतिरूपाणि विविधानि स्तन-स्तोत्राणि, तथैव वरिवर्ततेऽनेकविद्व-
 द्भिरचित्तानि प्रायशः शान्तरसमयानि वैराग्यगर्भिणानि निर्वाणपथ-
 सार्थवाहाना रागद्वेषाद्यष्टादशदोषप्रतिनिर्मुक्ताना देवाधिदेवाना जिनाना
 स्तुतिरूपाणि मोहादिकर्मक्षयकारणान्यनेकशः स्तोत्राणि जैनदर्शनेऽपि ।

व्याचर्षितं च दृश्यते जैनाना प्राचीनतरेष्वागमादिष्वपि ग्रन्थेषु
 स्तवादिमाहात्म्यम् । तच्चैतन्—

“ थयधुइमगलेण भते ! जीवे िं जणेइ ? नाणदंसणचरित्त-
 पोहिलाभ सजणयइ, नाणदसगचरित्तपोहिलाभसपन्ने ण जीवे
 भतकिरिय कप्पविमाणोवप्रत्तिय आराहण आराहेइ ॥ १४ ॥ ”

(उत्तरा० अष्टम्य० २९)

“ जरसमणाई रयगा अग्गायगुगारि ते समिति जहा ।

फम्मज्जराइ धुइमाइयावि तह भाउसयगा उ ॥ ”

(पञ्चा० ४, गा. २६)

अभयदेवसूरिविरचिता वृत्तिः—

ज्वरशमनादीनि ज्वरापहारप्रमृतीनि, आदिशब्दाच्छूलशमनादिप्रहः ।
रत्नानि—माणिस्यानि, अज्ञातगुणान्यपि—रोगिभिरविदितज्वरादिशमनसामर्थ्या-
न्यपि, न केवलं ज्ञातगुणान्येव । तान् ज्वरादिरोगान् शमयन्ति यथा—येन
प्रकारेण गुन्दरस्पतालक्षणेन कर्मज्वरादिरोगान्—स्तुत्यादीन्यपि—स्तुतिस्तोत्राण्य-
पि न केवलं रत्नान्येव । ' तह ' इति अत्रोत्तरस्यावधारणार्थस्य तुशब्दस्य
साम्यन्धात् तथैव तेनैव प्रकारेण । किम्भूतानि स्तुत्यादीनि ? भावरत्नानि—
पारमार्थिकमाणिस्यानि, शमयन्तीति प्रकृतम् ॥ ”

स्तुतयः, स्तवाः, स्तोत्राणि चैते त्रयोऽप्येकार्था एव व्युत्पत्तेः
रूढेऽथ तथापि जायतेऽमीषां लक्षणवशान् कश्चिद् विशेषः । तथाहि—

“ तत्र स्तवा देवेन्द्रस्तवादयः, स्तुतय एकादिसप्तश्लोकान्ताः,
यत उक्तम्—एगदुगतिसिलोका (थुइओ) अन्नेसिं जाव हुंति सत्तेव ।
देविंदत्थयमादी तेण परं थुत्तया हेति ॥ ”

(उत्तरा. शान्तिमूरीया वृत्तिः)

“ एगदुगतिसिलोया थुत्तिओ अन्नेसि होइ जा सत्त ।

देविंदत्थयमादी तेणं तु परं थया होइ ॥ ”

(व्यवहारभाष्ये उ० ७, गा. १८३)

मलयगिरिकृता वृत्तिः—

एकश्लोका द्विश्लोका त्रिश्लोका वा स्तुतिर्भवति । परतद्धतुः—
श्लोकादिकः स्तवः । अन्येषाम्पावार्याणां मतेन एकश्लोकादिः
सप्तश्लोकरूप्यन्ता स्तुतिः । ततः परमश्लोकादिस्तवः ।
यथा देवेन्द्रस्तवादयः । आदिशब्दात्—कर्मस्तवादिपरिग्रहः । ”

“ गंभीरमहुरसदं महत्त्रजुत्तं हउइ थुत्तं ” ॥ ५८ ॥

(चैत्यवन्दनभाष्ये देवेन्द्रसूरिः)

“ सक्तयभासाबद्धो गंभीरतथो थञो चि विक्खाओ ।

पाययभासावद्धं थोत्तं विविहेहिं छंदेहिं ॥ ८५१ ॥ ”

(चेइयवंदणमासे शान्तिसूरिः ।)

अथावधि समुपलब्धेषूपलभ्यमानेषु च स्तोत्रादिषु प्रायशो व्यभिचरन्ति लक्षणान्यमूनीति मे मतम् । ‘ चूलिकास्तुतिस्तोत्रापेक्षया स्यादियं रूढिः ’

सर्वेष्वपि प्राचीनतराः पठ्यन्तेऽन्वहं जैनसमाजे प्रतिक्रमणादिक्रियाविशेषेषु दण्डकरूपाः स्तवाः पञ्च, तथाहि—

सक्ततथओ य चेइयतथओ य चउवीसईतथओ चेव ।

सुत्ततथओ य सित्ततथओ य नामाई दंडाणं ॥

एषामेवावश्यकवृत्त्युत्तराध्ययनादौ क्वचित् स्तवत्वं क्वचिच्च स्तुतित्वं समुपलभ्यते तद् व्युत्पत्तिमेवाश्रित्य यद्वा गोबलिर्वर्द्धन्याय-मनाश्रित्य सामान्येन ।

प्राचीनभाण्डागारगवेपणोपलब्धानि जैनाचार्यप्रणीतानि स्तोत्रादीनि सङ्गृह्य प्रयत्नेन प्रकरणरत्नाकराख्यपुस्तकस्य विभागचतुष्टये प्रकटीकृतानि श्रीमता भीमसिंहमागकाख्येन श्रावकेण पूर्वम् । ततः परं बनारसस्थया श्रीयशोवियर्जाजैनग्रन्थमालया कानिचित् जैन-स्तोत्रसङ्ग्रहस्य विभागद्वये, तदन्तरं महिसानस्थेन जैनश्रेयस्करमण्डलेन कतिचित् जैनस्तोत्ररत्नाकरस्य विभागद्वये, तथापि नैक-विद्वद्भिरचितान्यमूल्यरत्नप्रायाणि कीटकाटीमुखविवरगतानि विनाशोन्मुक्तानि जोर्णशोर्णान्येतावन्ति समुपलभ्यन्ते स्तोत्रादीनि यानि सर्वाणि प्रयत्नपूर्वकमेकीकृत्य यथामति संशोध्य प्रकटीक्रियन्ते चेत्

भवन्ति बृहत्काव्यदोहनसमानानि बहूनि पुस्तकानि । एतेषां हि विनाशो जैनसाहित्यस्य हासकारक इति मत्वा खिन्नान्त करणैरस्माभिरपि प्रयत्नसम्पादितानि मुद्रापितानि जैनस्तोत्रसमुच्चये निर्णयसागरमुद्रणालय (मुंबई) द्वारा कानिचित् । समर्प्यतेऽधुना जैनस्तोत्रसन्दोहस्य विभागोऽयं प्रथमः स्तोत्रे दीवरमकरन्दनित्यदत्त्वादनैरुमिलिदायमानानां माननीयानां विपश्चिता करकिसलये ।

अत्र हि सर्वांग्रेण १२५ स्तोत्राणि, तेषां कृतृणां शताब्दीक्रमेण नामानि त्वेवम्—

१ भद्रबाहुस्वामी, २ श्रीवज्रस्वामी, ३ आर्यानन्दिल, ४ विजयसिंहाचार्य, ५ बप्पभट्टिसूरि, ६ ष वि श्रीधनपाल, ७ आचार्य अमितगति, ८ मुनिचन्द्रसूरि, ९ श्रीचन्द्रप्रभसूरिः, १० श्रीअभयदेवसूरि, ११ श्रीजिनवल्लभसूरि, १२ हरिभद्रमूरि, १३ धर्मसूरि, १४ पार्श्वदेवगणि, १५ चन्द्राचार्य, १६ जिनदत्तसूरि, १७ जिनपतिसूरि, १८ जिनेश्वरमूरि, १९ वादिदेवसूरिः, २० हेमचन्द्राचार्यः, २१ रामचन्द्रसूरि, २२ श्रीपालकवि, २३ अमरचन्द्रसूरि, २४ कनकप्रभ, २५ नरचन्द्रमूरि, २६ देवेन्द्रसूरि, २७ श्रीधर्मघोषसूरि, २८ श्रीसोमप्रभमूरि, २९ सोमतिलकसूरि, ३० देवेन्द्रसूरि, ३१ मेरुनन्दनोपाध्याय, ३२ देवसुन्दरसूरि, ३३ सोमसुन्दरसूरि, ३४ चास्त्रिरत्नगणि, ३५ भागदेवसूरि, ३६ जिनभद्रसूरि, ३७ मतिमेरु, ३८ पार्श्वनन्दसूरि, ३९ श्रीविजयप्रभसूरि, ४० श्रीशुभसुन्दरगणि, ४१ न्या न्या. महोपाध्याय-श्रायशोविजय ।

यथाक्रमं दीयतेऽधुना यथामिति परिचयोऽमीषाम्—

१. श्रीभद्रबाहुः ।

पञ्चमोऽयं श्रुतकेवली श्रीयेगोभद्रसूरिशिष्यः । अस्य ४५ वर्षाणि गार्हस्थ्ये, १७ वर्षाणि सामान्यत्वे, १४ वर्षाणि युगप्रधानत्वे, सर्वायुः ७६ वर्षाणि प्रपान्य श्रीस्थूलिभद्रमुनिं पदे निवेत्य दिव मेजे ।

सत्ताकालोऽस्य—

चउदसपुव्वच्छेदो वरिससते सत्तरे विनिदिट्ठो ।

साहुम्मि थूलभदे अन्ने य इमे भवे भाया ॥ ७०१ ॥

—तित्थोगालीपइण्णयम्मि ।

१ समूहविजयस्त सीसे क्षुगप्पहाणे भइबाहुताम अणगारे' इति स्वप्नाधिकारे निर्दिष्टं परं न तज्जनग्रन्थानुसारेण सङ्गतिमङ्गति, श्रीयशोभद्रसूरे शिष्यत्वं सम्भूतिविजयस्य सतीर्थ्यैव चास्य प्रसिद्धमेव ।

२ परतरगच्छीयपद्मवल्यादिध्वप्येवमेवोत्तेजः, यदाह पिटर्सन-
(professor peter peterson) महाशयः —

११

" We have already No 12, seen mention made of Badrabahu who, according to the pattiavalis of the Kharatargachha, composed the Upasargharstotra the Kulpasutra and Niryuktis on the S'astras, viz ,

Avasyaka Dasvikahika &c. lived forty-five years in griha, seventeen in vrata fourteen as Yugapradhana, and died in 170 V, at the age of seventy-six

(Operation in search of Sanskrit Miss in the Bombay circle page 63) '

चउदसपुब्बीच्छेओ वरिससए सित्तरम्मि अहियम्मि ।

भद्रबाहुम्मि जाओ वारजिणिंदे सिवं पत्ते ॥ २७१ ॥

—रत्नसञ्चये ।

वीरमोक्षाद् वर्शते सप्तत्यग्रे गते सति ।

भद्रबाहुरपि स्वामी ययौ स्वर्गं समाधिना ॥ ११३ ॥

—परिशिष्टपर्वणि ९ सर्गे ।

इत्याद्युल्लेखदर्शनाद् वीरनिर्वाणाद् द्वितीयशताब्दीरूपः सुनिश्चित एव ।

पार्श्वनाथवसतिस्थशिलालेखे निर्दिष्टो भद्रबाहुस्त्वितो भिन्नः ।

विलोक्यतां तदंशः—

× × “ महावीरसवितरि परिनिर्वृते भगवत्परमपिंगौतम-
गणधरसाक्षाच्छिष्यलोहार्य-जम्बु-जिष्णुदेवा-पराजित-गोवर्द्धन-
भद्रबाहु-विशाख-प्रोष्ठिल-कृतिकाय-जयनाम-सिद्धार्थ-धृतिपेण-
बुद्धिलादिगुरुपारम्परीणक्रमाभ्यागतमहापुरुषसन्ततिसमयद्योतितान्वय-
भद्रबाहुस्वामिना उज्जयिन्यामष्टाङ्गमहानिमित्ततत्त्वज्ञेन त्रिकालदर्शिना
निमित्तेन द्वादशसंवत्सरकालवैषम्यमुपलभ्य कथिते सर्वसङ्घे उत्तराप-
थाद् दक्षिणापथं प्रस्थितः । ”

वराहमिहिरभ्रातृत्वे, दुष्काले दक्षिणापथगमनत्वे, चन्द्रगुप्तसम-
कालीनत्वे च केपुचिद् विद्वत्सु विचारभेदः, परं सामजसमाजसम्पर्दे
विलोकनमन्तरेण कः किलोपायः शशकशिशोः ? ।

कृतिकलापस्त्वस्य—

१ आवश्यकनिर्युक्तिः ^१	६ सूर्यप्रज्ञप्तिनिर्युक्तिः
२ दशवैकालिकनिर्युक्तिः	७ दशाश्रुतस्कन्धनिर्युक्तिः
३ उत्तराव्ययननिर्युक्तिः	८ बृहत्कल्पनिर्युक्तिः
४ आचाराङ्गमूत्रनिर्युक्तिः	९ व्यवहारसूत्रनिर्युक्तिः
५ सूत्रकृताङ्गनिर्युक्तिः	१० ऋषिभाषितनिर्युक्तिः ।

ग्रहशान्तिस्तवनम् (श्लो. ९) अस्यैव कृतिः परस्य वेति न निश्चयः
मन्यतेऽस्य कृतिश्चेत्—“ भद्रबाहुरुवाचैवं पञ्चमं श्रुतकेवली ।

विद्याप्रवादतः पूर्वादं ग्रहशान्तिविधिं शुभम् ॥ ”

इत्येतत् पद्यं प्रक्षिप्तं परकृतं वा मन्तव्यम् । यतो नैर सन्तः स्वाभि-
धानमेवं व्याहरेयुः फदाचित् ।

२. श्रीवज्रस्वामी.

चाल्यकालादपि जातिस्मरणज्ञानवान् गगनगमन-वैक्रियलब्ध्या-
दिसम्पन्नः विमलदशपूर्वविधायं महात्मा ।

दुर्भिक्षे सद्धस्य बौद्धरात्र्ये नयनं श्रीदेव्यादिभ्यः पुष्पानयनं नृपते-
जैनधर्मप्रापगमित्यादि जैनशासनप्रमानाजनकं चरितमस्य आवश्यक-
वृत्त्यादौ विस्तरेण व्यावर्णितमास्तेऽतो नात्र प्रपञ्च्यते । दिदृक्षुभिः
प्रसारणीया दृष्टिस्तत्रैव ।

१ स्वयमेव सूचयति सूरि.—

आयसागस्य दसकालास्य तद् उत्तरज्ज्ञमायारे ।

सूरगदे निज्जुति उच्छामि तद्वा दसाण च ॥

कण्ठसा य निज्जुति व्यवहारस्त्वेव परमनिउणस्य ।

सूरियपग्गतीए उच्छ इतिभासिआन च ॥

(भाव. नि. ८४-८५)

तत्र भवता वीरनिर्वाणात् ४९६ तमेऽब्दे जन्म, (८ वर्षाणि गृह
स्थपर्याय ,) ४४ वसरा श्रमणपर्याय , ३६ शरदो युगप्रधानपदवी,
सर्वायु ८८ सवसरा, वारनिर्वाणत ५८४ वर्षा ते स्वर्गगमनम् ।

श्रीमतो निधमान्ताया विप्रमत्त १०८ तमेऽब्दे जावडसाधुना
कृत शृङ्गयस्योद्धार दिहिता तत्र पूयपादेन प्रतिष्ठेति पञ्चवली ।
मुद्रितेऽत्र (पृ ११४) आर्गौतमस्तात्रेऽधिक पयमिद दृश्यतेऽञ्च
लगच्छीयपञ्चप्रतिक्रमणस्य मुद्रितपुस्तके तच्चैनम् ।

किं त्रैलोक्यरमण्डाक्षरहरालीलाभिरालिङ्गिता ?

किं वो पन्नकृपासमुद्रमकरोद्गारो करम्बीकृता ? ।

किं ध्यानानलदह्यमाननिस्त्रिस्तत ऋष्टकथायली—

रक्षाभिर्धवलीकृता मम हृदि श्रीगौतम ! त्वत्तनु ॥ १० ॥

३. आर्यनन्दिलः

परिचयोऽस्य प्रभावकचरित्रात् कार्य , अयमेव आर्यनन्दिलक्षमा-
श्रमण वैरोद्व्यास्तव निर्मितवानिति प्रभावकचारित्रात्तर्गततदीयप्र-
बन्धे—श्रीआर्यनन्दिल स्वामा वैराध्याया स्त्व तदा ।

‘ नमाऊग जिण पास ’ मिति मन्त्रापित व्यधात् ॥ ८० ॥

इत्यादिना सूचितम् । स्तवातेऽपि ‘ अज्जाणदिलेण सदिट्ठ ’
इयत्र अज्जानदिल इति नाम निर्दिष्टम्,

श्रीआर्यरक्षितवशाय सार्धनपूर्वधरोऽयमाचार्य

यदुक्त प्रभावकचरित्रे—

आर्यरक्षितवशाय स श्रीमानार्यनन्दिल ।

ससारारण्यनिर्वहसार्थनाह पुनातु व ॥ १ ॥

+

+

+

शमदमनियमतपस्याकमलाकमलोपमाकलितः ॥ ८६ ॥

आर्यखपटसमयस्तु—

श्रीवीरमुक्तिः शतचतुष्टये चतुरशीतिसंयुक्ते ॥ ४८४ ॥

वर्षाणां समजायत श्रीमानाचार्यखपटगुरुः ॥ ७९ ॥

विशेषार्थिना विलोकनीयो मुनिश्रोक्ल्याणविजयेन गुर्जरगिरायां
सङ्कलितः प्रभावकचरित्रोपोदघातः ।

५. श्रीवप्पभट्टिसूरिः

कान्यकुब्जमगडनगापगिरिशसक्तश्रोमदामनृपतिप्रतिबोधकोऽयं
सूरिः । सद्दयद्वयानन्दजनकं चरित्रमस्य विस्तरेण व्यावर्णितं दृश्यते
प्रभावकचारित्रादौ, तत्सारस्त्वेवम्—

“पाञ्चालदेशे डुम्भातिथिग्रामे इदानीं ‘डुवा’ इति ख्याते’ वप्पाख्यः
क्षत्रियः, तस्य भट्टिनाम सधर्मचारिणी, तयोः सूरपालः पुत्रः । श्री-
विक्रमादित्यादृष्टशतवर्षेषु (८००) गतेषु भाद्रपदशुक्लतृतीयायां
रविदिने हस्तक्षेपे जन्म । वि० सं० ८०७ वर्षे मोढेरके श्रीसिद्ध-
सेनाचार्यान्तिके दीक्षा । गुरुभिः प्रदत्तं भद्रकीर्तिरिति नाम तथापि
प्रसिद्धं जगति वप्पभट्टिरिति । उक्तं च—

शताष्टके वसराणां, गते विक्रमकालतः ।

सप्ताधिके राधशुक्लतृतीयादिवसे गुरौ ।

स्वाख्यात्रिकैकादशकाद्, भद्रकीर्तिरिति श्रुतम् ।

तत्पित्रोः प्रतिपन्नैव, पूजार्थ्या तु प्रसिद्धिम् ॥

वि० सं० ८११ वर्षे सूरिपदप्रतिष्ठा । यदाह—

अथार्यनन्दिलः सरिरुद्याने समवासरत् ।

साधुद्वन्द्वतः सार्धनवपूर्वधरः प्रभुः ॥ १८ ॥

आर्यानिन्दिलसमयनिर्णयाय विलोकनीयं मुनिश्रीकल्याणविजयविरचितं
'वीरनिर्वाण संवत् और जैनकालगगना'भिधं हिन्दीभाषापुस्तकम् ।

४. श्रीविजयसिंहाचार्यः

एतन्नामधेया अनेके संमजायन्त सूरिपुङ्गवा तेषु क्तमस्य कृतिः

नेमिस्तवनं (पृ. १९० मुद्रितं) इत्यारेकायां पर्यालोचने प्रवृत्ते
प्रभावकचरित्रेऽभिव्यक्तावर्णने—

“ सा निःस्पृहत्वतुष्टा विशेषतस्तानुगाच बहुमानात् ।

गुटिका गृह्णात विभो ! चिन्तिककार्यस्य सिद्धिकरीम् ॥ ११५ ॥

चक्षुरदक्ष्यो गगनेचरश्च रूपान्तराणि कर्ता च ।

कदितालन्धिप्रकटो विपद्द्वद् वदरय मोक्षकरः ॥ ११६ ॥

भजति जनो गुरुलघुतां प्रपद्यते स्वेच्छया तथा वश्यम् ।

अनया मुखे निहितया विकृष्टया तदनु सहजतनुः ॥ ११७ ॥

गुगेरनिच्छतोऽपि हि हस्ते मुक्त्वा तिरोदधे च सुरी ।

वदने तां न्यरय प्राक् श्रीनेमिस्तवममुं चक्रे ॥ ११८ ॥

‘ नेमिः समाहितधिया ’ मित्यादिभिरमरयाक्यसद्भाषैः ।

काव्यैरस्तौर्ज्ञानेमिस्तुतिरस्ति साऽद्यापि ॥ ११९ ॥

इत्यादिपद्यावलोकनादतिप्रार्चनीयतरं स्तोत्रमिति निश्चयो मे जातः ।

यतोऽसौ श्रीविजयसिंहाचार्यः श्रीआर्यलपटवंशीयः । उक्तं च तत्रैव—

श्रीआर्यलपटवंशे सूरिः श्रीविजयसिंह इत्यासीत् ।

१ एतदपि विलोक्यतां प. ज्ञानचन्द्र भगवान्दासनिधितो जैनसा-
हायिभ्यः मुद्रितः ‘विद्वत्तत्र अने जेना’ शीर्षके लेखः ।

॥ शान्तिस्तोत्रम् ।

॥ अर्थतार्थी (तत्ता सीयला० गाथायाम्)

‘ निगसाई कडा ’ कर्ना श्रीसिद्धसेनमूरिसम्यैः सन्तानीय ।
उक्तं च तस्या एव प्रगच्छी—‘ संताणे गयसहसिहरि सूकत्रसिरि-
वप्पभट्टिसूरिस्त । जसभट्टसूरिग छे मटुरादेसे सिराहाए ॥ ’

६. कविः श्रीधनपाल

‘ भव्याभोज० ’ इतिपण्णवत्तिपद्यप्रमितचतुर्दिशतिजिनस्तुतिप्रणेतु
कातन्त्रतन्त्रवदिन श्रीशाभनमुनर्ग्येष्टवन्दुरसौ । चरित्रमस्य बहुषु
ग्रन्थेषु निरद्वं मिलोच्यते, परन्तु जन्मस्थान—पितृनामादिषु वि-
सर्वादोऽनोऽनेनैव विरचिताया शोभनस्तुतिवृत्तेरावपयानि प्रमाणाय
दीयन्तेऽत्र, तानि यथा—

आसीद् द्विजन्माऽखिलमध्यदेशे, प्रकाशसङ्काश्यनिवेशजन्मा ।

अलब्ध देवर्षिरिति प्रसिद्धिं, यो दानवर्षिवविभूषितोऽपि ॥१॥

शास्त्रेष्वधीतो कुशलः कलासु, बन्धे च बोधे च गिरां प्रकृष्टः ।

तस्यात्मजन्मा समभून्महात्मा, देवः स्वयम्भूरिव सर्वदेवः ॥२॥

अञ्जायताक्षः समजायतास्य, श्लाघ्यस्तनूजो गुणलब्धपूजः ।

यः शोभनत्वं शुभवर्णभाजा न नाम नाम्ना वपुषाऽप्यधत्त ॥३॥

कातन्त्रतन्त्रोदितन्त्रवेदी यो बुद्धबौद्धार्हततत्त्वतत्त्वः ।

साहित्यविद्यार्णवपारदर्शी, निदर्शनं कान्यकृतां बभूव ॥४॥

कौमार एव क्षतमारवीर्यध्वेष्टां चिकीर्षन्निव रिष्टनेमेः ।

यः सर्वसावधनिवृत्तिगुर्वी, सत्यप्रतिज्ञो विदधे प्रतिज्ञाम् ॥५॥

अभ्यस्यता धर्ममकारि येन जीवाभिघातः कलयापि नैव ।

चित्रं चतुःसागरचक्रफाञ्चिस्तथापि भूर्व्यापि गुणस्वनेन ॥६॥

एनां यथामति विमृश्य निजानुजस्य

तस्योज्ज्वलां कृतिमलङ्कृतवान् स्ववृत्त्या ।

अभ्यर्थितो विदधता त्रिदिवप्रयाण

तेनैव साम्प्रतकविर्धनपालनामा

॥ ७ ॥

कवीश्वरस्यास्य सोमश्रीनाम्नी जननीति ज्ञायते सम्यक्त्वसतति-
कावृत्तेः । उक्तं च तत्र—

सोमसिरी से भज्जा निरवज्जा वज्जिभज्जसमरूवा ।

जुणहुव्व जीइ वयणं आणंदइ तिहुयणं सयलं ॥६॥

तिलकमञ्जरी नाम धनपालपुत्री, यजाम्ना प्रथिता तिलकमञ्जरी

चम्पूकथेति अर्वाचिनप्रबन्धलेखका वदन्ति परं कथानायिकायाः ' तिलकमञ्जरी ' इति नाम्ना कथापि ' तिलकमञ्जरी ' ति प्रसिद्धा । अत एव कवेरस्य ' तिलकमञ्जरी ' इति नामपुत्री आसीत् । तन्नाम्ना च कथानाम प्रसिद्धिरितिकथनं न प्रमाणाकोटिमधिरोहति ।

सम्यक्वप्राप्तश्रद्धानदाढ्यस्य आर्हतचूटामण्यादिनैः पुण्यत्वदर्शकं च वर्णनमस्य ग्रन्थान्तरादवसेयम् ।

सप्रसङ्गं लिख्यतेऽस्य पाण्डित्यप्रख्यापकं कुमारपालप्रबन्धान्तर्गतं वृत्तान्तमिह—' अथ प्रदक्षिणावसरे सरसापूर्वस्तुतिकरणार्थमभ्यर्थिता श्रीहेममूरयः सकलजनप्रसिद्धा ' जय जंतुकण्ठ ० ' इति धनपालपञ्चाशिकां पेटुः । राजादयः प्राहुः, भगवन् ! भवन्तः कलिकालसर्वज्ञा, परकृतस्तुतिं कथं कथयन्ति ? । गुरुभिरूचे राजन् ! श्रीकुमारदेव ! एवमिदमस्मृतभक्तिगर्भा स्तुतिरस्माभिः कर्तुं न शक्यते, एवं निरभिमानश्रीगुरुगण्यमृतोल्लासितस्वान्ता नृपादयस्तामेव स्तुतिं भणन्तो राजादनीतले प्राप्ताः ॥ ”

सत्तासमयस्त्वस्य—

‘ व्युत्पत्तिर्धनपालतः ’ इत्यभिधानचिन्तामणिनृतीयपद्यस्वोपज्ञवृत्तिगतपद्यावलोकनेन श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितकान्यानुशासने (पृ. २३१) वचनः स्तेपाधिकारे तिलकमञ्जरीगतद्वितीयपद्यप्रेक्षणेन तत्पूर्वगामीतिनिधयाच विक्रमेर्मायैकादशशतान्दिकरूपो निश्चित एव ।

अन्यच्च—

तिलकमल्लया ४३, तः ४९ पर्यन्तेषु पत्रेषु स्वस्वाश्रयदातुर्मो-
जनृपतेः प्रभाववर्णनं ।

“ निःशेषवाङ्मयाविदोऽपि जिनागमोक्ताः,

श्रोतुं, कथाः समुपजातकुतूहलस्य ।

तस्यावदातचरितस्य विनोदहेतो

राज्ञः स्फुटादभुतरसा रञ्जिता कथेयम् ॥ ” इत्यादि

कथोत्पत्तिकारणं च व्यावर्णितं दृश्यते तेन मुञ्जस्य, भोजस्य च
समकालीनत्वं पण्डितवर्यस्य । खोस्तान्दतः ९७५, रूपः सत्ताकालः
मुञ्जस्य, १०१८ तः १०६९ पर्यन्तः श्रोभोजस्य ।

अपरञ्च—

अथासौ गूर्जराधीशकोनिदेशशिरोमणिः ।

वादिवेतालदिशब्दं शान्त्याचार्यमाह्वयत् ॥ २०१ ॥

अशोधयदिमां चासावुत्सूत्राणां प्ररूपणात् ।

शब्दसाहित्यदोषास्तु सिद्धसारस्वतेषु किम् ? ॥ २०२ ॥

श्रीविक्रमसंत्सरतो वर्षसहस्रे गते सपण्णवती (१०९६)

शुचिशितनवमीकुञ्जकृत्तिकासु शान्तिप्रभोग्भूदस्तम् ॥ १३० ॥

इति प्रभावकचरित्रोल्लेखात् वादिवेतालश्रीशान्तिमूरेरपि सम-
समयत्वमस्य । श्रीशान्तिमूरेश्च प्रॉ. पिटर्सन.डॉ. भाण्डारकराद्यभिप्रायेण
सं. १०९६ वर्षे स्वर्गवासः ।

एभिः कारणैर्विक्रमयैरादशशतान्दीरूपः सत्ताकालः सुनिश्चित
एवाऽस्य ।

अस्य कृतय — तिलकमञ्जराकथा, सावयत्रिहिपथरणं, ऋषभ-
पञ्चाशिका, शोभनैस्तुतिवृत्ति, विरोधोभासालङ्कारमया श्रीमहावीरस्तुति
(गा. ३०) सत्यपुरायणश्रीमहावीरोत्साह (गा. १५), सस्कृत-
प्राकृतमय श्रीवीरस्तुत (प. १०)

१ मुद्रितेय निर्णयसागरमुद्रणालये काव्यमालायाम् ।

२-३ प्रसिद्धिमेष्यत आगमोदयसमितिद्वारा स्तोककालेन ।

४ प्रभावकचरित्रद्वारेण-

नमस्कृत्य स्तुतिं तत्र विरोधाभाससंस्कृत्याम् ।

चकार प्राकृता ' देव निम्मले ' त्यादि सास्ति च ॥ २२६ ॥

इति निर्दिष्टमस्ति, पर जैनसाहित्यसशोधक (त्रिमासिक) स्य ख

३, अ ३ मुद्रित तु निम्मलणहे वि अणहे ' इत्याद्यप्यात्मकम् ।

५ प्राकट्य नीतोऽयं जैनसाहित्यसशोधके (खं ३, अ ३) ।

६ निरीक्षणीयमस्यैव ९९ तम पृष्ठम् ।

७. अमितगतिः

दैगम्बर काणसह-माधुरसम्प्रदायेऽजायतायमाचार्य । अस्य
वशवृक्षस्तु धर्मपरीक्षाप्रान्तप्रदत्तप्रगस्यनुसारेणेत्थम्—

वीरसेनाचार्य

देवसेनाचार्य

अमितगति

नेमिपेण

माधवसेन

अमितगतिः

एतप्रगीता ग्रन्थास्त्वेदम्-

१ सुभाषितरत्नसन्दोहः (सं. १०५०)

२ धर्मपरीक्षा (सं. १०७०)

३ आशुकाचारः

४ जगद्गोपप्रज्ञप्तिः

५ सार्वद्वयद्वीपप्रज्ञप्तिः * ।

६ भारताशास्त्रिशिक्षा

७ पयसद्वहः

८ चन्द्रप्रज्ञप्तिः

९ व्याख्याप्रज्ञप्तिः । *

धारातगरीशामकमुञ्जतृपनिसमायां नयसु रत्नेययमप्यन्यतम
आसीदिति प्रथोः । सत्तासमयत्वेद्वादशशतश्रीरूपः स्फुट एव ।

८. श्रीमुनिचन्द्रमूरिः

हरिपुत्रन्दरोऽगौ श्रीयशोभद्रमूरि-श्रीनेमिचन्द्रमूरिरदप्रभाकरः,
दिगम्बराचार्यकुमुदनन्दकेतुः स्याद्वादरत्नाकरप्रणेतुः श्रीशदिदेवगुरु-
गुरुः । अयं जन्मस्थान-गुरुनाम-रसगगनसमयदिहृत्तान्तो वा-
दिदेवगूरिमर्गतान्त्र्यां रत्नगुणवश्रे-कृतभदेवकेतरोमहृथेनाम्बर-
धया मुद्रितान्त्र्यां चैकोनपञ्चासप्रहरगान्धन्तो श्रीमुनिचन्द्राचार-
ण्डितः, गुरुसिद्धिरूपः देवेनान्त्र्यां मननारो । तथेव-

“तं यतः ‘ निन्दयान्त्र्यं ’ जयन्ति निर्दिष्टदशकेऽमरं व ।

मन्त्रियद्वयमुत्तमं । जयन्ति पुनः तन्महो जानो ॥ २६ ॥

सच्चं महग्घिया सा 'महग्घिया' चरमजलहिवेलव्व ।
 मोत्तियमणिव्व जीए तं फुरिओ उयरसिप्पिउडे ॥२७॥
 सा 'दब्भवई' नयरी नयरसेहरत्तं सया समुव्वहइ ।
 जीए तुह पुरिससेहर ! जम्मदिणमहामहो जाओ ॥२८॥
 जसभइो सो सूरु जसं च भइं निम्मलं पत्तो ।
 चिन्तामणि व्व जेणं उवलद्धो नाह ! तं सीसो ॥ २९ ॥
 सिरिषिणयचंदअज्झावयस्स वाया जयंतु विज्झस्स ।
 जेसु तुह आसि लील गयकलहस्सेव भइस्स ॥ ३० ॥
 आणंदसूरिपमुहा जयंतु तुह बघवा जयप्पयडा ॥
 जे तुमए दिक्खविया सिक्खविया सूरिणो य कया ॥३१॥
 सच्चं सा कसिण चिय कत्तियमासस्स पंचमी कसिणा ।
 खेतंतं व सूरु जीए त सग्गमल्लीणो ॥ ३० ॥
 एगारस अटुत्तर संगच्छर काल । पडउ तुह कालो ।
 जससेस जेण तए तं मुगिरयणं कयं पाव । ॥ ४० ॥
 विशेषार्थिना विलोकनीये ते एव स्तुती ।

श्रीमतोऽप्रतिमप्रतिभातरङ्गिण्यारङ्गचतुर्नतरङ्गा इनाभङ्गभङ्गोष्ठ-
 भगाः कृतयस्त्वेवम्—अनन्तजयपताकाटिप्पनकम् ।

१ हरिभद्रसूरिरचिता धीमदनान्तजयपताकाया ।

प्रन्थनया विबुधानामप्युन्या दुर्गमा यऽन ॥

सत्यशिकादिपद्याविरचनया भगवता कृता येन ।

मन्दधियामपि धुगनास्ते सर्वे विश्वहिनुदय्या ॥

—शुर्वायत्या मुनिमुन्दरसुरिः ।

ललितविस्तरापञ्चिका, देवेन्द्रनरकेन्द्रप्रकरणवृत्ति, धर्मविन्दु-
वृत्ति, योगविन्दुवृत्ति, कालशतकम्, वनस्पतिसप्ततिका, अङ्गुलसप्त-
तिका, आवश्यक (पाक्षिक) सप्ततिका^१ प्राभातिकजिनस्तुति, (५.९)
कर्मप्रकृतिविशेषवृत्ति (टिप्पनकम्) सार्द्धशतकचूर्णि,
उपदेशपदसुखबोधा वृत्ति, गाथाकोश, अनुशासनाङ्कुशकुलकम्,
उपदेशामृतकुलकद्वयम्, उपदेशपञ्चाशत्, रत्नत्रयकुलकम्, शोक-
हरउपदेशकुलकम्, विषयनिन्दाकुलकम् प्रा. गा. २५ सम्यक्वोत्पाद-
विधि, सामान्यगुणोपदेशकुलकम्, हितोपदेशकुलकम्, रसाउल्लो
(प्राकृतमय) प्रश्नावलिश्च ।

श्रीउदयप्रभसूरिकृतप्रवचनसारोद्धारविषमपदपर्यायशब्दानेन समशोधि ।
श्रीमते एव वचनेन विरचिता गुरुभ्रात्रा नेमिचन्द्रसूरिणा उत्त-
राध्ययनबृहद्वृत्ति ।

१ एतन्निमणि रत्नसम्यदायस्त्वेवम्—

एकदा श्रीधराभिधभावकेण निजद्रव्यभूरिष्ययेन जिनविष्य प्रतिष्ठित
श्रीचन्द्रप्रभसूरिनामाऽस्य ज्येष्ठगुरुभ्राता निमन्त्रितो यथा भगवन् ।
अस्मिन् महामहे पूज्यमुनिचन्द्राचार्यप्रेषणेन (तत्कालीनेषु क्रियाप्रवीणत्वात्
तस्य) कृतार्थीकृता सो वयम् । ध्रुवैतदसूयया जातविपरिणामेन स्वकी-
यमानहानिं मन्यमानेन तेनाचार्येण 'साधूना प्रतिष्ठादिकरणमनानुपत्तिकम्'
इति प्ररूप्य पाक्षिकप्रतिक्रमण पूर्णिमाया कर्तव्यमिति स्वप्नद्वारा देवतादेश-
व्याजेन स्वशिष्याणां नूतनप्ररूपणा 'भावकै प्रतिष्ठा काराप्या, पूर्णिमायां
पाक्षिकप्रतिक्रमण चति' कृता तत्प्रतिरोधार्थमेतदग्रन्थरचना ।

२ श्रीनेमिचन्द्रसूरिरुद्रतवान् वृत्तिका तद्विनेय ।

गुरुसोदयधीममुनिचन्द्राचार्यवचनेन ॥

—जेष्ठल० आ० सुत्रा ।

शिष्योत्तमास्तत्रभवतः श्रीअजितदेवसूरय, श्रीवादिदेवसूरयश्च विभासयामासुरसहजैस्का. परवादिनिवहगहनं स्फुलिङ्ग इव दवाचिषः ॥

९. चन्द्रप्रभसूरिः

उपर्युक्तस्यैव श्रीमुनिचन्द्रसूरैर्गुरुभ्राताऽयम् । अस्मादेन समजायत वि. सं. ११५९ वर्षे पौर्णिमीयक्रमतोत्पत्ति, तत्सम्बन्धरूपेणम्—

“ श्रीमुनिचन्द्रसूरिगुरुभ्राता चन्द्रप्रभाचार्यः संविग्नत्वादिगुण-
गरिष्ठेषु श्रीमुनिचन्द्रसूरिषु बहुमानपरायणस्य कस्यचिन्महर्षिकृपाद्व्यस्य
जिनविम्बप्रतिष्ठामहसि श्रीमुनिचन्द्रसूरिमहिमानं दृष्ट्वा मात्सर्यात्
आद्वप्रतिष्ठां व्यवस्थाप्य मतभेदकरगाय पौर्णिमापाक्षिकं प्ररूपयन्
सङ्घेन निवारितोऽपि आद्वप्रतिष्ठा पूर्णिमापाक्षिकं चेत्युयमप्यनादिसिद्ध-
त्वं प्ररूपयेति मम स्वप्न पद्यावत्योक्तभि यसद्वापगुरस्सरं स्याभिनि-
वेशमत्यजन् श्रोतवेन बहिष्कृत । ततो वि. ११५९ वर्षे पौर्णिमी-
यक्रमतोत्पत्ति । तत्प्रयोगाय च श्रीमुनिचन्द्रसूरिभि पाक्षिकसनतिक्र-
कृतेति । ”

१ उक्तं ॥ क्षेत्रसमावृत्तिप्रशस्तौ—

दुर्वादिद्विरदाङ्गुल समयवित्प्रेणीशिरोमण्डन, श्रीचन्द्रप्रभसूरिराट
स भगवान् प्राचोक्तत् पूर्णिमाम् । तस्याजैनवचोऽमृत मृगमयुः श्रीधर्म-
धीमद्रेष्वरसूरितत्त्वचक्षुः शाखा द्वितीया प्रथाम् ॥

दर्शनशुद्धिप्रकरणप्रणेतायमेव भिन्नो वेति तत्प्रशस्त्यादिविलोक-
नमन्तरेण न निश्चयः ।

१०. श्रीअभयदेवसूरिः—

एतन्नामधारिणोऽजायन्त सूरिवर्याः सप्त भिन्नभिन्नगच्छेषु ।
ते चैवम्—

(१) सं. ५७२ वर्षे रणतममरगिरौ श्रीपद्मप्रभजिनविम्बप्रतिष्ठापक

(२) राजगच्छपद्माकरप्रबोधनैकप्रद्योतनश्रीपद्मसूरिशिष्य-
रत्नकपञ्चाननः सम्मतितर्कटीकावादमहार्णवप्रणेता ।

(३) श्रीवर्द्धमानसूरिपट्टपूर्वाचलदिनमणिर्नदाङ्गवृत्तिवृत् । सं.
१०७२ तः ११३७ ।

(४) हर्षपुरीयगञ्जालङ्कारश्रीजयदेवसूरिशिष्यो 'मलधारी'
ति विरुदभृत् । सं. ११२० तः ११५० ।

(५) चन्द्रगच्छीयः शान्तिसूरिशिष्यः पक्षे भद्रेश्वरसूरिशिष्यः
सं. १२४८ ।

(६) रुद्रपल्लीयगच्छेशविजयेन्दुसूरिशिष्यः श्रीदेवभद्रमूर्तेर्ग-
रुध । सं. १२८८ वर्षे जयन्तविजयकाव्यप्रणेता 'वादिर्सिंह'
इति दयातिभारु ।

(७) चन्द्रर्षिमहत्तरविरचितसप्ततिकाख्यपञ्चकर्मग्रन्थोपरि मा-
प्यप्रणेता ।

एतेषां मध्यात् कतमोऽत्र (श्र. १९७) मुद्रितस्य श्रीमहावीरस्तव-
नस्य धिरचयितेति पर्यालोचने प्रवृत्ते तस्यैव स्तोत्रस्य ग्रन्थे—

‘ पयडियवसइपहाण सासेहिं जिणेसराण सुगुरूण ।

वीरजिणथय एय पढउ कय अभयसूरिहिं ॥ २२ ॥’

इति गाथाप्रलोकनेन निश्चीयते नवाङ्गवृत्तिविधानवेधा एवाय
सूरि । असौ धारानिवासिमहेश्वरश्रावकधनदेव्योस्तनय । मतान्त
रेण मेदपाटदेशा तर्गतवडसल्लप्रामाधीशतुअरसिहनृपस्य पुत्रः ।

स. १०८८ वर्षे पोडशवर्षदेशीय श्रीवर्द्धमानसूरिशिष्यजिने-
श्वरसूरिसमीपे समाससाद दीक्षाम् ।

स ११११ वर्षे महात्मनोऽस्य सदुपदेशेन परमारराजपुत्राणां
गुरु शङ्करदासाभिधानो द्विजन्मा भिन्नमालनगरे शैवमतं परित्यज्य
जैनधर्मं कक्षीचकार ।

कुष्ठरोगोपगमन—स्तम्भनपार्श्वनाथप्रकटीकरण—नवाङ्गवृत्तिविर-
चनादि वृत्तमस्य सुप्रसिद्धमेव ।

१ यदुक्त जिनप्रभसूरिभिस्तीव्रकल्पे (स्तम्भनकल्पे)—

“ इदवाहिविहुरियगा अणसणगहणत्थमाहवियसथा ।

नवमुत्तुक्कुडिविमायणाय भणिया णिसि सुरीए ॥ १ ॥

दोवियहत्थअसत्ती नवगविवरणवट्ठाचमुक्कगया ।

थभणयपासवदणउवड्ढा रोगविह्वाणाओ ॥ २ ॥

सभाणयाउ चत्थिया उ थवक्कपुरा (१) पुर चरणचारी ।

थभणपुरमि पत्ता सेढीतडनरपलासवणे ॥ ३ ॥

गोपयणणुवलक्खियभुवि ‘जयतिहुणय’ थयदपचम्पे ।

पासे पूरियथवणा गोवियसक्कक्खित्तदुगा ॥ ४ ॥

सपक्कणवियभवणे गयरोगा ठवियपासपहुपडिमा ।

सिरिअभयदयसूरि विजयनु नवागवित्तिकय ॥ ५ ॥ ”

एतस्य शिष्यनामानि त्वेवमाह चित्रकूटीयमहावीरजिनप्रशस्तौ
श्रीजिनवल्लभसूरिः—

सत्तर्कन्यायचर्चाचितचतुरगिरः श्रीप्रसन्नेन्दुसूरिः

सूरिः श्रीवर्द्धमानो यतिपतिहरिभद्रो मुनिर्देवभद्रः ।

इत्याद्याः सर्वविद्यार्णवकलशमुवः सञ्चारिणूक्रीतिः—

स्तम्भायन्तेऽधुनापि श्रुतचरणरमारक्षिनो यस्य शिष्याः ॥

सुरसुन्दरीकथाकृदनेश्वरसाधुः संवेगरत्नशालाकारजिनचन्द्रसूरि-
भ्रात्य सतीर्थी ।

अस्यैव सूरिशिरोमणेरुपदेशामृतपानपीनमना जिनवल्लभश्चैत्य-
वासमपहाय त्यागमार्गं भेलिवान्, यदाह धन्यशालिभद्रचरित्रप्रशस्तौ
पूर्णभद्रगणिः—

आकर्ण्यभयदेवसूरिसुगुरोः सिद्धान्ततत्त्वामृतं

येनाज्ञायि न सङ्गतो जिनगृहे वासो यतोनामिति ।

तं त्यक्त्वा गृहमेधिगेहवसतिं निर्दूषणां शिथ्रिये

सूरिः श्रीजिनवल्लभोऽभवदसौ विख्यातक्रीतिस्ततः ॥५॥

अस्य कृतितत्तित्वेवम्—

ग्रन्थाग्रम्

रचनाकालः

१ स्थानाङ्गवृत्तिः	१४२५०	वि. सं. १९२०
२ समवायाङ्गवृत्तिः	३५७५	„ १९२०
३ भगवतीवृत्तिः	१८६१६	„ १९२८
४ ज्ञाताधर्मक्रथाङ्गवृत्तिः	३८००	„ १९२०
५ उपासकदशाङ्गवृत्तिः		

६ अन्तरुद्धशाङ्गवृत्ति	३०००
७ अनुत्तरोपपातिकाङ्गवृत्ति	१३३०
८ प्रश्नव्याकरणाङ्गवृत्ति	
९ विपाकाङ्गवृत्ति	५६३०
१० औपपातिकाङ्गवृत्ति	३१२५
११ प्रज्ञापनानृत्तायपदसङ्ग्रहणी	४००
१२ नेवतत्वप्रकरणभाष्यम् गा	१३८
१३ पञ्चनिग्रथीप्रकरणम् गा	१३३
१४ हरिमन्त्रीयपञ्चाशकवृत्ति	(स. ११२४)
१५ पट्टस्थानप्रकरणभाष्यवृत्ति	
१६ विशेषाग्रयकभाष्यवृत्ति (?)	
१७ हरिमन्त्रीयशोडशकप्रकरणवृत्ति (?)	
१८ देवेन्द्रसूरिकृतज्ञातारिप्रकरणवृत्ति (गाथावद्धा)	
१९ जयतिहुयगरस्तात्रम्	
२० निगोदपट्टत्रिंशिका ^१	} पूर्वतना
२१ पुद्गलपट्टत्रिंशिका	
२२ साधुसमाचारी	(अ-या :)
२३ दोषापहारस्तोत्रम् (?) ^२	
२४ विविधतार्किकम् (?) ^३	

१ यद्यपि भाष्यकृता न कापि स्वनाम निरदेशि तथापि भाष्यकर्तुं श्रीमदमय्यनसूत्रे स्थानाद्वादिश्रुतिकृतो वचनम्^१ इत्युदत्तसि टीकाधरेण ।

२ मुद्रिता वृत्तिरन्तरुद्धसूत्राया ।

३-४ श्रीजिनप्रभसूरिकृतार्थान् भिन्ने नयेति न निश्चयः ।

२५ आराधनाकुलम् (गा. ८६)

२६ साहम्मियच्छलकुलम् (गा. २९)

२७ वंदनयभासं गा. ३३

सत्तायामस्य सूरः स्वर्गमानन्तरं चाभयदेवाचार्यस्य

१०. श्रीजिनवल्लभमूरिः

वि. सं. ११३८ वर्षे प्राग्वाटकुलाननेमिकुमारलिखितं कोट्या-
चार्यकृताया विशेषावश्यकटीकायास्ताडपत्रात्मकमेतदीयं प्राचीनं जी-
र्णमादर्शपुस्तकमद्याप्युपलभ्यते यत्र श्रीजिनेश्वरमूरिशिष्यत्वमस्य निर-
देशः । सूरिरयं स्वयमपि स्वीये प्रश्नोत्तरपट्टिशतक्रकाव्येऽष्टसप्तति-
कादौ च श्रीजिनेश्वरमूरिभयदेवाचार्यं च सत्स्तुतिपात्रं कुर्यात् क्रमेण
सद्गुरुत्वमाचार्यत्वं च समसूचयत् ।

विस्तरेण चरितमस्य प्रतिपादितं दृश्यते चारित्रसिंहगणिना
सुमतिगणिविनिर्मितगगधरसार्द्धशतकबृहद्वृत्तेरेव प्रोदधृते गगध-
रसार्द्धशतकान्तर्गतप्रकरणे, श्रीजिनदत्तमूरीयगगधरसार्द्धशतकस्य पू-
र्वोक्तमेव सुमतिगणीयविवरणमुपजोष्य जिनेश्वरमूरिशिष्येण वाचक-
सर्वराजगणिना विरचितायां संक्षिप्तवृत्तौ, वि. सं. १६२९ वर्षे धर्म-
सागरोपाध्यायविरचिते स्वोपज्ञवृत्तिसमन्वितप्रयचनपरीक्षापरनाम्नि-
कुपक्षकौशिकसहस्रकिरणे, क्षमाकल्याणादिविरचितस्वरत्नरगच्छपद्याख्या-
दौ च संक्षिप्तरूपेणातो नात्र प्रपद्यते तत् ।

वि. सं. ११२५ वर्षे जिनचन्द्रमूरिविरचिता संग्रहशालाऽनेन
समशोधि ।

सूरिवरस्यास्य पदधरं जिनदत्तमूरिमन्त्रेण केकेऽन्ये शिष्यवराः
समासन्निधि न विशेषतो व्यज्ञायि ।

नामशोपस्यापि सूरिशिरोमणेरस्य पटशीति—सूक्ष्मार्थसिद्धान्त
विचारसारसार्द्धशतकाख्यकर्मप्रथ—पिण्डविशुद्धि—पौषर्धेविधि (१)
प्रतिक्रमण सामाचारी—सप्तपैटक—धर्मशिक्षा—द्वादशकुलकरूपप्रकरण

१ एतद्धि भावनगरस्थयाऽऽत्मानन्दसभया बृहद्गच्छीयहरिभद्रसूरि
मल्लगिरिविरचितवृत्तिद्वयसमन्वित प्राकाशि । एतदुपरि भाष्यद्वय ध्रूयते ।
मूलग्रन्थकारश्रीचल्लभसूरिशिष्यरामदेवगणिप्रणीत प्राकृतविवरण यशो
भद्रसूरिविरचिता वृत्तिखोपग्न्यते । मेरुचाचककृत विवरण तथोद्धारवच्च
चादिकमप्यन्यत्र पठ्यते ।

२ धनेश्वरसूरिविरचितवृत्तिसमेतमेतद् भावनगरस्थया जैनधर्मप्रसार
सभया प्रसिद्धिमापितम् । एतदुपरि भाष्य तथा वि स. ११७० वर्षे मुनि
चन्द्रसूरिविरचिता चूर्णिध ज्ञायते । स्वकेश्वरसूरि (१) रामदेवगणि
विहित प्राकृतविवरण टिप्पणमपि च ध्रूयते ।

३ वि स ११७६ वर्षे यशोदयसूरिणैतस्य विवरण व्याधि
बृहट्पिनिका जैनग्रन्थावल्यादौ सूचिता वि स ११८० वर्षे श्रीचन्द्रसूरि
कृतैतदीया वृत्तिर्यशोदेवसूरिकृतविवरणात् पृथक् न प्रतीयते । तथा वि स
१२९२ वर्षे उदयसिंहसूरिणा रीपिका, वैष्णवीयपोङ्गशताब्दोर्वाद्ध
तपागच्छीयसवेगदेवगणिना बालावबोधध व्याधि । एतदतिरिक्तावधूरिप
डिजिकायप्युपलभ्यते ।

४ गुहजिणगृहद्विविरद्वयपोसहविहिपयरणाउ सखेवा ।

देसियमेयविहाण विसेसभो पुण तभो नेय " पत्तनीयभा० सूची ।

एतदाधारेण निर्मितमेक सक्षिप्तमपि पौषधविधानमुपलभ्यते—

वि स १६१७ वर्षे जिनचन्द्रसूरिणाऽस्य वृत्तिर्व्याधीति जैन
ग्रन्थावल्यादौ सूचितम्,

५ जिनपतिसूरिविरचितवृहद्वृत्तिविभूषितोऽय ' थावक जेठालाल
दत्तसुख' इत्यनेन प्रसिद्धिनीत । वि स १३२३ वष लक्ष्मीसेनेन विर
तास लघुवृत्ति समसूचि जैनग्रन्थावल्याम् । हर्षराजोपाध्यायविरचिताऽस्य

प्रश्नोत्तरशतक—गृह्यारशतक—नानाप्रकारविचित्रचित्रकाव्यसारशतसङ्ख्या
स्तुतिस्तोत्रादिरूपकीर्तिपताकाद्यापि सकलं महीमण्डलं मण्डयन्ती
विद्वज्जनमनांसि प्रमोदयति ।

लघुश्रुतिः वि. सं. १६१९ वर्षे साधुकीर्तिगणोपणीताऽवचूरिधोपलभ्यते ।

६ एतदुपरि सकलचन्द्रकृता श्रुतिरिति जैनग्रन्थावल्याम् ।

७ वि. सं. १२९३ वर्षे जिनपालगणिना प्रणीतास्य श्रुतिः ।

८ अवचूरिसहितमिदं महेशानस्यशोचिजयजैनपाठशालया प्रसि-
द्धिमानितं । वि. सं. १४८३ वर्षे तपागच्छनायकसोमसुन्दरसूरिद्वारेण
लेखितं सटीकमिदमुपलभ्यते । वि. सं. १६४० वर्षे पाठगुण्यसागरेण
विरचिता श्रुतिश्च प्राप्यते ।

९ ' उद्गासिकम् ' इत्यादि लघ्वजितशान्तिस्तोत्रं वि. १३२२ वर्षे
धर्मतिलकमुनिविरचितया, विक्रमोद्यमसप्तदशशताब्दयुत्तरार्धे गुणघिनयग-
णिप्रणीतया च वृत्त्योपेतम् । ' भावारिवारणादि ' वीरजिनस्तोत्रं सं.
१४८७ वर्षे जयसागरगणिप्रथितश्रुतिमण्डितं ही. हं. पण्डितेन प्राकाशितं ।

' दुरियत्यसमीर ' इत्यादि वीरस्तोत्रं सं. १६८७ (!) वर्षे समय-
सुन्दरगणिविनिर्मितश्रुतिविभूषितं सूर्यपुर (सूरत) स्थजिनवत्तसूरि-
ज्ञानभाण्डागारसंस्था मुद्रापितम् ।

' सस्मं नमिऊण ' पद्यकल्याणस्तोत्रम्, ' नमिसुन्दर ' पार्श्वनाथ-
स्तवनम्, ' पायात् पार्श्वः ! ' पार्श्वजिनस्तनय चार्त्रेव प्रसस्यतेऽस्माभिः ।

नाभेय-शान्ति-नेमि-पार्श्व-वीरजिनचरितपद्यकरूपं स्तोत्रपद्यकम् वि.
सं. १५१९ वर्षे साधुसोमगणिविहितया वृत्त्या समलङ्कृतं प्राप्यते ।

मूलमात्राणि तु मुद्रापितानि रत्नलाम (माळवा) न्तगतया श्रीश्रृंगभ-
देवजी केसरीमलजी जैनशेताभ्यरसस्थव्या सिरिषयरणसंदोहे ।

एतदतिरिक्तान्यन्यानि चतुर्विंशतिजिनस्तुति-जिनविश्रुति-वीरकल्या-
णस्तोत्रादिस्तोत्राण्यपि यत्रकुत्रचिदुपलभ्यन्ते । स्वप्नाष्टकविचारनामा
ग्रन्थो जिनपालोपाध्यायसन्दर्भभाष्यभूषितो ज्ञायते । अष्टसप्तत्यागमोद्धारा-
न्यसि हृदिर्विज्ञायते । जैनग्रन्थावल्यां जिनयत्तुभसूरिनाम्नि निर्दिष्टाः
पदन्तोपदेश-सार्थपरस्थानप्रकरणपदसमूहानां श्रुति-रत्नपूडक्याग्रमृतयो ग्रन्था-
स्तथैव बाल्यपेठि न निर्धीयते ।

(१२) श्रीहरिभद्रसूरिः ।

१ एतन्नाममृतस्य समजायन्त सूरिवरा तेषु प्रथमश्चतुर्दश-
शतप्रकरणकारो याकिनीमहचरार्धपुत्रो विदित एव ।

२ वटगच्छीयचन्द्रसूरिशिष्यः कुमारपालरायेऽगहिलपुरपत्तने
वि. सं. १२१६ वर्षे ऽऽसहस्रश्लोकपरिमितप्राकृतापञ्चशभाषाविभू-
षितश्रीनेमिनाथचरित्रप्रणेता । असौ स्वस्य चतुर्विंशतिजिनचरित्ररच-
यितृत्वं प्रतिपादयति स्मान्यत्र तन्मध्याचन्द्रप्रभचरित्रं, मल्लिनाथचरित्रं
चोपलभ्यते पत्तनादिभाण्डागारेषु ।

३ बृहद्गच्छीयमानदेवसूरिशिष्यजिनदेवोपाध्यायशिष्य-
वर्योऽसौ सिद्धराजराज्ये निवमानता निभर्त्ति स्म । सं. ११७२ बन्ध
स्वामित्वपटशीत्यादिकर्मग्रन्थवृत्तिः, स. ११८५ प्रशमरतिवृत्ति,
संग्रहणीवृत्ति, मुनिपतिचरित-श्रेयासचरिते चेत्याद्यनेन निरमाभि ।

एतत्सूरिवर्यत्रयमध्यात् अत्रैव (पृष्ठ १६) मुद्रितं साधारगजिन-
स्तोत्रं कस्य वृत्तिरिति न निश्चयः, परन्तु विरहाङ्कविरहान्नेय याकि-
नीमहत्तरामूनोः प्रगीतिः ।

(१३) श्रीधर्मसूरिः ।

जैनग्रन्थावल्यानुसारेण समत् १२४८ वर्षे आत्महितकुलक-
(गा. ३२) आत्मानुशासनकुलक (गा. ५६) आत्मानुशास्तिकुल-
क (गा. २५) उपदेशकुलक (गा. २६) गुर्वाराधनकुलक (गा.
) जिनेन्द्रप्रज्ञप्तिकुलक (गा. ३०) धर्माचार्यगुहमानकुलक-
(गा. ३४) परमसुखदाप्रतिष्ठाकुलक (गा. ३२) पर्यन्ताराधना-
कुलक (गा. १६) मनोनिग्रहमाननाकुलक (गा. ४४) श्रावक-

वर्षाभिप्रहकुलक (गद्य) संवेगामृतपद्धति (प्रा. गा. ११२) संवेगा-
मृतपद्धति (सं. श्लो. ४३) संवेगरत्नमाला (गा. ५०) प्रमृति-
प्रकरणप्रणेतुः श्रीरत्नेसिंहसूर्यगुरुश्चेत् त्रयोदशशताब्देव सत्तासमयोऽस्य
श्रीमतो गच्छ—गुरु—शिष्यादिपरिचितिं प्रापयति प्रो. पिटर्सन-
महाशयस्य पञ्चमपि पॉर्ट पुरस्तकस्य १०९ तमपृष्ठगतकल्पसूत्रकालिका-
चार्यकथाप्रतिप्रान्तस्थ उल्लेखः ।— तथाहि—

“ श्रीराजगच्छमुकुटोपमशीलभद्र—

सूर्यविनेयतिलकः किल धर्मसूरिः ।

दुर्वादिगर्भभरसिन्धुरसिंहनादः

श्रीविप्रहृक्षितिपतेर्दलितप्रसादः ॥ १८ ॥

आनन्दसूरिशिष्यश्रीअमरप्रभसूरितः ।

ध्रुवोपदेशं कल्पस्य पुरितकां नूतनामिमाम् ॥ १९ ॥

उद्यमात् सोमसिंहस्य सपुण्यः पुण्यहेतवे ।

अलेखयच्छुभावैषा निजनातुर्गुणश्रियः ॥ २० ॥

यासच्चिरं धर्मधराधिराजः संवाक्यतां मुकृतिनां वितनोति लक्ष्मीम् ।

मुनीन्द्रवृन्दैर्विहिताभिमाना तामन्नुदं यच्छतु पुत्तिकाऽज्ञो ॥ २१ ॥

संयत् १३४४ वर्षे मार्ग शुदि २ रवौ सोमसिंहेन लिखापिता ।

१ स्तिरिरयणसिंहसूरी भारणगिरिहस्त्रि भादहेक्य ।

अप्याशुभासनं शो । जपद् त्रिनयनने शर ॥ ५५ ॥

धारमभउपतते (१२४९) बह्मदे सेरसचमिदिपन्नि ।

अनदित्वादनदरे विहिस्त्रिनि अण्णरपत्तये ॥ ५६ ॥

—भानुब्रह्मचर्यम् ।

पिटर्सनकृततृतीयरिपोर्टपुस्तकस्य बैपेण्डिकस, (१५ मे, ३०७ मे) पृष्ठेऽस्यैव धर्मघोषसूरिरिति निर्दिष्टं नाम शाकम्भरी-नृपप्रतिबोधकश्च व्यावर्णि । तत्रैव २६२ तमे पृष्ठे सपादलक्षनृपति-समक्षमनेकवादिनोऽजयत् तत्रमवानिति दर्शितमस्ति ।

श्रीजिनविजयमहाशयसम्पादित 'प्राचीनजैनलेखसंग्रह' द्वि-तीयविभागान्तर्मुद्रितश्रीज्ञानचन्द्रगुरुविहितविमलवसहिगतप्रशस्ति-लेख (लेखाङ्क १३२) प्रान्ते—

“ वादिचन्द्रगुणचन्द्रविजेता भूपतित्रयविवोधविधाता ।

धर्मसूरिरिति नाम पुरासीद् विश्वविश्वविदितो मुनिराजः ॥३९॥ ”

इत्याद्युल्लेखेनात्रभवतो वादिचन्द्रगुणचन्द्रवादिजेतृत्वं, नृप-तित्रयप्रतिबोधकत्वं च समसूचि तेनाऽसाधारणशक्तिसम्पन्नः श्रीमा-निति वदने नैव कथमपि कथङ्कथिकताया अवकाशः ।

कृतिस्त्वस्य मङ्गलस्तोत्र (श्लो. १५) पार्श्वस्तोत्र (श्लो. १६) मन्तरेण नान्या नयनपथमागता मे । पूज्यपादस्य स्तुतिगर्भितानि रचितानि ३७ कुलकानि श्रोरत्नसिंहसूरिभिरिति 'जैनगूर्जरकविओ' प्रथमविभागस्य पृ. ७४ दर्शनेनागम्यते ।

(१४) पार्श्वदेवगणिः ।

चन्द्रकुलकमलपण्डितमार्तण्डशालशीलभद्रसूरिपट्टप्रभाकरधनेश्वर-सूरेः शिष्योऽयम् । सामान्याग्रस्थायामस्य पार्श्वदेवगणिरिति, सूरि-पदानन्तरं च श्रीचन्द्रसूरिरिति नामासीत् । सं ११७१ वर्षे स्वगुरो-

१ हस्तकाण्डप्रणेता पार्श्वचन्द्रस्त्वतो न भिन्न इतिमुनि श्रीकल्याणविजयमतम्

२ उक्तं च गायत्र्याद ओषीयेन्तल इन्स्टीटयुट्याय मुद्रापित न्याय-प्रवेश पञ्चिष्यप्रान्ते—

धनेश्वरसूरेः सार्धशतकवृत्तौ साहाय्यताऽस्य ।

श्रीभरतेश्वराचार्यः श्रीवैरसूरिश्चास्य गुरोः सतीर्थ्यौ । पूर्ण-
भद्रसूरिस्त्वस्य शिष्यः ।

अत्रैव (पृ ७७) घ परिशिष्टप्रदत्तपद्यावत्याष्टकवृत्त्यतिरिक्तोऽ
य कृतिकलापस्त्वेवम्—

सं. ११६९ वर्षे न्यायप्रवेशवृत्तिपञ्जिका, सं. ११७३ वर्षे
निशीथचूर्णिविशोदेशकवृत्तिः (छे. सं. १२२६), नन्दीटीकादुर्ग-
पव्याख्या, सं. १२२२ वर्षे श्रावकप्रतिक्रमणसूत्रवृत्तिः, सं. १२२७
वर्षे जीतकल्पबृहच्चूर्णिव्याख्या, सं. १२२८ वर्षे निरयावलि-
(पञ्चोपाङ्ग) वृत्तिः, चैत्यवन्दनसूत्रवृत्तिः, प्रतिष्ठाकल्पः, सर्वसिद्धान्त-
विषमपदपर्यायः, सुखबोधा समाचारी, उवसग्गहरं वृत्तिः, सिद्धचक्र-

“ इति श्रीशीलभद्रसूरिशिष्यमुगृहीतनामधेय श्रीमद्भरतेश्वरसूरि-
शिष्यैः सामान्यवस्थाप्रसिद्धपण्डितपार्श्वदेवगण्यभिधानैर्विशोपावस्थावाप्त श्री-
चन्द्रसूरिनामभिः स्वपरोपकारार्थं दृष्ट्वा विषमपदभञ्जिकापञ्जिका परि-
समाप्तेति । ”

१ विलोक्यतां प्राचीनजैनलेखसङ्ग्रहप्रथमविभागे छे. २१८, २२०,
२२१ ।

२ निरीक्ष्यतां (छे. ३५१) जालोरदुगस्थशिललेखान्तर्गत उल्लेखः—

“ श्री चन्द्रगच्छमुखमण्डनमुविदितयतितिलकमुगृहीतश्रीचन्द्रसूरि-
रचनलिनयुगलदुर्ललितराजहसार्थपूर्णभद्रसूरिचरणकमलपरिचरणचतुरमपु-
फरेण ” इत्यादिः । सङ्ग्रहणो (जिनभट्टीय) वृत्तिविरचयिता शालि-
भद्रसूरिगुरुः याराष्ट्रीयगच्छीयत्वात्, स. १२८२ वर्षे अतिमुक्तकचरित्र-
प्रेताः श्रीजिनपतिसूरिशिष्यः खरतरगच्छीयत्वान्नेतो मिमः ।

स्तवनम् (गेयमय) सङ्गीतसमयसार , सङ्गीतरत्नाकरश्चेत्यादिः ।

अपरञ्च—

मलधारिद्देमचन्द्रसरिशिष्य—सहग्रहणीसूत्ररचयितृचन्द्रमूरिप्रसङ्गे
दे. ला पु फ द्वारामुद्रितपुरतके लिखित चोपाद्घातलेखकेन—
“ त्रिनवयुत्तरेऽदशशते (११९३) विक्रमसदत्तेश्वरे यदैते मृगु
कच्छ (भरुच) नगर विभूषयाम्बभूवु तदा नगरश्रेष्ठी धवलशाह
ससहस्तान् मुनिसुत्रतस्वामिना पवित्र चरित्र रचयितु प्रार्थयाञ्चके ।
तत एते तत् स्वीकृत्याऽऽशापल्यामागय च श्रीमालकुलभूषणस्य
नागिलनाम्न श्रावणस्योपाश्रयमाश्रित्य त ग्रन्थ विरचयाञ्चकु ।
तस्य ग्रन्थस्य प्रथम पुस्तक पार्श्वदेवगणिना लिखितमिति श्रूयते ।
विचारणीयमेतदितिहासयिदम् ।

(१५) श्रीचन्द्रार्च्यः

एतदभिधानभानोऽनेके समजायत सूरिवरा , तथाहि—

(१) जेसलमेरुभाग्दागारीयग्रन्थाना सूचिपत्र (१ १५)
निर्दिष्ट स १२१६ वर्ष प्राकृतनेमिचरित्रविरचयितुः आहारिभद्रमूरे-
गुरुहृद्गण्डीयश्राजिनचन्द्रमूरिशिष्य ।

३ मुद्र पिताऽयं ब्राह्मणकोरनरपतिना त्रिवेन्द्रमस्तुत सीरीक्ष सस्यायाम्
महोपाध्याय टी गणपतिरास्त्रिद्वारा । अस्य चादावेव द्वितीये पय
भोजनपते सोमेश्वरमन्त्रिणधाल्लेखो दृश्यते । भोजनपद इ य ११५३
रूप , सोमेश्वरस्य इ ■ ११८३ रूप्य सत्ताकाठ प्रतीत एव ।

४ डा हेल्मुतटत नैधर्म (animism) पुस्तकस्य पृ ११५
नमे दर्शिताकिनो कृततयाऽस्य । अस्ति सङ्गीतरत्नाकर इत्युपनाम चास्य सूरे ।

(२) श्रीहर्षपुरीयगच्छालङ्कारमलघारिश्रीमदभयदेवसूरिपद-
स्तुश्रीहेमचन्द्रसूरिशिष्यः सङ्ग्रहणीसूत्रविरचयिता तद्वृत्तिविधा-
तुर्देवभद्रसूरेर्गुरुः ।

(३) सं. ११८० वर्षे श्रीजिनवल्लभसरिकृतपिण्डविशुद्धिप्रकर-
णस्य वृत्तिविरचयिता ।

एतेषां मध्यात् कोऽत्र प्रस्तुत उपसर्गहरस्तोत्रलघुवृत्तिविधान-
वेद्या इति न शक्नोमि निश्चेतुं साधनाभावात् ।

(१६) श्रीजिनदत्तसूरिः ।

आचार्यवर्यस्यास्य धवलकूनिवासी क्षपणकभक्तो (हुंवडशातीयः)
वाच्छिगश्रेष्ठी पिता, बाहडदेवो माता, एकादशशतद्वात्रिंशद्वत्सरे
(११३२) जन्म । एकादशशतैकचत्वारिंशत्संवत्सरे (११४१) श्री-
जिनेश्वरसूरिसकृश्र्मधर्मदेवोपाध्यायैः प्रदत्तास्य दीक्षा, नाम च कृतं
'सोमचन्द्र' इति । अशोकचन्द्राचार्यगोपस्थापना कृता, हरिसिंहा-
चार्येण सर्वसिद्धान्तगवना दत्ता मन्त्रपुस्तिका च । सं. ११६९ वर्षे
वैशाखशुक्लपञ्चमदिने देवभद्राचार्येण प्रादायि सूरिमन्त्रप्रदानपूर्वक-
माचार्यपदम् ।

मन्त्रादिमाधन—चतुःषष्टियोगिन्यादिवशीकरण—चमत्कारदर्शन-
शासनप्रभाषनाजनकविविधकार्यकरणरूपं विस्तरेण व्याचर्णितं वृत्तमस्य
स्वस्तरगन्धायपद्यान्यादौ ।

जिनचन्द्रसूरिनामाचार्यः स्वपदे स्थापितस्तथा पं. जिनरक्षितः
१ वा. पं. शीलभद्रगणिः २ वा. पं. स्थिरचन्द्रगणिः ३, वा. पं.
ब्रह्मचन्द्रगणिः ४ वा. पं. विमलचन्द्रगणि ५ वा. वरदत्तगणिः ६,

वा. भुवनचन्द्रगणिः ७ वा. वरणागगणिः ८, वा रामचन्द्रगणिः
९ वा मणिभद्रगणिः १० श्वेति दश वाचनाचार्या कृता । श्रीमती
महत्तरा १, जिनमती महत्तरा २, पूर्णश्री महत्तरा ३, जिनश्री मह-
त्तरा ४, ज्ञानश्री महत्तरा ५ चेति पञ्च विहिता महत्तरा ।

संवत् १२११ वर्षे आपादसुदिणकादश्या अजयमेरुनगरेऽ
नशन कृत्वा स्वर्गं गता

श्रीमता विरचिताना ग्रन्थानां नामसूची—

- १ गणधरसार्द्धशतकम् (प्रा गा. १५०)
- २ सन्देहदोलावली (प्रा. गा. १५०)
- ३ चैत्यवदनकुलरुम् (प्रा गा. २८)
- ४ उपदेशरसायनम् (अप. गा ८०)
- ५ गगधरसप्तति (प्रा गा ७०)*
- ६ चर्चरी (अप. ग. ४७)
- ७ कालस्वरूपकुलरुम् (अप गा. ३२)
- ८ सर्वाधिष्ठायि स्मरणस्तोत्रम् (गा. २६)
- ९ सुगुरुपारतन्त्र्यम् (प्रा. गा. २१)
- १० विशिष्टा*
- ११ विघ्नविनाशि स्तोत्रम् (प्रा. गा १४)
- १२ उपदेशकुलरुम्*

१ आचार्य तु सा कृत गच्छमनप्रबन्धे, सो द देशाई कृते ' जैन
गूर्जरकविभो ' द्वितीय विभागे तु ' धनुक् ' इति जन्मस्थानं निरदेशि ।

२ एतदर्थे विशयाधिना विलोकनीया पं लालचन्द्रगान्धिविहिता
अपभ्रंशवाक्यत्रय्या सुविस्तृता भूमिका ।

१३ व्यग्रस्थाकुञ्जम् (प्रा. गा. ६२)

१४ श्रुतस्तवः*

१५ अध्यात्मगीतानि*

१६ उत्सूत्रपदोद्घाटनकुञ्जम्

१७ दर्शनकुलकम्

(१७) जिनपतिमूरिः ।

अयं सूरिर्जिनचन्द्रमूरिगिभ्यो जिनेश्वरमूरि-जिनपालोपा-
ध्याय-सूरप्रभवाचक-पूर्णभद्रमणि-सुमतिगण्यादीनां गुरुः ।

खरतरगच्छपट्टावल्यनुसारेणाऽस्य मूर्तेर्जन्म सं. १०१० वर्षे,
दीक्षा सं. १२१८ वर्षे, स्तूपदं सं. १२२३ वर्षे, स्वर्गमनं च सं.
१२७७ वर्षे समजनीति ज्ञायते । सं. १२३३ वर्षेऽनेन कल्याणनगरे
श्रीमहावीरप्रतिमा प्रतिष्ठितेति तीर्थरूपे । जिनप्रभमूरिः ।

अत्र मुद्रापित.....स्तोत्रातिरिक्ताऽस्य कृतिस्तोर्थमाला,
सङ्क्षपट्टकटीका, पञ्चलिङ्गाप्रकरणमि यादिका मुप्रसिद्धा ।

(१८) जिनेश्वरमूरिः ।

एतन्नामभाक् समजायत सूरिद्वयम् ।

१ तत्राद्यः श्रीवर्द्धमानमूरिशिष्यः सं. १०८० वर्षे जात्रालि-
पुरेऽष्टकवृत्ति-ग्रमालम्भ-निर्वागलीञ्जकयादिप्रिचयिता, अस्य गुरु-
भ्राता श्रीबुद्धिसागराचार्येण विरचितं नवीनं सप्तसहस्रश्लोकसंख्याकं
व्याकरणम् ।

१ उक्तं च तदन्ते—

धीविक्रमादित्यनरेन्द्रबालात् सानीतिके याति समग्रद्वेष्टे । (१०८०)
सश्रीकजात्रालिपुरे तदायं दण्ड मया सप्तसहस्रद्वेष्टम् ॥ ११ ॥

२ श्रावकधर्मप्रकरणप्रणेता श्रीजिनपतिसूरिशिष्यः ' सट्टिसय ' नामप्रकरणविधातुर्मरुकोट्टनिवासिनो नेमिचन्द्रभाण्डागारिकस्य पुत्रो द्वितीयः । अस्य सं. १२४५ वर्षे सूरिपदम्, सं. १३३१ वर्षे स्वर्गमनं च खरतरगच्छीयपञ्चावल्यादौ दर्शितम् ।

एतयोर्मध्यात् केन विरचितान्यत्र प्रकटीकृतानि....स्तोत्राणीति न निर्णयः ।

(१९) श्रीवादिदेवसूरिः ।

उपर्युक्तस्य श्रीमतो मुनिचन्द्रसुरेः शिष्यपुङ्गवोऽसौ ।

पूज्यपादस्यास्य सं. ११४३ वर्षे जन्मे, सं. ११५२ दीक्षा, सं. ११७४ सूरिपदम्, १२२६ निर्वाणम् ।

गूर्जरेश्वरश्रीसिद्धराजजगतीपतिसदसि चतुरशीतिमहाबादल-
ब्धजयपताकं मदोद्धतं कुमुदचन्द्रदिगम्बरेन्द्रं विजित्य स्वप्रतिभावैभ-
वेन जयश्रियमशिश्रयत् पत्तने श्रीमान्, प्राणिनाय च प्रमाण-नय-
तत्त्वस्वरूपज्ञापकं चतुरशीतिसहस्रश्लोकसंख्याकं यथार्थनामकं स्याद्वा-

१ उक्तं च प्रभावकचरित्रे—

क्षिप्रिवेदक्षिणे जन्म (११४३), दीक्षा गुप्तशरेश्वरे (११५२) ।

वेदाश्वशङ्करे (११७४) वर्षे सूरित्वमभवत् प्रभोः ॥२८६॥

रसगुप्तसौ वर्षे (१२२६) श्रावणे मासि सङ्गते ।

कृष्णपक्षस्य सप्तम्यामपराह्णे गुरोर्दिने ॥२८४॥

मर्त्यलोकस्थितं लोक प्रतिबोध्य पुरन्दरम् ।

बोधका इव ते जग्मुर्दिवं श्रीदेवसूरयः ॥२८५॥

२ चन्द्राष्टशिववर्षेऽत्र वैशाखे पूर्णिमादिने ।

आहूतो वादशालयां तौ वादिप्रतिवादिनौ ॥१९३॥

दरत्नाकराभिधान महाग्रन्थरत्नं यदद्यापि मुद्रयति प्रोन्मादि-
दुर्वादिवृन्दवदनानि ।

श्रीमत सदुपदेशवासितचेतसा सिद्धराजजयसिंहदेवेन स.
११८३ वर्षे पत्तनमग्ये ८५ अङ्गुलप्रमाणऋषभजिनविम्बयुग् राज-
विहारनाम्ना कारापित श्रीऋषभजिनप्रासाद, व्यधायित सिद्धपुरे
नवीन रम्य चतुर्द्वार चैत्यम्, चक्रे च स. ११९८ वर्षे रुद्रमहालय-
चिन्ताकारक प्र० आलिंगकारितनगरमध्यचतुर्मुखप्रासाद राजविहारा
भिधानप्रदानेन बहुग्रामप्रासार्पणेन म० आलिंगस्य ।

आरसणे पासिलश्राव्यककारित्चैत्ये (स.) मेढताग्रामे
पारसश्राव्यनिर्मापितश्रीपार्श्वजिनभवने च स. ११९९ वर्षे फाल्गुन-
शु० १० दिने श्रीपार्श्वजिनविम्बप्रतिष्ठापनादि व्यधायि यथाविधि
सूरिसत्तमैरेभि ।

भट्टोकाव्यवृत्तिकृत् श्रीजयमङ्गलाचार्यः अस्य शिष्यरत्नराम-
चन्द्रसूरिशिष्य ।

प्रदर्शित मयोपरि स १२२६ वर्षे श्रीमतो निर्वाण तत्र—
“ एकदा कोरण्टकस्थाने वृद्धश्रीदेवसूरयो विक्रमात् स. १२५२
वर्षे चतुर्मासी स्थिताः, तत्र मन्त्री नाहडो लघुघाता सालिंगस्तयो
५०० कुटुम्बाना च प्रतिबोधस्तत आश्विनसुदिपापनवम्या तैर्गुरुव
उक्ता प्रभो ! अस्माक गौत्रदेवी चण्डिकाऽघिष्टात्री सा महिषमार्गयति
किं करिष्यते ? गुरुमी रात्रौ चण्डिका प्रत्यक्षीकृत्वोक्ता त्व पूर्वभवे
श्रीपुरे धनसारव्यवहारविधू श्राविका पञ्चमीदिने धौतिकानि परिधाप्य
वालं पुत्र वञ्चयित्वा देवगृह प्रति चलिता, पुत्रो दृष्ट्वा तिर्यान्तीं त्वा

त्वत्पृष्ठौ लग्नो जल्पति स्म, तदवसरे महिष्य तस्तेन पातितो मारि-
तश्च तत्र पुत्रः. पुत्रा र्या त्वमपि मृता चाक्षुण्डा जाता । पूर्वभववैरा-
न्महिषानपान् किं मारयसि ? दया भज, शान्ता भव । साऽऽह
बहुलकर्मऽहं जीववधं त्यक्तुं न शक्नोमि, तर्हि मन्त्रिनाहडगृहं
त्यज, तथा तथाऽतम्, मन्त्रिणा दृढधर्मरङ्गेण ७२ जैनविहारा
नाहडवसहिषमुखाः कारिता कोरण्टकादिषु प्रतिष्ठिताः
श्रीदेवसूरिभि सं. १२५२ वर्षे । मन्त्रिणा याज्ञजीवं जिनपूजनाध-
भिग्रहो गृहीतः प्राक् भोजनस्य ” उपदेशतरङ्गिणीगतं वृत्तमिदं
जनयति भ्रान्ति, परं—

“ अथो गुरुश्चन्द्रकुलेन्दुदेवकुलादिवासोदितनिर्ममत्वः ।

समन्तभद्रः श्रुतदिष्टशुद्धतपस्त्रियः पूर्वगतश्रुतोऽभूत् ॥२८॥

वृद्धस्ततोऽभूत् किल देवसूरिः शरच्छते विक्रमत. सपादे (१२५)

कोरण्टके यो विधिना प्रतिष्ठां शङ्को र्यधान्नाहडमन्त्रिचैत्ये २९

इत्येनन श्रीमुनिसुन्दरसूरिवृत्त—गुर्वावलीगतपद्यद्वयेन ‘वारा-

णसीपरतो गङ्गातटवास्तव्या आरण्यका. श्रीसामन्तभद्रमूरयो वृद्धाः

सिद्धिक्षेत्रे कालकरणाय चलितास्तैर्निर्गो कोरटाग्रामे चैत्यनिवासी प.

देवचन्द्रोऽतीवविद्वान् संविज औत्सर्गिको निजोपसम्पदाऽनुगृह्य स्वे

पदे स्थापितः स वृद्धदेवसूरितस्तत्र नाहडामात्येन देवकुलं कारित

श्रीरूपभविष्यप्रतिष्ठितं तैः सं विक्रमाकर्त्त १२५, तथा मेदपाटे

देशे आषाढनगरे नाहडराजानं प्रतिभाऽतिशयेन प्रतिबोध्य तत्र

नाहडवसहीति देवकुलं कारितं प्रतिष्ठितं सं. १५० ” इति भावदेव-

सूरिशिष्यवामेलदेववृत्तांतर्वाच्यप्रान्तगतगुर्वावलीस्थोल्लेखेन च नाह-

डमन्त्रिप्रतिबोधकाः कोरुण्टके प्रतिष्ठाकारकाश्च तै समन्तभद्रसूरि-
शिष्या वृद्धदेवमूरयो भिन्ना एतस्मात् । उपदेशतरङ्गिण्यां संवदद्भेपु
लेखकप्रमादस्ततो नाऽत्र दोषः ॥

(२०) श्रीहेमचन्द्राचार्यः—

गूर्जरेश्वरश्रीकुमारपालभूपालप्रतिबोधकः सूरिपुरन्दरोऽसौ ।
घन्धुकनिवासी मौढज्ञातियो वणिक् श्रेष्ठिवरश्चाचिगोऽस्य पिता ।
शीलादिगुणवाहिनी पाहिनी माता । पूर्णतल्लगच्छीयाः श्रीदेवचन्द्र-
सूरयः श्रीमतो गुरवः ।

अत्रभवतः सं. ११४५ वर्षे जन्मे, सं. ११५० वर्षे दीक्षा
सं. ११६६ सूरिपदम् सं. १२२९ वर्षे स्वर्गमनं च बभूव । वि-
शेषचरित्रजिज्ञासुमिर्विलोकनीयाः प्रभावकचरित्र-चतुर्विंशतिप्रबन्ध-
प्रमृतयो ग्रन्थाः ।

श्री जिनदत्तसूरि-वादिदेवमूरि-श्रीहेमचन्द्राचार्याणां जन्म-
दीक्षासमय-स्थलादिविषयकं समवक्तव्यताकं कोष्ठकं प्रकटोक्तं गान्धी-
त्युपाह्वेन प. लालचन्द्रेण गायकवाडओरीयन्टलइन्स्टीटयुटमुद्रापिताऽ
पभ्रंशकाव्यत्रयीभूमिकायां तच्च दीयतेऽत्र पुनः सोपयोगित्वाद् वाचक-
मनोविनोदाय—

१ शरवेंदेश्वरे (११४५) वर्षे कर्तिके पूर्णिमानिष्ठि ।

जन्माभवत् प्रभोज्योमवाणशम्भौ (११५०) व्रत तथा ॥ ८४८ ॥

रसपटेश्वरे (११६६) सूरिप्रतिष्ठा समजायत ।

नन्दद्वयसौ (१२२९) वर्षेऽवसानमभवत् प्रभोः ॥ ८४९ ॥

जिनदत्तसूरेः	वादिदेवसूरेः	हेमचन्द्रसूरेः
जन्मसंवत् जन्मस्थलम् जन्मनाम	११३२ धधलकपुरम् (गूर्जरदेशे) ० क्षपणकभक्ता (हुंयडवणिक्) वाछिग बाहडदेवी ११४१ सोमचन्द्र धर्मदेवोपाध्यायः विधिपथ (खरतर) ११६९ अणोरज १२११ अजयमेरुर्ग जिनचन्द्रसूरिः गणधरसायंशतकम्	११४५ धन्धूकपुरम् (गूर्जरदेशे) चङ्गदेव मोढवणिक् चठव (चाचिग.) चाछिणी (पाहिनी) ११५० (४) सोमचन्द्र देवचन्द्रसूरि पूर्णतल्लुगच्छः ११६६ सिद्धराज-कुमारपालौ १२२९ अणहिलपाटक (पत्तन)म् रामचन्द्रसूरि सिद्धहेमशब्दानुशासनम्
१ जन्मसंवत् २ जन्मस्थलम् ३ जन्मनाम ४ ज्ञाति ५ पिता ६ माता ७ वीक्षासंवत् ८ वीक्षानाम ९ वीक्षागुरु १० गच्छनाम ११ सूरिपदसंवत् १२ परिचितनृप. १३ स्वर्गमनसंवत् १४ स्वगमनस्थलम् १५ पट्टधरः १६ मुख्यकृतिनाम	११४३ महाहृतम् (गूर्जरदेशे) पूर्णचन्द्रः प्राग्याटवणिक् घोरनाग जिनदेवी ११५२ गमचन्द्र मुनिचन्द्रसूरिः बृहद् (बड) गच्छः ११७४ सिद्धराजः १२२६ ० भद्रेश्वसूरि स्याद्वादरत्नाकरः	

अथावधि प्रसिद्धिमागता सुरिशिरोमणेरस्य कृतिततिस्त्वेवम् ।

सिद्धहेमशब्दानुशासनम्	(सवृत्ति)	परिशिष्टपर्व
काव्यानुशासनम्	"	अर्हन्तीतिः
छन्दोऽनुशासनम्	"	सप्तसन्धानमहाकाव्यम्
लिङ्गानुशासनम्	"	द्वयाश्रयमहाकाव्यम् (सं.)
वादानुशासनम् (?)	"	कुमारपाल " (प्रा.)
धातुपारायणम्		वीतरागस्तोत्रम्
महार्णवव्यासः		महादेवस्तोत्रम्
त्रिषष्टिशलाकापुरुषचरित्राणि		अर्हन्नामसहस्रसमुच्चयः
अन्ययोगव्यवच्छेदद्वित्रिंशिका		प्रमाणमीमांसा
अयोगव्यवच्छेदिका द्वात्रिंशिका		योगशास्त्रम् (सवृत्ति)
अभिधानचिन्तामणिः (सवृत्तिः)		देशीयनाममाला (सवृत्तिः)

१ व्याकरण पञ्चाङ्ग प्रमाणशास्त्र प्रमाणमीमांसा ।

छन्दोऽलङ्कृतिचूडामणी च शास्त्रे विभुव्यंथित ॥

एकाग्रनिकार्था देह्या निर्घण्ट इति च चत्वारः ।

विहिताश्च नामकोशा भुवि कवितानट्युपाध्यायाः ॥

श्रुतरपष्टिशलाकानरेशवृत्त गृह्यतविचारे ।

अध्यात्मयोगशास्त्रं विदधे जगदुपकृतिविधिस्तुः ॥

लक्षणसाहित्यगुण विदधे च द्वयाश्रयं महाकाव्यम् ।

चक्रे विंशतिमुच्चैः स वीतरागस्तवानां च ॥

इति तद्विहितप्रन्थसङ्ख्यैव नहि विद्यते ।

नामापि न विदन्त्येषां माहृशा मन्दभेषधः ॥

अनेकार्थसंग्रहः

”

निघण्टुः (सशेषः)

श्रीमतः शिष्यादिपरिचय.—

महेन्द्रसूरिः—

अनेन सूरिणा-नेकार्थकैरवाकरकौमुदीसञ्ज्ञिता । हैमानेकार्थसंग्रह-
टीका गुरुनाम्नैव प्रतिष्ठिता ।

श्रीसोमप्रभाचार्येण वि. सं. १२४१ वर्षे समापितो जिनधर्म-
प्रतिबोधापरनाम कुमारपालप्रतिबोधप्र-थश्चाश्रावि ।

गुणचन्द्रगणिः—

अनेन साकं कविरामचन्द्रेणस्वोपज्ञद्रव्यालङ्कारवृत्ति-नाट्यदर्प-
णविधृत्ती विहिते । एतेनाऽपि श्रीसोमप्रभाचार्यप्रणीतः कुमारपाल-
(जिनधर्म) प्रतिबोधः श्रुत आसीत् ।

रामचन्द्रसूरिः—

सूरिवराऽयं श्रीहेमचन्द्राचार्येण स्वपदप्रतिष्ठितो गुणाधिकः
शिष्यः । उपर्युक्तस्य श्रीगुणचन्द्रगणेः परमप्रीतिपात्रं समविद्यागुण-
शैलः । विशेषपरिचितिं तु दास्यामि यथास्थानमग्रतोऽस्य (पृ. ४४) ।

१ श्रीहेमसूरिशिष्येण श्रीमहेन्द्रसूरिणा ।

भक्तिनिष्ठेन टीकेय तन्नाम्नैव प्रतिष्ठिता ॥

—अनेकार्थकैरवाकरकौमुदी ।

२-३ शशिजलधिसूर्यवर्षे (१२४२) शुचिमासे रविदिने सिताष्टम्याम् ।

जिनधर्मप्रतिबोध कलसोऽयं गूर्जरन्द्रपुरे ।

श्रीहेमसूरिपदपङ्कनहर्म श्रीमहेन्द्रमुनिर्षः धृतमेतत् ।

वर्धमानगुणचन्द्रगणिभ्या साकमाकलितशास्त्ररहस्यैः ॥

—कुमारपालप्रतिबोधप्रशस्ति ।

वर्द्धमानगणिः—

अयमपि पूर्वोक्तं प्रतिबोधग्रन्थमश्रौषीत् । कुमारविहारप्रशस्ति-
काव्यव्याख्यानादिकमनेन निर्ममे' ।

देवचन्द्रमुनिः—

चन्द्रलेखाविजयप्रकरणमनेन प्रणीतम् ।

यशश्चन्द्रगणिः—

वि. सं. १३६१ वर्षे श्रीमेरुतुङ्गसूरिणा विरचिते प्रबन्धचि-
न्तामणौ (सं. ४, पृ. २०६, २३३) एतस्य नामोपलभ्यते ।

उदयचन्द्रः—

अस्योपदेशाद् देवेन्द्रसूरिशिष्या मनीषी कनकप्रभो हेमन्याससारं
समुदधरत् ।

१ हेमचन्द्रसूरिशिष्येण वर्द्धमानगणिना कुमारविहारप्रशस्तौ
काव्येऽर्मुष्मन् पूर्व पदर्थे कृतेऽपि बोधुं वात् षोडशोत्तरं शतं व्याख्यानां
चक्रे । P. P. ३, ३१६ एतस्य मुद्रणार्हा पुस्तिका मया कृताऽस्ति ।

२ भूपालमौलिमाणिक्यमालालितशासनः ।

दर्शनपद्मकनिस्तन्द्रो हेमचन्द्रो मुनीश्वरः ॥

तेषामुदयचन्द्रोऽस्ति शिष्यः सख्यावता वरः ।

यावज्जीवमभूद् यस्य व्याख्या ज्ञानामृतप्रपा ॥

तस्योपदेशाद् देवेन्द्रसूरिशिष्यलवो व्यधात् ।

न्याससारसमुद्धारं मनीषी कनकप्रभः ॥

—हेमचन्द्रानुशासनवृद्धन्यासप्रान्ते ।

बालचन्द्र —

अय श्रीरामचन्द्रमूरे प्रतिस्पर्धी, पूर्वमजयपालनरेशस्य मित्रमासीत् । 'स्नातस्याप्रतिमस्य' इत्यादिका प्रसिद्धा स्तुतिरेतस्य कृतिरूपेति प्रघोष ।

इतरेऽप्यविदिता अनेके सम्भवेयु श्रीमत शिष्या इतिहासरसिकसज्जनाना प्रयत्नेन सुविदिता भविष्यन्ति ।

(२१) श्रीरामचन्द्रमूरि —

असौ श्रीहेमचन्द्राचार्यशिष्य । बाल्येऽपि शीघ्रकवित्वशक्तिं परीक्ष्य प्रसन्नेन श्रीसिद्धराजजयसिंहदेवेनाऽस्मै 'कविकटारमल्ल' विरुद सर्वसमक्षमुपदीकृतमित्यवसीयते वि स १५१७ वर्ष भोजप्रबन्धादिप्रणेतु श्रीरत्नमन्दिरगणेरुपदेशतरङ्गिण्यर्तगतान्लेखत -
 " तथा रैवतोद्धारकश्रीसज्जनदण्डनायक-२४ प्रासादकारक म० आभट्ट-देवगुरुभक्त म० आलिंग म० शान्तू ९९ लक्षहाटकस्वामी श्री० छाडा-पट्कोटिद्रव्यस्वामि कुनेरदत्ताद-कोटिध्वजाष्टदशशतव्यवहारिशाकम्भरीपति-अर्णोराज-लाटाधिपगजमागूझालक्षप्रभृति-
 ७२ राणकपरिकरितश्रीजयसिंहदेवेन ग्रीष्मे क्रीडोद्यान गतेन मार्गे मिलित श्रीरामचन्द्रभुल पृष्ट कथं ग्रीष्मे दिवसा गुरुतरा ।
 रामचन्द्र प्राह—

देव ! श्रीगिरिदुर्गमल्ल ! भवतो दिग्जैत्रयात्रोसवे
 धावद्वीस्तुरङ्गनिष्ठुरखुरक्षुण्णक्षमामण्डली ।

वातोद्धूतरजोमिलत्सुरसरिसञ्जातपङ्कस्थली—

दूर्वाचुम्बनचञ्चुरा रविहयास्तेनातिवृद्धं दिनम् ॥

चमत्कृतेन सिद्धराजेनोक्तम् सद्यो नगरं वर्णय पत्तनाभिधम्—

एतस्यास्य पुरस्य पौरवनिताचातुर्यतो निर्जिता

मन्ये नाथ ! सरस्वती जडतया नीरं वहन्ती स्थिता ।

कीर्तिस्तम्भभिषोचदण्डरुचिरामासूत्र्य वाहावली—

तन्त्रीकां गुरुसिद्धभूपातसरस्तुम्बीं निजां कच्छपीम् ॥

तुष्टेन सर्वसमक्षं ' कविकटारमल्ल ' इति विरुद्धं दत्तम् ॥

श्रीसिद्धराजभूषकारितसहस्रलिङ्गसरोवरस्य श्रीपालकविना
विरचितप्रशस्तावन्यविदुषामगोचरं दूषणद्वयं दर्शितं विपश्चित्तानेने-
त्यवगम्यते प्रबन्धचिन्तामणितः—

“ अथ श्रीपालकविना सहस्रलिङ्गसरोवरस्य रचितायां प्रशस्ति-
पट्टिकायामुत्कीर्णायां तत्स्थकाव्यमिदम्—

न मानसे माद्यति मानसं मे पम्पा न सम्पादयति प्रमोदम् ।

अच्छोदकाच्छोदकमत्र सारं विराजते कीर्तितसिद्धभर्तुः ॥

तत्प्रशस्तिशोधनाय सर्वदर्शनेष्वाह्वयमानेषु श्रीहेमचन्द्राचार्यैः
सर्वविद्वज्जनानुमते प्रशस्तिकाव्ये भवता वैदग्ध्यं किमपि न प्रकाश्य-
मित्युक्त्वा पण्डितरामचन्द्रोऽनुशिष्य तत्र प्रहितः ।

ततः सर्वविद्वद्भिः शोध्यमानायां प्रशस्तौ नृपोपरोषात् श्रीपालक-
वेदक्ष्यदाक्षिण्याच्च सर्वेषु काव्येषु मन्यमानेषु—

‘ कोशेनापि युतं दलैरुपचितं नोच्छेत्तमेतत् क्षमं

स्वस्यापि स्फुटकण्टकव्यतिकरं पुंस्त्वं च धत्ते न हि ।

२७ नेमिस्तवः++

२८ मुनिसुव्रतदेवस्तवः++

२९-४४ षोडशिकाः साधारणजिनस्तवाः (१६)++

४५ जिनस्तोत्राणि*

प्राचीनेतिहासगवेषणातिकुशलाः श्रीमन्तः कल्याणविजयमुनि-
 प्रवराः “ संवत् १२२१ श्रीजावालिपुरीयकाञ्चनगिरिगढस्थोपरि-
 प्रभुश्रीहेमसूरिप्रबोधितगूर्जरधराधीश्वरपरमार्हतचौलुक्यमहाराजाधिराज-
 श्रीकुमारपालकारिते श्रीपार्श्वनाथसत्कप्रभुबिम्बसहिते श्रीकुमारविहारा-
 भिधाने जैनचैत्ये सद्विधिप्रवर्तनाय बृहद्गच्छीयवादीन्द्रश्रीदेवाचार्याणां
 पक्षे आचन्द्रार्क समर्पिते संवत् १२४२ वर्षे एतदेशाधिपचाहमानकुल-
 तिलकः महाराजश्रीसमरसिंहदेवादेशेन भा. पासुपुत्र भा. यशोवीरेण
 समुद्धृते श्रीमद्राजकुलदेशेन श्रीदेवाचार्यशिष्यैः श्रीपूर्णदेवाचार्यैः
 संवत् १२५६ ज्येष्ठ शुद्ध ११ श्रीपार्श्वदेवे तोरणादीनां प्रतिष्ठाकार्ये
 कृते मूलशिखरे च फनकमयध्वजदण्डस्य ध्वजारोपणप्रतिष्ठायां
 कृताया संवत् १२६८ दीपोत्सवदिने अभिनवनिष्पन्नप्रेक्षामण्डपे
 श्रीपूर्णदेवसूरिशिष्यैः श्रीरामचन्द्राचार्यैः सुवर्णमयकलशारोपणप्रति-
 ष्ठा कृता । शुभं भवतु ॥ ” इत्येतच्छिलालेखानुसारेण, चैत्यं हि बृहद्-
 गच्छीयदेवसूरिसन्तानीयानां व्यवस्थायामासीदित्यनेन च युगादिदेव-
 द्वात्रिंशिकादीनि स्तोत्राणि श्रीपूर्णदेवसूरिशिष्यरामचन्द्रसूरिप्रणीतानि,
 न तु श्रीहेमचन्द्राचार्यशिष्यश्रीश्रीरामचन्द्रसूरिविरचितानीति मन्वते,

† अतच्चिन्हाङ्कितानि विलोकनीयान्यत्रैव मुद्रापितानि ।

५ वटपद्मीय शिवेरी अंवालाल नानाभाई त्रेष्ठिगृहसङ्ग्रहे प्रति ।

परन्तु सत्यहरिश्चन्द्र-निर्भयभीमव्यायोगादिषु यथाऽस्य स्वातन्त्र्यमुद्रा-
ऽस्ति तथा षोडशिकास्तत्रादावपि कचित् कचिद् दृश्यते । तथाहि—

स्वतन्त्रो देव । भूयासं सारमेयोऽपि वर्त्मनि ।

मा स्म भूवं परायत्तलिलोरुस्यापि नायकः ॥

स्वातन्त्र्यश्रीपवित्राय परमब्रह्ममूर्तये ।

साधिताशेषसाध्याय नमो भगवतेऽर्हते ॥

अपरञ्च—प्रभावकचरित्रादौ श्रीरामचन्द्रसूरेर्दृष्टिविनाशो व्याव-
वर्णितोऽस्ति, स एव ध्वन्यते—

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिरामचन्द्रा नदातचरित्राञ्चितविश्वचक्र ।।
शक्रस्तुतांहिसरसीरुह ! दुःस्थसार्थे देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि
दृष्टिम् ॥ इत्यादिपद्यैः षोडशिकास्तोत्रादिष्वपि ।

इत्येतान्यां कारणान्यां प्रबन्धशतप्रणेतुः श्रीरामचन्द्रस्यैवाऽमूर्ति
कृतिरूपाणीति मे मतम् ॥

(२२) श्रीपालकविः—

श्रीजयसिंहनेन्द्रेण कवीन्द्रः, भ्रातेति च व्याहृतः प्राग्वा-
टज्ञातीयः श्रावकपुङ्गवोऽयम् यदाहुः श्रीसोमप्रभाचार्याः सुमतिना-
थचरित्र-कुमारपालप्रतिबोधप्रशस्तौ—

प्राग्वाटान्वयसागेन्दुरसमप्रज्ञः कृतज्ञः क्षमी

वाग्मी सूक्तिसुधानिधानमजनि श्रीपालनामा पुमान् ।

यं लोकोत्तरकान्यरञ्जितमतिः साहित्यविचारतिः

श्रीसिद्धाधिपतिः कवीन्द्र इति च भ्रातेति च व्याहृतः ॥

एकदिनप्रगीतमहाप्रबन्धेन पङ्क्तापाकविचक्रवर्तिनानेन कलि-
कालसर्वज्ञश्री हेमचन्द्रसूरिप्रणीत द्विसन्धानमहाकाव्यं समशोधि ।
उक्तं च तत्प्रशस्ती—

एकाहनिष्पन्नमहाप्रबन्धः श्रीसिद्धराजप्रतिपन्नबन्धुः ।

श्रीपालनामा कविचक्रवर्ती सुधीरसुं शोधितवान् प्रबन्धम् ॥

" प्राग्वाटान्वयवशमौक्तिकमणे श्रीलक्ष्मणस्यात्मजः

श्रीश्रीपालकवीन्द्रबन्धुरमलप्रजालतामण्डपः ।

श्रीनाभेयजिनां द्विपद्ममधुपस्यागादभुतैः शोभितः

श्रीमान् शोभित एष सद्यविभवः स्वर्णौकमासेदिवान् ॥

इत्यनेन श्रीजिनविजयसम्पादितप्राचीनजैनलेखसंग्रहद्वितीयवि-
भागान्तर्गत (२७१) लेखाल्लक्ष्मणाख्योऽस्य पितेति ध्वन्यते ।

श्रीसोमप्रभाचार्येण सुमतिनाथचरित्र—कुमारपालप्रतिबोधयो रचना
एतच्छ्रीपालकविसूनो कुमारपालभूपालप्रातिपात्रस्य सिद्धपालक-
वैर्वसतायकाराति प्रतिपाद्यते तेनैव सूरिणा निजकृतिप्रान्ते—

" सनुस्तस्य कुमारपालवृषनिप्रीते. पद धीमता—

मुत्तंसः कविचक्रमस्तक्रमणि श्रीसिद्धपालोऽभवत् ।

यं व्यालोम्य परोपकारकरुणामोजन्यसत्यक्षमा—

दाक्षिण्यैः कलित कञ्चै कृतपुमारम्भो जनेर्मन्यते ॥

तस्य पौषधशालाया पुरेऽणहिलपाटके ।

१ तनुजन्मनाऽस्य विजयपालेन वरचि द्रोणीत्ययवस्नाटकम् ।

निश्चयूहमिदं प्रोक्तं परार्थान्तिं . ॥

—सुमतिनाथचरित्रान्ते ।

पुत्रस्तस्य कुमारपालनृपतिप्रीतेः पद धीमता—

मुत्तंसः कविचक्रमस्तकमणिः श्रीसिद्धपालोऽभवत् ।

क्लृप्तं तद्वसताविद किमपि यच्चायुक्तमुक्तं मया

तद्युष्माभिरिहोच्यतामिति बुधा ! वः प्राञ्जलि प्रार्थये ॥

—कुमारपालप्रतिबोधप्रान्ते ।

“ तथा सिद्धभूपालः स्वकृतपादद्वयसमस्यापूरणे सर्वाङ्गशृङ्गारं
रत्नमुद्रादिकं श्रीपालकण्ठे ददौ ” इत्येव नैकवेलाया सिद्धराजकार्ति-
वानप्रसङ्गे स्मरत्यमुं श्रारत्नमन्दिरगणिः उपदेगतराङ्गण्याम् । चतुर्विं-
शतिजिनस्तवनम्, सहस्रलिङ्गसरोवरस्य प्रशोस्तिश्वानेन त्वनिर्भम ।

(२३) अमरचन्द्रमूरिः ।

अणहिल्लपत्तनासन्नवर्तिनि वायटमहास्थाने परपुरप्रवेगादिविद्या-
सम्पन्नश्रीजीवदेवमूरिसन्ताने जिनेदत्तमूरेः शिष्योत्तमोऽयं प्रजाल

१ अस्य गुणदोषस्वरूपं तु व्यावर्णिन श्रीरामचन्द्रसूरिद्वयान्तेऽस्माभिः ।

२ परकायप्रवेशादिदृष्टमस्य विज्ञेय पद्मानन्दमहाकाव्यप्रशस्तः ।

३ व्यावर्णितं दृष्टमस्य सविस्तरं चतुर्विंशतिप्रबन्धे (प्रबन्धकोषे)
तथापि दीयतेऽत्र रत्नशेखरसूरिविरचिताचारप्रदीपान्तर्गतं किञ्चित्—

“ वायटमहास्थाने धेष्ठधर्मदेवस्थायं सुतो महोधरो दशान्तरभ्रमी
दिकपटैर्दोषितः सूरिपदन्यस्त परकायप्रवेशादिविद्याय दत्ता, द्वितीयं सुता
महीपालः धातृवियोगादात्तदीप्तः श्वेताम्बरान्धार्यो जज्ञः । द्वयोर्मिलने मात्रा
भ्रात्रा चाहाराशुद्रपायुस्तथा बाधितो दिगम्बराचार्यः श्वेताम्बरो जज्ञे ।
सूरित्वे जीवदेवेति नाम । स यतिपञ्चशतापरिवारो व्याख्याशुणागत-

चूडामणि ' वेणीकृपाण ' इत्युपनाममृत् ।

अस्य च पद्ममन्त्रिसदनैरुदेशे अरिमिहकविराजप्रदत्तसरस्वती-
मन्त्राराधन-परप्राप्ति-वीसलदेवनृपतिविद्वद्गोदगीर्णसमस्यापूरणप्रमृ-
ति सचिस्तर वृत्तात् व्यावर्णित श्रीराजशेखरमूरिभि प्रबन्धकोपे,
प्रसिद्धिमागत च वालभ रत्न-स्यादिशब्दसमुच्चय-पद्मानन्दमहाकाव्य-
भूमिकास्वत पुनर्नात्र निरूप्यते तत् । विशेषार्थिभिर्द्रष्टव्यानि तान्येव
स्थलानि ।

स्वजिह्वापर्यङ्कबन्धवानचकजिह्वास्तम्भकसाध्वीशिरञ्चूर्णक्षेपवशीसारकदुष्टयोगिन
मासनस्तम्भनादिना न्यग्रहोत् । तत्रैव मह्यं श्रेष्ठी सूर्यपर्वणि कृतधर्मार्थं
लक्षद्रव्यसङ्कल्पोऽप्रिकुण्डे यज्ञ कारयन् उपरि रूपात् धूमाकुल महासर्पं विप्रै
पर्यस्याप्रिकुण्डे क्षिप्तं दृष्ट्वा हाहाकारं कुर्वन्तैरुक्त-अत्र मृता स्वयान्ति,
तथापि तेन प्रायश्चित्ते प्रायश्चित्ते सौवर्णं द्विगुणमहिं कृत्वा देहीति विप्रैरुक्तं,
तेन तथा कृतेऽभिमन्य विभवनार्थं तस्य छेदं भृशं स्त्रियो याग विससर्ज ।
धर्मार्थं सागुद्रयं भिक्षाग्रहणे यतमानं दृष्ट्वा सा क्रूरया श्रीजीवदेवसूरिपार्थ
गतं तैर्वोधितं श्राद्धो नञ् सङ्कल्पितद्रव्यलभार्थं प्राग्व्ययितं विप्रादौ भर्त्स-
यूयं गृहीतेति तेनोक्तं गुरुभिस्तद्द्रव्येण प्रासादाद्यगारि । तद्द्रष्ट्वा द्विनैर्मित्र-
माणा गौरुचैत्यगभगृहे नीता मृता च । गुरुभिरन्तर्मठमासनस्थै स्वा-
श्ररक्षार्थं मुनीन् मुक्ता कुम्भकेन ध्यानं धृत्वा विद्याया तद्गृहे प्रविश्य सा
ब्रह्मचैत्यगभगृहे प्रयतिता, द्विनैः पदार्गने मद्गच्छे नम्याचार्यो हेममुपवीत
दत्त्वा ब्रह्मचैत्ये ब्राह्मणरभिदेव्यं सोरसर्वामित्याद्युचिस्वीकृतौ ततोऽपि निष्क-
सिता । आयुः प्रान्ते एकरण्डमस्मत्तस्पात्रं स्थात्वा स योगी जिनमतोपद्रवात्
कर्तुंति तन्निर्वाहं भक्तव्यमेवेलाप्ताय उक्ता ते स्वर्ग्यु । तेन तथा चक-
स योगी वषट्गुच्चा तनाग्नं कपात्रं भग्नं दृष्ट्वा वरौ पृष्ट्वा प्राद-विष्-
मार्गस्य मनः चकषण्डं कपात्रं विद्यामिदं तु तत्तत् तु न प्राप्तम् । स
व्योम्ना भक्त्यायानीति श्रीखण्डागुरुभिर्गुरुदत्तदाह ददे ॥ ”

समनस्कमनश्चमत्कारिण्यः कृतयस्त्वस्य—

- १ पद्मानन्दमहाकाव्यम् । २ बालभारतमहाकाव्यम् ।
- ३ काव्यकल्पलता (कविशिक्षा) ४ रूपादिशब्दसमुच्चयः
- ५ कलाकलापः* ६ छन्दोस्नावली, मुक्तावली च ।*

सत्तासमयस्तु वीसलदेव नरेश्वर—मन्त्रि वस्तुपालादिसमकाली-
नत्वात् सुनिश्चित एव त्रयोदशशताब्दीरूपः ।

वरिवर्ति पत्तनस्थ टांगडियावाडान्तर्गतजिनालये प्रतिर्मेस्य ।

४ विवेकविलासादिप्रणेता ।

५ व्यावर्णितं चात्रैकोनविंशतिसर्गात्मके श्रीकृष्णभजिनचरिते ।

मुद्राप्यतेऽधुना गायकचाड ओरीयेन्टल इन्स्टीटयुट (बडोदराद्वारा)

६ प्रसिद्धिमानार्तमिदं निर्गवसागरमुद्रणालयाधिकारिणा काव्यमालायम् ।

७ प्रसिद्धेय चोखंवा ग्रन्थमालायाम्

८ प्रकटीकृतोऽयं पं. लालचन्दभगवानदासगान्धीमहाशयेन ।

९ उक्तं च कीर्तिदानप्रसंगे उपदेश तरद्विष्या रत्नमन्दिरगणिना—

“एकदाऽमरचन्द्रमुनौ परदि तत्कालकृतनव्यभूलेकैर्ब्याहृष्टानं कुर्वति
द्विपदी प्रोक्ता । ‘अस्मिन्नसारे संसारे सारं सारङ्गलोचना ।’ वन्द-
नार्यमागच्छता द्वारस्थेन मन्त्रिणा धृता । अहो रागी स्त्रीकथाकृद् मुनिः इति
प्यासा न वन्दितः ज्ञातमन्त्रिविस्ताभिप्रायेणामरचन्द्रेणोक्तम्—

‘अस्मिन्नसारे ससारे सारं सारङ्गलोचना ।

यत्कुक्षिप्रभवामते वस्तुपाल भवाद्दशा ॥’

गुप्तेन पादोपदेशान् अस्मिन् ।

१० तस्यायं लेखः—“संवत् १३४९ चैत्रवदि ६ शनौ श्रीवायदीय-
गच्छे श्रीजिनदत्तसूरिशिष्यपण्डितधीश्वरचन्द्रमूर्तिः पण्डित महेन्द्र-
शिष्यमदनचन्द्राख्येन अस्मिन् । शिवमस्तु ।”

(प्राचीनजैनलेखसंग्रहद्वितीयविभागे लेखाङ्कः ५२३)

(२४) कनकप्रभ ।

एतदभिधानधारकं बभूव मुनिपुङ्गवद्वयम् ।

तत्राद्यश्चान्द्रगच्छीयश्रीधर्मसूरिपट्टपरम्पराया श्रीदेवचन्द्रसूरि-
विरचित सिद्धहैमशब्दानुशासनलघुन्यासविधाता ।

२ समरादित्यसंक्षेपप्रव्रज्याविधानवृत्त्यादिविरचयितु प्रद्युम्न-
सूरेर्गुरु श्रीदेवानन्दसूरिशिष्य ।

एतयो कतरस्य कृतिरिह पृ. २४ मुद्रितं साधारणजिनस्तवन-
मिति साधनाभावाद् सन्दिग्धमेव ।

(२५) नरचन्द्रसूरि ।

आचार्यवर्योऽयं हर्षपुरीयगच्छीयमलधारिश्रीदेवप्रभसूरिशिष्यब-
योदशशताब्दयुत्तरार्धे विद्यमान आसीत् । सुप्रसिद्धमन्त्रिवर्यवस्तुपाला-
भ्यर्थनयाऽनेन कथारत्नसागरो निरमायि । एतदव्यतिरिक्ताऽनेनैरा-
घवटिप्पनकम्, न्यायकन्दलीटिप्पनकम्, । ज्योति. सार, प्राकृत-
दीपिकाप्रबोध इत्याद्या एतदीया अनल्पग्रन्थास्तत्तच्छास्त्रेष्वस्य वैदु-
ष्यमुद्बोधयन्ति । स. १२७१ वर्षेऽस्त्यैनादेशात् गुणवल्लभेन व्याकर-
णचतुष्कावचूरि समर्थिता । देवप्रभसूरीय पाण्डवचरित्रम्, उदय
प्रभसूरिसन्देशं धर्माभ्युदयकाव्य चानेन समशोधि । सं. १२८८

१ टिप्पनमनघराघवशास्त्रे किल टिप्पन च कन्दल्याम् ।

सार ज्योतिषमहम्द य प्राकृतदीपिकामपि च ॥

न्यायकन्दलीपञ्चिकाया राजशेखरसूरि ।

२ सवत् १२७१ कर्तिकशुदिपष्ठया श्रीनरचन्द्रसूरीणामादेशेन
गुणवल्लभेन समर्थितेय पुस्तिक । ॥ २८१८

वर्षे प्रस्तुतसूरिविरचितानि प्रशस्तिरूपाणि वस्तुपालस्तुतिकाव्यानि गिरनारगिरौ शिलालेखे वर्तन्ते । मन्त्रीश्वरवस्तुपालप्रार्थनयाऽलङ्कार-महोदधिविरचयिता नरेन्द्रप्रभसूरिरस्य शिष्यः ।

नरचन्द्रटिप्पनकम्, प्रश्नचतुर्विंशतिका, प्रश्नशतकमित्येतेषां प्रणेताऽयमेव परो वेति न निर्णयः ।

(२६) श्रीदेवेन्द्रमूरिः ।

श्रीचित्रकूट (चीतोड) महीपतिप्रदत्त ' हीरला ' विरुदभृतां विश्वविश्वविख्यातयशसां श्रीजगच्चन्द्रमूरीणां विनेयवर्गप्राप्तनीः सूरिव-र्योऽसौ । श्रीमुनिसुन्दरसूरिप्रणीतगुर्वावलीलेखानुसारेण विक्रमीय-सप्तविंशत्यधिकत्रयोदशशतमितेऽब्देऽस्य स्वर्गारोहणं, तेन निर्णयिते निर्विरोधं सत्तासमयोऽस्य विक्रमीयत्रयोदशशताब्दीरूप एव ।

ग्रन्थसन्दर्भस्त्वस्य—

। भाष्यत्रयम् (चैत्यवन्दनभाष्यं गा. ६३, गुरुवन्दनभाष्यं गा. ४१, प्रत्याख्यानभाष्यं गा. ४८), सिद्धपञ्चाशिका (गा. ५०), सिद्धदण्डिका (गा. १३), नव्यकर्मग्रन्थपञ्चकं (गा.), वन्दारुवृत्तिः, ' चत्वारिभट्ट ' स्तवनं, वृद्धचतुःशरणग्रन्थः (गा. ११५), सम्यक्त्वस्वरूपस्तवः (गा. २५), चैत्यप्रतिकृतिस्तवनं सावचूरिकम् (गा.), शाश्वतविम्बसङ्ख्यास्तवनम् (गा. २४), श्राद्धदिनकृत्यम् (गा. ३४४), उपमितिभवप्रपञ्चासारोद्धारः (गा. ५७०), धर्मरत्नप्रकरणवृत्तिः (ग्रं. ९६८२), नवपदप्रकरण-वृत्तिः (ग्रं. ९०००), वीतरागविज्ञप्तिः (ग्रं. १८४८), उपदेश-कुलकम्, दानादिकुलकचतुष्कम्, (गा.) प्रणिधानकुलकम्

(गा. ९०), चन्द्रप्रमचरित्रं संस्कृतप्राकृतमयम् (ग्रं. ५३२५ सं. १२६४ विरचितम्, साधुसामाचारो (ग्रं.), विचाररत्नाकरः (ग्रं.) सुदर्शनाचरितं

प्रश्रोत्तररत्नमालावृत्तिं । (ग्रं.), त्वस्य कृतितया मन्यन्ते केचित् तद् भ्रान्तिमूलमेव ।

यै. सेरीसास्थाने श्रीपार्श्वनाथस्य प्रासाद एकरात्रिमध्ये व्यन्तरबलान्निष्पादितस्ते श्रीदेवेन्द्रमूरयो नागेन्द्रगच्छीयत्वात् कलिकाल-सर्वज्ञश्रीहेमचन्द्राचार्यसमकालिकत्वाच्चेतो भिन्नाः ।

(२७) श्रीधर्मघोषसूरिः ।

श्रीदेवेन्द्रसूरिपद्माम्बरदिवामणिः सुविहितचूडामणिः सूरिवरोऽयं ।
विभूषयाञ्चक्रे तपागच्छीयं षट्चत्वारिंशत्तमं पट्टम् ।

एतस्योपदेशामृतपानपीनमनाः पृथ्वीधरः साधुर्यदीधपदनेकशो

१ सारवृत्तिदशा. कर्मग्रन्थदीपास्तनोहरा. ।

तस्य प्रवचनावासे भ्रान्तिः प्रेष्टार्थदर्शकः ॥

नानास्तवनप्रकरणरत्नानि समुद्रपृतानि समयान्धेः ।

पुरुषोत्तमेन तेनालङ्कृतये शासनस्थासन् ॥

पञ्चाशिका सिद्धविचारवाच्या भाष्याणि कृतं च सुदर्शनाया. ।

उपासकानां दिनकृत्यसूत्रवृत्ती च टीकाणि च धर्मरत्ने ॥

देवेन्द्राद्या आद्वयमोद्यमद्विग्रन्थाद्यन्याप्यस्त्यनेकास्य सृष्टिः ।

एव नानाग्रन्थसोपानपट्टकथा स्वरोह तन्मुक्तिसौध व्यधात् सः ॥

— गुर्वाकल्यां मुनिमुन्दरसूरिः ।

२ गुरुपर्वकर्मपरिचयार्थमस्य विलोक्यता पं हंसराजात्मज हीरालाल मुद्रापितवृत्तिप्रशस्तिः ।

जिनाल्लयानि सप्त ज्ञानभाण्डागाराँश्च । एरुविंशतिसुवर्णघटीव्ययेन
व्यधापयच्छत्रुजये श्रीरूपभजिनप्रासादम्, पर्यदधाच्च षट्पञ्चाशत्सुवर्ण-
घटीव्ययेनेन्द्रमालामतिविशालाम् ।

श्रीमतो मन्त्रविद्याविशारदत्वोदाहरणानि प्रदत्तान्यनेकानि श्री
श्रीमुनिसुन्दरसूरिप्रणीतायां गुर्वावल्याम् । परमिह तु वाचकचेतश्च-
मत्कारकारकं प्रदीयते श्रीगुणरत्नमूरिविरचितक्रियास्नसमुच्चयान्तः-
स्थगुरुपर्वक्रमवर्णनाधिकारगतो योगिराजपराजयनवृत्तान्तः, तथाहि-

“ योगी कश्चन शिष्यवृन्दकलितोऽनन्यां स्थितो गर्भम्-

ज्ञानासिद्धिबहुप्रसिद्धिहृतद्वद्भूपप्रजाम्यर्चितः ।

तत्र स्थातुमयं न जैनयतिनां दत्ते कदापि कचि-

न्वेदागच्छति कोऽपि साधुरिह यस्तं प्रत्यसौ मत्सरात् ॥३२॥

आसन्नोऽप्यथ दूरगोऽपि सहसा सौवप्रभावोद्भुरो

हुङ्कारात् तृणतन्तुधूलिकणिकाक्षेपात् तथा स्वाङ्गतः ।

मार्जारान् नकुलोन्दुराहिसरटान् गोधावृकान् वृश्चिकान्

फेरण्डप्रभृतींश्च मुञ्चतितमां लक्षादिसङ्ख्यान् क्षणात् ॥३३॥

युगम् ।

अन्याधापि निमोषिकाः प्रकटयत्युच्चैः स नानाविधा-

स्तद् दृष्ट्वा भयभ्रुतिर्लोलयति क्षुब्धान् स पापः क्षणात् ।

साधुः कोऽपि न तत्र तिष्ठति ततः श्रीधर्मघोषोऽन्यदा

सूरिः तत्र समीपिगान् बहुपरीमारो विहारक्रमात् ॥३४॥

साधूनप्यनि सङ्गतान् स सहसा दृष्ट्वाऽथ दुष्टो रुषा

दन्तेर्दंष्टरदन्तदोऽनदददः श्वेताम्बराः । किं धरा ।

शून्याऽस्ते सकलाऽपरा यदिह भो० प्राप्ता विशङ्का हठात्
दृष्टोऽहं यदि नो श्रुतोऽपि किमु रे नात्र स्थितो नन्वहम् ॥३५॥

बाहुभ्या जलधिं तराणि यदि वा त शोपयाणि क्षणा—
दाकाशं विपुलं प्रयाणि खगवद्रात्रौ च कुर्यां दिनम् ।
शेषाहिं दृढयोगपटुलया बन्धानि सौवासने
फूकृत्यापि गिरीन् नयानि गगने वायू रजोवद् रयात् ॥३६॥
युग्मम् ॥

भो ! भो ! यात पलाय्य दृष्टिपथतो मा मा वमन्ध्व हठा—
नो चेत् स्थेयमिह स्थिरैर्भवति यत् तद् दृश्यतां सम्प्रति ।
व्याहार्युर्मुनयो मुधात्मनि मद धत्से विधत्से न किम् ?
क्षान्तिं ब्रूम इदं हिताय भवतो जानासि चेत् किञ्चन ॥३७॥
नो चेद् यन्ननु रोचते प्रकुरु तत् तावत् स्थिता स्मो वयं
योगिन्नुच्छलितोऽपि यन्न चणको भाण्डं प्रभेत्तुं क्षमः ।
क्रुद्धस्तद्वचसा विधाय विकृत वक्त्रं स भीत्यावह
दन्तान् स्थूलतरानदीदृशदथो जान्वप्रजाप्रन्मुखान् ॥३८॥

किं नो भीष्यसे तृणाय न वयं मन्यामहे त्वादृशं
व्यादृत्येति भयोज्झिता मुनिवरास्तत्पातसंसूचिनीम् ।
उदगीर्य स्वकफोणिमुन्नततरा जग्मुस्ततः श्रीगुरो—
रम्यर्णे जगदुश्च तद्गुरुरथो प्रोवाच सर्वान् यतीन् ॥३९॥
चेद् योगीह विभीषिका विकुरुते मा भैष्ट तद् भो ! मनाक्
त्राताह वरिवर्मि वोऽथ वसतौ दोषागमे लक्षशः ।

सूच्याख्या अतिवज्रतुण्डनखरा अन्यान्यदेहोर्ध्वगाः

कल्लोला इव वारिधेर्दशदिगुद्भृताः प्रसन्नाः क्षणात् ॥४०॥

अङ्गारोहणवस्त्रपात्रवलकस्तम्भादनैकादरान्

दृष्ट्वा तान् वसतेर्बहिश्च परितः श्वानौतुसर्पध्वनीन् ।

श्रुत्वा रौद्रतमान् प्रकम्प्रतनवो भीतेर्भरात् साधवो—

ऽन्योऽन्याह्वानपराश्च नालम्भवन् स्थातुं प्रनष्टुं तथा ॥४१॥

वस्त्रच्छन्नमुखे घटे प्रथमतः सज्जीकृते श्रीगुरु—

र्दत्त्वा हस्तमथाजपद् गतभयो यावत् स तावच्छठः ।

सर्वाङ्गेऽप्युदितं व्यथासमुदयं हर्तुं विपोदुं प्रणि—

न्होतुं वाप्यसहस्ततोऽनुगजनानूचे म्रिये भो ! म्रिये ॥४२॥

धिग्मामनात्मज्ञमदीर्घदर्शिनं येनाभिमानादपमानितो गुरुः ।

काणुः कः मेरुः कः सरः कः सागरः काहं हहा कैप च

सर्वसिद्धिवित् ॥४३॥

भीतः सोऽविकलं निजं विलसितं संहत्य पीडावशा—

दाक्रन्दंश्च कर्णंश्च तत्र वसतौ गत्वा मुस्तात्ताङ्गुलिः ।

ऊचेऽज्ञानवशाद् यदत्र विहितं तत् क्षम्यतां क्षम्यतां

नातो वो विदधामि किञ्चिदशुभं साक्षी जनोऽराखिलः ॥४४॥

निरोक्ष्य दीनं स्वपदोर्विलीनं तं योगिराजं मुसमाधिभाजम्

चकार शान्तः प्रभुधर्मघोषः पुण्यप्रभायाश्च बभूव पोषः ॥४५॥”

प्रायशो ‘ देवेन्द्रविद्यानन्दधर्मकीर्ति ’ पदाद्धिताः श्रीमतः

श्रुतयः । ताधैवम्—चैलवन्दनभाष्यवृत्तिः (सद्वाचारनाम्नी), यो-

निस्तवेनम् (गा. १३) समप्रसरणप्रकरणम् (गा. २४), (लोकना-
लिकाद्वात्रिंशिका गा.) कायस्थितिप्रकरणम् (गा.) भव-
स्थितिप्रकरणम् (गा.) कालसप्ततिका (गा. ७४) देहस्थिति
प्रकरणम् (गा. १८) दुष्माकालसङ्घस्तवनम् (गा. २६) युगप्रधा-
धानस्तोत्रम् (गा.) ऋषियण्डलस्तोत्रम् (गा. २१०)
परिग्रहप्रमाणम् ' सुअधम्म ' स्तवनम् (गा. ३९) चतुर्विंशति-
जिनानां चतुर्विंशतिः स्तवनानि, ' सस्ताशर्म ' स्तोत्रम् (पद्य. ४)
' देवेन्द्रैरनिशं ' (श्लो.) श्लेषस्तोत्रम्, ' यूय युवा त्व ' (श्लो.) श्लेषस्तुतयः, चतुर्विंशति जिनस्तवनम्, ' जयवृषभ '
चतुर्विंशतिजिनस्तुतय, अष्टापदकल्प, गिरनारकल्प, श्राद्धजीतकल्प
संस्कृतप्राकृतभाषानिबद्धान्यत्र (पृ १३) मुद्रापित्तानि चतुर्विंशति जि-
नभवस्तवनादीनि विविधानि स्तोत्राणि ।

' देवेन्द्र ' शब्देन स्वगुरो श्री देवेन्द्रसूरे, ' विद्यानन्द '
पदेन स्वज्येष्ठ गुरुभ्रातुः श्री विद्यानन्दसूरे, ' धर्मकीर्तिः ' इत्यु-
ल्लेखेनात्मनो धर्मकीर्तिं दिति नाम च प्रथमभास स्वकृतौ लक्ष्मभिषात् ।

विक्रमीयद्वयुत्तरत्रयोदशशत (१३०२) तमेऽन्दे जातदीक्षस्य
स्वज्येष्ठसोदरस्य श्रीविद्यानन्दमुनेर्दीक्षान्तरम् धर्मकीर्तिरिति

१ त ५ पयन्तानि स्तोत्राणि प्रसिद्धिं नीतानि सावचूरिकाणि
भावनगरस्थया श्री जैन आत्मानन्द सभया

२ अष्टयमस्मयकाव्यकरणाभिमतमन्त्रिमदापनोदाय प्रणीतेयमेकरात्रा
वेवाग्रभवता, यदुक्त श्रीमुनिसुन्दरसूरिणा गुर्वावल्याम्—

“ श्रीशारदालब्धवरो निर्देक्याऽष्टम स कृत्वा यमरेरलङ्कृता ।
स्तुतीर्जिनानां शमदज्वरौषधीरबुधस्य गुर्जरराजमन्त्रिणम् ॥११६॥

नाम्ना गृहीतवानसौ दीक्षाम्, विक्रमीयत्रयोविंशत्यधिकत्रयोदश-
शततमेऽब्दे (१३२०) उपाध्यायपदम्, अष्टाविंशत्यधिकत्रयोदश-
शत (१३२८) तमे संवत्सरे व्यभूषयत् सूरिपदम्, विक्रमीयसप्त-
पञ्चाशदुत्तरत्रयोदशशत (१३५७) तमे हायने च दिवं जगामेति
पद्यावल्याद्युल्लेखदर्शनाद् द्व्युत्तर त्रयोदशशत (१३०२) वर्षतोऽ-
नन्तरं सप्तविंशत्यधिक त्रयोदशशततमानन्दतश्चाऽर्वाक् मध्यवर्ती श्रीमत'
सत्तासमयः सुनिश्चित एव ॥

(२५) श्री सोमप्रभसूरिः ।

तपागच्छीयसमचत्वारिंशत्तमपट्टविभूषकः श्रीधर्मघोषसूरिशिष्य-
शिरोवत्तंसः सूरिवरोऽयम् ।

वि. सं. १३१० वर्षे जन्म, सं. १३२१ वर्षे दीक्षा, सं. १३३२
वर्षे सूरिपदम्, सं. १३७३ वर्षे स्वर्गारोहणमस्य ।

अपूकायविराधना मयेन कौङ्कणदेशे, शुद्धजलदौर्लभ्येन मरु-
देशे च साधूनां विहारकरणं निषेधयामासासौ ।

कृतयोऽस्य—यतिजीतरूपमूत्रम्, 'यत्राखिल' स्तुतयः, 'जिनेन
येन' स्तुतयः, 'श्रीमच्छर्म' स्तोत्रम् ।

स. १३५७ स्वगुरुश्रीधर्मघोषसूरिस्वर्गगासदिवस एव त्व-
स्याल्पमायुर्विज्ञाय न्यवीविशद् विमलप्रभं सूरिपदेऽसौ ।

शतार्थकाव्य—कुमारपालप्रतिगोत्र, सुमतिनाथचरित्र, सूक्तावल
(सिन्दूरप्रकर०) प्रणेता श्रीसोमप्रभाचार्यस्त्वितो भिनः, श्रीविजय-
सिंहाचार्यशिष्यत्वात् ।

निस्तव्येनम् (गा. १३) समवसरणप्रकरणम् (गा. २४), (लोकना-
लिकाद्वारिणिका गा.) कायस्थितिप्रकरणम् (गा.) भव-
स्थितिप्रकरणम् (गा.) कालसप्ततिका (गा. ७४) देहस्थिति
प्रकरणम् (गा. १८) दुष्माकालसङ्घस्तवनम् (गा. २६) युगप्रधा-
धानस्तोत्रम् (गा.) ऋषिमण्डलस्तोत्रम् (गा. २१०)
परिग्रहप्रमाणम् ' सुअधम्म ' स्तवनम् (गा. ३९) चतुर्विंशति
जिनानां चतुर्विंशतिः स्तवनानि, ' सस्ताशर्म ' स्तोत्रम् (पद्य. ४)
' देवेन्द्रैरनिशं ' (श्लो.) श्लेषस्तोत्रम्, ' यूय युवा त्व ' (श्लो.) श्लेषस्तुतयः, चतुर्विंशति जिनस्तवनम्, ' जयद्वैपभ '
चतुर्विंशतिजिनस्तुतय, अष्टापदकल्प, गिरनारकल्प, श्राद्धजीतकल्प
संस्कृतप्राकृतभाषानिबद्धा यत्र (पृ १३) मुद्रापित्तानि चतुर्विंशति जि-
नभवस्तवनादीनि विविधानि स्तोत्राणि ।

' देवेन्द्र ' शब्देन स्वगुरो श्री देवेन्द्रसूरे, ' विद्यानन्द '
पदेन स्वज्येष्ठ गुरुभ्रातुः श्री विद्यानन्दसूरे, ' धर्मकीर्तिः ' इत्यु-
ल्लेखेनात्मनो धर्मकीर्तिं दिति नाम च प्रथमभास स्वकृतौ लक्ष्मभिपात् ।

विक्रमीयद्वयुत्तरत्रयोदशशत (१३०२) तमेऽन्दे जातदीक्षस्य
स्वज्येष्ठसोदरस्य श्रीविद्यानन्दमुनेर्दीक्षानन्तरम् धर्मकीर्तिरिति

१ त ५ पयतानि स्तोत्राणि प्रसिद्धिं नीतानि सावचूरिकाभि
भावनगरस्थया श्री जैन आत्मानन्द सभया

२ अष्टयमक्रमयसाव्यकरणाभिमतमन्त्रिमदापनोदाय प्रणीतेयमेकपत्रा
वेवाग्रभवता, यदुक्त श्रीमुनिसुन्दरसूरिणा गुर्वावल्याम्—

" श्रीशारदालब्धघरो निश्चयाऽष्टम स कृत्वा यमरेरलङ्कृता ।
स्तुतीर्जिनानां शमदज्वरोपधीरबुध्द गुर्जरराजमन्त्रिणम् ॥११६॥

श्रीमान् श्रीजिनसिंहसूरिसुगुरोः पादान्जपुष्पन्धय-

पुर्या दाशरथेजिनप्रभगुरुर्जग्रन्थ टीकामिमाम् ॥ ”

इत्यादिना निरदेशि चतुर्दशशताद्वीरूपः स्वस्य सत्ताकालः ।

अस्य हि मन्त्रविद्यायां सुमनोमनश्चमत्कारि सामर्थ्यमासीत्—

उक्तं च— गयण थर्का जिणि कुलह नंषिउ घट उत्तारी

विद्व महि य मुप वाद नयरि पट्ट नववारी ।

द्विल्लीपतिमुलताण पूठि वडवृक्ष चलावी

रायण सेतुंज सिंहरि दुद्ध जलहर वरसावी ।

दोरडई मुद्रकिय प्रतिमा जिन बोलइ वयण ।

जिनप्रभमूरि कवि वयर कहि भरतपंडमंडन रयण ॥

एतदर्थे विशेषजिज्ञासुभिर्विलोकनीयः श्रीसोमधर्मगणि—

विरचितोपदेश सप्ततिकायास्तृतीयाधिकारप्रान्तगतो वृत्तान्तः।

दन्त विश्वमिते (१३३२) वर्षे श्री जिनप्रभसूरयः ।

अभूवन् भूभृतां मान्याः श्रीजिनप्रभसूरयः । ”

इत्याद्यश्लोकात्मकः

मूर्तिमान् प्रतिभाप्रकर्ष इव राजतेतरामप्रभवतोऽनघा कृतितति-

स्त्वेवम्—

१ परमसुखदात्रिणिफा

५ सन्देह विधौपधिवृत्तिः

२ प्रत्रय्याविधानवृत्तिः

(सं. १३६४)

३ प्रत्याख्यानस्थानविवरणम्

६ श्रेणिकचरित्तम् (द्वयाश्रयं)

४ साधुप्रतिक्रमणवृत्ति

(सं. १३५६)

(सं. १३६५)

७ विषमकाव्यवृत्तिः

(२६) श्री सोमतिलकसूरिः ।

श्री सोमप्रभसूरिपट्टपद्माकरप्रबोधनैक प्रद्योतनस्यास्य सूरिवर्यस्य
वि. सं. १३५६ माघे जन्म, सं. १३६९ वर्षे दीक्षा, सं. १३७३
वर्षे सूरिपदम्, सं. १४२४ वर्षे स्वर्गगमनं च ।

कृतिकलापस्त्वस्य—

बृहन्नव्यक्षेत्रसमाप्तः, सप्ततिशतस्थानप्रकरणं, ' यत्राखिल '
संज्ञकचतुर्विंशतिजिनस्तुतिवृत्तिः, 'जयवृषभ' चतुर्विंशतिजिनस्तवन-
वृत्तिः, 'सस्ताशर्म' स्तुतिः, 'श्रीतीर्थराज' स्तुः (चतुर्थभाक्)
एतद्वृत्तिश्च, 'शुभभावानत०,' 'श्रीमद्वीरं स्तुवे०' (कमलबन्ध-
स्तवनम्), शिवशिरसि०, 'श्रीनाभिसम्भव०' ' श्रीशैवेय०,'
'श्रीसिद्धार्थ०' वीरस्तवनम् (श्लो. १२), चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्,
एतस्मा एव प्रामृतीचकार श्रीजिनप्रभसूरिः स्वनामाङ्कितानि
सप्तशतीमितानि रत्नोत्राणि सबहुमानम् ।

शीलतरङ्गिणीवृत्तिविधायिनः सोमतिलकमूरयस्त्वतो भिन्नः ।

(२७) जिनप्रभसूरिः ।

वि. सं. १३३१ वर्षे लघुखरतरशाखासंस्थापक श्री जिन-
सिंहसूरेः शिष्यचूडामणिरयम् । अनेन च स्वयमेवाऽजितशान्तिस्तव-
वृत्त्यादौ स्वस्य कृतिकलापे—

“ संवद विक्रम भूपतेः शररुतूदर्चिः शशाङ्कैर्मिते (वै. १३६५,
शा. ग. १३३०)

पौपस्यासितपक्षभाजि शनिना युक्ते द्वितीयातिथौ ।

पद्यानि मुद्रितस्थलम्)

प्रतीकम्

१ सिद्धान्तागमस्तवः	नत्वा गुरुभ्यः०	४६ सप्तमगुच्छे (पृ. ८६)
२ पार्श्वस्तवः	का मे वामेय ! शक्तिः	१७ " (पृ. १०७)
३ गौतमस्तोत्रम्	श्रीमन्तं मगधेषु	२१ " (, ११०)
४ वीरस्तवः	कंसारिक्तमनिर्यदापगा	२५ " (, ११२)
५ चतुर्विंशतिजिनस्तवः	कनककान्तिधनुः	२९ " (, ११५)
६ पार्श्वस्तवः	अधियदुपनमन्तो	१२ " (, ११७)
७ श्रीवीरनिर्वाणकल्याणकस्तवः	श्रीसिद्धार्थनरेन्द्रवंश०	१९ " (, ११९)
८ श्रीऋषभजिनस्तवनम्	अस्तु श्रीनाभिमूर्देवो	११ जै. स्तो.स. (, २६)
९ अजितजिनस्तवनम्	विश्वेश्वरं मथितमन्मथ	२१ " (, २८)
१० श्रीवीरस्तवनम्	चित्रैः स्तोत्रे विनं वीरं	२७ " (, ९२)
११ श्रीऋषभजिनस्तवनम्	अष्टाष्टाहि (पारसीभाषायाम्)	११ " (, २४७)
१२ चतुर्विंशतिजिनस्तोत्रम्	ऋषभनम्रसुरासुरशेखर	२९ " (, १४९)
१३ " "	आनन्दसुन्दरपुरन्दरनम्र	२९ " (, १५१)

८ तपोटमतकुट्टनकम्	१४ विविधतीर्थकल्पः
९ धर्माधर्मकुलकम् ^१	(सं. १३२७ तः १३८९)
१० पूजाविधि	१५ दीपालिका कल्प.
११ विधिप्रभा (सं. १३६३)	१६ सूरिमन्त्रप्रदेशविवरणम्
१२ सप्तस्मरणटीका	१७ अजितशान्तिभयहर-उप- सर्गहरस्तोत्रवृत्तिः
१३ वन्दनस्थानविवरणम्	(सं. १३६५)

काव्यमाला सप्तम गुच्छकान्त (पृ. ८६-९५) मुद्रितविशालराज-
गणिशिष्यविहिता सिद्धान्तस्तत्रावचूरिप्रारम्भे “पुरा श्रीजिनप्रभसू-
रिभिः” प्रतिदिन नवस्तर्गनिर्माणपुरःसर निस्वयाहारग्रहणाभिग्रहवद्भि-
प्रत्यक्षपद्मावतीदेवीवचसामभ्युदयिन श्रीतपगच्छं विभाव्य भगवतां
श्रीसोमतिलकसूरीणा स्वशैक्षशिष्यादिपठनविलोकनाद्यर्थं यमकश्लेष-
चित्रच्छन्दोविशेषादि नवननभङ्गीमुभगा सप्तशतामिता. स्तवा उपदी-
कृता निजनामाङ्किता ” इत्युल्लेखदर्शनात् कृता एभि सप्तशती-
मिता स्तवा इति निश्चीयते परमुपलभ्यमानास्त्वेवम्—

१ ज्ञानप्रमदकुलक (गा १२५), मदनरेखासन्धि, चतुर्विधभावना
कुलक (गा ११), जीवानुशास्तिसन्धि (गा १८), नेमिनाथरास (कडवा
११), भव्यचरित (गा ४४) युगादिजिनचरितकुलक (गा २७), भविव
कुटुम्बचरित (गा ३४) श्रावकविविधप्रकरण (गा ३४), स्वचैत्यपरिपाटि
स्वाध्याय प्रवृत्तिप्रोत्ताऽऽगमऽऽज्य देवमद्रसूरिशिष्य श्रीजिनप्रभसूरि-
त्रयोदशताम्रीभवोऽपि अस्मादिभिर ।

२९	वीरस्तवनम् (लक्षणप्रयोगमयम्)	निस्तीर्णविस्तीर्णभवार्णवं ज्ञे	१७ -	२६०
३०	श्रीवीतरागस्तवनम्	जयन्ति पादा जिननायकस्य	१६	२६१
३१	श्रीचन्द्रप्रभस्तुतिः	देवैर्यत्तुष्टुवे तुष्टैः	४	२६२
३२	श्रीऋषभजिनस्तवनम् (अष्टभाषामयम्)	निरवधिरुचिरज्ञानं	४०	२६३
३३	जीरापल्लिपार्थस्तवनम्	जीरिकापुरपतिं सदैव तं	१५	२६८
३४	फलवर्द्धिपार्थनाथस्तवनम् (प्राकृते)	सयलाहिबाहिजलहर	१२	२६९
३५	श्रीचन्द्रप्रभस्तवनं (षड्भाषामयम्)	नमो महासेननेन्द्रतनूज (सूनो!) १३	१३	२६९
३६	श्रीपार्थनाथलघुस्तवः	दोसावहारदक्खो	१० अत्रैव, पृ. २२८	२२८
३७	अर्हदादिस्तवनम्	मानेनोर्वी व्यद्वत परितो	८ (प्र.र.भा.४), पृ. २२	२२
३८	पार्थस्तवनम्	श्रीपार्थ भावतः स्तोमि !	९	२३
३९	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	जिनर्पभ ! प्रीणितभव्यसार्थ !	७	२३
४०	पार्थजिनस्तवनम्	श्रीपार्थः श्रेयसे भूया	४४	२४
४१	शान्तिजिनस्तवनम्	श्रीशान्तिनाथो भगवा	२०	२६
४२	श्रीमहावीरस्तवनम्	असमशमनिवासं	२५	२८
४३	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	आनम्रनाकिपति०	२५	३०२
४४	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	तत्त्वानि तत्त्वानिमृतेषु सिद्धं	२८	३०३

१४ चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	पाल्वादिदेवो दश कल्पवृक्षा	२९ (प्रक.रत्ना	१७५)
		भा. २	"
१५ श्रीवीरस्तवनम् (पञ्चवर्गपरिहारेण)	स्वः श्रेयससरसीरुह	२६ (" २४२)
१३ श्रीनेमिस्तवनम् (क्रियागुप्तम्)	श्रीहरिकुलहीराकर	२० (" २४४)
१७ महावीरस्तवनम् (पञ्चकल्याणकमयम्)	पराक्रमेणैव पराजितोऽय	३६ (" २५०)
१८ श्रीमन्त्रस्तवनम्	स्वः श्रियं श्रीमदर्हन्त	५ (" २५१)
१९ वर्द्धमानस्तवनम्	श्रीवर्द्धमानः सुखद्वन्द्वेऽस्तु	९ (" २५१)
२० पार्श्वजिनस्तवनम्	पार्श्वप्रभुं शश्वदकोपमानम्	८ (" २५१)
२१ श्रीपार्श्वनाथस्तवनम्	श्रीपार्श्व ! पादानतनागराज	८ (" २५२)
२२ नन्दीश्वरकल्प	आराध्य श्रीजिनाधीशान्	४८ (" २५२)
२३ श्रीशारदास्तवनम्	वाग्देवते ! भक्तिमतां त्वशक्ति	१३ (" २५४)
२४ श्रीजिनसिंहसूरिस्तवनम्	प्रभुः प्रदद्यान्मुनिपक्षिषट्के	१३ (" २५५)
२५ पञ्चनमस्कृतिस्तवनम्	प्रतिष्ठितं तमः पारे	३३ (" २५६)
२६ चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	प्रणम्यादिजिनं प्राणी	२८ (" २५८)
२७ श्रीपार्श्वप्रातिहार्यस्तवनम्	त्वां विनृत्य महिमाश्रियामहं	१०	" २५९)
२८ कन्याणकपञ्चकस्तवनम्	निलिम्पलोकप्रियतभृतलं	८	" ५६०)

मितानि स्तोत्राणि विरचयेयुरिमे ' तपोमतकुट्टनम् ' नाम गच्छक-
दाग्रहप्रकाशकं ग्रन्थमिति महच्चित्रम् ।'

श्रीमल्लिपेणसूरिभिः १२१४ शाकब्दे विरचितायां स्याद्वाद-
मञ्जरीवृत्तौ साहाय्यकृतोऽमी, उक्तं च तत्रैव—

“ श्रीजिनप्रभसूरीणां साहाय्योद्भिन्नसौरभा ।

श्रुतावुत्तंसतु सतां वृत्तिः स्याद्वादमञ्जरी ॥ ३ ॥ ”

श्रीजिनसेनशिष्योभयभाषाकविशेखरश्रीमल्लिपेणसूरिविरचिते
भैरवपद्मावती कल्पेऽप्यस्यैव साहाय्यम् ।

(३१) देवेन्द्रसूरिः ।

एतन्नामधेयधारिणो भिन्नभिन्नगच्छेष्वनेके समजायन्त सूरिपुर-
न्दरास्तथाप्यत्रैव पृ. ५४ मुद्रिते त्रिंशच्चतुर्विंशतिकास्तवनदशके
प्रत्येकस्तवान्ते ' श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ' इति पदावलोकनेन सम्यक्त्व-
सप्ततिकावृत्ति (तत्त्वकौमुदी) विरयित् रुद्रपल्लीयगच्छतिलकायमानस्य
श्रीसङ्घतिलकाचार्यस्य शिष्यपुङ्गवोऽयमिति निश्चयः ।

गुरुपर्वक्रमस्त्वस्य प्रश्नोत्तररत्नमालावृत्ति—सम्यक्त्वसप्ततिकावृत्ति—
शीलोपदेशमालावृत्ति (शीलतरङ्गिणी) प्रशस्तिपदैः सम्यगवबुध्यते,
स च वाचकानां सौलभ्याय दीयतेऽत्र वृक्षरूपेण—

१ 'तपोमतकुट्टनं जिनप्रभस्य कृतिरित्यर्थे नास्ति सन्देहः, परं वन
दर्शितेन स्वस्य सिद्धान्ताऽनभिज्ञत्वेन बालमुलमेन अभिनिवेशेन द्वेषपोषेण
च हायते यदुक्तं प्रन्यः कर्ता स्वस्य प्रथमे वयसि निर्मतिः स्यात्, तपा-
गच्छीरैः सह मैत्री च पथिमे वयसि ।' इति धीकृत्याणविजयमुनिवरः ।

४५	श्रीवीरस्तवनम्	श्रीवद्धमानपरिपूरित०	१३	प्र.र.भा.२, पृ. २५७
४६	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	यं सततमक्षमालो	३०	अत्रैव, पृ. २१६
४७	मुनिमुव्रतस्तुतिः	निर्माय निर्मायगुणाद्धि०	"	अमुद्रिता
४८	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	ऋपभदेवमनन्तमहोदयं	"	"
४९	आज्ञास्तवनम् (प्रा.)	नयगममंगपहाणा	११	अत्रैव, २२७
५०	गौतमस्तवनम् (महामन्त्रमयम्)	ॐ नमस्त्रिजगतेतु	९	" २३७
५१	पद्मावतीचतुष्पदिका	जिनशासन अवधारि	३७	अमुद्रिता
५२	श्रीगौतमस्तोत्रम्	जम्पचित्तिय सिरि.	२५	अत्रैव पृ. २३५
५३	श्रीपार्श्वजिनस्तोत्रम्	पार्श्वनाथमनघं,	९	अमुद्रितम्
५४	श्रीवीरजिनस्तोत्रम्	सिरिवीराय ! देवाहिदेव !	३५	"
५५	श्रीशारदास्तोत्रम्	वाग्देवते ! भक्तिमता	१३	"
५६	श्रीशारदाष्टकम्	ॐ नमस्त्रिजगद्वन्दित	९	"
५७	श्रीवर्धमानविद्या	इय वद्धमाणविज्जा	१७	"
५८	मंगलाष्टकम्	नतसुरेन्द्र ! जिनेन्द्र !	९	प्रा. जै. स्तो. सं.
५९	पञ्चपरमेष्ठि महामन्त्रस्तवनम्	किं कप्पत्तरु रे०	१३	"

एतदतिरिक्ता अन्या अपि भविष्यन्ति कृतयः श्रीमतां परं नाड्यावधि तदर्थेनाऽपि बभूव मे दृष्टिभाफल्यम्।
जानाना अपि तपामच्छमभ्युदयिनमुपदीकुर्वाणा अपि सोमतिलकसूरिभ्यः सबहुमानं सप्तशती-

पद्मचन्द्रसूरि
 विजयचन्द्रसूरि (विजयेन्दुसूरि.)
 अर्भयदेवसूरि: (सं. १२०४) त १२७८ विघ.)
 देवभद्रसूरि
 प्रभानन्दसूरि.

८ यस्मादासीदधीमप्रशममुद्यगुर्नेरद्वितीयो धरेण्य

धट्तर्यप्रन्यवेताऽभयपदपुत्तो वेखनामा मुनीन्द्र ।

यस्मात् प्रालेयशिलादिव भुवनजनयातपाविभ्यहेतु ।

जप्ते गङ्गाप्रवाह सुदुर्लभलो रुद्रपल्लीयगच्छ ॥

चन्द्रसूरि.

विमलचन्द्रसूरि

गुणशेखरसूरि

संज्ञतिलकाचार्य

१० सोमतिलकसूरि

श्रीमतो हेमचन्द्राख्य शिष्य

देवेन्द्रसूरि

कृतयस्तु प्रश्नोत्तररत्नमालावृत्ति-त्रिंशच्चतुर्विंशतिस्तवदशकृतिरिक्ता नान्या अद्यावधि नयनपथ-
भागता मे ।

१ जयन्तविजयकन्यकर्ता (स १२७८) सम्यक्त्वसप्ततिक्वट्टतिविधता (स १४२२) । १० शीलतर-
क्षिणीवृत्तिविरचयिता । ११ प्रश्नोत्तररत्नमालावृत्तिप्रणेता ।

(३२) मेरुनन्दनोपाध्यायः

अनेनैव विरचिते श्रीजिनोदयसूरिविवाहलप्राप्ते-एहु सिरि जिणउदयसूरिनियसामिणो कहिउ मइ चरिउ अइमंदबुद्धि अन्ह सो दिक्खगुरु देउ सुपसन्नउ दंसणनामचारित्तसुद्धिं । एहु गुरुराय बीवाहलउ जे पढइ जे गुणइ जे सुणंति उभयलोगे वि, ते लहइ मण-
वंछियं मेरुनन्दनगणि इम भणंति ॥ ” इत्यनेन पद्येन श्रीजिनोदय-
सूरिर्निर्लपितः स्वयं स्वस्य दीक्षागुरुः, श्रीजिनोदयसूरेश्व सं.
१३७५ वर्षे रुद्रपालश्रेष्ठिपत्नी धारलदेवीकुक्षौ महादनपुरे जन्म,
सं. १३८२ वर्षे श्रीजिनकुशलसूर्यन्तिके दीक्षा, सोमप्रभ इति
नाम । सं. १४०६ वर्षे जेसलमेरुद्वे वाचनाचार्यपदम्, सं. १४१५
वर्षे स्तम्भतीर्थे तरुणप्रभसूरिभिः प्रदत्तं सूरिपदम्, ‘जिनोदयसूरि’
रित्यभिधानं च । सं. १४३२ वर्षे समाधिना समाससाद स्वर्गिस-
म्पदम् । शयनाशङ्क्यमनेहः, मेरुनन्दनोपाध्यायस्याप्यस्य समान
एव सत्तासमयः ।

कृतयस्त्वस्य-जिनोदयसूरिविवाहलउ, अजितशान्तिस्तवनम्,
सीमन्धरजिनस्तवनं (अप०)

(३३) श्रीदेवसुन्दरसूरिः ।

तपागच्छीयैकोनपञ्चाशत्तमपट्टपूर्वाचलप्रभाकरः स्थावरजङ्गमवि-
पापहारी मन्त्रतन्त्रविद्यासन्दिहं योगाभ्यासनिष्णातो जलानलन्यालादि-
भयध्वंसो त्रिकालनिमित्तवेत्ता महानरेन्द्रवन्धनचरणारविन्दः सूरिवरोऽयं
श्रीसोमतिलकसूरिशिष्यः ।

श्रीमतो विक्रम स. १३९६ तमेऽब्दे जन्म, स. १४०४ तमे वर्षे दीक्षा, १४२० तमे हायनेऽणहिल्लपुरपत्तने सूरिपदम् ।

तत्रभवतो विद्वच्छिरोरत्न समजायत शिष्यरत्नपञ्चक, तच्चैवम्—

१ ज्ञानसागरसूरिः—विमलनाथचरित्रादिविरचयिता

२ कुलमण्डनसूरिः—सिद्धान्तकलापोद्धार—विचारामृतसङ्गहा-
दिप्रणेता ।

३ गुणरत्नसूरिः—क्रियारत्नसमुच्चय—यद्दर्शनसमुच्चयवृत्ति-
विरचयिता ।

४ सोमसुन्दरसूरिः—योगशास्त्रोपदेशमालायवचुरेप्रणेता

५ साधुरत्नसूरिः—यतिजीतकल्पवृत्तिकर्ता

(३४) श्रीसोमसुन्दरसूरिः ।

प्रल्हादनपुरे सज्जनश्रेष्ठिनो माल्लहणदेव्या. कुक्षौ विक्रमसंवत्
१४३० वर्षेऽयं जन्म, सोमस्वप्नावलोकनात् 'सोम' इति प्रादायि
नाम । स. १४३७ वर्षे स्वभगिन्या समं कक्षीकृता दीक्षा । स.
१४५० वर्षे किंशत्तिवर्षदेशीयो निखिलवाङ्मयपारदृष्ट्वा प्राप्तवान्
वाचकपदम्, स. १४५७ वर्षेऽष्टादशशतसाधुपरिवारं सूरिपदं प्रपटे ।
विधायोपदेशकौशलेन विविधजिनालय—जिनविम्बप्रतिष्ठा—मुनिपदप्र-
तिष्ठपन—तीर्थसङ्ख्याग्राहनकथर्म्यक्रमाणि संवत् १४९९ वर्षे दिव
जगाम । एतदर्थं विशेषजिजासुभिर्विलाकनीयं पण्डितप्रकाण्डश्रीमति-
प्रसोमप्रणीतं श्रीसोमसौभाग्यकाव्यम् ।

श्रीमतः श्रीमुनिसुन्दरसूर्याद्याः पञ्च शिष्या मुख्याः, यदुक्तमा-
चारप्रदीपप्रशस्तौ श्रीरत्नशेखरसूरिणा—

“ देवसुन्दरगुरोः पट्टे श्रीसोमसुन्दरगणोन्द्राः ।

युगवरपदवीं प्राप्तास्तेषां शिष्याश्च पञ्चेते ॥ ७ ॥

मारीत्यवमनिराकृतिसहस्रनामस्पृतिप्रमृतिवृत्तैः ।

श्रीमुनिसुन्दरगुरवश्चिरन्तनाचार्यमहिममृतः ॥ ८ ॥

श्रीजयचन्द्रगणेन्द्रा निस्तन्द्राः सङ्गच्छकार्येषु ।

श्रीभुवनसुन्दरवरा दूरविहारैर्गणोपकृतः ॥ ९ ॥

विषममहाविद्यातद्विडम्बनाद्दौ तरोव वृत्तिर्यैः ।

विदधे यज्ज्ञाननिधिं मदादिशिष्या उपाजीवन् ॥ १० ॥

एकाङ्गा अप्येकादशाङ्गिनश्च जिनसुन्दराचायाः ।

निर्ग्रन्था ग्रन्थकृतः श्रीमज्जिनकीर्तिगुरवश्च ॥ ११ ॥ ”

एतदतिरिक्ता अत्रभवतः शिष्यास्त्वमी—

१ श्रीनन्दिरत्नगणिः—उपदेशतरङ्गिणीप्रणेतुः श्रीरत्नमन्दिरग-
णैर्गुरुः, यदुक्तं तत्कृतभोजप्रबन्धप्रशस्तौ—

जातः श्रीगुरुसोमसुन्दरगुरुः श्रीमत्तपागच्छप—

स्तत्पादाम्बुजपट्टपदो विजयते श्रीनन्दिरत्नो गणिः ।

तच्छिष्योऽस्ति च रत्नमन्दिरगणिर्भोजप्रबन्धो नव—

स्तेनासौ मुनिभूमिभूतशशमृत् (१५१७) संवत्सरे निर्मितः ।

२ साधुराजगणिः—

यदाह भरटकद्वारिषिकारुत्

“ तपागणाधीश्वरसोमसुन्दराऽन्तेवासिनो वाचकचक्रचक्रिण ।
श्रोसाधुराजादधिगम्य कौतुकादलेखि शिष्येण यथाश्रुतं
मया ॥ ”

३ रत्नहंसगणि

जैनस्तोत्रसमुच्चये पृ. १७० मुद्रित चतुर्विंशतिजिनस्तुतिप्रान्ते
तपापक्षे श्रोसोमसुन्दरसूरिशिष्यपण्डितशिरोवतस प. श्रीरत्नहंसगणि-
शिष्येण लिखिता इत्युल्लेखदर्शनात्

४ विशालराजगणिः—

यदुक्तमेतदीयशिष्यरत्नरचितवीतरागस्तोत्रपञ्जिकाप्रान्ते—

“ चञ्चच्चन्द्रकुल सदोदिततपापक्षाख्यविम्बोल्लस-
न्मार्तण्डोपमसोमसुन्दरगुरोः शिष्याप्रणी सूरिराट् ।

श्रीमानस्ति विशालराजसुगुरुर्विद्यानदीसागर-
स्तत्पादप्रणतोऽस्म्यल श्रुतिसुखा जैनस्तुते पञ्जिका ॥

सह पञ्चविंशदक्षरसपादपट्टशतमिताऽजनिष्ठ सुगमेयम् ।

वर्षे तिथिरविसङ्ख्ये (१५१२) शितिपक्षे तपसि गुरुपुण्ये ॥ ”

श्रीप्रियङ्करनृपकथा—रूपसेनचरित्रकर्तृश्रीजिनमूरमुनिगुरुश्रीमुधा-
भूषणमुनेः, काव्यमालासप्तमगुच्छकान्तमुद्रितश्रीजिनप्रभसूरिप्रणीतसि-
द्धान्तस्तवावचूरिरचयितुश्चासौ गुरु ।

५ श्रीकुमारपालप्रबन्धप्रभृतिप्रणेता श्रीजिनमण्डनोपाध्याय —
उक्त च—

प्रबन्धो योजित श्रीमत्कुमारनृपतेरयम् ।

गद्यपद्यैर्नवै. कैश्चित् कैश्चित् प्राक्तननिमितै ॥ ६ ॥

१ तपा मुनिसुन्दरसूरिशिष्यो विशालराज इत्यन्यत्र ।

श्रीसोमसुन्दरगुरोः शिष्येण यथाश्रुतानुसारेण ।

श्रीजिनमण्डनगणिना द्रचङ्कमनु (१४९२) प्रमितवत्सरे

रुचिरः ॥ ७ ॥

६ श्रीविवेकसमुद्रगणिः—

यदुल्लेखः श्रीउपदेशमालाप्रकरणावचूरिप्रान्ते—

“उपदेशमाला प्रकरणावचूरिः समाप्ता । लिखिता श्रीतपागच्छा-
धिराजसोमसुन्दरसूरिशिष्यपण्डितविवेकसमुद्रगणिशिष्याणुनाऽमर
चन्द्रेण गणिना स्वपरोपकाराय । सं. १५१८ वर्षे फाल्गुन ११
दिने बुधवारे कर्करामहाप्रामे । श्रीश्रमणसङ्घस्य श्रीरस्तु ॥ ”

सम्यक्त्वालङ्कार—पुण्यसारकथानकविरचयिता तु जिनपतिमूरि-
पट्टधरजिनेश्वरसूरिशिष्यत्वादितो भिन्नः । द्वयोरपि नामसान्य-
त्वात् सञ्ज्ञाता स्वल्लना जैनग्रन्थावल्यां, समसूचि सा ‘जेशलमीर
भाण्डागारीयग्रन्थानां सूची’ नाम्नि ग्रन्थे (पृ. ५३) “जैनग्रन्थाव-
ल्यामस्य तपागच्छीयश्रीसोमसुन्दरसूरिशिष्यता षोडशशताब्दीप्रारम्भे
च सूचिता सत्ता विचारासहा प्रतिभाति” इत्यादिना पण्डितवर्यश्री
लालचन्द्रेण ।

७ श्री चारित्ररत्नगणिः दानप्रदीपरचयिता—

आरम्भसिद्धिवार्तिकविधातुः श्रोहमहंसगणिनो विद्यागुरुः,

लघूपदेशसप्ततिकाकर्तुः श्रीसोमधर्मगणिनश्चायं गुरुः ।

८ भावसुन्दरसूरिः—

उज्जयिन्यां निरमायि श्रीमहावीरस्तवनमनेन । विलोम्यतां

‘जैनगूर्जर कविओ’ प्रथमविभागस्य पृ. ३३

१ समयरत्नः—लावण्यसमयगुरुः ।

इतोऽपरेऽपि स्युर्नवेति न निश्चय ।

कृतयस्त्वस्य—

चैत्यवन्दनभाष्यावचूरिः (म. १०२७), कल्पान्तर्वाच्य. (मं. १८००), चैतुर्वैशतिजिनमवोक्तोर्तनस्तवनम् (श्लो. २६) युगादि-
जिनस्तवनम् (श्लो. २५), युष्मच्छन्दनवस्तवी, अस्मच्छन्दनवस्तवी,
भार्थत्रयचूर्णि, कल्याणकस्तव । यतिजोतकल्प, रत्नकोप, आरा-

१ यद्यपि दानप्रदीप प्रशस्तौ १५ तमे काव्ये ' विद्यानिधानजिन-
सुन्दरसूरिशिष्य । श्रीसोमसुन्दरगणेन्द्रनिदेशवश्य ।' इत्युल्लेखेन
श्रीजिनसुन्दरसूरिशिष्यत्वमस्य प्रतीयते परस्वस्य परेषा च कृतिषु प्रायश
श्रीसोमसुन्दरसूरिशिष्यत्वव्यपदेशदर्शनान्मयापि तथैव लिखितमिह ।

२।३ मुद्रितानि जैनस्तोत्रसमुच्चये ।

प्रकटीभूतेषु जैनस्तोत्रसङ्ग्रहस्य प्रथमे विभागे ।

६ ' श्री आवश्यक वृत्तित कृता सङ्क्षिप्ता श्रीसोमसुन्दरसूरि-
पादे' इत्युल्लेखे प्राप्ते ।

७ श्रीमुनिसुन्दरसूरिश्रणीतं ' जयधिय द्याधतशर्महेतवे' इत्यादि
स्वरूप २४ पद्यप्रमाण मुद्रित जैनस्तोत्रसङ्ग्रहस्य द्वितीय विभागे
(पृ. १९५-२०१), प्राकृतभाषाया विंशतिश्रयात्मक वृत्तिसुपरम्परा-
मधुनाऽन्वित, तस्यान्तिमा गाथा त्वेवम्—“ सुद्धनवमी . वती निमि, आषो
आसो अमावसि ह्रस्वो ।

पुष्पमासीद नमितित्यनाहो बुभो, कुण्ड मुह मगल सोमसूरिहिं धुओ
॥ २० ॥ ” इदमेव सोमसुन्दरसूरिकृतमितरद्वेति न निश्चय ।

८ ' भूयादुज्ज्वलसोमसुन्दरवत्ता श्रीसुष्मद्वयम्' इत्यान्तिम-
काव्यचरणम् ।

धनारासः । नेमिनाथनवरसफागः, उपदेशमालाबालावबोधः (सं. १४८५), योगशास्त्रबालावबोधः, पडावस्यकबालावबोधः, आराधना पताकाबालावबोधः, नवतत्त्वबालावबोधः, पष्टिशतकबालावबोधः (सं. १४९६) प्रभृतयः प्रकटयन्ति प्रतिमाप्रकर्षमद्यापि ।

(३५) चारित्ररत्नगणिः ।

श्रीमानसौ स्वयं परे च ग्रन्थकृतो निवेदयन्ति सर्वत्र श्रीसोम-
सुन्दरसूरि शिष्यत्वमस्य, परं—

विद्यानिधानजिनसुन्दरसूरिशिष्यः

श्रीसोमसुन्दरगणेन्द्रनिदेशवश्यः ।

चारित्ररत्नगणिरल्पमतिर्व्यवत्त

दानप्रदीपमिमात्मपरार्थसिद्धयै ॥ १५ ॥

इत्यनेन दानप्रदीपप्रशस्तिपद्येन श्रीजिनसुन्दरसूरय एवात्य
दीक्षागुरुवः, श्रीसोमसुन्दरसूरीणां तु गच्छाधिपतित्वेन, स्वगुरोर्गुरु-
त्वेन च बहुमानख्यापनार्थं दर्शयन्ति शिष्यत्वम् ।

सत्तासमयस्तु—“नवाङ्गवार्धिशीतांशु(१४९९)मिते विक्रमवत्सरे ।

चित्रकूटमहादुर्गे ग्रन्थोऽयं समपद्यत ॥ १६ ॥”

इति दानप्रदीपरचनाफालमावेदयता स्वयमेव ज्ञापितो विक्र-
मीयपञ्चदशशतान्द्व्युत्तरार्धरूपः श्रीमता ।

अत्रैव पृ. ७० मुद्रितं चतुर्विंशति जिनस्तुत्यतिरिक्ता दानप्रदीपचि-
त्रकूटमहावीरविहारप्रशस्तिप्रमुखा श्रीमतः कृत्तिर्विनोदयति मनः
सुमनसाम् ।

आसीदस्य 'कृष्णसरस्वतीति' विरुदमिति ज्ञायते—

दधे कृष्णसरस्वतीति विरुदं यो यं च विद्वत्प्रभुं

प्राहुर्विज्ञनरा महार्णवसमस्तीर्णो भवो येन च ।

यस्मै भूपगणो नमस्यति शुभं यस्माच्च यस्थोज्ज्वला

मूर्तिः स्फूर्तियुता परा गुणभरा यस्मिंश्च वासं दधुः ॥६१॥

प्रतिष्ठासोमकृतसोमसौभाग्यकाव्यदशमसर्गान्तर्गतेनानेन काव्येन ।

श्रीआरम्भसिद्धौ सुधोऽश्रद्गारवार्तिकविरचयितारः श्रीहेमहस-
गणिनः ' महोपाध्यायश्रीचारित्ररत्नगणिप्रसादप्राप्तविद्यालवेन ' इति
स्वविशेषणेन ख्यापयन्ति स्वविद्यादानदायकत्वमस्य ।

लघूपदेशसप्ततिकाकर्ता सोमधर्मगणिः

जिनमाणिक्यगणिश्च शिष्योत्तमावस्य ।

१ यदाह स्वयमेव—

येषां बुद्धिरनुत्तरातिविषमप्रन्थार्थसाक्षात्कृति

चेत सद्यनि क्षीपिकेन सजती प्रोज्जागरा सर्वदा ।

सर्वेषामुपयोगिनी समभवद्दानप्रदीपस्तथा

प्रन्थो यद्विहितश्चिन्तति कृतिनामयापि दुष्टं तमः ॥

जयन्ति ते वाचकपुङ्गवा श्रीचारित्ररत्ना गुरवो मदीयाः ।

यद्भाणिता वर्यविनयवाराः कुर्वन्त्यनेका उपकारकोटीः ॥

२ विलोक्यता जैनस्तोत्रसमुच्चये (पृ. ६) सरस्वतीशब्दयमकमय
श्रीयुगादिजिनस्तवनप्रान्तगत उल्लेखः—

“ इतिथी प्रतिभाव्यपादचतुष्टयसरस्वतीशब्दयमकमयं श्रीयुगादि-
जिनस्तवनं कृत महोपाध्यायधिरजधीचरित्ररत्नगणिशिष्य पं. जिन-
माणिक्यगणिना । ”

(३६) श्रीभावदेवसूरिः ।

श्रीकालिकाचार्यकुलतिलकः सूरिवर्योऽसौ परिचाययति स्वं
श्रीपार्श्वनाथचरित्रप्रशस्त्या स्वयमेव, तथाहि—

आसीत् स्वामिसुधर्मसन्ततिभवो देवेन्द्रबन्धनमः

श्रीमान् कालिकसूरिरद्भुतगुणप्रामाभिरामः पुरा ।

जीयादेय तदन्वये जिनपतिप्रासादतुङ्गाचल—

भ्राजिष्णुर्मुनिरत्नगौरवनिधिः पण्डितगच्छाम्बुधिः ॥ ४ ॥

तास्मिंश्चान्द्रकुलोद्भवः कुवलयोद्बोधैकबन्धुर्यशो—

ज्योत्स्नापूरितविष्टपो विधुरिव श्रीभावदेवो गुरुः ।

यस्याख्यानसमानमेव बहुशो व्याचक्षमाणोऽधुना

गच्छेऽगच्छदतुच्छगूर्जरभुवि प्रष्टां प्रतिष्ठाभिमाम् ॥ ५ ॥

मनसि धनविवेकस्नेहसंसेकदीप्तो

दुतिमतनुत यस्य ज्ञानरूपः प्रदीपः ।

असमतमतमांसि ध्वंसयन्नञ्जसासौ

न खलु मलिनिमानं किन्तु कुत्रापि चक्रे ॥ ६ ॥

श्रीमांस्ततो विजयसिंहगुर्मुनीन्द्र—

मुक्तावलीविमलनायकतां वितेने ।

ज्योतिः सदुज्ज्वलतरं विकिरन् धरित्र्यां

चित्रं न यस्तरत्नां कलयाञ्चकार ॥ ७ ॥

दाक्षिण्येकनिधिर्यथान्न सहजे देहेऽप्यहो वाञ्छितं

कारुण्यामृतवारिधिर्विनिदधे गुप्तौ स्वकीयं मनः ।

शान्तात्मानुचर चिरस्य विनिजग्राहेन्द्रियाणां गणं
 यो विज्ञातसमस्तवस्तुरभवत् तुल्यश्च हेमाश्मनो ॥८॥
 तदीयपदेऽजनि वीरसूरिर्यन्मानसे निर्मलदर्पणाभे ।
 निरूपयामास सरस्वती सा त्रैविद्यविद्यामयमात्मरूपम् ॥९॥
 सदाभ्यासावेशप्रथितपृथुमन्थानमथना—
 दवाप्त तर्कान्धेर्विवुधपतिसिद्धेशमहितम् ।
 यदीय वाग्ब्रह्मामृतमकृत दर्पज्वरभर—
 प्रशान्तिं नि शेषक्षितिरलयग्रादीन्द्रमनसाम् ॥१०॥
 तस्मादभूत् सयमराज्यनेता मुनीश्वरः श्रीजिनदेवसूरिः ।
 यो धर्ममारोप्य गुणे विशुद्धव्यानेषुणा मोहरिपु विभेद ॥११॥
 आचनामरुमेणैव प्रसर्पति गुरुक्रमे ।
 पुनः श्रीजिनदेवाद्या बभूवुर्वरसूरयः ॥ १२ ॥
 येषा पादारविन्दानरुणनरवशिखारागभूयोऽभिरज्य—
 छदमीलीलानिवासान् विमलगुणमृतो भेजिरे राजहंसाः ।
 आकृष्टानेकलोकभ्रमरकृतनमस्कारज्ञङ्गाररम्यो
 येषामद्यापि लोके स्फुरति परिमलोऽसौ यशोनामधेयः ॥१३॥
 तेषा विनेयविनयी बहु भावदेव—
 सूरिः प्रसन्नजिनदेवगुरुप्रसादात् ।
 श्रीपत्तनाख्यनगरे रत्निप्रिय (१३१२) वर्षे
 पार्श्वभोश्चरितरत्नमिदं ततान ॥ १४ ॥
 अतः सुस्पष्टमेवास्य चतुर्दशगताब्दीमव्यमलीनः सत्तासमयः ।
 कृतयोऽस्य—
 पार्श्वनाथचरित्रम्, कालिकार्चार्थकथा, यत्तिदिनचर्या (१) च ।

(३७) जिनभद्रसूरिः ।

खरतरगच्छालङ्कारश्रीजिनराजसूरेः पट्टधरोऽयं सूरिः । सूरि-
वर्यस्यास्य सं. १४५० वर्षे जन्म, सं. १४६१ वर्षे दीक्षा, सं.
१४७५ वर्षे सूरिपदम् सं. १५१४ (५) वर्षे च स्वर्गमर्न
समजाने । अनेन सम्भवजिनालयप्रतिष्ठायाः प्रागणहिल्लपाटक-
पुरादिषु विधिधर्मपक्ष(खरतरगच्छ) आदिसङ्घेन ज्ञानरत्नकोशा
अकार्यन्त । सागरचन्द्रसूरिर्व्यन्तरदर्श्यमानं जिनराजसूरेर्व्रतमालिन्यं
विशङ्क्य पश्चात् समुदायात् पृथक्कृत्य तत्स्थानेऽसुं-जिनभद्रमूर्तिं
सं. १४७५ वर्षे प्रतिष्ठितवान् । अनेन सूरिणा सूरिपदानन्तरं
यावज्जीवं सं. १५१५ पर्यन्तं प्रतिष्ठितानि प्रभूतानि जिनविम्बानि,
लेखितानि च पुस्तकानि यत्र तत्र प्रेक्षणपथपान्थीभवन्ति ।

सं. १४७६ वर्षे कमलसंयमेनाऽस्य पार्श्वे दीक्षाऽप्राहि । सं.
१५४४ वर्षे जेशलमेरुदुर्गे सवार्थसिद्धिसंज्ञकोत्तराध्ययनसूत्रवृत्तिश्च
चिनिर्ममे ।

सं. १४८४ वर्षे पत्तनस्थमेनं प्रति जयसागरोपाध्यायः सि-
न्धुदेशान्तर्गतमल्लिकावाहणपुरात् विद्वत्पाण्णां विज्ञप्तित्रिणेणां प्रहित-
वान् । सं. १४९५ वर्षे जयसागरोपाध्यायविहिता सन्देहदोषावलि-
वृत्तिधैतेन व्यशोधि ।

१ खरतरगच्छपद्यत्वादी जिनराजसूरिपार्श्वे दीक्षा, दिदाध्ययन
तु पाचकशीलचन्द्रपार्श्वेऽनेन व्याख्यास्तु देशे रक्षते, परनपरर्शनाननालान्ते-
भाजिनयल्लभजिनवृत्तमूर्तिरेव जिनप्रियविनेयः ।

अपचर्गनाननालान्तेऽजिनभद्रसूरिनिम्न ॥ " इत्युक्तं दर्शनदत्त
पुरोः ' जिनप्रिय ' इति प्रन्यते नाम ।

जिनचन्द्रसूरिरस्य पट्टधरः, सं. १५१९ वर्षे पुष्पमालावृत्ति-
चरित्रपञ्चकवृत्तिविधातुः साधुसोमगणिनो गुरुग्यासदीनसाहिसभायां
वादिचिजेता सिद्धान्तरुच्युपाध्याय समयच्चजप्रमृतयोऽष्टादश च विद्वां-
सोऽस्य शिष्याः । भावप्रभाचार्य—कीर्तिरत्नाचार्यादीश्चासौ सूरिप-
देऽस्थापयत् ।

सं. १५१८ वर्षे ऊकेशवंशीयेन केनचित् श्राद्धेन कारिताऽस्य
प्रतिमा नगरग्रामे जैनमन्दिरभूमिगृहे स्थापिता वर्तते । सं. १५२४
वर्षे कमलसंयमोपाध्यायेन प्रतिष्ठिते अस्य पादुके च वैभारगिरौ विधेते ।

कृतयस्त्वस्य—अपवर्गनाममाला, जिनसत्तिकाप्रकरणं (गा.२२०)
द्वादशाङ्गीपदप्रमाणकुलकं चेति ।

(३८) महिमेरु.—

अत्रैव पृ. ३६ मुद्रित क्रियागुप्तजिनस्तुतिपञ्चाशिकापर्यन्ते—
गच्छाधिपश्रीजयकीर्तिसूरिशिष्यो महिमेरुहं स्तवं ते ।
कृत्वा क्रियागुप्तकवित्वमित्थं त्वामेव दध्यां हृदये जिनेन्द्र ! ॥

इत्यनेन पद्येन ज्ञापयति स्वयं स्वस्य श्रीजयकीर्तिसूरिशिष्य-
त्वम्, श्रीजयकीर्तिसूरिस्तु विधिपक्ष (अञ्चलगच्छ) पट्टावन्व-
नुसारेण समलञ्चकार अष्टपञ्चाशत्तमं पट्टम्, श्रीमालीजातीयभूपाल-
श्रेष्ठिभार्या भरमादे कुक्षौ सं. १४३३ वर्षे तिमिरपुरे जन्म, स.
१४४४ वर्षे दीक्षा, स. १४६७ वर्षे स्तम्भतीर्थे (खम्भातयन्दिरे)
सूरिपदम्, सं. १४९३ वर्षे पत्तने गच्छनायकत्वम्, सं. १५००
वर्षे निर्वाणमस्य अतः मुस्पष्टमेवास्यापि पञ्चदशशतान्दीरूपः सत्ताकालः ।

कृतेऽपि यथाशक्ति प्रयत्ने नेतरत् किञ्चिदैतिह्यवृत्तान्तं नापरास्य
च कृतिश्चकार मे नयनसाफल्यम् ।

(३९) श्रीपार्श्वचन्द्रसूरिः ।

नागपुरीयतपागच्छात् सं. १५७२ वर्षे पार्श्वचन्द्रमतप्रव-
र्तकः साधुरत्नसूरिवर्यशिष्योऽयमाचार्यः ।

मागवाटज्ञातीयवेल्लहगसिंहभार्याविमलादेकुक्षौ सं. १५३७
वर्षे हम्मीरपुरेऽस्य जन्म, सं. १५४६ वर्षे दीक्षा, सं. १५५४
वर्षे उपाध्यायम्, सं. १५६५ वर्षे सूरिपदम्, सं. १५९९ वर्षे
युगप्रधानपदम्, सं. १६६२ वर्षे मार्गशीर्षशुक्लतृतीयायां जोधपुरे
(मरुस्थले) स्वर्गवासः ।

इण्डीअन एण्टीक्वेरी ग्रन्थस्य रत्नीस्तान्द (१८९४) स्य अङ्के
मुद्रितपायचंदगच्छपट्टावल्यानुसारेणाऽस्य वंशवृक्षस्त्वेवम्—

पूर्णचन्द्रसूरिः

↓
हेमहंससूरिः

↓
लक्ष्मीनिवाससूरिः

↓
पुण्यरत्नसूरिः

↓
साधुरत्नसूरिः

↓
पार्श्वचन्द्रसूरिः

अस्य पट्टप्रभावेकेण श्रीविनयदेवसूरिणा (ब्रह्मर्षिणा)

विनिर्ममे दशाश्रुतस्कन्धसूत्रवृत्तिः जम्बूद्वीपप्रज्ञप्तिवृत्तिः पाक्षिक-
सूत्रवृत्तिश्च ।

श्रीसमरचन्द्रसूरिस्त्वस्य मुख्यः पट्टधरः ।

अस्य कृतिकलापः—

आचाराङ्गसूत्रबालवबोधः, साधुवन्दना (लघुः बृहच्च), पा-
क्षिक छत्रीसी (गा. ३६) अतिचारचौपई गा. १५६ (सं.
१६५७) चारित्रमनोरथमाळा, श्रावकमनोरथमाळा, आत्मशिक्षा,
आगमछत्रीशी, वस्तुपालतेजःपाल रास (सं. १५९७) उत्तरा-
ध्ययन छत्रीसी, गुरुछत्रीसी, मुहपत्तिछत्रीसी, विवेकशतक, विधिश-
तक, दूहाशतक, एपणाशतक, संघरंगप्रबन्ध, अमरद्वासप्ततिका,
जिनप्रतिमास्थापनाविज्ञप्तिः, नियतानियतप्रश्नोत्तरदीपिका, ११
बोलसञ्ज्ञाय, ब्रह्मचर्य १० समाधिस्थानकुलक, चित्रकूटचैत्यपरि-
पाटीस्तवन, सत्तरभेदीपूजागर्भितस्तवन, कायोत्सर्ग १९ दोष सञ्ज्ञाय,
वन्दनक ३२ दोषकुलक, उपदेशरहस्यगीत, आराधना मोटी (१५९२)
माघ सुदि १३), आराधना नानी, स्कन्धचरित्रसञ्ज्ञाय, (सं. १६००
वै. शु. ८ शुके) आदीश्वरविज्ञप्तिका स्तवन, विधिविचार, निश्चय
व्यवहार स्तवन, वीतरागस्तवन, गीतार्थपदावबोधकुलक, श्रुतपक्षरास,
३४ अतिशयस्तवन, बीस विहरमानजिनस्तुतिः, शान्तिजिनस्तवन,
रूपक्रमाद्वा सं. १५८६) एकादश वचनद्वारिणिका, सञ्ज्ञाय, इत्या-
दिको रज्जयति मनः सुमनसामवापि ।

(४०) श्रीविजयप्रभसूरिः ।

सुगृहीतनामधेयश्रीविजयहीरसूरिपट्टपद्याकरप्रबोधनैकतरणिश्री-
विजयसेनसूरि-श्रीविजयदेवसूरि-श्रीविजयसिंहसूरिपट्टविभूषकः सू-
रिवर्योऽसौ ।

जैनगूर्जरकाव्यसञ्चयान्तर्मुद्रित-विमलविजयविरचितश्रीविजयप्र-
भसूरिनिर्वाणसज्जायाऽनुसारेण विक्रमतः सं. १६७७ वर्षे
माघ शुक्ल ११ दिने कच्छदेशे मनोहरपुरे ओशवंशानू-
पामणिश्रेष्ठिवर्यशिवगणसधर्मचारिणीभाषीकुक्षौ श्रीमतो जन्म ।
नववर्षदेशीयः सं. १६८६ वर्षे श्री विजयदेवसूरिपार्श्वे जग्राह
दीक्षाम् । वीरविजय इति पप्रथे नाम । सं. १७०१ वर्षे पं. पदम् ।
सं. १७१० वर्षे वैशाखशुक्लदशम्यां गान्धारनगरे सूरिपदम्,
ततो ' विजयप्रभसूरि ' रिति प्रसिद्धिः ।

वरिवर्ति सं. १७१३ वर्षे पूज्यपादप्रतिष्ठिता स्तम्भतीर्थे माणे-
कचोकस्थश्रीपार्श्वनाथजिनालये श्रीविजयदेवसूरिः पादुका, यदर्थं
विलोम्यतां जैनधातुप्रतिमाखण्डसङ्ग्रहस्य द्वितीयविभागे १७० तमे
पृष्ठे मुद्रितो ४८ सङ्ख्याको लेखः ।

इहैव पृ. ३५ मुद्रितश्रीदेवपत्तननिवासिजिनस्तम्भातिरिका

१ धीनद्विजयानन्दसूरिविनिर्मिते जैनतत्त्वाददर्शग्रन्थे-

स. १६७५ वर्षे जन्म, स. १६८९ वर्षे दीक्षा स. १७०१ वर्षे
पठितपदम्, स. १७१० वर्षे उपाध्यायपदम्, सं. १७१३ नद्यारम्भपरम् ।
सं. १७८९ वर्षे स्वर्गमनं दर्शितमस्ति । ' जैनगूर्जरकविओ ' द्वितीय-
विभागे पद्यसम्पन्तरागुणारेण ' कच्छदेशे यराही ' मने जन्म, स.
१७८९ वर्षे ज्येष्ठ शुदि १२ ऊना मने स्वर्गवास्य प्रादशि ।

नेतरा श्रीमतः कृतिः प्रयाति दृष्टिगोचरम्, तथापि न्या, न्या, श्रीमद्
यशोविजयमहोपाध्याययेन विनिर्मितं पददर्शनमान्यतागर्भितः स्वा-
ध्यायः प्रययति श्रीमत प्रतिभाप्रकर्षं प्रतिष्ठां च । स चैवम्—

श्रीविजयप्रभसूरिस्वाध्यायः ।

(कडखो)

श्रीविजयदेवसूरीशपद्मचरे जयति विजयप्रभ सूरिरर्कः ।

जैनवैशिष्ट्यसिद्धिसङ्गादिना

निजगृहे योगसमयाय तर्क

॥ श्रीविजय० १ ॥

ज्ञानमेकं भवेद् विश्वकृतकेवलं दृष्टवाधा तु कर्तरि समाना ।

इति कर्तृलोकोत्तरे सङ्गते सङ्गता यस्य धी सावधाना ॥

॥ श्रीविजय० २ ॥

ये किलोपोद्देशकिं सुगतसूनवो जातिगकिं च मीमांसका ये ।

सङ्गिरन्ते गिरं ते यदीय नयद्वैतपूतां प्रसङ्ग सहन्ते ॥ श्रीविजय० ३ ॥

कारणं प्रकृतिरङ्गीकृतं कापिलै कापि नैवात्मन कापि शक्तिः ।

बन्धमोक्षव्यवस्था तदा दुर्घट्यत्र जागर्ति यत्प्रौढशक्ति ॥

॥ श्रीविजय० ४ ॥

शान्दिका स्फोटसंसाधने तत्परा ब्रह्मसिद्धौ च वेदान्तनिष्ठा ।

सम्प्रतिप्रोक्तसंग्रहहस्यान्तरे यस्य वाचा जितास्ते निविष्टाः ॥

॥ श्रीविजय० ५ ॥

प्रोव्यमुत्पत्तिविव्वसन्निर्माणिरितं द्रव्य-पर्याय-परिणतिविशुद्धम् ।

वित्तसायोगसङ्घातभेदाहित स्वसमयस्थापित येन बुद्धम् ।

॥ श्रीविजय० ६ ॥

इति नुतः विजयप्रभो भक्तितस्तर्कयुक्त्या मया गच्छनेता ।

श्रीयशोविजयसम्पत्करः कृतधियामस्तु विघ्नापहः शत्रुजेता ॥

॥ श्रीविजय० ७ ॥

(४१) शुभसुन्दरगणिः ।

मन्त्रतन्त्रभेषजादिविविधविद्याविशारदोऽसौ मुनिप्रवरः कदा
कं महीमण्डलं मण्डयामासेति जिज्ञासायां पर्यालोचने प्रवृत्ते अत्रैव
पृ. ३५३ मुद्रित देलउलामण्डनयुगादिजिनस्तवान्ते—

इत्थं भेषजयन्त्रतन्त्रकलितैः सन्मन्त्ररत्नैश्चितां

कृत्वा श्रीमुनिसुन्दरस्तुत ! नुतिं देलुलनेतस्तव ।

लक्ष्मीसागरनामधेय ! करुणाम्भोधे ! युगादिप्रभो !

दुःस्थोऽहं शुभसुन्दरांहियुगलीसेवासुखं प्रार्थये ॥ २ ॥

इत्येतस्मिन् पद्ये मुनिसुन्दरसूरि-लक्ष्मीसागरसूरिनामधेया-
वलोकनात् सं. १४३६ तः सं. १४१७ पर्यन्तः तत्समानकालीन-
एवास्य सत्तासमयः ।

कृतिसन्दर्भ—शिष्यादिपरिचितं प्रदातुकामोऽपि व्यनग्नि
साधनाभावात् स्वकीयामशक्तिमिह ।

१ श्यामसरस्वतीतिविदभृतः सूरिवर्यस्यास्य विक्रम संवत् १३३६
वर्षे जन्म, संवत् १४४३ वर्षे व्रतम्, सं. १४६६ वर्षे वाचस्पदम्, सं.
१४७८ वर्षे सूरिपदम्, सं. १५०२वर्षे स्वर्गगमनम् ।

२ संवत् १४६४ वर्षे जन्म, सं. १४७० वर्षे दीक्षा, सं. १४९६
वर्षे पन्थासपदम्, सं. १५०२ वर्षे वाचस्पदम्, सं. १५०८ वर्षे सूरि-
पदम्, सं. १५१७ वर्षे गच्छनावकत्वमस्य ।

(४२)

न्यायविशारद-न्यायाचार्य-महोपाध्याय-

श्रीयशोविजय ।

महात्मनोऽस्य जन्मसमय-पितृ-मातृ-कुल-जन्मस्थलादिविषये प्रयततामपि विदुषामनेकेषामद्यावधि न कोऽपि समजायत निर्णय ।

आनन्दधनपथरत्नावल्या उपोद्घाते चतुर्थ गूर्जरसाहित्यपरि-
पन्निरन्धरूप ' न्यायविशारदजीवने ' अन्यत्रापि च विरुमसवत्
१६७०-८० मध्ये जन्मसमय कल्पित, ता चा कम्पनामपा-
करोति श्रीलोकनालिकापालवोधप्रान्तस्थनिम्नलिखितपुष्पिकावलोर-
नात् प्रतिमाशतकप्रस्तावनाया प श्रीप्रतापविजयो गणि -

‘स्वार्थाय लोऽनालेर्जशविजयाद् प्रतनुधिपण ॥४॥ इति लोक-
नालिवालावबोध सवत् १७०७ वर्षे कार्तिक वदि १ भौमे
नक्षत्रे लिखादत्तम् । १६६५ वर्षे ज्येष्ठ सुदि १३ सोमे अनुराधा
नक्षत्रे कृत । ”

निवृन्तति चैनामपि मोहनलाल ठलीचंद देसाई अधुनैव
समुपलब्धरासमानुसारेण निरूप्य वैरुमीय १६८८ तमे वर्षे दीक्षा
वणिकुल च, जन्मत सप्तमेऽष्टमे वा हायने कक्षीकृता श्रीमता दीक्षेति
निर्विवादमेव ।

लोऽनालिकापालावबोधशब्दरचना विलोम्यानुमीयत केचित्
श्रीमतो गूर्जर (सौराष्ट्र) भूर्जमस्थलमिति, नितूकरासक तु
कनोड (कम्होड) ग्रामे जन्म, पत्तनासन्नवर्तिगुणगिरिग्रामत

समेतानां श्रीनयविजयगुरुवर्याणां बभूव परिचय इति स्पष्टतर उल्लेखः ।

(१) प्रतिदिनं भक्तामरस्तवश्रवणमन्तरेण भोजनं न ग्राह्यमिति प्रतिपन्नस्तत्रभवतो मात्रा गुरुसकाशे नियमः । गते च काले कियत्पि प्रवर्षितुं लभो मुशलधारयाविश्रान्तं वारिदः, नाशक्नोदुपाश्रयं गत्वोपगुरु भक्तामरस्तवं श्रोतुम्, न च पचति किमपि सा । पृष्ठं कारणं क्षुधार्तेन श्रीमता । यथास्थितं प्रोक्तवती सा । प्रत्यहं मात्रा समं गच्छतोपाश्रयं श्रावं श्रावमवधारितः श्रीभक्तामरस्तवोऽस्वलितं श्रावितः पूज्यपादेन । ततः पूर्णे प्रत्याख्याने प्रहृष्टा माता, विहिता भुक्ता च रसवती ।

(२) निवसता काश्यां द्वादश वत्सरान् समधीतान्यशेषाणि न्यायशास्त्राणि, स्थितश्वैकः सतसहस्रश्लोकप्रमाणो ग्रन्थः, तं तु प्रार्थितोऽपि नाध्यापयति स्वमहत्त्वक्षतिभीत्या गुरुः, लब्धः प्रसन्नीकृत्य गुरुं विलोकनाय । एकस्यामेव निगायां कण्ठीकृत्य चतुः सहस्रीं श्लोकानां श्रोमता, त्रिसहस्री विनयेविजयोपाध्यायैश्च प्रातः प्रत्यर्पितो गुरवे ग्रन्थः ।

इत्येताभ्यां प्रघोषाभ्यां ध्वन्यतेऽत्रभवतोऽसाधारणावधारणशक्तिः ।

१ द्वादशाब्दीं यावदधुनापि श्रीचिनयविजयोपाध्यायेन समविद्याध्ययनाय वाणारसीं श्रीमानिति धूयते प्रघोषः किन्तु निम्नलिखितग्रन्थरचनादिवादावलोकनात् न वापि द्वादशाब्द्या अन्तरः समस्तरति दृष्टियम् । तथाहि—

सं. १६८७ श्रीचिनयविजयेन स्वयं लिखिता यन्त्रराजप्रतिः ।

ऐन्द्रस्तुति—महावीरस्तुति—समाचारीप्रकरण—द्वात्रिंशद्द्वात्रिंश-
का—तर्कभाषा—जम्बूस्वामिरास—३५० गाथा स्तवनाद्यन्तर्गतैस्तत्रभवत
एव पद्यैः श्रीमानविजयविरचितधर्मसंग्रहप्रशस्तिपद्यैश्च समासाधते

सं. १६८९ श्रीभावविजयकृता उत्तराध्ययनश्रुतिः समशोधि

श्रीविनयविजयेन ।

स. १६९० स्वयंश्रीकीर्तिविजयकृतो विचारस्तुतिस्तोत्रलेखि

सं. १६९४ विज्ञप्तिपत्रम्

स. १६९६ कल्पसूत्रे सुबोधिका श्रुतिविरचिता

सं. १७१०(?) इन्दुदूतपाव्यम्

सं. १७१०(?) नयकणिका

सं. १७१०(?) हेमलघुप्रक्रियाव्याकरणम्

स. १७१२ विज्ञप्तिपत्रम्

स. १७१६ श्रीधर्मनाथस्तवनम् (सुरतद्वज्रे)

सं. १७१८ महोपा० श्रीयशोविजयस्य उपाध्यायपदप्रतिष्ठा ।

स. १७२६ धर्मपरीक्षा (समशोधि विनयवि०) व्यरचि यशोविजयेन ।

सं. १७२९ पुण्यप्रकाशस्तवनम् (रावेरपुरे)

स. १७३१ जिनसहस्रनामस्तोत्रम्

स. १७३१ श्रीमानविजयकृतो धर्मसंग्रहः

स. १७३२ पञ्चसमवायस्तवनम्

सं. १७३२ पञ्चकल्याणकस्तवनम्

स. १७३२ मौनैकादशीगणनास्तवनम्

स. १७३३ १५० गाथास्तवनम्

सं. १७३४ निश्चयव्यवहारस्तवनम्

सं. १७३८ श्रीपालयसंपूर्तिः (विनयवि० स्वर्गमनम्) कृता

सं. १७३९ जम्बूस्वामिरास.

स. १७४४ एकप्रदशात्रस्वाध्यायः

स. १७४४

श्रीमतो विद्याध्ययनार्थं काशी (वाराणसी) गमनोन्लेख । तत्र च वि-
लोक्याप्रतिमप्रतिभाप्राग्भारमस्य प्रमुदितचेतस्का विबुधावतसा-
स्तत्रत्या विभूषयाञ्चक्रुः श्रीमन्त 'न्यायविशारद' पदेन पूर्वं, ग्रन्थ-
शतीविरचनानन्तरं च न्यायाचार्यपदेन । यदाह स्वयमेव—

‘ पूर्वं न्यायविशारदत्वविरुद्धं काश्यां प्रदत्तं बुद्धै-

न्यायाचार्यपदं ततः कृतशतग्रन्थस्य यस्यापि तम् ।

—तर्कभाषाप्रशस्तौ ।

स १७४४	प्रतिक्रमणगर्भहेतु	”	”
स १७४५	श्रीयशोविजयोपाध्यायस्य स्वर्गवास ।		
स	शान्तसुधारसभावना	विनयवि०	
स	लोकप्रकाश	विनयवि०	

अतः श्रीविनयविजयेन समं काशीगमनं प्रतिभास्यघटमेव, कि-
न्त्वेनमग्न्यापयितुं काश्यामवसन् सदगुरुव एवास्मै श्रीनयविजयविज्ञा ।
यदुक्तं श्रीमतेन द्वात्रिंशद् द्वात्रिंशद्वार्याम्—

प्रकाशार्थं पृथ्यास्तरणिहृदयाद्रेरिह यथा
यथा वा पाथोभृत् सकलजगदर्थं जलनिधे ।

तथा वाराणस्या सविधमभजन् य मम हृते
सतीर्थास्त तपा नयविजयविज्ञा विजयिनः ॥

१ अत्र किंवदन्ती त्वेवम् —

समीपाय कश्चिदितरदशीचः पण्डितप्रमाण्डो विन्तु वाराणसीयान्
विदुषः, पराजितेषु सवपु समानाद्य स्वकीयविद्यागुरुमरादेशं विनाद स्याद्वा-
दपदत्वा निरलोठयत् तं श्रीमान्, वत्रै च जयपताकां ततः प्रमोदभरमदुषं
व्यधाण्यन् विपथितोऽस्मै विद्वदनेतत् ।

तत्र वसतोपगङ्गमैङ्गारमन्त्र समाराध्य यथाविधि गुरुपदिष्टं
तुतोप सरम्बतीं देवा, प्रायच्छ्व साऽस्मै परमिति तु सर्वथाऽवित-
थमेव, उक्तं च श्रीमतैव—

मा तूठी मुज उपरे जपत जाप उपगग.

— जंबू स्वामी रास

एङ्गारजापवरमाप्य कवित्ववित्त्व—

वाञ्छासुरद्रुमुपगङ्गमभङ्गरक्षम् ।

— श्रीमहावीरस्तुतौ ।

ऐन्द्रपदाङ्किता, यश श्रयङ्का, रहस्यपदाङ्किता च ग्रन्थसहति
पूज्यपादस्य । तत्रोपलब्धा सस्कृतप्राकृतभाषानिवद्धा ग्रन्थास्त्विमे—

ग्रन्थनाम	ग्रन्थाग्रम्	टीका	प्रकाशनम्
१ अध्यात्ममतपरीक्षा (गा. १८४)	४०००	स्योपजा	दे. छे.
२ अध्यात्मसार	१३००	प. गभीरवि० जै.	घं.
३ अध्यात्मोपनिषद्	२३१		
४ अनेका तमतव्यग्रस्था	३३५७		
५ अविदितिनामा ग्रन्थ			
६ अस्पृशद्गतिप्राद			आत्मौ.
७ आदिजिनस्तप्नम्			आ. स.

१ श्रेष्ठी देवचन्द्र लालभाई जैन पुस्तकालय फण्ड (मूरत)

२ जैनधर्मप्रसारक समा (भावनगर)

३ आत्मानन्द जैनसभा

”

४ आगमोदयसमिति

८ आध्यात्मिकमतस्वरुढनम्	स्वोपज्ञा	जै. ध.
९ आराधकविराधकचतुर्भङ्गी		
१० उपदेशरहस्यम् (प्रा.)	२००० स्वोपज्ञा	म. भै.
११ ऐन्द्रस्तुतयः	स्वोपज्ञा	आत्मा.
११	अवचूरिश्च । आ. स.	
१२ गुरुतत्त्वविनिश्चय (प्रा. १०५)	स्वोपज्ञा	आत्मा.
१३ जैनतर्कपरिभाषा	८००	जै. ध.
१४ ज्ञानविन्दु	१२५०	
१५ ज्ञानसार	स्वोपज्ञा	
१५	ज्ञानमञ्जरी टीका	देवचन्द्रकृता आत्मा.
१६ ज्ञानार्णव		
१७ तत्त्वविवेक	स्वोपज्ञा	
१८ तिङन्वयोक्ति		
१९ देवधर्मपरीक्षा	४२५	जै. ध.
२० द्वात्रिंशद् द्वात्रिंशिका	५५०० (ससूत्रम्)	स्वोपज्ञा
२१ धर्मपरीक्षा (प्रा.)	५५०० स. १७२६	स्वोपज्ञा हे. २ प्र.
२२ नयप्रदीप		जै. ध.
२३ नयरहस्यम्		॥
२४ नयोपदेश (नयोपुत्ततरङ्गिणीनाम)	स्वोपज्ञा ।	॥
भावप्रभमूर्तिरूपपर्यायसमेता		आत्मा०

२५ निशाभक्तविचारः

२६ न्यायखण्डनखण्डखाद्यम् ५५००

म. भ.

(महावीरस्तवनम्)

२७ न्यायालोकः १२००

२८ पञ्चनिर्ग्रन्थीप्रकरणम्

२९ परमज्योतिः पञ्चविंशतिका २५

श्रीमन्मुक्ति०

३० परमात्मपञ्चविंशतिका २५

३१ प्रतिमाशतकम्

"

स्वोपज्ञा

"

"

भावप्रभसूरिकृता लघुवृत्तिः

आत्मा.

३२ प्रतिमास्थापनन्यायः अपूर्णः

श्रीमन्मुक्ति.

३३ फलाफलविषयकप्रश्नोत्तरम्

जै. सां.

३४ भाषारहस्यम्

स्वोपज्ञा

म. भ.

३५ मार्गपरिशुद्धिः (पूर्वाद्धः) मूलमात्रा

श्रीमन्मुक्ति.

३६ मुक्तिशुक्तिः

३७ यतिदिनचर्याप्रकरणम्

३८ यतिलक्षणसमुच्चयः (प्रा.) २६२

जै. ध.

३९ वैराग्यरूपलता (मूलमात्रम्) ६०५०

भी. मा.

१ श्रीमन्मुक्तिकमलजेनमोहनमाध्या २ जैन साहित्यसंशोधक (त्रिमासिकम्) ३ एतद्ग्रन्थप्रारम्भ एव. 'भाषाविशुद्धयर्थं रहस्यपदाद्विततया चिकीर्षिताद्योत्तरशतप्रश्नान्तर्गतप्रभाषारहस्य-स्याद्वादरहस्यादिसजातीयं प्रकरणमिदं प्रारम्भ्यते' इत्युल्लेखदर्शनादनुमीयते यदनेन प्राणायि रहस्यपदाद्विताऽद्योत्तराग्रन्थशतीति । ४ धावरु भीमसींह माणेक.

४० श्रीगोडीपार्श्वस्तोत्रम् (श्लो. १०८)		अत्रैव.
४१ श्रीविजयप्रभसूरिस्वाध्यायः	७	आ. स.
४२ श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वस्तोत्रम्	११२	अत्रैव.
४३ समीकपार्श्वस्तोत्रम्	९	"
४४ समाचारीप्रकरणम्	स्वोपज्ञा	आत्मा.
*४५ स्तोत्रावलि:		

पूर्वाचार्यकृतग्रन्थानां न्यायाचार्यविहिता :

समुपलभ्यमानाष्टोकाः ।

१ अष्टसहस्रोविवरणम्	८(५१)०००	
२ कम्मपयडी (कर्मप्रकृति) टीका	१३००	(स्वहस्त-दे. ला. लिखिता)
३ कम्मपयडोलघुवृत्तिः		यत्किञ्चित् आत्मा.
४ तत्त्वार्थवृत्तिः		अपूर्णा म. भ.
*५ द्वादशारनयचक्रोद्धारविवरणम्	१८०००	
६ धर्मसंग्रहोपरि टिप्पणम्		दे. ला.
७ पातञ्जलयोगनूत्रवृत्तिः		आ. स.
८ योगविशिष्टाविवरणम्		"
९ शास्त्रगतांसमुपयटीका (स्याद्वाद-१३०००		दे. ला.
	कल्पिता)	
१० षोडशकवृत्तिः (योगदर्शिपत्र)	१२००	"
११ स्तनपरिज्ञापद्धतिः		श्रीनन्मुक्ति०

अनुपलब्धा ग्रन्थाष्टीकाश्च

१ अध्यामविटु	१५ वादमाळा
२ अध्यात्मोपदेश	१६ वादरहस्यम्
३ अलङ्कारचूडामणिटीका	१७ विचारविन्दु
४ आकर	१८ विधिवाद
५ आमल्याति (ज्योति)	१९ वीरस्तवटीका
६ काव्यप्रकाशटीका	२० वेदा तर्निर्णय
७ उदङ्मूडामणिटीका	२१ वेदान्तविवेकसर्वस्वम्
८ ज्ञानसारचूर्णि	२२ वैराग्यरति
९ तत्त्वालोकविवरणम्	२३ गठप्रकरणम्
१० त्रिसूत्र्यालोकविधि	२४ सिद्धान्ततर्कपरिष्कार
११ द्रव्यालोक	२५ सिद्धान्तमञ्जरीटीका
१२ प्रमारहस्यम्	२६ स्याद्वादमजूषा
१३ मङ्गलवाद	(स्याद्वादमञ्जरीटीका)
१४ लताद्वयम्	२७ स्याद्वादरहस्यम्

गूर्जरभाषानिवद्धा ग्रन्था ।

१ अध्यात्ममतपरीक्षा (टवो)	मुद्रित
२ आनन्दधनरूपा अष्टपदी	"
३ उपदेशमाला	"
४ जन्मस्वामिरास (स १७३९)	"
५ जशविलास	"
६ जेशलमेरुनो पत्र	"
७ ज्ञानसार टवो	"

८ तत्त्वार्थसूत्र टवो	
९ द्रव्यगुणपर्यायनो रास	मुद्रित
१० दिग्गुपट ८४ बोल (काश्या आगच्छता रचितः)	"
११ पञ्चपरमेष्ठिगीता	"
१२ ब्रह्मगीता	"
१३ लोकनालि (वन्नीसी) बालबोध (!)	रचना सं. १६३५
१४ विचारविन्दु	
१५ विचारविन्दु (टवो)	
१६ शठ प्रकरण बालबोध	
१७ श्रीपालरास उत्तरभागः	(सं. १७३४)
१८ समाधिशातकम् (तन्त्र)	मुद्रितः
१९ समताशातकम्	"
२० सम्यक् शाल्लसार पत्रम्	"
२१ समुद्रवाहनसंवादः	"
२२ सम्यक्त्वचोपाह	"

स्तवनानि ।

१ आवश्यकस्तवनम्	७ निश्चयव्यवहारगर्भितं—
२ कुमतिखण्डनस्तवनम्	(सं. १७३४) "
३ चतुर्विंशतिकात्रयम् मुद्रित.	सीमंधरस्वामिस्तवनम्
४ दशमत स्तवनम् "	८ पार्श्वनाथ (धमाल)—
५ नवपदपूजा "	स्तवनम् "
६ नयगर्भित शान्तिजिन- स्तवनम् "	९ पार्श्वनाथ (दातण) स्तवनम् "

१० महावीरस्तवनम्	॥	(दूढकमत निराकरणम्)
११ मौनैकादशी १५०—		सं. १७३३
कन्याणकस्तवनम् मुद्रित (सं. १७३२)		१४ श्रीसीमन्धर चैत्यवन्दनम्
१२ बिहरमान जिन- विंशतिक्रा	॥	१५ श्रीसीमन्धर विनतिरूप १२५ गाथास्तवनम् ॥
१३ श्रीवीरस्तुति हुंदीरूप १५० गाथा स्तवनम् ॥		१६ श्रीसीमन्धरस्वामि स्तुति- रूप ३५० गाथास्तवनम्

स्वाध्यायग्रन्थाः ।

१ अदारपाप स्थानक— सञ्ज्ञाय (मु.)	११ पांच महाव्रतभावना ॥
२ अमृतवेली ॥	१२ पांच कुगुरु सञ्ज्ञाय मुद्रित
३ अग्यार अङ्ग (११ ढाळ)	१३ प्रतिक्रमणगर्भहेतु (सं. १७४४) ॥
४ अग्यार अङ्ग उपाङ्ग ॥	१४ प्रतिमास्थापन ॥
(सं. १७४४)	१५ यतिधर्मवव्रीशां ॥
५ आत्मप्रबोध ॥	१६ स्थापनारूप ॥
६ आठ दृष्टि ॥	१७ सुगुरु ॥
७ उपशमश्रेणि ॥	१८ संयमश्रेणी ॥
८ चटता पडतानी ॥	१९ सम्यक्त्व ६७ बोल ॥
९ चार आहार ॥	२० हरियाल्ले ॥
१० ज्ञानक्रिया ॥	२१ हितशिक्षा ॥

एतदर्थं विशेषजिज्ञासुमिर्विलोकनीया श्रीआगमोदयसमिति-
द्वारा प्रसिद्धायाः श्रीशोभनमुनिविरचितायाष्टीकाचतुष्कसमलङ्कृतायाः
स्तुतिचतुर्विंशतिकायाः प्रो. ही. र. कापडोयासंह्या संस्कृतभाषायां
सुविस्तृता भूमिका ।

अपरेऽप्यनेके सम्भवेयुः श्रीमता प्रणीता ग्रन्थास्तांश्च सूचयिष्यन्ति
ये केचिद्विपश्चितो मां तेषां मंस्येऽहमनल्पतरमुपकारम् ।

समशोधि सं. १७३१ वर्षे श्रीमानविजयविरचितो धर्मसंग्र-
हामिधो ग्रन्थः पूज्यपादेन ।

अष्टादशावधानकरणेन चमञ्चकार गूर्जराधिपति श्रीमहबल-
स्वानमिति कथने तु नास्ति कथमपि कथङ्कथिकताया अधकाराः, यत्
आसन् पुरा सहस्रावधानिनः श्रीमुनिमुन्दरसूरयः, अष्टोत्तरशताव-
धानिनः श्रीसिद्धिचन्द्रगणयः श्रीशान्तिचन्द्रोपाध्यायाश्च । दरीदृश्य-
न्तेऽधुनाप्यनेके शेषुपोशालिनोऽनेकावधानकारिणः ।

ओळीतपविधानानन्तरं श्रीविजयप्रभसूरिवरैरेतस्मै व्यतारि
१७१८ तमे वैक्रमाब्दे वाचकपदमिति ' सुजशवेलीभास ' नामक-
गूर्जरकाव्यगतनिम्नलिखितपद्यावलोकनेन प्रतीयते—

ओळी तप आराव्युं विधि थकी तस फल करतलि कीध ।

वाचकपदवी सतर अठारमांजी श्रीविजयप्रभसूरि दीध ॥

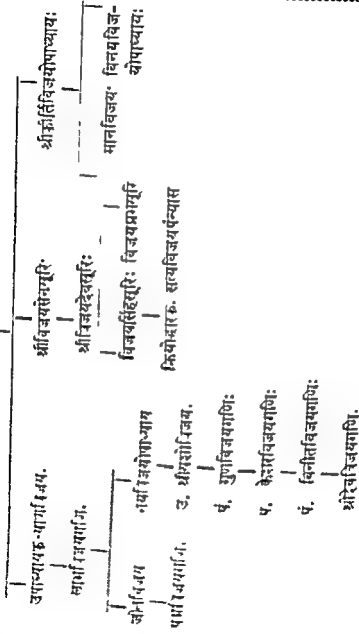
श्रीमदानंदधनमहर्षिणा ज्ञानविमलसूरिणा श्रीदेवचंद्रमुनिना
च समं श्रीमतो गाढतरः परिचय इत्यष्टपद्या नवपदपूजया चानुमीयते ।

अविश्रान्तं जैनसाहित्यसेवनया श्रीसिद्धसेनदिव्यात्मजीवरिभ-
द्रसूरि श्रीहेमचन्द्राचार्यादिसंस्मरणकारिणः श्रीमत्सुविश्वनाथ
वैक्रमेवसरे माघसुदि वसन्तपञ्चम्यां दर्भावती (१७१८) नगरे समपद्यन्त
स्वर्गवासः ।

श्रीमतो गुरुपरम्परा शिष्यसन्तति निधम्—

श्रीहीरविजयमूरिः

समसादितासौ शिष्यनामावलिर्वाचकवर्थविरचितयोग (अष्ट)
दृष्टिस्वाध्याय (सञ्ज्ञाय) नामकसस्तवकपुस्तकान्ते । तथाहि मूल-
गाथान्ते—

“ इति योगदृष्टिस्वाध्यायः सम्पूर्णः संवत् १७९७ वर्षे आपाढ
वदि ११ दिने रात्रौ प्रथमे यामे लि० गणि देवविजय-श्रीघनौ-
घवन्दिरे श्रीनवखण्डपार्श्वप्रासादात् इति । श्रेयः श्रेणयः ।

स्तवक्रान्ते तु—“ लिखितं सकलतार्किकचक्रचूडामणि-महो-
पाध्याय श्री १९ श्रीयशोविजयगणि-तत्शिष्य सकलपण्डितोत्तम-
पण्डित श्रीगुणविजयगणि तत्शिष्य पं. श्री ५ केशरविजयगणि-
तत्शिष्य पं. श्री ५ विनोतविजयगणिशिष्यदेवविजयलिपीकृतं
श्रीघनौघवन्दिरे श्रीनवखण्डपार्श्वप्रासादात् । श्रीरस्तु ॥ ”

यथासाधनं व्यावर्णितानि सङ्क्षेपेण चरितान्यमूनि महात्मना-
ममोषां विधूनयन्तु निविडतरमनेकभवनिबद्धं तमःसमूहम्, नयन्तु
मानसं विशुद्धतरादर्शानुकारिणीं विशुद्धिम्, रचयन्तु भव्यजनमनोऽभि-
लपणीयमपवर्गमार्गमपविचनं मे ।

विभागेऽत्र प्रथमे प्रतिप्रदानादिना सहाय्यकारिणः—

- १ पूज्यपादप्रवर्तकश्रीकांतिविजयमुनिप्रवराः ।
- २ प्रातःस्मरणीया दक्षिणविहारिणः सद्गुरवः श्रीमदमरविजय-
मुनीधराः ।
- ३ श्रीविजयधर्मलक्ष्मीज्ञानमन्दिरव्यवस्थायां क्रियमाणायां उप-
लब्ध न्या. न्या. महोपाध्यायश्रीयशोविजयप्रणीतस्तोत्रत्रयस्य

प्रेसकोपीप्रेषकः श्रीजयंतविजयमुनिशिष्यः श्रीविशालविजयो
मुनिः । अनेकान्ती मुनिः श्रीहिमांशुविजयश्च ।

- ४ झवेरी अम्बालाल नानाभाई (वडोदरा) भाण्डागारगत-
द्वात्रिंशिकादिप्रतिप्रेषकः गान्धीत्युपाह्वः पण्डितावतंसो भग-
वानदासात्मजो लालचंद्रः ।
- ५ मुनिश्रीजयविजयपुस्तकसंहस्थप्रतिप्रदाता श्रेष्ठिनेमचंद्रतनुजन्मा
श्रेष्ठी फकीरचंद्रः (डभोई)
- ६ श्रीजैनानंदपुस्तकालय (मुरत) स्य (त्रस्टीओ)
- ७ प्रवर्तकश्रीकांतविजयमुनिपुङ्गवानां प्रशिष्याः श्रीपुण्यविजय-
मुनिवराः ।
- ८ श्रीभक्तिविजयशिष्यवर्याः श्रीजशविजया ।
- ९ श्रीआणन्दजी कल्याणजीनी पेढो लौवडी-काठियावाड.
- १० लुहारनी पोळ उपाश्रयान्तर्गताभाण्डागारकार्यवाहको शाह
भोगीलाल भूधरभाई (अमदावाद)

संशोधनादिकर्मणि सहायिनः—

- १ आगमोद्धारकारिणः श्रीसागरानंदसूरयः ।
- २ साहित्यसेवारसिकान्तकरणाः श्रीकल्याणविजयमुनिप्रवराः ।
- ३ प्रो. अभयङ्करः ।

एतेषां सर्वेषां मन्येऽन्तःकरणतः सहर्षमुपकारं महान्तम् । प्रय-
च्छामि च प्रमोदभरमेदुरः कोटिजस्तेभ्यः साधुवादान् ।

यथामति कृते कारितेऽपि संशोधने प्रत्यन्तराभावात् प्रमादोपेण च समुद्भूता लोचनगोचरीमवेयुर्मनुष्यस्वभावसुलभाः य कुत्रचित् रसलनाः ता विशदीकुर्वन्तु सुहृदयाः सहृदयाः, विमर्ल कुर्वन्तु चेतः स्वकीय स्तुतिस्तोत्रादीनाममीषां पठनपाठनेन, शरुर्ल कुर्वन्तु नैकभवोपचितं विमलकेवलालोकावरोधकारकं दुष्कर्ममहीध प्रवर्द्धमाननिर्मलभावनानिशितकुलिशेन भग्यात्पनः, सफलीकुर्वन् परिश्रममिमं मामकोनमिति प्रार्थयति निबद्धाञ्जलिर्विदुषामनुचरः

दक्षिणविहारिश्रीमदमरविजयमुनिचरणारविन्दमधुकरः—

शिनोर
ता. ३-११-३२ }

चतुरविजयो मुनिः ।

द्वादशारनयचक्रम् ।

को नाम नो वेत्ति साहित्यदत्तदृष्टिः श्रीमल्लवादिसूत्रिव-
र्याणां नाम ? । एभिरेव महानुभावैः प्रणीतं जैनसाहित्यचूडामणि-
निभं नयगमभङ्गसङ्गमातिदुर्गमं ग्रन्थरत्नमिदं श्रीसिंहगणिकमा-
श्रमणप्रणीतविवरणोपेतं विपश्चिताममन्दानन्दसन्दोहदायकं
प्रयत्नपूर्वकं संशोध्य प्रकटीचिकीर्णामो वयं विभागचतुष्टये ।

भविष्यति प्रतिविभागस्य वेतनं रूप्यकाणां सप्तकम् ।

अद्यैव ग्राहकीभूय लेखनीयानि स्वनामानि जिघृक्षुभिः ।

अनेकार्थ साहित्यसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थेऽत्र गूर्जरेश्वरकुमारपालप्रतिबोधककलिकालसर्वज्ञ-
श्रीहेमचन्द्राचार्यशिष्यश्रीवर्द्धमानगणेः, कुमारपालप्रतिबोधादि-
प्रणेतुः श्रीसोमप्रभाचार्यस्य, विद्वद्भर्गचूडामणेरुदयधर्मगणि-
न. श्रीहीरविजयसूत्रिपरीक्षितबुद्धेः श्रीमानसागरस्य च मूर्ति-
मान् प्रतिभाकलाप इव विपश्चिचित्ताल्हादजनकं विविधबोध-
विधायि वैदुष्यबन्धुरं शतार्थकाव्यचतुष्टयं विवरणोपेतं सङ्ग्र-
हीतमस्ति । किमत्र विशेषभणितेन ? यः किलाकरिष्यत् नयन-
प्राप्तिताफल्यमेतन्निरीक्षणेन स एवाज्ञास्यद् रसास्वादमस्य ।
अस्माभिर्विहितास्ति मुद्रणार्हा पुस्तिकास्य । यथासाधनं
नेष्यामः प्राकट्यम् ॥

श्रीप्रमाणनयतत्त्वालोकः (सटीकः)

प्रकाण्डवादिजेतु श्रीवादिदेवसूरिविरचितः सूत्रबद्धो जैनदर्शन-
प्रतिपादको सरलपद्धतिकोऽयं ग्रन्थो दर्शनशास्त्रेऽध्येतृणामतितरामुप-
युज्यते । बालघोषिनीत्याख्यया नूतनया टिप्पण्या संभूषितः प्रस्तुतो
ग्रन्थः प्रथमत एवाऽस्माभिः प्रकाशितोऽस्ति ।

बहुषु कलकत्तादि महाविद्यालयेषु (University) पाठ्य-
ग्रन्थत्वेन नियुक्तोऽयं ग्रन्थो न्यायसाहित्य तीर्थोपाधिभूषितमुनिराज
श्रीहिमांशुविजयैः संशोध्य प्रस्तावनापाठान्तरसूत्रविषयानुक्रमणिका-
दिभिरलङ्कृत्य टिप्पणीसमेतः सम्पादितोऽस्ति ।

मूल्यम्—रूप्यकमेकम्

प्राप्तिस्थानम्—

मेसर्स ए. एम. एन्ड कम्पनी,

पालीताणा (काठियावाड)

જૈન મન્ત્ર શાસ્ત્રનો મહાન ગ્રન્થ !
તૈયાર થાય છે ! . . ? . . તૈયાર થાય છે !

શ્રી ભૈરવ-પદ્માવતી કલ્પ :

શ્રી મહાલિપેણુવિરચિત ણિન્દુપેણુની ટીકાયુક્ત શ્રી ભૈરવ-પદ્માવતી કલ્પ કે જેની હસ્તલિખિત પ્રત પણ જવલ્લેજ અને મહામુશીબતે મળે છે તે અમારા તરફથી પાટણ, વડોદરા, લીંબડી, અમદાવાદ, સુરત વિગેરે સ્થળોમાં આવેલા ભડારોની પ્રતો મેળવી તે છપાવવો શરૂ કર્યો છે. આ ગ્રંથમાં હજી અધ્યાય છે અને તેમાં મન્ત્ર-સાધનાને લગતાં દરેક અંગોનું સ્પષ્ટિકરણ છે. વધુમાં વશીકરણ, આકર્ષણ, મારણ, મોહન વિગેરે બાર યત્રોના ખ્લોક બનાવી આટ્ટપેપર ઉપર છાપીને મૂકવાના છે. પરિશિષ્ટમાં છ અધ્યાયની વ્યાખ્યાવાળો ણીજો શ્રી પદ્માવતી કલ્પ આપવાનો છે. શ્રી પદ્માવતી દેવીના દરેક જૂઠા જૂઠા મન્ત્રો, તેની વિધિ, તેનું ફળ, તેના લગભગ ત્રીસેક યત્રો, તેની સાધનાની સમજ તથા જવાલામાલિની સાધના વિગેરે જાણવા માટે મન્ત્રસાહિત્યમાં આ ઉત્તમોત્તમ ગ્રંથ છે. ખ્લોકો અને સાધન મેળવવા પાછળ બહોળો ખર્ચ થાય છે, છતાં મન્ત્રના નિઃસાધુઓ લાભ લઈ શકે તે માટે—

અગાઉથી ગ્રાહક થનાર માટે કિંમત રૂ. ૧૦-૦-૦
પાછળથી કિંમત ૧૫-૦-૦

રાખેલ છે. માત્ર ગ્રાહકો પૂરતીજ પ્રતો છપાશે અને પછી મહોટી કિંમતે પણ કદાચ નહિ મળે માટે આજેજ અડધી કિંમત મનીઓર્ડરથી મોકલાવી ગ્રાહક બનો !

લખો:—નવાળ અધર્સ, ઠા. ડોસીવાડાની પોળના નાકે: અમદાવાદ
અથવા
નવાળ સારાભાઈ મણીલાલ ઠા. નાગજીભુધરની પોળ—અમદાવાદ

SOME VALUABLE BOOKS IN ARDHA-MAGADHI.

Edited by Prof. K. V. Abhyankar, M. A.

Gujrat College, Ahmedabad.

- 1 कूर्मापुर चरित With notes and translation in English and introduction in Sanskrit and English. (Prescribed as a text for the f. y. Arts Examination by the University of Bombay). 1-4-0
- 2 दशवैकालिकसूत्र with निर्युक्ति by भद्रबाहु. Edited with notes translation and introduction in English (Text-book for the Intermediate Arts Examination). 2-0-0
- 3 विंशतिविंशिका by हरिभद्रसूरि with Sanskrit rendering and notes in English. (text book for the B. A. Examination). 2-0-0
- 4 आचाराङ्गसूत्र with निर्युक्ति by भद्रबाहु with notes in English. (in the Press).

Can be had of the Editor as also of the Samchalaka Prachina (Jaina) Sahityodhara Granthavali, Ahmedabad.

१. जैनस्तोत्रसंदोह-समालोचना ।

जैनस्तोत्रसन्दोहं ग्रन्थं दृष्ट्वाऽतितरां मोदते मे मानसम् । अत्र ग्रन्थे प्रसिद्धपाण्डित्यानां श्रीहेमचन्द्र-रामचन्द्रा-मरचन्द्र-हरिभद्र-जिनभद्र-भद्रबाहु-धर्मघोष-धनपाल-श्रीपालप्रमुखाणां तपाखरतरा-दिगच्छीयानां कवीनामवावधि-अमुद्रितान्यश्रुतदृष्टनामानि स्तोत्रादीनि संगृहीतानि दरीदृश्यन्ते ।

अर्हनामसहस्र-अष्टोत्तशतनामसरस्वतीप्रमुखस्तोत्राणि कोपेति-हासदृष्ट्या, त्रिंशच्चतुर्विंशतिकास्तत्र-द्वादशाङ्गीपदप्रमाणकुलकादीनि धर्मसाहित्येतिहासदृष्ट्या, वीरस्तवाऽऽदिस्तवप्रभृतीनि द्विभाषासंकरदृष्ट्या, रामचन्द्रविरचितापह्नुत्यर्थान्तरन्यासव्यतिरेकदृष्टान्तबलङ्कारालङ्कृतानि-काव्यालङ्कारदृष्ट्या, महावीरकलशादीनि अपभ्रंशभाषादृष्ट्या, स्वपरिशिष्टस्थितवर्द्धमानपट्टनिशिका छन्दआनन्ददृष्ट्या, ग-धपरिशिष्टगतपञ्चावत्यष्टरु-उवसग्गहरस्तोत्रवृत्तिद्वयंदेउलवाडामण्डनयुगादिदेवस्तवनंच मन्त्रप्रभावविधिदृष्ट्या नानासाहित्यविषयरुचीनां कवीनां सञ्चेतसां चेतांसि कुमुदबन्धुयुतय इव कुमुदानि; आनन्दयिष्यन्तीति मामकी मतिः ।

अत्र ग्रन्थे क्वचित् पदलालित्यं, कुत्रचित् छन्दोनन्दनम्, कुत्रचिद् रचनारामणीयकम्, क्वाऽपि गुणालङ्कारविजृम्भणं, क्वचन रस-विकासः, कुत्रचन चित्रकाव्योद्भासः, कुहचन भक्तिव्यक्तिः, कुत्राऽपि च कविताप्रकाश उल्लसतितरोरिति कः सल्ल कोविद एनं ग्रन्थं समीक्ष्य सानन्दद्वयौ न भविष्यति ! ।

एतादृशानां कीटातिथीभूतप्रायाणस्युपयुक्ततरस्तोत्राणां संपादने संशोधने च साहित्यसौहित्यवद्भिर्मुनिप्रवरश्रीचतुरविजयैर्महोदयैः प्रयत्नः कृतस्तदर्थं ते शतशो धन्यवादानर्हन्ति जगताम् । तल्लिखिता प्रयाससाध्या महतो प्रस्तावनाऽपि स्तोत्रकर्तृणां संक्षिप्तचरित्राणि परिचाययति । पश्चाद्भागेऽद्यावधिसर्वत्रमुद्रितानां ज्ञातानां जैनस्तोत्राणां सूचीप्रदानेन संशोधकानां कृते सौकर्यं कृतमस्ति । स्तोत्राणां विषयस्थले टिप्पणी दत्ताऽभविष्यत्तदा वरमभविष्यत् । एतादृशप्राचीनसङ्ग्रहग्रन्थो यदि राजकीयमहाविद्यालयेषु (University) पाठ्यग्रन्थत्वेन नियुक्तो भवेत्तदा छात्राणां महानुपकारो भवेत् एतादृशस्य सुन्दर ग्रन्थस्य प्रकाशने कृताऽधिरतयतनः श्रीयुत साराभाई नवावेतिनामा साहित्यप्रेमी थावकवर्यः शतशो धन्यवादानां पात्रमिति मन्ये ।

श्रीगौतमस्वामि—पद्मावतीदेव्योत्तिरङ्गचित्राभ्यां अष्टभिर्यन्त्रैश्च समलङ्कृतस्यास्य पण्यं रुप्यकं पञ्चकं नाधिकम् । ।

सं० १९८८
दोषालिकायाम्
उज्जपिन्याम्

विदुषां वराम्बदः
मुनिहिमांशुविजयः
(' अनेकान्ती ')

॥ ॐ अर्हम् नमः ॥

अनेकजैनपूर्वाचार्यविरचितः

॥ श्रीजैनस्तोत्रसन्दोहः ॥

[१]

श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितः

श्रीअर्हन्नामसहस्रसमुच्चयः ।

‘अर्ह’ नामापि कर्णाभ्यां शृण्वन् वाचा समुच्चरन् ।

जीवः पीवरपुण्यश्रीर्लभते फलमुत्तमम् ॥ १ ॥

अत एव प्रतिप्रातः समुत्थाय मर्नापिभिः ।

भक्त्याऽष्टाग्रसहस्रार्हन्नामोच्चारो विधीयते ॥ २ ॥

श्रीमानर्हन् विनः स्वामी स्वयम्भूः शम्भूरात्मभूः ।

स्वयंप्रभुः प्रभुर्भोक्ता विश्वभूरपुनर्भवः ॥ ३ ॥

विश्वात्मा विश्वलोकेशो विश्वतत्त्वधनुस्वरः ।

विश्वविद् विश्वविपेशो विश्वयोनिरनीधरः ॥ ४ ॥

विश्वदृष्टा विभुर्धाता विवेशो विश्वलोचन ।

विश्वन्यापी विधुर्वेधाः शाश्वतो विश्वतोमुखः ॥ ५ ॥

विश्वपो विश्वतपादो विश्वशीर्ष शुचिश्रवा ।

विश्वदग् विश्वभूतेशो विश्वयातिरनन्तरः ॥ ६ ॥

विश्वसृष्ट विश्वसूर्विश्वैष्ट विश्वभुक् विश्वनायक ।

विश्वादी विश्वभूतात्मा विश्वजिद् विश्वपालक ॥ ७ ॥

विश्वकर्मा जगद्विश्वो विश्वमूर्तिजिनेश्वर ।

भूतभाविभवद्भर्ता विश्ववैद्यो यत्तिश्वर ॥ ८ ॥

सर्वादि सर्वदृक् सार्व सर्वज्ञ सर्वदर्शन ।

सर्वात्मा सर्वलोकेश सर्ववित् सर्वलोकजित् ॥ ९ ॥

सर्वगः सुश्रुतः सुश्रू सुवाक् सूरिवहुश्रुत ।

सहस्रशीर्ष क्षेत्रज्ञ सहस्राक्ष सहस्रपात् ॥ १० ॥

युगाविपुरुषो ब्रह्मा पञ्चब्रह्ममय शिव ।

ब्रह्मविद् ब्रह्मतत्त्वज्ञो ब्रह्मयोनिरयोनिज ॥ ११ ॥

ब्रह्मनिष्ठ परब्रह्म ब्रह्मात्मा ब्रह्मसम्भव ।

ब्रह्मेष्ट ब्रह्मपतिर्ब्रह्मचारी ब्रह्मपदेश्वर ॥ १२ ॥

विष्णुर्जिष्णुर्जयी जेता जिने द्रो जिनपुङ्गव ।

परः परतर सूक्ष्म परमेष्ठी सनातन ॥ १३ ॥

इति श्रीमद्ब्रह्मसहस्रनामस्तोत्रे प्रथमशतप्रकाश ॥ १ ॥

जिननाथो जगन्नाथो जगत्स्वामी जगत्प्रभु ।
 जगत्पूयो जगद्वन्द्वो जगदीशो जगत्पति ॥ १ ॥
 जगन्नेता जगज्जेता जगन्मान्यो जगद्विभु ।
 जगज्ज्येष्ठो जगच्छ्रेष्ठो जगद्व्येयो जगद्वित ॥ २ ॥
 जगद्व्यो जगद्वन्धुर्जगच्छस्ता जगपिता ।
 जगन्नेत्रो जगन्मैत्रो जगदीपो जगदगुरु ॥ ३ ॥
 स्वयं योतिरजोऽजन्मा पर तेज परं महः ।
 परमात्मा शमी शान्त पर योतिस्तमोऽपहः ॥ ४ ॥
 प्रशान्तारिन्मन्तात्मा योगी योगीश्वरो गुरुः ।
 अनन्तजिदनन्तात्मा भव्यबन्धुरवन्धनः ॥ ५ ॥
 शुद्धबुद्धिः प्रबुद्धात्मा सिद्धार्थ सिद्धशासन ।
 सिद्ध सिद्धातविद् ध्येय सिद्ध साध्य सुधी सुगो ॥ ६ ॥
 सहिष्णुरच्युतोऽनन्तः प्रभविष्णुर्भवोद्भव ।
 स्वयम्भूष्णुरसम्भूष्णु प्रभूष्णुरमयोऽव्यय ॥ ७ ॥
 दिव्यभाषापतिर्दिव्य पूतवाक् पूतशासन ।
 पूतात्मा परम योतिर्द्वर्माध्यक्षो दमीश्वर ॥ ८ ॥
 निर्मोहो निर्मदो नि स्वो निर्दम्भो निस्पद्रवः ।
 निराधारो निराहारो निर्लभो निश्चलोऽचल ॥ ९ ॥
 निष्कामी निर्ममो निष्कर् निष्कलङ्को निरञ्जन ।
 निर्गुणो नीरसो निर्मा निर्व्यापारो निरामय ॥ १० ॥
 निर्निमेषो निराबाधो निर्द्वन्द्वो निष्क्रियोऽनघ ।
 नि शङ्क्य निरातङ्को निष्फलो निर्मलोऽमल ॥ ११ ॥
 ॥ इति श्रीअर्हन्नामसहस्रसमुच्चये द्वितीयस्तवप्रकाशः ॥ २॥

- तीर्थकृत् तीर्थसृष्ट् तीर्थङ्करस्तीर्थकर सुदृक् ।
 तीर्थकर्ता तीर्थमर्ता तीर्थश तीर्थनायकः ॥ १ ॥
 सुतीर्थोऽपिपतिस्तीर्थसेन्यस्तीर्थिकनायक ।
 धर्मतीर्थकरस्तीर्थप्रणेता तीर्थकारक ॥ २ ॥
 तीर्थाधीशो महातीर्थ तीर्थस्तीर्थविधायक ।
 सत्यतीर्थकरस्तीर्थसे यस्तीर्थिकतायक ॥ ३ ॥
 तीर्थनाथस्तीर्थराजस्तीर्थट् तीर्थप्रकाशक ।
 तीर्थबन्धस्तीर्थमुख्यस्तीर्थाराध्य सुतीर्थिक ॥ ४ ॥
 स्थविष्ठ स्थविरो ज्येष्ठ प्रेष्ठ प्रष्टो वरिष्ठधी ।
 स्थेष्ठो गरिष्ठो बहिष्ठो श्रेष्ठोऽणिष्ठो गरिष्ठधीः ॥ ५ ॥
 विभवो विभवो वीरो विशोको विजरो जरन् ।
 विरागो विमदोऽन्यको विवक्तो वीतमसर ॥ ६ ॥
 वीतरागो गतद्वेषो वीतमोहो विमन्मथः ।
 वियोगो योगविद् विद्वान् विधाता विनयी नयी ॥ ७ ॥
 क्षान्तिमान् श्रुतिवीमूर्ति शान्तिभाक् सलिलात्मक ।
 बायुमूर्तिरसङ्गात्मा बहिमूर्तिरधर्मधुक् ॥ ८ ॥
 सुयज्वा यजमानात्मा सूत्रामस्तोमपूजित ।
 रुक्मिण् यज्ञपतिर्यो यज्ञाङ्गनमृत हवि ॥ ९ ॥
 सोममूर्ति सुसौम्यामा सूर्यमूर्तिर्महाप्रभ ।
 व्योममूर्तिरमूर्त्तामा नीरजा वीरजा शुचि ॥ १० ॥
 मन्त्रविन् मन्त्रकृन् मन्त्री मन्त्रमूर्तिरनन्तर ।
 स्वतन्त्र सृष्टृत् स्वत्र कृतातथ्य कृतातकृत् ॥ ११ ॥
 ॥ इति श्रीनेह्रमसहस्रमुख्ये तृतीयस्तोत्रप्रकाश ॥ १ ॥

कृता कृतार्थः संस्कृत्यः कृतकृत्यः कृतक्रतुः ।

नित्यो मृत्युक्षयोऽमृत्युर्मृतात्माऽमृतोद्भवः ॥ १ ॥

हिरण्यगर्भः श्रीगर्भः प्रभूतविभवोऽभवः ।

स्वयम्प्रभः प्रभूतात्मा भवो भावो भवान्तकः ॥ २ ॥

महाऽशोकध्वजोऽशोकः कः स्रष्टा पद्मविष्टरः ।

पद्मेशः पद्मसम्भूतिः पद्मनाभिरनुत्तरः ॥ ३ ॥

पद्मयोनिर्जगद्योनिरित्यः स्तुत्यः स्तुतीश्वरः ।

स्तवनाहो हृषीकेशोऽजितो जेयः कृतक्रियः ॥ ४ ॥

विशालो विपुलोद्योतिरतुलोऽचिन्त्यवैभवः ।

सुसंवृत्तः सुगुप्तात्मा शुभयुः शुभकर्मकृत् ॥ ५ ॥

एकविधो महावैधो मुनिः परिवृद्धो दृढः ॥

पतिर्विधानिधिः साक्षी विनेता विहतान्तकः ॥ ६ ॥

पिता पितामहः पाता पवित्रः पावनो गतिः ।

त्राता भिषग्वरो वर्यो वरदः पारदः पुमान् ॥ ७ ॥

कविः पुराणपुरुषो वर्षीयान् ऋषभः पुरः ।

प्रतिष्ठाप्रसवो हेतुर्भुवनैकपितामहः ॥ ८ ॥

श्रीवत्सलक्षणः श्रद्धणो लक्षण्यः शुभलक्षणः ।

निरक्षः पुण्डरीकाक्षः पुष्कलः पुष्कलेक्षणः ॥ ९ ॥

सिद्धिदः सिद्धसङ्कल्पः सिद्धामा सिद्धशासनः ।

बुद्धबोद्धयो महाबुद्धिर्वर्द्धमानो महर्द्धिकः ॥ १० ॥

वेदाङ्गो वेदविद वेद्यो जातरूपो विदांवरः ।

वेदवैद्यः स्वसवेद्यो विवेदो वदतांवरः ॥ ११ ॥

॥ इति श्रीअर्हन्नामसहस्रसमुच्चये चतुर्थशतप्रकाशः ॥ ५ ॥

- सुधर्मा धर्मधीर्धर्मो धर्मात्मा धर्मदेशकः ।
 धर्मचक्री दयार्धम शुद्धधर्मो वृषध्वजः ॥ १ ॥
 वृषकेतुर्वृषाधीशो वृषाङ्कश्च वृषोद्भवः ।
 हिरण्यनाभिर्भूतात्मा भूतभृद् भूतभावनः ॥ २ ॥
 प्रभवो विभवो भास्वान् मुक्तः शक्तोऽक्षयोऽक्षतः ।
 कूटस्थः स्थाणुरक्षोभ्यः शास्ता नेताऽचलस्थितिः ॥ ३ ॥
 अग्रणीर्ग्रामणीर्ग्रण्यो गण्यगण्यो गणाग्रणीः ।
 गणाधिपो गणाधीशो गणज्येष्ठो गणार्चितः ॥ ४ ॥
 गुणाकरो गुणाम्भोधिर्गुणज्ञो गुणवान् गुणी ।
 गुणादरो गुणोच्छेदी सुगुणोऽगुणवर्जितः ॥ ५ ॥
 शरण्य पुण्यवाक् पूतो वरेण्यः पुण्यगर्गुणः ।
 अगण्यपुण्यधीः पुण्यः पुण्यकृत् पुण्यशासनः ॥ ६ ॥
 अतीन्द्रोऽतीन्द्रियोऽधीन्द्रो महेन्द्रोऽतीन्द्रियार्थदृक् ।
 अतीन्द्रियो महेन्द्रार्थो महेन्द्रमहितो महान् ॥ ७ ॥
 उद्भवः कारण कर्ता पारगो भवतारकः ।
 अग्राह्यो गहनं गुह्यः परार्द्धिः परमेश्वरः ॥ ८ ॥
 अनन्तर्द्धिरमेयार्द्धिराचिन्त्यार्द्धिः समग्रधीः ।
 प्राप्यः प्राग्यूहरोऽत्यग्रः प्रत्यग्रोऽग्रोऽग्रिमोऽग्रजः ॥ ९ ॥
 प्राणकः प्रणवः प्राणः प्राणदः प्राणितेश्वरः ।
 प्रधानमात्मा प्रकृतिः परमः परमोदयः ॥ १० ॥
 ॥ इति श्रीबृहन्नामसहस्रसमुच्चये पञ्चमशतप्रकाशः ॥ ५ ॥

- महाजिनो महाबुद्धो महाब्रह्मा महाशिवः ।
 महाविष्णुर्महाजिष्णुर्महानाथो महेश्वरः ॥ १ ॥
- महादेवो महास्वामी महाराजो महाप्रभुः ।
 महाचन्द्रो महादित्यो महारसो महागुरुः ॥ २ ॥
- महातपा महातेजा महोदको महोभयः ।
 महायशो महाधाम महासत्त्वो महाबलः ॥ ३ ॥
- महाधैर्यो महावीर्यो महाकान्तिर्महावृत्तिः ।
 महाशक्तिर्महाज्योतिर्महाभूतिर्महाधृतिः ॥ ४ ॥
- महामतिर्महानीतिर्महाक्षान्तिर्महाकृतिः ।
 महाकीर्तिर्महास्फूर्तिर्महाप्रज्ञो महोदयः ॥ ५ ॥
- महाभागो महाभोगो महारूपो महावपुः ।
 महादानो महाज्ञानो महारास्ता महामहाः ॥ ६ ॥
- महामुनिर्महामौनी महाध्यानो महादमः ॥
 महाक्षमो महाशीलो महायोगो महालयः ॥ ७ ॥
- महाव्रतो महायज्ञो महाश्रेष्ठो महाकविः ।
 महामन्त्रो महातन्त्रो महोपायो महानयः ॥ ८ ॥
- महाकारुणिको मन्ता महानादो महायतिः ।
 महामोदो महाघोषो महेश्वरो महसां पतिः ॥ ९ ॥
- महावीरो महार्थीरो महाधुर्यो महेश्वरः ।
 महात्मा महसां धाम महर्षिर्महितोदयः ॥ १० ॥
- महामुक्तिर्महागुप्तिर्महासत्यो महार्जवः ।
 महाबुद्धिर्महासिद्धिर्महाशौचो महावशी ॥ ११ ॥

- सुधर्मा धर्मधीर्धर्मो धर्मात्मा धर्मदेवक ।
 धर्मचर्या दयाधर्म शुद्धधर्मो वृषवज ॥ १ ॥
 वृषकेतुर्वृषाधीशो वृषाङ्कश्च वृषोद्भव ।
 हिरण्यनाभिर्भूतात्मा भूतशृङ्ग भूतभावन ॥ २ ॥
 प्रभवो विभवो भास्वान् मुक्त शक्तोऽक्षयोऽक्षत ।
 कूटस्थ स्थाणुरक्षोभ्य शास्ता नेताऽचलस्थिति ॥ ३ ॥
 अग्रणीर्गामणीर्गण्यो गण्यगण्यो गणाग्रणी ।
 गणाधिपो गणाधीशो गणयेष्टो गणार्चित ॥ ४ ॥
 गुणाकरो गुणाम्भोधिर्गुणज्ञो गुणवान् गुणी ।
 गुणादरो गुणोच्छेदी सुगुणोऽगुणवर्जित ॥ ५ ॥
 शरण्य पुण्यवारू पूतो वरेण्य पुण्यगीर्गुण ।
 अगण्यपुण्यधीः पुण्य पुण्यवृत्त पुण्यशसन ॥ ६ ॥
 अतीन्द्रोऽतीन्द्रियोऽधीन्द्रो महेन्द्रोऽतीन्द्रियार्थदृक् ।
 अतीन्द्रियो महेन्द्राचर्यो महेन्द्रमहितो महान् ॥ ७ ॥
 उद्भव कारण कर्ता पारगो भवतारक ।
 अग्राह्यो गहन गुह्य परार्द्धि परमेश्वर ॥ ८ ॥
 अनन्तर्द्धिरमेयादिरचिन्त्याद्धि समग्रधी ।
 प्राप्य प्राग्यूहरोऽत्यग्र प्रत्यग्रोऽग्रोऽग्रिमोऽग्रज ॥ ९ ॥
 प्राणक प्रणव प्राण प्राणद प्राणितेश्वर ।
 प्रधानमात्मा प्रकृति परम परमोदय ॥ १० ॥
 ॥ इति श्रीबह्मचामसहस्रसमुच्चय पञ्चमशतप्रवाश ॥ ५ ॥

- महाजिनो महाबुद्धो महाप्रज्ञा महाशिवः ।
 महाविष्णुर्महाजिष्णुर्महानाथो महेश्वरः ॥ १ ॥
- महादेवो महास्वामी महाराजो महाप्रभुः ।
 महाचन्द्रो महादित्यो महाशरो महागुरुः ॥ २ ॥
- महातपा महातेजा महोदको महोभयः ।
 महायशो महाधाम महासत्त्वो महाबलः ॥ ३ ॥
- महाधैर्यो महावीर्यो महाकान्तिर्महाबुद्धिः ।
 महाशक्तिर्महाज्योतिर्महाभृतिर्महाधृतिः ॥ ४ ॥
- महामतिर्महानीतिर्महाक्षान्तिर्महाकृतिः ।
 महाकीर्तिर्महास्फूर्तिर्महाप्रज्ञो महोदयः ॥ ५ ॥
- महाभागो महाभोगो महारूपो महावपुः ।
 महादानो महाज्ञानो महारास्ता महामहाः ॥ ६ ॥
- महासुनिर्महामौनी महाध्यानो महादमः ॥
 महाक्षमो महाशीलो महायोगो महालयः ॥ ७ ॥
- महाव्रतो महायज्ञो महाश्रेष्ठो महाकविः ।
 महामन्त्रो महातन्त्रो महोपायो महानयः ॥ ८ ॥
- महाकारुणिको मन्ता महानादो महायतिः ।
 महामोदो महापोषो महेश्वरो महसां पतिः ॥ ९ ॥
- महावीरो महाधीरो महाधुर्यो महेश्वरः ।
 महामा महसां धाम महर्षिर्नितोदयः ॥ १० ॥
- महासृष्टिर्महागुप्तिर्महासत्यो महार्जयः ।
 महाबुद्धिर्महासिद्धिर्महाशौचो महावशी ॥ ११ ॥

महाधर्मो महाशर्मा महात्मज्ञो महाशयः ।

महामोक्षो महासौख्यो महानन्दो महोदयः ॥ १२ ॥

महाभवान्धिसन्तारी महामोहारिसूदनः ।

महायोगीश्वराराध्यो महामुक्तिपदेश्वरः ॥ १३ ॥

इति श्रीभट्टनामसहस्रसमुच्चये पष्ठशतप्रकाशः ॥ ६ ॥

आनन्दो नन्दनो नन्दो वन्द्यो नन्द्योऽभिन्दनः ।

कामहा कामदः काम्यः कामधेनुरारिञ्जयः ॥ १ ॥

मनः क्लेशापहः साधुरुत्तमोऽघहरो हरः ।

असह्यव्येयः प्रमेयात्मा शमात्मा प्रशमाकरः ॥ २ ॥

सर्वयोगीश्वरोऽचिन्त्यः श्रुतात्मा विष्टरश्रवाः ।

दान्तात्मा दमतीथेशो योगात्मा योगसाधकः ॥ ३ ॥

प्रमाणपरधिर्दक्षो दक्षिणोऽध्वर्युरध्वरः ।

प्रक्षीणबन्ध कर्मारिः क्षेमकृत् क्षेमशासनः ॥ ४ ॥

क्षेमी क्षेमङ्करः क्षेप्यः क्षेमधर्मा क्षमापतिः ।

अप्राप्तो ज्ञानिविज्ञेयो ज्ञानिगम्यो जिनोत्तमः ॥ ५ ॥

जिनेन्दुर्जनितानन्दो मुनीन्दुर्दुन्दुभिस्वनः ।

मुनीन्द्रवन्द्यो योगीन्द्रो यतीन्द्रो यतिनायकः ॥ ६ ॥

असृस्कृतः सुसंस्कारः प्राकृतो वै कृतान्तवित् ।

अन्तकृत् कान्तगुः कान्तश्चिन्तामणिरर्भाष्टदः ॥ ७ ॥

अजितो जितकामारिरमितोऽमृतिशासनः ।

जितक्रोधो जितामित्रो जितक्रेशो जितान्तकः ॥ ८ ॥

सत्यान्ना सत्यविज्ञानः सत्यवाक् सत्यशासनः ।

सत्याङ्गीः सत्यसन्धानः सत्यः सत्यपरायणः ॥ ९ ॥

सदायोगः सदायोगः सदातृप्तः सदाशिवः ।

सदागतिः सदासौख्यः सदाविद्यः सदोदयः ॥ १० ॥

सुषोपः सुमुखः सौम्यः सुखदः सुहितः सुदृत् ।

सुगुप्तो गुप्तिभृद् गोप्ता गुप्ताक्षो गुप्तमानसः ॥ ११ ॥

इति श्रीमहर्हन्नामसहस्रसमुच्चये सप्तमशतप्रकाशः ॥ ७ ॥

बृहद् बृहस्पतिर्वाग्मी वाचस्पतिरुदारधीः ।

मनीषी धिपणो धीमान् शेमुषीशो गिरांपतिः ॥ १ ॥

नैकरूपो नयोतुङ्गो नैकात्मा नैकधर्मकृत् ।

अविज्ञेयः प्रतर्क्यात्मा कृतज्ञः कृतलक्षणः ॥ २ ॥

ज्ञानगर्भो दयागर्भो रत्नगर्भः प्रभास्वरः ।

पद्मगर्भो जगद्गर्भो हेमगर्भः सुदर्शनः ॥ ३ ॥

लक्ष्मीशः सदयोऽप्यक्षो दृढयोनिर्नर्याशिता ।

मनोहरो मनोज्ञोऽर्हो धीरो गन्धारशासनः ॥ ४ ॥

धर्मयूपो दयायोगो धर्मनेमिर्मुनीश्वरः ।

धर्मचक्रायुधो देवः कर्महा धर्मघोषणः ॥ ५ ॥

मेघान् सर्वायान् नेदीयान् दवीयान् दूरदर्शनः ।

मुखितः स्वास्थ्यभारु मुखो नीरजस्को गतस्पृहः ॥ ६ ॥

वश्येन्द्रियो विमुक्तात्मा नि सपत्नो जितेन्द्रियः ।

श्रीनिवासश्चतुर्वक्त्रश्चतुरास्यश्चतुर्मुखः ॥ ७ ॥

अध्यात्मगम्योऽगम्यात्मा योगात्मा योगिवन्दितः ।

सर्वत्रगः सदाभागी त्रिकालविषयार्थदृक् ॥ ८ ॥

शङ्करः सुखदो दान्तो दमी क्षान्तिपरायणः ।

स्वानन्दः परमानन्दः सूक्ष्मवर्चा परापरः ॥ ९ ॥

अमोघोऽमोघवाक् स्वाज्ञो दिव्यदृष्टिगोचरः ।

सुरूपः सुभगस्त्यागी भूर्तोऽभूर्तः समाहितः ॥ १० ॥

एकोऽनेको निरालम्बोऽनीदृग्नाथो निरन्तरः ।

प्राथ्योऽभ्यर्ध्यः समभ्यर्च्यल्लिजगन्मङ्गलोदयः ॥ ११ ॥

॥ इति श्रीभट्टनामसहस्रसमुच्चये अष्टमशतप्रकाशः ॥ ८ ॥

ईशोऽधीशोऽधिपोऽधीन्द्रो ध्येयोऽमेयो दयामयः ।

शिवः शरः शुभः सारः शिष्टः स्पष्टः स्फुटोऽस्फुटः ॥ १ ॥

इष्टः पुष्टः अमोऽक्षामोऽकायोऽमायोऽस्मयोऽमयः ।

दृशा दृश्योऽणुरस्यूतो जीर्णो नव्यो गुर्ल्लघुः ॥ २ ॥

स्वभूः स्वामा स्वयम्बुद्धः स्वेशः स्वैरीश्वरः स्वरः ।

आद्योऽदृश्योऽपरोऽरूपोऽस्पर्शोऽशृण्वोऽरिहाऽरहः ॥ ३ ॥

दीप्तोऽलेद्योऽरसोऽगन्धोऽच्छेद्योऽभेद्योऽजरोऽमरः ।

प्राज्ञो धन्यो यतिः पूयो महोऽर्च्यः प्रशमी यमी ॥ ४ ॥

श्रीशः श्रीन्द्रः शुभः सुश्रीरुत्तमश्रीः श्रियः पतिः ।

श्रीपतिः श्रीपरः श्रीपः सच्छ्रीः श्रीयुक् श्रिया श्रितः ॥ ५ ॥

ज्ञानी तपस्वी तेजस्वी यशस्वी बलवान् बली ।

दानी ध्यानी मुनिर्मैनी लयी लक्ष्यः क्षयी क्षमी ॥ ६ ॥

लक्ष्मीवान् भगवान् श्रेयान् सुगतः सुतनुर्बुधः ।

बुद्धो वृद्धः स्वयंसिद्धः प्रोचः प्रांशुः प्रभामयः ॥ ७ ॥

॥ इति श्रीअर्हन्नामसहस्रसमुच्चये नवमशतप्रकाशः ॥ ९ ॥

आदिदेवो देवदेवः पुरदेवोऽधिदेवता ।

युगादीशो युगाधीशो युगमुख्यो युगोत्तमः ॥ १ ॥

दीप्तः प्रदीप्तः सूर्याभोऽरिग्नोऽविग्नोऽधनो घनः ।

शत्रुघ्नः प्रतिघस्तुक्नोऽसङ्गः स्वङ्गोऽप्रगः सुगः ॥ २ ॥

स्याद्वादी दिव्यगीर्दिव्यध्वानिरुद्धामगीः प्रगीः ।

पुण्यवार्गार्द्धवागर्द्धमागधीयोफिरिद्धगीः ॥ ३ ॥

पुराणपुरुषोऽपूर्वोऽपूर्वश्रीः पूर्वदेशकः ।

जिनदेवो जिनाधीशो जिननाथो जिनाग्रणीः ॥ ४ ॥

शान्तिनिष्ठो मुनिज्येष्ठः शिवतातिः शिवप्रदः ।

शान्तिकृत् शान्तिदः शान्तिः कान्तिमान् कामितप्रदः ॥ ५ ॥

श्रियां निधिरधिष्ठानमप्रतिष्ठः प्रतिष्ठितः ।

सुस्थिरः स्थावरः स्थाणुः पृथीयान् प्रथितः पृथुः ॥ ६ ॥

पुण्यराशिः त्रियोराशिस्तेजोराशिरसंशयो ।

ज्ञानोदधिरनन्तौजा ज्योतिर्मूर्तिरनन्तधीः ॥ ७ ॥

विज्ञानोऽप्रतिमो भिक्षुर्मुमुक्षुर्मुनिपुङ्गवः ।

अनिद्रादुरतन्द्रादुर्जागरूकः प्रमामयः ॥ ८ ॥

कर्मप्यः कर्मटोऽकुप्टो रुद्रो भद्रोऽभयङ्करः ।

लोकोत्तरो लोकपतिलोकेशो लोकवत्सलः ॥ ९ ॥

त्रिलोकांशखिकाण्डजखिनेत्रखिपुरान्तकः ।

अयम्भकः केवलालोकः केवली केवलेश्वरः ॥ १० ॥

समन्तभद्रः शान्तादिर्धर्माचार्यो दयानिधिः ।

गूढमदरीं मुनार्गजः कृपादुर्मागदर्शकः ॥ ११ ॥

प्रातिहार्योऽग्रलक्ष्मीतातिरायो विमलाशयः ।

सिद्धानन्तचतुष्कथीजीवाधीजिनपुङ्गवः ॥ १२ ॥

उपसंहारः—

सर्वेषां प्राणिनामाशु सर्वाभिष्टफलप्रदम् ॥ १७ ॥

जगज्जाड्यप्रशमनं सर्वविधाप्रवर्त्तकम् ।

राज्यदे राज्यभ्रष्टानां रोगिणां सर्वरोगहृत् ॥ १८ ॥

वन्ध्याना सुतदं चाशु क्षीणाना जीवितप्रदम् ।

भूतप्रहविपध्वंसि श्रवणात् पठनाजपात् ॥ १९ ॥

इति श्रीभर्हन्नामसहस्रसमुच्चये दशमस्तवप्रकाश ॥ १० ॥

इति श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचित श्रीभर्हन्नामसहस्रसमुच्चयः ॥

[२]

तपाश्रीधर्मयोपसूरिविरचितः

श्रीजिनस्तवन ।

(सस्कृतप्राकृतभाषाभिन्नपूर्वार्द्धोत्तरार्द्धः ।)

विश्वत्रयैरुदर्शन ! सहस्रदर्शननतक्रम ! जिनेन्द्र ! ।

सवर्णतपत्तदसण ! अणंतदसण ! चिर जयसु ॥ १ ॥

पूर्वाकृतसुकृताना पूर्वाशीलितविशुद्धशीलानाम् ।

अविहिततवाण पुण्यि न होइ तुह दंसणं देव ! ॥ २ ॥

भवशतकृतमपि पापं त्वदर्शनतो विलीयते नाथ ! ।

पिंडीभूयं पि घय दुअं जहा जळिरजलणाओ ॥ ३ ॥

समयोऽयमेव शस्यः सलक्षणोऽसौ तदहरप्यनघम् ।

पक्खो वि सो सपक्खो जगवघव ! दीससे जत्थ ॥ ४ ॥

द्रष्टुरदृष्टे वाञ्छा दृष्टे त्वयि नाथ ! विरहजं दुःखम् ।

इअ जइ दुहावि न सुहं तहावि तुह दंसणं होउ ॥ ५ ॥

पूर्वाजितसुकृतकृतं भाविशुभनिबन्धनं हरति चैनः ।

इव कालयत्तयसुहयं जियाण तुह दंसणं दुलहं ॥ ६ ॥

स्वामिन् ! स्वदर्शनं कुरु तथा यथा स्यात् पुनर्न तदभावः ।

जच्चंधवेयणाओ चक्खुक्खयवेयणा दुसहा ॥ ७ ॥

नामापि नाथ ! यस्ते वरमन्त्रसधर्मकीर्तयति तस्य ।

मिच्छादसणदोसो लहु नासइ किं परं भणिमो ? ॥ ८ ॥

य इति जिन ! त्वामन्यूनदर्शनाऽन्यूनदर्शनं नैति ।

सुविशुद्धदर्शनः स श्रयति सत्वरं सर्वदर्शित्वम् ॥ ९ ॥

[३]

श्रीसोमप्रभसूरिप्रणीतं

श्रीसाधारणस्तोत्रम् ।

श्रीचीतराग ! विगतस्मर ! कोपमानं

ये त्वां समप्रजगतां जनकोपमानम् ।

सूर्योदये नयनगोचरमानयन्ति

ते दुर्गतिं स्फुरदघोपरमा न यन्ति ॥ १ ॥

पश्यन्ति शीतरुचिमण्डलसोदरं ये

वक्त्रं प्रगे तव जिनेन्द्र ! विनिद्रनेत्राः ।

तेषामशेषमुचनाधिपतित्वमाजां

लोका. क्रमान्जमवलोकितुमुत्सहन्ते ॥ २ ॥

यः प्रातेरेव नमतां भवदाक्षियुग्मं

सञ्जायते क्षितिरेवस्तिलको ललाटे ।

पुसां स एव सपदि त्रिदिवापवर्ग—

लक्ष्मीवशीकरणकौशलमाविर्भर्ति ॥ ३ ॥

आसादयत्युदयमम्बुजबन्धुबिम्बे

सर्वज्ञ ! ये परिहृतापरशेषकृत्याः ।

आलोकयन्ति विकसनयनास्तदास्यं

दास्यं सुरासुरनराः प्रथयन्ति तेषाम् ॥ ४ ॥

यस्तावकं विकचपङ्कुरुहाभिराम—

मालोकते वदनमीश ! निशाविरामे ।

आलोकते स्वसमवाप्तसमीहितार्थः

कस्याप्यसौ न मुस्मर्थितयाऽपरस्य ॥ ५ ॥

यः पादपद्ममुदयाचलचुम्बिविम्बे

चण्डबुधौ जिन ! नमस्यति तावर्कानम् ।

तस्यास्तिकं भजति कामदुघा करेऽस्य

चिन्तामणिर्वसति सभानि कल्पवृक्षः ॥ ६ ॥

त्वत्पादपङ्कजनखांशुपयःप्रवाहे

मज्जन्ति ये त्रिभुवनैकविभो ! विभाते ।

निःशेषपातकमल्लेपगमोज्ज्वलस्ते

मुख्यङ्गनाहृदयवल्लभतां व्रजन्ति ॥ ७ ॥

सुप्तोत्थितः प्रथममेव जिन ! त्वदीय—

मुद्रीक्षते वदनदर्पणमुज्ज्वलं यः ।

तस्यान्वहं निखिलमङ्गलभाजनस्य

स्थायिनिर्तार्ययटना सुलभा जनस्य ॥ ८ ॥

सोमप्रभाचार्यमभावयन्न

पुसा तमः पङ्कमपाकरोति ।

विलोक्यमाने तदपि प्रभाते

तवानने नश्यति वीतराग । ॥ ९ ॥

[४]

श्रीहरिभद्रमूरिविरचित

साधारणजिनस्तोत्रम् ।

त्वत्सेवानिरतास्त्वदर्पितदृशस्त्वत्सङ्कथासु स्थितान्

त्वद्भक्तास्त्वदनन्यसक्तमनसस्त्वत्तो न चान्यार्थिनः ।

देवास्माश्च रुजादिभिः परिगतानालोक्य नोपेक्षितु

युक्त ते पशवो यतो जिनपते । सर्वेऽनुकम्प्यास्तव ॥१॥

त्वद्रूपैकनिरूपणप्रणयिताबन्धो दृशि त्वद्गुण-

प्रामाकर्णनरागिता करयुगे त्वत्कीर्तन वाऽपि न ।

त्वत्पादार्चनचातुरी करयुगे त्वत्कीर्तन वाऽपि न

कुत्रापि त्वदुपासनव्यसनिता मा नाथ । विश्राम्यतु ॥२॥

सर्वजोऽसि विमर्शकोऽसि विदिताशेषाशयोऽसि प्रभुः

सर्वस्यापि दयान्वितोऽसि भगवस्तेनेह पूत्कुर्महे ।

अस्मान्नाथ ! हठात् त्वदेकमनसो भक्ताननाथानिव

प्रो मघ्नन्त्यधिकाधिक मुनिपते ! पश्याऽऽधयो व्याधयः ॥३॥

स्वामिन् ! न प्रणतोऽसि न स्तुतिपथ नीतोऽसि नासि स्मृतो

न प्यातोऽसि भववनेन भगवन् ! स्वमेऽपि नाभ्यर्थित ।

एकस्मिन्नेपि नाथ ! तेषु विहिते कुत्रापि जन्मान्तरे
 प्रोन्मथन्ति कदाचिदेव नियतं नैवविधा व्याधयः ॥ ४ ॥

एतानि नाथ ! चटुलानि दुराशयानि
 लुब्धानि रम्यविषयोपनिबन्धनानि ।

दुर्दान्तवाजिसदृशान्यविधेयभावाद्
 वश्यानि मे कुरु सदैव षडिन्द्रियाणि ॥ ५ ॥

मूढो विवेकविकल्पो विधृतोर्ध्वबाहु-
 र्न त्वं शृणोषि यदहं जिन ! रारटीमि ।
 मां तत्र कर्मणि नियोजय येन देव !
 संसारचक्रगहनं न पुनर्विशामि ॥ ६ ॥

सर्वापदां निलयमध्वमस्वतन्त्र-
 मासन्नपातमविवेकमसारमज्ञम् ।

यावच्छरीरकमिदं न विपद्यते मे
 तावनियोजय विभो ! कुशलक्रियासु ॥ ७ ॥
 अज्ञस्य मे हृतविवेकमहाधनस्य
 चौरैः ग्रभो ! बलिभिरिन्द्रियनामधेयैः ।

संसारकूपकुहरे विनिपातितस्य
 देवेश ! देहि कृपणस्य करावलम्बम् ॥ ८ ॥

दीने भोजनतत्परेऽथ कृपणे निद्राभिभूतेऽलसे
 व्याधिव्याकुलिते कुभूषणस्ते धृष्टे च दुष्टे शठे ।

मिथ्यावादिनि कामकोपसहिते क्रूरे कुरूपे जडे
 कारुण्यं मयि नाथ ! नाऽथ कुरूपे भावैकयुक्ते सदा ॥ ९ ॥

जाने निरञ्जनमह तव तत् स्वरूप—

माडम्बर परमसौ रचना स्तवाय ।

भूमे स्वभारभरभङ्गुरता विचि त्य

नाकुञ्चितकेचरण किमु लावङ्गेऽपि ? ॥ १० ॥

निर्याणामृतमग्न ! भग्नगदन ! व्यालग्नबोधावधे !

चि तामात्रफलोपलेन समता ब्रूतेऽत्र धन्यो जन ।

केनाऽप्यत्र सम न नाथ ! यदिय मुग्धा मतिर्मन्यते

तन्मे वीतकषाय ! सारनिकष ! क्षतव्यमेतत् त्वया ॥ ११ ॥

मया माग माग निवृत्तनि वृत्त सम्भृतदशा

शरण्यो नैवान्यस्त्वामिव जिन ! दृष्ट कचिदपि ।

तद् येषा मार्गं सकल्मषि हित्वा हताधिया

तवाङ्घ्रौ सल्लग्नो जिगमिपुरह निर्धृतिपुरीम् ॥ १२ ॥

हे लेचने ! पश्यतमस्तनिद्रे !

आश्चर्यभृता महिमा निनस्य ।

न ज्ञायते ध्वसिनि जीवलोके

किं जीवतामेप्यति वा न वेति ? ॥ १३ ॥

अर्हन् ! निनेद्र ! जितममथ ! तीर्धनाथ !

विध्वस्तदोष ! विषयान्तक ! वीतराग ! ।

स्वामिन् ! समुद्धृतमबोदधिमग्न विश्व !

विश्वज्ञ ! निर्धृतिरमारमणीय ! जीया ॥ १४ ॥

काम कामकरालित स्फुरदुरुन्मोघाग्निक्लेशेधन

मायाकल्पावितुषमानमनस मानाहिनाऽन्याहतम् ।

ग्रस्तं ग्रस्तसमस्तविग्रहधिया लोभेन मीमेन मां

त्रायस्वोत्तमपादनं (?) जिनपते ' पादद्वयं ते श्रितम् ॥१५॥

प्रशान्तानामीश ! प्रथममविधेयेषु करुणां

वितन्वनेनाहं नियतमवधूतोऽस्मि भवता ।

इदानीं त्वापन्नं जननमरणादिव्यतिकरैः

प्रसीद स्वामिन् ! मां निजपदविधेयं कुरु चिरात् ॥१६॥

त्वदीयायां स्वामिन् ! जिनवृषभ ! वाचि स्थिररुचे-

र्जनस्य व्यामोहो न खलु भवति कापि विषये ।

मयि त्वेकान्तेन स्थगितद्वये मोहतमसा

महामायाजालैर्निर्बिडमिव नदो विजयते ॥ १७ ॥

प्रसीद कुरु फारुण्यमनुकम्पां विधेहि न ।

येन शाम्यन्ति दुर्वाराः सब एव महारुज ॥ १८ ॥

ये दारिद्र्योपहतवपुषो ये च दौर्भाग्यदग्धा

ये वा शत्रुव्यसनविकला ये च दौस्थ्योपतप्ता ।

ये वा केचिज्जिनवर ! शृशं पीडिता दुःखभारे-

स्तेषामेकस्त्वमसि शरणं तर्पितानामिवाम्भ ॥ १९ ॥

नान्यं स्तौमि न चार्चयामि न मनस्यारोपयाम्यर्थये

न स्वप्नेऽपि जिन ! त्वदङ्गुलिकमलद्वन्द्वद्वन्द्वेऽन्वेमि वा ।

नाथैतन्मम कुर्वत. प्रतिदिनं यत् किञ्चिदप्यरितं तद्

यत्रास्त्येव हि नास्ति तत्तदपि च त्यक्त्यामि नैतद् व्रतम् ॥२०॥

[५]

श्रीनरचन्द्रसूरिमणीत
सर्वजिनसाधारणस्तव : ।

सरति सरति चेत स्तोतुमेतन्मदीय
महित महितवृन्दैरप्यदस्त्वचरित्रम् ।
परम ! परमबुद्धिस्फूर्तयो मादृशा कि
विदुरविदुरधुर्यास्तात ? तत्ते स्वरूपम् ॥१॥
तदपि तदपिधायाज्ञानमुज्जागरूका
मततमततमासौ भक्तिरेता गिर मे ।
रसरशिखरिशिखाङ्गे भूमृत पादपाली
जलदजलदरिद्रे नैति नेत ! प्ररोहम् ॥ २ ॥
हृदयहृदयमिवा लोचयते नाम काम
विशदविशदतापहान्तचित्तैस्तथापि ।
तनुमतनुमहिम्नी तावका किन्तु हित्वा
विदुरविधुरभाव नैव नेतस्तनोति ॥ ३ ॥
भवविभजविलासास्ते जगन्नाथ ! न त्वा
मनवमनव जाग्रत्यागमुत्तापयन्ति ।
वनमवनमदम्भोवाहसंवाहितश्री—
महिममहिमभानोर्भानव किं दहन्ति ? ॥४॥
सहम ! सहपरस्त्रीनेत्रपीयूषसत्रं
समव समवगाढ. कोऽस्ति धन्यस्त्वदन्य ।

सरसि सरसिजौघः सारसौरभ्यगेहं

मलिनमलिनमुच्चैर्वञ्चयेत् किं कदाचित् ? ॥५॥

यमनियमनिकेते किं त्वयि स्फूर्जमाने

मनसि मनसिजस्य स्फूर्तिरुत्कीर्तनीया ।

पतति पतति सर्पदर्पसर्पान्तकाले

विषमविषमहिम्नां कः प्रकाशो जिनेश ! ॥ ६ ॥

हरसि हरसितामिः सूत्रितज्ञानलक्ष्म्या

नयन ! नयनभामिलातरज्ञानपङ्कम् ।

तमसि तमसितिम्ना लोकमाक्रान्तमिन्दुः

करनिकरनिपातैः किं न शुभ्रीकरोति ? ॥७॥

नवरनवस्वासौकस्यदोषान्धकारे

दनवदनबलक्षा देशनोर्वी मुदे स्यात् ।

विधुतविधुतनुत्वा शारदी पौर्णमासी

वनपवनपरीता मोदयत्येव देव ! ॥ ८ ॥

नयविनयविवेका (या) स्त्वद्वचःपावितानां

न मदनमदमोहैर्म्लानिमायान्ति नेतः ! ।

तिरयति रयमुच्चैर्लोचनालोकलक्ष्म्या

रविकरविकलानामन्धकारप्रचारः ॥ ९ ॥

भवति भवतितीर्पुर्नाथ ! नाभव्यजन्तु—

र्षत ततततवाचाऽप्यत्र कस्तेऽपराधः ? ।

धुरि मधुरिमभाजां नूलचूताङ्कुरास्ते

कमपि कमपि वाणीसौरभं लम्भयन्ति ॥ १० ॥

सममसममहोभित्त्वदगुणै सिद्धिवच्चा

सनरस 'नरचन्द्र' कारित वाचा विलास ।

दिशमदिशमस्त्रयश्चद्वया किञ्चिदेना—

मल ममलमतिभ्यस्तर्कयिवा तथापि ॥ ११ ॥

[६]

सर्वजिनस्तवः ।

कला ^१ भवन्त सरला भवन्त	कला भवन्त सुतप कृपाया ।
कला भवन्त हितवृद्धयेवि	कला भवन्त जिन । जेतुर्माडे ॥१॥
नागारमायासमय विमुच्या—	ऽनागा रमाया मय नाम पद्रौ (?) ।
नागारमाया पश्ये मुने । त्वा	नागारमायाति कृती शरण्यम् ॥२॥
मन्दारमालासुरभीद्धदेहे	मन्दारमालाभट्टशो न भावा ।
	मन्दारमालानभुजो भजस्त्वाम् ॥३॥
समा नपापा भविनोऽश्महेम	समान पापाय विपक्षलोपिन् ।
समान पापा चरणान् वित्रैका	समान पापा सुमत पुनर्ना ॥४॥
भावारमानन्यमित हरत	भावारमानन्दकर धरन्तम् ।
भावा रमानङ्गमया शुभा नु	भावारमानदुरधीश । न त्वाम् ॥५॥
पद्मा नवा तामसभेद्यभिव्या—	पद्मानवा तापकर धरन्तम् ।
पद्मा नवाताम्रपदौ च दीता	पद्मानवाता व्यथपथ्यधस्ते ॥६॥
शमो दया तामस शान्तसर्वा	शमोदया तार मनङ्गनाथे ।
शमो दया दारपर समेते	शमोदया तापदसम्पदा माम् ॥७॥

सदा भवारातिभिदे नतेन्द्र ! सदाभवारागवशी कृतीत्वाम् ।

सदा भवाराङ्ग न पापिन स्व सदाभवाराद्भुतहारयामे ॥८॥

सदाऽगम ते वितसविदुल्ल— सदागम तेज इवाऽत्र मूर्त्तम् ।

सदा गमन्तं शरण वरेण्य— सदा गमं तेन सुखी भवेयम् ॥९॥

महायमान जन भाव भास्व— न्महायमानं गतिदे नमस्ते ।

महायमान हरतेऽत्र भावा— महायमानन्दपदाय कुर्वे ॥१०॥

एवमीश ! मयका बहुभावा—

देव सुन्दरगुणाम्बुसमुद्र ! ।

संस्तुतो जिन ! पदाम्बुजसेवा—

मेन मे वितनु विश्वनमस्य ! ॥११॥

[७]

साधारणजिनस्तवनम् ।

प्रातिहार्यकलितासनशोभ

त्वा स्तुवे जिनपते ! वितलोभम् ।

वीतराग ! विगतान्तररोग

सूपादिष्टशिवकारणयोगम् ॥१॥

योजनक्षितिपु विस्तृतशास्त्रो

भाव्यशोकतरुपे तवेश ! ।

उल्लसत्परिमल परितोऽय

पञ्चवर्णकुसुमप्रकरश्च ॥२॥

सर्वजन्तुसुगमा जिन ! पञ्च—

त्रिंशदद्भुतगुणा तव वाणी ।

इन्दुकुन्दविमला चमराली

शोभते तव शुभोभयतश्च ॥३॥

विष्टपत्रयगरिष्ठ ! वरिष्ठ

सिंहविष्टरमधिष्ठितवास्त्वम् ।

द्वादशार्कतुलितामलभास

भाति मण्डलमिदं तव वृष्टे ॥४॥

दुन्दुभिदिवि परस्तव दिव्यो

दध्नीति मधुरोद्गुरघोष ।

आतपत्रविततत्रितय तु

शोभते शिरसि ते जगदीश ! ॥५॥

इयमिष्टुत्तगुण शमसि धो !

वीतराग ! भुवनत्रयवधौ ।

वासवार्चित ! वशीकृतमुक्तिं

देहि मे निजपदाव्ययभाक्तिम् ॥६॥

[<]

श्रीरुनकप्रभसूरिसन्दब्धः

(८) साधारणजिनस्तवः ।

जयति जङ्गमकल्पमहीरुहो

जयति तु समहार्णवितारक ।

जयति विश्वसनातनदीपको

जयति भूतलशीतरुचिर्जिन ॥१॥

जयाति कोपदवानलनारिदो	जयाति मानमहीरुहकुञ्जरः ।
जयति कूटकुडङ्गिहिमागमो	जयति लोभमहोदधिमन्दरः ॥२॥
विजयते जंगदेकविलोचनो	विजयते निरुपाधिकवान्धवः ।
विजयते भवरोगचिकित्सको	विजयते शिवपत्तनपण्डितः ॥३॥
जयति मारविकारनिशाकर-	प्रसरसंवरणैकदिवाकरः ।
जयति संसृतिकाननसम्भ्रम-	भ्रमणस्त्रिजजनैकसुधासरः ॥४॥
भविकमानसहंसविलासभू-	नयनचापलरोधमहौषधम् ।
सुभगतासुभगं करुणाश्वरं	विजयते भुवनाधिपतेर्वपुः ॥५॥
अमरदानवमानयनायक-	भ्रमरराजिविराजिपदाम्बुजः ।
जयति रत्नगणैरिव सागर-	परिगतो विविधातिशयैः प्रभुः ॥६॥
विषयपङ्किलमोहजलोद्भसद्-	बहुलरागतरङ्गभराकुले ।
विजयते विपुले भवपञ्चले	कमलमेकमहो जिनपुङ्गवः ॥७॥
शमनिधेः कट लोचनचारुता	जिनपतेर्वपुरे मुखचन्द्रमाः ।
अहह धैर्यगुरोर्द्वयस्थली-	भुवनभर्तुर्हो भुजवैभवम् ॥८॥

देवोऽष्टादशदोषवर्जितवपुः सत्प्रातिहार्यश्रियं
विभ्राणोऽष्टविधान् वदन्नतिशयांस्तांस्तान्धतुल्लिङ्गशतम् ।

पञ्चत्रिंशदुदारवागतिशयो नीलञ्जमुक्ता जया-

कालिन्दी कनकप्रभो विजयते विधाधिपः सर्वविद् ॥९॥

॥ सं० १४८१ वर्षे महा बुदि १५ शुक्लेऽश्लेषे ॥

[९]

सर्वजिनस्तवः ।

जिनपते ! द्रुतमिन्द्रियविश्रुव दमवतामवतामवतारणम् ।
 वितनुपे भववारिधितोऽन्वह सकलया कलया कलयाकया ॥१॥
 तव सनातनसिद्धिसमागमं विनयतो नयतो न यतो जनम् ।
 जिनपते ! सविवेकमुदित्यराधिकमला कमला कमलासयेत् ॥२॥
 भवविष्टद्विकृते कमलागमो जिनमतो नमतो न मतो मम ।
 न रतिदाऽमरभूरुहकामधुरू सुरमणीरमणीरमणीयता ॥३॥
 फिल यग गशिनि प्रमृते शसी नरकतारकतारकतामित ।
 व्रजति शोपमतोऽपि महानहो विभवतो भवतो भवतोयधि ॥४॥
 न मनसो मम येन जिनेश ! ते रसमय समय समयत्यसौ ।
 जगदभेदि विभाव्य तत क्षणादुपरता परता परतापकृत् ॥५॥
 त्वयि बभूव जिनेश्वर ! भास्यती शममता ममता मम तादृशी ।
 यतिपते ! तदपि क्रियते न किं शुभवता भवता भवतारणम् ॥६॥
 भवति यो जिननाथ ! मन शमाञ्चित ! नुते तनुते तनुतेजसि ।
 किमिव नो भविनस्तमतां सुखप्रसविता मविता सवितारयेत् ॥७॥
 परमया रमया रमयात् तवाङ्घ्रिकमल कमलं कमलम्भयम् ।
 न नतमानतः भानतमां नमन् वरविभारविभारविभामुर ! ॥८॥
 अमरसामरसामरनिर्मिता जिन ! नुतिर्ननु तिग्मरुचेर्यथा ।
 रुचिरसौ चिरसौख्यपदप्रदा निहतमोहतमोरपुवीर ! मे ॥९॥

[१०]

श्रीभावदेवसुरिसन्दब्धः

केवलाक्षरमय

श्रीजिनस्तवः ।

अनवरत्तममरनरवरशतनतपदकमलयमल ! मलदलन ! ।
 अनपशदचरणचयमय ! ततरभरधरणधवल ! जय ॥१॥
 जय सरसवचनवशाजन ! समधन ! सदवयवसरलकरचरण ! ।
 जलजदलनयन ! गतमल ! शशधरवरवदन ! गजगमन ! ॥२॥
 जय सदय ! सनय ! भवदवकवलन [शमन] नवजलदसमयसम ! ।
 अचलबल ! सकलभयहर ! शमदमलयभवन ! जगदवन ! ॥३॥
 अदमतमकरणगजगणखरतरखरनखरनखरभवधरण ! ।
 अवतमसमसममधमयमपहर मम समयतपनपद ! ॥४॥
 हृतसततभवजगमचर मत कर लसदभय दहन कमनग ! ।
 अपनय मम भवरसमरमशरणजनशरण ! गतमरण ! ॥५॥
 असदयवशभवदवकरगतसदलपटलहरणखरपवन ! ।
 मम वचनमनसमहमहरवतर कनकनगवदतरल ! ॥६॥
 जनमथनमदनयनमदफणधरगरलदरदमनपतगवर ! ।
 हृतशकलमव मम जननजलगतलवणकणवदमलय ॥७॥
 नमदमलनयनकजवनदशशतकरबहुलगहनभवदहन ! ।
 अकरणगमपरवलरणजयभट ! जय परमपदसदन ! ॥८॥

इति भाक्तिरचितकेवल—

विमलाक्षरमालया जिनाधीश !

शुभ ' भावदेव ' सुरि—

स्तुत ! केवलमक्षरं देहि ॥ ४ ॥

[११]

श्रीसोमप्रभाचार्यविनिर्मितम्
श्रीजिनस्तवनम् ।

व्यधित साधितसाधुतपा कृपा शमघनामघनाप्रकरीं च य
तमविरामविराद्धमनोभव जिनममानममानगुणं स्तुवे ॥ १ ॥
विभवदं भवदद्विसरोरुह नमति यो मत्तियोगपर प्रभो ! ।
स हतमोहतमो गतमत्सर समतया मतया परिरम्यते ॥ २ ॥
जिन ! तवाऽऽनतवासवसहते ! भुवनपावन ! पादपयोरुहे ।
फलितयालितया समवायते शमधुरा मधुरा मधुवज्जनै ॥ ३ ॥
शुभवतो भवतो वचसि श्रुते शमदमे भदमेघसमीरणे ।
अवमतां वमतां भविनां विभो ! परमते रमते नमनाग् मन ॥ ४ ॥
दममता ममतामयभावनावनघनाघन ! नाथ ! तवागमात् ।
मम भवामभवा सपदि क्षयं विपदवाप दयानलसोदरा ॥ ५ ॥
विमललोमललोकनदारुणक्रमतलो मतलोभहतिजिन ।
रचितताचितताररद सतामवमभावमभाग्यपद हतात् ॥ ६ ॥
भवशतावशतार्तसुरासुरवजनतो जनतोपकर प्रभु ।
स्मरविकारविकाशविवन्धक सममना मम ना जयतादधम् ॥ ७ ॥
घनतपा नतपाकरिपुर्जिनो विधुरसिन्धुरसिंहसहोदर ।
विपमदोपमदोत्सननक्षम शममयो मम योगमतिं क्रियात् ॥ ८ ॥
शुभवचा भवचारकमोचन समदयो मदयोधजयी जिन ।
मदनसूदनसूचितविक्रम प्रवरसंवरसन्ततये स्तुवे ॥ ९ ॥

सोमप्रभाचार्यमभावनाथ

यदृच्छया सञ्चरते न यत्र ।

तत्रापि लब्धप्रसरं लभन्ते

ज्ञानं भवन्तं भविनः त्रुवन्तः ॥ १० ॥

[१२]

शान्तावेपापराभिधानं

साधारणजिनस्तवनम् ।

शान्तो वेपः शमसुखफलाः श्रोतृगम्या गिरस्ते

कान्तं रूपं व्यसनिषु दया साधुषु प्रेम शुभ्रम् ।

इत्थन्मृते हितकृतपतेस्त्वय्यसङ्गा विवोधे

प्रेमस्थाने किमिति कृपणा द्वेषमुत्पादयन्ति ॥१॥

अतिशयवती सर्वा चेष्टा वचो हृदयङ्गमं

शमसुखफलः प्राप्नो धर्मः स्फुटः शुभसंश्रयः ।

मनासि करुणा स्फीता रूपं परं नयनामृतं

किमिति सुमते ! त्वय्यन्यः स्यात् प्रसादकरं सताम् ॥२॥

निरस्तदोषेऽपि तरीव कसले कृपात्मानि त्रातारि सौम्यदर्शने ।

हितोन्मुखे त्वय्यपि ये पराङ्मुखाः पराङ्मुखास्ते ननु सर्वसम्पदाम् ॥३॥

सर्वसत्त्वहितकारिणि नाथे न प्रसीदति मनस्त्वयि यस्य ।

मानुषाकृतितिरस्कृतमूर्तेरन्तरं किमिह तस्य पशोर्वा ! ॥४॥

त्वयि कारुणिके न यस्य भक्तिर्जगदभ्युद्वरणोद्यतस्त्वभावे ।

नहि तेन समोऽधमः पृथिव्यामथवा नाथ ! न भाजनं गुणानाम् ॥५॥

एवंविधे शास्तारि वीतदांषे महावृणालौ परमार्थवैद्ये ।

मध्यस्थभावोऽपि हि शौच्य एव प्रद्वेषदग्धेषु क एष वाद ^२ ॥६॥

न तानि चक्षूषि न यैर्निरीक्ष्यसे न तानि चेतांसि न यैर्विचिन्त्यसे ।

न ता गिरो या न वदन्ति ते गुणान्न ते गुणा येन भवन्तमाश्रिता ॥७॥

तच्चक्षुर्दृश्यसे येन तन्मनो येन चिन्त्यसे ।

सज्जनानन्दजननी सा वाणी स्तूयसे यया ॥८॥

न तव यान्ति जिनेन्द्र ! गुणा मिति

मम तु शक्तिरूपैति परिक्षयम् ।

निगदितैर्बहुभि किमिहापरै—

रपरिमाणगुणोऽसि नमोऽस्तु ते ॥ ९ ॥

[१३]

वायटाच्छीयश्रीअमरचन्द्रसूरिभूत्रितम्

पञ्चवर्गपरिहारमय

साधारणाजिनस्तवनम् ।

(पद्मानन्दमहाकाव्यमध्यगतम्)

अनुष्टुप्बृत्तम् ।

संसारसार शैवश्रीसरसीसरसीरुहम् ।

ऋषीश्वरं वृषावासं श्रेयसां संश्रयं श्रेये ॥ १ ॥

सुरावासश्रिया स्वैरं स सर्वसहया सह ।

आशा यश.शशी यस्य सहासा सहसाश्रयत् ॥२॥

युग्मम् ।

वृपेशं रोपविषयवैरिशोपरसैर्वरम् ।

उपाहःसायवेलासु सेवेयाऽहं ल्वे ल्वे ॥ ३ ॥

श्रेयःश्रीवल्लिवलयशाल ! शीलालयाशय ! ।

उर्वाशेखरसेन्योऽसि रसात्वासववासवैः ॥ ४ ॥

रसाशीर्विपविश्वस्त्वविहायस्सु शिवाश्रय !

अवार्यवीर्यसूर्योऽसि वसुराशिविलाससूः ॥ ५ ॥

संसारवैरिवैरस्यावसायहर ! संहर !

अहोऽरिवारं विश्वस्य श्रेयःश्रीशर्वरीश्वरः ॥ ६ ॥

अशरीरारिसंहारहर्षसंहर्षसाहस ! ।

विश्वविश्वेश ! विश्वीयसर्वाहो विसं हर ॥ ७ ॥

पञ्चवर्गरहितामिमां स्तुतिं

पिष्टपञ्चविषयाः पठन्ति ये ।

पञ्च पञ्चिन्महाव्रता ध्रुवं

पञ्चमीं गतिमवानुवन्ति ते ॥ ८ ॥

[१४]

परमात्मषट्त्रिंशिका ।

सत्वेषु मैत्रीं गुणिषु प्रमोदं छिद्येषु जीवेषु कृपापरत्वम् ।

मध्यस्थभावं विपरीतवृत्तौ सदा ममात्मा विदधातु देव ! ॥१॥

शरीरतः कर्तुमनन्तशक्तिं विभिन्नमात्मानमपास्तदोषम् ।

जिनेन्द्र ! कोपादिव खड्गयष्टिं तव प्रसादेन ममास्तु शक्तिः ॥२॥

दु स्वे सुखे वैरिणि बन्धुवर्गे योगे वियोगे भवने वने वा ।

निरावृताशेषममत्वबुद्धेः समं मनो मेऽस्तु सदापि नाथ ॥३॥

मुनीश ! लीनाविव कीलिताविव स्थिरैर्निम्वाताविव बिम्बिताविव ।

पादौ त्वदीयौ मम तिष्ठतां सदा तमो धुनानौ हृदि दीपकाविव ॥४॥

एकेन्द्रियाद्या यदि देव ! देहिनः प्रमादिना सञ्चरता यतस्ततः ।

क्षता विभिन्ना मलिता निपीडिता ममास्तु मिथ्या दुरनुष्ठितं तदा ॥५॥

मुक्तिमार्गप्रतिकूलवर्तिना मया कपायाक्षवशेन दुर्धिया ।

चारित्र्यशुद्धैर्यदकारि लोपन तदस्तु मिथ्या मम दुष्कृतं प्रभो ॥६॥

विनिन्दनालोचनगर्हणैरहं मनोवचःकायकपायनिर्मितम् ।

निहन्मि पापं भवदुःखकारणं भिषग् विषं मन्त्रगुणैरिवाखिलम् ॥७॥

अतिक्रमं यं यमपि व्यतिक्रमं जिनातिचारं स्वचरित्रकर्मणः ।

व्यधामनाचारमपि प्रमादतः प्रतिक्रमं तस्य करोमि शुद्धये ॥८॥

क्षितिं मनःशुद्धिविधेरतिक्रमं व्यतिक्रमं शीलवृत्तेर्विलङ्घनम् ।

प्रभोऽतिचारं विषयेषु वर्तनं वदन्त्यनाचारमिहातिशक्तिताम् ॥९॥

यदर्थमात्रापदवाक्यहीनं मया प्रमादादिह किञ्चनोक्तम् ।

तन्मे क्षमित्वा विदधातु देवी सरस्वती केवलबोधलब्धिम् ॥१०॥

बोधिः समाधिः परिणामबुद्धिः स्वात्मोपलब्धिः शिवसौख्यसिद्धिः ।

चिन्तामणिं चिन्तितवस्तुदाने त्वां वन्दमानस्य ममाऽस्तु देव ॥११॥

यः स्मर्यते सर्वमुनीन्द्रबृन्दैर्यः स्तूयते सर्वनरामरेन्दैः ।

यो गीयते वेदपुराणशास्त्रैः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥१२॥

यो दर्शनज्ञानमुत्तस्वभावः समस्तसंसारविकारनाशः ।

समाधिगन्धः परमात्मसञ्ज्ञः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥१३॥

निषृदेते यो भवदुःखजालं निरीक्षते यो जगदन्तरालम् ।
 अन्तर्गतो योगिनिरीक्षणीयः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥ १४ ॥
 विमुक्तिमार्गप्रतिपादको यो यो जन्ममृत्युव्यसनव्यतीतः ।
 त्रिलोकलोकीविकलोऽकलङ्कः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥ १५ ॥
 क्रोडीकृताशेषशरीरिवर्गा रागादयो यस्य न सन्ति दोषाः ।
 निरिन्द्रियो ज्ञानमयोऽनपायः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥ १६ ॥
 यो व्यापको विश्वजनीनवृत्तिः सिद्धो विबुद्धो धुतकर्मबन्धः ।
 ध्यातो धुनीते सकलं विकारं स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥ १७ ॥
 न स्पृश्यते कर्मकलङ्कदोषैर्यो ध्वान्तसहैरिव तिग्मरश्मिः ।
 निरञ्जनं नित्यमनन्तमेकं तं देवमाप्तं शरणं प्रपद्ये ॥ १८ ॥
 विभासते यत्र मरीचिमाली न विद्यमाने भुवनाधिभासी ।
 स्वात्मस्थितं बोधमयप्रकाशं तं देवमाप्तं शरणं प्रपद्ये ॥ १९ ॥
 विलोक्यमाने सति यत्र विश्वं विलोक्यते स्पष्टमिदं विबिक्तम् ।
 शुद्धं शिवं शान्तमनाद्यनन्तं तं देवमाप्तं शरणं प्रपद्ये ॥ २० ॥
 येन क्षता मन्मथ-मान-मूर्च्छा-विषाद-निद्रा-भय-शोक-चिन्ताः ।
 क्षयानलेनेव तरुप्रपञ्चस्तं देवदेवं शरणं प्रपद्ये ॥ २१ ॥
 न संस्तरोऽस्मा न तृणं न मेदिनी विधानतो नो फलकं विनिर्मितम् ।
 यतोर्निरस्ताक्षकपायविद्विषः सुधीभिरात्मैव सुनिर्मलो मतः ॥ २२ ॥
 न संस्तरो भद्रसमाधिसाधनं न लोकपूजा न च सहस्रीदनम् ।
 यतस्ततो ध्यानरतो भवानिशं विमुच्य सर्वामपि बाह्यवासनाम् ॥ २३ ॥
 न सन्ति बाह्या मम केचनाऽर्था भवामि तेषां न कदाचनाहम् ।
 इत्थं विनिश्चित्य विमुच्य बाह्यं स्वस्थः सदा त्वं भव भद्र ! मुक्तौ ॥ २४ ॥

आत्मानमात्मन्यवलोकमानस्त्वं दर्शनज्ञानमयं विबुध ।

एकाग्रचित्तः खलु यत्र तत्र स्थितोऽपि साधो ! लभसे समाधिम् ॥२५॥

एकः सदा शाश्वतिको ममात्मा विनिर्मलेश्चाधिगमस्वभावः ।

बहिर्भवा सन्ति परे समरता न शाश्वताः कर्मभवा स्वकीया ॥२६॥

यस्यास्ति नैक्यं वपुषाऽपि सार्द्धं तस्यास्ति किं पुत्रकलत्रमितैः ।

पृथक्कृते चर्मणि रोमकृपा कुतो हि तिष्ठन्ति शरीरमध्ये ? ॥२७॥

संयोगतो दुःखमनेकभेदं यतोऽऽनुते जन्मवने शरीरी ।

ततस्त्रिधाऽसौ परिवर्जनीयो यियासुना निर्वृतिमार्त्तमर्नानताम् ॥२८॥

सर्वं निराकृत्य विकल्पजालं संसारकान्तारनिपातहेतुम् ।

विविक्तमात्मानमवेक्षमाणो निर्लयसे त्व परमात्मतत्त्वे ॥ २९ ॥

स्वयं कृतं कर्म यदात्मना पुरा फलं तदीयं लभते शुभाशुभम् ।

परेण दत्तं यदि लभ्यते स्फुटं स्वयं कृतं कर्म निरर्थकं तदा ॥३०॥

निजार्जितं कर्म विहाय देहिनो न कोऽपि कस्यापि ददाति किञ्चन ।

विचारयन्नेवमनन्यमानसः परो ददतीति विमुञ्च शम्भुमीम् ॥ ३१ ॥

इति द्वात्रिंशता वृत्तैः परमात्मानमीक्षते ।

अनन्यगतचेतस्को नायसौ पदमव्ययम् ॥ ३२ ॥

ये परमात्माऽमितगतिविद्यः सर्वविन्निको नृशमनवधः ।

शाश्वदधीतो मनसि लभन्ते मुक्तिनिकेतं विभवजरं ते ॥ ३३ ॥

[१५]

श्रीविजयप्रभसूरीयम्
श्रीदेवपत्तननिवासि-जिनस्तवनम् ।

नतनाकिनिकायतरप्रमदं प्रमदप्रकरप्रसरन्महिमम् ।
महिमण्डलमण्डनमात्महितं महितं जगता महताऽसुमता ॥ १ ॥
सुमतिप्रदमुत्कुटमोहमहातमहानिक्कृते तरणे किरणम् ।
किरणं जनवञ्छितदेवमणेर्नसा श्रमणैर्विहितस्मरणम् ॥ २ ॥
स्मरणप्रवणं स्मरशूलभृतोऽभृत विश्वमसङ्ख्ययशःप्रसरैः ।
प्रसरत्कलिकालसुकल्पतरुं तरुणीजनगीतगुणं भविनाम् ॥ ३ ॥
भवनाशकरं करुणानिलयं लयलीनमनोभवकायरुचम् ।
रुचिराननतर्जितचन्द्रमसमसमज्जसज्जन्ममनोज्ञकरम् ॥ ४ ॥
करणद्विपमारणहस्तिरिपुं रिपुमित्रसमेक्षणमिष्टपरम् ।
परमार्हतपूजितपत्कमलं मलवर्जितकीर्तितरङ्गभरम् ॥ ५ ॥
भरणीपतिनिर्भयशर्मददं मददन्तिविभेदनकेशरिणम् ।
रणमुक्तममुं नुत पासगतं गतमत्सरमात्मनि भव्यजनाः ! ॥ ६ ॥

इत्थं श्रीविजयप्रभ-

सूरीश्वरसिद्धिदो जिनो जीयात् ।

देवकपत्तनवासी

स्तुतो मया सुधनवृद्धिकरः ॥ ७ ॥

[१६]

श्रीमहीमेरुमुनिप्रणीता
जिनस्तुतिपञ्चाशिका ।

(क्रियागुप्ता)

सकलसुरेश्वरमुत्स्या विबुधा सुविशुद्धबुद्धिनिधयोऽपि ।
स्तवन तीर्थाधिपते । 'जिनेश । ते नैव कर्तुमिह ॥ १ ॥
इति जानन्नपि नित्य तथाप्यह मुग्धमानस पवितुम् ।
१ विनयी हे जिनराज । स्तवनमिपात्ते निजा जिहाम् ॥ २ ॥
मन्ये न सर्वशस्त्रे तव वृत्तं विबुधवर्ण्यमानमिह ।
पुण्यप्रभूतगुरतरमहिमौऽतिक्रान्तसकलसुरम् ॥ ३ ॥
स्तुतिवादीक्षेऽमंकरव्यज जिन । त्वा सुरेशससेयम् ।
समवसृतिमप्यभाज ससृतिहरण कदा मौदात् १ ॥ ४ ॥
तत्त्वतरुजटदधारासासितभूवल्लय । भव्यजनयारा ।
अतिशयसमूहशाली नां५ । भवाध्वरणगुणपाली ॥ ५ ॥
सकल । ससार । सलक्षण । ससारासारता समधिगाय ।
सर्वज्ञ । सर्वसङ्गे भगवन् भवानभावाय ॥ ६ ॥
ससारवारिराशि निपमतर दुस्तर च जिनराज । ।
निदभासिततारमुत्त लब्ध्वा वैराग्यमत्र भवान् ॥ ७ ॥

१ हे जिन । ईशान । २ विनयो ईह । ३ गुस्तरमहि माति ।
४ ईक्षे । ५ नाथ-पालय । ६ ससार । ७ तदार-तीर्णवान्,
मुख क्रियाविशेषणम् ।

भाषितशुचिसंल्यागेऽम उदितोदितधाम ! सदगुणग्राम ! ।
 कृत्वा कर्मनिरासं दूरीकृतदुःखभववासम् ॥ ८ ॥
 निर्जितमनोज्ञ ! हारोज्ज्वलगुणमण्डल ! विशालतममाल ! ।
 कृपया भावारिभयं भविनां भूमौ भवानेव ॥ ९ ॥
 अष्टविधकर्मरोगापनोदविशदागैद सदा विमदः ।
 त्वमविपद जन्तूनां हितेच्छया शुद्धसिद्धान्तम् ॥ १० ॥
 शशिशोभमानसाधितं यशोऽतिघवलीकृतावनीबल्यः ।
 निःशेषजन्तुकरुणां निष्कारणवत्सलोऽत्र भवान् ॥ ११ ॥
 कनकविराजितमोचे सुरनरतिर्यगूविजातसङ्कोचे ।
 भवतेश ! समवसरणे द्वेधा धर्मो धराभरणे ! ॥ १२ ॥
 न कदा करुणाम्बुनिधे रजनीश ! परोपकारिता भवतः ।
 विद्रुतेह यथा तपनात् प्रकाशिता विश्वविश्वहिता ॥ १३ ॥
 उज्झितसंसृतदोषे पाणिन्यपि जनितपुण्यमतिपोषे ।
 मैत्र्याऽपरत्र रोषे निरीक्षिते भवति कृततोषे ॥ १४ ॥
 ननु 'निर्ममे त्वदीये हृदये जिन ! वेद्मि मुदितया वासः ।
 मित्रामित्रेषु यतस्त्वमेकरूपः सदा विदितः ॥ १५ ॥
 शिवपदसाधनविहितादरस्य भवतस्तपः समाचरतः ।
 हृदये सत्क्षान्तिर्मये स्थानं न कदापि रोषेण ॥ १६ ॥

१ भगवतः । २ जह्वार उज्ज्वलः । ३ भगवतः—अधीकृतः ४

अधित—अदधात् । ५ ऊचे—अवादि । ६ करुणाम्बुनिधे ॥ ईश ! भजनि ।
 ७ स्वादौ सप्तमी त्यादौ वर्तमाना । ८ निर्ममे—ममत्वरहिते, क्रिया-
 पदपक्षे निर्ममे—निर्मितवान् । ९ अये इति क्रियापदम् ।

दु सहसुरनरतिर्यङ्मृतोपसर्गावली त्वया त्रेधा ।

विश्वे क्षमीश ! सम्यक् सिद्धिसुखास्वादरसिकेण ॥ १७ ॥

दुर्जनजनेन लपितं दुर्वचनं श्रवणशूलसदृशमपि ।

भवता सुरपतिविहितस्तुतितुल्यममानिमुनिमुख्य ! ॥ १८ ॥

भव्यजननयनकैरववने विकाशं सदा ददानेन ।

चन्द्रोपमितिर्भवतासितेन युक्तं जगन्नाथ ॥ १९ ॥

विषयमतिविषमरजनीविनाशमनिशं वितन्वता भवता ।

रवितोऽधिकेन लोके भाँवि ख्यातिप्रतापेन ॥ २० ॥

भव्यविभारोचिष्णुर्निराकरिष्णुर्भव भयोपेतम् ।

एकस्त्वमेव संवरमिन्द्रियजयसम्भव सत्यम् ॥ २१ ॥

चित्रं विशददयास्थ क्षमावतां मुख्यता सदैव दधत् ।

सकलं भावास्खुलं नाथ ! त्वं त्रिभुवने विदित ॥ २२ ॥

अमृतरसादपि समधिकरसं विशेषादशेषशान्तरसम् ।

नक्त दिवापि चित्रं त्वं न सदा सार्वधान जिन ! ॥ २३ ॥

ननु नव्यरम्यरञ्जितसुरनम्यपद ! प्रभावतो भवत ।

आजन्मजातवैराक्षित्र तिर्यग्गणेर्नापि ॥ २४ ॥

विदितचरित्रेषु रहो मुख्यां के के न विषयज सौख्यम् ।

जिनवर ! भवता तु जने तत् त्यक्तं विषमिवाऽवेत्य ॥ २५ ॥

१ अक्षमि हे ईश ! २ अमानि । ३ तेन-भवता चन्द्रोप-
मिति, युक्तं जगन्नाथः असि । ४ अभावि इति क्रियापदम् ।

५ भवता त्वं सदा न न अधा-अदधः । ६ आपि क्रियापदम् ।

दोषैरष्टादशभिर्नाथ ! मनस्ते मलीमलं न जने ।

समतौनितरां क्षालितकर्ममलत्वात् कदाचिदपि ॥ २६ ॥

इह ते विशदाचाराचरणपरस्य प्रभो ! मनो न मनाक् ।

संवेगसावधानं कदापि पञ्चप्रमादेषु २७ ॥

हरिहरमुख्या देवा जिन ! विख्याता जगत्त्रये सम्तु

त्वय्येव परं प्रकटं दृश्यते^१या वीतरागत्वम् ॥ २८ ॥

परिमन्नृपे देदीप्यमानचरणे सुभक्तिरिह भवति ।

येन जिनेश्वर सत्या दुःप्राप्ता मुक्तिरपि तेन ॥ २९ ॥

प्रकटितसुख ! कलिकाले लयालयं शमरसं जने योऽत्र ।

स तव प्रसादविशदः परमां पुष्टिं जगामैवम् ॥

ये परमायुर्मायं तव शासनयानपात्रमतिनिविडम् ।

ते तैरैरतारतरं भवजलधिं लीलया लोके ॥ ३१ ॥

ये दुर्गतिभयभीता नैव विकारेषु मानसं स्वीयम् ।

लब्ध्वा ते जिन ! वचनं ते धन्याः शिवपुरं प्राप्ताः ॥ ३२ ॥

या भवमतयो^२ धुर्या मोहबले मुख्यतां क्षमाधीश ! ।

तास्तत्त्वज्ञस्तरसा तवाज्ञया वर्जिताः सततम् ॥ ३३ ॥

कामार्गिण जलद ! दुर्विलदुःस्रक्षेप्येषु ये कथायेषु ।

चित्तप्रसरं न जनास्ते वसुधायां तवादेश्याः ॥ ३४ ॥

१ न भकृत । २ अविशत्-प्रविष्टम् । ३ आ-समन्तात् दृश्यते ।

४ भवति । ५ जगाम । ६ अयुः-जग्मुः • तेहः-तीर्णवन्तः । ८

अदुः-दत्तवन्तः । ९ अयुः । १० ददुः-दत्तवन्तः ।

य परमविभाव ! सदानन्दमये तव भते ह्यकम्पमति ।
 तस्य जिनेश्वर ! विश्वे न दुर्लभा शिवपदावाप्ति ॥३५॥
 य क्लि निर्मलमनसाऽस्मेरदेवममाय ! निर्ममाधीश ! ।
 तत्र नाम महामन्त्र समीहित करगत तस्य ॥३६॥
 य श्रीजिनेन्द्र ! मिथ्यामतिमुदितो मानसे नवक्रोधार्त् ।
 शुभवति भवति द्वेष नहि भवति स भव्यताशाली ॥३७॥
 सद्द्वयाव्यतीतनवनवभवसम्भूतानि पापकर्माणि ।
 तव शिवरुर ! सद्दयानाजिनीतिभक्तिप्रसक्तामा ॥३८॥
 ताप पाप च जने समन्तत सन्तत निरस्यन्ती ।
 तव वागविबुद्धेर्गङ्गावोदी द्रवण्यतम ! ॥३९॥
 तादृक्षसमवसरण भवभयहरण जगत्रयीशरणम् ।
 न तव पुरा के भव्या दृष्ट्वा पुरत परान दम् ? ॥४०॥
 भक्त्या धाम मनोरमसुरनिमित्तसमवसरण रुद्धिवरम् ।
 हृदये भवन्तमीश न वय मिथ्यामतिमूढा ॥४१॥
 सुरतरुरिह तव चरित निशम्य मये विदूरतरदेशम् ।
 चिन्तातिगफलदातुर्बहुधाम निरात्रमानस्य ॥४२॥
 अकृतकलविलासादिलातलाभासिकेवलालोकात् ।
 भवतोऽधिगय सुकृत ससार मूलत मुजन ॥४३॥

१ अस्मरत-स्मृतवान् । २ मानसे न यत्र अधात । ३
 जिनाति-जीर्णकराति । ४ अवादि । ५ आपु-प्राप्तवन्त अत ।
 ६ अधाम-अस्थापयाम । ७ आम-भक्ति प्रकार । ८ भसात्-
 अन्तमकृत ।

विज्ञप्तेः पापपारावदलितनरकालिमोहनृपकारा ।
 कांस्कान्न ते जिनाज्ञा सुपालिता साधुजनमान्या ॥४४॥
 आज्ञा यदि त्वदीया लब्धा भवकोटिदुर्लभेह मया ।
 तत्तां कामगवीमपि नाहं तु समीहया युक्तः ॥४५॥
 संसारे कान्तारेऽनन्तभवन्नाथ ! जन्तुनाऽनेन ।
 दुःखं वचनातीतं विना तवाज्ञां जिनाधीश ! ॥४६॥
 त्रिभुवनविदितोदद्योतं त्वयि दृष्टे यद्यहं न जगदीश ! ।
 मोहान्धकारभिदुरे सकोऽपि दोषो ममैव तदा ॥४७॥
 नित्यं प्रीणितहृदये भाषितनिःशेषजन्तुजातदये ।
 विहितान्तरारिविजये त्वयीक्षिते मोदमहममये ॥४८॥
 सितकरसौम्यतरास्ये योगिजनैस्तत्त्वतस्तु समुपास्ये ।
 मोहेनाहं दास्ये कथं त्वयीशे श्रितेऽहास्ये ? ॥४९॥
 अहमिह हरिहरमुख्याऽनेकसुराणां चरित्रमाकर्ण्य ।
 त्वामेव देवदेवं निष्कारणवत्सलं लोके ॥५०॥
 भव्यजनेशोधीश्वर ! पवित्रचारित्रराधनं सुमतिम् ।
 सततं समीहमानं माममलज्ञाननीरनिधिः ॥५१॥
 पदनतनिर्जरराजे भवत्यहं सेवकोऽपि गाढतरम् ।
 तेन त्वदीयसेवा भवे भवे मे मृशं भूयात् ॥ ५२ ॥

१ आ—समन्तात् समीहे । २ उद्द्योते हे कान्त !—स्वामिन्!
 नारे—प्रापि । ३ प्रीणितहृत्—अये—गच्छामि । ४ लोके—भवलोक्यामि ।
 ५ भव्यजनं शाधि—सिद्धां देहि हे ईश्वर ! । ६ हे पदनतनिर्जर !
 राजे—शोभेऽहम् ।

गच्छाधिपश्रीजयकीर्तिसूरि-
 शिष्यो महीमेरुरह स्तव ते ।
 कृत्वा क्रियागुप्तकवित्वमिथ
 त्वामेव दध्या हृदये जिनेन्द्र । ॥५३॥

[१७]

श्रीचन्द्रप्रभसूरिप्रणीत
 साधारणजिनस्तवनम् ।
 (प्रभातकुलकापराख्यम्)

प्रातेरेव समुत्थाय तीर्थनाथ ! मुख तव ।
 ये पश्यन्ति प्रणश्यन्ति तेषां नियतमापद ॥१॥
 जिनेन्द्र ! त्वन्मुखाम्भोजं प्रातः पश्यन्ति ये नरा ।
 सार्द्धं सर्वज्ञकल्याणैर्नित्यं त्यजति तां नरा ॥२॥
 भावतो भवतो दृष्टं मुखं दिनमुखे न ये ।
 मर्त्यजन्मफलं नाथ ! नाशितं नाशितं हि तैः ॥३॥
 प्रभो ! प्रभोदयेऽवश्यं पश्यन्नास्य तवान्वहम् ।
 नरो न रोगदारिद्र्योपद्रवैर्देव ! दूयते ॥४॥
 भेदं पुण्यमपुण्यानां प्रभो ! प्रातः प्रयाति ते ।
 मुखं मुखमभीष्टानां सुदृष्टेर्दृष्टिगोचरम् ॥५॥
 दृष्ट्वा ते वीतरागास्य कान्तोपान्तं मनोहरम् ।
 कथमन्येति भव्यानां कान्तोपान्तं मनोहरम् ? ॥६॥

यस्ते सुमोत्थितः पश्येत् पादपद्मं सुदारुणम् ।
 न पुनर्लभते नाथ ! भवे दुःखं स दारुणम् ॥७॥
 निःशेषमङ्गलागारे प्रगेऽङ्घ्री यो न नाथ ! ते ।
 वीक्षते स कथं मूढो मोक्षसौख्यस्य नाथते ? ॥८॥
 प्रभा ते पादयोः सृष्टा प्रभाते शिरसा प्रभो ! ।
 विभवं वितनोत्याशु विभवं च पदं नृणाम् ॥९॥
 प्रभो ! त्वत्पादयोर्नित्यमरुणामरुणोदये ।
 स्पृशन् स्पृश्यते नाथ ! पातकैर्भवपातकैः ॥१०॥
 त्वत्पादनखचन्द्राणां ज्योत्स्नया स्नपिता विभो ! ।
 प्रणन्तारः प्रगे भान्ति मूर्त्तपुण्योज्ज्वला इव ॥११॥
 किं गुणैः किं कुलेनापि किं रूपेण किमाज्ञया ? ।
 किं विभो ! विभवेनापि न चेन्नित्यं त्वमीक्ष्यसे ॥१२॥

एतत्प्रभातकुलकं पुलकं दधानो

यस्ते निशान्तमुपगम्य निशान्त एव ।

स्वामिन् ! पठेत् त्रिदिववासमुपास्य पश्चा-

चन्द्रप्रभामलमुपैति पदं स मुक्तेः ॥१३॥

[१८]

श्रीसोमप्रभसूरिविरचितं

साधारणजिनस्तवनम् ।

श्रीमन् ! धर्मं श्रय मम मनः सन्मतेऽम्ब ! प्रसीद

श्रद्धे ! श्रेयोजलभरनदि ! प्रोहस त्वं प्रकामम् ।

युवां जिनं पश्यतमक्षिणी ! हे नैर्मल्यमेयं श्रयते यथा वाम् ।
प्राप्तं फलं स्वस्ति गतं युवाभ्यां पापं च पुण्यं युवयोश्च तेजः ॥३॥

यूयं नश्यत रे कपायरिपवः ! युष्मान् जिनः प्रेक्षते
युष्माभिर्मथितं जगन्मुनिपतिः कुद्धोऽस्ति युष्मभ्यमाः ।
भाग्यं युष्मदपासरन्ननु बलं युष्माकमद्य क्षितं
किं युष्मासु न चेतनाऽस्ति यदियत्यद्यापि वो घृष्टता? ॥४॥
अवचूरिः ।

सन्ति । सन्तीति क्रियापदम् । के कर्तारः ? अनन्तगुणाः । कस्मिन् ?
स्वयि ॥ २ ॥

‘ युवाम् ’ हे अक्षिणी ! युवां जिनं पश्यतम् । पश्यतं इति
क्रियापदम् । के कर्तृणी ? युवाम् । कं कर्मतापद्यम् ? जिनम् ।
यथा यां अयं नैर्मल्य श्रयते । श्रयते इति क्रियापदम् । किं कर्म ?
नैर्मल्यम् । किम्भूतम् ? अयम् । के ? युवाम् । कथम् ? यथा
युष्मदो द्वितीया द्विरुचनेन सह वाम् इत्यादेशः । नैर्मल्यस्य भावो
नैर्मल्यम् । भावे ये, वृद्धी सिद्धिः । युवाभ्यां फलं प्राप्तम् । युवाभ्यां
स्वस्ति गतं भवतु । च-पुनः युवाभ्यां पापं गतम् । तृतीया-चतुर्थी-

१ अयम्—प्रधानम् । २ ‘ शिग् सेवायाम् ’ फलवत्कर्तरि
‘ इगितः ’ (सिद्ध० ३—३—९५) आत्मनेपदम् । ३ ‘ द्विरे वां
नी ’ (सिद्ध० २—१—२२) इति वाम् आदेशः । ४ युवाभ्यां-
सम्प्रदानभूताभ्याम् । युवयो सम्बन्धि पुण्यं युवयोर्विषयभूतयो-
स्तेजस्र । समस्तोति क्रियापदं स्वयमेवाध्याहार्यम् । ‘ यत्राऽन्यत्
क्रियापदं न श्रूयते तत्राऽस्त्योति भवति परः प्रयुज्यते ’ इति न्यायवलात् ॥
इति युष्मदः सप्तविंशत्येकविंशतिवचनप्रयोगरूपोदाहरणानि ॥

अहं वीरः प्राप्ताः शरणमबला मां त्रिभुवनं

मया जिग्ये महं स्पृहयति मही मद भुवि सुखम् ।

ममायं साम्राज्यं मयि बलमलं तावदिति हि

स्मयं दध्रे यावन्न जिन ! मदनोऽव्याधि भवता ॥५॥

अवचूरिः ।

पञ्चमीद्विवचनोदाहरणम् । युषयोः पुण्य वर्त्तते । कथम् । च-पुनः ? युषयोः तेजो वर्त्तते ॥ ३ ॥

‘यूपम०’ रे कपायरिपवः ! यूयं नश्यत । नश्यत इति क्रियापदम् । कपाया एव रिपवः कपायरिपवः तेषां सम्बोधन हे कपायरिपवः । ‘नशीच् अदर्शने’ इत्यस्य ‘दिवादेः श्यः’ (सिद्ध० ३-४-७२) इति श्यप्रत्यये पञ्चमी ते सति सिद्धम् । युष्मान् जिनः प्रेक्षते । युष्माभिर्जगन् मथितम् । आः इति ऐदे । युष्मभ्यं मुनिपतिः क्रुद्धोऽस्ति । युष्मद् भाग्यं अपासरत् । ‘सु गतौ’ अपपूर्वः । ननु इत्यामन्प्रणे । युष्माक वल क्षितम् । कथम् ? अद्य । युष्मानु किं चेतना नास्ति ? यत् अद्यापि वः इयती धृष्टता वर्त्तते । केपाम् ? वः । किम्भूता ? इयती । कथम् ? यत् । कथम् ? अपि । युष्मदो बहुवचने मामि ‘पदाणुं विभक्त्यैकवाक्ये वस्नता बहुवचने’ (सिद्ध० २-१-२१) इत्यामा सह वमादेशे चेति सिद्धम् ॥ ४ ॥

‘अह०’ अहं वीरोऽस्मि । किंलक्षणः ? वीर । मां अबलाः शरणं प्राप्ताः । प्राप्ता इति क्रियापदम् । के कर्तारः ? अबलाः । किं कर्मतापन्नम् ? शरणम् । क कर्मतापन्नम् ? माम् । द्विकर्मको धातुः । मया त्रिभुवन जिग्ये । महं मही स्पृहयति । भुवि सुखं वर्त्तते । कस्मात् ? मत् । अस्मत्पञ्चम्यैकवचनम् । मम अग्य-प्रधान साम्राज्यं वर्त्तते । सम्राटो भाव साम्राज्यम् । किंलक्षणम् ? अग्यम् । करय ? मन । अस्मदो दत्ता महं ‘तत्र मम दत्ता’ (सिद्ध० २-१-१५)

आवां याव इतो निहन्ति न जिनो नौ मित्र ! यत्र स्थिता-

वावान्यामभवत् स्मरस्य सखितो रुधश्च कामान्तकः ।

पुण्यं चाऽद्य परिच्युतं बत बलं क्षीणं न धीश्चावयोः

सञ्चिन्त्येति विभो । प्रणेशतुरं त्वद्वेपरागाविमौ ॥६॥

इति मम आदेशः । मयि बलं अलं-अत्यथ वृत्तते । वर्तते इति क्रियापदम् । किं कर्तुं ? बलम् । कस्मिन् ? मयि । हि-निश्चितम् । तावत् इति मदनः-कामः-स्मय-गर्वं दधे । दधे इति क्रियापदम् । कः कर्त्ता ? मदन । कं कर्मतापन्नम् ? स्मयम् । कथम् ? तावत् कथम् ? हि । हे जिन । यावत् मदन भवता न अव्याधि-न ताडितः । अव्याधि इति क्रियापदम् । केन कर्त्ता ? भवता । कः कर्मतापन्नः ? मदनः । कथम् ? यावत् । कथम् ? न । 'व्यधंश्च ताडने' 'भावकमणोः' (सिद्ध० ३-४-६८) इति निचि 'अद्यतना' (सिद्ध० ५-२-४) न लुकि । 'ञ्जिति' (सिद्ध० ४-३-५०) वृद्धौ पूर्व 'अद्धातोरादिहस्तन्यां चामाळा' (सिद्ध० ४-४-२९) इति अटि अव्याधि इति सिद्धम् ॥ ५ ॥

* आवां० ' इतः आवां यावः । 'यावः' इति क्रियापदम् । को कर्त्तारो ? आयाम् । कुतः ? इतः । हे मित्र ! यत्र स्थितो नौ—आवां जिनो न निहन्ति । निहन्ति इति क्रियापदम् । कः कर्त्ता ? जिनः । को कर्मतापन्नो ? नौ—आवाम् । कथम् ? न । नौ किं-

१ आवाभ्यां स्मरस्य सहाय्योऽभवत् । आवाभ्यां सम्प्रदान-भूताभ्याम् । कामान्तकः वृद्धोऽस्ति । 'वृद्धद्वेष्ट्यामूयाऽर्थव्यं प्रति श्लोपः' (सिद्ध० २-२-२७) इति चतुर्थी । कामान्तकः—जिनः । भेदेन विशेषणेन स्मरसहाय्ययो रागद्वेषयोः क्रोधहेतुत्वम्यनक्ति । आपयोः सम्बन्धि बलं क्षीणम् । आवयोर्विशेष्यभूतयोः पोः नास्ति ।

ममा नाथ । भवार्णवे वयमितस्तत् तारयास्मान् शुभै-

र्दष्टोऽस्माभिरसि त्वमीश । वितरास्मभ्य मनोवाञ्छितम् ।

अस्मन्नाशय पातक मुनिपते । ऽस्माक त्वमेवोशिता-

ऽस्मासु ज्ञानमुदीरय त्वदपर को न स्मृतेर्गाचर ? ॥७॥

अवचूरि

लक्षणौ ? स्थितौ । कत्र ' यत्र । आवाभ्या स्मरस्य सखिता ४
वत् । अभवत् इति क्रियापदम् । का कर्त्री ? सखिता । कस्य
स्मरस्य । काभ्याम् ? आवाभ्याम् । अस्मदस्मृतोयाद्विवचने भ्या
आवादशे दस्याऽऽवे सिद्धम् । च-पुन । आवाभ्यां कामान्त
क्रुद्धाऽस्ति । अस्तीति क्रियापदम् । क कता ? कामान्तक
किंलक्षण ? क्रुद्ध । काभ्याम् ? आवाभ्याम् । कामस्य अन्त
कामान्तक । च पुन । आवाभ्यां । अथ पुण्य परि-युतम् ।
युतामाति ाक्रियापदम् । किं कर्तृ ? पुण्यम् । काभ्याम् ? आ
भ्याम् । कदा ? अथ । तृतीया-चतुर्थी-पञ्चमी द्विवचने सम्
रूपम् । सर्वत्राऽऽवाभ्याम् इति ज्ञेयम् । वत् इति खवे
भावयो चल क्षीणम् । क्षीणम् इति क्रियापदम्
भावयो न धीरस्ति । अस्तीति क्रियापदम् । वा कर्त्री
धो । कथम् ? न । हे विंभो ! इति सञ्चिन्त्य इमो रागं
वत् अरम् अयधम् । प्रणशतु - नष्टौ । प्रणशतु इति क्रियापद
को कर्तारो ? रागद्वेषो । किंलक्षणा ? इमो । सिद्धि पूर्वव
कथम् ? अरम् । किं कृत्वा ? सञ्चिन्त्य । कथम् ? इति ।

‘ममा नाथ० हे नाथ’ वय भवानव ममा । ममा इति क्रियापद
क कर्तार ? वयम् । कस्मिन् ? भवानव । भव एव अर्णव भवान
‘ममा वामा’ (मिद्ध० २-१-२४) इति त्वाददेश पदात् प
अत्रापि ‘ममा त्वा मा’ (सि० २-१-२४) इति माऽऽदेश

एव पावितमां स्तुवेऽनवरतं त्वाऽहं नतत्वं प्रभो !

रक्षाऽहं त्वमपीश ! पाहि भवतो मा संस्तुत ! त्वां जवात् ।

भद्रं ते स्मृतमक्षमुद्भूतभव ! त्रैलोक्यनीलोत्पल !

श्रीसोमप्रभसूरिसंस्तुतगुण ! श्रेयःश्रियं देहि मे ॥८॥

[१९]

नमस्कारस्तवनम् ।

अरिहंताण नमो पूवं अरहंताणं रहस्तरहियाणं

पयओ परमिद्धीणं अरुहंताण धुअरयाणं ॥१॥

निःडुअट्टुफम्मिधणाण वरणाणदंसणधराणं ।

मुत्ताण नमो सिद्धाणं परमं परमिद्धिगूयाणं ॥२॥

तस्मिन् भवार्णवे । तत्-तस्मात् कारणात् । इत् भवार्णवात् एव
अस्मान् तारय । तारय इति क्रियापदम् । कः कर्ता ? त्वम् ।
कान् कर्मतापन्नान् ? अस्मान् । 'पूर्वं युष्मान् भव अस्मान्' इति
सिद्धम् । कथम् ? तत् । कुतः ? इतः भवार्णवात् । हे ईश !
शुभेः एव दृष्टोऽसि । अस्मभ्य एवं मनोवाञ्छित वितर । हे मुनिपते !
अस्मात् पातक एव नाशय । हे मुनिपते ! अस्माक त्वमेव ईशिता
वर्तसे । अस्मात्तु ज्ञानमुदीरय । उदीरय इति क्रियापदम् । कः
कर्ता ? त्वम् । किं कर्मतापन्नम् ? ज्ञानम् । केषु ? अस्मात्तु । न
अस्माकम् त्वत् अपरः स्मृतगोषरः कोऽस्ति ? अपि तु न कोऽपि ।
किलक्षणः ? अपरः । अस्मात् ? त्वत् । पुनः किलक्षणः ? गोषरः ।
कस्याः ? स्मृतः । केषाम् ? नः-अस्माकम् । सर्वत्र पूर्वं युष्मत्पण्ड-
रूपवत् सर्वविनाशिबहुवचनेषु अस्मदो रूपं श्रेयम् । गोषरभयात्
माधनिका इति ॥७॥

आदारधराण नमो पचविहायारसुद्धियाण च ।
 नाणीणायरियाण आयारुवणसयाण सया ॥३॥
 वारसविह अपुव्व दिताण सुभ नमो सुअहराण ।
 सययमुवञ्जायाण स ज्ञायञ्जाणजुत्ताण ॥४॥
 सव्वेसिं साहूणं नमो तिगुत्ताण सव्वलोए वि ।
 तव नियमनाणदसणजुत्ताण वभयारीण ॥५॥
 एसो परमिद्धीण पचण्हवि भावओ नमुक्कारो ।
 सव्वस्स कीरमाणो पावस्स पणासणो होइ ॥६॥
 भुवणे वि मगलाण मणुयामुरअमरखयरमहियाण ।
 सव्वेसिमिमो पढमो होइ महामगल पढम ॥७॥
 चत्तारि मंगल मे हुतु रहता तहेव सिद्धा य ।
 साहू अ सव्वकाल धम्मो य तिलोचमगल्लो ॥८॥
 चत्तारि चेव ससुरासुरस्स लोगस्स उत्तमा हुति ।
 अरहत सिद्ध साहू धम्मो जिणदेसियमुयारो ॥९॥
 चत्तारि वि अरहत सिद्ध साहू तहेव धम्म च ।
 ससारधोररक्खसभण्ण सरण पवज्जामि ॥१०॥
 अह अरहओ भगवओ महइ महावीर वद्धमाणस्स ।
 पणयसुरेसरसेहरवियलियकुसुमच्चियकमस्स ॥११॥
 जस्स वरधम्मचक्क दिणयरविंब व भासुगञ्जाय ।
 तेएण पज्जलत्त गच्छइ पुरओ जिणिंदस्स ॥१२॥
 आयास पायाल सयल महिमडल पयासत्तं ।
 मिच्छच्चमोहतिमिरं हरेइ तिण्हपि लोयाण ॥१३॥

सयलम्भि वि वियलोए चितियमित्तो करेइ सत्ताणं ।
 रक्खं रक्खसडाइणिपिसायगहजक्खभूआणं ॥ १४ ॥
 लहइ विवाए वाए ववहारे भावओ सरंतो य ।
 जूए रणे य रायंगणे य विजयं विसुद्धप्पा ॥ १५ ॥
 पच्चूसपओसेसुं सययं भव्वो जणो सुहज्झाणो ।
 एयं ज्ञापमाणो मुक्खं पइ साहगो होइ ॥ १६ ॥
 वेयालरुइदाणवनरिंदकोहंडिरेवईणं च ।
 सव्वेसिं सत्ताणं पुरिसो अपराजिओ होइ ॥ १७ ॥
 विज्जु व्व पज्जलंति सव्वेसुवि अक्खरेसु मत्ताओ ।
 पंचनमुक्कारपए इक्किक्के उवारिमा जाव ॥ १८ ॥
 ससिधवल-सलिलनिम्मलआयारसह च वण्णिअं विंदुं ।
 जोयणसयप्पमाणं जालासयसहस्सदिप्पंतं ॥ १९ ॥
 सोलसमु अक्खरेसुं इक्किक्कं अक्खरं जगुज्जोअं ।
 भवसयसहस्समहणो जाम्भि ठिओ पंचनवकारो ॥ २० ॥
 जो थुणइ हु इक्कमणो भविओ भावेण पंचनवकारं ।
 सो गच्छइ सिवल्लोअं उज्जोअंतो दस दिसाओ ॥ २१ ॥
 तव नियमसजमरहं पंचनमुक्कारसारहिनिउत्तो ।
 नाणतुरंगमजुत्तो नेइ फुटं परमनिव्वाणं ॥ २२ ॥
 सुद्धप्पा सुद्धमणा पंचसु समिईसु संजुअ तिगुत्तो ।
 जे तम्मि रहे लम्मा सिग्घं गच्छंति सिवल्लेयं ॥ २३ ॥
 थंमेइ जलं जल्लं चितियमित्तो वि पंचनवकारो ।
 आरि-मारि-चोर-राउल-घोरुवसगं पणासेइ ॥ २४ ॥

अट्टेव य अट्टसयं अट्टसहस्सं च अट्ट कोडीओ ।
 रक्खंतु मे सरीर देवासुरपणमिया सिद्धा ॥ २५ ॥
 ॐ नमो अरहताणं तिलोयपुज्जो य सधुओ भयवं ।
 अमरनररायमहिओ अणाइनिहणो सिवं दिसउ ॥ २६ ॥
 निट्ठवियअट्ठकम्मो सुइभूय-निरंजणो सिवो सिद्धो ।
 अमरनररायमहिओ अणाइनिहणो सिव दिसउ ॥ २७ ॥
 सव्वे पभोस-मच्छर-आहियाहियथा पणासमुवयंति ।
 दुगुणियकयधणुसइ सोउ पि महाधणुं सहसा ॥ २८ ॥
 इय तिहुयणप्पमाणं सोलसपत्त जलंतदित्तसरं ।
 अट्ठार अट्ठवल्लयं पंचनमुक्कारचक्कमिणं ॥ २९ ॥
 सयल्लज्जोइयभुवणं विदात्रियसेससत्तुसंघायं ।
 नासियमिच्छत्ततमं वियलियमोहं इयतमोहं ॥ ३० ॥
 एय सया मज्झरथो सम्मदिट्ठी विसुद्धचारित्तो ।
 नाणी पवयणभत्तो गुरुज्जणसुस्सूसणापरमो ॥ ३१ ॥
 जो पंचनमुक्कारं परमो पुरिसो पराइ भत्तीए ।
 परियत्तेइ पइदिणं पयओ सुद्धप्पओ अप्पा ॥ ३२ ॥
 अट्टेव य अट्टसयं अट्टसहस्सं च उभयकालंपि ।
 अट्टेव य कोडीओ सो तइयभवे ल्हइ सिद्धिं ॥ ३३ ॥
 एसो परमो मंतो परमरहस्सं परंपरं तत्तं ।
 नाणं परमं नेयं सुद्धं द्धाणं परं ज्ञेयं ॥ ३४ ॥
 एवं कवयमभेयं स्वाइयमत्थं परागवणरक्खा ।
 जोइ, सुजं बिंदुं नाओ, तागल्लवो, निमत्ता, ॥, ३५, ॥

सोलस परमस्वरवीयविदुगन्धो जगुत्तमो जो उ ।

सुभवारसंगसायरमहत्थपुन्वत्थपरमत्थो ॥ ३६ ॥

नासेइ चोरसावयविसहरजलजलणत्रंघणसयाइं ।

चित्तिजंतो रक्खसरणसायमयाइं भावेण ॥ ३७ ॥

[२०]

नमस्कारस्तवनम् ।

—:०:—

नम्रामरेश्वरकिरीटानिविष्टशोण—

रत्नाप्रभापटलपाटलिताम्बुपिपीठाः ।

तीर्थेश्वराः शिवपुरीपथसार्धवाहा

निःशेषवस्तुपरमार्थविदो जयन्ति ॥१॥

लोकाग्रभागभवना भवभीतिमुक्ता

ज्ञानाक्लोकितसमस्तपदार्थसार्धाः ।

स्वाभाविकस्थिरविशिष्टमुखैः समृद्धाः

सिद्धा विर्लीनघनकर्ममला जयन्ति ॥२॥

आचारपञ्चकसमाचरणप्रवीणाः

सर्वज्ञशासनधुरैकधुरन्धरा ये ।

ते सूरयो दमितदुर्वमवादिवृन्दा

विश्वोपकारकरणप्रवणा जयन्ति ॥३॥

सूत्रं यतीनतिपटु स्फुटयुक्तियुक्त—

युक्तिप्रमाणनयमद्भगमैर्गभीरम् ।

ये पाठयन्ति वरसूरिपदस्य योग्या—

स्ते वाचकाश्चतुरचारुगिरो जयन्ति ॥४॥

सिद्धाङ्गनासुखसमागमबद्धवाञ्छा

ससारसागरसमुत्तरणैकचित्ता ।

ज्ञानादिभूषणविभूषितदेहमागा

रागादिघातरतयो यतयो जयन्ति ॥५॥

[२१]

श्रीदेवेन्द्रसूरिधिनिर्मितानि

त्रिंशच्चतुर्विंशतिकास्तवनानि ।

प्रथमभरतस्तवः ॥ १ ॥

अतीतजिनाः—

केवलज्ञानिन निर्वाणिन सागरमेव च ।

महायशोऽमिध वन्दे भक्त्या विमलनामकम् ॥ १ ॥

सर्वानुभूति प्रणुम श्रीधर दत्तसन्नकम् ।

दामोदर सुतेजस्क स्वामिन मुनिसुव्रतम् ॥ २ ॥

सुमति शिवगत्याख्यमस्ताघ च नर्माश्वरम् ।

अनिल यशोधराह कृतार्धं च नमाम्यहम् ॥ ३ ॥

जिनेश्वरं शुद्धमर्तिं सेवे शिवकरं तथा ।

स्यन्दभं सम्प्रति चेत्यतीताः सन्तु श्रिये जिनाः ॥ ४ ॥

वर्तमानजिनाः—

ऋषमं चाऽजितं चैव सन्भवं चामिननन्दनम् ।

सुमर्तिं पद्मप्रभाख्यं सुपार्श्वं नौम्यहं जिनम् ॥ ५ ॥

चन्द्रप्रभं च सुविधिं कलये हृदि गीतलम् ।

श्रेयांसं वासुपूज्यं च विमलानन्तजिजिणौ ॥ ६ ॥

धर्मनाथं तथा शान्तिनाथं कुन्युं तदन्तरम् ।

मल्लिं सुनिसुव्रताहं पूजयामितमां नमिम् ॥ ७ ॥

नेमिनं पार्श्वनाथं च वर्द्धमानमभिष्टुमः ।

इत्यमी वर्तमानास्ते भूयासुर्भूतये जिनाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

पद्मनाभं सूरदेवं सुपार्श्वं च स्वयंप्रभम् ।

सर्वानुभूतिमभितो वन्दे देवश्रुताह्वयम् ॥ ९ ॥

उदयाख्यं च पेढालं पोडिलं सितकीर्तिकम् ।

सुव्रतं चाममं निष्कपायं हृदि निवेशय ॥ १० ॥

निःपलासं निर्ममाख्यं चित्रगुप्तं तथा श्रये ।

समाधि—संवर—यशोधरान् विजय—मल्लकौ ॥ ११ ॥

देवं चानन्तवीर्यं च स्तुवे भद्रकरं तथा ।

इत्येते भाविनोऽर्हन्तो विभ्रं निघ्नन्तु मेऽन्वहम् ॥ १२ ॥

इत्याद्यमरतक्षेत्रेऽर्तिताद्या जिनपुङ्गवाः ।

संस्तुता अद्भुतां दधुः श्रीसद्गतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

द्वितीयभरतस्तवः ॥ २ ॥

अतीतजिनाः—

रत्नप्रभाभिधं सेवेऽमित-सम्भवसंज्ञकौ ।
 अकलङ्कं तथा चन्द्रस्वामिनं च शुभङ्करम् ॥ १ ॥
 सत्त्वनाथमहं स्तौमि सुन्दरं च पुरन्दरम् ।
 स्वामिनं देवदत्तं च तथा वासवदक्षकम् ॥ २ ॥
 श्रेयांसं विश्वरूपं च तपस्तेजसमञ्जसा ।
 प्रतिदोषं च सिद्धार्थं भजेऽहं संयमाऽमलौ ॥ ३ ॥
 देवेन्द्रं प्रवरं विश्वसेनाख्यं मेघनन्दनम् ।
 सर्वज्ञं नौमि चेत्येतेऽतीतास्सन्तु मुदे जिनाः ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

युगादिं स्तौमि सिद्धान्तं महेश-परमार्थकौ ।
 समुद्धरं भूधरं चौदघोतमार्जवनामकम् ॥ ५ ॥
 अभयनाथाऽप्रकम्पौ पद्मं सेवामि भावतः ।
 पद्मानन्दं प्रियकरं तथा सुकृतनाथकम् ॥ ६ ॥
 भद्रेश्वरं मुनिचन्द्रं पञ्चमुष्टिं त्रिमुष्टिकम् ।
 गान्धिकं प्रगवनाथं सर्वाङ्गं प्रणिदम्भहे ॥ ७ ॥
 ब्रह्मेन्द्रमिन्द्रदत्ताख्यं तथा जिनपतिं स्तुवे ।
 इत्येवं वर्त्तमानार्हद्वन्द्वं भद्रं ददातु नः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

सिद्धनाथं सम्यगाख्यं जिनेन्द्राभिधमाश्रये ।
 साम्प्रतं च तथा सर्वस्वामिनं मुनिनाथकम् ॥ ९ ॥
 विशिष्टापरनाथाख्यौ ब्रह्मशान्तिं च पर्वतम् ।
 कामुकं धामनामानं कल्पं संवरमाश्रये ॥ १० ॥
 स्वस्थाऽऽनन्दौ रविचन्द्रं प्रभवं भावये हृदि ।
 सन्निधिं च सुषर्णं च सुकर्माणं तथैव च ॥ ११ ॥
 अममं पार्श्वनाथं च वरिष्ठस्यामि शाश्वतम् ।
 इति भाविजिना मङ्गलु मोक्षसौख्याय सन्तु मे ॥ १२ ॥
 इत्थं द्वितीयभरतेऽतीताद्या जिनपुङ्गवाः ।
 संस्तुता अदभुतां द्युः श्रीसच्चतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

तृतीयभरतस्तवः ॥ ३ ॥

अतीतजिनाः—

वृषभं प्रियमित्राख्यं शान्तनुं सुमृदुं तथा ।
 अतीतमव्यक्त-कलाशत-सर्वजितः स्तुवे ॥ १ ॥
 प्रवृद्धं प्रवजितारख्यमीडे सौधर्मनामकम् ।
 तमोऽन्यद्वीपवप्रेणैव बुधनाथं प्रबन्धकम् ॥ २ ॥
 अतीतस्वामिप्रमुखैः पत्न्योपममकोपनम् ।
 निष्ठितं मृगनाभिं च हृदयान्तरहं वहे ॥ ३ ॥

देवेन्द्रं च प्रयच्छं च शिवनाथं तथाऽऽश्रये ।

इत्यतीता जिना सन्तु सतां पातकघातकाः ॥ ४ ॥

वर्तमानजिनाः—

ब्रह्मेन्द्र कर्पट चापि वृषभं प्रियतेजसम् ।

प्रशम विपमाङ्गाख्य श्रये चारित्रनामकम् ॥ ५ ॥

प्रभादित्य मुञ्जकेश पीतवाससमाश्रये ।

सुररिपु दयानाथं सहस्रध्वजसंज्ञकम् ॥ ६ ॥

जिनसिंहं शेषकं च बाहु—श्रीवाक्य—योगकान् ।

योगनाथं कामरिपुं नमामोऽरण्यवासकम् ॥ ७ ॥

नमिकं च तथा ज्ञानगर्भमेकार्जितं भजे ।

भवन्त्वमी वर्तमाना जिनेन्द्राः सर्वशर्मदाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

रत्नकेशं चक्रहस्तं कृतज्ञं परमेश्वरम् ।

सुमूर्तिं शुद्धार्तिमपि निष्केशमभिनौम्यहम् ॥ ९ ॥

प्रशस्तकं निराहारं मुहूर्तस्वामिनं श्रये ।

द्विजनाथं तथा श्वेताङ्गद चारुकनाथकम् ॥ १० ॥

देवनाथमहं वन्दे दयाधिकं च पुष्पकम् ।

नरनाथ प्रतिवृत्तिं नागेन्द्र च तपोनिधिम् ॥ ११ ॥

अश्वामोऽञ्जलनाथ चाऽऽरण्यक च दशाननम् ।

सात्त्विकं चेति भाव्यर्हन्मालिका मङ्गलाय मे ॥ १२ ॥

एव तृतीयभरतेऽतीताद्या जिनपुङ्गवा ।

संस्तुता अद्भुतां दधु श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

चतुर्थभरतस्तवः ॥ ४ ॥

अतीतजिनाः—

मदमत्तं तथा मूर्तिस्वामिनं च निरागमम् ।

प्रलम्बकं नमस्कुर्वे पृथ्वीपत्याभिधानकम् ॥ १ ॥

चारित्रनिधिमश्चामोऽपराजितसुबोधकौ ।

बुद्धेशं वैतालिकाख्यं त्रिमुष्टिं मुनिबोधकम् ॥ २ ॥

तीर्थस्वामिक—धर्मार्थं ग्रामेशं च समाधिकम् ।

प्रभ्वनादिप्रभुं सर्वतीर्थं नौमि नरोपमम् ॥ ३ ॥

कुमारकं विहारप्रस्वामिनं धरणेश्वरम् ।

विकासं च चतुर्विंशत्यतीताः पान्तु वो जिनाः ॥ ४ ॥

वर्तमानजिनाः—

जगन्नाथं प्रभासं च संवरस्वामिनं श्रये ।

भरतेशं तथा दीर्घाननं विख्यातमेव च ॥ ५ ॥

अक्षप्रानिकं (?) प्रबोधं च तपोनाथं च पापकम् ।

त्रिगरं सागरं वन्दे श्रीवासाख्यमहम्भतम् ॥ ६ ॥

सुकर्मेशं नमस्कुर्वे कमान्तिकाऽमलेन्द्रकौ ।

ज्वजासिकं प्रसादाख्यं विपरीताह्वयं तथा ॥ ७ ॥

भृगाङ्गं स्वामिनं वन्दे कपाटक—गजेन्द्रकौ ।

न्यानजं चेत्यमी वर्तमानास्तीर्थङ्गराः श्रिये ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

वसन्तध्वजमीडेऽह तथा रेवतिमातुलम् ।
 त्रिपद्म-घटितौ चैवावस चापदादिकम् ॥ ९ ॥
 भ्रमानन्द त्रिनयन विद्वास पृथुग तथा ।
 भगेन्द्र गोस्वाभिन च नमस्यामि प्रवासिनम् ॥ १० ॥
 मण्डलोक महावस्तू-दयार्य-स्वामिनौ श्रये ।
 दुर्दारिक-प्रबोधेशाऽभयागान् नौम्यह तथा ॥ ११ ॥
 दफारिक व्रतस्वामि-निधानकौ श्रये तथा ।
 त्रिकर्मक चेति भावि-जिनेशा सन्तु शान्तये ॥ १२ ॥
 इत्थ चतुर्थे भरतेऽतीताद्या जिनपुङ्गवा ।
 सस्तुता अदमुता दयु श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

पञ्चमभरतस्तवः ॥ ५ ॥

अतीतजिनाः—

पद्मचन्द्र च रक्ताङ्ग पूजयेऽहमयोगकम् ।
 सर्वार्थ मृगनाथ च हरिभद्र गणाधिपम् ॥ १ ॥
 पारित्रिक व्रतनाथ मुनीन्द्र दीपक तथा ।
 राजर्षि च विशाख चाऽचिन्तित चिन्तयाम्यहम् ॥ २ ॥
 रविस्थामि-सोमदत्तौ जयस्वामिनमाश्रये ।
 मोक्षनाथ तथा श्रम्यमानु च धनुपाङ्गकम् ॥ ३ ॥

रोमाञ्चकं मुक्तिनाथं प्रसिद्धं च नमाम्यहम् ।

तथा जिनेशमित्येतेऽतीतास्तीर्थकृतः श्रिये ॥ ४ ॥

वर्तमानजिनाः—

पद्मप्रभं प्रभावं (कं) च बलनाथं युगेश्वरम् ।

सुप्रभाङ्गं बलातीतं मृगाङ्गं समुपास्महे ॥ ५ ॥

कलम्बकं पवित्राङ्गमथ नौमि निषेधकम् ।

पापाग्रहर-सुस्वामि-मुक्तिचन्द्रांस्तथा श्रये ॥ ६ ॥

अप्राप्तिक-नदीतट-मलधारि-सुसंयमान् ।

ईडे मलयसिंहं च क्षोभं देवघरं तथा ॥ ७ ॥

प्रयच्छन्तागमिकौ च विनीतस्वामिनं स्तुमः ।

रतानन्दं चेति वर्तमाना भवतुदो जिनाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

प्रभावकं विजयेन्द्रं सुभावं हृदि भावये ।

दिवाकर-भागधेयो धनदं चापि पौषधम् ॥ ९ ॥

जिनदत्तं श्रये पार्श्वस्वामिनं मुनिसिंहकम् ।

आस्तिकं च भवानन्दं नृपनाथं नरायणम् ॥ १० ॥

प्रथमाङ्गं भूपतिं च दृष्टांशुं प्रमवीरुकम् ।

नान्दनं भार्गवं चापि चेतोऽन्तः स्थापयेऽन्वहम् ॥ ११ ॥

परावसुं किल्बिषादं नवनासिकमर्चये ।

भरतेशं चेति भाविजिनास्सन्तु भयापहाः ॥ १२ ॥

इत्थं पञ्चमभरतेऽतोताषा जिनपुङ्गवाः ।

संस्तुता अदमुतां दयुः श्रीसङ्घतिलकाश्रियम् ॥ १३ ॥

प्रथमैरवतस्तवः ॥ ६ ॥

अतीतजिनाः—

पञ्चरूपं जिनहरं तथा सम्पुष्टिकं स्तुवे ।
 उज्जयन्तं तथाऽधिष्ठायिकाख्यमाभिनन्दनम् ॥ १ ॥
 रत्नेशं रामेश्वराङ्गुष्ठिकविन्यासकाढयान् ।
 अरोपं सुविधानं च प्रदत्तं नौमि निश्चितम् ॥ २ ॥
 कुमारस्वामिनं सर्वशैलाख्यं च प्रभञ्जनम् ।
 सौभाग्यं दिनकराढं संस्मरामि व्रताभिषम् ॥ ३ ॥
 स्तौमि सिद्धिकरं शारीरिकं कल्पद्रुमाभिधम् ।
 तीर्थादिं च मालेशं चेत्यतीताः पान्तु वो जिनाः ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

बालचन्द्रं सुचन्द्रासिसेनाख्यौ नन्दिपेणकम् ।
 ऋषिदत्तं व्रतधरं सोमचन्द्रं स्मराम्यहम् ॥ ५ ॥
 दीर्घाननं दातायुष्कं सेवे शिवशताढयम् ।
 त्रेयांसं स्वयंजलं च सिंहसेनोपशान्तकौ ॥ ६ ॥
 गुप्तिसेनं सदावीर्यं पार्श्व-स्वाम्यभिधानकौ ।
 मरुदेवं श्रीधराढं श्यामकोष्ठं समाश्रये ॥ ७ ॥
 अग्निसेनाऽसिदत्तौ च वीरसेनं श्रयेतराम् ।
 इत्येवं वर्त्तमाना वो हरन्तु दुरितं जिनाः ॥ ८ ॥

भावेजिनाः—

सिद्धार्थं च विमलाख्यं यशोधोषममिष्टुमः ।
 नन्दिपेणं तथा स्वर्गमङ्गलं वज्रधारिणम् ॥ ९ ॥
 निर्वाणं धर्मध्वजं च सिद्धसेनं स्तवीम्यहम् ।
 महासेनं रविमित्रं सत्यसेनाभिधानकम् ॥ १० ॥
 श्रीसेनं मोहसेनं च समग्रामि स्वयं जिनम् ।
 देवदत्तं सुव्रताहं जिनेन्द्रं च सुपार्श्वकम् ॥ ११ ॥
 सुकोशलमनन्ताख्यं विमलामृतसेनकौ ।
 वन्देऽग्निदत्तमित्येते भाव्यहन्तः शुभाय मे ॥ १२ ॥
 इत्याद्यैरवतक्षेत्रेऽतीताद्या जिनपुङ्गवाः ।
 संस्तुता अदमुतां दधुः श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

द्वितीयैरवतस्तवः ॥ ७ ॥

अतीतजिनाः—

वज्रस्वामी—न्द्रदत्ताख्यौ सूर्यकाहं पुरुरवम् ।
 स्वामिकमवबोधाख्यं विक्रमेशं नमाम्यहम् ॥ १ ॥
 निर्घण्टक—हरिन्द्राख्यौ प्रणमामि प्रवेरितौ ।
 निर्वाणं सूरिनामानं धर्महेतुं चतुर्मुखम् ॥ २ ॥
 जनकेन्दुं स्वयंनाकं विमलादित्यनामकम् ।
 देवप्रभ—धरणेन्द्रौ सतीर्थं समुपास्महे ॥ ३ ॥

उदयानन्द-शिवाख्यौ वरिवस्यामि धार्मिकम् ।

क्षेत्रस्वामि-हरिश्चन्द्रावित्यतीता जिना मुदे ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

अपश्चिम पुष्पदन्तमर्हन्त सुचस्त्रिकम् ।

सिद्धानन्द नन्दक च पद्मरूप तथा स्तुवे ॥ ५ ॥

... भं च रुक्मीन्द्रं चित्तपालकम् ।

पेढाल-सिद्धस्वराख्या-ऽमृतेन्दु-स्वामिमामकान् ॥ ६ ॥

भोगलिङ्ग च सर्वार्थं मेघानन्द तथा श्रये ।

नन्दिकेश हरमधिष्ठायक च स्वशान्तिकम् ॥ ७ ॥

नन्दिस्वामिनमानौमि कुण्डपार्थं विरोचनम् ।

इत्यमी वर्त्तमाना स्यु सर्वज्ञा सर्वसिद्धिदा ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

वीरार्यं स्तौमि विजयप्रभं सत्यप्रभ तथा ।

महामृगेन्द्र चिन्ताग्रमणिसञ्जमशोचितम् ॥ ९ ॥

श्रीधर्मेन्द्रमह वन्दे तथा चैवोपवासितम् ।

पद्मचन्द्र बाधकेन्द्रं चिन्ताहिकोत्तराहिकौ ॥ १० ॥

अप्राप्तिक देवजल तारक नौम्यमोषकम् ।

नागेन्द्रं नीलोत्पलं च प्रकम्प च पुरोहितम् ॥ ११ ॥

उन्नतेन्द्र पार्श्वसञ्ज्ञ निर्वर्चसमथाश्रये ।

वियोपित चेति भाविजिना सन्तु शिवाय मे ॥ १२ ॥

इति द्वितीयैरवतेऽर्त्ताताया जिनपुङ्गवाः ।

सस्तुता अद्भुता दद्म श्रीसद्गतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

तृतीयैरवतस्तवः ॥ ३ ॥

अतीतजिनाः—

सुमेरुकं जिनकृतं ऋषिकल्प-स्ववृन्दकौ ।
 निर्ममस्वामिनं वन्दे कुटिलकमनारतम् ॥ १ ॥
 ऋद्धिमन्तममृतेन्द्रं शास्त्रानन्दाह्वय नुमः ।
 कल्याणक-हरिभादौ बाहुस्वामिनमादरात् ॥ २ ॥
 भार्गवं च सुभद्रेशं पञ्चपादं विशेषितम् ।
 ब्रह्मचार्य-ऽसङ्ख्यगति-चारित्रेशानुपास्महे ॥ ३ ॥
 परिणामित-काम्बोजौ निधिनार्थं च कौशिकम् ।
 सेवे धर्मशमित्येतेऽतीताः स्युः शर्मणे जिनाः ॥ ४ ॥

वर्तमानजिनाः—

उपाहित-जयस्वामि-श्रीरामेन्द्राभिधानकान् ।
 पुष्पकं मण्डिकं चैव प्रभानन्दमयाश्रये ॥ ५ ॥
 स्तुयेम दमसिंहाख्यं हस्तीन्द्रं चन्द्रपालकम् ।
 अश्वबोधं जनकादिं विभूतिकमनारतम् ॥ ६ ॥
 कुमारचन्द्रं सौवर्णं हरिप्रभमयाश्रये ।
 प्रियमित्रं धर्मदेवं धर्मचन्द्रं प्रवाहितम् ॥ ७ ॥
 नन्दिकमथार्तातं चाऽपूर्वनाथमथ स्तुवे ।
 चित्रकं चेत्यमी वर्तमानाः सिद्धयै जिनाविपाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

रवीन्दुमभिवन्देऽह तथा च कुसुमालिकम् ।
 पृथ्विमिन्त कुलपुरोधिक धर्माभिधानकम् ॥ ९ ॥
 विसोम वरुणामिल्यामिनन्दौ सर्वभावुकम् ।
 सुदृष्टं मौष्टिक भक्त्या सौपार्णिकमथाश्रये ॥ १० ॥
 सोमचन्द्र क्षत्राधिप जिनेन्द्र चक्रमेधिनम् ।
 तमोरिषु स्तुवे देव निर्मित कृपपार्श्वकम् ॥ ११ ॥
 बहुनन्दाऽघोरिकाख्यौ दृष्टस्वामिविकुञ्चिकौ ।
 श्रये वत्सेशमियेते जिना सौख्याय भाविन ॥ १२ ॥
 इत्थ तृतीयैरवत्तेऽतीताद्या जिनपुङ्गवा ।
 सस्तुता अदमुता दधु श्रीसङ्घतिलङ्काश्रियम् ॥ १३ ॥

चतुर्थैरवतस्तवः ॥ ४ ॥

अतीतजिनाः—

कृतान्ताऽम्बरिकौ देवादि यमथाहिकाभिधम् ।
 चन्द्रनाथ वणिगाख्य त्रिभानुमभिनौम्यहम् ॥ १ ॥
 भजे ब्रह्मादि-वज्राङ्गौ तिरोहितमपापकम् ।
 लोकोत्तर लिङ्गधर विद्योतिक मुमेरुकम् ॥ २ ॥
 सुभाषित वसलाख्य जिनेन्द्र च तुषारकम् ।
 मुवनस्वामिन सेवेतरा चैव मुक्तालकम् ॥ ३ ॥

सुविधानं च वन्देऽहं हिमाश्रमसंक(का)यम् ।
त्र्यम्बकं चेतीमेऽतीता जिना स्युर्भवमेदिनः ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

निशामिता—ग्राहिताख्या—वचिन्तिकमुपाश्रये ।
छमादि—तपोधनाह्वौ स्वर्नाथं च तपोनिधिम् ॥ ५ ॥
पुष्पकेतुं धार्मिकं च चन्द्रकेतुं प्रहारिणम् ।
वीतरागं तथोद्योतं पूजयामि तपोनिधिम् ॥ ६ ॥
अतीतं मेरुदेवं च दामिकाख्यमभिष्टुमः ।
क्षमितं च शिलादिलं विश्वनाथं नमाम्यहम् ॥ ७ ॥
तमोऽकन्दं सहस्रादिं तमोऽन्तिकं च नल्लजम् ।
नौमीति वर्त्तमाना मे जिना स्युर्वाञ्छितार्थदा ॥ ८ ॥

भावजिनाः—

यशोधरं वृत्तार्हन्तमभयघोषमर्चये ।
निर्वाणकं व्रतवसुं रत्नराजाभिधानकम् ॥ ९ ॥
अश्वजितमृजुनशं तपश्चन्द्रं स्तुमस्तमाम् ।
शारीरिकं महासेनं सुग्रीवस्वामिनं तथा ॥ १० ॥
दृढप्रहार्यऽम्बरिकौ वृषातीतं च तुम्बरम् ।
सर्वशालं प्रातजातं पूजयामि जितेन्द्रियम् ॥ ११ ॥
तपादि—रत्नाकराख्यो देवेशं नौमि लाञ्छितम् ।
प्रवेशमित्यमी भानिदेवाः पुष्पन्तु व शिवम् ॥ १२ ॥
इत्थं चतुर्थैस्वतेऽतीताद्या जिनपुङ्गवा ।
सस्तुता अद्भुता दयु श्रीसद्गतित्काश्रयम् ॥ १३ ॥

पञ्चमैरवतस्तवः ॥ ५ ॥

अतीतजिनाः—

सुसम्भवं श्रिय फल्गुं श्रीश्रीपूर्वकनामकम् ।
 सौन्दर्यगौरिकाभिख्य तथा चैव त्रिविक्रमम् ॥ १ ॥
 नारसिंहं मृगवसुं सोमेश्वर—सुभातकौ ।
 विमल—विबोधनामानौ तथा सङ्गमकं स्तुवे ॥ २ ॥
 मान्धातक—सुतेजस्कौ विद्याधर—सुलोचनौ ।
 मानाधिक—पुण्डरीकौ नौमि चित्राङ्गनामकम् ॥ ३ ॥
 माणिभद्र सर्वकालं भूरिश्रवसमाश्रये ।
 पुण्याङ्गमिति चातीतास्तीर्थनाथाः पुनन्तु नः ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

गाद्वेय बलभद्र च भीमकं च ध्वजासिरुम् ।
 सुभद्र स्वामिन चान्ते धारये हतिकाङ्क्षयम् ॥ ५ ॥
 नन्दिघोषं जगन्नाथं वज्रास्य वज्रनाभिकम् ।
 सन्तोषस्वामिनं सेवे सुधर्माणं तथैव च ॥ ६ ॥
 फणादिं वीरचन्द्रं चाऽमोघनाथं स्तवीम्यहम् ।
 स्वच्छ चाकोपकाऽकामौ तथा सन्तोषकाङ्क्षयम् ॥ ७ ॥
 शत्रुसेनं चक्षुष्मन्तं दयानाथं च कीर्त्तये ।
 शुभ नौमीत्यमी वर्त्तमानाश्छिन्दन्त्वघं जिना ॥ ८ ॥

. भाविजिनाः—

अदोषितं वृषस्वामि—विनयानन्दसञ्ज्ञकौ ।

मुनिनाथेन्द्रकौ चन्द्रबाहुं ध्यायामि सादरम् ॥ ९ ॥

विलादित्यं वसुबोधकं मूर्त्तिकं धर्मबोधकम् ।

देवाङ्ग—मरीचिकाद्वावभिर्नौमि सुजीवनम् ॥ १० ॥

यशोधरं गौतमं च मुनिशुद्धं प्रबोधकम् ।

शतानीकं च चरितनाथं स्मृतिपथं नये ॥ ११ ॥

कृतार्थकं वदेथौ (?)—सुधामानं स्मराम्यहम् ।

ज्योतिर्मुखं सूर्यकं चेत्यमी भाविजिना मुदे ॥ १२ ॥

इतीपुसङ्ख्यैरवतेऽतीताद्या जिनपुङ्गवाः ।

संस्तुता अद्भुतां ददुः श्रीसङ्गतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

हेमचन्द्राभ्यर्थनया श्रीमदेवेन्द्रसूरिणा ।

त्रिंशच्चतुर्विंशतिकास्तवाः दश विनिर्मिताः ॥ १ ॥

मथुरानगरीस्तूपे पट्टतः पूर्वसूरिभिः ।

लिपीकर्माकृता एते सम्प्रदायोऽयमेव हि ॥ २ ॥

॥ इति त्रिंशच्चतुर्विंशतिकास्तवनानि सम्पूर्णानि ॥

ऋकलसुविहितसूरिसमाजराज — श्रीतपागच्छाधिराज — भट्टारकप्रभु-

श्रीविजयदेवसूरीश्वरसाम्राज्ये विजयिनि महोपाध्यायश्रीशान्ति-

चन्द्राणिचरणारविन्दचञ्चरीकसमानपण्डितभरचन्द्रगणिना

लिखितानि । संवत् वसु—निधि—शरभूवदन—सुधाकर-

मिते (१६९८) वर्षे मार्गशीर्षासिततृतीयायां दक्षिण-

देशे श्रीविद्यापुरसमीपवर्तिश्रीस्याहपुरे ॥

[२२]

श्रीचारित्ररत्नगणिशुम्फिता चतुर्विंशतिजिनस्तुतिः ।

यस्ते श्रीरूपम् । स्तौमि पदतामरसद्वयम् ।

स भुङ्क्ते परमानन्दपदतामरसद्वयम् ॥ १ ॥

भगवन् ! भवतो भव्या जितशत्रुभवादरम् ।

प्रपद्यन्ते पद सद्यो जितशत्रुभवादरम् ॥ २ ॥

यद्यभीप्सथ निस्सीमशम्भव परमागमम् ।

तदा भजत भो भव्या ! शम्भव परमागमम् ॥ ३ ॥

अवचरिः ।

‘ यस्ते श्री० ’ परम आनन्दो यस्मिन् सत् परमानन्द यद्
पद मुक्तिरक्षय तस्य ता लक्ष्मी-आनन्दसुरादिरूपा तां भुङ्क्ते ।
कथम् ? ‘ अरसद्वयम् ’ न विद्यते रसद्वय यस्मिन् विगलितरसान्त-
रास्वादमित्यर्थः । क्रियापदविशेषणमिदम् ॥ १ ॥

शत्रुरिव शत्रु अनन्तदुःखदायित्वात् शत्रुश्चासौ भवन् ।
अरम्-अत्यधम् । अपुनः प्रशङ्कम् । जित शत्रुभवो येन तस्मात् ।
भवतः इत्यत्र ‘ गम्ययप कर्माधारे ’ (सिद्ध० २।२। ७४) इति
पञ्चमी । भवन्त प्राप्य इति भावः । अदर भयरहित पद मुक्ति-
रक्षणम् । जितशत्रोः नृपाद् भव-उत्पत्तिर्यस्य तत्तन्मोक्षणम् ॥ २ ॥

निस्सीम यत् शम्-मुरा तस्य भवम्-उत्पत्तिभूमिम् । परा या
या-लक्ष्मी शिवश्रीरूपा तस्या आगमम्-सङ्गम यदि यूयमभीप्सथ-
वान्छथ इति योगः ॥ ३ ॥

स्वगोभिर्जगतौ सर्वाभिनन्दन ! सुखाकर ।

तप्ता भवार्तितापेनाऽभिनन्दन ! सुखाकर ॥ ४ ॥

सुमते ! कृतनम्राङ्गिमङ्गलोद्भव ! भारती ।

तनुते तव विज्ञाना मङ्गलोद्भव ! भारती ॥ ५ ॥

देहयुतिजिता ताम्रपद्मप्रभमहीनतम् ।

सेवे शिवाय देव ! वा पद्मप्रभ ! महीनतम् ॥ ६ ॥

तस्मिन् सर्वश्रिया पापहृदये भवदागम ।

वास सुपार्श्व ! यस्याऽऽप हृदयेऽभवदागम ॥ ७ ॥

येन त्वध्वरणे पूता चन्द्रप्रभ ! मही नता ।

सुल्भा तस्य कीर्यास्तचन्द्रप्रभ ! महीनता ॥ ८ ॥

अवचूरि ।

हे सवाभिनन्दन !—सर्वाल्लह दक ! त्व सुखाकरोति स्म । कृपाधा-
तो त्वादिपाठबलात् शबपि । सुखस्य भाकर ॥ ४ ॥

मङ्गला नाम राज्ञी तस्या उद्भवा यस्य । आ च रतिश्च
भारती ॥ ५ ॥

अनन्ता—सम्पूर्णा ता—लक्ष्मी अनतज्ञानादिरूपा यस्य त भही-
नतम् ॥ ६ ॥

पापहृत्—अय शुभकम यस्य तस्मिन् पापहृदय । सर्वश्रिया
आगमोऽभवदिति योग । शेष स्पष्टम् ॥ ७ ॥

मही—पृथ्वी नता—नमस्कृता । महीनो—राजा तस्य भाव कर्म
वा महीनता—राज्यमित्यय ॥ ८ ॥

बुधा । सेवध्वमाप्तेऽसुविधिं कामदायकम् ।

यदि वो बुद्धिराराद्भु सुविधिं कामदायकम् ॥ ९ ॥

देवान्तरे कथं तेऽस्तु नन्दाभव । समानता^२ ।

यत्ते जगत्प्रयी जातान् दाऽभ्य । समा नता ॥ १० ॥

मुक्त्यर्द्धी नमता दत्ते श्रेयास कमलाकरम् ।

स्तवीमि गुणपद्माना श्रेयास कमलाकरम् ॥ ११ ॥

सम्प्राप्तविश्वत्रेन जीन्याङ्गजमदातकम् ।

वासुपूय । भजामि वा जयाङ्गजमन्तकम् ॥ १२ ॥

अथचूरि ।

काम-राग चरि-छिन्नतीति कामदायकस्तम् । सुविधि-शोभना चारम् । कामा-चिन्तितार्था तान् ददातीति कामदायकस्तम् ॥ ९ ॥

नन्दा नाम राज्ञी तस्या भवो यस्य । ते-तव देवान्तरं समानता-सादृश्यम् कथमस्तु ? । यत्-यस्मात् । ते-तुभ्यम् । जाता नन्दा-जातप्रमोदा समा-सकला विश्वप्रयी नता-ननाम इति योगः । ह अभव ।-असत्तार । ॥ १० ॥

नमतां दत्तानि श्रेयासि-कल्याणानि यन् तन् तथा । कमला-लक्ष्मीम् करोतीति कमलाकर तम् तथा । गुणपद्मानां कमलाकरमिति योगः ॥ ११ ॥

सम्प्राप्तो विश्वत्रितया जया येन पञ्चविधो योऽङ्गज-कामरूपस्य मद-दपस्तस्यान्तक विनाशकम् । जया नाम राज्ञी तस्या भङ्गज-सुतम् । अदान्त केनाप्यनुपदुत-क मुग्ध यस्य स, भदान्तक तथा ॥ १२ ॥

विमलेश ! श्रितोपान्तं सन्नतामरसंसदा ।

स्तुवे तवाऽद्भियुग्मं श्रीसन्नतामरसं सदा ॥ १३ ॥

नमस्कृता न तेऽनन्तराज ! मानवनायकः ।

गुणद्रुमाणां माहात्म्यराजमान ! वनाय कः ? ॥ १४ ॥

विश्वातिशायिमाहात्म्योदयाय परमाय ते ।

नतोऽस्मि धर्म ! निस्सीमदयाय परमायते ! ॥ १५ ॥

तव भक्तिं विना स्थानं सदा भावि भवोदधौ ।

अतस्त्वां सुकृती शान्ते ! सदाभाविभवो दधौ ॥ १६ ॥

अथ चरितः

सन्नता-प्रणता या अमरससद्-देवपर्यत् तया श्रितोपान्तम् ।

श्रिया-शोभया सन्न-जितत्वेन विपण्ण तामरस येन ॥ १३ ॥

हे अनन्तराज ! ते-तुभ्य नमस्कृता । कः ? मानवनायकः-मान-
वानां नायक । सर्वातिशायिसम्पदन्वितत्वेन स्वामी न स्यादिति
योगः । ते कीदृशाय ? गुणद्रुमाणां वनाय-काननाय । हे माहात्म्य-
राजमान ! ॥ १४ ॥

परमा-प्रकृष्टा परमपदप्राप्तत्वेन आयतिः-उत्तरकालो यस्य तत्स-
म्योधनम् । परा-प्रकृष्टा-मा-लक्ष्मीः अनन्तमुखादिरूपा यस्य तस्मै
परमाय । ते-तुभ्यम् । अहं नतोऽस्मीति योगः ॥ १५ ॥

सुगमः । पर, सुकृती कीदृशः ? सन्तौ-अन्येभ्योऽतिशायित्वेन
विनिष्टौ आभाविभवौ-कान्तद्रव्ये यस्य स सदाभाविभवः । भवति
हि त्रिभक्तिभाजा विभवाविसमृद्धिः ॥ १६ ॥

कुन्थुनाथ ! जगन्मातृश्रीनन्दनजयेश्वर ! ।

असीमगुणलक्ष्मीणां श्रीनन्दन ! जयेश्वर ! ॥ १७ ॥

चकृणांस्तव य. सेवा परमादरसङ्गत. ।

पर पदं स दुष्कर्मोपरमादरसं गत ॥ १८ ॥

दुरन्तदुरिताम्भोधिकुम्भोद्भव ! भवापदम् ।

हत्वा तत्त्वामयेऽघाना कुम्भोद्भव ! भवापदम् ॥ १९ ॥

प्रणतस्त्वामहं देव ! मुमित्रभव ! भक्ति ।

तन्मा नीचय विश्वैकमुमित्र ! भवभक्ति ॥ २० ॥

क्रमान्दुजं नमे स्तौमि नतामरसभाजनम् ।

अस्त्राक्षीजातु यत्क्षोणीं न तामरसभाजनम् ॥ २१ ॥

अवच्यूरिः

जगन्ति मध्याति-पीडयतीति जगन्मातृः यः श्रीनन्दनः-काम-
स्तस्य जये ईश्वर !-दम्भो । । श्रीः नाम राज्ञी तस्या नन्दनः-पुत्र-
तत्सन्बोधनम् । असीमगुणलक्ष्मीणां हे ईश्वर !-त्वामिन् ! एवं जय
इति योगः ॥ १७ ॥

परमस्य-भादरस्य सङ्गत-सङ्गेन यः तव सेवां चकृवान्-धकार ।
स दुष्कर्मणामुपरमाद्-विगमात् हे अपर ! पर पद सङ्गत-प्रग-
इति योगः ॥ १८ ॥

भवः-ससारः स एव दुःस्वरूपत्वाद् आपद्-चिपत् तां हत्वा
त्व तत्प्राप्तये भव इति योग । अघानां अपद-अस्थानम् ॥ १९ ॥
'प्रणतस्त्वं' मुगमः । पर भवेन-समोरेण कृत्वा या भक्तय-भजनानि
ताभ्यो मां नीचय इति योगः ॥ २० ॥

नता अमरसभा-देवपर्वत्त जनाः-मानवाश्च यस्मै । तामरसानि-
देव सञ्चारितकमलानि भाजन-आधारो यस्य ॥ २१ ॥

श्रीनेमे ! प्रीतिराप्तेन ! भवता मेऽघवारिणा ।

चातकस्येव वक्त्रान्तर्भवता मेघवारिणा ॥ २२ ॥

यस्त्वां पार्श्वजिन ! स्तौति परमानन्दभावितः ।

तस्मिन् नित्योदिता रागं परमानन्द भावितः ! ॥ २३ ॥

त्वया जितान्यदेवर्द्धिर्वर्द्धमानप्रभावतः ।

त्वयि देवाधिदेवत्वं वर्द्धमान ! प्रभावतः ॥ २४ ॥

जिन ! त्वद्वदने दृष्टे रजनीश्वरहारिणि ।

प्रीतिर्मम तमोराशेरजनीश्वर ! हारिणि ॥ २५ ॥

स्वर्णाञ्जनजपाब्जेन्दुरुचिराजितविग्रहाः ।

देयासुर्वः श्रियः सार्वा रुचिरा जितविग्रहाः ॥ २६ ॥

अवचूरिः

‘कृष्णाम्बुज०’ सुगमः । पर अघवारिणा भवता आप्तेन-प्राप्ते-
न-मे-मम प्रीतिरास्ति । शेष स्पष्टम् ॥ २१ ॥

‘श्रीनेमेः०’ पूर्वादं स्पष्टम् ॥ २२ ॥ हे अवितः ! तस्मिन् नित्यो-
दिता भा-प्रभा- च केवलज्ञानरूपा । पर-प्रकृष्ट राग-स्नेहम् ।
मानन्द-ययन्ध । ‘अद्भु ययन्धे’ ॥ २३ ॥

वर्द्धमानो यः प्रभाव तस्मात् । नतो हेतोः त्वयि प्रभो हे
वर्द्धमान ! देवाधिदेवत्वमस्तीति योगः ॥ २४ ॥

रजनीश्वरः-चन्द्रः तद्वद् हारिणि-मनोज्ञे । हे ईश्वर !-स्वामिन् ।
मे-मम । प्रीतिरजनि । तमोराशेर्हारिणि-विनाशिनः ॥ २५ ॥

विग्रहः-देहो रणश्च । श्रियः कीदृशीः ? रुचिराः-मनोज्ञाः ॥ २६ ॥

निर्णिक्तभक्तिमन्त मा महागमनयाञ्चित । ।

महोदय सता दत्तमहागम । नयाञ्चित । ॥ २७ ॥

पदे नन्दन्ति ते भक्ता श्रुतदे विततोदये ।

तव भक्तिविधौ चित्त श्रुतदेवि । ततो दये ॥ २८ ॥

इत्यस्तेतरदेवसुन्दरमह श्रीणा विलासालया

राकानिर्मलसोमसुन्दरयश शुक्लीकृताशाचया ।

नूता श्रीरूपभादिवीरचरमा सार्वार्थतुर्विंशति-

स्तन्यासुर्मम मुक्तिलम्भनचणा चारित्रलक्ष्मीं पराम् ॥ २९ ॥

अवचूरि

महान्तो ये गमा-सरसपाठा, नया-नैगमादयस्ते भञ्चित ।
सता-उत्तमाना दत्ता महा-उत्तमा यन तत्सम्बोधनम् । ह आगम ।
हे भञ्चित ।-पूजित । मा महोदय त्व नय इति योग ॥ २७ ॥

ह श्रुतदे । ते-सव भक्ता जना विततोदय पदे नन्दन्तीति
योग । तव-तस्मात् कारणात् अह तव भक्तिविधौ चित्त दये-
देदामि इति सम्बन्ध ॥ २८ ॥

इति चतुर्विंशतिनिनस्तुतीनामवचूरि ।

[२३]

द्वासप्ततिजिनस्तोत्रम् ।

वंदे भरहजिणिंदे कालत्तयमाविणो क्रमेण इमे ।
 पढमो केवलनाणी उसहजिणो पउमनाहो अ ॥ १ ॥
 बीओ निब्बाणजिणो अजिओ तह सूरदेवतिथ्यरो ।
 तइओ सागरनामो संभवनाहो सुपासो अ ॥ २ ॥
 चउत्थो अ महायस अभिनंदणसयंपभा य तित्थयरा ।
 पंचमओ विमलजिणो सुमई सव्वाणभूई अ ॥ ३ ॥
 सव्वाणभूइनामो छट्ठो पउमप्पहो य देवसुओ ।
 सिरिहरसुपासनामो उदयजिणो सत्तमो कमसो ॥ ४ ॥
 दत्तो तह चंदपहो पेढालपहू अहट्टमा हुंति ।
 नवमा पुण दामोअर सुविहिपहू पुट्टिलो चेव ॥ ५ ॥
 दसमो सुत्तेअनामो सीयलसयकित्तिनाम तित्थयरा ।
 सामिजिणो सेअंसो सुव्वयसामी इगारसमा ॥ ६ ॥
 बारसमा तित्थयरा मुणिसुव्वय वासुपुज्ज अममजिणा ।
 तेरसमो सुमइजिणो विमलो तह निक्कसाओ अ ॥ ७ ॥
 चउदसमा पुण सिवगइ अणंतजिण निप्पुलाइ तित्थयरा ।
 पनरसमो अच्छओ घम्मजिणो निम्मओ अ तहा ॥ ८ ॥
 सोलसमो नेमीसर संतिजिणो चित्तगुत्तनामो अ ।
 सतरसमो अनिलजिणो कुंथु समाही य तित्थयरा ॥ ९ ॥
 तित्थयरा'य जसोहर अर संवरनामाइ अठारसमा ।
 जिणवर कयघ मल्ली जसोहरो इगुणवीसइमे ॥ १० ॥

वीसइमो विणेशरमुणिमुल्लयविजयदेवनामाणो ।
 इगवीसमतिधररा उद्धमई नमिजिणो मल्ली ॥ ११ ॥
 वावीसइमा सिक्करनेमिजिणेशरो देवतिथरौ ।
 तेवीसइमा सदण पासजिणा—णतविरियाजिणा ॥ १२ ॥
 चउवीसइमा सपइ वीरो भदो बहुत्तरि जिणिंदा ।
 सिद्धिवहुतिलकचदनरसोवमा दिंतु कल्लाण ॥ १३ ॥
 इति द्वासप्ततिजिनानां सिद्धानां स्तोत्र पवित्र पठनार्थम् ॥
 नमो त्रिनेत्र्य ॥ श्री श्री. ॥

[२४]

पूर्वाचार्यचिनिर्मित

आभाणकगर्भित

श्रीजिनस्तोत्रम् ।

सुरअसुरखयरमहिय महियमय मयणमाणविदवण ।
 नमिऊण जिण ओहाणएहिं त विन्नविस्सामि ॥ १ ॥
 सामिय ! अह अहन्नो अणतकालेण कहवि त नाह ।
 सपाविऊण सोऊण तुह सुय तहवि गुरुकम्मो ॥ २ ॥
 धित्तूण सजम परिचइत्तुमि छामि विसयसुवस्समह ।
 जइ बुद्धा ता बुद्धा पिच्छामि नागलोगमि ॥ ३ ॥
 रोसग्गी सब्बत्तव दहेइ खिज्जामि पोरिसी भग्गा ।
 उड्डति वायइथि रडाए दुक्खए पूणी ॥ ४ ॥

आजम्मं पालियसंजमेण गिण्हंतएण भवसुक्खं ।

विकिणिओ एस मए सामिय ! बुढीए अरहट्ठो ॥ ५ ॥

मुक्खत्थी अल्लीणो कुत्तिथिए निवडिओ म्हि भवकूवे ।

सामिय ! सच्चमिणं तं चुणणगया चुंटिया आया ॥ ६ ॥

बीहेमि तेसिमिण्हि दट्ठुणं अइसए पसिद्धे वि ।

वलिकायं तं मुत्तं जं सुत्तं तोडए कण्णं ॥ ७ ॥

सयमेवजिऊग दुक्खमन्नस्स देसि पुण आलं ।

सूयरि खट्ठो वाडो भग्गं पुण पड्डयस्स मुहं ॥ ८ ॥

जइ नत्थिह चक्कित्तं तहवि मह कुणसु सिद्धिसंबंधं ।

नवि थक्किस्सइ सामिय ! वीवाहो कच्चरीहि विणा ॥ ९ ॥

भावविहूणस्स महं चरणेण न नाह ! होसए सुद्धी ।

जहिं वसइ नग्गखवणो परियट्ठो तत्थ किं कुणइ ? ॥ १० ॥

करिय तहावि हु पावं गुरुणो आलोइउं न सक्कमि ।

सामिय ! अट्ठमिस्सद्धा विज्जो ससुरुत्ति तं सच्चं ॥ ११ ॥

गुरुमोहमोहिए मह मणम्मि लग्गइ न तुज्ज उवएसो ।

चिक्कणघडए सामिय ! ढालिऊगं पाणियं जाइ ॥ १२ ॥

कुमयमइभावियाणं सुद्धो धम्मो न तुज्ज पडिहाइ ।

पक्काणं भंडाणं किं पुण कण्णाइं लग्गंति ? ॥ १३ ॥

जे केवि दुब्बियट्ठा तुह वयणं अन्नहा पस्सवित्ति ।

ते घोडयपुच्छव्व होडयात्ति कल्होडयं नाह ! ॥ १४ ॥

तुह वयणे सिद्धिले पण्णवेमि वयणेहिं नाह ! महुरेहिं ।

जो मरइ गुलेणं चिय तस्स विसं दिज्जए कीस ? ॥ १५ ॥

पडिवाजिय तुह सील सकेमि न पालिउ न छडेउ ।
 ह्य सामिय । सचमिण त न य मरइ न मचय देइ ॥१६॥
 उट्टति कह ही सपइ तुह पहु । जडा विवाएण ।
 सचमिण ओहाण ससएहिबि लहुइया लइया ॥१७॥
 मुक्खत्थी सब्बजणो तुम पुणो नाह । देसि मिवसुक्ख ।
 अक्खयमज्जल तमिण मिट्ठ विज्जेण विय दिट्ठ ॥१८॥
 नरयप्पाउग्ग चधिऊण पुच्छमि होमि किं पावो ।
 एय मुडियमुडस्स त खु नक्खत्तपुच्छणय ॥१९॥
 इह लोए परिवद्धो होउ पहु । नाहिउ भणिसु अह ।
 स्वीर खड मिट्ठ परलोय केण पुण दिट्ठ ^२ ॥२०॥
 तुह दिक्ख पडिवण्णो लज्जामि न नाह । भिक्खभमणेण ।
 जइ नचणे पयडा ता किं घघुडकरणेण ^२ ॥२१॥
 जइ नाह । तुह मयाओ लब्भइ मुक्ख किमन्नतिथीण ।
 जइ किर घय सुगधं निमागय गुब्बरस्स तहिं ^२ ॥२२॥
 कम्मयत्था तुह देसणाइ न लहति नाह । पडिवोह ।
 सचमिण त जइ मरइ चिल्लओ तो न वेकरइ ॥२३॥
 तुह वयभगा सव्वा वि गतु निरय सिव पयाहिति ।
 जाइस्सइ सग्गा नगखवणओ जइ परिविगुत्तो ॥२४॥
 ऊज्जति तुम्ह मुणिणो चरणेण कि पुणोवि लद्धीहिं ^२ ।
 वाईसइ मकणिया किं पुण पयनद्धकिणििया ॥२५॥
 ससारदुक्खाखिन्नो जणो तए वण्णिय च सिद्धिमुह ।
 इक्क उम्माहाय वीय पुण मोरसलविय ॥२६॥

पइ पयाहिण पयत्थे परिछिदइकोण अन्नतिथिसु ।
 हत्थद्वियकंकशयं को पुण जोणइ आरिसण ॥ २७ ॥
 पइं दुट्ठा पाविट्ठा सब्बत्थवि दुक्खमेव पावंति ।
 भिज्जइ साध्विय डाला जहिं चडइ कवेडओ देव ॥ २८ ॥
 तिजयप्पहु ! तुह मयमंतरेण अचिरेण सिज्जइ न सुक्खो ।
 नहु अंबाणं सद्धा पूरिज्जइ अंविर्ळाआहिं ॥ २९ ॥
 गाहिजंतो अमयं व सुहयरं नाह ! तुह वरं धम्मं ।
 गिण्हामि नेव अहयं मूढो निब्भग्गसेहरओ ॥ ३० ॥
 ता सच्चं ओहाणं फाडिज्जइ धेउरेहिं गल्लाइं ।
 पाइजंतो वि घयं बुब्बुयइ सच्चयं अहवा ॥ ३१ ॥
 किं बहुणा भणिअेणं नन्नं मग्गेमि देसु चारित्तं ।
 जेण भणिज्जइ सब्बे पया पाविट्ठा उ हत्थिपण ॥ ३२ ॥
 इय कइवयओहाणणइं धुणिओ जिणिंद ! मब्बाणं ।
 संसारविस्तानं सामिय ! सुमयं गय देसु ॥ ३३ ॥
 इति ओहाणवधेन स्तोत्रम् ॥

[२५]

चतुर्विंशजिनातिशयस्तवनम् ।

थोत्सामि जिणवरिदे अम्भुअमूण्हि अइसयगुणेहिं ।
 ते तिविहा साहाविय कम्मक्खइआ सुरकया य ॥ १ ॥
 देहे विमलसुगन्धं आमयपात्तेहिं त्रिजिअं अरअं ।
 रुहिरं गोक्खीरामं निब्बिस्सं पंडुर मंसं ॥ २ ॥

आहारा नीहारा अट्टिस्सा मसचक्खुणो सयय ।
 नीसासो अ सुगधो जम्मप्पभिई गुणा एए ॥ ३ ॥
 खित्ते जोयणमित्ते ज जियकोडीसहस्सओ माण ।
 सव्वसमासाणुगय वयण धम्माववोहन्तर ॥ ४ ॥
 पुव्वुप्पन्ना रोगा पसमती ईड्वयरमारीओ ।
 अइवुट्ठि—अणावुट्ठी न होइ दुब्भिक्खडमर वा ॥ ५ ॥
 देहाणुमग्गलग दीसइ भामज्ज दिणयराम ।
 एए कम्मक्खइया सुरभत्तिअया इमे जने ॥ ६ ॥
 चक्क उच्च रयणअओ अ सेयवरचामरा पउमा ।
 चउमुहपायारतिय सीहासण दुदुभि असोगो ॥ ७ ॥
 कटयहिट्ठा हुत्ता ठायति अवट्ठिय च नहरोम ।
 यचेव इदियथा मणोरमा हुति उप्पि रिऊ ॥ ८ ॥
 गधोदग च वास वास कुसुमाण पचवण्णाण ।
 सउणा पयाहिणगई पवण्णुकूलो नमति दुमा ॥ ९ ॥
 भवणवइवाणमतरजोइसवासी—विमाणवासी अ ।
 चिट्ठति समोसरणे जहण्णय कोडिमित्त तु ॥ १० ॥
 इतेहिं जतेहिं बोहिनिमित्त च ससयत्थीहिं ।
 अविरहिय देवेहिं जिणपयमूल सयाकाल ॥ ११ ॥
 चउहा जम्मप्पभिई इकारस कम्मसखए जाए ।
 नव दस य देवजणिए चउतीस अट्ठसए वदे ॥ १२ ॥
 चउतीस जिणाइसया एए मे वणिआ समासेण ।
 दिंतु मम जिणवसमा मुअनाण बोहिलाभं च ॥ १३ ॥

[२६]

प्रथमभरतगत-वर्त्तमानकालीन—

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम् ।

अमरनररायमहिष् सिद्धे नमिऊण सव्वभावेणं ।
 गणणावलियाइ जिणे कित्तिज्जंते निसामेह ॥ १ ॥
 पढमं उसमं वंदे वीयं अजियं च संभवं तइयं ।
 अभिनंदणं चउत्थं सुमइजिणं पंचमं वंदे ॥ २ ॥
 पउमप्पह जिण छट्ठं सुपासजिणं नाम सत्तमं वंदे ।
 चंदप्पहजिणचंदं नाणधरं अट्ठमं वंदे ॥ ३ ॥
 नवमं च पुप्फदंतं दसमं वंदामि सीयलं सिरसा ।
 सिज्जंसं इगारसमं वारसमं वासुपुज्जजिणं ॥ ४ ॥
 तेरसमं विमलजिणं चउदसमं अणंतयं नमंसामि ।
 पनरसमं चिय धम्मं संतिं वंदामि सोलसमं ॥ ५ ॥
 सत्तरसमं चिय कुंथुं अट्ठारसमं अरं जिणं नमंसामि ।
 मल्लिं एगुणवीसं वीसं मुणिसुव्वयं वंदे ॥ ६ ॥
 नमिनाह इक्कवीसइमो वावीसइमो अरिदुवरनेमी ।
 तेवीसइमो पासो चउवीसइमो महावीरो ॥ ७ ॥
 इय चउवीसइतित्थयरा सव्वे विय केवली अमियनाणी ।
 देवासुरेहि माहिया दिंतु समाहिं च बोहिं च ॥ ८ ॥

[२७]

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम् ।

पढमो नरेसराण पढमो साहूण केवली पढमो ।
 पढमो तिथ्यराण 'रिसह'जिणो कुणउ कल्लाण ॥ १ ॥
 कचणगोरसरीरो लठ्ठणि वरकुजरो गवलवण्णो ।
 रिट्ठुरयण व रेहइ जस्स जिणो सो जयउ 'अजिओ' ॥ २ ॥
 अभवो 'सभवदेवो' पक्खालियसयलकम्ममल्लेवो ।
 भवभीरुयभवियाण दुहभवसभवमय हरउ ॥ ३ ॥
 जत्सगचगिमाण तुलमाण कचण पि अणवरय ।
 हवइ अणेगागारा त जिण 'मभिनदण' वदे ॥ ४ ॥
 गम्भवसहिनिवसतो पयधारुज्जलफुरतवित्राणो ।
 सजणिअजणणिसुमई 'सुमई' तिथ्येसरो जयउ ॥ ५ ॥
 सो जयउ 'पडमनाहो' वण्णमिसेण पयासिओ जेण ।
 मणनिच्छूदो राओ जण्लोयणपच्चयत्थ व ॥ ६ ॥
 सिवपुरिविहियनिवासो दुरिय अवहरउ जिणवर 'मुपासो' ।
 फणमणिसेणिमिसेण पईवपव्व व पयउतो ॥ ७ ॥
 पूरियपुट्ठुल्लट्ठियकेवलधवलीकय व जत्सग ।
 सो 'चदप्पह'देवो नदउ मुगविदकयसेवो ॥ ८ ॥
 पणमामि 'पुप्फदत्त' देव पुरिसुत्तम अक्किण्हपि ।
 मयरद्धय अकाम सक्करमीसाणमवि अभव ॥ ९ ॥
 ससारदुहदवानलज्वालापरितावताविअ तत्त ।
 कारुण्णजलहि सामी 'सायल' मह सीयल रुणमु ॥ १० ॥

'सैयंसो' जंतूणं खणंपि दिट्ठे वि जस्स मुहकमळे ।
 सेयं सो जं देइ पृइओ तं क्हं भणिमो^१ ॥ ११ ॥
 सो जयउ 'वासुपुज्जो' जं सेवइ सेरहो लंछणत्थो ।
 जमवाहणात्तिमेयं मा होउ पुणत्ति मण्णंति ॥ १२ ॥
 जो विमलो देहेणं विमलो नाणेण दंसणेणं च ।
 विमलो चारित्तेणं सो जयउ जिणेसरो 'विमलो' ॥ १३ ॥
 तं नमह जिण 'मणंतं' संपत्तविसालभवसमुदंतं ।
 जंस्स न लम्भइ अंतं सुहदंसणनाणविरयाणं ॥ १४ ॥
 पणमह जिणवर'धम्मं' धम्मियमणुया विसुद्धभावेणं ।
 खविऊण जेण कम्मा होइ अकम्मा सयाकालं ॥ १५ ॥
 संतो 'संति' जिणिंदो संतिकरो संतदुरियसंताणो ।
 संतिं करेउ संतावनासणं संतिसंताणं ॥ १६ ॥
 निरुवमसिद्धिसणाहो सिवपुरिपुरलग्गमग्गसत्थाहो ।
 मह होउ 'कुंथुनाहो' संपाटियदुविहसुहलाहो ॥ १७ ॥
 सिद्धिपुरंधीइ कए मुक्का चउसट्ठिसहस्सरमणीओ ।
 'अरं'जिणवर ! तुह चरियं अच्छरियं कस्स न जणेइ^२ ॥ १८ ॥
 निम्महियमोहमल्लं 'मज्झि' तित्थेसरं पणिवयामि ।
 इत्थीण पहाणत्तं निव्वडियं जस्स तित्थंमि ॥ १९ ॥
 धरणिभरधरणखिन्नो जस्स समीवंमि वीससइ कुम्भो ।
 लंछणल्लेण देव तं 'मुणिमुच्चय' महं वदे ॥ २० ॥
 निधर्मखंडियचित्तं पटुप्पयाव कल्लरुपरिमुक्कं ।
 अरुणकरं निशेसं अहिनउचंदं 'नमि' नमह ॥ २१ ॥

रायमई रायमई रायमई जेण तिणिण परिचत्ता ।
 घणवण्णो घणवण्णो घणवण्णो सो जयउ 'नेमी' ॥ २२ ॥
 पायडियसत्तत्तो धरणिदसरीरफणकडप्पेणं ।
 तुइभववासपासो 'पासो' मह मंगलं देउ ॥ २३ ॥
 जियमोहमहावीरो चरमो तित्थंकरो 'महावीरो' ।
 असमसमो असमसमो निरंतरं कुणउ कल्लाणं ॥ २४ ॥

* 'जिणावली' दिञ्चफुरंतनाणा विभिन्नवण्णा उ तणुप्पमाणा ।
 संपत्तसंसारसमुदपारा सुहावहा होउ तिलोअसारा ॥ २५ ॥

सुनयजलगभीरो वायकल्लोलमालो
 पयडियवरसुत्तो चारुमुत्तीहिं जुत्तो ।
 बिलसिरबहुसत्तो किं नु कुग्गाहचत्तो
 जिणवयगसमुदो देउ अम्हाण भदं ॥ २६ ॥

दिञ्चालंकरणोरुत्तेअविरही भूअंधयारागमा
 हुंकारग्गुणिमुत्तिभीरविमुही भूअं न विदेसणो ।
 अच्चंतं जिणसासणंमि निरया सञ्चण्णुसेवाकरा
 सञ्चे हुंउ सुरामुरा भगवओ संघत्स खेमंकरा ॥ २७ ॥

* उपर्युक्तगाथापि: सह पठन् पद्यत्रयसंयोजनात् चतुर्विंश-
 त्जिनानां स्तुतयो भवन्ति । अग्रेऽपि पृथक्चिन्हाद्विते स्थलेऽयमेव
 नियमो ज्ञेयः ।

[२८]

ज्ञानस्तोत्रम् ।

अट्टावीसवियप्प मइनाणमणप्परुप्पणाठाणं ।
 भीमभवजलहिपोयं हयसोय भावओ वदे ॥ १ ॥
 सुयेनाणमणेगविह निहयदुह पणयपाणिविहियसुह ।
 सदहणपढणवावडमईण कयसिवपयं वदे ॥ २ ॥
 अहमोहिनाणमणुवममणतसत्ताण जणियनिब्बाणं ।
 दुविहपि पटिहयदुह पणयदुह तावओ वदे ॥ ३ ॥
 मुणियमणोगयभाव पहणियमन्वगिवग्गसत्ताव ।
 रिउविउलमइसहाव नाण मणपज्जव वदे ॥ ४ ॥
 लोयालोयविलोयणपडु फुडु सन्वत्थदेसय मुहयं ।
 अन्नाणहर हरिणंरुनिम्मलं केवलं वदे ॥ ५ ॥
 इअ सेयपचमीए पचवियप्पपि नाणमवियप्प ।
 पूयंति नमंति धुणति ते नरा निब्बुइमुविति ॥ ६ ॥

[२९]

श्रुतज्ञाननमस्कारः ।

ईसाणिदमुरामुरारायपणयपयपरुएग वीरेण ।
 सक्खा भवल्खुम्भवदुक्खहर मुक्खमुक्खकर ॥ १ ॥
 करणत्तयपसरनिरोहकास्य अयओ जनच्छथं ।
 रइअं गणहारिगणेहिं गंथओ इथ स मुहय ॥ २ ॥

नायाधम्मकहंगे अद्धचउत्थकोडीकलाकलिए ।
 पण लक्खा छावत्तरि सहस उवासगदसाअंगे ॥ ४ ॥
 सत्तमि लक्खिगारस सहस्स बावन्न अट्टमे अंगे ।
 अंतगडदसानामे लक्खा तेवीसं चउसहस्सा ॥ ५ ॥
 तहणुत्तरोववाई नवमे अंगमि लक्ख छायाला ।
 अडसहसा अह दसमे पण्हावागरणनाममि ॥ ६ ॥
 बाणवई लक्खाइं सोल सहस्सा तहा विवागसुए ।
 इक्कारसमे अंगे पयप्पमाणं इमं वुच्छं ॥ ७ ॥
 एगा कोडी चुलसीइ लक्खा बचीस सहस्स इअ माणं ।
 इक्कारस अंगाणं भणिअमहं बारसंगमि ॥ ८ ॥
 त पुण दिट्ठीवाओ स पंचहा वणिओ अ समयमि ।
 परिकम्मसुत्तपुव्वगय-णुओग तह चूलिआओ अ ॥ ९ ॥
 तत्थ य पुव्वगयमि पढमे उप्पायनामए पुव्वे ।
 कोडी एगा अह बीअ अग्गेणियमि पुव्वमि ॥ १० ॥
 छण्णवई लक्खाइं तइए वीरिअपवायपुव्वमि ।
 पयलक्खाइं सत्तरि अहत्थिनत्थिप्पवायमि ॥ ११ ॥
 तुरिए पुव्वं सट्ठी लक्खा अह पंचममि पुव्वमि ।
 नाणप्पवायनामे इग कोडी एगपयहीणा ॥ १२ ॥
 छट्ठे संचपवाए पुव्वे इग कोडि छहि पण्हिं अहिआ ।
 आयप्पवायपुव्वे सत्तमि पयकोडि छव्वीसा ॥ १३ ॥

कम्मप्पवायपुब्बे अट्टमि इगकोडि सहस अस्सीइ ।

नवमे पच्चक्खाणप्पवाइ लक्खाग चुलसीइ ॥ १४ ॥

विज्जणुपवाय दसमे पुब्बे इगकोडि दस य लक्खाइं ।

इक्कारसे अवंशे पुब्बे पयकोडि छब्बीसा ॥ १५ ॥

पाणाउणामपुब्बे बारसमे छपण लक्ख इग कोडी ।

किरिआविसालपुब्बे तेरसमे कोडि नवगंमि ॥ १६ ॥

तह लोगविंदुसारे चउदसमे पुब्बि बारकोडीओ ।

लक्खा तह पन्नासं इअ सव्वंगे पयपमाणं ॥ १७ ॥

एयं पयप्पमाणं दुवालसंगत्त सुअसमुदत्त ।

नेयमुवंगार्हणवि सुआण समयाणुत्तारेणं ॥ १८ ॥

उप्पन्न विमलकेयल—नाणेणं जिणवरेण वीरेण ।

परमत्थरूवअथो निदंसिओ सव्वसुत्ताणं ॥ १९ ॥

सुत्तं तु गणहरकयं तम्हा सव्वप्पयत्थसंजुत्ता ।

पणमइ जिणिंद वीरं भवजलहीवारमिच्छंता ॥ २० ॥

इअ नंदिसुत्तविवरण—

मणुसरिऊणंगपयपमाणमिणं ।

जिणगणहरोवइदं

लिहिअं जिणमदमूरीहिं ॥ २१ ॥

[३१]

महाकविश्रीधनपालप्रणीतः

संस्कृतप्राकृतमयः

श्रीवीरस्तवः ।

सरभसन्त्यत्सुस्युवतिकुचतटत्रुटितहारतारकितम् ।
 जायं सिद्धत्थनरिदमंदिरं जस्स जम्ममि ॥ १ ॥
 बुद्ध्वाऽवधिना निजजन्ममज्जने हृदयभावमशनिमृतः ।
 लीलाइ चळणकोडीइ चालिओ जेण सुरसेलो ॥ २ ॥
 येन च बाल्ये विबुधो विवर्द्धमानः सविभ्रमं नभसि ।
 हणिऊण मुट्ठिणा वामणीकओ कुलिसकटिणेणं ॥ ३ ॥
 सुरपतिपुरतो विवृति वितन्वता विततवाड्मयं येन ।
 जणियं जयस्स विज्जोवएससमए महच्छरियं ॥ ४ ॥
 मातापित्रोः प्रेमानुबन्धमधिकं विबुध्य यः स्थितवान् ।
 दिव्वालंकारफुरंतविग्गहो चत्तसंगो वि ॥ ५ ॥
 येन परित्यज्य जरत्तृणमिव राज्यं समं सुहृत्स्वजनैः ।
 वूढो दढनियममरो लीलाइ गिरिंदरुंदयरो ॥ ६ ॥
 सङ्गमकसुराधिपविक्षितदिप्तदम्भोलिमेदसम्भ्रान्तः ।
 चमरो चळणुप्पलमूलमागओ रक्खिओ जेण ॥ ७ ॥
 येन धनकर्मपटलं प्रकटतपोवन्हिना विनिर्दह्य ।
 पलयरवितेयपायडमुप्पाडितमक्खयं नाणं ॥ ८ ॥

यश्च सुचिर पृथिव्यां मिथ्यात्वान्धं विबोध्य भव्यजनम् ।
 ठाणं जम्मणजरमरणरोगपरिवज्जियं पत्तो ॥ ९ ॥
 तं नमत नम्रशतमखमणिमुकुटविटङ्कघृष्टचरणयुगम् ।
 भुवणस्स वि बन्धणपालणक्खम वद्धमाणजिण ॥ १० ॥

[३२]

श्रीरामचन्द्रमूरिसन्दोहः

श्रीआदिदेवस्तवः ।

जातनृपमुत्थितानलमधिगतशिल्प प्ररूढधर्मपथम् ।
 जौ पढमं चिअ भयवं ऋयव अवयरिय भरहमिणम् ॥ १ ॥
 अविकल्पितान्यपि फलान्यवलोक्य जनस्य यं प्रयच्छन्तम् ।
 ईसाए पत्तखमा वि कप्पतरुणो समुच्छिन्ना ॥ २ ॥
 विषयग्राममशेष दोषमयं प्रत्यह कथयतापि ।
 जेण सय चिअ रइआ विसयवई भारही पुहवी ॥ ३ ॥
 यस्मै विगतस्मयविष्मयाय कृतकर्मवर्मभेदाय ।
 अपवगलगमइणो नमति सुरअसुरनरपइणो ॥ ४ ॥

छाया—

- १ य प्रपन्न सलु भगवान् कृतवान् अवतीर्य भारतमिदम् ॥
- २ ईर्ष्याया प्राप्तक्षमा अपि कल्पतरु- समुच्छिन्ना ॥
- ३ येन स्वय किल विराचिता विषयवती भारती पृथ्वी ॥
- ४ अपवर्गमार्गलपमतयो नमन्ति सुरासुरनरपत्य ॥

निविडतमजडिमधनपटलपिहितपरिवोधमानवो यस्मात् ।

“भङ्गीभञ्जासलिलानलाण मेयं जना पत्ता ॥ ५ ॥

सोपानपद्गतिसखी पदयुगली प्राप्य यस्य शिवनगरे ।

“के के न गया गच्छन्ति के न के न हु गमिस्सन्ति ॥ ६ ॥

अवतरति यत्र भगवति भारतभागं प्ररूढभाग्यभरम् ।

“जाया किसिसेवा—पासुपल्ल—वाणिज्यवहारा ॥ ७ ॥

पर्याभिरामचन्द्रावदातकीर्तिप्रभासितदिगन्तम् ।

“पढमनिवं पढममुणिं पढमजिणेसं नमह निचं ॥ ८ ॥

[३३]

श्रीजिनवल्लभसूरिविरचितं

श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

नर्मिरासुरसुरविलसिरसिरमणिमयमडटघडियपयवीढं ।

बंदिय दियभवपासं पासं तं दिय थुणामि अहं ॥ १ ॥

जाणामि सामि ! बहुभवभवणेण जमनया क्याइ तुमं ।

नाहं नाहं पत्तो पत्तो पुणहम्भवो किहं इयरा ? ॥ २ ॥

ता संपइ पइदिवसं भवसंभवकर सियं मुजस ! ।

तुह पयकमलं विमलं पणयं मणयं ममंपित्थ ॥ ३ ॥

५ भगिनी—भार्या, सलिलानलानां भेद जनाः प्राप्ताः ॥

६ के के न गता गच्छन्ति के न के न किल गमिष्यन्ति ॥

७ जाता कृपिसेवा—पाशुपाल्य—वाणिज्यवहाराः ॥

८ प्रथमनृप प्रथममुनिं प्रथमजिनेशं नमत निरयम् ॥

हयदुरियदाहमाहप्पसरनिञ्जवियमवियसदोह ।

परमामयरसवरिस वसुपट्टु तुह दसण जमिह ॥ ४ ॥

ह पास ! पसिय सियदत्तपतिकतिप्पयासियदियत ! ।

भयवत् ! भयत् ! पसत् ! कत् ! दत्तिदिय ! जिणिद ! ॥ ५ ॥

फारुप्फुल्ल तुह उवरि फणिफणासत्तय फुरत्त मे ।

कयसत्तत्तत्तस्सा वक्खाणस्सण व पडिहाइ ॥ ६ ॥

ज्वार परिफुरियफणिवइचूडामणिकिरणरइयसुरत्ताव ।

अइभीसणभवदवत्तवियमवियवणपसमणसमत्थ ॥ ७ ॥

कयकुनयकमलमल्लण वयगजल् जणियभुवणयल्हरिस ।

दिफिरत्त नवजल्हरसारस्स त पास ! पणमामि ॥ ८ ॥

जे खरजरज्जरिया खयस्सीगा सूल्सल्लिया मणुया ।

ददुदुदुदुदुनकुदुदुनहमुहा चक्खुपरिहीणा ॥ ९ ॥

तेवि तुह सरणसुदरसायण काउमाउरसुविज्ज ! ।

सुरसुदरनयणाणद ! देहसोहा लहु लहन्ति ॥ १० ॥

गुरुकोवफारफुक्कारभासुरो फणिवई वि फुल्लफणो ।

चित्तमि तुम जसि तेसिं वीटु व्व होइ फुड ॥ ११ ॥

कयविकयरूवभीसणपभूयभूणहिं जेऽभिभूअप्पा ।

गदब्भसदसदब्भानिब्भरुब्भरियमुत्तणयग ॥ १२ ॥

तुह नामभदमुदामुदियदेहा जिणिद ! ते वि दुअ ।

सपत्तनियसरूवा हवत्ति बहुलोयकयपूजा ॥ १३ ॥

जे वि गयजक्खरक्खसखुदामुरजक्खस्वित्तवालाई ।

ते वि तुह गुत्तकित्तणमित्तेण अत्ति नासत्ति ॥ १४ ॥

दुग्गे मग्गे लल्लकतक्करे रददप्पवहुसप्पे ।
 तुह नामसिद्धमतेण जतुणो जति विगयभया ॥ १५ ॥
 निंदू पयारविंद वदती तुम्ह थिरपया होड ।
 वझा त ज्ञायती ज्ञत्ति सुपुत्ते लहइ महिला ॥ १६ ॥
 उग्गोवसग्गवग्गा कुग्गहविग्गहवग्गहाई य ।
 पसमति समग्गा तेसु जेसि त भमसि देसेसु ॥ १७ ॥
 हयकाससास ववगयविलास धुयतास दसदिसिपयास ।
 नयपूरियास कुवत्थनगास सठकमठमयनास ॥ १८ ॥
 सयलाहिवाहिनिसहरगहगुरुभयभीयजणक्यासास ।
 सातयपयक्यआवास पास । म पास पयप्पणय ॥ १९ ॥
 णहुभवरीणा दीणा सिरिहीणा पासाजण । समल्लीणा ।
 मणुया नदति दुय तुह सुहसथाइ पायजुय ॥ २० ॥
 इय सव्वभववड्ढियकारय । तारय । दुहोहजल्हीओ ।
 भीओ भवभवणाओ इम तुम विन्नवेमि अह ॥ २१ ॥
 खुदोवदवविदवदध्मविच्छिन्नदिन्नजणवद्ध ।
 पासजिण ! वल्लह ते पुणो वि तुह दसण हुज्जा ॥ २२ ॥

[३४]

श्रीजिनवल्लभमूरिप्रणीत
 पञ्चकल्याणकस्तोत्रम् ।

महोपाध्यायश्रीशान्तिचन्द्रगणिगुरुभ्यो नम ।
 सम्म नमिऊण जिणे चउवीस तेसि चव पत्तेय ।

बुध्य चुद-जम्मण-दिक्ख-नाग-निन्नाणकल्लाणे ॥ १ ॥
 कत्तियवहुले पच्चमि सभवनाण दुवालसीइ चुओ ।
 नेमिचुड पउमजम्भो तेरसि पउमप्पहे दिक्खा ॥ २ ॥
 पनरसि मुक्खो वीरे सिय वारसि चुई अरसुविहिनाण ।
 मगासिर कसिणपच्चमि जम्भो सुविहिस्स छट्ठि वय ॥ ३ ॥
 दसमीइ वीरदिक्खा इक्कारसि पउमनाहनिव्वाण ।
 सियदसमि जम्म मुक्खो अरस्स इक्कारसीइ पुणो ॥ ४ ॥
 अरदिक्खा नमिनाण मल्लिजिण जम्मदिक्खनाणाणि ।
 चउदसि जम्भो पुणिम निक्खमण सभवजिणस्स ॥ ५ ॥
 पोसाइ दसमिगारसि पासे वारसी तेरसी ससिणो ।
 जहसख जम्मवया सीयलनाण चउदसीए ॥ ६ ॥
 सुद्धे छट्ठी विमले नवमी सतिस्सिगारसी अजिए ।
 अभिनदणे चउदसि पुणिम धम्मे य नाण च ॥ ७ ॥
 माहाइ उट्ठि पउमचुइ वारसी सीयलस्स जम्मवया ।
 तेरसि मुक्खो उसमे सिज्जसेमावसा नाण ॥ ८ ॥
 सियवीय नाणजम्मा वसुपुज्जभिनदणाण अह जम्भो ।
 तइआइ विमलधम्माण चउत्थि दिक्खाइ विमलस्स ॥ ९ ॥
 अट्ठमि जम्भो अजिए नवमी-वारमी-तेरसीसु वय ।
 अजियभिनदणधम्माग फग्गुणकसिणछट्ठीए ॥ १० ॥
 नाण सुपास सत्तमि सुपासमुक्खो ससिस्स नाण च ।
 सुविहिचुई नवमाए इक्कारसि नागमुसभस्स ॥ ११ ॥

सिज्जंसजम्म सुव्वयनाणं वारसिहि दिक्ख सेयंसे ।
 तेरसि चउदसि जम्मो पनरसि दिक्खा य वसुपुज्जे ॥ १२ ॥
 सियविय चउत्थि अट्टमि चवणं अरमहिसंभवजिणागं ।
 वारसि मुक्खो मल्लिस्स जयइ मुणिसुव्वयवयं च ॥ १३ ॥
 चित्ताइ चउत्थि पासे चवणं नाणं च पंचमी चवणं ।
 ससिणो उसभे अट्टमि जम्मवया मुद्धतइआणं ॥ १४ ॥
 कुंधूनाणं पंचमि सिद्धी संभव—अणंत—अजियाणं ।
 नवमी मुक्खो सुमइस्स नाणमिक्कारसीईए ॥ १५ ॥
 तेरसि जम्मो वीरे पुणिगम पउमस्स नाण महवहुले ।
 वइसाइ पडिवि वीआ कुंधू तइ सीयले मुक्खो ॥ १६ ॥
 पंचमिहि कुंधुदिक्खा सीयलचुइ छट्ठि दसमि मुक्खो ।
 तेरसि जम्मो चउदसि दिक्खानाणा अणंतस्स ॥ १७ ॥
 चउदसि जाओ कुंधू सियचउत्थि चुओभिनंदणो जयइ ।
 सत्तमि धम्मोवि चुओ अट्टमि अभिनंदणो सिद्धो ॥ १८ ॥
 जम्मट्टमि नवमि लयं सुमइजिणे दसमि केवलं वीरो ।
 वारसि तेरसि चुइ विमलं अजिय अह जिट्ठवहुलम्मि ॥ १९ ॥
 छट्ठि चुई सेयंसे सुव्वयजम्मट्टमी नवमि मुक्खो ।
 जम्मो मुक्खो तेरसि चउदसि दिक्खा य संतिस्स ॥ २० ॥
 सियपंचमीइ मुक्खो धम्मे नवमी य वासुपुज्जचुई ।
 वारसि सुपासजम्मो तेरसि दिक्खा सुपासस्स ॥ २१ ॥
 आसाढाइचउत्थी उसमचुई सत्तमी विमलमुक्खो ।
 नमिदिक्खा नवमीए सियट्टई वीरजिणचवणं ॥ २२ ॥

अट्टमि सिद्धो नेमी वनुपुजा निव्वुओ चन्दसाए ।
 सावणवहुले तइआ सिद्धिगतो जयइ सेयसो ॥ २३ ॥
 सत्तमि चवगमणते अट्टमि नमिजम्म नवमि उधुचुई ।
 सियनीय चुओ सुमई पचमि छट्ठि नेमिजम्मवया ॥ २४ ॥
 पासत्सट्टाममुक्खो सुव्वयचुई पुण्णिमाई भववए ।
 सतिससिचवणमुक्खा सत्तमि अट्टमि सुपासचुई ॥ २५ ॥
 सियनवमि सुविहिमुक्खो नेमिस्सासोय अमावसानाण ।
 पुण्णिमचुई नेमि जिणवल्लह पय देसु पगयाण ॥ २६ ॥

[३५]

श्रीदेवेन्द्रमूरिभिः कृतः

श्रीआदिदेवस्तवः ।

सिरिरिसहनाह । तुह पयनट्टकताओ जयतु तिजयत्स ।
 जतीओ वज्जपजरभाव भावारिभीयत्स ॥ १ ॥
 तुह कमकमल विमल दड्ढु दूराउ देव । पट्टदिवस ।
 धन्ना कल्लिमलमुक्का रायमरालुव्व धावति ॥ २ ॥
 असरिसभवदुहददोल्लिघोल्लियाण जियाण जयनाह । ।
 त चिय ट्ठको सरण सीयत्ताण व दिणनाहो ॥ ३ ॥

तिहुयगपहु ! अमयपिव सम्भ तुह पवयणे परिणयमि ।
 अजरामरभाव खलु लहति लहु लहुयकम्माणो ॥ ४ ॥
 देव ! वरनाणदसणदुहावि तुह दसणेण देहीण ।
 नारण चीवराण खणेण खयमेइ मालिन ॥ ५ ॥
 तुह समरणेण सामिय ! किलिदुक्कम्भोवि सिज्झए जीवो ।
 कि नहु जायड कणग लोहपि रसस्स फरिसेण ॥ ६ ॥
 पहु ! तुह गुणधुणणेण विशुद्धचित्ताण भवियसत्ताण ।
 घणनीरेण व जवूफलाड विगलति पावाइ ॥ ७ ॥
 दसणपवणे नयणे भाल नाल हवेड तुह नमणे ।
 ता पच्चक्खाभाव लहु मह तिजईस ! वियेस्सु ॥ ८ ॥
 इय सधुओसि देविदविंदवदिय ! जुगाइजिणचद ! ।
 मह देसु निप्पकप भवे भवे नियपए भत्ति ॥ ९ ॥

[२९]

श्रीदेवेन्द्रमूरिविरचितः

शाश्वतचैत्यस्तवः ।

सिरिउसहनद्वमाणं चदाणणवारिसेणजिणचद ।

नमिउ सासयजिणभक्कासंस्वपरिकित्तण काह ॥ १ ॥

अवचूरि ।

श्रीरूपभवर्द्धमानवन्द्याननवारिषेणनामक शाश्वतजिनचतुष्क
 नत्वा शाश्वतजिनभवनमहारापरिकीर्त्तन करिष्ये ॥ १ ॥

जोइवणेषु असंखा सगकोडि विसयरिलखभवणेषु ।
 चुलसीलख सगनवइसहस्स तेवीसुवरिलोए ॥ २ ॥
 बावन्ना नंदीसरम्मि चउचउर कुंडले रुयगे ।
 इअ सट्ठी चउवारा तिदुवारा सेसजिणभवणा ॥ ३ ॥
 पत्तेयं वारेसु अ मुहमंडव-रंगमंडवे तत्तो ।
 मणिमयपीढ तदुवरि थूमे चउदिसिसु चउ पडिमा ॥ ४ ॥
 तत्तो मणिपीढजुगे असोग-धम्मज्जओ य पुक्खरिणी ।
 पइभवणं पडिमाणं मज्जे अदुत्तरसयं च ॥ ५ ॥

अवचूरिः ।

ज्योतिष्कज्यन्तरेध्वसहस्रासानि जिनभवनानि, तेषां अपरि-
 मितत्वात् । प्रतिबिम्बमान चैकैकजिनायतनसद्भावात् इति । नन्दीश्वर-
 अष्टमद्वीपे ५२ । कुण्डले-द्वादशद्वीपे । रुचके-अष्टादशद्वीपे चत्वारि
 चत्वारि जिनभवनानि सन्ति । चतुर्द्वाराणि तेषु प्रत्येकम् । एव
 सर्वसदृशया षष्टिजिनभवनानि चतुर्द्वाराणि । तेषु प्रत्येक प्रत्येक
 १२४* जिनिबिम्बानि स्युः । ज्ञेयाणि त्रिभुवनवर्त्तानि त्रिद्वाराण्येव ।
 तेषु विंश शत विम्बानि भवन्ति । कुण्डल-रुचकद्वोपचक्रवालपर्वतयो-
 क्रमेण ४२८४ योजनसहस्रा उच्चत्वाद्वाच्येकसहस्रावगाढौ । कुण्डलो
 मूले विस्तार १०२०, मध्ये ७०२२ शिरसि ४२२ । रुचकस्तु मूले
 १००२२, मध्ये ७०२२ शिरसि ४०२२ ॥ ३ ॥

चतुर्द्वारेषु त्रिद्वारेषु च प्रासादेषु मध्ये १०८ विम्बानि । द्वारा-
 णामग्रतः प्रथमं मुखमण्डपा-पटशाखारूपाः १. ततो रत्नमण्डपा-
 प्रेक्षागृहरूपाः २, उभयेऽपि १०० योजनानि आयामाः, ५० योजन
 विस्तृता । ७२ योजन उच्चाः, ततो मणिमयपीठ १६१६ योजनदी-
 र्घविस्तार तन्मध्ये समवसरणाच्चतुर्दिक्षु चतस्रः प्रतिमाः ४ ततोऽशो-
 कवृक्ष. ८ याजन उच्चः, ततः इन्द्रध्वज १६ योजन उच्चः । तत
 पुक्खरिणी १०० योजनदीर्घा, ५० विस्तारा, ७२ योजन ऊर्ध्वेऽधो ४१२॥

* अष्टोत्तर शत मध्ये चतुर्षु द्वारेषु एव १२४

पडिमा पुण गरुआओ पणधणुसय लहुय सत्तहत्थाओ ।

मणिपीढे देवच्छंदयम्मि सीहासणनिसन्ना ॥ ६ ॥

जिणपिट्ठे छत्तधरा पडिमा जिणभिमुह दुनि चमरधरा ।

नागा भूआ जक्खा कुंडधरा जिणमुहा दो दो ॥ ७ ॥

सिरिवच्छनामिचुच्चुअ पय-कर-केस-महि-जीह-तालुरुणा ।

अंकमया नह अच्ची अंतो रत्ता तहा नासा ॥ ८ ॥

ताराइरोमराई अच्छिदला केसभमुहरिट्ठमया ।

फलिहमया दसण वयरमय सीस विदुममया उट्ठा ॥ ९ ॥

कणगमयजाणु जंघा तणुजट्ठी नाससवणभालेरू ।

पल्लिअंकनिसण्णाणं इय पडिमाणं भवे वण्णो ॥ १० ॥

अवचूरिः ।

उत्सेहभगुलेज अहउट्ठमसेस सत्तरयणीओ । तिरिलोप पण
धणुसय सासयपडिमा पणिवयामि ॥ १ ॥ राजप्रभीये ()
५०० धनु प्रमाणाः प्रतिमाः सन्ति ॥ ६ ॥

कुण्डधरा-भाजाधरा नागा भूता यक्षाश्च प्रतिप्रतिम द्वौ द्वौ
पुरो भवतः ॥ ७ ॥

केशमहीमस्तक पद्मरागमयाः, ८ तारादीनि, अरिष्टरत्नमयानि
इन्द्रनीलमयानि-इत्यर्थः ॥ ९ ॥ 6731

जह्वादीनि कनकमयानि-कनकनयानीत्यर्थः । इति पर्यङ्कासननि-
पण्णानां प्रतिमानां वर्णो भवेत् ॥ १० ॥

भवणवणकप्पजोइस उववायमिसेय तह अलकारा ।

ववसायसुहम्मसहा मुहमंडवमाइ छक्कुवा ॥ ११ ॥

तिदुआरा पत्तेअ तो पण सम थूम सट्ठि विवेहिं ।

चेइयधिवेहि सम पइभवण विव असीइसय ॥ १२ ॥

जोयण सय च पत्ता विसयरि दीहत्त पिहुलउच्चत्त ।

वेमाणिय नदीसर कुडल रुअगे भवणमाण ॥ १३ ॥

तीस कुलगिरिसु दस कुरु मेरुवण असीय वीस गयदंते ।

वक्खारेसुं असीइ चउ चउ इसुयार मणुयनगे ॥ १४ ॥

अवचूरिः ।

भवनपति-व्यन्तर-ज्योतिष्क-द्वादशकल्पान्तवेमानिकदेवेषु प्रति-
विमान उपपातसभा १, अभिषेकसभा २, अलङ्कारसभा ३ व्यवसाय
सभा ४, सौधर्मा ५, नामान पञ्च पञ्च सभा मुखमण्डपादिपटकुत्ता
त्रिद्वारा भवन्ति ॥ ११ ॥

भवनपत्यादिस्थेषु प्रासादेषु प्रत्येक प्रत्येक १०८ विम्बानि
स्युः । कवम् ? गर्भगृह १०८, सभात्रिकस्तूपत्रय १२ पञ्चगुणिता ६०
सर्वमालिने १८० विम्बानि । सभानां प्रमाण 'जोयगसय च'
() इत्यादिप्रासादप्रमाण ज्ञेयम् । प्रवेदकानुत्तविमानेषु
पुन १२० विम्बानि भवन्ति । यतस्तत्र पञ्च सभा न सन्ति ।
'गेविज्जार्हसु न सभाइ' () इति वचनात् चतुर्धा
रेषु च प्रासादेषु १२४ विम्बानि स्युः ॥ १२ । १३ ॥

हिमवदादयः षड् वर्षधरा पञ्चगुणा ३० कुलगिरय पञ्च-
॥ महाविदेहेषु देवकुरुत्तरकुरुमेदाद् दश एकैकमरो भद्रशालादि-
चतुर्वनभावात् । वने वने चतुर्दिक्षु चैत्यसन्नावात् १६ जिनभवनानि ।
पञ्चगुणा ८०, मेरुसप्राश्रित्वारो यजदन्ता तथैव पञ्चगुणाः २० ।
द्वात्रिंशद् ३२ विजयानामन्तरे १६ वक्षस्काराः पञ्चगुणा ८० धा-
तकीखण्डपुष्करवार्द्धपुकारेषु २ प्रत्येक चैत्यसन्नावात् । मानुषो-
चतुर्दिक्षु एकैकसन्नावात् २ ॥ १४ ॥

एयाइं असुरभवणाद्विआइं पुव्वुत्तमाणअद्दाइं ।
 दलमित्तो नागाइं नवमु वणेसु इओ अद्दं ॥ १५ ॥
 दिग्गयगिरीसु चत्ता दहे असी कंचणेसु इगसहस्सो ।
 सत्तरि महानईमुं सत्तरिसियं दीहवेयडे ॥ १६ ॥
 कुंडेसु तिसय असिआ वीसं जमगेसु पंच चूलासु ।
 इक्कारस सयसत्तरि जंवूपमुहेसु दस तरुसु ॥ १७ ॥

अवचूरिः ।

एतानि कुलगिर्यादिसत्स्थानानि असुरकुमारभवनगतानि च
 ८ चैत्यानि । इतोऽर्धमानानि भवनपतिनागादिनिकायगानि चैत्या-
 नि । ततोऽप्यर्धमानानि व्यन्तरगानि । ज्योतिष्कगानां त्वनिय-
 त्तया प्रमाणं नोक्तमिति सम्मान्यते ॥ १५ ॥

मेरोर्दिक्षु विदिक्षु वा दिग्गजगिरयः पञ्चगुणा ४०, हिम-
 वदादि६गिरयस्तेषु प्रत्येकमेकैकह्रदभावात् ते पञ्चगुणाः ३०,
 तथा शीतागाः पञ्च, शीतोदगाश्च पञ्च एवं १०८ह्रदास्ते च
 विरेहपञ्चकेऽपि भावात् पञ्चगुणाः ५०, त्रिशन्मीलने ८० शीता-
 शीतोदाह्रददशकस्य प्रत्येकं पार्श्वद्वये दश दश काञ्चनगिरयः ।
 एव शीताशीतोदयोर्विंशति पञ्चगुणिता १०० । एवं जम्बूद्वीपगङ्गा-
 सिन्ध्वादिमहानद्यः पञ्चगुणाः ७० भरतैरावतयोः ३२ विजयेषु
 प्रत्येकमेकैको दीर्घवैतादयः एवं ३४ ते च पञ्चगुणाः १७० ॥ १६ ॥
 द्वाविंशद्द्विजयगतगङ्गासिन्धुरक्तारक्तवतीनदीनिर्गमनकुण्डानि ६४ प-
 ञ्चगुणानि ३२० तथा विजयान्तरकड्योऽन्तरनद्यो प्रहावती-
 प्रमुखाः १२ तासां निर्गमनकुण्डानि १२ पञ्चगुणानि ६० सर्व-
 मीलने ३८० देवकुरुतशीतानदीपार्श्वद्वये यमकगिरिद्वयम् । तथो-
 चकुरुतशीतोदापार्श्वद्वयम् तद्द्वये । एव ४ पञ्चगुणाः २० प्रत्येक-
 मेकैकभावात् । चैत्यान्यपि २० एवमन्यत्रापि पञ्चमेरुचूलास्वैकैक-

वद्वियद्वे वीसा कोसतयद्ध च दीहवित्थारा ।

चउदस धणु सयचालीस अहिय उच्चत्तणे सव्वो ॥ १८ ॥

अडदीवि विदिसि सोलस सुहुमीसाणग्गदेवनगरीसु ।

एव वत्तीससया गुणसट्ठिजुआ तिरिबलोए ॥ १९ ॥

एव तिहुयणमज्जे अडकोडी सत्तवण्ण लक्खा य ।

दो य सया वासिया सासय जिणभवण वदामि ॥ २० ॥

अचचूरि ।

शैत्यभावात् । जम्बूद्वीपे मेरुपार्श्व पूर्वदिशि जम्बूवृक्षा, पश्चिमायां शास्मली । धातकीखण्डे मेरुद्वय पूर्वस्या धातकीवृक्षद्वयम् । पश्चिमायां तु शास्मलीद्वयम् । पुष्करवराद्धेऽप्येव पुष्करवरवृक्षद्वयम् । शास्मली वृक्षद्वयं च । एव वृक्षा १० तत्र मूलजम्बूद्वीपस्य मध्यगतशाखायां एकं जिनगृहम् । तथा तथा तत्प्रथमवलयभूताष्टोत्तरशतह्रस्वजम्बूमध्य शास्त्रासु प्रत्येकमेककभावात् १०८ । तथा प्रथमवनमध्य एवानात्त देवसम्बन्धिनां पूर्वादिकस्थ ४ भवनानामीशानादिविदिकस्थ ४ प्रसादावतसकानां चान्तरेषु ८ पटपु ८ प्रासादाः सवमीलिते ११७ एतं च प्रतिवृक्षभावाद् दशगुणा ११७० ॥ १७ ॥

वट्ट०—ईमयतहरिवपरम्यकहिरण्यवतारयक्षत्रचतुष्केऽप्येकैकवृत्त वेतास्य ते च पञ्चगुणा २० दिग्गचादिवृत्तवेतास्यान्तपु १० स्थानेषु २९५५ प्रासादाः काशदीर्घा तदधविस्तारा १४४० धमुद्विचक्ष्य स्युः ॥ १८ ॥

अष्टमद्वीप—नन्दीश्वरे पूर्वदक्षिण-दक्षगपरयो सीधमन्द्रमहीषीणा इतरयास्वीशानेन्द्रमहिषीणा चतस्र चतस्र नगय तत्र चैकैकं घैत्यम् । एव तीसकृत्तासु ' इत्यादिना ' अडदीवि विदिसि सोलस ' इत्याद्यन्तर्गता प्राक्ता प्राग्गदा नन्दीश्वरादिस्थिता पुवाक्ता गच्छि प्राक्तादा सर्वं मलिता तिर्यग्गलोके ३२५९ एव पूर्वोक्ता भव

सट्टी लक्खा गुणनवइ कोडि तेरकोडि सय विंब भवणेसु ।
 तियसय विसति इगनवइ सहस्र लक्खतिगं तिरिण्ण ॥ २१ ॥
 एगं कोडिसयं खलु बावना कोडि चउनवइ लक्खा ।
 चउ चत्तसहस सगसय सट्टी वेमाणिविन्नाणि ॥ २२ ॥
 पनरस कोडि सयाई दुचत्तकोडी उ डवन्नलक्खा य ।
 छत्तीस सहस असीआ तिहुयणविन्नाणि पणमामि ॥ २३ ॥
 सिरिभरहनिवइपमुहेहि जाइं अनाइं इत्थ विहिआइं ।
 देविंदमुणिदधुआइं वित्तु भवियाण सिद्धिसुहं ॥ २४ ॥

इति श्रीशाश्वतजीनप्रतिमासङ्ख्यास्तवः ॥

अथचूरिः ।

नपतिस्थाः प्रासादाः ७७२००००० मित्ता ऊर्ध्वलोकस्थाः ८४९७७२३
 मिलित्तास्तिर्यग्लोकस्थाश्च ३२५९ सङ्ख्याः सर्वे मिलिताः ८५७००२८२
 माना यथोक्ता शाश्वतजीनप्रासादाः स्तुः ॥ २० ॥

सट्टी० भदनपतिगतप्रासादानां ७७२००००० रूपाणामशीत्याधिक-
 शतगणेन तद्गतसर्वविम्बसङ्ख्या यथोक्ता स्यात् । १३ कोटिशता-
 दिरूपास्तिर्यग्लोकस्था ३२५९ प्रासादानां मध्ये ३१९९ चैत्यानां
 त्रिद्वाराणां १२० गणेन तद्विम्बानां सर्वसङ्ख्या ३९३३२० रूपा
 स्यात् ॥ २१ ॥

पृ०-द्वादशदेवलोके चैत्येषु ८४९६७०० मितेषु अशीत्याधिक-
 शतेन गुणकारेण ९ प्रैवयकानुत्तरविमानेषु ५ चैत्यानि ३२ शतेषु
 १२० गुणकारेण चायमङ्कः समेति । 'एगं कोडि०' सर्वसर्ववैमानिक-
 विम्बसङ्ख्यारूपः यदुक्तं 'चुलसी लक्खा उववइ सहससत्तसयकण
 जिणभवगा । कप्पाइया तिसया तेवीसजुया पणिवयामि ॥ '

इति नन्दीधरादिशाश्वतचैत्यस्तवाऽवचूरिः ॥

श्रीधर्मघोषस्तूरिविरचितानि जिनस्तोत्राणि ।

(३७]

आदिनाथ १३ भवस्तोत्रम् ।

नाभिमरुदेवितणय ऋणयनिहं वसहल्लण रिसह ।
 पचधणुस्सयमाण थुणाभि तेरभवकहणेण ॥१॥
 नाह । धणसत्थवाहो पढमभवे सिहपइडिण आसि (१)
 उत्तरकुराइ बीण (२) सोहम्मसुरो तुम तइण (३) ॥२॥
 चउत्थ गधसमिद्धे खयरवड महाबलो (४) तहेसाणे ।
 निनामिजिय सयपह पिअ ललिअगो अ पचमए (५) ॥३॥
 लोहगलम्मि छेहे सिरिमइरमणो निवो वइरजघो (६) ।
 देवुत्तरकुरुजुअले सत्तमि (७) अट्टमि सुहम्मसुरा (८) ॥४॥
 नवमे पहकराए साहुचिगिच्छी तुम अभयघोसो (९)
 निवसचिवसिद्धिसत्थाहपणिअसुअमित्तपणगजुओ (९) ।
 अच्चुअइदसमाणा दसमे (१०) इक्कारसे वइरनाहो ।
 पुडरगिणीइ चक्की चउभाया सारही उट्ठो (११) ॥५॥
 वारसमे सज्जहे (१२) रिसह जिणो तेरसे विणीआए ।
 दुण्णि सुआ दो धूआ सामिअ । उट्ठो तुह पपुत्तो (१३) ॥७॥
 बहुलासाढचउत्थीचवण चित्तइमीइ जम्मवया ।
 फग्गुणिगारसि नाण निव्वाण माहत्तेरसिण ॥७॥

इअ धुणिओ आइजिणो देविदनरिंदविंदपणयपओ ।

मह होउ महाविज्जाणंदसिरीधम्मकित्तिपओ ॥९॥

[३८]

श्रीचन्द्रप्रभ७भवस्तोत्रम्

महसेणलक्खणसुअं चंदपह चंदचिन्हमिदुनिहं ।

सत्तभवकित्तेणं धुणामि सद्धसयधणुम्माण ॥१॥

सामि ! तुम आसि निवो पढमभवे सिवपुरमि सिरिवम्मो (१) ।

बीए सोहम्मसुरो (२) तइअभवे कोसलपुराए ॥२॥

सिरिअजियसेणचक्की (३) चउत्थए अच्चुए महिद्धिसुरो (४) ।

तह रयणसचयपुरे पचमए पउमनाहनिवो (५) ॥३॥

छहंमि विजयते (६) सत्तमए अहमो जिणवरिंदो ।

चंदाणणापुरीए सिरिचंदप्पहजिणवरिंदो (७) ॥४॥

पोसाइ बारसिभवो तेरसि चउ फग्गुसत्तमी नाणं ।

भइवसत्तमि सिवु चित्तपंचमीचवणु चंदपहे ॥५॥

इअससिसधम्मकिच्ची देविंदनओ पुओ अ चंदपहो ।

वराविज्जाणदयर ठाणं विअरेसु पणयाणं ॥६॥

[३९]

श्रीशांतिनाथ१२भवस्तोत्रम् ।

सिरिविस्ससेणअइरासुअं मयकं धुणामि संतिजिणं ।

वारसभवकित्तिणाओ सगणहर चत्तघणुमाणं ॥ १ ॥

रयणपुरे आसि तुम सिरिसेणनिवोऽभिनादिआदइओ ।

पदमभवे (१) बीए पुण उत्तरकुरजुअलिआ (२) दोवि ॥२॥

सोहम्मसुरा तइओ (३) चउत्थए अमिअतेज-सिरिविजया ।

निवई मिह भयजि, वई पचमए पाणए अमरा (५) ॥३॥

छट्ठे सुमापुरीए अपराइ अणतविरअ बलविण्हू (६) ।

सत्तमए त अच्चुअ इदो इअरो पदमनरए ॥ ४ ॥

तो उव्वट्ठिअ होउ विजाहरराय मेहनाउत्ति ।

जाओ अच्चुअकप्पे सो तुह सामाणिओ देवो ॥ ५ ॥

त विजाहरचक्की अट्टमए रयणसचयाइ इमो ।

सहसाउ होउ तुह सुओ (८) नवमे दो तडअगेविज्जे (९) ॥६॥

पुडरिगिणीइ चक्की भायरा मेहरह दढरहत्ति ।

दसमे (१०) इक्कारसमे दुण्णि वि देवा उ सव्वट्ठे (११) ॥७॥

चरमे पचमचक्की सती सौलसाजिणो गयउरे तं ।

चक्काउहुत्ति इअरो सुओ गणहरो अ तुह पदमो (१२) ॥८॥

पोससिअनवमि नाण तुह भइवबहुलसत्तमी चवण ।

जिट्ठस्स बहुल्लेखसि जम्मसिवा चउदसीइ वय ॥९॥

एव देविंदमुणिंदवदिओ सातिनाहत्तिथयरो ।

ससहरसधम्मकित्ती भवेउ भविआण सत्तिकरो ॥१०॥

[४०]

श्रीमुनिसुव्रत ९ भवस्तोत्रम् ।

घणवण्णं चिण्हाद्वेयकुम्मं पडमावईसुमित्तसुअं ।
 वीसधणुं नवभवकित्तणेण मुणिसुव्वयं थुणिमो ॥ १ ॥
 पढमम्मि सुप्पइट्ठं सिरिकेउनिवो अहेसि तुमं (१) ।
 सोहम्मो विई (२) तइए कुबेएत्तो वरपुरम्मि (३) ॥ २ ॥
 चउत्थे सणंकुमारे (४) पचमए वज्जकुंडलनरिंदो ।
 पोराणपुरवरम्म (५) छट्ठभवे वंभलोगम्मि (६) ॥ ३ ॥
 सत्तमए चंपाए सिरिवम्म (७) वराइअम्मि अट्ठमए (८)
 नवमे रायगिहपहू (९) सिरिमुणिसुव्वय जिणवरिंदो ॥ ४ ॥
 फग्गुणवइबारसि नाणु जिट्ठ अट्ठमिहि जम्म नवमि सिंव ।
 फग्गुण सिअचारसि वउ सावण पुण्णिम सुवय चवणं ॥ ५ ॥
 इअ देविंदाइनओ सिरिमुणिसुव्वय जिणो ममाइधुओ ।
 सुअधम्मकित्तिआणं विज्जाणं दिसउ मह दाणं ॥ ६ ॥

(४१]

श्रीनेमिनाथ ९ भवस्तवनम् ।

नेमिरायमइजुअं थोसामि सिवासमुदविजयसुअं ।
 दसधणुहत्तणुं माणेणं नवभवकहणेण संखंकं ॥ १ ॥
 तं देव ! धणवइवई दाणानिवई आसि पढममयलपुरे (१)
 वीयभवे सोहम्म (२) तइए पहू सूरतेअपुरे (३) ॥ २ ॥
 चित्तगई खयरवई रयणवइंदो (३) चउत्थि माहिंद (४) ।

पि अमडापिअ अवराइअनिवोसि सिंहपुरि पचमए (५) ॥३॥
 आराणि दिवि सामाणिअतिअसा छट्ठमि (६) सत्तमे उ भवे ।
 त हत्थिणाउरनाहो सखनिवा जसमर्दसगाहो (७) ॥४॥
 अवराइयम्मि अमरा अट्ठमए (८) दुट्ठरिद्वारिउनेमी ।
 नवमे अरिद्वनेमी (९) जिअराओ राइमदणओ ॥ ५ ॥
 सिवमासादासिअट्ठमि सावणपचमिहिं जम्मु उट्ठि वय ।
 कात्तिअ चई वारसि चुड तुह आसोअअमावसी नाणं ॥६॥
 इअ थुणिओ दुहदलणो देविंदनओ अरिद्वनेमिजिणो ।
 मइ धम्मफित्तिविज्जाणदयरो होउ सयकाल ॥ ७ ॥

[४२]

श्रीपार्श्वनाथ१०भवस्तवनम् ।

नवहत्थ नीलाहं वामगजमाससेणय पास ।
 भवदहगसथवेण थोसामि दुहावराहिगय ॥१॥
 पदमभवे पोअणपुरि मरुभूडदिओसि कमठभुअगहओ (१)
 पहु । वणदिओसि बीअम्मि कमजुऊटभुअगडसिओ (२)
 तइए पहु । सहसारे इअरो वूमाइ (३) तिलयपुरि तुरिए ।
 खयरवइ किरणवेगो गहिअवओ कमठभुअगहओ (४) ॥३॥
 अच्चुअसुरो तमिअरो सिद्धिए पचमे (५) हओ छे ।
 कमठचिलाएण सुहकरापह वज्जनाहरिसी (६) ॥४॥
 त मज्जिमगेप्पिजे सत्तमए सत्तमीइ इअरो उ (७)
 अट्ठमभवे सुरपुरे कणयपहो खयरचक्रिमुणी ॥५॥

कमठहरिहरिअजीओ (८) जीओ नवमे भवम्मि तं सामि ! ।
 पाणयकप्पम्मि सुरो इअरो पंकप्पहाइ पुढवीए (९) ॥६॥
 वाणारसीइ पासो तेवीसइमो जिणो तुमं आसि ।
 दसमे कमठकुलिंगो चमढिअकासी अहमहिंदो (१०) ॥ ७ ॥
 सावाणिसअट्टमि सिवं नाणं चुई चित्तकसिणचउत्थीए ।
 पासत्स पोसकसिणे दसमीगारसीहिं जम्मवया ॥८॥
 इअ थुणिओ दढचमढिअसढकमढासुखलो हवउ पासो ।
 सिरिधम्मकित्तिविज्जाणंदयरो नमिस्देविंदो ॥९॥

[४३]

श्रीवीर२७भवस्तांत्रम् ।

तिसलासिद्धत्थसुअं सीहंकं सत्तहत्थ कणयनिहं ।
 भवसत्तावांसकहणेणं वद्धमाणं थुणामि जिणं ॥१॥
 नयसारो सुग्गामे षढमे (१) बीए भवे पहु ! सुहम्मे (२)
 तइए मरिइ तिदंढी (३) विणिआइ चउत्थए वंमे (४) ॥२॥
 कुल्लागि कोसिअदिओ पंचमि (५) संसारचउर छट्ठभवे ।
 थूणाइ पूसामित्तो सत्तमि (७) सोहाम्मि अट्टमए (८) ॥ ३ ॥
 नवमे अग्निज्जोओ चेइअगामम्मि (९) दसमि ईसाणे ।
 इगदसमि अग्निभूर्ह मंदिरि ११ वारसमि सणकुमरो १२ ॥४॥
 तेरसमे सेअबिआ भारदाओ १३ महिंद चउदसमे (१४) ।
 रायगिहि धावरदिओ पनरसमे (१५) सोल्लसे वमे (१६) ॥५॥

रायगिहि विस्समई सत्तरसि (१७) अट्टारसे महामुको (१८) ।
 गुणवीसे पोअणपुरि तिविदु (१९) वीसे तमतमाए (२०) ॥६॥
 पहु ! इगवीसे सीहो (२१) पंकाइ दुवीसमम्मि (२२) तेवीसे ।
 मूआपुरि पिअमित्तो चकी (२३) सोहम्मि चउवीसे (२४) ॥७॥
 पणवीसे छत्तग्गाइ नंदणो (२५) पाणयम्मि छब्बीसे (२६) ।
 खत्तिअकुडग्गामे सत्तावीसे महावीरो (२७) ॥ ८ ॥
 मगसिरवइदसमि वय कत्तिअमावसि सिव सिआसादे ।
 छट्ठि चुइ विसाहदसमी नाणु भवो चित्ततेरसिए ॥ ९ ॥
 इअ सिरिवीरजिणिंदो थुणिओ भत्तिअभरनमिरदेविंदो ।
 वरधम्मकित्तिविद्धि विजाणं देउ मह सिद्धि ॥ १० ॥

[४४]

महामन्त्रगर्भितः

अजितशान्तिस्तवः ।

सिरिरिसह—अजिअ—सभव—अभिन्दण—सुमइ—सयप्पह—सुपासा ।
 चंदपह—सुविहे—सीअल—सिजस—वसुपुज—विमल—गता ॥ १ ॥
 धम—सत्ति—कुंथु—अर—मल्लि—सुवय—नमि—पास—वीर—तेवीसे ।
 जिणपुंटरिआ पुंडरिअपव्वए जत्थ समुसरिआ ॥ २ ॥
 वासासु विहिअवासा सुविहअसितुंजए अ सितुंजे ।
 तहिं रिट्ठनेमिणो रिट्ठनेमिणो वयणओ जे उ ॥ ३ ॥
 देविंदधुआ थुणिआ वरविज्जा णंदिसेणगणिवइणा ।
 समयं वरमंतसधमकीत्तिणा अजियसतिजिणा ॥ ४ ॥

तेहिं'पि' अजिअसंती' थुणामि रागाइरिउअजिअसंती ।

विउलतउजियसंती' संपाइअतिजयजिअसंती ॥ ५ ॥

असुरिंदसुरिंदनरिदचंदनार्गिंदवंदिवंदेहि ।

वंदिअपयारविंदे वंदे जिअसंतिजिणचंदे ॥ ६ ॥

अजिअजिओ दुजयनिजिअतिजयंतरारिजाएण ।

तिजईसो तिजईससोहिओ जयउ जिणनाहो ॥ ७ ॥

सत्ताणं सत्ताणं संताणं कुणइ संतसंताणं ।

संति अ संतिकय उवसंती संतिकयउवसंती ॥ ८ ॥

पणवउत्ति नमो भगवओ अरिहओ जिअस्स सिज्जउ मे ।

संतिस्स य स भयवई जं महइ सया महाविज्जा ॥ ९ ॥

अजिअ सरइं अजिए रिऊहि अपराजिए जयम्मि सया ।

माहप्पराजिए अ णिहए असंवाहावलेहिंयि ॥ १० ॥

जो कुणइ लोगसारे भत्तिपट्ठिई पसाहेइ ।

लहुसव्वकामिअत्थे पुण्णसया सोहइ सया सो ॥ ११ ॥

जे संति संतिभत्ता कयासिवपसंति समुवसंतिपरा ।

सव्वं पावं असुहं उवसाहिति अ दुहं ते ॥ १२ ॥

इट्ठुं साहंति अ संति संतिज्जदुप्पयाइभया ।

अविरोहजुआ रोहंति निरुवसग्गं निरुवसग्गं ॥ १३ ॥

इअ अजिअसंतिजुअलं विमलं विमलगिरिसंठिअं सययं ।

खुदोवइवविंदं विदावइ दुअं नमंतस्स ॥ १४ ॥

जइ मग्गइ उग्गसमग्गदुग्गउवसग्गसंगदुक्खल्यं ।

ता सरह सयलमंगलकछाणावलिनिलअमेअं ॥ १५ ॥

टाइणि—जोडणि—वेआल—जक्ख—खक्खस—पिसायभूआण ।
 न हु भवइ तस्स भय जो सरइ थय भयहर एअ ॥ १६ ॥
 इअ अजिअसतिथुत्त पक्खिअचउमासवच्छरपउत्त ।
 जो पढइ सुणइ सम्म सो पोयइ सिवमुह रम्म ॥ १७ ॥

[४५]

श्रीवज्रस्वामिविरचितम्

श्रीगौतमस्वामिस्तवनम् ॥

स्वर्णाष्टाग्रसहस्रपत्ररुमले पद्मासनस्थ मुनिं
 स्फूर्जञ्जुग्धिविभूषित गणधर श्रीगौतमचामिनम् ।
 देवेन्द्राद्यमरावलीविरचितोपास्ति समस्ताद्भुत—
 श्रीवासातिशयप्रभापरिगत व्यायामि योगीश्वरम् ॥ १ ॥
 किं दुग्धाम्बुधिगर्भगौरसलिलैश्चन्द्रोपलान्तर्दले ?
 किं किं श्वेतसरोनपुञ्जरुचिभि किं ब्रह्मरोचि कणै ? ।
 किं शुक्लस्मितपिण्डकेश्व घटिता किं केवलवामृतै—
 र्भूतिस्ते गणनाथ ! गौतम ! ह्यद् ध्यानाधिदेवी मम ॥ २ ॥
 श्रीखण्डादिपदार्थसार्थवणिका किं वर्तयित्वा सता
 किं चेतासि यशासि किं गगमता निर्यास्य तद्वाक्कुसुधाम्
 स्स्यानीकृत्य किमग्रमत्तकमुने सौग्यानि सञ्चूर्ण्य किं ?
 भूतिस्ते विदधे मम स्मृतिपद्माधिप्रायिनी गौतम ! ॥ ३ ॥

नीरागस्य तपस्विनोऽद्भुतसुखात्ताद गृहीत्वा दलं

तस्याः स्वच्छशमान्वुधे रसभरं श्रीजैनमूर्तेर्महः ।

तस्या एव हि रामणीयकगुणं सौभाग्यभाग्योद्भवं

मद्ध्यानाम्बुजहंसिका किमु कृता मूर्तिः प्रभो ! निर्मला ॥४॥

किं व्यानानलगालितै श्रुतदलैराभासिसद्भावना—

ऽमोद्घुष्टैः किमु गोलचन्दनसैरालेपि मूर्तिस्तव ॥

सम्यग्दर्शनपारदैः किमु तप शुद्धैरशोधि प्रभो !

मच्चित्ते दमिते जिने, किमु शमेन्दुप्रादतश्चायटि ॥ ५ ॥

किं विश्वोपकृतिश्चमोद्यममयी ? किं पुण्यपेटीमयी ?

किं वात्सल्यमयी ? किमुत्सवमयी पावित्र्यपिण्डीमयी ? ।

किं कल्पद्रुमयी मरुन्मणिमयी किं कामदोग्धीमयी

या धत्ते तव नाथ ! मे हृदि तनुः का कां न रूपश्रियम् ? ॥६॥

किं कर्पूरमयी सुचन्दनमयी पीयूषतेजोमयी

किं चूर्णाकृतचन्द्रमण्डलमयी किं भद्रलक्ष्मीमयी ? ।

किं वाऽऽनन्दमयी कृपारसमयी किं साधुमुद्रामयी—

त्यन्तर्मे हृदि नाथ ! मूर्तिरमला नाऽभावि किकिमयी ? ॥७॥

अन्तःसारमपामपास्य किमु किं पार्थिवजानां रस

सौभाग्यं किमु कामनीयसुगुणश्रेणीं मुपित्वा च किम् ? ।

सर्वस्वं जगदीतगोः शुभरुचेरौन्वलयमाच्छ्रिय किं ?

जाता मे हृदि योगमार्गपथिकी मूर्तिः प्रभो ! तेऽमला ॥८॥

ब्रह्माण्डोदरपूरणाधिक्यशः कर्पूरपारीरजः—

पुञ्जैः किं धवलीकृता तव तनुर्मद्ध्यानसन्नस्थिता ।

किं शुक्रस्मितमुद्गरैर्हृतदलददु कर्मकुम्भक्षरद-

ध्यानाच्छामृतवेणिभिः प्लुतधरा श्रीगौतम ! भ्राजते ॥ ९ ॥

इत्थं ध्यानसुधासमुद्रलहरीचूलाञ्चलन्दोलन-

सीडानिश्चलोचिरु बलवपु श्रीगौतमो मेऽहदि ।

भित्त्वा मोहकपाटसम्पुटमिति प्रोल्लासितान्त स्फुर-

योतिर्मुक्तिनितम्बिनी नयतु मा स ब्रह्मज्ञात्मात्मन ॥ १० ॥

श्रीमद्गौतमपादवन्दनरुचि श्रीवाङ्मयस्वामिनी

मर्त्यक्षेत्रनगेश्वरी त्रिभुवनस्वामिन्यपि श्रीमती ।

तेजोराशिरुदात्तविंशतिभुजो यक्षाधिप श्री सुरा-

धीशा शासनदेवताश्च ददतु श्रेयासि भूयासि न ॥ ११ ॥

[४६]

कविकुलप्रभप्रणीतं

मन्त्राधिराजापराभिधानं

श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

नत्वोपासितचरण कमठेन प्राप्तबोधिना पार्श्वम् ।

कमठोपदिष्टमन्त्राक्षरगर्भां तन्नुतिं करवै ॥ १ ॥

वन्दे श्रीपार्श्वजिन प्रथम परमेष्ठिना सदा ध्येयम् ।

यन्नामस्मरणमपि प्रशमयति दुरन्तदुरितानि ॥ २ ॥

षट्कोणयन्त्रमध्ये जन्मजैरामृत्युनाशनं पार्श्वम् ।

पुनरुक्त्या च प्रणवं ह्रींकारं दोषविनिकारम् ॥ ३ ॥

मायाबीजं हूं-हूः सनाथमथ यः समस्तसुखदक्षः ।

किञ्च त्रैलोक्यसखं ध्वनिसारं फट् फट् स्वाहा ॥ ४ ॥

एकान्ते सुदृढमना ऐन्द्रीहरिदभिमुखः पवित्राङ्गः ।

श्रीपार्श्वनाथचरणाम्बुजसेवामधुकरः सुकृती ॥ ५ ॥

ध्यानविधौ निष्णातो ब्रह्मस्यः सद्गुरुपदेशेन ।

यो ध्यायति त्रिसन्ध्यं तस्याऽवन्ध्यो भवेदेषः ॥ ६ ॥

नारिर्न हरिर्न करी नाऽहिर्नाग्निर्न सागरो न गदः ।

न क्षमापतिर्न दस्युर्न रुजा नाकालमरणमपि ॥ ७ ॥

तस्य भयाय प्रभवति हृदये जागर्ति यस्य पार्श्वेशः ।

पवनेरिताम्बुदा इव किन्त्वेते झटिति विघटन्ते ॥ ८ ॥

दुष्टसुरशाकिनीग्रहमुद्गलवेतालराक्षसप्रमुखाः ।

विलुठन्ति किङ्करा इव पदयोः पार्श्वक्रमध्यातुः ॥ ९ ॥

स कविर्वादी वैद्यो दैवज्ञो मन्त्रतन्त्रनिष्णातः ।

सकलकलानां निलयो भवति हृदि स्मरति यः पार्श्वम् ॥ १० ॥

एवं कमठाधिष्ठित-

सुमन्त्रगर्भं जिनेन्द्रपार्श्वस्य ।

यः पठति स्तवमनिशं

स कविकुलप्रभतया घटते ॥ ११ ॥

[४७]

श्रीवादिदेवसूरिप्रणीतं
श्रीकलिकुण्डपार्श्वजिनस्तवनम् ।

आर्त्तनामोदरं कृत्वा हुंकारं रेफसंयुतम् ।
 नादविन्दुसमायुक्तं ॐकार सन्पुटे स्थितम् ॥ १ ॥
 दिक्षु वज्राटसम्भिन्नं षोडशस्वरवेष्टितम् ।
 वज्राग्रेषु च सर्वेषु मूलमन्त्रं यथास्थितम् ॥ २ ॥
 श्वेताम्बरधरो मन्त्री शुभध्यानपरायणः ।
 उत्तराभिमुखो भूत्वा लिखेद् यन्त्रं शुभोदये ॥ ३ ॥
 कांश्यभाजनमध्ये तु चन्दनेन सुगन्धिना ।
 लिखेद्भस्मस्य लेखि-या मुष्टित्रयप्रमाणतः ॥ ४ ॥
 सुगन्धैः कुसुमैः श्वेतैः अष्टोत्तरशतेन च ।
 अर्चयेद् विधिना यन्त्रं फले यावद् दिने दिने ॥ ५ ॥
 लिखितं पूजितं चैव प्रक्षाल्य मुजलेन तु ।
 तज्जलं पीतमात्रं तु परविद्याविनाशनम् ॥ ६ ॥
 शाकिनीभूतवैतालपिशाचोरगराक्षसाः ।
 भवन्ति निःप्रभाः सर्वे यन्त्रस्थास्य प्रभावतः ॥ ७ ॥
 शूलं विगूचिकाऽजीर्णं दृतादिस्फोटकादयः ।
 अग्निचोरकृतात् (भीतिः) विषं स्थावरजङ्गमम् ॥ ८ ॥
 गर्भस्य वेदना यस्या गूढगर्भा तु या भवेत् ।
 एवं रोगैस्तु दुःखार्ताः सुस्थाः त्युः सर्वजन्तवः ॥ ९ ॥

सुरिप्रणीतम्] श्रीकलिकुण्डपार्श्वजिनस्तवनम् (११९)

वन्ध्यापि लभते पुत्रं मृतवत्सा च गर्भसूः ।

दुर्भगाः सुभगाश्चैव *मन्त्रयन्त्रानुभावतः ॥ १० ॥

[४८]

श्रीमुनिचन्द्रसूरिप्रणीतम्
श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

नमामि श्रीपार्श्वं कलिगिरिशिरःकुण्डनिकट—

प्रदेशावस्थानाधिगतकलिकुण्डाभिधमहम् ।

तदासन्नायातक्षितिपबहुमानातिशयत.

स्वयं प्रादुर्भूतप्रतिममखिलोपद्रवहरम् ॥ १ ॥

त्वमर्च्यस्त्वं ध्येयस्त्वमनिशमुपास्यः सुकृतिनां

त्वमानम्यः सम्यक् किमिह बहुना त्वं च शरणम् ।

त्वमेवासि त्राता जगति कलिकुण्ड ! त्वदपरो

न कश्चित् क्षुद्रोपद्रवहरणदक्षः क्षतभयः ॥ २ ॥

सकारान्तं बीजाक्षरमथ उकाराग्रिमयुतं

कृतोर्ध्वाधोयान्तं द्विजपतिकलाविन्दुकलितम् ।

निविष्टान्तर्नाम प्रणवयुगकोटीपरिगतं

ज्वलद्वज्रैर्युक्तं दिशि विदिशि चाष्टाभिरभितः ॥ ३ ॥

अधोवज्रस्याग्रात् परिवृतमकारादिभिरपि

द्विरष्टाभिर्वर्णै रङ्गितचरमैर्दक्षिणगमात् ।

अथोङ्कारं मायाक्षरमलवयस्याथ उपरि

रकार तत्पष्टस्त्रिंशद्विन्दुकलितम् ॥ ४ ॥

चतुर्थं च प्राग्वत् प्रकृततरसंयोगरचितं

ततः पूर्वं दीर्घं ननु गरसमेतं तमथ च ।

सविन्दु लक्ष्मी चान्ययुगजलधामाभिधमहो

। सर तत्त्व नीचैर्जनवशकर नाम तदपि ॥ ५ ॥

चतुर्थी प्राग्वान्तमथ हुतमुक्त्वृत्तिविचन

वैर्वर्णे रेभिर्दशसहितपद्भि परिगत

परिजात तत्त्व जयतिकलिकुण्डाण्यममल ॥ ६ ॥

तदित्थ सम्पूर्ण गुरुजनगिरा दोषहरणम्

पवित्रे पात्रे च स्फुरदमलसौराष्ट्रिकमये

शुचिश्रीखण्डेन प्रचुरतरसौभाग्यगुणिना ।

त्रिमुष्टिप्रामाण्यै कुशसहितदर्भैर्विलसित

क्षणादेतत् तत्त्व भुवि विजयते स्वास्थ्यजनकम् ॥ ७ ॥

अशक्त शाकिन्या शिरसि निहित शङ्कुशकल

कृत लीलामात्रान्निखिलपरविद्याविदलनम् ।

विशीर्णा चेदानीं जगति ननु दाहज्वरकथा

पुर . साक्षाद् दृष्टे जयति कल्किगुण्डे भगवति ॥ ८ ॥

प्रचण्डो दण्डोऽथ सर्पादि कल्किगुण्डस्य सहसा

भवेद् भूतादीना प्रकटमिह दण्डो निरवधि ।

असावेव त्राण भवति नियत मान्त्रिकतते

रपि बुद्धार्ताया कचिदपि कथचिद्विधिवशात् ॥ ९ ॥

इति श्रीमान् पार्श्व प्रभुर्गखलकन्याणवसासि

समुद्रो विद्यानामतिशयवतीना निरुपम ।

स्थित सिद्धिस्थाने महितमुनिचन्द्रप्रकटित-

स्फुरन्मन्त्रात्मा मे शमयतु समग्र भवभयम् ॥ १० ॥

[४९]

कविचक्रवर्त्तिश्रीपाळविरचितं
श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तवनम्

भक्त्या सर्वजिनश्रेणिसंसारमहामया ।
स्तोतुमारम्यते वद्वरसं सारमहा मया ॥ १ ॥
श्रीनाभेय ! भवान् पुंसामलङ्कारमणीयते ।
अभूत् ते चित्तमाकण्डुमलं का रमणी यते ॥ २ ॥
समुलङ्घितसंसारकान्तार ! तरसाऽजित ! ।
मां पुनीहि जगन्नाथ ! कान्तारस्तरसानित ! ॥ ३ ॥
निरस्तः केन मोहस्त्वां विना शम्भव ! दारुणः ।
तेनासि दहनीकर्तुं विनाशं भवदारुणः ॥ ४ ॥
अभिनन्दन ! युष्मासु सदाचरणधीरता ।
जेतुमेतांसि नान्येषां सदा चरणधीरता ॥ ५ ॥
श्रीः पुंसां सुमते ! ध्वस्तकलितापाय ! दक्षता ।
तद्भक्तेस्तत्र पापेषु कलिता पापदक्षता ॥ ६ ॥
पद्मप्रभ ! सिधेवे त्वां मुक्ताहारमुदारता ।
त्वयि लोकत्रयी मुक्तिमुक्ताहार ! मुदा रता ॥ ७ ॥
सुपार्श्व ! देशनाथां ते चतुराननकोमलाः ।
गिरः श्रुत्वा न तुष्टास्तु चतुरानन ! कोऽसलाः ॥ ८ ॥
चन्द्रप्रभ ! भवानेव सत्तमः सप्रभावताम् ।
यो धत्ते नैव सञ्जेतुं सत्तमः सप्रभावताम् ॥ ९ ॥

सुविधे ! कैर्वचोमार्गं विभवस्तव नीयताम् ।
 त्वय्येव मन्यते स्वर्गविभवः स्तवनीयताम् ॥ १० ॥
 त्वयि निर्वृतिदानाय गीतले ! सविभावसौ ।
 सित्तोऽस्मि सकलक्लेशशीतलेशविभावसौ ॥ ११ ॥
 तं श्रेयासं स्तुवे भक्त्या कामं केवललिनामिनम् ।
 यस्मादन्ये न गृह्णन्ति कामं केवललिनामिनम् ॥ १२ ॥
 वासुपूज्य ! विभो ! स्तौमि भवन्तं सत्त्वराशयः ।
 यत्प्रासादात् तरन्येव भवं तं सत्त्वराशयः ॥ १३ ॥
 य स्मृत्वाऽपि लभन्ते स्म देहिनः सुरसम्पदम् ।
 स त्वं विमल ! निर्दोषं देहि नः सुरसं पदम् ॥ १४ ॥
 अनन्तजित् ! तव श्रेयः सुतरामापदश्चकः ।
 त्वामीशं प्राप्य नावैति सुतरामापदं च कः ॥ १५ ॥
 केषां नाऽभूच्चमत्कारो धर्मराज ! सतामसौ ।
 विकारौ यत् त्वया ध्वस्तौ धर्म ! राजसतामसौ ॥ १६ ॥
 शान्तं यन्नागमो दोषविकलं कतमो नयः ।
 तद्वचस्ते स किं स्तौति विकलङ्कृतमो न यः ॥ १७ ॥
 तेजः कुन्धो ! भयोत्तारकरालम्व ! तवारिभिः ।
 कूर्चाग्नेरिव न ध्वस्तं करालं वत वारिभिः ॥ १८ ॥
 अर ! त्वदुपमानम्य विभवोदधिरेकदा ।
 जन(नः) तीर्णोऽस्त्रिलङ्घर्मविभवो दधिरेकदा ॥ १९ ॥
 महिदेव ! दयारूपममान ते नवं धनम् ।
 त्वया कर्माख्यनुच्छेद्यमनानं तेन बन्धनम् ॥ २० ॥

श्रीसुव्रत ! व्यघार्पाःस्म महीनतरसं यमम् ।
 अजैषीत्त्वं जनान्नुमहीनतरसंयमम् ॥ २१ ॥
 नमे ! यस्मिन्नतोऽस्मि त्वाममानं दमयोगतः ।
 स एव समयः कामं ममाऽऽनन्दमयो गतः ॥ २२ ॥
 ताः समन्नाक्षिपन्नेमे ! कमनीयतमा नवम् ।
 यासां दृशाऽपि नानङ्गकमनीयत मानवम् ॥ २३ ॥
 पार्श्वनाथ ! जगाम त्वां कोपमातङ्गतापदम् ।
 यः पुपोप तपःसिंहं कोऽपमातङ्गतापदम् ॥ २४ ॥
 जातलक्ष्मीं तमो हर्तुं वर्द्धमान ! प्रमो ! दयाम् ।
 देहिमद्य विधेहि त्वं वर्द्धमानप्रभोदयाम् ॥ २५ ॥
 शुचिर्जिनाली वः पायादपवित्रा समानसा ।
 योऽस्त्राद्यत्यास्तमोग्गोसा (?) दपवित्रा समानसा ॥ २६ ॥
 जिनागमं तमोर्ध्वसे रविकल्पमपापदम् ।
 नमाम्यममांकमलै रविकल्पमपापदम् ॥ २७ ॥
 त्वया वाग्देवि ! तत्कार्यं महतोद्यमयाऽऽदरात् ।
 यथा मोहमयां तार्य महतोद्यमयादरात् ॥ २८ ॥
 इति सुमनसः श्रीपालकविरचितनयः समस्तजिनपतयः ।
 अविनाशिज्ञानदृशो दिशन्तु वः ॥ २९ ॥

[५०]

पण्डितावतंसश्रीरामचन्द्रसूरिकृता

अपह्नुतिद्वात्रिंशिका ।

भवद्गुणानां स्तुतये जगद्गुरो । कृतादर सोऽयमपह्नुतौ जन ।
 अत्रस्तमप्याश्रितकर्म मन्यते यत प्रसन्न शुभमेव सुप्रभ ॥१॥
 सित न ते सद्य हिरण्मयाचले चक्रास्त्यद पन्नगसेव्य । किन्त्वसौ ।
 फणीश्वर क्षमाभरमङ्गुरस्थितिस्तवाश्रिते वोपिकया रसातलात् ॥२॥
 जिनेश । नेद सदन तवेन्दवप्रभावभासि प्रतिभाति किं पुन ।
 वृषाद्वसिंहस्य विषद्विषावलीविषाटनस्फाटिकपञ्जर परम् ॥३॥
 इदं न ते नीलतनुच्छविच्छटाकदम्बक किन्तु फणीन्द्रकेतन ।
 त्वया त्रिलोकीविषदा विषकृते तरङ्गित कालभुजङ्गमण्डलम् ॥४॥
 अद समुन्मीलितनीलमङ्गत प्रभोर्मिजाल त्रिजगत्पते । न ते ।
 अपि त्वसौ स्फूर्त्तिमियर्ति चापलच्छिदे श्रियामायसशृङ्खलावलि ॥५॥
 सरोजसौन्दर्यजुषोस्तवोन्मिषत्यसौ मुनीश । क्रमयोर्न शोणिमा ।
 प्रसह्य राग स बहिष्कृतो हृदस्त्वदङ्घ्रिसेवामपि तु प्रपन्नवान् ॥६॥
 निरायतात्मा न तवोपरि स्फुरत्यय भुजङ्गाधिपनि (ति)गुणाधिक ।
 अपि त्वसौ रञ्जुरजीर्णरागया स्वधाम नेतु मुमुचे शिवश्रिया ॥७॥
 क्षमाभृता धुर्य । तवेदमुद्ययौ तदा न ग्रीणाहिफणामणीमह ।
 अभूदय किन्त्वरुणोदय पुरा स्फुग्प्यतो ब्रह्ममयाशुमालिन ॥८॥
 तवायमानाति भुजङ्गपुङ्गव प्रशान्तमूर्दन्य । न मूर्ध्नि किन्त्वयम् ।
 तपोऽधिक त्वा भुवनाभयाचल विचिन्त्य मेजे कमट्टजटावली ॥९॥

अशोपिताशेषरुजस्तव प्रभो ! न धर्मचक्रं पुरतः स्फुरत्यदः ।
 स्वकुष्ठनिष्ठापननिष्ठुराशया समाश्रितः किन्त्वयमीश्वरस्त्वियाम् ॥१०॥
 अयं जिनानामधिराज ! राजते न ते जितारित्रज ! वज्रभृदध्वजः ।
 असौ स्फुटं किन्त्वतिवृद्धिविश्वगत्वदीयकीर्तरेवलम्बयष्टिका ॥११॥
 मुवर्णशैलः किल नायमत्र ते जिनेन्द्र ! नैतद्भवनं च निर्मलम् ।
 असौ कुमारक्षितिभृदयशोङ्कुरः शुभैककन्दादभु(दु)दगादपि त्वतः ॥१२॥
 इयं न ते पादनखोज्ज्वलद्युतिर्विन्म्रभालेष्वभिपङ्गमङ्गति ।
 तदाश्रया पुण्यलिपेरपि त्वदः प्रमार्ज्जनोर्ज्जस्वलमम्बु वल्गाति ॥१३॥
 तव प्रभाचक्रमुदञ्चिमेचकं चकारि त नैतन्मणिमात्रपन्नगम् ।
 तनुं दधानः क्षणदामयि त्विदं विभाति सप्तर्षिविभूषितं नभः ॥१४॥
 स एव रोचिष्णुकडारकेसरच्छटाकटप्रा तप (तव) मौलिपृष्ठतः ।
 वृत्तिह ! नैदं तु महःकदम्बकं विडम्बयद् विम्बमशीतरोचिपः ॥१५॥
 इदं न फुल्लफणभृत्फणामणीमहस्तयोच्चैः शमिनामधीश्वर ! ।
 समुल्लसद्दधानमुधामयात् त्वहेर्विपार्चिरेतन्मिपतः पलायितम् ॥१६॥
 इदं तव ज्योतिरुदेति विष्टपत्रयोदरव्यापि जिनेश ! न त्वदः ।
 अहीन्द्ररत्नाक्षिकरस्फुरन्नसैरुपर्यधोमध्यविकस्वरं महः ॥१७॥
 न रक्तकङ्कलिरसौ चकारि ते निपेवते त्वामपि नृत्वगुप्तये ।
 अशेषपङ्कजीवनिकायतायिनं मुनीश ! रागः सवनस्पतीभवन् ॥१८॥
 जिन ! द्विजानां तव देशनावनावमी न कान्तिस्तवकाश्चकासति ।
 विमुक्तिकान्ताभरणाय किन्त्वयं कृपापथःसागरमौक्तिकोत्करः ॥१९॥
 न मूर्ध्नि भूषाप्रणयी फणीश्वर ! क्षमाभृतामीश ! विमर्षि किं पुनः ।
 अमुं दधानेन कलापिना त्वया शिवं विरोधप्रथमा प्रकाश्यते ॥२०॥

अमी न नम्रावनिगासिना गिर सज पुरस्ते पतयालवोऽल्य ।
 अपि त्वसौ पादनखाशुताटिता गल्यहो पापमलस्य मालिका ॥२१॥
 इद न ते नीलतनूरुचामुपर्युदञ्चि दन्तोऽवलरोचिरासद ।
 जगत्त्रयीमङ्गलमलिकानन चकास्त्यद किन्तु लसत्यसूनकम् ॥२२॥
 इय न ताम्राङ्घ्रिनखाशुमञ्जरी जिनेश । लेश्यापि तु भाति तैजसी ।
 विनत्रदुष्कर्मदिधक्षया तव प्रसन्नपद्भ्या झटिति स्फुटीकृता ॥२३॥
 इद न मौलौ धरणोरगेश्वरस्फुरत्फणालीफलक जगत्पते ।
 तवापि तु व्यानसुधाम्बुपायिन करातपत्र भुवनश्रिया धृतम् ॥२४॥
 अय न गाङ्गेयगिरिस्त्वमप्यसौ न चेह नीलीदलसोदरद्युति ।
 अदल्लिलोकाभरणैरुपङ्गज हिरण्मय किन्तु सनीलपद्पदम् ॥२५॥
 नमस्त्यता भालतलेषु नैष ते जपासख पादनखत्विया चय ।
 पद ददत्या सुकृतश्रियस्तिवद विराजते यावत्करागवल्लितम् ॥२६॥
 अय न नीलोपलशेखरायित त्वदीयमूर्तिस्तपनीयभूधर ।
 जगत्सु कल्याणनिष स्फुरत्यपि त्वसौ वतसार्पितनीलपल्लव ॥२७॥
 इय न ते पादनखाशुमण्डली सता ललाटाङ्गणकुङ्कुमच्छटा ।
 उदेप्यत पुण्यरवेरपि त्वसावबन्ध्यसन्ध्याभ्रकदम्बडम्बर ॥२८॥
 फणीन्द्ररत्नाञ्चितमेचकद्युतामिद न ते वृन्दमुदेति देहत ।
 नभ कृतावासमपि त्वदस्तटित्वता कदम्ब रुमठाम्बुमृज्जयात् ॥२९॥
 यमीष्टसिद्धेर्गृहमिन्द्रनीलज न ते विनीलाङ्गरुचामय चय ।
 इद त्वया किन्तु वियन्नखच्छविच्छलात् स्वतेज प्रसराय कल्पितम् ॥३०॥
 विभाति भोगीन्द्रफणामणिप्रभा क्षमाश्रुतामीश । न ते शिरस्थसौ ।
 अपि त्वय सिद्धिबधूविभूषणोपयोगभूर्गैरिकधातुसञ्चयम् ॥३१॥

गगनपुलिनप्रेङ्खञ्ज्योतिर्नखोत्तरतारका

तव तनुरिय ज्यामा वामातनूद्भव । भासते ।

शुचिरदरुचिर्नेपा व्याख्याविधाविह केवला—

ऽभिनवशशिन सच्चक्राणा मुदेऽपि तु कौमुदी ॥३२॥

[५१]

श्रीपार्श्वनाथस्य ।

अर्थान्तरन्यासद्वात्रिंशिका

—♦♦—

धर्मार्थकामात्मकमात्र । ते गिरा निर्वाधमर्थत्रितय प्रसाधयन् ।

अर्थांतरन्यासविधिं समीहते सोऽय जनस्तावकभूमिकातिथि ॥१॥

सत्सुतौ तव जिनेश । नेशते तेऽपि बन्ध्यधिपणा पुरन्दरा ।

तत्र सादरमतिस्तदप्यह कोऽपि वा स्वलति नो मनोरथ ॥२॥

अश्वसेनतनुम् स भूयते य त्वय फणिफणोष्णवारणम् ।

विभ्रदन्तमनयज्जगत्त्रयी तापमद्भुतगुणा हि सञ्जना ॥३॥

येन काञ्चनगिरौ विनिर्ममे शासनोन्नतिवधूकरग्रह ।

युक्तमेतदथवा कुमारता विभ्रता खलु मुजङ्गसङ्गिनाम् ॥४॥

रक्षितो विषधर कृपालुना येन तापसहुतासविह्वल ।

आपद गतवति द्विजिह्वकेऽप्युत्तमा स्युरुपकारतत्परा ॥५॥

यद्यसादमुदितस्तदा फणौ प्राप नागनगराधिराजताम् ।

उत्तमेषु नियमेन रागिणा सम्पद करतले गतापद ॥६॥

यश्चकार करुणाचण मनो दुर्गति-स कमठस्तदप्यगात् ।
 सज्जनेषु सहनेष्वपि ध्रुव दुष्कृतेन पतयालव खला ॥७॥
 यो वितृष्णहृदय प्रकाशयन् पीतशान्तरससुस्थता स्वयम् ।
 देहिता भववनभ्रमरुम चिक्षिपे चरितमद्भुतसताम् ॥८॥
 येन वाञ्छितफलै समन्ततो दर्शनान्तरजुषोऽपि याजिता ।
 अत्युदारचरितोज्ज्वलामना नास्ति वा स्वपरयोरिहान्तरम् ॥९॥
 येन तै स्वचरितैरलित्विषा सौरभ किमपि हेमभूमृत ।
 ह्याप्यत प्रगटमेव किन्तु तद् यन्न गम्यमिह वा कलावताम् ॥१०॥
 य कपायकलुषाभिषङ्गिना क्षालयन् गलितरागसङ्गति ।
 मुक्तिरक्तहृदयश्चिर बभौ को नु वेत्ति चरित महात्मनाम् ॥११॥
 तत्त्वपावन ! मुनीश ! दर्शनादन्तिजन्मनि मनस्यबोधि या ।
 सङ्गमाद्धि महता महामना चित्कला कलति किं कुतूहलम् ॥१२॥
 रागिणा किल रसायन तनूद्वर्त्तन तदपि यस्य जायते ।
 सर्वमेव जगता हिताय वा कल्पते परमसिद्धिशालिनाम् ॥१३॥
 याच्यया भवतु सन्तनोति यश्चित्त एव नहि त समीहितम् ।
 लाघवाय यदमुष्य लङ्घन कोऽपि हन्त महता महाप्रह ॥१४॥
 मौलिमण्डलविलासमण्डन दर्शयन् शतिफणीशमुत्पणम् ।
 सन्तनोत्यहिभय वरक्षय चित्रमेव चरित महात्मनाम् ॥ १५ ॥
 वर्त्तमानमपि भूतभावि वा दूरवर्त्यपि समापवर्त्ति वा ।
 योऽऽलोकयति विश्ववन्गितं कापि दृष्टिरपरैव योगिनाम् ॥ १६ ॥
 एक एव जगता मनस्सु य कृष्णमूर्त्तिरवदातपुण्यम् ।
 भोगिकेतुभिरगम्यविप्रहो यागिनो हि विपरीतवृत्तय ॥ १७ ॥

यः स्वयं दधदनधरात्मतामिष्टसिद्धिघटनामियुः सताम् ।
 अधुवास कनकाद्रिचूलिकां शैलवासस्तयो हि योगिनः ॥ १८ ॥
 नेत्रयोः प्रणयितामुपेत्य यः सज्जकज्जलसगोत्रगात्रकः ।
 दृष्टिमाशु तनुते निरञ्जनां सृष्टिरेव हि नवा महात्मनाम् ॥ १९ ॥
 यस्य न स्वलति तत् कचिन्महः स्फूर्जितं नृपशतैर्नतात्मनः ।
 सौजसः स्फुटमवृष्यतेजसः सूर्यतः शिरसि दुर्गशालिनः ॥ २० ॥
 बिभ्रता भृशमताड्यजीवतां येन धर्मकलयात्र दुष्कलौ ।
 आन्तरारिविजयः कृतः सतां चातुरी जयति काचिदद्भुता ॥ २१ ॥
 निर्व्यपेक्षद्वयो दयानिधिः कल्पयत्युपकृतिं जनेषु यः ।
 कारणेन किल योपकारिता सा हि नूनमथवा स्वविक्रयः ॥ २२ ॥
 आप्रहो जनयितुं प्रभावतां यस्य काञ्चन कलामुपेयुषः ।
 इन्दुसुन्दरयशःफलेग्रहिर्निर्वृतिं दिगतिं वा स्थितिः सताम् ॥ २३ ॥
 यं प्रभुं समधिगम्य धारयत्युच्चकैः कनकभूधरः गिरः ।
 कः क्षितौ सकलकाङ्क्षितप्रदं प्राप्य रत्नमथवा न दृष्यति ? ॥ २४ ॥
 यत्पदप्रणयिनां नृणामगुः सिद्धिपद्वतिमहो मनोरथाः ।
 येन गौरवभृतामुपासनं कामधुक्स्मुरभितो न भिषते ॥ २५ ॥
 यस्य रूपमनघं पर क्रिमप्यस्ति कः कलयितुं प्रगल्भधीः ।
 एवमेव सकलातिवर्त्ति वा वृत्तमद्भुतरसाय कल्पते ॥ २६ ॥
 यः सुवर्णगिरिविस्फुरत्यदस्तप्रकाशयति वृत्तमात्मनः ।
 कस्य गोप्रकटितप्रभावतः श्लोकसिद्धिरुदयं न याति वा ! ॥ २७ ॥
 भारती यदुपदेशपेशलामर्थसिद्धिमनुधावति ध्रुवम् ।
 काञ्चनाचलकलामुपेयुषां सिद्धयो हि वृषलीसमाः सताम् ॥ २८ ॥

कालकूटमपि सत्यमुत्कटं यत्प्रभाववशतः सुधायते ।

विश्ववल्गदधमृत्युहारिणो नेदमद्भुतममुष्य वा प्रभोः ॥ २९ ॥

येन सान्द्रकरुणार्द्रचेतसा वैभवान्मुदयमङ्गिसङ्गिना ।

उद्धृतं विपदुदन्वतो जगद् विश्वदुर्गतिहृतः श्रियः सताम् ॥ ३० ॥

यस्य संस्मरणमीक्षणं गुणोत्कीर्तनं क्षपणमर्चन च तत् ।

पूरयत्यसुमतां मनोरथान् किं न वा भगवतः शुभावहम् ॥ ३१ ॥

एव विशेषकमवाप्य जिनं सुवृत्त-

कार्तस्वरक्षितिमृताखिललोकलक्ष्मीः ।

त्यक्तान्यवीक्षणरसा विदधे क्षणेन

क्षोभावहो भवति वा तिलकप्रयोगः ॥ ३२ ॥

[५२]

पार्श्वनाथस्य

व्यतिरेकद्वार्त्रिंशिका ।

यदिह देवकदम्बकतः स्वकैर्गुणगणैस्त्वमसि व्यतिरेकभूः ।

तद्वतंसितशारदया दयानिलय ! तत्प्रयतोऽस्मि तव स्तवे ॥ १ ॥

स भवताद्भवतां भवतान्तिहृद् मुजगभूषणभूः परमेश्वरः ।

जगति पूरितकाममहोत्सवः कनकसानुगतो नवशङ्करः ॥ २ ॥

स्फुटमुदर्शननन्दकविक्रमः सकलविश्वनिपेव्यमहोदरः ।

इह बभौ भुवि यः पुरुषोत्तमः कमट्कर्त्तिसहस्रु न केवलम् ॥ ३ ॥

अकृत तलवनाश्रयि कर्म यः स्फुटमपातकपङ्ककलङ्कितः ।
 त्रिजगदुद्धरणोद्धुरया धुरा नववराहतया विदितः क्षितौ ॥ ४ ॥
 परमहंसमनोहरविग्रहः शुचिचतुर्वदनः कमलालयः ।
 समप्रतिष्ठति यः परमेष्ठितां वहति नैव तु वेदसमुन्नतिम् ॥ ५ ॥
 हरिमनोहरचित्रचरित्रभूर्जगति विभ्रदन्त इति श्रुतिम् ।
 भजति यः कलितं बलडम्बरं कमपि नैव तु काममपालयन् ॥ ६ ॥
 परशुभासितनीलतनुद्युतिश्वरणसंश्रयसाधुवृषस्थितिः ।
 वहति विघ्नविनायकतां पर सकलनागशिराः खलु यः श्रुतः ॥ ७ ॥
 असमशक्तिरनङ्गशरच्चरानुपहतः स्फुटपावकजन्मभृत् ।
 जगति योऽत्र कभार कुमारताम्रमहो स्वयमेव तु तारकः ॥ ८ ॥
 क्षणविनश्वरविश्रमयी स्थिति व्यवहरन् विदितः खलु मारजित् ।
 भजति बुद्धकलां स्वयमेव यः प्रथयति स्म पुनर्न निरात्मताम् ॥ ९ ॥
 जितमनस्कतया सुसमाधितां दधदपि प्रथयन् वपुः ध्यम् ।
 परमयोगरहस्यनिवासभूरितरनाथविलक्षण एव यः ॥ १० ॥
 निखिलविश्वगदाश्वतरूपभृन्निजगुणोद्यतशब्दमनोहरः ।
 भजति काञ्चन योऽभिनवाग्वरश्रियमनश्चरतारकशीतगुः ॥ ११ ॥
 अनुपलभ्यस्वमपङ्कडम्बरः, सकलतारकवैभवभासुरः ।
 य इह, कृष्णकलानिधिकौशलो नवमहः स्फुरितं तुल्यत्यलम् ॥ १२ ॥
 न कमलं विकचं कुरुते गवां व्यतिकरैर्विकिरंस्तमसस्ततिम् ।
 मुदितकौशिकसंश्रितपादतां वहति योऽत्र नवीनदिवाकरः ॥ १३ ॥
 न वियति स्थितिवल्गितमादधे न खलु कैस्वबोधकृद्भक्षि यः ।
 क्षणदयाधिगतप्रणयो नृवामृतकरः, क्रलिताऽयुदयो नवः ॥ १४ ॥

प्रमदयन्नमृतेन कृताञ्जलीन् गततृपः शिखरिश्रियमावहन् ।
 अकलुषः कमठाम्बुदवृष्टिभिस्त्वभिनवः किल यः कमलाकरः ॥ १५ ॥
 प्रकटयन्नवनस्थितिपाटवं भुवि कलां कलयन्निह हारिणीम् ।
 सकलकामसमुद्भवसौहृदः श्रयति यो नवकेसरिणः श्रियम् ॥ १६ ॥
 दधदहो विबुधाश्रितपादतां भुजगराजिविराजितमौलिताम् ।
 किमपि यः स्वगुणैर्भुवनाद्भुतैर्दिविषदामचलादतिरिच्यते ॥ १७ ॥
 सुमनसामधिगम्य तयाऽत्र यः श्रयति नन्दनतां कमलाचले ।
 परमयं गतधारिभिर्देलिमाद्भुतमहाबलवैभवशोभितः ॥ १८ ॥
 विबुधकुञ्जरतां विततान यः कनकसानुमति स्थितिमाश्रितः ।
 विजयिनागकृतोच्चरणः परं शितितनुः सततं विमदोदयः ॥ १९ ॥
 शिरसि विभ्रदहीन्द्रनिभाजटापटलमिष्टफलस्फुटपादभृत् ॥
 तनुकलां कलयन्नभसः सखीमभिनवः खलु यः सुरपादपः ॥ २० ॥
 भुवनतापकृदक्षणिकोन्नतिर्भुवि विकीर्णरजाक्षतकन्दलः ।
 अपर एव विनीलघनद्युतिर्य इह भाति गिरौ विहितस्थितिः ॥ २१ ॥
 अहरसत्कवृपोदयमादधद् भृशमरालवयो (!) नुदयन्मदः ।
 वहति मानसमप्यजलाशयं स्फटिकरौलयशा नव एव यः ॥ २२ ॥
 असमरत्नजिघृक्षुजनं नयन्नहह कन्दरमोरितदुर्गतिः ।
 वहति सद्गुणरोहणतां परं य इह नागवरश्रियमाश्रयत् ॥ २३ ॥
 निजशिरस्यहिमक्षयमावहन्नपि निर्वर्तितवेपथुरङ्गिनाम् ।
 य इह नय्यगिवोदयकृद्गिरीश्वरतया जगति स्पृशति प्रथाम् ॥ २४ ॥
 स्फुरदगस्तिमिताद्भुतवैभवः परमशङ्कगणेन च न श्रितः ।
 कमठमृद्भृदस्खलितक्षमस्त्वजनि-यो नव एव महोदधिः २५ ॥

प्रगुणनायकतां स्वयमेव तां दधदशेषितदुष्कृतवैकृतः ।
 सकललोकशिरःकृतसंश्रयः श्रयति यो नवमौक्तिक्यष्टिताम् ॥ २६ ॥
 न धरणीसुविरागमुपैति यः किल नवालिप्तमोज्ञतविग्रहः ।
 अरिपुरीत्यधिकं प्रमनःस्थितिः प्रकटयत्यहरीशमहोबलम् ॥ २७ ॥
 न चरणाश्रयणं भरतो दधौ स्फुरति किञ्चन रौरवनिग्रहम् ।
 मनसि यस्य गुरुश्च नगाधिर्भूवसति नूतनरागकलाश्रितः ॥ २८ ॥ युग्मम्
 विषमहारि विजृम्भितमीयुषः श्रवणवीक्षणतुल्यलसद्दृगः ।
 फणपतेर्न च यस्य कलान्तरं किमपि भोगपरित्यजनं विना ॥ २९ ॥
 शुचिदशश्रयदीप्रमहोदयः कुशलभासितसन्ततनामभृत् ।
 दधदजस्रनिरञ्जनतां न यः स्फुरति कोऽपि नवः खलु दीपकः ॥ ३० ॥
 जगति पूर्वविधेर्विनियोगजं विधिनतान्ध्यगलत्तनुतादिकम् ।
 सकलमेव विलुप्यति यः क्षणादभिनवः शिवसृष्टकरः सताम् ॥ ३१ ॥
 इत्थङ्कारमकारणैकसुहृदं विश्वस्य पार्श्वं जिनं
 तं स्तोतुञ्जिजगद्विलक्षणगुणग्रामाभिरामाकृतिम् ।
 यः कश्चिद्विकचीबभूव नत मे भाग्यातिरेकस्ततः
 स्तल्लोकन्यतिरिक्तमुक्तियुवतिप्रेमप्रमोदोत्सवः ॥ ३२ ॥

[५३]

श्रीमुनिसुव्रतदेवस्तवः ।

देवस्तनोतु हरितोत्पलकोशकान्तिः
 शान्तिं श्रियं च परमां मुनिसुव्रतो वः ।

यस्य क्रमाम्बुरुहमुदगतचक्रचाप—

माश्रित्य कर्मजयिनः कृति नाम नाऽऽसन् १ ॥ १ ॥

स्त्राध्यान्तरस्य विरहेण गिरा कवीन्द्राः

स्तोत्राणि ते जिन ! गृणन्ति शिवावहानि ।

यस्मात् तव स्तवनसम्भविना महिम्ना

प्राप्तिं गिरस्य कृतिना कियती फलाप्तिः ॥ २ ॥

तेषां गिर खलु गिर कविचक्रवाले

ते नाम त्रिभ्रति यत्र कुसुमावतसम् ।

येषां मुखाम्बुरुहमञ्चति वास्तवाय

वाग्देवता भगवती भवतः स्तवाय ॥ ३ ॥

ये त्वा स्तुवन्ति परदूषणघोषणाभि—

स्ते जाड्यकर्मलदृशः परमार्थबन्ध्या ।

एषापि कापि विषणिर्ननु मूढताया

सत्ता यदन्यविषया सहतेऽन्तरात्मा ॥ ४ ॥

तस्मै नमः सकलकालगिरोवतस—

लक्ष्मीगृहाय समयाय महोदयाय ।

यत्र त्रिलोकविभवप्रभवैकमित्रे

चेतस्तवाङ्घ्रिप्रक्रमलोत्सुकमाविरस्ति ॥ ५ ॥

श्रेयो निमित्तमपि ये गृहमेधिनोऽपि

धावन्ति वेभवभराय धनोद्भवाय ।

नि सङ्गतैकशरणानि यदऽरण्यम् ।

स्वप्नेऽपि तेषु कृतवन्ति न ते वचांसि ॥ ६ ॥

अस्मासु दुःस्थितशिरोमणिषु प्ररूढ—

श्रद्धाकणेषु करुणा तव तन्न चित्रम् ।

श्रद्धानवन्ध्यमनसः पशवोऽपि येनाऽऽ—

कृष्टाः स्वयं भगवता भवसिन्धुमध्यात् ॥ ७ ॥

लक्ष्मीः प्रणश्यति चिरं सरुजो भवन्ति

नीचैरपि प्रसभमीश ! तिरस्क्रियन्ते ।

त्वद्वाक्यतत्त्वपरिबोधसुधापराञ्चः

कां कां न नाथ ! विषदं कलयन्ति लोकाः ॥ ८ ॥

किं तैः श्रुतं किमवधारितमार्यकार्य—

वन्ध्येषु किं परिणतं च महेज ! तेषु ।

वाचस्तवापि निशम्य शमैकरूपा

लोकद्वयद्विषि विकर्मणि ये रमन्ते ॥ ९ ॥

कारुण्यमावह शरण्य ! कृपास्पदेषु

किं देवदेव ! तव दृष्टिरियं पराची ।

तैस्तैर्जगन्नयजयः क्षतपुण्यपापै—

स्ते सन्तु सङ्कटतमाः शिवभूमिभागाः ॥ १० ॥

भूमीभुजां त्रिदशभूमिभुजां च कुन्द—

कोशावदातमहसः ककुभां मुखेषु ।

खेलन्ति याः सपदि कीर्तिकुरङ्गनेत्रा—

स्तास्ते पदाम्बुरुहभक्तिवधूभुजिप्याः ॥ ११ ॥

किं कौतुकं नवसुधामधुरैर्यदीश !

सूक्तैस्तवापि परितप्यति कोऽपि पाप्मा ।

वाताधिकास्तनुमृतो हि घनागमेन

विश्वोपकारिण्यसापि वहन्ति पीडाम् ॥ १२ ॥

तान्यदभुतान्यहरह. प्रविलोक्य पूर्वं

सदृष्टयो जिन ! भवन्तु न तत्र चित्रम् ।

अस्मादृश. खलु कुतूहलधाम योऽय—

मप्रेक्षितादभुतलवोऽपि यथार्थदृष्टि. ॥ १३ ॥

प्रातः कथञ्चिदपि तावदयं तवाध्वा

श्रद्दालुतत्वमिदमस्ति मनोऽपि सम्यक् ।

तं किञ्चिदप्यथ पृथुं प्रथय प्रसादं

येन क्रियास्वपि भवत्यमलासु वृत्ति. ॥ १४ ॥

कालाय विश्वमहिताय नमोऽस्तु तस्मै

तेभ्यस्त्रिधास्मि विनत सततं जनेभ्यः ।

यामैश्वर्यभिरुपदेशगिरोऽभिवर्षन्

यत्रासि यैर्जिन ! कृतो निजनेत्रपात्रम् ॥ १५ ॥

मार्गान्तरप्रणयवासितचेतसोऽपि

स्वर्गैकसां चिरमुपासत एव लक्ष्मीम् ।

तत्किञ्चिदस्ति मितपुण्यमपास्तपापं

स्थानं तु नेतुमलमेष तवैव पन्था. ॥ १६ ॥

ताः सम्पदोऽपि विपदः खलु यास्त्वदुक्त—

सूक्ताञ्जनामृतदृशां मुखयन्ति चेतः ।

श्लेष्मज्वरार्तवपुषां शिशिराम्बुपान—

स्वास्थ्यस्य जीवितविहारपरो विपाक. ॥ १७ ॥

तस्याप्रतो बहुतृणं त्रिदशेश्वरोऽपि

यद्वाक्यमेतदखिलं भुवनं लघीयः ।

अर्वाणमध्वनि नियोजयितुं यमेष

श्रीसुव्रतो जिनपतिः स्वयमाजगाम ॥ १८ ॥

कृत्येऽपि केषु निरताः खलचेतसोऽपि

शुद्धाशया अपि चरन्ति च केऽथ कृत्यम् ।

तेषामगम्यपरलोकफलोदयानां

देवः परं फलयितुं चतुरो विपाकम् ॥ १९ ॥

क्लेशाविलेषु नरकैकनिबन्धनेषु

किं कुर्महे कलुषकर्मसु याति चेतः ।

न त्वेव देव ! परमं प्रशमाश्रितासु

निर्वाणहेतुषु मनागपि सत्क्रियासु ॥ २० ॥

कृत्येषु नन्दति विपीदति विक्रियासु

श्रद्धां दधाति विजहात्यपथं स एव ।

श्रीदेवसुव्रत ! य एव विकाशिकुन्द—

कोशत्विगां तव दशां ललितैः पवित्रः ॥ २१ ॥

आजन्मरोगिषु पराभवसारभाव—

पीडावृथाकृतसमस्तगुणोदयेषु ।

अस्मादृशेषु परदास्यनियन्त्रितेषु

काश्चिदिशं विमृश सुव्रतदेवदेव ! ॥ २२ ॥

स्तुतयः शतशः पुरा कृताः

कविभिः सन्ति महद्भिरदभुताः ।

तदिदं तु निजस्य जन्मनः

मुखवन्ध्यत्वनिवेदना परम् ॥ २३ ॥

नितरामतराम चन्द्रकीर्त्ते !

भवजलधि न विना तव प्रसादात् ।

प्रथय जिन ! ततस्तथा प्रसादं

सफलमनोरथवीथयो यथा स्मः ॥ २४ ॥

[५४]

श्रीनेमिजिनस्तवः ।

यदुकुलतिलक समृद्धलक्ष्मीर्नरकनिरोधविधानवद्भक्तः ।

जगता धृतशङ्खचक्रपाणिर्दिशतु जिनः पुरुषोत्तमः शिवानि ॥१॥

स कविः खलु वास्तव चरित्रं तव परिकीर्त्तयितुं कृताग्रहो यः ।

धिकं तांस्तु नरेन्द्रचन्द्रयोपि चरितमवास्तवमेव ये स्तुवन्ति ॥२॥

समयोऽथ न पारभेदसङ्गी मतिसौहृद्यकृते महामतीनाम् ।

इतरेषु रह पुनस्तवेदं निखिलप्राणिगणेन नित्यमैत्री ॥ ३ ॥

समता कुत एव ते सहान्यैरुत्कर्षेऽपि मनांस्यपत्रपन्ते ।

यमिनां मृतपाद् गुणाधिकत्वे महिमा कः कथिते प्रशंसितोऽस्तु ॥४॥

न तमासि न वा रजासि दृष्टिं पुरुषस्य प्रभवन्ति तस्य रोदुम् ।

अनिशं खलु शासनाक्षनं ते सविधे यस्य विजृम्भते जिनेश ! ॥५॥

परपरिभावदीनदीक्षितेषु क्षितिनायेषु यथार्थिनो भवन्ति ।

भवति यदि तथा भवेयुरस्मिन् किममुलमं भुवने तदास्तु वस्तु ॥६॥

न तपो न जपो न संवरो वा भवनाशाय विना त्वदुक्तमन्त्रात् ।

पुण्येष्वविशेषकारणेषु प्रसवति बीजमुपास्य नाम्बुसेकम् ॥७॥

करणोपचयो भवच्छिदायै स च साम्येन तदेतदात्मवश्यम् ।
 किमियत्यपि मुक्तिकार्येणैऽसौ भवदुक्ते भवति द्विषां विमोहः ॥८॥
 उभयोरपि योग्यतापवर्गं प्रति पुरुषस्य सुमेधसः स्त्रियाश्च ।
 वपुस्त्रयं च योगभाजामपि तव सैष मुदे न कस्य पन्थाः ॥ ९ ॥
 खलमनसो यदि मादृशोऽमी तदपि तवोचितमौचितुं विधातुम् ।
 विजनेषु महोधरेषु गुर्वी सलिलमुचो रचयन्ति किं न वृष्टिम् ॥१०॥
 त्वयि मयि न नाम कोऽपि भेदो यदि कृपां कुरुषे कृपास्पदेषु ।
 सवितुर्ग्रहचन्द्रतारकाभ्यो भुवनविकासविलासतो विशेषः ॥११॥
 व्रतमसिनिशितं चिरं दधानेष्वपि विकृति कचिदीश ! वीक्ष्य काश्चित् ।
 दिशतस्तव मूलनाशमन्ये कथय कथं तु कृपालुतां स्तुवीरन् ॥१२॥
 परिणाममशेषजन्तुवाचां दधदखिलान् सह संशयांश्च भिन्दन् ।
 नहि केवलमेव केवलं ते वचनमपीश्वर ! केवलं तदेवम् ॥ १३ ॥
 विभवलवमदान्धनेत्रपात्रैरवगणितां कचिदर्थितां वहन्तः ।
 तव वचनपवित्रताविरागं दधति वहन्त्यपरेऽपि रोषमुच्चैः ॥१४॥
 धिक् तानि हहा पितंश्च तेषां ये भवतोऽपि विगाह्य तत्त्वसिन्धुम् ।
 घननिगडविशृङ्खलाङ्घ्रिपातं गगननिवेशितनेत्रमर्थयन्ते ॥ १५ ॥
 विरचितगुरुकर्मवर्मभेदे निरवधिदर्शने शाश्वतावलोके ।
 श्रद्धा यदि जन्मकोटिलक्षैरपि भवति त्वयि किं न नाम लब्धम् ॥१६॥
 पवनः खलु पावनो जडोऽपि द्विषतस्त्वां विबुधादपि ध्रुवं सः ।
 सततं तव यः पदान्जलीमनुकूलं मुपेयिवानुपास्ते ॥ १७ ॥
 विभवैः समयप्रभावकत्वादपि हृदयेन्द्रियसंवरो वरीयान् ।
 तदिदं तव तत्त्वसूत्रकत्वं द्विषमपि क्व चिरं चमत्करोति ॥ १८ ॥

शक्तिर्यदि मानसं विजेतुं किमखिलदुःखगृहस्थचिन्तनेन ।
 जनकजनककर्मणो वचोभिः किमिह परैर्विभवार्जनावबोधैः ॥ १९ ॥
 प्रवचनपरिधारिणोऽप्यमी ये विदधति कर्मसु तामसेषु वृत्तिम् ।
 खलु तेषु बहिश्चरित्रमुख्यः सुगतिमपोहत एव ते निदेशः ॥ २० ॥
 निवसति स जडेषु या न नाम श्रीलोलेषु दधाति नास्पदं च ।
 शिष्यभूमीसखीं विना न सा श्री पद्मयुगली तव लभ्यते महद्भिः ॥ २१ ॥
 विसदृशमपि भावजातमेतद् युगपदशेषविशेषमीश ! बिभ्रत् ।
 समवसृतिमही च शासनं च द्वयमपि सोदरता ध्रुवं ददाति ॥ २२ ॥
 मयि शोकधनी प्रवासनी च प्रभवपराभवभारविक्रवस्य ।
 भवति खलु जनस्य सौमनस्य तव वचनमृतविप्रुषां निगैकैः ॥ २३ ॥

अवर्त्मनि वचःपतेरपि गिरामसौ मादृशां

मलीमसदृशां ध्रुवं त्वयि क एव देवस्तव ।

तथापि सफलो मम स्तवनसम्भवोऽयं श्रमः

फलन्ति नहि देवताः किमुत भावना. स्वाः सताम् ॥ २४ ॥

[५५]

उपमाभिः

जिनस्तुतिद्वात्रिंशिका ।

आंस्ते समस्तभुवनेष्वपि नोपमा ते

स्तुत्यै पुनर्जिनपते ! प्रयतस्तयास्मि ।

उदामदामरचना मम तत्त्वपुण्यैः

सैषा न साध्यमिह वा तव किं महिम्नः ॥ १ ॥

नीलोत्पलासितवपुर्विपुलप्रसर्पद्ध्यनानलः प्रदहतादुरितानि देवः ।
यस्मिन्नकुण्ठकमठाभ्रमुवा तदानीं ततायसीव पयसां प्रलयः प्रपेदे ॥२॥
वैरोचनेन रचितं दनुजेन्द्रजैत्रे तन्निग्रहोद्यतमताविव भूमिदानम् ।
तज्जीवनं खलु वृथा कमठेन वृष्टं यस्मिन्नभीष्टघटनाय जिनः स वोऽस्तु ॥
आप्लाविते जगति मेघजलैरपारकासारतां वसुमतीवलये प्रपन्ने ।
यन्मूर्तिराप तुलनां नलिनीवनस्य वामाङ्गजः स जगतां मुदमादधातु ॥
येनाधरीकृतलसत्कमठप्रतिष्ठासुचैः क्षमां गुरुतमां दधता तदानीम् ।
काचित् कुलाचलकला कलयाम्बभूवे भूयादमेयमहिमा स विभूतये वः ॥
पार्श्वस्य जन्ममहमजनजागरूकास्ताः पान्तु दुग्धजलधेर्जलविष्टुपो वः ।
गात्रे प्रभोः पुटकिनीदलवालमित्रे मुक्ताप्र....करकान्तिमुपासते यः ॥६॥
भूत्यै वपुर्भवतु वा भुजगध्वजस्य विश्वश्रियो मरकतोद्भवकुट्टिमाभम् ।
यत्र प्रवालसखपाणिनखांशुजालं संलग्नतच्चरणयावकवच्चकास्ति ॥ ७ ॥
उत्तसजात्यतपनीयविनिद्रभद्रपीठप्रतिष्ठितविनीलतनुः सभायाम् ।
चामीकराद्रिशिखरस्थितनीलरत्नसापत्नकं दधदयं जयताज्जिनेन्द्रः ॥८॥
आकर्ण्य गर्जिमिव यस्य गिरं गभीरां सानन्दमुद्गिदुरपुण्यकलापभाग्भिः ।
जज्ञे शिखण्डिभिर्खाङ्गभृतां मनोभिः पाथोदसोदरतनुः स मुदेऽस्तु देवः ॥
व्योम्नः सखी तनुमयूखसखी सुखाय श्रीभश्मसेनकुलसिन्धुकलानिधेर्वः ।
व्याख्याविधौ दशनदीधितिरुज्जिहाना ज्योत्स्नेव यत्र किल निर्वृत्तये न कस्य ॥
उत्कर्षिपार्षदमहर्षिजनापनिद्रज्योतिर्मयान्तरदृशः सततप्रकाशैः ।
सिद्धाङ्गनस्वजनतां जिनपार्श्वभर्तुर्व्यातिन्वती तनुरुचिस्तनुतां श्रियं वः ॥
संसारसिन्धुकुहरे हरिसेव्यलक्ष्मीसम्पादकः सुमनसाममृतप्रदाता ।
मन्याचलेन्द्रतुलनां कलयन्नजस्रं जीयाद् भुजङ्गपतिविभ्रमभृज्जिनेशः ॥

पार्श्वप्रभोः परित्सत्पुस्तस्तमांसि तद्धर्मचक्रमचिरान्मुकुलीकरोतु ।
 प्राच्याचलेन्द्रशिखरस्य पुरस्सरं यद् बिम्बं विडम्बयति वारिजबान्धवस्य ॥
 सम्यक्त्वरत्नविभवं जिनपुङ्गवो वः कालोदसोदरवपुर्विपुलीकरोतु ।
 यस्मिन्नशोकदलपाटलपाणिजांशुजालं प्रवालवनविभ्रममाविभर्ति ॥१४॥
 कुर्यादुदञ्चदहिरत्नमहास्तडित्वदम्भोद....वधुमेष कथावशेषम् ।
 यस्योन्नतिर्भुवि न कस्य समस्तकामवल्लीः सपल्लवभराभरणाः करोति ॥
 बिभ्रत् क्षमां स नरकक्षयवद्धकक्षः पायादलत्कुवलयद्युतिभृजिनो यः ।
 रत्नत्रयीतिलकितां स्वतनुं दधानः प्रादुश्चकार करणिं पुरुषोत्तमस्य ॥
 पुनागभङ्गिसुभगालिविनीलमूर्तिरुत्तुङ्गभूरिशिखरश्रियमादधानः ।
 भूयादशोकतरुभूषितभूमिभागः श्रीमान् वसन्त इव सम्भृतसिद्धिरागः ॥
 व्याक्रोशमेचककुशेशयकाननश्रीर्वामाङ्गभूर्जिनपतिर्जगतीं पुनातु ।
 उन्मीलदुत्पलदलयुतिमेति यस्मिन्नालायितस्वयपुपः फणिनः फणाली ॥१८
 बिम्बं पवित्रयतु पार्श्वजिनः स यस्य चन्द्रोत्पलः कतकचूर्ण इवोपदेशः ।
 अन्हाय निर्मलयति स्म रजःप्रशान्तिं सम्पाद्य कस्य हृदयं न जलाशयस्य ॥
 देवः स दूरयतु वो दुरितोपतापं विन्ध्यावनिध्र इव सम्भृतभद्रयूथः ।
 देवेव यदपुरुदश्चिमरीचिमालाव्यालोकनादपि जनं परितः पुनीतौ (ते) ॥
 देवः सदा सिततनुः सुमनोजनानां पौरन्दरद्विरदवत् प्रमदं प्रदत्ताम् ।
 स्वर्णाचले कलयति स्म कलां यदीयालानस्य मन्दिरमदः सहिरण्यकुम्भम् ॥
 निस्सीमनिःसमतमप्रशमैकसौख्यसख्यं स जागरयतादिह वीतरागः ।
 लाक्षेव यस्य हृदि उल्लसन्मिष्यमानप्यानानले विलयमाप विलासचापः ॥
 रत्नैकदीपक इवासिलविभ्रक्रेलिवेदोदरे स्फुरति यः सततप्रकाशः ।
 निःस्नेहतां दधददग्धदशोज्ज्वलश्रीः सस्मेरमुक्तिरमणीरतये सतां स्तात् ॥

आशाकरीन्द्रकरणिं दधदश्वसेनगोत्रोदभवः स भवनीरधितीरधामा ।
 चातुर्यतश्चरणजादलयन् रजांसि जीयात् क्षमाधरणानित्यधुरीणवृत्तिः ॥२४॥
 नीलोत्पलन्ति सुरलोकसदां शिरस्तु भालङ्गणेषु मृगनाभिविशेषकान्ति ।
 प्रोदश्चिकूर्चचिकुरन्ति मुखेषु यस्य पादत्विषः फलतु सैव मनीषितानि ॥
 रूपं च रूपमिव यस्य इदि क्षमा च भाति क्षमेव करुणा करुणेव सा च ।
 स्वस्मिन्नसंशयसमाप्तनिजोपमानः पार्श्वः ॥ पार्श्व इव विश्वजनं पुनीताम्
 श्रेयोलताः स्तवकितास्तनुतां सदैव कान्तिः कलिङ्गतनयैव यदङ्गयष्टेः ।
 तत्त्वोपदेशविकसदशनांशुगङ्गासङ्गान कस्य कृतिनः शिवमाततान ॥२७॥
 वैरायमाणकमटोल्यणद्यष्टसृष्टौ छत्राभवद्भुजगराजफणासमाजः ।
 शालस्तमाल इव बालदलप्ररोहचेतोहरस्थितिरोचत यः स वोऽव्यात् २८
 त्रैलोक्यमाङ्गलिकभूष इवेन्द्रनीलग्रोन्मीलदंशुचयमेचकितः स पार्श्वः ।
 चूलावलम्बिसहकारलतानुकारप्रोत्फुल्लपद्मगणः फलतु श्रियं वः ॥२९॥
 पायादपायसरितः परितस्तमालबालप्रवालरुचिराङ्गरुचिर्जिनो वः ।
 विभ्राजते भवमहाजलधौ जनानां यः सेतुदण्ड इव शैवलजालनीलः ३०
 कल्याणभूधरविभूषण ! तीर्थलक्ष्मीमल्लीमयैकमुकुटे शशिशुभ्रधाम्नि ।
 कृष्णाभ्रकप्रियसर्खां धुतिमुद्रहन् वस्तीर्थङ्करः सकलमङ्गलकेलयेऽस्तु ॥

जन्मान्धेनाऽमृतकर इव त्वं मया नाथ ! दृष्टो

दुःस्थेन स्वर्विटपिन इव प्रापि ते पादसेवा ।

तन्मे प्रीत्यै भव सुरभिवत् पञ्चमोदामगत्या

तन्वानस्य श्रुतिमधुमुचं कोकिलस्येव वाचम् ॥ ३२ ॥

[५६]

जिनस्य

दृष्टान्तगर्भस्तुतिद्वात्रिंशिका ।

दृष्टान्तभूमि किमिवाऽस्ति वस्तुतो स्वर्भूवोऽनन्यसमानवैभवम् ।
 तेन स्तुतिं कल्पयितुं तथापि यत् प्रागल्भ्यमभ्येमि कला तवैव सा ॥
 विश्वेण ! विश्वज्ञ ! तव प्रसादनादैर्यो विशुद्धासु ममात्र का त्रपा ? ।
 अभ्युन्नतेऽभ्योमुचि दीनवक्त्रकः किं चातकः कूजति नाऽमृतागया ? ॥
 स्वामिन् ! न संसारमिमं दुरुत्तर मन्दोऽपि मन्ये त्वयि कामवर्षिणि ।
 सत्सार्थवाह प्रतिपद्य हेलया दुःस्थोऽप्यतिक्रामति वा महाटवीम् ॥३॥
 श्रीवीतराग ! त्वयि मे प्रभौ सति स्वान्त क हत्वा विषयैः स्फुरिष्यते ।
 प्रावीण्यपुण्ये पदिकेऽनुगतरे किं वा प्रगल्भ्येत सलोपत्रदस्युभि ? ॥४॥
 मीमांस्यमानं जगदीश ! शासनं चेतो हरत्यामुखदुर्गमं तव ।
 सञ्चर्व्यमाणो ह्यसकृन्न किं सता पुण्याति रागं स्वदिरः कटुमुखे ॥५॥
 सन्त्येव देवास्त्वमिह क्षितौ पुनः कन्याणकन्दः सुमनोमनोहरः ।
 भूमीभृतस्ते कति नाऽमराशयः सैकः पर कथ्वन काञ्चनाचलः ॥६॥
 शान्तामुदात्ता च जिन ! वदावृत्तिदृष्टाऽर्द्धताकः कठिनोपि नो भजेत् ।
 मूर्त्या सुधास्निग्धतनोः कलानिधेर्निःप्यन्दमिन्दोर्दृष्टोऽपि बिभ्रते ॥७॥
 पादौ तवाऽऽसाद्य गुरो ! क्षमाभृतां विश्वं मनो मे न तृणाय मन्यते ।
 उत्तुङ्गधात्रीधरगृङ्गसङ्गतः सर्वं हि सर्वं मनुतेतरा न कः ? ॥८॥
 त्वद्गोः प्रबन्धे त्रिजगद्वितेऽप्यहो मोहव्यपोहो न भवाभिनन्दिनाम् ।
 विश्वप्रकाशत्रतभाजि भास्करे किं मान्यमास्कन्दति कन्दरातमः ? ॥९॥

ज्योतिर्मयान्याजतर्नो जिन ! त्वयि प्राप्तेऽस्तु दूरे न तु दैवतं परम् ।
 हस्तस्थितिं बिभ्रति रत्नकङ्कणे किं दर्पणेनाऽर्पितभस्मकान्तिना ॥ १० ॥
 यत् किञ्चिद्बुधतुरं परेऽप्यसौ देवाधिदेव ! प्रभुता तव ध्रुवम् ।
 सा स्वामिनः कापि किल प्रगल्भता सौभाग्यमायान्त्युपजीविनोऽपि यत् ११
 दुर्वारभावारिपराबुभूषया निर्मूलितं नाथ ! बलान्मनस्त्वया ।
 आक्रम्य सम्यक्प (१) णे यतः कितेः कौतस्कुती स्यादद्विषतां समुन्नतिः १२
 त्वत्पादपद्मद्वयसौरभोर्मयः कुर्वन्त्यकल्याणघटाविघटनम् ।
 गन्धे हि वा केसरिणः प्रसृन्धरे स्युः कान्दिशीकाः किमु नाम न द्विपाः १३
 निःकान्चनत्वं कलयन्नपि प्रभो ! मध्यस्थभावेन मनो धिनोपि नः ।
 दारिद्र्यमुद्रामुदरं ददधतः क्षामोदरीणामधिकं न किं मुदे ? ॥ १४ ॥
 मूर्तिर्जिनेन्दो ! तव दारुणोष्मणः पीयूषवर्षेण पुनाति देहिनः ।
 ज्वालाजटालांस्तपनोपमान् किं ज्योत्स्नाम्भसा शीतलयत्यहो शशी १५
 श्रेयः फलत्येव महाभयागमक्लान्तात्मनामप्यनुचिन्तनं तथा ।
 मूढक्षुत्तानां हि निरीक्षणं क्षणात् किं नाम नामोघमहो रवेर्भवेत् ॥ १६ ॥
 सन्त्येव भूयांस्यधिदेवतान्यहो नैतानि तु त्वं जिन ! सर्वकामदः ।
 भूयस्तरैः स्यात् तरुभिः सकल्पितः श्रीस्थूललक्षः किमु कल्पपादपः १७
 हित्वा प्रभो ! त्वां प्रविजृम्भिवैभवं मुग्धः परं ध्यायति देवतां पराम् ।
 सन्त्यज्य चिन्ताफलमीप्सितप्रदं सस्याधिदेवो श्रयते कृषीवलः ॥ १८ ॥
 काङ्क्षामि लक्ष्मीमपि नान्यदैवतात् तत्तः समोहे जिन ! दुःस्यतामपि ।
 स्याद्बुर्जनान्नेह महेम्यता मुदे दारिद्र्यमुद्रापि शिवाय सज्जनात् ॥ १९ ॥
 लोकोत्तरः कोऽप्यसि देवदेव ! तत् कस्ते महिम्नः कलने प्रगल्भताम् ।
 को वा दवीयः स्थमहामहीधरोत्सेधं परिच्छेत्तुमतुच्छसाहसः ॥ २० ॥

प्रौढप्रतापोष्मभृता प्रभो ! त्वया मिथ्यादृशां कापि कला व्यलीयत ।
 उदामधाम्ना हि निदाघमानुना दीर्घं न नीहारगिलावतिष्ठते ॥२१॥
 त्वां देव ! सन्त्यज्य कलौ जनोऽन्वगान्मुण्डावलीमण्डनमन्यदैवतम् ।
 प्रायो रजःपर्वणि भूतिराजितं के नैव राजानमनुव्रजन्ति वा ॥ २२ ॥
 रागो गलत्येव मनोगतः सतां नीरागवैराग्यरसोक्तिभिस्तव ।
 विस्रंसमेवाश्रयते यदैन्दवैः शेफालिकानां कुसुमोत्करः करैः ॥ २३ ॥
 मौलौ तवाऽयं शमधातुवादिनः फुल्लफणास्फारमणीरुचारुणः ।
 विश्वस्य कल्याणकृते प्रकल्पते स्यान्नागरङ्गो हि महार्थसिद्धिवृत् ॥२४॥
 स्याद्वादमुद्राम्युदयाद्भुतप्रदं लोकेश्वर ! त्वं नयवादमादिशः ।
 न्याप्यस्थिति विभ्रति वा प्रजापतौ किं दुर्लभा स्याज्जयवैजयन्तिका ? २५
 त्वं पालयस्येव विलीनमत्सरः स्वामिन् ! विपश्चादपि संसृतं जनम् ।
 निश्छिन्नसद्यः प्रणयी महाशयैः पुत्रोऽपि शत्रोरपि रक्ष्यतेऽथवा ॥२६॥
 कामान् सदा ध्यानवतां फलत्यहो श्रीपार्श्वनामस्मरणादरस्तव ।
 यत् सिद्धमन्त्रेण समस्तसिद्धयः प्रादुर्भवन्तीह कुतूहलं न तत् ॥२७॥
 त्वद्वीक्षणेन क्षपिते रजस्यहो व्यञ्जन्ति बाष्पं प्रमदस्पृशां दृशः ।
 अम्युद्धृते धूलिभिरेव हन्ति किं न श्रोतसां सैकतभूमयः पयः ॥२८॥
 ज्योतिर्मयत्वं हरसे हृदि स्फुरन्नन्हाय मोहं खलु निर्मलात्मनाम् ।
 बद्धास्पदो ह्यभ्रकमन्दिरोदरे दांपाङ्गुरः कुङ्कुमल्यत्यलं तमः ॥२९॥
 उल्लस्यलापदमाश्रितः सुखं त्वत्पादसेवारसमुत्थमानसः ।
 द्वैपं पयः प्राप्य पतिं हि यादसां सांयात्रिकः को न तरत्यनाकुलम् ॥३०॥
 कारुण्यपीयूषपयःस्पृशा दृशा सम्भावय त्वं शठमप्यमुं जनम् ।
 वात्सल्यज्जालिष्ठल्यनिधे ! प्रसीद मे न स्यात्कुमाता हि भवेत् कुजातकम् ३१

भवद्देशावेशाद्भुश ! विशदलोकंपूणगुण—

कृपासिन्धोरन्यं क इव जिन ! जागर्ति भवतः ।

स्फुरद्भौष्मग्रीष्मःखलपित्तजगतां कालजलदो

विदम्भप्रारम्भः स परमगदङ्कारमहिमा ॥ ३२ ॥

[५७]

श्रीयुगादिदेवद्वात्रिंशिका.

युगादिदेवाय युगादियोगिने युगादिराजाय युगादिशिल्पिने ।

अपारसंसारपयोधिसेतवे नमो नमस्ते जिन ! मुक्तिहेतवे ॥ १ ॥

अलोकमाक्रामति यः सलीलया विद्वीर्णसीमार्गलमेकक्षम्पया ।

स एव ते वृत्तविज्ञेयवर्णनाविधानसंरम्भपरः परं नरः ॥ २ ॥

बलिं ब्रजामः कतिशः स्वयं वयं सुमेधसस्तस्य महेश ! वेधसः ।

भवद्गुणप्राप्तसमृद्धिरासिनां चकार वार्णां विदुषां मुखेषु यः ॥ ३ ॥

अजानतां मेदमुपर्वुर्धामसोः स्वयं स येषामभवद् भवान् गुरुः ।

अशेषसम्पत्तिविलाससम्पदां त्रिसन्ध्यमेषामहमान्तलिङ्गा ॥ ४ ॥

इमामशेषां प्रविभज्य काश्यपीं यथायथं पुत्रशताय कल्पयन् ।

विधातुकामो विषयोपसंहतिं व्यधत्त भूम्ना विषयान् कथं भवान् ॥ ५ ॥

बभूव नैकोऽपि समुद्रमाश्रयन्नमुं प्रचेताञ्च्युतपाशवैशसः ।

भवन्तमाराप्य समुद्रशेखर पुनर्विपाशाः कति न प्रचेतसः ॥ ६ ॥

नमोऽस्तु तस्मै भुवनोपकारिणे मनुःप्रयत्नाय यथाप्रवृत्तये ।

सदाऽप्यनासादितत्तत्त्वविप्रुषो यतस्तत्त्वोक्तं स्पृह्यन्ति जन्तवः ॥ ७ ॥

तपोभिरुग्रै करणोपरोधनैरकृत्रिमैरादधतस्तव स्थितिम् ।

विपश्चित के न भवन्ति हेतुना सचेतसोऽपि प्रविलीनचेतस ॥८॥

तम प्रणष्टामलदृष्टिवर्त्मनि प्रबद्धमिधे (१) प्रभवद्भि कर्मणि ।

स्वेरिचोन्मीलितभाववैभवस्तवावतार जिन ! भारतेऽभवत् ॥९॥

तवाग्निसेवारसिकै कुटुम्बितामिह प्रपन्नैरवनौ सुरासुरै ।

कृताश्चिर यामिकमात्रदेहिनो (त) रसातलस्वर्गनिवासिनो ग्रहा ॥१०॥

अमु प्रमथन्ति न ये जडाविल तवाध्वमन्धेन भवोदधिं बुधा

भवन्ति सर्वेन्द्रियशान्तवेधसो न ते नवीनाऽमृतसम्पदा पदम् ॥११॥

निवासमर्हन्ति न ये महोदधे (१) मलीमसा मुक्तिपुरे वपु सृष्टा ।

कृता भवप्रामतलेषु ते त्वया विपन्तृपाणा करदा कुटुम्बिन ॥१२॥

महाहसा दुर्नयशूरचेतसा विमोहमूर्खालुदृशा च मादृशाम् ।

शरण्य ! को नाम सफर्णमानसो ध्रुव त्वदन्य शरण भवे भवेत् ॥१३॥

बृहन्न किञ्चिद् गगनाङ्गणात् पर न चाऽपर मुक्तिपदात् प्रियङ्करम् ।

न बीजमन्यद् व्यसनस्य कामत परो न कश्चिद् भवतो यथार्थवाक् १४

अहयवो ये किल रोषतोषजै परे प्रबन्धै रिपुमित्रवर्द्धिभि ।

उपासितैस्तैर्मनसापि मादृशाश्चिर त्रपन्ते तव किङ्करा अपि ॥१५॥

वसुन्धरामनुवता नृपार्चिता भवन्तु शास्त्रेरपि सन्तु विश्रुता ।

मुखोन्मुखे चेत् पथि सोत्सवा परे तदा मुजिष्येस्तव मादृशैर्जितम् १६

अखण्डिताखण्डलवन्दितश्रिया त्वया त्यजन्त सह साम्यविश्रवम् ।

सुधामर्या तामपि मुक्तिभूमिका मनीषिणो न स्पृहयन्ति चेतसि ॥१७॥

त्रिलोकरक्षाभिरिहाभिमन्त्रित प्रियङ्कराभिस्तव सूक्तिपङ्क्तिभि ।

दृढानुबन्धैरपुनर्ग्रह ग्रहेश्विर गृहीतोऽपि न कोऽपि मुच्यते ॥१८॥

व्रत विहाय स्पृहयन्ति ये श्रियं व्रजन्ति ते पूज्यतमां परे दशाम् ।
 त्वया पुनर्देव ! विमुञ्चतां व्रतं स्थितिः प्रवल्गता मलिनानुरूपिणी ॥१९॥
 तदेव नास्त्यस्ति तदेव चेत्ययं चलाचलस्ते वचनस्य डम्बरः ।
 शिवाय कस्याप्यशिवाय कस्यचिन्मुदेऽथ कस्याप्यमुदेऽथ कस्यचित् २०
 अमुत्र यत् किञ्चिदचिन्त्यवैभवं सनातन शर्म न तत्र साक्षिणः ।
 इहापि गच्छंस्तव देव ! वर्त्मना भवत्यवाच्यस्य न भाजनं जनः ॥२१॥
 गुणैरूरूपा गमभङ्गशालिनी चकास्ति येयं तव वाक्यवागुरा ।
 स एष दूर विनियन्त्यते न या य एव बन्धैरचिराय मुच्यते ॥२२॥
 प्रसीद सीदन्तममुं जगज्जनं नियोजय कापि महार्थकर्मणि ।
 क्षमाभृति त्वम्यपि शासति प्रजामजातदैव्या. कथमीश ! नाङ्गिनः ॥
 ऋतुक्रियाभिर्विषयोपदेशनां निगम्य वाचो हृदयङ्गमा जनः ।
 विरोधिनीर्विषयिकस्य शर्मणः क एव ते सूक्ष्मगिरोऽनुरुच्यते ॥२४॥
 विशृङ्खलैर्योऽमृतपोऽपि लज्जते प्रियाप्रणामप्रमुखैर्विकर्मभिः ।
 परां परेतैरपि यान्ति पूज्यतामहो विमोहान्धलमानसं जगत् ॥२५॥
 प्रसादमासाद्य कुतोर्धिनां जनः स लाघवोऽपि ध्रुवमेत्य गौरवम् ।
 तव प्रासादा (नृ) न पुनर्मुहुर्मुहुः स गौरवोऽप्यञ्चति लाघवं परम् २६
 अकल्पवृक्षा विबुधप्ररोहिणी विदीर्णद्रोषा गुरुराजराजिनी ।
 समुत्थित-योर्तिरवृष्णवर्मिका त्वयि प्रभो ! सारतभूरभूदियम् ॥२७॥
 शुभाशुभं बाह्यमथान्तर भवत्प्रणीतसंवादि विलोक्यन्नपि ।
 प्रशान्तिवन्ध्यैर्ग्रहिलाभिरुक्तिभिः प्रतार्यते पश्य परैः कथं जन ॥२८॥
 सेतां न तत् कौतुकमस्तु विप्लुते यदेव मूयांस्तव गौरवोदयः ।
 रूपादिपः कामजुषः परां परे यदञ्चति यान्ति तदेव कौतुकम् ॥२९॥

पट्टनि चाट्टनि कियन्ति कुर्महे महेश ! युष्माकमपारसम्पदाम् ।
 विना न य शर्म सता सदोदय वचोभिरेभि. किल किं न पूर्यते ॥ ३० ॥
 विघटय कलुषाणि मुर्धुव स्वर्घटय घटा शिवसम्पदामपाराम् ।
 उपनय गुरुकर्ममर्मभेद नय भवभौतिमसम्भवामवस्थाम् ॥ ३१ ॥
 माहात्म्य तव परिमातुमीहते य सख्यातु जगदणुसञ्चय स लोल ।
 साफल्य तदपि सुमेधस स्ववाचामाधातु विदधति ते गुणप्रशस्तिम् ॥ ३२ ॥

ता पुण्यपापजयिनीं कनकाभिराम—

चन्द्राशुपुञ्जविशदामधिगम्य भूमिम् ।

आत्यन्तिकीमनुभवामि यथा मुद मे

श्रीनाभिनन्दन ! तथा प्रथय प्रसादम् ॥ ३३ ॥

श्रीश्रीकवर्त्तनगणिसौम्य स १४९९ ॥

(५८]

शान्ति-द्वात्रिंशिका.

(अपूर्णा)

सदादितानन्दमनन्तदर्शन निरन्तरालोकमशोकविस्मयम् ।
 अनैरसौहार्दमपुण्यकृन्मप स्मरामि शान्ति दुरितोपशान्तये ॥ १ ॥
 शुभाशुमान्त करणैकसाक्षिणे जगद्विपत्तिप्रतिघातकाङ्क्षिणे ।
 यथार्थबोध [प्रविधान] वेधसे नमोऽस्तु ते तीर्णभवार्णवाभसे ॥ २ ॥

क्लमानुविद्धेषु भिदेलिम्पेषु च स्पृहा कुतो वैषयिकेषु कर्मसु ।
 भवद्वचःप्रीतिविलीत (न)चेतसः पदे परेऽपि क्रमशो विराशिषः ॥३॥
 यदि प्रभावो व्यसनापशान्तये विचेतनानामुपलार्थिवीरुधाम् ।
 अनध्वरज्ञानमयस्य किं ततो न ते प्रभावः प्रभविष्णुरापदः ॥४॥
 कुतीर्थिनां कापि कृतार्चि(र्थि)ता गिरः कचित्तु जीवानुविधातपिच्छिलाः ।
 त्रिलोकलोकाभयदानदीक्षिता जिनेन्द्र ! सर्वत्र तु सूक्तयस्तव ॥५॥
 प्रतीपमेतां भवकृत्यनिम्नगां विगाढुमाजीवितवृत्ति यः क्षमः ।
 प्रवेणतीव्रामवसानशीतलां स एव वीर्थो तव यातुमर्हति ॥ ६ ॥
 गिरं परेषां भवतन्त्रसूत्रणीं कृताञ्जलिः को न शृणोति स्रोतस्रवः ।
 वचः पुनस्ते भवतन्त्रसूदनं सकामधीरुद्विजते ततस्ततः ॥ ७ ॥
 न विस्मयोऽसौ यदभी मुधाभुजो मुजिष्यतां यान्ति नदीष्णचेतसः ।
 स विस्मयो यद्विनमन्ति ते स्वयं विवेकदुःस्था अपि मेदिनीरुहः ॥८॥
 विसम्पदो ये सरुजश्च ये परैस्तिरस्कृता ये न च ये सुमेधसः ।
 स्पृता न हास्यादपि नाथ ! तैर्भवत्पदद्वयी जातु युगान्तरेष्वपि ॥९॥
 न कौतुकं यद् भवतोऽपि शासनाद् गानाः पराश्रो जगदीश ! कोटिशः
 गरीयसी सा ननु भाग्यभूमिका यया त्वमीशो भगवानवाप्यसे ॥१०॥
 महौजसश्चेत् प्रलयप्रसादयोस्तथा सतां काममधीश्वराः परे ।
 अरोपतोषः परमार्थदृष्टानां त्वमेव देवः शिवकाङ्क्षिणां पुनः ॥११॥
 प्रियाप्रणामश्रमस्त्रिजगत्पथः परे क्व च त्वं क्व च वीतविल्वः ।
 भवन्निरासेन भवेच्छिर्वार्थिनस्तथापि तान् केचिदुपासते जडाः ॥१२॥

महर्द्धयो यस्य विपेण घूर्णिता स्मरन्त्यकृत्यानि न ते हरादयः ।
 अमुष्य कदर्पसदर्पभोगिनस्त्वमेव नाथ । ध्रुवमाहितुण्डिकः ॥१३॥
 कुटुम्बभाजा विपयार्त्तचेतसा कुतीर्थिना वृत्तिमवेक्ष्य पेगलाम् ।
 जनो जड स्निह्यति कामकर्मसु क्रिया हि सर्वोऽप्यनुयाति शासितु १४
 ररक्ष पारापतमात्तसाध्वस यदाममासैर्नृपतिर्भवन् (?) भवान् ।
 कृपालुता ते भुवनेषु घोषयन्नय न विश्राम्यति कीर्त्ति*डिण्डिम ॥१५॥
 त्रिधानिरुद्धाखिलभूतविप्रियाक्रियासु वृत्तिर्यदि नाम दुष्करा ।
 हितैषिणो नाथ । मनीषिण पथा तथापि ते मुक्तिपुरीं यियासव १६
 जिघासितार महितारमेकतो दृशाऽभिषिञ्चन् करुणार्द्रपद्मणा ।
 विशेषदृष्टिं स्वपरेषु हेलया प्रशासितार जितवान् न किं भवान् ॥१७॥
 यमर्थय ते मखकल्मषै परे शतक्रतुश्रीपरिरम्भणोऽसवम् ।
 स एव ते वाक्यसुधासुमेधसा विभाति हालाहलतोऽपि दुरसह १८
 अवाप्तनिर्वाणमतापनोदय निरञ्जन स्नेहनिरासभास्वरम् ।
 प्रदीपमेकजगता विपश्चित् श्रयाति के त्वा न तमोजिघासव ॥१९॥
 तपश्च तीव्र विपमश्च सयमो द्वय वया देव । शिवाय पश्यता ।
 कुशावलम्बेन जिवाधिरोहिण परे कृता कस्य न हास्यभूमय ॥२०॥
 रहस्यधाम्ना विषदामयोर्मिभिर्न ये विपीदन्ति विगीतकर्मसु ।
 अवाप्य ते वामपि देवदेवत चिर सहिष्यन्ति चतुर्गतिह्रमान् ॥२१॥
 तव प्रणीतेरनुकूलमाचरन्निहैव लोके शुभमश्नुते फलम् ।
 तदप्यगाधै स्थगिता कुरुर्मभिर्भवत्प्रतीप विचरन्त्यमेधस ॥२२॥

निषिद्धलोलाविहितार्थविद्विपोऽसमञ्जसज्ञानकरालचक्षुषः ।
 उपेक्षिताश्चेद् भवताऽपि मादृशास्ततो भवेयुर्विपदां कुटुम्बिनः ॥२३॥
 प्रसाध्य ते शर्म हठेन देहिनो निकृत्य जिवातु जिनेन्द्र ! को न यः ।
 पलादमुख्यैः स्वपरौ मुखाब्जना तदप्यगार्धं प्रतिलम्बितौ तमः ॥२४॥
 इदं कृपापात्रमतल्लिका जगद् भवान् पुनर्विश्वकृपालुकुञ्जरः ॥
 तदौचित्यां स्वस्य परस्य चिन्तयन् प्रतिक्रियां कामपि कर्तुमर्हसि २५
 तथा त्वया तत्त्वमधीश ! सूत्रितं यथा सुरश्रीरपि भाविविप्लवः ।
 ततः श्रुतेर्वर्त्मनि भोगसाधने कियत् प्रवृत्तं ग्रहिलेन्द्रियं जगत् ॥२६॥
 पराशयेभ्यः परभागवासिनः स्थितिक्रमाः सन्तु परेऽपि लक्ष्मशः ।
 अखण्डवृत्त्या बत तत्त्वपद्धतेर्जिनेन्द्र ! सन्तः कृपयैव विस्मिताः ॥२७॥
 नवं नवं धाम नवा नवा रुचिर्नवो नवो वैभवगौरवोदयः ।
 तव प्रसाद प्रणयाञ्चितात्मनां नवं नवं शम नवा नवा रतिः ॥२८॥
 कियद् यशो धाम कियत् कियन्मही रसात् × × × ×

[५९]

भक्त्यतिशयद्वार्त्रिशिका ।

एकातपत्रामिव शासनस्य लक्ष्मीं दधानः फणमृतफणामिः ।
 आरूढ'जाबालि'पुराद्रिहस्ती श्रियेऽस्तु वः पार्थजिनाधिराजः ॥१॥
 सर्वज्ञ ! विज्ञप्यमिहास्ति यत्तन्न वेदनातीत ! भवान्न वेद ।
 तथापि माय्यस्थमिदं त्वदीयं किमप्यहो मां सुखरीकरोति ॥ २ ॥

महीभृतोऽमुष्य महाप्रभावः प्रासादवर्यस्तिलकीभवस्ते ।

नेत्रातिगे मेरुगिरौ व्यनक्ति युक्तं सुवर्णाचलराजलक्ष्मीम् ॥ ३ ॥

मात्राधिकश्रीर्भवता सनाथः प्रासाद एष प्रमुपार्श्वनाथ ! ।

सता दृदि स्फूर्तिमियर्त्ति चेत्तदन्तः प्रविष्टस्तव स प्रसादः ॥ ४ ॥

त्वद्विम्बरत्नाञ्चितचूलदण्डं नीलं नभश्छत्रमुपर्यवाप्य ।

व्यनक्तु साम्राज्यमय जिनेश ! नि.शेषशैलेषु सुवर्णभूभृत् ॥ ५ ॥

द्युलोकलक्ष्मीप्रणयं परत्र कल्याणमत्रापि च दातुकामः ।

गङ्गे प्रभोऽभ्रलिहचारुचूलं चामीकररुमाधरमध्यरोहः ॥ ६ ॥

रक्षोरगासङ्गतिरङ्गिताङ्गः प्रोत्सर्पदित्यद्भुतवृत्तभूमिः ।

त्रिलोकलक्ष्मीनिधिकुम्भशोभा विभ्रत् प्रभो ! पार्श्व ! पुनासि विम्बम् ॥ ७ ॥

निरूपितं तावकमुख्यरूपं जायेत सिद्धयै खलु युक्तमेतत् ।

दृष्टा जिनेन्द्र ! प्रतिमापि यत्ते धत्ते परेषामुपकारमेव ॥ ८ ॥

त्वं नन्दतात् पार्श्व ! चिरं शरण्यशिरोमणिः कश्चन यदधासि ।

जनस्य निःशेषभियां भियेव पलायनायोरगमुत्तमाङ्गे ॥ ९ ॥

श्रीपार्श्व ! पुत्राग ! विपन्निरासन्नत यदात्तं भवता पुराऽभूत् ।

अद्यापि जागर्त्ति तवाहृतं तन्महाशया हि प्रतिपन्नसाराः ॥ १० ॥

जिनाधिनाथ ! प्रतिमा यथा ते कल्याणजन्माकरतां दधाति ।

चामीकराद्रिप्रतिमस्तथैष मन्येऽस्ति जावालिपुराचलोऽपि ॥ ११ ॥

सङ्क्रान्तसिद्धोज्ज्वलसविदेव निष्पादितं सिद्धशिलमदलेन ।

त्वदीयमेतज्जिनचन्द्र ! विम्ब ज्योतिर्मयत्वेन चमत्करोति ॥ १२ ॥

श्रीअश्वसेनक्षितिभृत्कुमार ! सुवर्णधात्रीधरमौलिरत्न ! ।

अमोघवाचस्तव पार्थिवत्वं सम्प्रत्यनन्यप्रतिमं चकारिति ॥ १३ ॥

वितन्वती कामपि कामपुष्टिं तुष्टिं नयन्ती कृतिनां मनांसि ।
 त्वत्पादसेवादवशुं जिनेन्दो ! युक्तं निकृन्तत्यमृतैकहेतुः ॥ १४ ॥
 दुःस्थात्मनोऽस्याः कलिकालसिन्धौ रूपान्तरेणोद्धरणे धरित्र्याः ।
 जगत्पते ! श्रीपुरुषोत्तम ! त्वं गदाधरत्वं किरसीति युक्तम् ॥ १५ ॥
 दुःकाललीलायितदुःस्थलोककल्याणसम्पत्तिपवित्रसत्रम् ।
 सुवर्णगोत्रे तिलकः स कोऽपि सद्वृत्त ! मासन्न ! चिराय जीयाः ॥ १६ ॥
 कामान् निकामं तनुताजनानां पतिर्जिनानामविपन्नगाङ्कः ।
 नायन्ध्यन्नक्षुर्मुदमाप वीक्ष्य यत्तीर्थलक्ष्मीमविपन्नगाङ्कः ॥ १७ ॥
 कृतार्थतां नाथ ! समेत्य तावद्रोपसत्त्वेषु बहुरूपेक्षाम् ।
 त्वद्भक्तिफलपट्टमकन्दलीयं तदप्यहो यच्छति वाञ्छितानि ॥ १८ ॥
 एकातपन्ना जिन ! शासनश्रीर्जाताऽधुनेयं भवता जिनेश ! ।
 तच्छायया स्वास्थ्यजुषां जनानां भवोऽस्तमभ्येतु स तापहेतुः ॥ १९ ॥
 रत्नार्चिरुन्मज्जरिभङ्गियोगिफणौघपर्णं मुमनोचिताङ्गम् ।
 गाङ्गेयभूभृदसुवि सुप्रतिष्ठं श्रीपार्श्वकल्पद्रुममाश्रिताः स्मः ॥ २० ॥
 देव ! त्वदीयं वदन्नं विलोक्य कृतार्थतां मेऽद्य दृशौ प्रपन्ने ।
 धत्तः समस्तेन्द्रियमण्डलेऽपि बाष्पाभिषेकस्फुटरान्यलक्ष्मीम् ॥ २१ ॥
 सन्तापकेऽस्मिन् भवघर्मकाले तव प्रणामावसरे ममाद्य ।
 भालस्थलेऽजायत भूरजोऽपि सत्कन्दलः पुण्यकदम्बशाखी ॥ २२ ॥
 त्रातस्तवाङ्घ्री शरणं धितस्य ममाङ्गतः सम्प्राति निःसरन्तु ।
 धर्मार्षितं द्वारमवाप्य साक्षाद् मियाऽन्तरङ्गा इव कण्टकास्ते ॥ २३ ॥
 संस्नाप्य पञ्चामृतपूर्णकुम्भैर्भवन्तमभ्यर्चनमल्लिकाभिः ।
 स्वामिन् ! मयात्मा विमलीकृतोऽयं चित्रं त्रिलोक्यां मुरभीकृतश्च ॥ २४ ॥

भवप्रभूतामुखसन्निपातरुदार्थितस्य स्तुवतो भवन्तम् ।
 भवागदङ्गार ! चिराय जिह्वा सुधामयी मेऽद्य कला दधाति ॥२५॥
 आपीय कर्गाञ्जलिसम्पुटन प्रभाववृत्तानि तवादभुतानि ।
 करालखेल कलिकालदुःखक्लान्त चिरान्निर्वृतिमेति चेत ॥ २६ ॥
 वैडूर्यरत्नाङ्कुरसोदराणि तवाङ्गवलिद्युतिडम्बराणि ।
 विपच्चमूसहरणैपिणो मे प्रयान्तु कालायसकङ्कटत्वम् ॥ २७ ॥
 आङ्गेश्वरस्त्व जगदेकनाथ ! विज्ञातनिःशेषमनोविशेष ।
 तवाज्ञया तन्मयि वर्तमाने गतावसादः किमु न प्रसादः ? ॥२८॥
 श्रीअश्वसेना वयपूर्णचन्द्र ! विश्वैककारुण्यसुधासमुद्र ! ।
 तुल्यप्रमुख चिरसेवकोऽहं मयि प्रसादस्तव युज्यते तत् ॥ २९ ॥
 महाप्रभावोऽसि महेश ! मत्प्रभावलेश कमपि प्रयच्छ ।
 त्वदगर्भदासोऽहमिति प्रसिद्धिरयो यलभ्या भुवने ममास्ताम् ॥३०॥
 स्वामी त्वमेकः खलु मे जिनेश ! चिरेण वा सम्प्रति वा प्रसीद ।
 तावत्त्वदीयाङ्घ्रिसरोजसेवा रामलीन हृदय मदीयम् ॥ ३१ ॥
 मामेकमेव व्यनसायसारमन तराय दधतो द्विधापि ।
 व्यक्तिकिंचिदस्तीह तदस्तु नान्यदभ्यर्थये त्वा भुवनैकनाथ ! ॥३२॥

[६०]

प्रसादद्वार्त्रिशिका ।

पायात् पार्श्वेऽभिमुखनपतिर्यप्रसादोर्जिताना
 निःसामान्य स्फुरति परमप्रीतिहेतुः फल तत् ।

धन्याः सिद्धिप्रणयिनिपुणा (?) नर्घरत्नत्रिकात्मा

भावं लब्ध्वा दधति यदहो विश्वलोकाग्रभूषाम् ॥ १ ॥

संसाराब्धौ प्रकृतिविषमावर्त्तदुर्देशमूर्त्तौ

श्रेयः किञ्चित् कचन भविनां यत् कदाचित् कथञ्चित् ।

निःसन्देहं तदिह भुवनामेय ! वामेय ! देव !

त्वत्पादाब्जप्रणयकणिकाक्रीडितानां विवर्त्तः ॥ २ ॥

संभेदेन प्रसृमरनिजस्रोतसां तीर्थभूताः

क्रीडापूताखिलवसुमतीमण्डलाः केऽप्यमोघाः ।

मोक्षाय स्युर्भुवि तनुभृतामाश्रितानां यदेषां

योगीश ! त्वच्चरणयुगलीपांशुसंसर्गलीलाः ॥ ३ ॥

यजिह्वाप्रोज्झितजललवासङ्गतः कुण्डशान्ति—

र्यन्मूत्राग्निःपरिमलतया हेमतामेति लोहम् ।

अक्षीणत्वं दधति निधयो यत्करन्यासयोगात्

त्वद्योगश्रीपरिचयमृते तादृशस्ते कथं स्युः ? ॥ ४ ॥

यद् गाहन्ते तरणिकिरणालम्बनेनाम्बराग्रं

यद्वर्षास्त्वप्यसलिलजुषः क्षमातले सञ्चरन्ति ।

मध्येज्वालागहनदहनं यत् समार्धिं दधन्ते

धन्याः केचित् तदसिलमदः खेलितं त्वत्प्रसक्तेः ॥ ५ ॥

अन्तःक्रीडाविपिनवसुधं वदकेलिक्रमो यत्

यत्सन्मुक्ताप्रकरमरजः पुष्पवर्षं दधानः ।

त्वःश्रीसङ्गं प्रथयति हरिः साप्सरः सन्निधानः

स्वामिन् ! सोऽयं लवणिकणस्त्वत्पदद्वन्द्वभक्तेः ॥ ६ ॥

वृत्तेनोर्व्यां शशिमदमुखापीतशौर्योष्मणेव

क्ष्माभृद्वशैरिव च कलितै स्वप्रतापाग्निना च ।

एकच्छत्र विरचयति यत्कोऽपि मर्त्याधिपत्य

सोऽय वामातनुमव ! भवत्पादपद्मप्रसादः ॥ ७ ॥

गीतश्लोकः अशिगुचिगणोदञ्चिरोमाञ्चसूचि-

स्यूतिक्रीडानिबिडतरदल कञ्चुक पद्मगाभिः ।

यत्पाताल भुजगतिलकः आस्ति विश्वेश ! पार्श्व ।

त्वत्पादाब्जद्वयपटलिमोह्लासलीलायित तत् ॥ ८ ॥

यद्वैताढ्य रजतवपुष स्व यगोराशिमुच्चै

पिण्डीभूत किल विलभते कोऽपि विद्याधरेन्द्रः ।

त्रैलोक्यश्रीतिलक ! भवतः स्मेरपादारविन्द-

द्व-द्वासेवारसपरिणतेः स्फूर्जित किञ्चिदेतत् ॥ ९ ॥

शृङ्गारस्याखिलरसमहाराज्यलक्ष्मीभिरुच्चै-

रन्यर्च्यन्ते नयननलिनसाविणीभिर्वधूभि

केचिन्मह्यां मदनजयिनो यन्महीमण्डपान्त

श्रीमत्पार्श्व ! स्फुरति भवतः सैष सेवाप्रभावः ॥ १० ॥

रायप्राप्तिक्षणसमुदितामन्दनान्दीनिनादैः

कर्णस्फोटादिव न वचन श्रूयते कस्यचिद् यैः ।

भूपाः पुंसो यदिह सुधियां यान्ति वाग्वस्यता ते-

ऽप्येष स्वामिंस्तव पदरजःसङ्गमज्ञेर्विलासः ॥ ११ ॥

गोघ्रोबन्ध विदधति मिथो निविरोधानुबन्धा-

स्वदव्याख्यानाङ्गणघरणिषु प्राणिनो वैरिणोऽपि ।

तनाश्वर्यं जिन यदधिकं सिद्धतन्वनिवास—

स्त्वान्ते पुंसि प्रमदविशदाश्रीस (श्व) वागीश्वरी च ॥ १३ ॥

हेमक्ष्माभृत्तिलक ! तव यः प्रापितः पादनप्र—

स्तां कस्तुरीस्तवकरचनां मेचक्राङ्गप्रभाभिः ।

व्यक्तं पीताम्बरमिव नरां कृष्णतां तं वहन्तं

प्रौढप्रेमासवपरदशाः संश्रयन्त्याशु लक्ष्मीः ॥ १२ ॥

शश्वन्नामाक्षरपरिचयश्चेतमासञ्चितस्ते

सेकः सत्यं स्फुरति परमः कामदः कोऽपि मन्त्रः ।

नव्यं केषामपि तदपि तं व्याकरोषि प्रतीमः

प्रीत्यै विधाशतलिपिकरस्याहिभर्तुः श्रितस्य ॥ १४ ॥

साक्षात्कारः सकलजगतां स्याद् यतः केवलं त—

च्चक्षुः किञ्चिदिशति कृतिनां देव ! युष्मत्प्रसादः ।

अन्धानां तन्निरातविषयां शृष्टिमृद्धिं दधानः

केषामेष स्तवनयचसां गोचरे सञ्चरिष्णुः ॥ १५ ॥

मित्रीभावं भजति तपनः सोमनामेति दोषा—

धीशः शश्वद् भवति विलसन्मङ्गलश्रीः सवक्रः ।

सान्वर्थत्वं बुधगुरुगवी न त्यजन्त्येव मन्द—

स्थाना य स्यादिति जिन ! तवाऽनुग्रहे सदग्रहाः स्युः ॥ १६ ॥

भूताः स्यूताः स्वमनसि भिया राक्षसाः कातराक्षा

यक्षाः कक्षां दधति विधुरां स्युः पराचः पिशाचाः ।

दुःखमास्ते प्रशमपदवीपान्थतामावहन्ते

सेवाहेवाकिनि तव जने निर्विसमं जिनेश ! ॥ १७ ॥

श्रीवामेय ! त्वयि विहरति प्रौढरूढप्रभावे
 प्रादक्षिण्यप्रवणगतयः पक्षिणः प्राग् वभूवुः ।
 तत् किं चित्रं वससि हृदये त्वं यदीयेऽधुनापि
 स्यादेतस्याऽध्वनिं न शकुनप्रातिकूल्यं कदाचित् ॥ १९ ॥
 कारागारं विविशुरवशां कण्ठपादप्रतिष्ठा-
 माविभ्राणां कुपितनृपतौ शृङ्खलामायसौ ये ।
 ता सौवर्णीं सपदि दधत्स्ते निरीयुः करीन्द्र-
 स्कन्धासीनास्तव जिनवर ! व्यानमद्वावसाना ॥ १९ ॥
 मैत्रौ प्राप्य प्रष्टमरमरुत्कल्पिता धूमकेतु-
 र्यं स्वतेजः प्रधयति समित्सङ्गलब्धाधिकश्रीः ।
 पादन्यासं शिरसि तरसा ते नदीयेऽपि कुर्यु-
 र्यं देव ! त्वाममृतमदुरं मानसे धारयन्ति ॥ २० ॥
 स्वर्णक्षोणीधरवरशिरःशेखर ! श्रीजिनेश !
 व्यक्तं सेयं परमहिमता काचिदुन्मृभते व ।
 पुता पादास्थितिसमुचिता यत्तडागापगाम्भ-
 सम्भाराणां परमहिमता स्यादनुद्गेहेतुः ॥ २१ ॥
 दुर्धर्णत्वं दधदपि रसाविद्वन्निःशेषधातु-
 श्रयोत्कुष्ठलपितवपुषा सिद्धनाथाऽधुनापि ।
 सद्यः पिण्डं भवति विकसत्सौरभं यत्सुवर्णं
 स्फूर्तिं कापि स्फुटमनवधेस्त्वत्पसादौषधस्य ॥ २२ ॥
 तन्वन्नामस्मरणवशतः प्राणिनां पोतभाजा-
 मम्भोराशेर्बलभरमृतो लङ्घनं दुर्दिनऽपि ।

नूनं नाथ ! प्रथयसितरां सुप्रसन्नान्तरात्मा

संसाराब्धेरपि तटभुवः प्रापणे नैपुणत्वम् ॥ २३ ॥

सर्पदपौत्फणमभिसरन्नागलोकाधिराज—

स्फूर्जच्चूडाभरणधरणस्याज्ञयेव स्थिरात्मा ।

कालव्यालः स्थलकुवलयोल्लासलीलमुपैति

श्रीमत्पार्थ ! त्रिभुवनपते ! त्वत्पदाम्भोजभाजाम् ॥ २४ ॥

कोपाटोपज्वलनजनितास्तैः स्फुलिङ्गैरिवोमै—

रत्नां पातैः कृतदवधुभिर्भिडसैन्यैर्निरुद्धे ।

अम्भप्राप्तिर्यदि भयभवस्वेदभूर्यत्र सत्रं

दिष्टया युष्मच्चरणशरणास्ते लघूलङ्घयन्ति ॥ २५ ॥

स्थानेवा....मज्जिन ! कृपास्तन्दपीयूषवृष्ट्या

दृष्ट्या दिष्ट्या तव नृपतयस्तापनिर्वापमापुः ।

यस्मादेपां समुदयिसमित्सङ्गमैरुष्मलश्री—

वैरित्रातः प्रकटदहनः शान्तिमाशु प्रपन्नः ॥ २६ ॥

मूर्त्तं तेजः प्रकटयति यः केसरैः स्वैः कडारैः

किञ्च स्वीयं यश इव नस्वैर्मुक्तमुक्ताफलोवैः ।

विख्यातारिद्विरदविजयः सोऽपि राजा मृगाणां

न स्थाधिनापित इव भिया जाग्रति त्वत्प्रतापे ॥ २७ ॥

स्फूर्जद्गर्जिः स्फुटमदपयोवृष्टिमृचीनपिष्ट—

व्यासक्रीडानिविडतमतडिददन्तवल्गद्वलकः ।

मत्तव्यालः प्रलयसमयाम्भोदमूर्त्यन्तरश्री—

स्तं त्वद्ध्ययानाङ्कुशितमनसां स्यात्कृतातङ्कपङ्कः ॥ २८ ॥

सङ्ग्रामान्धि प्रबलविलसद्वाहिनीसन्निपातो-

घत्कीलालकुलितसकलप्राणिवर्गं क्षणेन ।

निर्मथ्यान्त सपदि बलिना भूयता बाहुनैव

श्रीकान्तत्व दधति कति न त्वत्प्रसादामृतादा ॥ २९ ॥

प्रौढोत्पाता अपि विदधते क्षमाकम्पनादा-

होषप्राया प्रशममचिरा राष्ट्रेषु तेषाम् ।

ये नि स्यन्दीकृतनिजहृदा नि प्रकम्पक्षम त्वा-

मासावल्लीस्तवकनघन निर्विराम स्मरन्ति ॥ ३० ॥

स्फूर्तिं विभ्रत् परशुभरतो भद्रकुम्भाधिकश्री-

विंशश्रेणीहरणनिपुण कोऽपि देवोऽयमेक ।

श्रेय कर्मोद्गमसमुचितारम्भसरम्भभाज-

स्तद् भोरेन गमयतितमा निष्प्रमाद प्रसादम् ॥ ३१ ॥

भाल कृत्वाञ्जलिमुकुलित सोऽहमभ्यर्थये त्वा

तृष्णार्तं वा कथयतु जनो मामथो यस्तत्तृष्णम् ।

यद् यत् किञ्चिज्जगति परमानन्दसम्पत्तिकन्द-

स्तत्तन्मद्य वितर वितर त्व प्रसीद प्रसीद ॥ ३२ ॥

[६१]

पाठशिकाः

साधारणाजिनस्तवाः

सकलसमयोपबृहत्समयस्थितिजन्तुमखिलतुल्यगिरि ।

गतपाप गतपुण्य पुण्यकृते जिनपतिं स्तोमि ॥ १ ॥

दुरितानि हरसि जनयसि मद्राणि तनोषि मद्भुक्षु दिक्षु यश ।

किमपरमुपनयसि शिव त्वमेव जिन ! दृष्टमात्रोऽपि ॥ २ ॥

नृत्यत्पुरन्दरवधूसिन्दूरपरागपिञ्जरदिगन्तम् ।

तव समवसरणमशरणशरणं शङ्केऽस्मि न गतोऽहम् ॥ ३ ॥

अपविस्मयविगतस्मयविश्वत्रयरूपदर्शनावर्श !

गिरमिव सर्वपथीनां न दृष्टवानस्मि तव मूर्तिम् ॥ ४ ॥

पुरुहूतपाणिसञ्चार्यमाणकनकाम्बुजाङ्गविश्रान्ता ।

न भुवि न वियति गतिर्या तव समजनि सा न मे साक्षात् ॥ ५ ॥

तव पथि वितमसि विरजसि सच्छाये सामृते महासरले ।

अपरपक्षाधिगमकरे कृतवानहमीश ! नास्मि पदम् ॥ ६ ॥

आजन्मरुचां रुचिधामगुरुतिरस्कारसारभारखनिः ।

दुःखग्रामकुटुम्बो ज्ञातस्तेनाऽस्म्यह जातः ॥ ७ ॥

लहयति यस्तत्राज्ञामात्मन्ययमीश ! वैरमुद्वहति ।

यः स्वात्मन्यपि वैरी कृपालुरन्येषु स कथं स्यात् ॥ ८ ॥

लक्ष्मीप्रभवे पुरुषोत्तमाश्रये सत्वधाम्नि तिष्ठतामे ।

यस्तव समयोद्वृजति मज्जति स पर नृजति पारम् ॥ ९ ॥

जम्भारिक्तकृतसेव ! देवदेवस्त्वमेव सख विदुषाम् ।

ये पुनरपरे देवास्ते देवाः कम्पलमतीनाम् ॥ १० ॥

तव वचनसुधारसृपानपावनीभूतकर्णपद्मकुहरः ।

कलुषविपगर्भिताभिर्मुह्यति क्रोधाग्निरुपरेषाम् ॥ ११ ॥

अमरासुरनरलक्ष्मीः सौभाग्यं वहति त्रावदेवेयम् ।

भवदुपदेशसकर्णैर्न वीक्ष्यते चापलं यावत् ॥ १२ ॥

विषयविषघूर्णनावेगभङ्गुरस्तुत्यकृत्यमार्गाणाम् ।

अमृतप्रवेशकुञ्जल तव शासनमेव जाङ्गुलिक ॥ १३ ॥

अभवानिरस्तु शिवस्य स्वर्गस्य क्षमाश्रियश्च नित्यमपि ।

यदि भवति भवति तुष्टे स्वातन्त्र्य मे सदा भवतु ॥ १४ ॥

अर्हन्नन्तसुख ! शाश्वतिकावलोक !

विश्वोपकारिकरुणागृह ! मुक्तिनाथ ! ।

नि क्लेश ! निर्मम ! निरामय ! नि स्वभाव !

देवाधिदेव ! कृतसेव ! नमो नमस्ते ॥ १५ ॥

भवसङ्क्लेशसन्तताराम चन्द्रांशुरोचिषि ।

प्रसीद यच्छ सवास तस्या मे निर्वृत्तिक्षितौ ॥ १६ ॥

[६२]

अनास्पद ! मनोवाचामिन्द्रियाणामगोचर ! ।

श्रद्धाविशुद्धिविज्ञेय ! श्रीमन्नर्हन् ! नमोऽस्तु ते ॥ १ ॥

पात्र न वाचा सद्रूप यत् पात्र तदसत् पुन ।

अवास्तवात् तत सर्वे सस्तवास्त्वयि वस्तुत ॥ २ ॥

सामान्यामा विशेषात्मा सर्वश्वेद् वस्तुविस्तर ।

अन्यगीर्भ्य किमेकान्तविशिष्टा भवतो गिर ॥ ३ ॥

कस्यचित्रागदङ्गारस्तामसस्य भवानपि ।

उद्धृष्टलाचनम्भस्य तिमिरस्येव भानुमान् ॥ ४ ॥

त्वयि ऋद्धोद्गमान्नाथ ! जानाम्यात्मानि मन्यताम् ।

कुत मौदामिनी वारिवाहवन्द्ये विहायसि ? ॥ ५ ॥

तस्यावश्यं पुरो मुक्तिर्योऽव्वनीनस्तवाध्वनि ।
 वृष्टौ प्रकाशमानस्य तिग्मांशोरिव कार्मुकम् ॥ ६ ॥
 सद्यः पुष्यन्ति ये योषित्पादघातमहोत्सवैः ।
 अशोकगोत्रिणो देवास्ते पुरस्ते तृणं तृणम् ॥ ७ ॥
 मञ्जुसिञ्जानमञ्जीरं निःस्वनद्भुजकङ्कणम् ।
 अग्रतस्ते शचीलास्यं दृश्यं धन्यस्य कस्यचित् ॥ ८ ॥
 स श्लाघ्यस्तुम्बुरोर्वाणाप्रपञ्चस्वरसञ्चयः ।
 त्वद्गणादघोषणोत्कण्ठैर्योगीन्द्रैरपि यः स्तुतः ॥ ९ ॥
 कर्ममर्मभिदि श्राद्धो यः स्याल्लाटाटिकस्त्वयि ।
 असौ जायेत विश्वश्रीवक्त्राग्भोजल्लाटिका ॥ १० ॥
 भवतोऽचिन्त्यतेजांसि वचांसि सहजान्यपि ।
 यथाधरं यथाग्भांसि परिणाममुपासते ॥ ११ ॥
 सा ते सचेतसः कस्य विस्मयाय न जायते ।
 अवाचः कुर्वती वाणी गतिश्च भुवि कण्टकान् ॥ १२ ॥
 त्वत्प्रणामकिणश्रेण्या भालभूर्यस्य सिष्मला ।
 दन्तुरा शक्रकोटीरभाभिस्तस्याङ्घ्रिपीठिकाः ॥ १३ ॥
 हास्यादपि भवत्पादाः कापि तैर्वाक्षिता ध्रुवम् ।
 दुर्नयैकनिपण्णानामपि येषां भ्रुमोदयः ॥ १४ ॥
 तवाङ्घ्रिनिस्सरज्योत्स्नाशिसाचूडालभूमिषु ।
 जह्वालोत्कण्ठवैयाल्यात् कामुकी मुक्तिकामिनी ॥ १५ ॥
 स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरो ! ऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! तु स्थसार्थे

देव ! प्रसाद करुणाङ्कुर देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६३]

अनन्तदर्शनज्ञानमुखशीर्षमविस्मयम् ।

अगोक्तरूपाप्रत्यहकल्याण सस्तुवे जिनम् ॥ १ ॥

रजो हरन्तु ते धर्मदेशनासरित सताम् ।

मज्जनपि जना यासु न जाड्यमधिगच्छति ॥ २ ॥

त्वपादपाटलज्योति कटारकचरीजुषि ।

नम्राणा मासला मूर्ध्नि कटाक्षा निर्वृतिश्रिय ॥ ३ ॥

लघुस्त्वदञ्जिना देव ! भवाम्भोधिर्महानपि ।

सर्वज्ञसविदो व्योम निरन्तमपि मुष्टिगम् ॥ ४ ॥

असान्तापिकसिद्धान्तविदुचन्द्रकितश्रुति ।

हिंसापिच्छलवेदोक्तिशूना को नाम संस्पृशेत् ॥ ५ ॥

विसारिसौरभोह्लासमिलितालिङ्गुलास्तृत ।

दिव्यपुण्योपहारस्ते पञ्चवर्णोऽपि मेचक ॥ ६ ॥

पुरस्ते भान्ति विभ्रस्य वन्दारो प्रति यातना ।

देशना श्रोतुमायाता पातालादिव नारका ॥ ७ ॥

त्वदुधाप्वन्यपि प्राप्ता ये नीचगतयो जना ।

ते प्रयान्त्येव पाताल नाथ ! पावो यथाभ्रजम् ॥ ८ ॥

अक्षिरोगाऽपि नि शेषदोषकननलाजिना ।

महादीनामशेषाणा त्वया मूर्ध्नि कृत यदम् ॥ ९ ॥

अद्यश्चीनो भवाम्भोधिसमुत्तारस्त्वदञ्चिनाम् ।
 अद्यप्राप्तीनमेवेशं सिद्धिसौधाधिरोहणम् ॥ १० ॥
 वैहासिकः कथं न स्यादसौ निर्वाणकुट्टिमे ।
 यः स्याद् भवदगुणोदघोषवाचाटश्चाटुकर्मभिः ॥ ११ ॥
 निर्द्धनकिन्नरीगीतगन्धारग्रामसौरभैः ।
 मेरीमुखोदरोदगीर्णैर्व्याकुलाशानि भाङ्कृतेः ॥ १२ ॥
 प्रचलन्चामरोदबुद्धगन्धवाहविरुद्धलैः ।
 धौतदिग्गजगण्डाङ्कदानाम्भांसि जलोर्मिभिः ॥ १३ ॥
 चारीप्रचारनिर्घातपतद्भिः शैलसानुभिः ।
 कम्पमानावनीव्यग्रनागराजशिरोंसि च ॥ १४ ॥
 त्वज्जन्म मज्जनारम्भसंरम्भोत्कर्षहर्षणैः ।
 हरन्तु डिम्बपण्डानि ताण्डवानि बलत्विपः ॥ १५ ॥
 स्वामिजनन्तफलकल्पतरो ! ऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरह ! दुःस्थसार्थे
 देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६४]

अर्हति देवदेवाय शीर्णससारहेतवे ।
 पर्याप्ताशेषकृत्याय ज्योतिर्मानात्मने नमः ॥ १ ॥
 वन्दारुशक्रकोटीरत्नच्छायाच्छटाच्छिदः ।
 तमो मुष्णन्तु विश्वस्य भवत्पादनखांशवः ॥ २ ॥

तव क्रमनखादर्शरङ्गोत्सङ्गाप्रनर्तकीम् ।

त्वस्य पश्यन्ति ये मूर्तिं कस्यास्ते नास्पदं श्रियः ॥ ३ ॥

विशीर्णशेषदोषस्य कामाहङ्कारहारिणः ।

भवतां देवदेवोऽस्तु को नामैकधुरः पुरः ॥ ४ ॥

पथा तवापि गच्छन्त सारम्भा यान्ति दुर्गतिम् ।

यादांस्यपि जिनाधीश ! दहन्ते जातवेदसा ॥ ५ ॥

स्वयम्भुशम्भुवैकुण्ठै शिल्पनाट्यच्छलोदभटैः ।

यदा क्षितमिदं विश्वमर्वाक् दृष्टिं तदौचिती ॥ ६ ॥

हर्षाश्रुक्षालिता दृष्टिर्या न पश्यति ते मुखम् ।

सा पश्यति मदौत्तानचक्षुषां विद्विषां क्रमौ ॥ ७ ॥

त्वदुक्ततत्त्वयोग्यायामलङ्कर्मणचेतसाम् ।

किमस्मिन्न षडक्षीण त्रिलोकेऽस्तु सुमेधसः ॥ ८ ॥

तेजस्तेषां यशस्तेषां तेषां गौस्वढम्बरम् ।

स्वर्गस्तेषां शिवं तेषां येषां त्वयि मनो स्तम् ॥ ९ ॥

तव प्रसादैरानन्दं जिघृक्षोः स्थावर परम् ।

यायावरेषु कः कामोवावाक्माजन्मशर्मसु ॥ १० ॥

भयद्वाक्यमुधासारैः कर्णाः पूर्णा न ये मुहुः ।

आकस्मिकरूपो मन्तुस्ते पूर्यन्ते वचोविपैः ॥ ११ ॥

कामव्यालविपोच्छालमूर्छालमनसां नृणाम् ।

नरेन्द्रवृन्दवन्द्याद्भिर्मवानेवाहितुण्डिकः ॥ १२ ॥

यादसामिव पाथासि स्वर्गो दिविपदामिव ।

विश्वम्भरेव मर्त्यानां विस्तेरिव मर्त्यता ॥ १३ ॥

सुखात्तामिव सन्तोषो दुःकीर्तेरिव दुर्णयः ।

आत्मैव पुण्यपापानां प्रशमस्येव संवरः ॥ १४ ॥

प्रेष्यतेव महाधीनामारम्भ इव दुर्गतेः ।

क्षेत्रं त्वमेव देवेश ! सर्वज्ञ ! ज्ञानसम्पदः ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरो ! अभिराम—

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[१५]

आनन्दमर्हतः पादास्ते देयासुरनन्दरम् ।

ये नखेन्दुप्रभाजालैः कुर्वन्ति वितमो जगत् ॥ १ ॥

विद्वानपि यथा हास्य. परकाव्यैः कविर्भवन् ।

तथा भक्तोऽप्यहं स्तोत्रं पात्रं कुर्वन् भवद्गुणान् ॥ २ ॥

त्वद्वाक्यश्रवणादेव देव ! अश्नन्ति दुर्ग्रहाः ।

धूमरीशीकरासिक्ता माकन्दमुकुरा इव ॥ ३ ॥

द्विपोऽपि गमयत्येव त्वन्मूर्ति सौदृढं क्षणम् ।

पिचुमन्दफलानीव पाकः कामधुरं रसम् ॥ ४ ॥

शतपत्रपुष्पाणीव वचसा शिशिरेण ते ।

द्विषतामपि चेतांसि रक्तिमानमुपासते ॥ ५ ॥

उच्चं प्राप्याऽपि ते (मं)स्थानं ये न निध्नलवृत्तयः ।

पाताळं ते प्रयास्यन्ति पादा वटतरोरिव ६ ॥

क्षेमङ्करा मदकरास्तव पादाः प्रियङ्कराः ।

सर्वङ्कपा विपत्तीनां किञ्च नाभिन्धमा द्विषाम् ॥ ७ ॥

प्रातः कुतीर्थिनां चण्डजाड्यपिण्डाल्पमेधसाम् ।

वचांस्यवास्तवान्येव रागद्वेषजुषामिव ॥ ८ ॥

वराक किमलम्भूष्णर्विज्ञातुं तां भवद्गवीम् ।

यां श्रुत्वा स्वर्गनाथोऽपि भिक्षुकत्वाय सोत्सव ॥ ९ ॥

निर्वाणविमुखा हिंसा सर्वज्ञज्ञानविद्विषः ।

श्रुतयोऽपि प्रमाणं चेज्जितं देव ! तदाहसा ॥ १० ॥

कुतीर्थिनां स्तवेन स्यात् कृपालुरपि निष्कृपः ।

अम्भांस्यपि दहन्त्येव देव ! पावकसङ्गमात् ॥ ११ ॥

स मेघः पुष्करावर्तो जडात्मा ते कुतः समः ? ।

युज्यते येन संसिक्ता कन्दलैश्च तृणैश्च भूः ॥ १२ ॥

परप्रसादैरुदगर्वा ये वहन्तः शिरोधराम् ।

न लज्जन्ते भुवं तैस्ते न पीत वचनामृतम् ॥ १३ ॥

रजोगृहिरसावात्मा यथा विरजसीभवेत् ।

तथा त्वदृष्टिपीयूषच्छटाभिरभिषिञ्च माम् ॥ १४ ॥

स्थास्त्ववः कीर्तयस्तेषां भ्लास्त्ववो दुरितादयः

निराकरिणवो येषामघानि तव दृष्टयः ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताद्विसरसीरुह ! दुःस्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६६]

जगन्ति तीर्थनाथस्य पान्तु पादनसागव ।
 अगाधे रज्ज्वो येऽरिमन् मवाम्भोधौ निमज्जताम् ॥ १ ॥
 दत्तपद्मोदयाः क्लृप्तकलावत्कान्तिडम्बराः ।
 जाड्य हरन्तु ते पादा वसन्तदिवसा इव ॥ २ ॥
 कल्पते नाथ ! घाताय स्वीकृतोऽपि कुतोर्यिकः ।
 विध्यापयन्ति पाथासि गाढोष्णान्यपि पावकम् ॥ ३ ॥
 सयमैकधुरीणानामात्मनीनैकचेतसाम् ।
 नाकेऽपि नरकास्थैव त्रासस्त्वन्मार्गदृश्वनाम् ॥ ४ ॥
 नम्ररम्भालकोत्सङ्गसङ्गिकपूररेणवः ।
 त्वदङ्घ्रिपङ्कजे देव ! विभ्रतां ते परागताम् ॥ ५ ॥
 जल्पाकास्त्वद्गुणौघस्य ये न स्युर्मन्दमेघसः ।
 सौख्यप्रसुतिकास्तेषां कथं स्युर्जम्भविद्विषः ॥ ६ ॥
 श्रियः कीर्तिश्च लुण्ठाका ध्रुव ते देव ! विद्विषाम् ।
 कर्माचलस्य कुट्टाकास्त्वद्वाक्यकुलिशेन ये ॥ ७ ॥
 भवक्लेशाग्निस्तप्ताः पारदा इव पाथसि ।
 शुद्धात्मानो निमज्जन्ति शीतलासु तवोक्तिषु ॥ ८ ॥
 भवत्प्रणीतसिद्धान्तसुधास्नान सुमेघसाम् ।
 परोपनीतो मोक्षोऽपि नरकादतिरिच्यते ॥ ९ ॥
 तव सूक्तिसुधासारैः परब्रह्माभिलाषुकाः ।
 कामुका निर्वृत्तिश्रीणां न के कर्माणि घातुकाः ॥ १० ॥
 ईश ! त्वत्पादपद्मस्य पांसुरा ये रजःकणैः ।
 ईशते स्वःशिवश्रीणामुदरम्भरयोऽपि ते ॥ ११ ॥

अन्तर्निःसारमापातरम्यं ग्राम्यानुरञ्जकम् ।

चित्रकाव्यमिवान्येषां वचः पर्यन्तनीरसम् ॥ १२ ॥

मनीषिपरितोषिण्यो मनःश्रोत्ररसायनम् ।

सत्काव्यानीव ते देव ! परमार्थपरा गिरः ॥ १३ ॥

निष्फला भोगिसंसेव्या जाड्यनिर्माणकर्मणम् ।

मिथ्यादृशां गिरो देव ! श्रीखण्डतरुसोदराः ॥ १४ ॥

वचस्वी च यशस्वी च तेजस्वी च क्षणेन सः

मल्लीविलासिनी यत्र खेलतस्तव लोचने ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्थसार्धे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६७]

नमो निर्द्वेननिर्दोषदोषसन्तानवीरुधे ।

देवाय वीतरागाय ग्राप्तनिर्वाणशर्मणे ॥ १ ॥

मनसा यत् परोक्षोऽसि हृदये निवसन्नपि ।

तत्ते चरित्रवैचित्र्यमवैति यदि केवलम् ॥ २ ॥

मलीमसदृशो जाड्यकण्डूलास्तुन्दिलांहसः ।

विशुष्येयुः कथं विश्वजनीनः स्यान्न चेद् भवान् ॥ ३ ॥

प्रकाशयति वस्तूनि प्रत्याशं ज्योतिषा त्वयि ।

कुतोऽन्येषां प्रभा चन्द्रे ताराणामिव पार्वणे ॥ ४ ॥

रक्तोद्भेदं पर्यासीव मृदून्यपि वचांसि ते ।
 विद्रावयन्ति जन्तूनामेनांसि प्रचितान्यपि ॥ ५ ॥
 नखेन्दुमण्डलीज्योत्स्नावितानपरमांसलाम् ।
 त्वत्पादपादपच्छायां श्रयन्ति परितापिनः ॥ ६ ॥
 श्रेयांसि पशुघातेन संसतामपि पूज्यता ।
 येषां तेषां प्रशास्तारो नाथ ! मात्स्निकसौनिकाः ॥ ७ ॥
 तत्त्वस्पृशोऽपि वाचस्ते मुधा दुर्मेधसं प्रति ।
 दिवाऽपि जनुषान्धस्य तमिस्रासोदरोदयम् ॥ ८ ॥
 यः सर्वाङ्गीणरोमाञ्चपक्ष्मलः स्तौति ते गुणान् ।
 सर्वकर्माणविज्ञानः स स्यात् सर्वपथीनवाक् ॥ ९ ॥
 रिपुश्रीवन्हिना दृष्टिर्बेपामाजन्म दह्यते ।
 तैः कदाचिन् दृष्टोऽसि पूजितोऽसि स्तुतोऽसि च ॥ १० ॥
 सन्ताप्यते यथा लोकः क्रूरीनिःसत्वरजकः ।
 त्वद्वियुक्तस्तथा नाथ ! मिथ्यात्वान्धैश्चरित्रवान् ॥ ११ ॥
 चक्रासिचापदम्भोलिभावो यस्य त्वदङ्घ्रयः ।
 सहायाः सोऽभ्यमित्राणिः किं न स्याद् भावशत्रुषु ? ॥ १२ ॥
 ये पराञ्चस्तवोपास्तेर्नास्तिकाः स्वस्तिवेश्मनः ।
 वैभवान्धविरोध्यन्तरासंसारं वसन्ति ते ॥ १३ ॥
 ते सिद्धिसुन्दरीवक्षःपर्यङ्कोत्सङ्गशायिनः ।
 त्वत्पादपङ्कजक्रोडे ये स्यन्ति मनीषिणः ॥ १४ ॥
 अभङ्गुरामनावाधाममन्दानन्दमेदुराम् ।
 मुक्तिं त्वदञ्चिनो यान्ति भासुरज्ञानमूर्त्ययः ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽमिराम-

चन्द्रावदातचरित्वाञ्चितविश्वचक्र ॥

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह । दु स्यसार्थे

देव ! प्रसीद करुणा कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६८]

स्वयम्भुव भुवो नाथ लक्ष्मोनाथ कलानिधिम् ।

समन्तमद्र भास्वन्त तीर्थनाथमुपास्महे ॥ १ ॥

पापास्तवाङ्घ्रिपीठोपकण्ठ नैव लुठन्ति ये ।

वैरिवेस्माङ्गक्षोणौ पासुराया लुठन्ति ते ॥ २ ॥

जगत्त्रयैकमित्रस्य ये तवाऽपि विरोधिन ।

भृत्या भृत्यद्विपो भर्तुर्भूयासु प्रतिजन्मनि ॥ ३ ॥

किं ते रजोभिराग्नीर्णामुद्रहन्ति वपु स्थलीम् ।

भवत्पादनखयो ज्वाष्ठटाभि क्षान्ति येऽन्वहम् ॥ ४ ॥

। मार्गता। यत्नतो देव ! त्वदाराधनसाधनम् ।

नास्ति वैतयिकादन्यत् किञ्चिदौपयिक सताम् ॥ ५ ॥

वाचालोऽपि, तव स्तोत्रे पत्पाहपुरपि त्वया ।

कै कैर्न पूज्यते देवदैयनरेभ्यै ॥ ६ ॥

आमद्विपो, द्विपन्ति त्वा ये पापायोमतद्विद्वा ।

अष्टम नरक यान्ति पारवश्यमिहैव ते ॥ ७ ॥

जसो किं गौर्न बोदा य किं राजाऽसौ न प्राप्ति य ।

जसो देवेश ! किं देवो य कुटुम्बविसंस्थुल ॥ ८ ॥

देवाश्चेत् कामिनीपादप्रणामनम्रमौल्यः ।

ततोऽस्तु त्वस्ति भण्डेभ्यः संस्तुमो विटपेटकम् ॥ ९ ॥

नमो लीलाविलासाय पानशौण्डकलाय च ।

वन्दामहे भुजङ्गादघ्नीन् निर्वाणप्राप्तिहेतवे ॥ १० ॥

उदगायन्तः प्रवृत्त्यन्तो विनिघ्नन्तश्च नित्यशः ।

यद्युपास्याः शिवश्राद्धैस्ततो योगजुषो हताः ॥ ११ ॥

पाणौ शङ्खं प्रिया श्रोणौ शिखी भाले गले फणी ।

सायं नृत्तं वृषो यानमहो ध्येयस्य साधुता ! ! ! ॥ १२ ॥

आदिशन्तः परं ब्रह्म मृतकुशाम्रितिलोदकैः ।

त्वदन्ये कस्य हास्याय न जायन्ते विबुधयः ॥ १३ ॥

येऽमलस्यान्तरस्यापि खानेन ब्रुवतेऽत्ययम् ।

तेऽपि प्राद्वगिरः पश्य लोकस्यापानमत्तताम् ॥ १४ ॥

स एव वागी स श्राद्धः स प्रज्ञालः स मेधिरः ।

त्वत्प्रणामकिणैर्यस्य शुभयोः पत्रलं शिरः ॥ १५ ॥

स्वामिन्नन्तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ! !

। शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्वसायै

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि शिष्टम् ॥ १६ ॥

[६९]

उपास्महे जिनेन्द्रस्य शङ्खपद्मान्वितौ कमौ ।

शाश्वतीमस्तसङ्कलेशा सम्पदं स्पृहयालवः ॥ १ ॥

यथा पण्डस्य सौभाग्यमुपहासाय योषिताम् ।

तथा त्वयि मम स्तोत्रसंरम्भोऽय मुमेधसाम् ॥ २ ॥

प्रमोदोद्विजरोमान्वव्याजेन नवपलवान् ।

चदञ्चनपवित्राणा प्रनूते पुण्यपादप ॥ ३ ॥

न्याकुलस्यापि यामिन्या यथा निद्रा प्ररोहति ।

विगृह्णेलेन्द्रियस्यापि त्वदुपास्तौ तथा शुभम् ॥ ४ ॥

तस्य सौस्नातिक सोऽपि जम्भारि प्रोषितारये ।

नमस्करोति यस्तुन्ममभ्यर्णशिववैभवः ॥ ५ ॥

स्तौति या न भयदवीर्धौ प्रैलोम्यत्राणदीक्षिताम् ।

मन्त्रामकाह्ला स्तौति सा वाणी द्विपतां यशः ॥ ६ ॥

प्रयत्नेऽपि यथा मूर्खो नालम्भुणु प्रजन्पितुम् ।

चपदानि तथा देव ! कोपस्त्रिजोऽपि हिंसितुम् ॥ ७ ॥

वन्मार्गनिर्भलात्मान पूर्णेऽपि निमृतं जडे ।

निस्तुषार्गाव शस्यानि न गेहन्ति भवे जना ॥ ८ ॥

प्रसापितोऽपि रागानां न यथा प्रयाः प्रियः ।

नथा प्रख्याविमानोऽपि ब्रह्माद्या भवदञ्चिनान् ॥ ९ ॥

नौनिन्नानां पथा येन भूयते विचगार्हते ।

किं कुर्मः केऽपि तेनापि प्रज्ञा पूयतमा दद्याम् ॥ १० ॥

कोऽन्यदेहा स ते देव ! प्रसादेन नवं नवं ।

चेतो जुगुप्सते यत्र योगिप्रेम्णा मिदेषिमात् ॥ ११ ॥

योपितां न यथा कोऽपि स्वकीयः कुटिलात्मनाम् ।

तथा विरक्तचित्तस्य त्रातरस्तु ममान्वहम् ॥ १२ ॥

दृष्ट्याऽप्याजन्म सर्वेषां यथा भ्रान्तिर्नभो नतिः ।

तथा कालं प्रवृद्धाऽपि तत्त्वकृतिः कुतीर्थिनाम् ॥ १३ ॥

मम त्यक्तान्यकृत्यस्य नासाग्रन्यस्तचक्षुषः ।।

अस्तु पूर्वाङ्गमध्याङ्गसायाङ्गेषु त्रयि क्षणः ॥ १४ ॥

किञ्चित् कारुण्यमास्थाय प्रसीद जगतां पते ।।

पचेलिमानि जायन्ते यथैनासि चित्तान्यपि ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम--

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्वसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७०]

अनाधेयमनाधारमसहायमनायकम् ।

अशात्रवममित्रं च नमस्यामो जिनेश्वरम् ॥ १ ॥

केवलं स्तोत्रमर्हन्ति दैवतेषु हरादयः ।

सर्वथा कुत्सिताचारैरपि यैर्मोहितं जगत् ॥ २ ॥

शासितारः स्वयं येषां रागान्धमनसः सदा ।

विषयेषु विरज्यन्ते यत् ते तन्नाथ ! नौचितो ॥ ३ ॥

उपालभामहे यद्वा त्वदन्याराधिनो मुषा ।

अयं हि पन्थाः सिद्धो यन्न देवचरितं चरेत् ॥ ४ ॥

दधानो यामिमां मुद्रामन्त्यजोऽपि विलज्जते ।

देवस्य पूजयन्तस्तां विलीयन्ते न किं जनाः? ॥ ५ ॥

हराकारोऽपि चेद् याति पूज्यतां महतामपि ।

उपस्थाच्छादनक्लेशस्ततो लोकस्य दुर्जनः ॥ ६ ॥

निमील्य नेत्रे विद्वांसो द्वयं निश्चिन्वतामिदम् ।

मुक्तेरुपायास्वनीतौ परनीतौ तु संसृतेः ॥ ७ ॥

देव ! यद्यस्ति देवस्य भवतोऽन्यस्य कस्यचित् ।

देवलक्षणलेशोऽपि प्रमाणं जगती तदा ॥ ८ ॥

पन्थानौ द्वाविमौ देवनरकान्यभिचारिणौ ।

अन्येषु प्रीतिलेशोऽपि द्वेषलेशोऽपि तु त्वयि ॥ ९ ॥

कृपाऽपि कल्पते दिष्ट्या त्वदन्यैः पापजन्मने ।

दहन्ति वीरुधोऽम्भांसि चित्रासु धनजान्यपि ॥ १० ॥

सर्वस्यात्मा महांस्तेन शम्भुः क्षीशखवानपि ।

देवत्वमन्यतामन्ये मन्यन्ते तस्य किं पुनः ॥ ११ ॥

प्रतीक्ष्य नृत्यतो वीक्ष्य विलज्जेऽन्तः परानपि ।

स्वयं तु केऽपि नृत्यन्ति देवाः सन्तोऽपि कौतुफम् ॥ १२ ॥

न सूत्रयसि विश्वानि न नृत्यसि न गायसि ।

किञ्चिन्न दत्से नादत्से ततः किं मन्यसे जडैः ? ॥ १३ ॥

चाक्षुषानपि पश्यन्ति न ये भावान् यथास्थितान् ।

अतीन्द्रियं भवन्तं ते कथं पश्यन्तु तामसाः ॥ १४ ॥

क्षीशखगीतनृत्तादि यत् कुत्सायै महात्मनाम् ।

तदेव येषां पूजायै तेभ्यो भद्रं हितं नमः ॥ १५ ॥

स्वामिजनन्तफलकल्पतरोऽभिराम--

चन्द्रावदातचरिताश्वितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसोरुह ! दुःस्थसार्थे ,

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७१]

यथावस्थितबोधस्य यथावस्थितवादिनः ।

अरागद्वेषमोहस्य देवस्य पथमाश्रये ॥ १ ॥

उपेक्षावान् जगद् रक्षन् कृपावान् निर्जयन् परान् ।

मध्यस्थः परमाक्रामन् दत्से कस्मै न विस्मयम् ॥ २ ॥

प्रशान्तश्चेत् किमन्येषां भर्माणि तुदसे गिरा ।

निराकाङ्क्षोऽसि चेद् विश्वं केनोपकुरुषेऽधुना ॥ ३ ॥

प्रत्यूहं जयतात्मानमशेषं रक्षता परम् ।

निर्जिता यत् त्वया त्रातः ! परे चित्रं न कस्य तत् ॥ ४ ॥

न सैन्यानि न दुर्गाणि नोपाया न च हेतयः ।

एवमेव द्विषोऽशेषान् जयतस्ते नवो नयः ॥ ५ ॥

सर्वत्र मुदिता मैत्री कृपोपेक्षा च जन्तुषु ।

इयं वागपि नान्येषामनुष्ठाने तु का कथा ? ॥ ६ ॥

आमैकनिष्ठे निःशेषचिन्तापराङ्मुखे ।

न जानीमः कुतोऽप्यर्थादर्थिनस्त्वयि तात्त्विकाः ॥ ७ ॥

उदास्त्व यदि वा कुप्य प्रसीद यदि वा मयि ।

अहं पुनः शिवायापि प्रपद्ये नार्थितां त्वयि ॥ ८ ॥

आकृप्य पाल्यमानानां विषयैर्व्यसनाम्बुधौ ।

स्वामी त्रिलोकलोकस्थ त्राणं देव ! त्वमेव नः ॥ ९ ॥

न विस्मयो यदर्थन्ति त्वादृशो वीतविष्टवाः ।

यदिन्दुः पार्वणो रम्यस्तत्र किं नाम कौतुकम् ? ॥ १० ॥
इयन्तं कालमुदण्डजाड्यपिण्डान्धमानसः ।

घातभ्रान्तोऽस्मि संसारकान्तारे सत्यपि त्वयि ॥ ११ ॥
पुण्यनैपुण्यसम्प्राप्यः साक्षात्कारः कुतस्त्वयि ।

स्वप्नेऽपि देव ! भूयान्मे त्वदर्शनमहोत्सवः ॥ १२ ॥
क्षीयन्तां नाम पापानि भवत्पादसपर्यया ।

पुण्यान्यपि यदायान्ति क्षयं तेनाऽस्मि विस्मितः ॥ १३ ॥
प्रसीद सीदते मह्यमेधि दीने मयि प्रभुः (भो !) ।

समाधिग्याधिविष्वस्तंदेव ! पालय ॥ १४ ॥
मादृशां पापबीजानां स्थानं कापि न विद्यते ।

वयं पूकुर्महे तेन भूयो भूयस्तवाग्रतः ॥ १५ ॥
स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ! ।
शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्थसार्थे
देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७३]

क्षमामृतेऽर्हते तस्यै नमो विस्मयवेश्मने ।

जाड्यतापहरी यस्मात् प्रादुरास सरस्वती ॥ १ ॥
विस्मयाय परं तेषां येषां त्वं नासि संस्तुतः ।

चित्राय तारकास्तेषां साक्षाद् येषां न भ्रानुमान् ॥ २ ॥

मिथ्यात्वान्धमनाः कालमियन्तं नाथ ! सर्वथा ।

कोऽस्मि कुत्रास्मि कस्यास्मि नेदमस्मि प्रपन्नवान् ॥ ३ ॥

त्वद्वाक्यभानुभिर्द्धनसान्द्रमोहतमःस्थितिः ।

इदानीं स्वं परं स्थानमस्थानं चास्मि ब्रुद्धवान् ॥ ४ ॥

विषं तैर्भक्षितं मूर्ध्नि पातितः स्वे महाशनिः ।

झम्पा प्रदत्ता कल्पाग्नौ नासि यैर्देव ! सेवितः ॥ ५ ॥

सैन्यानि सम्पदः पूजा वैभवानि महोत्सवाः ।

तेषां हर्षाय कल्पन्तां ये देव ! भवतो द्विषः ॥ ६ ॥

जातास्ते किं प्रवृद्धाः किं मर्त्याः किं सचक्षुषः ।

वीतसंसारसञ्चार ! त्रातर्यैर्नासि वीक्षितः ॥ ७ ॥

येषामन्हाय देहेऽपि परित्यागोत्सुकं मनः ।

तेषां त्वदृष्टिनां नाथ ! का नामास्थाः धनादिषु ? ॥ ८ ॥

गुणिनोऽपि रजोदेय्या न्यायिनोऽपि तिरस्कृताः ।

वयं तथापि..... विरज्यामो न पाप्मनः ॥ ९ ॥

पाप्मानः केऽपि वैरस्यं त्वद्वाग्भिरपि विभ्रते ।

कूपोद्भवानि यादांसि क्लाम्यन्ति क्षीरनीरधौ ॥ १० ॥

त्वत्प्रसादेन जानीमः सन्तोषसुखसौरभम् ।

तथापि चेतोऽसन्तोषं दधाति करवाम किम् ? ॥ ११ ॥

द्विपन्तरूपां निमज्जन्तु कामं पापेषु कर्मसु ।

तव मृत्या निमज्जामो यद्वयं तत्र कौतुकम् ॥ १२ ॥

भ्राम्यन्तु नाम संसारे पराश्वस्तव शासनात् ।

शासनं ते समारूढा भ्राम्यामः किं वयं हताः ? ॥ १३ ॥

त्वदाज्ञा नानुतिष्ठन्ति यद् द्विपस्ते तदौचिती ।

यद् वय नानुतिष्ठामस्त्वद्भुजिष्या स को नय ^२ ॥ १४ ॥
अर्हअर्हन्निति त्रातस्त्रातु पृत्कुर्वतो मम ।

सम समन्तत कण्ठ पाप पुण्य च शुष्यतु ॥ १५ ॥

स्वामिन्न तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ।

गक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह । दु स्थसार्थे

देव ! प्रसीद कस्मा कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७३]

सजन्मानमजन्मान स्थावर नश्वरात्मकम् ।

विश्वरूपनरूप च देव जिनपतिं स्तुवे ॥ १ ॥

सतामुन्मीलयन् दृष्टिं पापपङ्क त्वशोपयन् ।

भानुमान् भवतः कोऽन्यो लोकस्यास्य तमस्वत ^२ ॥ २ ॥

कपायबद्धिना विश्वे बलत्यस्मिन् समन्तत ।

वमेव पुष्करावर्त्तो देशनासारमावहन् ॥ ३ ॥

कुतीर्धयायिना नाथ ! ससारापारवारिधौ ।

निर्यामको भवानव नृणा सर्वपथीनदृक् ॥ ४ ॥

त्वदाधारमिद येन विश्व विश्व चराचरम् ।

त्वमेव देव ! मन्यते ततस्तत्त्वस्पृशो वियत् ॥ ५ ॥

अनन्तरनभाजोऽपि रत्नत्रयवतो मम ।

समुद्रास्ते जटात्मान प्ररुष्यन्ता कुत प्रभो ! ॥ ६ ॥

त्वत्तः समुद्रतः प्राप्तं स्तनत्रयमिदं मम ।

प्राणाल्ययेऽपि नो शक्यं हर्तुमिन्द्रियदस्युभिः ॥ ७ ॥

त्वन्नीत्या कण्टकान् सोढुं गाढोत्कण्ठो यथास्म्यहम् ।

तथा न सम्पदो भोक्तुं मूर्खवःस्वःसमुद्रमवाः ॥ ८ ॥

तथा त्वयि न मे रागो मोक्षदानैकदीक्षिते ।

त्वदन्येषु यथा द्वेषो नाथ ! नारकवर्त्मसु ॥ ९ ॥

भवत्सिद्धान्तपीयूषपानसौहित्यसोत्सवः ।

लज्जते गर्हते विद्वान् ब्रह्मादीनां विचेष्टितैः ॥ १० ॥

दैन्यं मर्त्येषु कुर्वन्ति मादृशाः किं सति त्वयि ।

ककुभो भासयत्यन्हां पत्यौ दीपेषु का सृष्ट्या ? ॥ ११ ॥

देव ! त्वन्मार्गसंवादिदुःखं प्राप्यापि ये हताः ।

न पापेषु विपीदन्ति पशवस्ते न मानवाः ॥ १२ ॥

शुभोदकां क्रियां कर्तुं नास्मि लब्धामपि क्षमः ।

त्वन्निश्चयः फलं किञ्चित् कुर्यात् कुर्यान्न वा न वा ॥ १३ ॥

निषिद्धाधानसोत्कण्ठान् मादृशो विहितद्विषः ।

त्वत्तन्त्राणैकहेवाकान् को नामाद्रियतां परः ? ॥ १४ ॥

शाधि नः कर्मलाचारानेधि नः शाश्वतः पतिः ।

आन्तरान् जहि नः शत्रून् देहि नः स्थिरमन्तिकम् ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ! ।

अक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्थसार्वे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७४]

क्षीणापायोऽपि निःशेषविशेषोपेयसिद्धिमाक् ।

देव । पुण्यातु विश्वस्य वीतरागो विरागताम् ॥ १ ॥

न पाप्मनो विरज्यन्ते शासकेन त्वयाऽपि ये ।

राज्येऽपि भास्वतस्तेषा ध्वान्ताभोगभृतैव भू ॥ २ ॥

शाम्यन्नपि भवद्वाह्य शम नायाति तादृशम् ।

न सा कूपोदकैश्चछाया वोरुधा या घनोदकै ॥ ३ ॥

तपस्यन् शाश्वत ज्योति श्रद्धानोऽपि पश्यति ।

मर्मभेदिषु घर्भेषु वर्षास्त्वपि घनोदकम् ॥ ४ ॥

उपसर्गान् स्वय सोढा बाध्यते न भवोर्मिभि ।

हिमानी बाधितु देव । नाम्भोमग्रा तरस्विनी ॥ ५ ॥

आकाल यैर्न लब्धोऽसि ते गोच्या एव जन्तव ।

लब्ध्वापि यै पुनस्त्यक्त कस्तेषा नूहि निर्णय ॥ ६ ॥

निधीनालोक्य जाता स्म सद्यस्तद् वयमन्धला ।

यदासाय भवान् भर्ता समीचीन न सेवित ॥ ७ ॥

महान्तो हन्तकारेऽपि यद् वैस्मिस्ववीक्षिण ।

त्वदाज्ञालोपकोपस्य स ध्रुव दण्डडिण्डिम ॥ ८ ॥

प्रसीद कुरु कारुण्य दीनचूडामणौ मयि ।

एनासि विभ्रता नाशमेघासीव कृशानुना ॥ ९ ॥

सम्पदो विपद सर्वा विशीर्यन्ते यथा मम ।

तथा प्रतिक्रिया काञ्चित् कर्तुं सरम्भमुद्रह ॥ १० ॥

भूयसीभिः समुद्वेगं याञ्चाभिर्नाथ ! मा कृथाः ।

पाल्यपालनकष्टा हि महीयःपदसम्पदः ॥ ११ ॥

संवरीतुं हृषीकाणि स्वस्वगोचरवर्त्मनः ।

ततो भवान् भवान्नेव ज्ञातुमौपयिकं क्षमः ॥ १२ ॥

तैस्तैः स्वकर्मभिर्यान्तं कृतान्तवदनोदरे ।

त्वं स्वकीयं च शोचन्ति भवन्मार्गबहिर्मुखाः ॥ १३ ॥

पथा केन भवत्यास्य स्तोत्रमाधातुमुत्सहे ।

भ्राम्यतो यत्र लब्धोऽसि दुरापस्त्वं मया पतिः ॥ १४ ॥

अनेहसे नमस्तस्मै सर्वकल्याणसंसदे ।

त्रात ! स्यां यत्र निःशेषसङ्गभङ्गसमुत्सुकः ॥ १५ ॥

स्वामिन्नन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७५]

रत्नत्रयनिदानाय दोषत्रयविनाशिने ।

जगत्त्रयनमस्याय देवाय प्रणिदध्महे ॥ १ ॥

स नाम कां गतिं यायात् यस्ते हास्यादपि द्विपन् ।

सोऽपि वा कां गतिं यायात् यस्ते हास्यादपि स्मरेत् ॥ २ ॥

समूलकापं कषतः स्वस्यान्यस्य च शात्रवम् ।

तवैव परमां प्रापुः प्रवृद्धिं शमसम्पदः ॥ ३ ॥

परेभ्यस्ते विशेषोऽस्तिक्षणीयो जडैरपि ।

विवेकिमानिनोऽप्येतं लक्षयन्ति न केऽपि किम् ? ॥ ४ ॥

अन्यशिष्याः प्रतिष्ठातुं स्वपुष्पमपि वाग्मिनः ।

तव शिष्या पुनर्देव ! खरत्वमपि नो वयम् ॥ ५ ॥

त्वया प्रपञ्चिताः सर्वे पन्थानः स्यात्पदाङ्किताः ।

भारती भवतोऽन्येषां किमेकान्ता त संसती (?) ॥ ६ ॥

अन्तर्बहिश्च वस्तूनि भवन्मार्गानुगानि चेत् ।

तदा प्रपद्यतां लोकः का याश्चा वास्तवे पथि ? ॥ ७ ॥

अन्यायैकजुषो मन्दान् वीक्ष्य मङ्गलशालिनः ।

भवान्तरं भवन्तं च पुण्यं चास्मि प्रपन्नवान् ॥ ८ ॥

पापैकबद्धकक्षोऽपि लक्ष्म्या यत्कोऽपि वर्द्धते ।

त्वद्द्वाग्निभक्तिलेशस्य विलासः स विजृम्भते ॥ ९ ॥

त्वयि भक्तेस्ततः शक्तिर्यदन्यायेऽपि सम्पदः ।

भिपजः कोऽनुभावोऽस्तु पथ्यलेहिनि देहिनि ॥ १० ॥

भवद्भक्त्यैकनिष्ठेन बाह्यानुष्ठानविद्विषा ।

तदकृत्यं कृतं किञ्चित् प्रकम्पे यत् स्मरन्नपि ॥ ११ ॥

प्रकाशनं पुरोऽन्येषु कथाऽपीयं महीयसी ।

स्वस्य दुश्चरितान्यस्मि विज्ञातुं नात्मनाप्यलम् ॥ १२ ॥

श्रोत्रशूलं महापापकारि यदाऽन्यदुच्यते ।

अस्मत्पापप्रकाराणां विदुरो न भवानपि ॥ १३ ॥

त्वद्भक्तिलेशमात्रेण काचिद् यदि परंगतिः ।

अन्यथा नित्यमग्नोऽस्मि देव ! सन्तमसाम्बुधौ ॥ १४ ॥

स्वतन्त्रो देव ! भूयासं सारमेयोऽपि वर्त्मनि ।

मा स्म भूवं परायत्तत्रिलोकस्यापि नायकः ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ! ।

अक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुस्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणा कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७६]

मैत्री-प्रमोद-कारुण्यमाध्यस्थमहितोदयम् ।

स्मरामि क्लेशनाशाय जिनेशस्य पदद्वयम् ॥ १ ॥

भवामि दीनः प्रत्यर्थं भूयसामीश ! जन्मिनाम् ।

निश्शेषहेतोरेकस्य हताशो न पुनस्तव ॥ २ ॥

लक्ष्मीलेशकृतो नीचानप्युपासितुमुत्सहे ।

तवोपास्तौ पुनर्मन्दः सर्वसम्पद्विधायिनः ॥ ३ ॥

त्वत्पथेनास्तु मैत्री मे पूर्णमन्यैर्जगज्जनैः ।

प्रमोदो विरतो भूयाद् दूरे तिष्ठन्तु सद्गुणाः ॥ ४ ॥

भीतार्तदीनैः किं लोकैः कृपा स्वात्मनि जृम्भताम् ।

कृतं क्रूरैरुपेक्षास्तु कामिनीनेत्रकर्मसु ॥ ५ ॥

पत्तिस्तेऽहं पतिस्त्व मे सैषा मे भावना सदा ।

एकत्वभावना तेषां येषां त्वं नासि नायकः ॥ ६ ॥

त्रिलोकैकपतिर्नाथ ! यस्य मे शरणं भवान् ।

सोऽहं हास्यः कथं न त्वां नास्ति मे शरणं ब्रुवन् ॥ ७ ॥

विश्वस्माद्विश्वतोऽन्यत्वं त्वत् पुनस्तन्यताम् ।

य एव भावयेन्नाथ ! स एव शिवमश्नुते ॥ ८ ॥

अहं ममेति सम्मोहो येषां जीर्णस्तवोक्तिभिः ।

कृतिनस्ते न बाध्यन्ते म्वस्वकीयविपत्तिभिः ॥ ९ ॥

स्वाम्य स्वता च गच्छन्तस्ते विपीदन्ति किं बुधा ।

भवद्वावाक्यसुधासारैर्येषामार्द्रं सदा मनः ॥ १० ॥

यत्पूर्वं पूजितो नासि न ध्यातो न च सस्तुत ।

तेनास्मि पाप्मना प्राप्तस्त्रातः ! क्रूरेषु दासताम् ॥ ११ ॥

नास्त्यलं याचितुं किञ्चिच्छ्रज्जमानः स्वपाप्मभिः ।

तथापि बोधिमाधेया कथञ्चित् कापि जन्मनि ॥ १२ ॥

तत्कर्म न कृतं किञ्चिदत्र जन्मनि शोभनम् ।

बोधिमात्रेऽपि येनाशा हताशः करवाण्यहम् ॥ १३ ॥

न नाम सयमं प्राप्य न कृतं सयमोचितम् ।

तत् किञ्चन कृतं देव ! यत्पापस्यापि नोचितम् ॥ १४ ॥

एकोऽहं देव ! दोषाणामशेषाणां महाखनिः ।

निवेदिते यथावस्तु साम्प्रतं यद् विवेहि तत् ॥ १५ ॥

स्वामित्रनन्तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताद्भिसरसीरुह ! दुःस्यसार्धे

देव ! प्रसीद करुणा कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७७]

स्वातन्त्र्यश्रीपवित्राय परमब्रह्ममूर्त्ये ।

साधिताशेषसाध्याय नमो भगवतेऽर्हते ॥ १ ॥

त्रातस्त्वं त्राणमाधारः सम्पत्तिः प्रामवं गतिः ।

त्वमेव देव । विश्वस्य विश्वस्याप्यस्य जीवितम् ॥ २ ॥

प्रशान्तपावनाकारे त्वयि येषामदेवधीः ।

येषां हुताशसङ्कल्पः पार्वणे श्रेतरोचिषि ॥ ३ ॥

न प्रसीदसि रागान्धे न कुप्यसि विरागिणि ।

शुभाशुभे तथापिस्तस्त्वत्तो रक्तविरक्तयोः ॥ ४ ॥

इदं ध्यानमयं योगः सा श्रद्धा सा च भावना ।

यदन्तः सततं त्रातस्त्वदाज्ञापालनव्रतम् ॥ ५ ॥

कामधेनुर्वशे तस्य कल्पद्रुस्तस्य किङ्करः ।

त्वं भवाम्भोधिमग्नस्य यस्य हस्तावलम्बनम् ॥ ६ ॥

कामाः कामममी तस्य पांशुदेस्याः सुमेधसः ।

शान्तानन्दमारुणसुर्यस्यासि त्वमधीश्वरः ॥ ७ ॥

तस्यास्य जन्मनः कुर्मो निजस्य कतिशो नलिम् ।

एकान्तश्रद्धतां प्राप यत्र नस्त्वयि मानसम् ॥ ८ ॥

तव स्तवनयोग्यायां यदि किञ्चित् फलं ततः ।

त्वदन्यस्य गुणान् स्तोतुमाकाले स्यामवागहम् ॥ ९ ॥

तथा न चूडारत्नस्य जह्मलैः किष्णाञ्चलैः ।

शोभते भालभूर्भूम्ना त्वत्प्रणामकिणैर्यथा ॥ १० ॥

अमूर्द्धा तत्र भूयास वासवस्यापि जन्मनि ।

प्रणाम क्रियते यत्र भवतोऽन्यस्य कस्यचित् ॥ ११ ॥

जानामि यद् विधाताऽसि नोपकारापकारयो ।

त्वामेव सेवितुं देव । स्पृहयालुस्तथाप्यहम् ॥ १२ ॥

न ते क्रोऽपि न कस्यापि महेश । स भवान् भवान् ।

भूर्भूव स्वस्तथाप्येतत् त्वत्पादाङ्कितमानसम् ॥ १३ ॥

ममाऽपवित्रो मूर्द्धाऽय त्वदन्यनतिकल्मषै ।

त्वत्प्रणामहुतारोऽन विशुद्धिं लभता मुहु ॥ १४ ॥

मुक्तिशुक्तिनिपेयस्य परब्रह्मरसस्य न ।

सौहित्यसम्पद देव । प्रसीद भव दक्षिण ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र । ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह । दुःस्थसार्धे

देव । प्रसीद करुणा कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७८]

श्रीविजयसिंहाचार्यविरचितं

श्रीनेमिजिनस्तवनम् ।

नेमि समाहितधिया यदि दैवयोगा-

चित्ते परिस्फुरति नीलतमालकान्ति ।

तेषां कुठार इव दूरनिबद्धमूल—

दुष्कर्मवह्निगहनं सहसा च्छिनत्ति ॥ १ ॥

जय त्वं देवेश ! त्रिमुवनपते ! शान्तहृदय !

त्रिलोकीसङ्कल्पद्रुमवरकृपाकार ! वरद !—

समुद्भूतं मिथ्याजलधिलहरीतः क्षणमितो

मयि द्रोणीदीर्घां जिन ! सकरुणां निक्षिप दृशम् ॥ २ ॥

पूजापत्रचयैर्निरन्तरलसत्पत्रावलीमण्डितो

नानावर्णसुगन्धिपुष्पनिकरैः सर्वत्र यः पुष्पितः ।

पादान्ते परिणामसुन्दरफलैः सम्भूषितः सर्वतो

नेमिः कल्पतरुः सतामविकलं देयात् तदग्न्यं फलम् ॥ ३ ॥

आश्चर्यं भुवनैकभूषण ! भवान् कल्पद्रुमः पण्डितैः

सितो भक्तिजलेन तो(ते)षु कुरुते थो(क्षे)माङ्कुरं यत् किल ।

एतस्मादपि चित्रमेतदपरं नेमे ! दुराप सुरै—

रुचैर्यत् तदपि प्रशान्तमतिभिर्नभैः फलं प्राप्यते ॥ ४ ॥

उद्यन्मोहमहान्धकारतरणिलौलोक्यचिन्तामणि—

नित्यानन्दपदरुयाणविपणिलोकाग्रभूषामणिः ।

निर्वाणैकपुरप्रयाणसरणिः सञ्ज्योतिरेकारणी

दिश्यान्नेमिजिनः स किङ्करसुरश्रेणिः सतां मङ्गलम् ॥ ५ ॥

धन्यैः कैश्चन धीरसंस्तुतगुणः पापैः पुनर्नन्दित—

स्तुन्या तेषु तव प्रवृत्तिरिति ते श्लाघ्यैव नीरागता ।

तेषां यत् तु शुभाशुभेन घट्वा तत्रासि हेतुः कथं

को जानात्यथवा जगत्त्रयपते ! तत्त्वं जिन ! त्वादृशम् ॥ ६ ॥

देव । त्व गतबन्धन प्रविदलनि शेषकर्मस्थिति

पूर्वस्वीकृतभग्नदुष्टफलक पोतस्तथाप्यदभुतम् ।

त्वामाश्रित्य गतागतैर्विरहित ससारवारानिधिं

तीर्णां केऽपि तरन्ति केचन पुनश्चित्र तरिष्यन्ति च ॥७॥

रामाक्रान्ततनुस्तथा बहुमरुत्ससर्गतश्चञ्चल

किञ्चान्तर्ज्वलति प्रकाममपर कुग्राहसत्त्वाकुल ।

अम्भोधिध्रुवकाकृतिः कथमसौ त्रैलोक्यविस्तारिण-

स्ते साम्य लभते सुवृत्तविलसन्मुक्तालयो यद्यपि ॥ ८ ॥

मूर्तिस्ते जगता महार्तिशमिनी मूर्तिर्जनानन्दिनी

मूर्तिर्वाञ्छितदानकल्पलतिका मूर्तिः सुधास्यन्दिनी ।

ससाराम्बुनिधिं तरीतुमनसा मूर्तिर्ददा नोरिय

मूर्तिर्नेत्रपथ गता जिनपते ! किं किं न कर्तुं क्षमा ? ॥९॥

किं तत्रास्ति निरन्तर न भवत सङ्गः कुरङ्गीदृशा

किं वा तत्र विभो ! ययोधरपरिष्वङ्गोऽपि नान्हादकः ? ।

यन्मामत्र विहाय निर्बृतिमना नाथोज्जयन्ते गत

पायाद् वोऽमिहितः स भोजसुतया देवः शिवानन्दनः ॥१०॥

अत्यन्त यदि जीवितादपि विभो ! नीरागता बहूमा

तत् किं सिद्धवधूसमागमविधौ त्व स्विचसेऽहर्निशम् ? ।

यद्येतद् द्वितय प्रिय वद मया कस्तेऽपराधं कृतो ?

जन्मन्ती गणितोऽग्रसेनतनया नो येन सोऽस्तु श्रिये ॥११॥

श्रीमन्नोल्लसतालकजलधनच्छायः सुधाशीतलो

न्यालोलक्षणदीर्घिकः प्रतिपद हेमाम्बुजैः पूजितः ।

त्वं संसारमरौ निरन्तरमहादुःखाकुले देहिनां

मार्गः स्वर्गपुरस्य नाथ ! विततः किंवाऽपवर्गस्य च ॥१२॥

शुक्लध्यानसरो विनीलनलिनाकारोऽपवर्गद्रुम—

च्छायाबन्ध इवैककेवललिङ्गशोर्मध्ये स्फुरत्तारकः ।

नीलारुमप्रभवत्तदेकममलं पात्रं परं ज्योतिषः

कुर्याद् योगबलच्छविः सुकृतिनां नेमिर्विशुद्धं पदम् ॥१३॥

आकर्णायतयोर्विनीलनलिनश्चेताम्बुजाप्तश्रियोः

किञ्चिन्मन्थरयोर्मनाग् भसृणयोरुद्धतसत्तारयोः ।

कारुण्यामृतसारिणीसरलयोः संसन्धयोः सर्वदा

नेमेर्यामि बलिं दशोऽस्तु वसुधाश्चेतच्छटाच्छाययोः ॥१४॥

त्रैलोक्यालम्बदण्डः परमपदगृहारोहनिःश्रेणिदण्डः

कन्दर्पाघातदण्डो भवजलधिपतेर्देहिनां सेतुदण्डः ।

दोर्दण्डः पातु नेमेर्नरकपुरमहाद्वाररोधैकदण्डः

सद्वर्माधारदण्डो हरिनिबिडकरात् कर्षणान्दोलदण्डः ॥१५॥

एते मूढधियो वदन्ति किमपि स्वामिन् ! मदीयं मन—

त्वेवं कल्पयते त्वमेव भुवने देवाधिदेवः परम् ।

यत्रैतानि जगन्ति जातविविधव्यावर्त्तनोद्घर्त्तन—

व्यापाराणि परिस्फुरन्ति सततं विज्ञानरूपे त्वयि ॥१६॥

रागद्वेषविसंस्थुलेन मनसा यत्किञ्चिदासेवितं

जन्मन्यत्र परत्र वा गतिवशात् तैस्तैरुपायैः स्तुमः ।

तत् सर्वं जिनचन्द्र ! सर्वगमहाज्योतिःस्वरूपे त्वयि

प्रत्यासत्यमुपागते हृदि कथं वच्नाति नित्यस्थितिम् ॥१७॥

यस्यते शशिभास्करप्रभृतय सूक्ष्माणुगः सर्वग

यल्लोकत्रयभास्करद्युति पुनः सूक्ष्म न यद्वीक्ष्यते ।

यत्कर्मेन्धनदाहदारुणमिदं निर्वाणग देहिना

तज्ज्योतिर्जगदेकवन्द्य ! गुणिभिस्त्व योगिभिर्गायसे ॥१८॥

यत्रैष स्मरभिल्लभल्लिनिकरः कल्पान्तकालानल-

रपद्भिर्कोधदवानलः पुनरिय यस्मिन् जरा राक्षसी ।

यत्रायाति पुरो महाभयकरः पञ्चत्वपञ्चानन-

स्तेषां तद् भवकानन भयकर त्राता न येषां भवान् ॥१९॥

देवाकृष्य करेण केसरिपद दन्ती कपोलस्थली

रुण्ड्यत्यहिरेष बभ्रुपुरतो मार्गं निरुध्य स्थित ।

व्याघ्र व्यात्तविशालवक्त्ररुहर जिघ्रत्यजस्र मृगो

यत्रैव पशव प्रशान्तमनसस्तामर्थये त्वद्भुवम् ॥२०॥

चेतस्तावदपारनिर्मलमुणाम्भोर्धौ निमग्न मुदा

चक्षुस्त्वद्गदनावलोरुनवशाद् बाष्पाम्बुपूरप्लुतम् ।

नो वाचामिह मादृशमहरह प्राप्नोऽप्यनल्पेनसा

न व्यातो न विलोकितो न च जिन ! स्तोत्रैः स्तुत स्वेच्छ्या २१

नि सज्जोऽपि निरुत्सुकोऽपि निरहङ्कारोऽपि निर्वाणपि

त्यक्त्वा शेषममत्वबुद्धिरपि यत्त्व वीतरागोऽपि सन् ।

त्व स्वामित्प्रमनिन्दितो गुरुरसि त्व मे पिता जीवित

मिध्यास्मिन्नपि चेन्ममास्ति गदित त्वन्मे प्रमाणं भवान् ॥२२॥

सम्यग्ज्ञानविहीनमूढमतयस्तत्त्वानभिज्ञा वय

तत्त्वप्रीतिमतो नरस्य नियत मुक्तिश्चरित्रात्मनः ।

हेतुः सर्वसमीहितस्य भवतः पादप्रसादः परं

तस्माद् देव ! भवे भवे मम भवेत् त्वत्पादसेवासुखम् ॥२३॥

इति जगति दुरापाः कस्यचित् पुण्यभाजो

बहुसुकृतसमृद्ध्या सम्भदन्त्येव वाचः ।

जिनपतिरपि यासां गोचरे विश्वनाथो

दुरितविजयसिंहः सोऽस्तु नेमिः शिवाय ॥ २४ ॥

[७९]

श्रीजिनवल्लभसूरिप्रणीतं

श्रीपार्श्वजिनस्तोत्रम् ।

पायात् पार्श्वः पयोदद्युतिरुपरि फणिस्फारफुल्लफणालां

विभ्रद् विस्फूर्जद्गूर्जस्वलमणिकिरणासूत्रितेन्द्रायुधां वः ।

संखडप्रौढकर्मद्रुमवनगहनष्टोषपुष्यद्विशुद्ध—

ध्यानाग्निज्वालमालानुकृतिसकृतया सप्तधा प्रोद्धसन्ती ॥१॥

सद्भक्तिव्यक्तियुक्तत्रिदशपतिनमन्मौलिमन्दारदाम—

श्च्योतत्किञ्जल्ककल्कव्यतिकरकवरोदारपादारविन्द ! ।

दृष्ट्या पीयूषसृष्ट्या दधदखिलजनप्रातृमातङ्गमुक्तं

भग्यानन्याजमन्याद् भवदवदवधून्मन्थितान् पार्श्वनाथः ॥२॥

सम्पत्पूर्णं तु किन्तु प्रमदमयमथो निर्मितं शर्मणे हो

रोहत्कल्याणवल्लिप्रचयमुत भवत्राकिलोकावतारम् ।

इत्थ सन्देहदोला दधदधिकमभात् पञ्चकल्याणकेषु

त्रैलोक्य यस्य स स्याज्जिनपतिरपति. सर्वकल्याणकृद् व ॥३॥

श्रीमान् य पापतापप्रणमहिमरुचि. सप्तभिः पन्नगेन्द्र-

स्फारोत्फुल्लस्फटाभि स्फुटफलितमणिप्राशुरश्मिच्छटाभि ।

भाति भ्रान्तिच्छिदायै जगति सुनयसत्तत्त्वसत्सप्तमङ्गी-

सङ्ख्याव्याख्यानचन्द्रक्षण इव स जिन. श्रागनिष्ठ पिनष्टु ॥४॥

भक्तिप्राग्भारनन्नामरविसरशिर श्रेणिचञ्चत्किरीट-

स्पष्टोच्चै कोटिकापो वलचलननखादर्शसङ्क्रान्तकायम् ।

सेवासज्ज यदग्रे त्रिजगदपि विभात्युग्रससारशत्रु-

त्रासान्निर्भीतदेशश्रितमिव स विभुर्यस्यतु व्यापद व. ॥५॥

उन्मीललीलमुद्यल्लितमुदियदस्तोकविम्बोकमुच्चै

साचिप्राञ्चत्कटाक्षच्छटमधिकभवद्विभ्रमारेचितश्रु ।

स्वःस्त्रैण नाक्षिपद्यं स्मरपरिचिदिति व्यक्तशृङ्गारभाव

भव्याधिव्याधिवन्धं हस्तु स भगवान् भग्नकन्दर्पदर्प ॥६॥

दैन्यादन्योन्यवृत्त्यानुकृतपरतया त्रासतो हासतो वा

देव ! प्राहुर्नमस्ते इति पदमपि ये केऽपि तेऽपि क्रमेण ।

स्व कान्तोन्मुक्तमुक्तावलिलितकटाक्षच्छटालक्ष्यलक्ष्या

मङ्क्षु सुमोक्षलक्ष्मीरुचकलशतटीतारहारप्रकाशः ॥७॥

स्फूर्जन्मोहप्ररोहच्छिदुरपरशुना सद्य उदामधाम्ना

नाम्नाम्नातेन यस्य त्रिजगति निखिलोपद्रवा विद्वन्ति ।

नन्दाद् बन्दारुवृन्दारकनिकरनमन्मस्तकस्तोमशस्त-

श्रस्तास्तोकप्रसूनस्तवकितचरणोपान्तपार्श्वः स पार्श्वः ॥ ८ ॥

दृब्धं विमुग्धमतिना जिनवल्लभेन

ये स्पष्टमष्टकमदः समुदः पठन्ति ।

भूयोऽनुभूय भवसम्भवसम्पदं ते

मुक्त्यङ्गनास्तनतटे सततं लुठन्ति ॥ ९ ॥

[८०]

श्रीअभयदेवसूरिविरचितं

श्रीमहावीरस्तोत्रम् ।

जइज्जा समणो भयवं महावीर जिणुत्तमे ।

लोगनाथे सयंबुद्धे लोगंतिअविचोहिण् ॥ १ ॥

वच्छरं दिण्णदाणोहे संपूरियजणासण् ।

नाणत्तयसमाउत्ते पुत्ते सिद्धत्थराइणो ॥ २ ॥

चिच्चा रज्जं च रिट्ठं च पुरं अंतेउर तहा ।

निक्खमिन्ता अगाराओ पव्वइए अणगारियं ॥ ३ ॥

परीसहाण नो भीए भेरवाण स्वमास्वमे ।

पंचहा समिए गुत्ते वंभयारी अकिंचणे ॥ ४ ॥

निम्ममे निरहंकारे अऊोहे माणवज्जिए ।

अमाए लोभनिम्मुक्को पसंते छिन्नबंधणे ॥ ५ ॥

पुक्खर व अलेवे अ संसो इव निरंजणे ।

जोवे वा अण्णडिग्घाए गयणं व निरासए ॥ ६ ॥

वाएवा अपडिबद्धे कुम्भो वा गुत्तइंदिए ।
 चिप्पमुको विहगुव्व खग्गिसिगव्व एगगे ॥ ७ ॥
 भारडे वाऽपमत्ते य वसहेवा जायथामए ।
 कुंजरो इय सौंडीरे सिंहो वा दुद्धरिस्सए ॥ ८ ॥
 सागरो इव गभीरे चंदो वा सोमलेसए ।
 सूरुो या दित्ततेउल्ले हेमं वा जायख्वए ॥ ९ ॥
 सवसहे धरित्ति व्व सायरिंदु व्व सच्छहे ।
 मुहु हुअहुआसव जलमाणे य तेयसा ॥ १० ॥
 वासी चदणकप्पे य समाणे लेहुकंचणे ।
 समे पूयावमाणेसु समे मुक्खे भवे तहा ॥ ११ ॥
 नाणेण दंसणेणं च चरित्तेणमणुत्तरे ।
 आलएणं विहारणं मदवेणज्जवेण य ॥ १२ ॥
 लाघवेणं च खतीए गुत्तीमुत्ती अणुत्तर ।
 संजमेण तवेणं च संवरेणमणुत्तरे ॥ १३ ॥
 अणगगुणमयाट्टणे धम्ममुक्काण झायए ।
 खाइक्खएण संजाए अणतवस्केवली ॥ १४ ॥
 वीयराए य निग्गथे सव्वन्नू सव्वदंसणे ।
 देविदट्ठाणविदेहिं निव्वत्तियमहामहे ॥ १५ ॥
 सव्वभासाणुगाए य भासाए सव्वसंसए ।
 जुगवं सव्वजीवाण छिंदिउं भित्तगोयेर ॥ १६ ॥
 हिए सुहे अ निस्सेसकारए पाव्वपाणिणं ।
 महव्वयाणि पचेव पण्णवित्ता सभावणे ॥ १७ ॥

संसारसायरे बुद्धुजंतुसंताणतारए ।

जाणव्व देसियं तित्थं संपत्ते पंचमि गइं ॥ १८ ॥

सेसिवेआयले मिच्चे अरुये अयरामरे ।

कम्मप्पवंचनिम्मुक्के जए वीरे जए जिणे ॥ १९ ॥

से जिणे वद्धमाणे अ महावीरे महायसे ।

असंखदुक्खखिण्णाणं अम्हाणं देउ निव्वुइं ॥ २० ॥

इअ परमपमोआ संथुओ वीरनाहो

परमपसमदाणा देउ तुल्लत्तणं मे ।

असमसुहदुहेसुं सग्गसिद्धीभवेसुं

कगयकयवरेसुं सत्तुमित्तेसु वा वि ॥ २१ ॥

पयडीव सइ पहाणं

सीसेहिं जिणेसराण सुगुरुणं

वीरजिण्णथयं एवं

पढउ कयं अभयमूरिहिं ॥ २२ ॥

[८१]

श्रीजिनदत्तमूरिविरचितं

श्रीअजितशान्तिजिनस्तवनम् ।

शक्रः सहस्रनयनोऽपि गुणावसानं

द्रष्टुं क्षमोऽस्ति न ययोर्जगदेकपत्न्योः

वाचस्पतिप्रभृतयोऽपि ययोरशेषान्

वक्तुं गुणानिह नहि प्रमविष्णवः स्युः ॥ १ ॥

स्तोतुं तयोर्जडमतिः किमहं क्षमोऽस्मि

निर्मेरनिर्मलगुणानसमानशेषान् ।

त्वत्पादकम्पितफलप्रदपादप्राप्तेः

पूर्वं प्रसूनमिति भाविफलं तदग्रे ॥ २ ॥

अजितमजितं रागेणागःप्रणाशनपण्डितं

स्फुटमनिकटीभूतः श्रीणां स यो न विनौति तम् ।

सुरजनबन्धूनेत्रानन्दक्षणक्षणदाकर

करणवशागो न स्वं नान्यं प्रवेत्ति स मूढधीः ॥३॥

विनमदमरराजीमौलिमालाप्रभाग-

प्रवरमरकतालीभृङ्गसंसर्गशोभि ।

यदमलपदपद्मद्वन्द्वमद्वन्द्ववन्धं

प्रतिदिनमनवधं मौलिनाऽहं वहामि ॥ ४ ॥

जिनवरमजितं करोमि भक्त्या - - -

कृतकृतिविनुति कृपाकृपाणी ।

कृतकुमतमिदं हृदन्तराले

नयविनययुतोऽहमेव देवम् ॥ ५ ॥

वन्दे शान्तिं दत्तविधैकशान्तिं

भ्रान्त भूयस्तैर्न यैराश्रितोऽसौ ।

संसारेऽस्मिन् दुर्निवारान्तरारि-

च्छेदच्छेकं मूर्तिमत्कल्पवृक्षम् ॥ ६ ॥

कासश्चासाङ्गहासादशननस्वमुखाक्षिष्यग्रन्थिशोषा—

तीसारश्लेष्मापित्तज्वरपवनकटीकण्ठविष्टाग्रहाश्च ।

ज्वालावालेयदत्ताश्रवणजठरजाऽपानकुट्टाङ्गदहि—

न स्युस्तस्यामया योऽजितमतिविनयान्नौति शान्तिं च भक्त्या ॥७॥

तृणोष्णे न पयो न भारिरपि न द्वीपी न दन्ती च नो

सिंहो न ज्वलनो न पन्नगमवा भीतिर्न भूतास्तु न ।

शाकिन्यो न विनायका न तु विष नारातयो नाजियो

न क्षेत्राधिपगोत्रपाः प्रतिभयं कुर्वन्ति तोस्तौति यः ॥८॥

यजन्मस्नात्रकृत्यक्षणमिलदमरश्रेणिराजैः सहर्षं

कुम्भैः सञ्छातकुम्भैरमृतघृतपद्मः पूरपूर्णैरपूर्णम् ।

स्वर्णाद्रौ कर्ममुद्राभिदभिमतपदप्राप्तुमेवाप्तकामैः

स्नात्रं चित्र पवित्रं निजनिजपरिपत्सङ्गतैः सन्ध्यायि ॥९॥

स्नात्रं विधाय विधिना सुवृत्तार्थतानः

स्वर्गाधिपत्यपदवी सुरता च नीताः ।

इत्थं प्रमोदभरनिर्भरमान्यमान—

गात्रा मुदा ननृतुरिन्द्रगणाः सदारा ॥ १० ॥

शुचिसमयगमुत्थस्थूलकालाभुदाली—

स्तनितमधरयन्तो ध्वानतः किञ्चिदुच्चैः ।

मदमलिनकपोलालीनमत्तालिमाल—

द्विरदपतितुरङ्गकाणमेके च चक्रुः ॥ ११ ॥

उत्फुल्लोचनलसद्वपुलास्यलीला— 6731

सस्मेरसस्मरमुखप्रजितान्जभासः ।

पीनोन्नतस्तनयैर्विनताङ्गभागा—

ध्वञ्चदलित्रयदिराजिततुच्छमध्याः ॥ १२ ॥

त्रिदशपतिपुरन्ध्र्यो हावभावाङ्गभङ्ग—

प्रभवकिरणकेलीकीलिताशेषलेखा ।

यदतिरुचिररूप प्रेक्षणाक्षेपवत्यः

सदृशभिनयनृत्य यत्पुरो हीत्यकार्षीः(र्षुः) ॥ १३ ॥

अमानवाधारहितं जिनाजित—

ममानवाधारहितो जचोऽजितः ।

विनत्य शान्तिं भवतीरराजितं

विनत्य शान्तिर्भवतीरराजितः । ॥ १४ ॥

इत्युदाममकामकामितफलान्यादातुकामः शमी

सानन्द पठति स्तवं शमशठोऽकुण्ठ सदा कर्मठः ।

या व्याजेन विनाऽनयोस्स जिनयोः पक्षादिपर्वस्वमुं

स्वर्लब्ध्या जिनदत्तनम्रजनता गर्मास्तकर्मा भवेत् ॥ १५ ॥

इति श्रीमदजितशान्तिजिनस्तवनम् ।

वाचनाचार्यधुर्यस्मर्यश्रीश्रीश्रीज्ञानविमलगणिप्रवरार्णां पं०

श्रीवल्लभगणिनाऽलेखि । आविर्कायगोदापठनार्थम् ।

श्रीधर्मसुरिप्रणीतं

श्रीपार्श्वजिनस्तवनम् ।

कस्तूरीतिलकं भुवः परिभवत्राणैककल्पद्रुमः

श्रेयःकन्दनवान्मुदबिजगतीवैदूर्यस्तनाङ्गदः ।

विघ्नान्भोजमतङ्गजः कुबलयोत्तंसः स्ववंशश्रिया

नेत्राणाममृताञ्जनं विजयते श्रीपार्श्वनाथः प्रभुः ॥ १ ॥

उत्सर्पन्नयमङ्गलैकनिलय ! त्रैलोक्यदत्ताभय !

प्रध्वस्ताभय ! विश्वविश्रुतदय ! स्याद्वादविद्यालय ! ।

उद्दामातिशय ! प्रसिद्धसमय ! प्रक्षीणकर्मोच्चय !

प्रोन्मुक्तस्मय ! भग्यकैरववनीचन्द्रोदय ! त्वं जय ॥ २ ॥

ये मूर्तिं तव पश्यतः शुभमयीं ते लोचने लोचने

या ते वक्ति गुणावलीं निरुपमां सा भारती भारती ।

या ते न्यश्नति पादयोर्वरदयोः सा कन्धरा कन्धरा

यत्ते ध्यायति नाथ ! वृत्तमनघं तन्मानसं मानसम् ॥ ३ ॥

किं स्तारैरलमङ्गरागविधिभिः कार्यं किमभ्यर्चनैः

पर्याप्तं स्तुतिभिः कृतं प्रणतिभिः पूर्णं कलोद्गोतिभिः ।

वक्त्रेन्दो तव चेन्चकोर्युवतिप्रीतिं दृशोर्विभ्रति

स्वान्तं चेत्तव पादपङ्कजयुगे धत्तेऽलिलीलायितम् ॥ ४ ॥

कान्तिः कापि कपोलयोर्विमलयो. श्रीः कापि सौम्ये मुखे
 च्छाया कापि विशालयोर्नयनयोर्भा काऽपि कण्ठेऽनघे ।
 शोभा काऽप्युरसि स्थिरे सरलयोर्बाहोः किमप्यूर्जितं
 त्रैलोक्यैकशरण्ययोश्चरणयोस्ते देव ! किं ब्रूमहे ॥ ५ ॥
 किं पीयूषमयी किमुन्नतिमयी किं कल्पवल्लीमयी
 किं सौभाग्यमयी किमक्षरमयी किं विश्वमैत्रीमयी ।
 किं वात्सल्यमयी किमुत्सवमयी किं लब्धिलक्ष्मीमयी
 दृष्ट्वैतं विमृशन्ति ते सुकृतिनो मूर्तिं जगत्पावनीम् ॥ ६ ॥
 स्वामिन् ! दुर्जयमोहराजविजयप्राविण्यभाजस्तव
 स्तोत्रं किं कमठोरुदर्पदलने श्रीपार्श्व ! विश्वप्रभो ! ।
 तिग्मांशोर्यदि वा स्फुरद्ग्रहमहःसन्दोहरोहद्गुहः
 खद्योतधृतिसंहतिश्रुतिपदे वर्त्तत किं कोविद ॥ ७ ॥
 सश्रीकान् तव वक्त्रदुग्धजलधेरुद्भूतमत्यद्भुतं
 मोहोच्छेदकतत्त्वसतकवचः पीयूषमित्यादृतः ।
 विश्वेभ्यः फणमृद्विभुः फणिमणिव्याजात् प्रफुल्लफणा-
 पात्रीभिः पृथुभिर्विभाति परितः स्वामिन् ! प्रयच्छन्निव ॥ ८ ॥
 किं मन्त्रैर्मणिभिः किमौषधगणैः किं किं रसस्फातिभिः
 किं वा संवननैः किमञ्जनवरैः किं देवताराधनैः ।
 जन्तूनामिह पार्श्वनाथ इति चेन्नित्यं मनोमन्दिरे
 कल्याणी चतुरक्षरा निवसति श्रीसिद्धविद्याऽद्भुता ॥ ९ ॥
 भास्वन्तं परमेश्वरं स्मरन्ति पुद्गलं जिनस्वामिनं
 क्षेत्रज्ञं पुरुषोत्तमं गणविभुं सौम्यं कलाशालिनम् ।

योगीन्द्रं विबुधाधिपं फणपतिं श्रीदं गिरामीश्वरं .

ज्योतीरूपमनन्तमुत्तमधियस्त्वामेव संवेदते ॥ १० ॥

रूपादौ विषये विदन् विगुणतां त्वं न्यायविधागुरु—

ब्रह्माद्वैतमुदाहरन्निह भवान् मीमांसकग्रामणीः ।

भावानां परिभावयन् क्षणिकतां बौद्धाधिपस्त्वं विदं—

स्त्वं कर्मप्रकृतीः पृथक् पुरुषतः कैवल्यमाशिश्रयः ॥ ११ ॥

त्वं कारुण्यनिधिस्त्वमेव जनकस्त्वं बान्धवस्त्वं विभु—

स्त्वं शास्ता त्वमचिन्त्यचिन्तितमणिस्त्वं देवता त्वं गुरुः ।

त्वं प्रत्यूहनिवारकस्त्वमगदङ्कारस्त्वमालम्बनं

तत् किं दुःस्थमुपेक्षसे जिनपते ! श्रद्धालुमेनं जनम् ॥ १२ ॥

शिष्यस्ते तव सेवकस्तव विभो ! प्रेप्यो भुजिष्यस्तव

द्वाःस्थस्ते तव मागधस्तव शिशुस्ते देव ! सौत्नातिकः ।

पत्तिः पार्श्वजिनेश ! ते नुत(ननु) तवायत्तोऽस्मि मामादिश

स्वामिन् ! किं करवाणि पाणियुगलीमायोऽन्यविज्ञापये ॥ १३ ॥

त्वःश्रीरिच्छति चक्रवर्तिकमलाम्ब्येति स्थितिः सेवते

कीर्त्तिः श्लिष्यति संस्तुते सुभगतापीशाति नीरोगता ।

नित्यं वाञ्छति खेचरत्वपदवीं तीर्थेशलक्ष्मीरपि

त्वत्पादान्जरजःपवित्रिततनुः सप्रश्रयं वीक्षते ॥ १४ ॥

नो कीर्त्तिं त्रिदिवाधिपल्यमपि नो नो चक्रवर्त्तिश्रियं

सौन्दर्यं न तु पाटवं न विभवं नो विष्टपप्राभवम् ।

नो सर्वोपधिमुख्यलब्धिनिबहं नो मुक्तिमभ्यर्थये

किं तु त्वच्चरणारविन्दयुगले भक्तिं जिन ! स्येयसीम् ॥ १५ ॥

इत्थ भूमिभृदश्चसेनतनय ! श्रीपार्श्व ! विश्वप्रभो ! ।

श्रीवात्मात्मज ! सुप्रवर्तितनय ! श्रीधर्मसूरिस्तुत ! ।

ये कुर्वन्ति तव स्तव नवनव प्रीत्युहसन्मानसा-

स्तेन्यस्तव नतवत्सलो निजपद दद्याद्विलोकीविभो ! ॥१६॥

[८३]

श्रीजिनपतिमूरिप्रणीत

यमकमय

श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तवनम् ।

श्रीनाभेय ! जिनेश ! त्व नन्दायतशिताशुकः ।

यथा कुमुदतीनेता नन्दायतशिताशुक ॥ १ ॥

उपाध्वमजित भक्त्या क दधानमनेकपम् ।

प्रगतोद्बोधितज्ञानकन्दधानमबकपम् ॥ २ ॥

श्रीसम्भव ! प्रपन्ना ये समय ते मदादरात् ।

ते ससारगनान्मुक्तिं समयन्ते सदा दरात् ॥ ३ ॥

येऽभिनन्दन ! ते तीर्थराज ! पादसभाजनाः ।

त्रिलसन्ति चिर तेऽत्र राजपादसभाजनाः ॥ ४ ॥

पूजिताद्वाग्रद्वयी मुक्त्यै कान्ता राजावमालया ।

मुमते ! तव द्दनाह कान्तारा जीवमालया ॥ ५ ॥

पद्मप्रभ मुदृष्टीना मूरिगोभातपोदय ।

हन्त्यात् तमासि पूषेव मूरिगो भातपोदयः ॥६॥

मुपार्थ ! त्वच्छ्रुतं श्रुत्वा दर्पकोपकमानकम् ।

मुञ्चन्ति जन्तवः गान्तदर्पकोपकमानलम् ॥ ७ ॥

भवांश्चन्द्रप्रमेन्द्रेण यैरभाजि समुन्नतः ।

तैः कर्मपादपः प्राप्तायैरभाजि समुन्नतः ॥ ८ ॥

सुविधे ! त्वद्विधिं प्राप्य प्रनावन्त्यसमाहिताः ।

ये ते श्रेयःश्रियं धस्तप्रमाद्यन्ति समाहिताः ॥ ९ ॥

सेवन्ते शीतल ! त्वां ये देव ! सम्पन्नकेवलम् ।

अपि मुक्तिर्भवेत् तेषां देवसम्पन्न केवलम् ॥ १० ॥

श्रीश्रेयांस ! तनूभाजां परमोक्षगतिर्भवान् ।

अनन्तान् हन्त्वविश्रान्तं परमोक्षगतिर्भवान् ॥ ११ ॥

वासुपूज्य ! नवस्वर्णनीरजारूढसत्क्रमः ।

हर त्वं विहरन्मोहं नीरजा रूढसत्क्रमः ॥ १२ ॥

विमल ! त्वां प्रति स्वं ये रक्षयन्ति मनो भवम् ।

अपि दुर्जयमुच्चैस्तेऽरं जयन्ति स्तोभयम् ॥ १३ ॥

जग्मिवासमनन्त ! त्वां नमस्यन्ति महापदम् ।

ये ते विश्वत्रयीलक्ष्मीनमस्यन्ति महापदम् ॥ १४ ॥

नाश्रितस्तव सिद्धान्तो येनावीतनयस्ततः ।

वरं धर्माजिनधर्मा ये नावीतनयस्ततः ॥ १५ ॥

श्रीशान्ते ! देहिनां देहि सारङ्गविदधधृतिम् ।

शर्मकर्मततेरङ्कुसारङ्ग ! विदधद् धृतिम् ॥ १६ ॥

कुन्धुनाथः सुपन्थानं विधुतारो वृषादतः ।

पुंसां तन्यात् पिनाकीव विधुतारो वृषादतः ॥ १७ ॥

येन त्वं नाश्रितः कर्मवनवैश्वानरोपमः ।

सोऽरनाथः कुधीर्भव्यावनवैश्वानरोपमः ॥ १८ ॥

नाड्घ्रिषट्पस्तुतः सिद्धिप्रतिपन्नसदारुणः ।

येन ते भिद्यते मल्ले ! प्रतिपन्नसदाणः ॥ १९ ॥

श्रीसुव्रतजिनाधीशमक्षमालोपशोभितम् ।

चिरञ्चिमिव सेवध्वमक्षमालोपशोभितम् ॥ २० ॥

देव्योऽपि तद्गुणोद्गानासहा मन्दरसानुगाः ।

गायन्ति त्वां नमै ! भक्त्या सहामन्दरसानुगाः ॥ २१ ॥

तृष्णातापा त्वया वर्षं शमिता दानवारिणा ।

श्रीनेमे ! जिन ! ताराध्यशमितादानवारिणा ॥ २२ ॥

पार्श्व ! देव्यः सदाकल्लसमहाहारतरङ्गिताः ।

नाटयन्ति चरित्रं ते महाहारतरङ्गिताः ॥ २३ ॥

वीरो जिनपतिः पातु तन्वानः काञ्चनश्रियम्

विभ्रन्नत्रेषु निःसीर्मा तन्वा नः काञ्चन श्रियम् ॥ २४ ॥

गर्भजन्मव्रतज्ञानश्रेयःकल्याणकेष्वयम् ।

जिनश्रिनोतु भव्यानां श्रेयः कल्याणकेष्वयम् ॥ २५ ॥

भूत्यै भवन्तु जन्तूनां सत्पक्षाहितमानसाः ।

*हंसा इव जिनोत्तंसाः सत्पक्षाहितमानसाः ॥ २६ ॥

श्रयष्व शासनं जैनं प्रौढपाठीनधीवरम् ।

चोदारमिव गङ्गायाः प्रौढपाठीनधीवरम् ॥ २७ ॥

डिम्बमग्वा ह्रियादुषत्कलकण्ठीरवासिता ।

सिद्धबुदासिता कीर्त्या कलकण्ठीरवासिता ॥ २८ ॥

स्तवस्तव जिनैकोऽपि तनोति सुरसम्पदम् ।
 पुंसां नाथ ! प्रतिक्षिप्तातनोऽतिसुरसं पदम् ॥ २९ ॥
 वासवस्तुतपदो महामहा भक्तदत्तविलसं (यं) महापदः ।
 वांगपोहिततमस्तमा जिनस्वामिनो विदधतां सुखश्रियम् ॥ ३० ॥
 इति श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तुतयः । कृतिरिय जिनपतिसूरीणाम् ॥

[८४]

श्रीदेवेन्द्रसूरिप्रणीतं

श्रीयुगादिजिनस्तवनम् ।

जय देवाविदेवाऽऽधिभ्याधिवैधुर्यनाशन ! ।
 सर्वदा सर्वदारिद्र्यमुद्राविद्रावणक्षम ! ॥ १ ॥
 भगण्यपुण्यकारुण्यपण्यापण ! वृषध्वज ! ।
 जय सन्देहसन्दोहशैलदम्भोलिस्तन्निभः ॥ २ ॥
 स्फुरत्कपायसन्तापसन्तापशमनामृत ! ।
 जय संसारकान्तारदावपावकृपाविन ! ॥ ३ ॥
 सदा सदागमाम्भोजविवोधनदिनप्रभो ! ।
 नत्वा न त्वा भवे भावि भाविनः पतनं खलु ॥ ४ ॥
 ये देवदेव ! गम्भीरनामे ! नामेय ! भूरिमिः ।
 त्वद्गुणैः स्व नियच्छन्ति ते मुक्ताः स्युर्महादमुतम् ॥ ५ ॥

देव ! त्वन्नामसन्मन्त्रो येषां चित्ते चक्रास्ति न ।
 मोहसर्पविषं तेषां कथं यातु क्षयं क्षणात् ? ॥ ६ ॥
 परिस्पृशन्ति ये नित्यं त्वदीयं पदपङ्कजम् ।
 तेषां तौर्थेश्वरत्वादिपदवी न दवीयसी ॥ ७ ॥
 नमः सदर्शनज्ञानवीर्यानन्दमयाय ते ।
 अनन्तजन्तुसन्तानत्राणप्रवणचेतसे ॥ ८ ॥
 एवं युगादितीर्थेशं ये स्तुवन्ति सदा नराः ।
 देवेन्द्रदृन्दवन्धास्ते प्राप्नुवन्ति महोदयम् ॥ ९ ॥

[८५]

श्रीजिनेश्वरसूरिप्रणीतं

यमकाङ्क्षितं

श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तवनम् ।

ऋपभनाथ ! भनाथनिभानन ! प्रसृतमोहतमोहननक्षम ! ।
 दिशः सुवर्णसवर्णसुवर्णरुक् परमकाममकामविर्णरुक् ॥ १ ॥
 सुरुचिरं रुचिरं रुचिरञ्जितैर्वरसुरैरसुरैश्च यदर्चितम् ।
 अजितदेव ! तदेव तव रुमद्वयमधोशमधीगमनस्तवै ॥ २ ॥
 सुमनसं भवसम्भवसम्भवत्सुमहसं महसहृत्तिकारणम् ।
 स्तुतं जितारिजितारिवृषाङ्गजं सुमहितं महितं जिनसम्भवम् ॥ ३ ॥
 त्वमभिनन्दन ! नन्दन ! संवरक्षितिभृतोऽतिभृतोऽतमसंवर ! ।
 वितरं भङ्गलम्भलसत्प्रभ ! प्लवगलक्षण ! लक्षणशोभितम् ॥ ४ ॥

सुजिनपञ्चम ! पञ्चमरागजिन्मधुरनिःस्वन ! नि.स्वनरार्थकृत् ।
 इन ! नमो न न मोहमपास्यते वसुमते सुमते ! सुमतेऽत्र ते ॥५॥
 अरुणसुप्रभसुप्रभ ! सुप्रभो ! भुवि नत्तामर ! तामरसाङ्कभृत् ! ।
 धरधराधिपनन्दन ! नन्दनस्तनु सुखानि सुखानिरसि श्रियः ॥६॥
 गिवसुपार्श्वसुपार्श्व ! तमस्तमस्तपनकल्प न कल्पविलङ्घनः ।
 कनककेतकविग्रह ! विग्रहच्छिदुर ! मेदुरमेधय मे सुखम् ॥७॥
 अपरिदेवन ! देव ! नदे वनस्फुरदघस्मरघस्मर सेवनः ।
 किरत मोहत्तमोह शशिप्रभस्मिततुषारतुषारकरप्रभः ॥८॥
 अनवमं नवमं नवमङ्गलं विदधत्तं दधत्तं च रुचि शुचिम् ।
 जिनमिह स्मरत स्मरतक्षणं सुविधिमार तमारततक्षणम् ॥९॥
 दृढरथाङ्गज ! नन्दजनं दरप्रशमनं शमनं शमनस्तमः ।
 दशमतीर्थप ! रागपरागतगमव शीतल ! शीतलले शमम् ॥१०॥
 देवः श्रीमद्विष्णुविष्णुप्रसूतः कामं कामं ध्वंसमानः समानः ।
 धर्मं दद्याद् धाम धामव्रजस्य श्रीश्रेयांसः श्रीसनाथः सनाथः ॥११॥
 विद्यां दद्याद् प्रमादप्रमादकृतव्याधिक्षप्रसादप्रसाद ! ।
 शोणाश्मश्रीसप्रभाव प्रभावस्तीर्थस्वामी वासुपूज्यः सुपूज्यः ॥१२॥
 त्वममदा मम दारितसनमन्तृभवलक्षवलक्षवलक्षमः ।
 शिवरमां वरमां कृतवर्मभूः (?) ऋय विमो ! विमलो विमलोऽञ्जलाम् १३
 अमदनं मदनमसुरासुरव्रजनविभ्रमविभ्रमविभ्रमाम् ।
 जिनमनन्तमनन्तमनन्तकप्रभुमनन्तमनन्तजमार्चितः ॥१४॥
 कुलिशविद्रुममन्दममन्दिरं पिदधत्तं दधत्तं महिमाद्भुतम् ।
 महत् धर्ममधर्ममत्तच्छिदं गुरुमहोदमहोदमभूषितम् ॥१५॥

नदनगासनगासनशासनः × × × ×
 सुषमधीश्वर शान्तिरशान्तिद्वद् रचयतादचिरादचिरासुतः ॥१६॥
 रुचिरजातिरजातिमृत्तिक्षिति क्षममनाममनाममनागपि ।
 विबुधबन्धुरबन्धुरसौ रज किरतु कुन्धुरमन्तुरमं तुद (तु !) ॥१७॥
 प्रवररोचिररोचिररोचितप्रवरमोक्षरमोक्षतकेयल ।
 विसमद समद समद पर नतिमतोऽतिमतो नयतु प्रभुः ॥१८॥
 वरतमालतमालदलप्रभासततमा नतमानवदानवा ।
 हरतु मल्लिरमारमारजलिजगतः शरणं शरणं श्रियः ॥१९॥
 निविडमञ्जनमञ्जनसप्रभ ! क्षपदमोक्षदमोक्षदयामृतैः ।
 मुमुनिसुव्रत ! सुव्रतसज्जनान्बुजसुमित्रसुमित्र ! सुमित्रम् ॥२०॥
 भकलिलः कलिलक्षविलक्षण सकलमुत्पलमुत्पललक्षणः ।
 गवि पद विपदं विपदन्तकृन्नमिरमन्दरमं ददतां जिनः ॥२१॥
 सुकविराजिविराजितसंसदा श्रुतमसन्तमसन्तमसं तदा ।
 अगिवदं गिवदं च शिवाङ्गजं महत वै हतवैरुषाङ्गजम् ॥२२॥
 कलिकुमार्गकुमार्गनिरर्गल—द्विपरिपो ! ऽपरिपो ! परिपोषक ! ।
 सुमहसोमहसोऽद्भुत ! पार्थ ! मां त्वमय विस्मय ! विस्मयद्वच २३
 नृदीमदभ्रमदभ्रमदभ्रमप्रथमनः सुमनःसुमनः स्तुतः ।
 अनुमतः सुमतः सुनतोऽनदातपरमः परमश्वरमो जिनः ॥२४॥
 नुनहितानि हितानि वितन्वतां जिनपतेरमृतेरमृतेऽशतुः ।
 व्युतिजनिव्रतकेयलकेयलप्रमदमोक्षदमोक्षमहासि नः ॥२५॥
 अवतु सज्जनमञ्जनयप्रदस्थिरतरा गतरागरिपुर्जिनाः ।
 प्रभवतो भवतो भवतोऽवतो तनतरो नतरो मतगेददृन् ॥२६॥

त्वमसमानसमानसमापयन् जिनसमक्षयमक्षयमक्षयः ।

दलितमानतमानवदानवाक्षतभवाय भवाय मे ॥२७॥

इति जिनेश्वरसूरिभिराद्रितैर्जिनवरा नवरागभिदः स्तुताः ।

प्रपठतां शठतां त्यजतां सतां स्तवमिमं ददतां वरसिद्धिताम् ॥२८॥

*भुवि भविक्रमविक्रमदं जिनव्रजमदम्भमदम्भमदं भजे ।

कमतमानसमानसमानसपरमहंसमहंसमहंसदा ॥२९॥

परमभङ्गमभङ्गमहःप्रदं नमत रत्नतरङ्गततेः पदम् ।

गमसुधामसुधाम सुधामयं श्रुतमुदारमुदारमुदा रदम् ॥३०॥

सुकमलाकमलाकमलाशिनी तमतमामतमामतमाशिनी ।

शिवरदावरदावरदायिनी सत्तनुमातनुभा तनु भारति ! ॥३१॥

[८६]

श्रीजिनेश्वराचार्यसूत्रितं

यमकालङ्कारमयं

श्रीपार्श्वजिनस्तवनम् ।

देववर्माङ्गजं पिष्टदुष्टाङ्गजं कृष्णरम्याङ्गजं कर्मवल्ल्या गजम् ।

निर्जरैः संस्तुतं श्रेयसे संस्तुतं भीतिनिर्दारकं स्तौमि निर्दारकम् ॥१॥

देहिकां लोचनं पाप्मतो मोचनं कामसङ्कोचनं, कायगोरोचनम् ।

दुर्गतित्रोटकं दुर्मतिच्छोटकं घृतविस्फोटकं व्यापदां स्फोटकम् ॥२॥

नीलरत्नावलीविग्रहं विग्रहं ध्वंसमानं स्फुरत्कुग्रहं कुग्रहम् ।

पार्थनायं स्तुवे कामदं कामदं देवदेवं मुदा भामदं भामदम् ॥३॥

उत्कर यो व्रते दत्तविद्रावण सर्वदा सर्वदारिद्र्यविद्रावणम् ।
 तं महामो महामोहसंत्रासकं त्रासकं विद्विषां पार्श्वमत्रासकम् ॥४॥
 गर्भदं कर्मदन्तीन्द्रपञ्चाननं स्तौमि राकागशाङ्कात्रजैत्राननम् ।
 श्रीजिनं श्रीजिन नादिनां वादिना शुद्धबुद्ध्या मुराचार्यसंवादिनाम् ॥४॥
 सारवक्षस्तट रत्नराजिस्फुट सद्गुणैरुद्भटं तेजसाऽत्युत्कटम् ।
 कीर्तिभाज नमामो नमामोदक तीर्थराजं स्मराम स्मराम प्रभुम् ॥६॥
 नागराजध्वज प्रह्वशक्रवज देहिना दर्शितप्राञ्चमुक्तिव्रजम् ।
 सथयामो जिन सन्मत सन्मत श्रचश्वसेनस्य वाऽऽनन्दन नन्दनम् ॥७॥
 मोहन मोहनया वह भिन्दते दर्पकन्दर्पकन्द समुच्छिन्नते ।
 साध्वस साध्वसं तोषद गोपद विघ्नते विघ्नतेरूवा नमस्तीर्थराट् ॥८॥
 जीवराजीवराजीवराहस्करो पुष्पकोदण्डकोदण्डनिर्जित्वरः ।
 धूततीर्थाधितीर्थाधिनाथ सुख रात्वसौ भाग्यसौभाग्यवृद्धिप्रदः ॥९॥
 भीमद नीमद संहरन्त नृणा सत्क्रम सत्क्रमं विरुम विभ्रतम् ।
 गूरस तूरसद्काशतेजःपद शुभ्रभाः शुभ्रभा कीर्तिमर्चं जिनम् ॥१०॥
 यो विजिग्ये तपःकाम्ठं कामठ दुर्गतिद्वारसम्पातकम्पातकम् ।
 त नमामो मुनीपावन पावन तीर्थप क्रोधविध्यापनं ध्यापनम् ॥११॥
 जगद्भावलक्ष दलक्ष यशोभिः प्रभारागिनाशंशिवास जिताशम् ।
 सुधामाङ्गमव्याधिमाधिच्छिद नमामोऽनमामोदमीश दमीशम् ॥१२॥
 वरीय.समाधि. समाधिप्रमोषखिलोर्कामहोदो महोदोपशोप ।
 नमद्युक्षमेगक्षमेशः स पार्श्वस्तनोतु प्रमोदं प्रमोदश्चित्तं नः ॥१३॥
 शमीशः शमीश कुबोधान्यकान्ते महीयोमहीयो भृश व्यातनोतु ।
 समेऽतः समेत. श्रिया कष्टकूपप्रपातात् प्रपातात् प्रभु. पार्श्वनाथ. ॥१४॥

मलानामलानाय बोभूयमानः शमानाशमानाय मालोयमानः ।

घनानां घनानां रुचिं प्रास्यमानः स्वकान्त्या स्वकान्त्या

नितोऽव्याजिनो माम् ॥१५॥

सुखाने ! सुखानेकधाम्नां कधाम्नां भवाने भवानेतृकोऽपि च्छिदेऽर्हन् ।

प्रमाद प्रमादक्षयाय क्षयाय व्रजस्य व्रजस्य प्रधानस्य लब्ध्वै ॥१६॥

क्षमाद क्षमादस्वपादप्रसादभ्रमादभ्रमादप्रणाश प्रणादम् ।

महाना महानागदंकार ! सार ! प्रभो ! मे प्रभोमे दिश त्वं जिनेन्द्र ॥१७॥

मनोभूषणं भूषणं विश्वविश्वे महःपूषणं पूषणं मोहवृत्ते ।

समध्यासितं ध्यासितं नम्रदेवं रमाराजितं राजितं नौमि देवम् ॥१८॥

धुसन्मौलिसन्मौलिपृष्ठाङ्घ्रिपद्मः सुकल्याणकल्याणसिंहासनस्थः ।

समाधानमाधानदक्षो मतक्षो रमा रातु मारातुरत्वच्छिदेऽर्हन् ॥१९॥

योगतो योगतो निवृत्तिं निवृत्तिं नीरतो नीरतोपप्रदस्तीर्थपः ।

साधितः साधितन्याधिनाशोऽवतादानतो दानतोशाब्धिभिर्वै बुधैः ॥२०॥

इति जिनेश्वरसूरिनुतो गुणै-

रमलसत्क्रम ! देहि शिवालयम् ।

त्वमिह पार्श्व ! कृतप्रणतप्रभा

रम ! लसत्क्रम ! देहि शिवालयम् ॥२१॥

[८७]

श्रीजिनप्रभसूरिप्रणीतः

श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तवः ।

(श्लेषमय)

यं सततमक्षमालोपशोभितं सेवतेऽमरालीशः ।

कमलासनः स्वयम्भूः स श्रीमान्नाभिभूर्जयति ॥ १ ॥

अहितासननिष्णातः पुरुषोत्तमसश्रितः ।

विनतानन्दनो विश्वविनेताऽवतु वो जिनः ॥ २ ॥

श्रीजयचन्द्रसूरिकृता

अथचूरिः ।

कमलासनाः सनोति-ददाति । 'पण्यी दाने' इत्यस्य । इन्द्रः । सर्वातिशयमूचनी प्रथमार्थापक्षे स्वयम्भू-महता । कमलासन यस्य स तथा । इतः । सवत इति सण्टङ्कः ॥ १ ॥

हिंसादिमरूपजपराणां परेषां नाशय-साधुस्याऽक्षणपादादीनां अहितानां अमने-निराकरणे निष्णातः-निपुणः । विनतानां-प्रणतानां आनन्दन-मोदकः । विश्व विनयाति-सार्वभौमवशीलः विश्वविनेता । पक्षे अर्हानां-सर्पाणां तामन-क्षयनयने दक्ष । पुरुषोत्तम-विष्णु सश्रितः । विनता-मुपर्जा तस्या नन्दनो-गण्ड इत्यर्थः । विश्वेषां सर्वेषां योनां-पक्षिणां नेता-प्रभुः ॥ २ ॥

श्रीमान् कैरवन्धुरविलोचनो गारुडच्छविवर्षुः ।
 शम्भवजिनोऽस्त्वहीनस्थितिभाक् तादर्यध्वजः प्रीत्यै ॥ ३ ॥
 मुदेऽभिनन्दनः स्ताद् वः सुमद्रामोगभाजनम् ।
 सद्धर्मसंयुगरतो भवजैत्रः कपध्वजः ॥ ४ ॥
 हर्षितकोकविनिबहस्तुत्योदयजनयितः कृतान्तस्य ।
 श्रीसुमते ! जीयाश्चिरमिन ! त्वमुच्चैरुपाहन्तः ! ॥ ५ ॥

अवचूरिः ।

कैरवन्धुरे विलोचने-नयने यस्य स तथा सुवर्णच्छविशरीरः ।
 समां स्थितिः-भाचारं चैत्यतरु-प्रवक्षिणां-सङ्घप्रणामादिकां भजते
 यः स तथा । तादर्य-अश्वः ध्वजो-लाम्बनं यस्य । पक्षे श्रियः पतिः ।
 कैरवन्धुरवी-चन्द्रसूर्यौ विलोचने यस्य स तथा । मरकतकाभितकायः ।
 अहीनां इतः-शेषनागराजः तत्र स्थिति-स्थानं भजते यः स तथा ।
 तादर्यो-गरुडो ध्वजः-वाहनं यस्य ॥ ३ ॥

शोभनानां-भद्राणां यः अभागः-विस्तारः तस्य भाजनं-
 आस्पदम् । सन्तम्-शोभनम् । देशविरतिरूप धर्मं सयुनक्ति इति
 सद्धर्मसंयुक् जनेषु इति गम्यते । अविद्यमान रत्न-कन्दर्पो यस्य स
 तथा । उद्गमुक्तादिस्वात् विद्यमानलोपः सत्तरज्जेता । वानरलाम्बनः ।
 पक्षे सुमद्रा-अर्जुनभार्या तस्या यो भोगः-सेवने तस्य स्थानं तस्का-
 रिस्वात् एवं उक्तिः । सद्धर्मणा-प्रधानधनुया याण्दीवामिधानेन
 सयुगे-सङ्ग्रामे रतो-रतिमान् । हरज्जेता-किरातरूपधारिणः दम्भोः
 तेन रणे पराजितवान् अर्जुनः ॥ ४ ॥

हर्षिता-हर्षं प्रापिता कुः-पृथ्वी येन स तथा । तस्यामन्त्रगम् ।
 ' राक्षसिद्धकृतेभ्योऽन्तः ' (अभि. का. २ श्लो. १५६) इति
 निष्पद्यवचनात् । कृतान्तः-सिद्धान्तः तस्य हे जनायेतः !-निष्पादक !
 पक्षे हर्षितं कौक्यशानां योनां-पक्षिणां निबहो येन । कृतान्तस्य-
 यमस्य पितुः !-सूर्य ! रात्रिविनाशक ! ॥ ५ ॥

पद्मप्रभः सौमनसं धर्मे बिभ्रत् सदागये ।

उमाविभूषितः पातु प्रद्युम्नः श्रीधराङ्गजः ॥ ६ ॥

विधुरविधिपणस्नेही पृथ्वीतनयः सुवर्णवर्णतनुः ।

भवतु सुपाश्वो भयदप्रतीपचर्यः श्रिये वक्रः ॥ ७ ॥

चन्द्रप्रभ ! श्वेतरुचे ! तावकी मूर्तिरस्यति ।

ताप प्रजाया विश्वस्यास्ततमादधती *शशम् ॥ ८ ॥

अचचूरिः

सुमनसा भव सौमनसः शुद्ध इति यावत् त धर्म सदागये-
चित्ते धरन् । यशोऽलङ्कृतः । प्रकृष्ट द्युम्न-यल यस्य स तथा ।
श्रीधर-प्रभोः पिता । पक्षे पौष्य चाप धरन् । सदा-निरन्तरम्-
शय-करे हस्ते । उमाविभुना-ईश्वरेण उषित-वर्धः । 'ऊष दाह'
इत्यस्मात् के । 'ऊष रुजायाम्' इत्यस्मात् के ऊषित । कन्दर्पः ।
विष्णुतनयः श्रीनन्दनत्वात् ॥ ६ ॥

मन्देषु-विशिष्टमतिषु च स्नेही तत्कृपाकारित्वात् भगवतः ।
पृथ्वी भगवतो माता । भवदानां रोगादीनां प्रखीपा-प्रतिकूला चर्या-
विहारो यस्य स तथा । तस्मिन् विहरति तेषामभावात् । पक्षे
चन्द्रसूर्यवृहस्पतीनां मित्रम् । ज्योतिःशास्त्रप्रसिद्धत्वात् । मङ्गलः ।
कुङ्कुमवर्णः । भयकारिणो वक्रा चर्या यस्य स तथा । वक्रगामित्वाद्
वक्रः ॥ ७ ॥

सितकान्ते ! निरावृत्ताज्ञाना । तन्वती शम् ।-सौम्यम् ।
पक्षे चन्द्रः प्वस्तान्धकारा । शश-लाम्ब्यन धरन्ती ॥ ८ ॥

* आदधती शशम् । पक्षे आदधती हे ईश ! शम् ।

नारीणां हृदि निवसस्यनिरुद्धगुरुप्रथोऽवलशरीर ! ।

रामेय ! मकरकेतो ! सुविधे ! वृषभासनविदग्ध ! ॥ ९ ॥

जनतापापहृत्कुल्याञ्चितश्रीरमृतप्रदः ।

हरिस्तोमाभिनन्द्यो वः शीतलोऽन्याद् घनागमः ॥ १० ॥

अवचूरिः

अरीणाम्-भगवदाज्ञालोपकारित्वात् मिथ्यादृष्टीनां हृदि निवास
न वितनोपि । अस्खलितप्रौढकोर्ते ! शुक्लवर्णत्वात् श्वेतकाय ! ।
रामाभगवन्माता तस्या भपत्यम् । 'क्याप्यूढः' (सिद्ध ७ १/१ ।
७०) इत्यनेन एवपि रामेय ! । मकरलान्छन ! । पुण्यप्रकटननिपुण ! ।
एतान्यामन्त्रणपदानि । पक्षे स्त्रीणां चित्ते निवससि । अनिरुद्धो-
ऽनङ्गसुतः । 'अनिरुद्ध सुतस्तस्य' ()
ततस्तस्य गुरुः पितृत्वात् । ततो निरुद्धगुरुरिति प्रथा-कीर्तिर्यस्य स
तथा । अथवा अनिरुद्धेन गुर्वी वृथा यस्येति तस्य सम्बोधनम् ।
वृज्ज्वलः-शृंगारो रस स शरीर यस्य स तथा मग्मयत्वात् ।
तस्य । श्रीनन्दनः । मकरध्वज । वृषभासन-ईश्वरस्तेन विशेषेण
दग्धः ॥ ९ ॥

प्रजापापहारकः । कुलीनं पूजित !-स्तुत ! । अष्टमहाप्राप्ति-
हार्यादिका श्रीर्यस्य स तथा । 'महानन्दोऽमृत सिद्धिः' (अभि०
का. १, श्लो० ७४) इतिवचनात् अमृतप्रदः-सिद्धिद । इन्द्रसमूहस्य
पूज्यः । वनः परतीयः छेत्तुमशक्यत्वात् । निविडः आगमः-समयो
यस्य स तथा । पक्षे लोकतापविनाशकः । कुल्यासु-नदीषु अञ्जिता
समवया बदकरूपा श्रीर्यस्य । कुल्याभिः अञ्जिता-भङ्गीकारतः
पूजिता श्रीर्यस्येति वा स तथा । नोरदायक मण्डूकगणस्पृहणीय-
वर्षाकालः ॥ १० ॥

प्रीयाद् व काञ्चनरुचिराजीवाध्यासिनी नलिनहस्ता ।

विष्णु प्रमोदयन्ती श्रीश्रेयासस्य सा मूर्तिः ॥ ११ ॥

तिरस्कुर्वन् कायकान्त्या सिन्दूर महिषध्वज ।

समवर्ती वासुपूय सूर्यानन्दी सुरवाय व ॥ १२ ॥

विमलः सौम्योऽश मे भोगासक्तः स हेलया हन्यात् ।

हरितालसमानरुचिर्यः श्यामापतिमतोपयत ॥ १३ ॥

अथचूरि ।

सुवर्गवर्णा । जीवानां आधि मनोव्यथां अस्पति इति-क्षिपरीत्ये
वशीला या सा तथा । कमल हस्ते लक्षणत्वेन यस्या सा । तथा विष्णु
भगवत्पितर नन्दयन्ती । प्रसिद्धा । काञ्चनकान्तिकमलोपवशिका ।
कमलकामलकरा नारायण श्री. ॥ ११ ॥

अतिशायिरत्नकाञ्चिस्त्वात् सिन्दूरमध कुर्वन् इत्यर्थः । महिषला-
ञ्छन । मध्यस्थ । सूरिणां-विदुषां आनन्दनशीलः । पक्षे मुश अति-
तकान्तित्वेन अति-रूपाञ क्षिपन् । महिषवाहनो-यम सूर्यमुत्तवात्
सूर्यानन्दनशील ॥ १२ ॥

अभीम दु स मम सांसारिकसौख्येष्वसक्त । प्रसिद्ध । वेगेन ।
हन्तु । हरितालेन पीतत्वेन समाना गविर्यस्य स तथा, सुवर्गकान्ति-
रित्यर्थ । श्यामाख्या भगवतो माता तस्या पति-भर्ता श्रीकृष्णवर्मा
त निजपितरमित्यर्थ । पक्षे बुध-सोमस्यापत्यमिति श्रुपत्ते । पला-
भिधया निजप्रियया सह-साक सौख्यासक्त इत्यर्थः । हरिता नीला ।
आ-समन्तात् 'लस लपमे' इत्यस्मात् ज्ञाने लभमाना-लसनशीला
रुचिर्यस्य सः तथा । कोऽयं ? 'साहित्ये कालबीजयोरेवम्, इति-
कृत्वा श्यामाङ्ग इत्यर्थः । श्यामा-रात्रिस्तस्या पतिं चन्द्रमसम् तदु-
श्रवात् तदानन्दकारित्वं बुधस्य ॥ १३ ॥

वया जनसुहृद्रूपः पातु वो धारयन् क्षमाम् ।

भूरिसोगविरोचिष्णुरनन्तो विष्णुना श्रितः ॥ १४ ॥

पाठान्तरे—

मञ्जुलाङ्गलसञ्छायश्चन्द्रगौरसुरादतः ।

जीयादनन्तः श्रीज्येष्ठो भीमतालोपलक्षितः ॥ १५ ॥

अथचूरिः ।

प्रधानाम् । प्रशस्त्यः सुहृत् सुहृद्रूपः प्रशस्तार्थं रूपम् प्रत्ययः ।
ततः पष्ठीसमासः । क्षान्तिम् ॥ अनेकभोगविमुखः । इन्द्रेण श्रितः ।
पक्षे—प्रधानाङ्गनसमानरूपः । ननु सितवरकान्तित्वात् श्लेषनागराजस्य
इदं विशयणमनुपपन्नम् । नैवम् । सितत्वेनाऽसितत्वेन च तस्य
द्विधापि शास्त्रे प्रसिद्धत्वात् । कथमेतद् ? इत्युच्यते ‘स च श्यामो-
ऽथवा शुक्लः सितपङ्कजलान्धनः’ (अभि कां ४, श्लो. २७४) इति
निघण्टुवचनप्रामाण्यात् इति । पृथिवीम् । अनेकफणविराजमानः । शेषा-
हिः नारायणेन श्रितः तत्पृष्ठशायित्वात् तस्यैवमुक्तिः ॥ १४ ॥

मञ्जुला, प्रभोरमाऽङ्गस्य लसन्ती छाया-कान्तिर्यस्य । नन्वेतावता
भगवतः कान्तेः शोभनत्वप्रवगातम् सामान्येव । पर अर्हतां पञ्चवर्णसम्भ-
वेन च वर्णविशेषावगातिः । इत्याह ‘चन्द्रगौर’ इति ‘चन्द्रो र्वर्णकर्पूरी’
() इति वचनात् चन्द्रगौरः—कनककान्तिरित्यर्थः-
देवाश्रितः—कमलाप्रधानः सौन्दर्यभावरान्वितः । पक्षे चारुदलसशोभः
‘अवदातगौरशुभ्रवलक्षधवलार्जुनाः’ एकार्थाः (अभि, का. ६ श्लो. २९)
इतिवचनात् चन्द्र इव गौर सितः—भेतवर्ण इत्यर्थः । मदिरासक्तः
प्रियमपुत्वात् तस्य । बलभद्र—कृष्णाग्रजत्वान् श्रियो ज्येष्ठ भीमो यस्तालः-
स ध्वजे यस्य स तथा ॥ १५ ॥

सदयो व्यानगरीयानमोदयददीपयच्च भानुकुलम् ।

यो वैदेहीहितकृत् स श्रीरामो जयति धर्मः ॥ १६ ॥

नयज्ञपुरुषाधारो वहन्नवसुधाधरम् ।

अहीनः कोऽपि पायाद् श्रीगान्तेर्विस्तरो गिराम् ॥ १७ ॥

रुचिताम्र सद्वात्रीधवनतमाश्रितमशोकपुत्रागै ।

विभ्राजिमृदुलताद्य स्तुवेऽनन पदयुग कुन्थोः ॥ १८ ॥

अवचूरिः ।

दयासाहित । ध्यानेन गरीयान् । भानुसञ्चितस्य निजपितु कुल
प्रमोदितवान् दीपितवांश्च । वं-निश्चितम् । वैदिना ईहितकारक ।
भियाभिराम । पक्षे प्रधानाऽयोध्यासज्ञा नगरी । तत्सम्बन्धिनो जनान्
प्रमोदयन् अदीपयच्च सूर्यवक्ष, सूर्यवक्षेत्वात् तस्य । वैदेही-सीता
तस्या हितकारी ॥ १६ ॥

गणधरादीनां विभ्रामभूमित्वात् आधार, प्रधानसुधासादस्य
वहन् । सर्वगुणसम्पूर्य काश्चिदपूर्वं वागीप्रपन्न । पक्षे अहीन-शेषत
स्य नवीनायमाह नयज्ञपुरुषाधार' विष्णुविभ्रामभूमि । न धारयन्
वसुधामारम् ॥ १७ ॥

कान्त्यारणम् । प्रधानपरिवृद्धैर्नतम् । गतशोकपुरुषकाण्डेराधेनम् ।
शोभनशोलम् । सौकुमार्येण समृद्धम् । रक्षकम् । पक्षे रुचिरचूतम् ।
शोभनामलकोधवानी नतरत्वात् वनमपि नतमुच्यते 'अदृष्टा काण'
इतिवत् । अशोकपुत्रागै वृक्षविशेषे साहितम् । पक्षिविराजमानम् ।
मृदोभिलताभिराव्यम् । वनमिति विशेष्यम् ॥ १८ ॥

अवामनतरङ्गौको गभीरस्तिमिराजितः ।

त्रिये समकरो वः स्तादस्नाथो महोदधिः ॥ १९ ॥

मल्लिर्महाबलोऽनलसख्यातिप्रथित उच्चकै रयवान् ।

विदधदहिंसोपचयं पुनातु हरिणादतो भव्यान् ॥ २० ॥

कृतभूतनयादेश उच्चैरक्षोभयावहः ।

सौमित्रिर्नन्दतात् पद्मानन्दनो मुनिसुव्रतः ॥ २१ ॥

अवचूरिः ।

अनुकूलः सन्तो ये जतास्तेषां भक्तिरागस्य स्थानम् । अनुप्लवः ।
अज्ञानेन अजितः । निरुपमहरत-सम्प्रीहस्तः आविषमहस्तो वा । तेजो
धारयन् । महानां-वत्सवानां वदधिर्वा । पक्षे उच्चरङ्गाखानां स्थानम् ।
पर्वतभीक्षेपकः । मत्स्यशोभितः । मकरैः सहितः । महान् समुद्र इति
विशेष्यम् ॥ १९ ॥

अतिशायिबलः । भगवदकीर्तिप्रख्यातः । भाग्यवान् । कुर्वन् जीव-
दयाशेषम् । इन्द्रं प्रतिपन्नः । पक्षे वायुः ओम्नेमिदया अतिविख्यातः ।
वेगवान् सर्प सरोपम् । सृगं प्रतिपन्नम् तस्य हरिणवाहनत्वेन, पृथ-
दशत्वात् ॥ २० ॥

सम्पादितसद्भूतनयोपदेशः, कृतजन्तुनयादेशो वा । स्थिर-
लक्ष्म्यावहः । सुमित्रस्य राज्ञोऽपत्यम् । पद्मा भगवतो जननी । पक्षे
कृतसोतादेशः । रक्षसां भयावहः । सुमित्राया अपत्य लक्ष्मण इति
विशेष्यम् । पद्मोऽष्टमवलदेवः ॥ २१ ॥

असमाननक्रमकरं समाश्रयं जलपतञ्चिवर्गाणाम् ।

नमिनाथं सज्जनदत्तरत्नमानमत भुवनपतिम् ॥ २२ ॥

श्रेयः संवरदस्य श्रीनेमेर्लीला तनोतु वः ।

पिप्रतो जगति गोभिर्यादवोल्लासवर्द्धिनी ॥ २३ ॥

अमृतकरः पार्श्वजिनो हरिणाङ्कितविग्रहः कलानिलयः ।

नन्धात् तमालसत्तमरुचिरच्छविरोपधीभर्ता ॥ २४ ॥

धत्ते योजनलक्षोच्चैर्मानं योगधुरन्धरः ।

कल्याणगोत्रः श्रीवीरः सोऽस्तु सन्नन्दनः श्रिये ॥ २५ ॥

अवचूरिः ।

निरुपममुखचरणपाणिम् उपलक्षणत्वात् सर्वाङ्गसुभगम् । जट्टे
पततां होयमानानाम् धर्मार्थकामानां आधारम् । राजाश्रयस्थायां
युक्त्या तन्निषेवणात् । सत्प्राणिबलसानुरागम् । जगत्पतिम् । पक्षे
महान्तो विसृष्टा वा नक्षत्रकरा-जलचरजन्तुविशेषा यत्र । जलप-
क्षिसमूहानां आधारम् । अमन्दाः स्वनन्त कण्ठोला यत्र । भुवन-
जल तर्पति समुद्रमिति विशेष्यम् ॥ २२ ॥

शिवसुखं कर्म । पालयन्तीति । विधम् । वाग्भि । पक्षे
शम्भरं-जलम् तदोऽम्बुदस्तस्य । पूरयन्ती भुव जलैः या दवानल्लृदि-
च्छेदिनी ॥ २३ ॥

शिवकरः । अहिना लान्छितवपुः कलानां स्थानम् । तमालो
वृक्षविशेषस्तद्वदुचिरच्छविः । अच्छा-स्वच्छा विगतरोगा धीर्यस्य स
तथा । भर्ता-स्यामो । पक्षे चन्द्रः-मृगाङ्कितवपुः । षोडशोऽश-
कला । रजना-लसत्तमा रुचिरा च्छविर्यस्य । औपधीना पति-
भर्ता इति तत् कर्मणि द्वितीया शस् ॥ २४ ॥

रोचनविषयग्रामा समुद्रसहिता समानगोपचिता ।

अवनी पारगतानां पुनातु वः पञ्चकल्याणी ॥ २६ ॥

मुक्तिश्रीमृगलोचनास्तनघनाश्लेषक्रियालङ्कृताः

श्लेषालङ्क्रियया स्तुता इति मया सार्वार्थतुर्विगतिः ।

भीरुत्योद्भवमाजिनप्रभवति कूरापि दूरान् महा-

मोहदमाभृदनीकिनी मयि यथा कुर्युस्तथानुग्रहम् ॥ २७ ॥

*वभूव भद्रैकरतोऽस्तमन्युः जिवालयं प्राप्य महामुखी यः ।

महेश्वरस्तीर्थकृतां समूहः सना कपालादृत एव जीयात् ॥ २८ ॥

अघचूरिः ।

यो भगवान् जनलक्षकृतं मान-पूजां धत्ते । योगे-रत्नत्रये
धुरन्धरः । उक्तमान्वयः । कल्याण सुकृशभिधानो वा । सत्तामानन्दनः ।
पक्षे योजनलक्षप्रमाणम् । उच्चैर्मानं धत्ते । यः अग्रेषु धुरन्धरः ।
कल्याणं-सुवर्गं गोत्रः-पर्वतं सुवर्गाचलो-मेरुरिति विशेष्यम् ।
शोभननन्दनवनः ॥ २५ ॥

रोचन इति कर्तर्यम् विषयग्रामः-शब्दादिरागः रुच्यः स
यस्याम् । सहर्षसाहिता भक्ता असमाना गोपा-इन्द्रास्तैश्चिता-
ग्याता । यद्वा समुदिति पृथग् विशेषणम् । जगतां हर्षदायकत्वात्
रसेभ्यो हिता तत्समये तद्दृष्टिभवेनात् असमानगोपचितेति पृथग्-
प्रीतिरक्षणादिकारिणी । पक्षे रुचिरस्यानदेशग्रामा । आन्ध्रयुक्ता । समा-
समप्रा नगैः-दीकैः उपचिता ॥ २६ ॥

मुखैकनिरतः राजावस्थायाम् भद्रा पृकृता यस्येति वा मुखा-
दिवात् कस्य पानिपातः निरस्तक्रोधः । सिद्धिं सम्प्राप्य महा-
सुखोयमूचेति सण्टङ्कः । महास्वामो नाकपालः-इन्द्रस्तेनारत्नः । पक्षे

सत्तारकं मेघविरुद्धमस्तु सन्मङ्गलं सद्बुधजीवकाव्यम् ।
 मोहारिभजिष्णुपदं जिनेन्द्रश्रुतं मुदे मन्दतमोवियुक्तम् ॥२९॥
 जगद्गुहामृद्धिभरस्य दाता शयस्फुरद्भासुरह्रादिनीकः ।
 प्रकर्षदो मोरसभावितानां पिपर्तु वंशं वरदो महेन्द्रः ॥३०॥

अवचूरिः ।

मद्रो-वृषभो भद्रा-गङ्गा वा तत्र रतः । ध्वस्त ऋतुस्तान्निरासक-
 त्वात् । शिवा-गौरी तस्यां रुच्य-रतिम् । महेश्वरः-शम्भुरिति विशेष-
 ष्यम् । सदा कपाल प्रतिपन्नः ॥२८॥

सतां तारकम् । मे-मम अघ-विरुद्ध तद्भवसित्वात् । सद्भिः
 बुधैर्जीविः काव्य वर्णनीयम् । मोहारेपुभञ्जनशोळानि पदानि यस्य ।
 अमन्दाऽज्ञानावियुक्तम् । पक्षे शोभनतारकम् । मेघैः विशेषेण रुद्धम् ।
 मङ्गल-बुध-जीव-क.व्या ग्रहा जीवकाव्यो-गुरुशुक्रौ । चन्द्रमसा-
 चन्द्रेण हारीणि भानि यस्मिन् । जिष्णुपदं-व्योमेति विशेष्यम् ।
 शनिराहुभ्यामवियुक्त-सहितम् ॥ २९ ॥

विश्वद्रोहिणी ऋद्धिभरस्य छेदकः 'दाबक् लवने' ()
 इतिधातुः शये-इस्ते स्फुरन्ती-भासुरा ह्रादिनी-वज्र यस्य
 स तथा । प्रहर्षदा वमा-कीर्त्तिः कान्तिर्वा यस्य । भक्तिमता । वासवः ।
 पक्षे जगद्गुहो-गृह्णाः । 'अदीर्घाद् विरामकव्यञ्जने' (सिद्ध० १।३।३२)
 इति यस्य द्वित्वम् । आशये लक्षणया मध्ये-स्थाने वा । ह्रादिनी-
 विद्युत् । मोरा-मयूराः उणादौ ओरप्रत्ययान्तौ मोरशब्दः । तेषां
 सभायां भाविताः-प्राप्ताः । शम्बरदो-जलदः । स पिपर्तु-पाक-
 यतु ॥ ३० ॥

॥ इति श्री जिनप्रभसुरिकृतस्तोत्रावचूरि श्रीजयचन्द्रसुरिकृता ॥

[८८]

श्रीजिनप्रभसूरिप्रणीतः
श्रीऋषभदेवाज्ञास्तवः ।

नयगममंगपहाणा विराहिआराहिआवि सपमाणा ।
भवसिवदाणसमाणा जिणवरआणा चिरं जयतु ॥१॥
इक्कु चिय तुह आणा दुहं सुहं देइ सामियाणंतं ।
इक्कावि मेहबुट्ठी विसं व अमिअं व पत्तगुणा ॥२॥
भमिओ भवो अणंतो तुह आणाविरहिण्हिं जीवेहिं ।
पुण भमियन्वो तेहिं जेहि न अंगीकया आणा ॥३॥
जो न कुणइ तुह आणं सो आणं कुणइ तिहुअणत्सावि ।
जो पुण कुणइ जिणाणं तत्साणा तिहुअणे देव ! ॥४॥
तं पुण्णं पडिपुण्णं तं मइनिउणं अणोवमं सामि ! ।
जेण जिणनाह ! सम्मं जाणिज जहट्ठिआ आणा ॥५॥
नरयगई वि हु सगो तुह आणाभाविआण भविआणं ।
सगोवि नरयअहिओ जिणवरआणाविमुत्ताणं ॥६॥
तुह आणाभट्ठाणं तिलोयलच्छीइ नाह ! न हु सुक्खं ।
आणाजुत्ताण पुणो न देइ दुक्खं दरिदं पि ॥७॥
तुह जिणवरिंद ! आणा विराहिआ जं पमायदोसेण ।
भवं भमंतेण मए तं मिच्छा दुक्खं होउ ॥८॥
निउणमईगम्माणा ववहारेणं न निजए सम्मं ।
निच्छयओ पुण नियमा तुह जिण ! भणिअं पमाणं मे ॥९॥

मिच्छत्तावत्ततो पत्तो तुह आणतरुवरच्छाय ।

ता तत्थ कुण पसाय सामी विस्सामदाणेण ॥१०॥

इह विण्णत्तो जिणपहु !

जिणपहसूरीहि जगगुरू पढमो !

विण्णत्तोइ पसाय

निब्बिग्घ कुणउ अम्हाण ॥११॥

[८९]

श्रीजिनप्रभसूरिप्रणीतः

श्रीपार्श्वनाथलघुस्तवः ।

(नवग्रहश्लेष)

दोसावहारदक्खो नालीयायरवियासगोपेसरो ।

रयणत्तयस्स जणओ पासजिणो जयउ जयचक्खू ॥१॥

अथध्वरि ।

दोपादोनां-भूतादीनां अपहारे-दूरीकरणे दक्ष-समर्थ ।
' नाली० ' न अलीक-असत्यवचने आदर विकाशयितुं गोप्रसर-
वाक्समूहो यस्य स तथेति । रय० ' रत्नत्रयस्य-ज्ञानदर्शन-चारित्र्य

टिप्पणकम्

१ गौ-वाणी किरण च । २ पक्षे रत्नात्मज-यम । ३ पक्षे
जगच्चक्षु-सूर्य ।

कयकुवलयपडिवोहो हरिर्णि कियविग्गहो कलानिलओ ।

विहिआरविंदमहणो दिअराओ जयइ पासजिणो ॥२॥

अवचूरिः ।

रूपस्य जनकः— उत्पादकः इत्यर्थः । पार्श्वजिनो जयतु ' जयचक्षू ' जगत्चक्षुः—विश्वलोचन इत्यर्थः । अथ जगत्चक्षुः—भादित्य प्रथमग्रहो जयतु । क्रियासम्बन्धः । स च कथम्भूतः ? ' दोसा. ' इति पदम् । दोषाया—रात्रेः अपहारे दक्षः रात्रिच्छेदकत्वात् इति । ' नाली० ' नालीकाकरविकाशी—कमलखण्डविकाशी गोप्रसर—किरणप्रचारो यस्येति । तथा ' रमण० ' इति रत्नात्मजस्य—रत्नादेवोत्पन्नोः यमस्य जनकः—पिता जयति ॥ १ ॥

कृत कुवलयस्य—पृथ्वीमण्डलस्य प्रतियोगो येन स तथेति । ' हरि० ' हरिणा—सर्पेण अङ्कितो विग्रहो—देहो यस्य ॥ तथा । सर्प-छाच्छनधारिस्थान् । ' कलानिलओ ' इति स्पष्टम् । ' विहि० ' विहितं—कृत अरिहृन्दस्य—वैरिसमूहस्य मयन येन स तथा ' दिअराओ ' इति दितरागः—खण्डितरागः इत्यर्थः । जयति पार्श्वजिनः । अथवा ' दिअराओ ' द्विजराजः—चन्द्रः ॥ च कृतकुवलयप्रतियोग हरिणाङ्किताविग्रहः कलानिलयः विहितारविन्दमयनो जयति ॥२॥

कागया निर्जयन्—क्षिरास्कुर्वन् अमिम्—सङ्कलताम्, दूरम्—अत्यर्थम् । पृथ्वीनन्दनः—पृथ्वा आनन्दकृत् । अक्षर—स्वच्छतरात्मनः परिणामधारकत्वात् । ' जय० ' जगज्जन्तूनां अमृतमिव चाक्यं यस्य स तथेति । सुमङ्गलः—शोभनकल्याणवान् जयति प्रभुपार्श्वजिनः ।

४ हरिः—सर्पः सेनाऽङ्कितः । ५ आरं—अरिसम्बन्धि वृन्दम् ।

६ छिन्नरागः । पक्षे द्विजराजः—चन्द्रः ।

कतीई णिज्जिणितो^१ सिंदूर^२ पुहइनंदणो कूरो ।
 जयंजतु अमयवको सुमगलो जयइ पासजिणो ॥३॥
 उप्पलदलनीलरुई हरिमडल्सथुओ इलाणंदो ।
 रयणिअरदारओ मह बुहो पसीइज्ज पासपह् ॥४॥

अथचूरि. ।

अथवा सुमङ्गल-शोभनो मङ्गलग्रह, कान्त्या शरीरेण निर्जयन्
 सिंदूर रक्तवर्णत्वात् । ' पुहविनदणो वसुधासुत । क्रूरग्रहत्वात् ।
 ' जयजन्तुअमय० ' इति जगज्जन्तूनां अमतो विश्वजनानां अनभीष्ट,
 वक्र घक्रगतित्वात् ॥ ३ ॥

नीलनीरजकान्ति हरिमण्डलै सस्तुतः-इन्द्रमण्डलै कृतः सस्तव
 यस्य स इन्द्रविहितवर्णन । इलाया-धराया आनन्ददायित्वात्
 ' आयुर्वै घृतम् ' इति यावत् ' कारणे कार्योपचारात् ' इति । रज-
 निकरदारक-पापप्रकरप्रदलन ' महबुहो ' महाबुध सर्वज्ञत्वात् ।
 प्रसीदतु पार्श्वप्रभु ।

अथवा ' मह ' इति मम बुधो-ग्रहभेद प्रसीदतु-प्रसादपतो
 भवतु । ' उप्पल० ' इति नीलवर्णत्वात् । ' हरिमण्डल० ' हरिमण्ड-
 लेन सूर्यमण्डलेन सह सस्तव-परिधयो यस्येति सदा दिनकामण्डल-
 स्थायित्वात् इति भाव । अथवा वञ्चितो नित्यसहितत्वात् । इला-
 नदो ' इला नामेति बुधस्त्री तस्या आनन्द प्राप्नोत, रजनीकाः-
 चन्द्र तस्य दारक-सुन इत्यर्थ ॥४॥

दिप्पनकम् ।

१ कान्त्या-शरीरदीप्त्या । २ असिम् खड्गम् । ३ दूरम्-आयुधम् ।
 नन्दन हर्षद । ४ क्रूर-स्वर्णान्तरायम् । ५ जगज्जन्तवमृतवाक्य ।
 ६ कस्याणवान्

नाहिअवायविजडो नायत्थो नायरायकयपूओ ।

सिरिपासनाहदेवो देवायरिओ सिवं दिसउ ॥५॥

रायावडसमुज्जलतणुप्पहामंडलो महाभूर्ई ।

असुरेहिं नमिजंतो पासजिणिंदो कई जयउ ॥६॥

अधचूरिः ।

न आहितवादविदग्धः, ज्ञायस्य-सदाधारे स्थितः (ज्ञातार्थः) नागराजकृतपूजः इति पद व्यक्तम् । श्रीपार्श्वनाथदेवो देवैः आवृतः- पूजितः देवावृतः सुखं दिशतु । अथवा देवाचार्यो-शुक्रः सुखं दिशतु, ॥ च नास्तिकवादविदग्धः तदुपयोगित्वात् लोकायतमतस्य । नाके-स्वर्गे आकाशे वा तिष्ठतीति वा नाकस्य, नागराजपूज्यः-शक्राचिंत इत्यर्थः ॥ ५ ॥

राजावर्त्तः-अत्र नीलोत्पलविशेषः बद्धत् समुग्गबळ तनुप्रभा-

टिप्पनकम् ।

अथो मंडलः ग्रहः कामया सिन्दूरम् । रक्तवर्णस्वाग्मङ्गलस्य । जग-ज्जम्भूनां अमर-अनभीष्टः वक्रो यस्य सः । 'भौमे वक्रे उपप्लवाः स्युः' ।

रत्नोन्निकरनिवारकः । महाशुभः । सूर्यमण्डलासक्तः । इला-शुभपरमी तत्रन्दनः । उपप्लवलीलरुचिः । उभयोरपि साम्यम् नीलवर्णात्वात् श्रीपार्श्वजिनस्य शुभस्य च । रत्ननिकर-चन्द्रः तस्य दारक-पुत्रः ।

नास्तिकानां । अहित । नाकस्यः न्यायस्यः नाको-नागः । देवाचार्यः देवाराज । राजावर्त्तः-नीलोत्पलविशेषः रावटो मणिर्वा । रोप्य इवोग्गबळः । महर्दिकः । क-ज्ञानं वेत्तीति कवित् । पक्षे कविः-शुक्रः । मन्त्राजम्भा 'शुक्रो मन्त्राभवः कान्यः' (अभि० का० २ ओ० १३) शीतह्रस्वः ।

तिमिरासिसमारूढो संतो दुःखावहो जयम्भि धिरो ।
 बहुलतमासरिससिरी जयचक्रवर्तुओ जयउ पासो ॥७॥
 कवलीकयदोसार्येस्मायंडरह अहोतणुविमुक्क ।
 लोआभरणीभूअ पासजिण सत्तम सरह ॥८॥

अचंचूरिः ।

मण्डल यस्य स तथा । महाभूति-महावि करः । असुरे उपलब्ध
 णत्वाद् भवनपतिभिनयमान पार्श्वजिनेन्द्र कविर्जयतु । क-ज्ञा
 वेत्तीति कवी । अथवा कवि शुक्र, स च राज्ञो रूप्यस्य भावर्त्तो
 द्रव तद्वत् समुज्ज्वल तनुप्रभामण्डल यस्य स तथा । यत ' कवि
 स्वयन्तधवल ' (भुवनदीपके श्लो ३४) अथ कविना कथं राज्यशब्दे
 रूप्य-चन्द्रपर्यायवाचित्वादिगति द्रूम । मघाभूति-मघासु भूति-ज
 यस्य स तथा । असुरै-दैत्यैः नमस्यमानो यतोऽसुरगुरुत्वात् इ
 स जयति ॥ ६ ॥

तिमिर-अज्ञान अस्याति-क्षिपतीति शील-स्वभाव धा-सु
 अर्थाद् अत्र मांशसुखलक्षणं तत्र आरूढ-प्रपन्न-सन्तोऽत्र सा
 अष्टादशदोषरहितत्वात् । 'दुःखावहो' दुःखापहं क्षीरिणा क्षीरोत्तम
 नसत्तु.खविषासीति । 'जयम्भि धिरो' जगति-लोके स्थिर-स्थैर्यवान्
 बहुलतमा-अतिशयेन प्रचुरा जगद्वशी-निरुपमा धी-ज्ञानादि
 कश्मीर्यस्य स तथा 'जयचक्रवर्त्तु' जगच्चक्रुरिय चक्रु । भूत सिद्धान्
 यस्य ॥ तथा । जयति पार्श्व । अथवा स्थिर इति धनैश्चर त
 तिमिराणि-मीनराशिस्त समारूढ. सन् दुःखावहो भवति । जग
 बहुलतमा कृष्णपद्मनिशा तयो सत्सी श्रो अत्र धी-शोभा यस्य
 तथा । तथा जगच्चक्रुः-सूर्यसुवर्जयति ॥ ७ ॥

दोषानां आकरा दोषाकरा एवविधा माया सा कवलीकृत
 प्राप्तीकृता येन ॥ तथा त क० । ' इह ' अपत्र समस्तभा

दुरिआहं पासनाहो सिहावमालिअनहो भुवनकेतु ।

दूरं तमरासीओ सत्तमठाणट्टिओ हरउ ॥९॥

१ दोषाणां आकराः माया च, पक्षे चन्द्रसूर्यमण्डलम् ।

२ सम्बोधने

अवचूरिः ।

पहारिखात् । अहो इत्यत्र स्मरणवर्ता सम्बोधने 'तनुविमुक्तं'-भौवा-
रिफशरीरम् । राचगपञ्चकरहितम् 'लोपेति' लोकस्य चतुर्दशरज्ज्वा-
रमकस्य आभरणीभूत-भलङ्कारभूतं पार्श्वजिनसत्तम सर्वजिनोत्तमत्वात् ।
अथवा हे लोकाः ! सत्तमं शोभन राहुग्रह खरत । किंविशिष्टम् !
'कवलीकृतं' आसीकृतचन्द्रसूर्यमण्डलमित्यर्थः । 'अहोतणुविमुक्तं'
अभस्तणुविमुक्तं शिरोमात्रधारकत्वात् । भरणीभूत-भरणीनक्षत्र-
जातम् ॥ ८ ॥

दुरितानि-पापानि पार्श्वनाथो हरतु-दूरीकरोतु । किंवि० ?
शिष्याभिः किरणैः 'यनालि' स्ति व्याप्ता नखा यस्य स तथोक्तः ।
तथा भुवनकेतुः-जगतो ध्वजप्रायः । पुनः किं०? दूर-दूरवर्ती । कस्मात्?
तमोराशितः' मिथ्यादिमोहादितमः पुञ्जाश्च अत एव सत्तमे-भेदे
स्थाने-अक्षये स्थितः । अथवा भुवने-जगति केतुः-नवमग्रहो भुवन-
केतुः ॥ विप्रानि-दुरितानि दूर यथा भवति तथा हरतु । स च
शिक्षया-वृद्धया 'अवमालिय'स्ति व्याप्तम् नभो येन सः । तथा स हि
शिक्षायां वृद्धयते तथा तथा तमोराशितो-राहुसभितराशेः सत्तमे स्थाने
स्थितः । तथा ज्योतिषां सत्तमगृहगो यो विषुवतुन्दाक्रान्तवेदमनः केतुः
इति गमयन्नाह ॥ ९ ॥

इति नवमग्रस्तुतिगर्भे जिनप्रभसूरिभिर्गुम्फित स्तवनं तव पार्श्वे !
पठति यः तमशुभा अपि प्रहा न पीडयन्ति । चन्द्रादीनां शुभ-

इअ नवगहधुइगम्भं जिणपहसूरिहिं गुंफिअं थवणं ।

तुह पास ! पढइ जो तं असुहा वि गहा न पीडंति ॥१०॥

अवचूरिः ।

खेऽप्यधाष्टमद्वादशादिस्थानवशादशुभं, शुभस्तु, तृतीयएकादशादि-
स्थानवशात् पीडयन्त्येवेति अशुभा इत्युक्तमिति । इति स्तवावधूरिः ॥

लिखितेये श्रीचिक्रमपुरे चरे सवरत्सरार्कमुनिरतिशशिवर्षे फागुन-
वदि ८ दिने ॥

टिप्पनकम् ।

तिमिर-अज्ञान अस्यतीति तिमिरासी-मोक्ष तस्य श-सुख
भारुड । शान्त । अतिशयेन प्रवरा-असदृशी श्री-जिनलक्ष्मीरूपा
यस्य स । जगत्पञ्चधुरिष ध्रुव-शास्त्र यस्य स । पक्षे स्थिर-ज्ञानि ।
शेषोक्तः मीनराश्यारुड सन् दुःखावहः स्यात् । कृष्णपक्षनिशासम
वेहः । सूर्यसुत ॥ ७ ॥

कवलीकृतो दोषाणा आकरो माया च येन । दरमम् । भद्रो
सम्बोधने । देहमुक्त-भ्रेष्टम् । पक्षे हे लोका ! सत्तमस-राहुम् । भ-
ण्या जातम् । प्रस्तवम्भ्ररविरथम् । अध शरीरविमुक्तम् ॥ ८ ॥

किरगीर्ष्यासनस्र । पक्षे ब्रूह्मज्यासाकाश भुवनस्य ध्वजप्रायः
दूरवर्ती तमोराशितः सप्तमः । अत एव मोक्षे स्थित । एव भुवने
केतु-नवमो ग्रह दुरित हरतु इति । राहुसन्नितराशे सप्तमस्थानस्थित

‘राहुच्छाया स्मृत केतुर्यत्र राशौ भवेदपम् ।

तस्मात् सप्तमके केतू राहुः स्याद् यत्र चाशके ॥

इति ज्योतिषसार-भुवनदीपक (श्लोक २२) वचनप्रामाण्यात् ॥९॥

‘इयं’ सुगमम् ।

[९०]

श्रीजिनप्रभसूरिप्रणीतं

श्रीगौतमस्तोत्रम् ।

जन्मपवित्तियसिरिमगहदेस अवयंसगुन्वरगामं ।
गोयमगुत्तं सिरिइंदभूइगणहारिणं नमिमो ॥ १ ॥
वसुभूइकुलविभूसण ! जिट्ठाउड्डुजाय ! कंचणच्छाय ! ।
पुहवीउअरसरोरुहमराल ! तं जयसु गणनाह ! ॥ २ ॥
समचउरंसागिइमय ! संधयणं वज्जरिसहनारायं ।
कलय ते कावि सिरि देहे तुह सत्तकरतुंगे ॥ ३ ॥
सह दसदिण्हिं जण्णं मज्झिमपावाइ तुह कुणंतस्स ।
माणो वि हु बोहिफलो अहेसि तुह वीरदंसणओ ॥ ४ ॥
वेयपयत्थे तुह जीवसंसण जिणवरण विच्छिन्ने ।
निक्खंतो तं पडु ! लहु पचहिं सह खंडिअसणहिं ॥ ५ ॥
वइसाहसुअइक्कारसीइ पुव्वण्हदेसकालंमि ।
महसेणवणे पण्णासवच्छरंत्ते सि पव्वइओ ॥ ६ ॥
गिहिभावे अं तुमए सम्भं आराहिओ महावीरो ।
तेणम्भासेण तमेव सेवसे समणभावेवि ॥ ७ ॥
पण्णासलिले सित्तो जिणेण तिपइक्कतिल्लविंदू ते ।
वित्थरिओ तह तक्खण दुवालसंगप्पणयणेण ॥ ८ ॥

इगवीससयक्खरसूरमतसवणाउ झत्ति संजाया ।
 आमोसहि—विप्पोसहिपमुहं तुह छद्धिरिंछोली ॥ ९ ॥
 तुह अग फरिसिय ज फासइ पवणो जलासयाण जल ।
 त पीऊण मणुस्सा उर्विति छम्मासमारुग्ग ॥ १० ॥
 तवपि होइ हेम निट्ठीणकाइआविलित्त ते ।
 तिहुयणअच्छेरकर जयइ अहो जोगमाहप्प ॥ ११ ॥
 नूण विसिट्ठफल्य थावरत्तिथाउ जगम तित्थ ।
 इअ अट्ठावयमुज्झिय ते रिसिणो त चिअ छीणा ॥ १२ ॥
 फोडिन्नदिन्न—सेवालि—तावसा तिजुअ पनरस सया य ।
 अप्पा य तप्पिआ पहु । इग पायसपटिगहेण तए ॥ १३ ॥
 अक्खीणमहाणसलद्धिणो अ तुह नामगहणमित्तेण ।
 अज्जवि ल्हत्ति भविआ मणचुविअरिद्विसिद्धीओ ॥ १४ ॥
 पहु । अने ढायारा सत चिअ बधु विअरिउ पइणो ।
 त पुण सदिविस्वआण विअरसि केवल्लमसतपि ॥ १५ ॥
 परिसाइ तिसट्ठिअहिअतिसयपासडिवयणविण्णासा ।
 तुह वयणनीरपूरे इक्कमिवि तणमिव तरति ॥ १६ ॥
 इअरउउमत्थसुअमयपसमत्थ चेव दत्थुवितीए ।
 आणदोहिवइअरे तुह खल्लिअ सुव्वए नूण ॥ १७ ॥
 अम्हारिसावि विगुणा ज गणहरसद्धमुव्वहति जए ।
 सो तुम्ह कहिअगणहरमतनिवेसस्स महिमल्लो ॥ १८ ॥
 तीस वरिसते पहु । केवल्लच्छि सयवरमुविंति ।
 तमुविक्खिथा त वीरभत्तिमगप्पसगमया ॥ १९ ॥

सिद्धे जिणंमि केवलमिओहरीहिं जिणुव्व तं महिओ ।
 दीवा पवत्तिओ किं न दीवओ तप्पहं भयइ ॥२०॥
 कत्तिअसिअपाडिअए केवलमहिमा सुरेहिं तुह विहिआ ।
 तेणज्जवि तन्मि दिणे दीसइ ऊसवमई पुहई ॥२१॥
 तुह छत्ततलं अप्पं सिच्चं जो ज्ञाइ अमयविंदुहिं ।
 सो संत्तिपुट्ठिक्कित्तीण भायणं होइ अणुदिअहं ॥२२॥
 मोहतमोहं हरिउं बारसवरिसाइ केवलपहाहिं ।
 अणुगहिअ जणं मुणिमणकमलाइ पयासिय रविव्व ॥२३॥
 बाणवइवासजीवी निसिरिअ सगणं सुहम्मसामिम्मि ।
 मासं पाओवगओ रायगिहे तं गओ सिद्धिं ॥२४॥
 नमिरसुररायसेहरचुंविअपय ! संयुओसि इअ भयव ! ।
 जिणपह ! मुणिंद ! गोयम ! मह उवरि पत्तीअ अवितामं ॥२५॥

[९१]

श्रीजिनप्रभमूरिप्रणीतं

मन्त्रगर्भितं

श्रीगौतमस्वामिस्तोत्रम् ।

उत्तमस्त्रिजगन्नेतुर्वारस्याग्रिमसूनुवे ।
 समप्रलब्धिमागिस्यरोहणायेन्द्रभूतये ॥ १ ॥
 पादाम्भोजं भगवतो गौतमस्य नमस्यताम् ।
 वशीभयन्ति त्रैलोक्यसम्पदो विगतापदः ॥ २ ॥

तव सिद्धस्य बुद्धस्य पादाम्भोजरजःकणः ।
 पिपर्त्ति कल्पशाखीव कामितानि तनूमताम् ॥ ३ ॥
 श्रीगौतमाऽक्षीणमहानसस्य तव कीर्तनात् ।
 सुवर्णपुष्पां पृथिवीमुच्चिनोति नरश्चिरम् ॥ ४ ॥
 अतिरोपेतरां धाम्ना भगवन् ! भास्करां श्रियम् ।
 अतिसौम्यतया चान्द्रीमहो ते भीमकान्तता ॥ ५ ॥
 विजित्य ससारमायाबीज मोहमहीपतिम् ।
 नर स्यान्मुक्तिराज्यश्रीनायकस्त्वत्प्रसादतः ॥ ६ ॥
 द्वादशाङ्गीविधौ वेधाः श्रीन्द्रादिसुरसेवितः ।
 अगण्यपुण्यनैपुण्य तेषां साक्षात्कृतोऽसि यैः ॥ ७ ॥
 नमः स्वाहापतिन्योतिस्तिरस्कारितनुत्विपे ।
 श्रीगौतमगुरो ! तुभ्यं वागीशाय महात्मने ॥ ८ ॥

इति श्रीगौतम ! स्तोत्र—

मन्त्रं ते स्मरतोऽन्यहम् ।

श्रीजिनप्रभसूरेस्त्व

भन सर्वार्थसिद्धये ॥ ९ ॥

[९२]

श्रीसोमतिलकमूरिकृतं

ज्ञानपञ्चमीस्तवनम् ।

श्रीरौवेय यादवाविनालकुलकुल्यैरुहिमरश्मिम् ।

गौसम्भारविनासितवस्तुस्तोमं नमस्तूय ॥ १ ॥

विश्वप्रकाशकारणतरणिज्ञानस्तवेन संयुक्तम् ।
 भक्तिभरभावितात्मा वक्ष्येऽहं पञ्चमीस्तवनम् ॥ २ ॥
 क्रमतो मतिश्रुतावधिसुमनःपर्यायकेवलारव्यानि ।
 ज्ञानानि पञ्च केवलिकथितानि सुदुर्लभानि नृणाम् ॥ ३ ॥
 यस्मादेतेषु पुनस्त्रिकालमुपकारकरणकौशल्यात् ।
 तद्वेदिभिर्गुरुतरं श्रुतं स्मृतं मन्यसत्त्वानाम् ॥ ४ ॥
 तस्मादनवरतमिदं श्रयणीयं शुद्धबुद्धिभिः सम्यक् ।
 अविशिष्टज्ञानानामवाप्तिहेतोर्विशिष्टानाम् ॥ ५ ॥
 उत्पत्त्यादित्रिपदीरूपं त्रिजगद्धितं त्रिजगदीशैः ।
 गदितं तृतीयनेत्रोपमं श्रुतं प्रकटितत्रिजगत् ॥ ६ ॥
 प्रकृतिपरोपकृतिभरैः प्राकृतमयमिदमकारि गणशुद्धिः ।
 नहि जलधिर्विपुलतरस्तरीतुमलमन्तरेण तरीम् ॥ ७ ॥
 सर्पत्सदर्पकन्दर्पसर्पगर्लोर्मिभिर्भ्रमि याद्विः ।
 अमरत्वमभिलषद्भिर्यदमृतमिव पीयते भविकैः ॥ ८ ॥
 किञ्च यदोमित्यक्षरमिवाक्षरं लिप्सवः पदं विशदम् ।
 करणत्रितयविशुद्ध्या विधिवद् व्यायन्ति शुद्धधिः ॥ ९ ॥
 सुहृदयद्वयकाशप्रचारिणा स्वरसमीरणेनेव ।
 येनाहन्यन्त घनान्यधानि धनमण्डलानीव ॥ १० ॥
 स्वस्वचरित्राकर्णनरसिक्काश्चलितासनाश्चलाभरणाः ।
 यस्मै विस्मितद्वयः स्पृहयन्ति सुराः कृताञ्जलयः ॥ ११ ॥
 यस्मात् समुल्लसन्तुलफलमिव कल्पपादपादवनी ।
 धर्मः कर्मक्षयकृतिरुपमशर्मप्रदानपटुः ॥ १२ ॥

यस्य पुरो नमता परभावाः स्फूर्तिं भजन्ति भूवलये ।

अभिशरभं रामसिका मदोत्कटाः करटिनो ननु के ? ॥ १३ ॥

शिवमौलिरनुत्तरमुखकमलप्रीवेयकानयप्रीव ।

सुरदशनोदरहृदय पर्यन्तार्णवविशालकटिः ॥ १४ ॥

सुरगिरिनाभिश्च नभो वलयाञ्चितभुजपदादिकावयव ।

यत्र त्रिभुवनपुरुषः सङ्क्रामत्यात्मदर्श इव ॥ १५ ॥

भवतस्तदवतु भवतो भजन्तु भग्याश्च तदभवन्तोऽपि ।

कृत्यानि तेन कुर्वन्त्यनिश तस्मै नमस्यन्तु ॥ १६ ॥

जानीत तत स्वहिताहित विहायाहितानि कृत्यानि ।

तस्य स्मरताजस्र तस्मिन् यूय यतश्च च ॥ १७ ॥

यन्मनसीद ज्ञान मिथ्यात्व नैव त पराभवति ।

किं रणिविमानमभितः प्रसरन्ति तमास्यपि कदाचित् ? ॥ १८ ॥

श्रयत श्रुतप्रवहण यद् यत् सस्मृत्य ससृतिसमुद्रम् ।

अतिलङ्घ्य लेभिरे प्राक् परमपद द्वीपवदनेके ॥ १९ ॥

यस्यैव हृदि वसति प्रकटितविकटप्रभावसम्भारम् ।

मन्त्र इव तस्य न पुर स्फुरन्ति विपद कदाचिदपि ॥ २० ॥

जगति तदस्ति न किञ्चिन्न साध्यते त्रिकालविदः ।

वचनैर्विरोधरहितैरासिद्धेर्वीतरागस्य ॥ २१ ॥

तस्मादाराधयताध्ययनेनाऽध्यापनेन वाचनया ।

धर्मकथया तथाऽनुस्मरणेनाऽन्वह तपसा ॥ २२ ॥

कर्मापनयत पुस्तकपुस्तिकाकारणैस्तदर्चाभिः ।

तद्गोपनोपकरणप्यानविधानैर्भवोपचितम् ॥ २३ ॥

एवं श्री नेमिनाथं मनसि सुमनसः संस्तुवन्तः स्मरन्तः
 पञ्चम्यां पञ्चवाणाखिलविशिखमुखस्वस्वसवज्जोपमानम् ।
 ज्ञानस्तोत्रं पवित्रं सुतपसि निरता ये पठन्ति प्रकामं
 तेषां ज्ञानं न दूरे निवसति सुगतिः पञ्चमं पञ्चमी वा ॥२४॥

[९३]

धर्मघोषमूरिविरचितः

भाविचतुर्विंशतिजिनस्तवः ।

देवेन्द्रवन्दितान् भाविचतुर्विंशतिमर्हतः ।
 भाविशं धर्मकीर्त्तिश्रीविद्यानन्दशिवान् स्तुवे ॥ १ ॥
 प्रथमः पद्मनाभोऽर्हन् जीवः श्रेणिकभूपतेः ।
 जीयाजीवः सुपार्श्वस्य द्वितीयः सूरदेवकः ॥ २ ॥
 तृतीयोऽर्हन् सुपार्श्वारव्यो जीवः पोडिलकस्य तु ।
 तुर्यः स्वयम्प्रभाभिल्यो जीवो जीयाद् द्वादयुषः ॥ ३ ॥
 पञ्चमः कार्तिकजीवः सर्वानुभूतिनामकः ।
 जिनो देवश्रुतो नाम जीवः शङ्खस्य षष्ठकः ॥ ४ ॥
 उदयाख्यो जिनो भावी नन्दजीवस्तु सप्तमः ।
 जिनो जीवः सुनन्दस्याऽष्टमः पेडालनामकः ॥ ५ ॥
 जयतात् केकल(शी)जीवो नवमः पोडिलो जिनः ।
 जीवो रेयलिनामुस्तु (!) शतकीर्त्तिर्दशमोऽर्हन् ॥ ६ ॥

१ मतान्तरमिदं प्रवचनसारोदारादिवः

जीव सत्यविसज्जस्यैकादश सुवतो जिन ।
 कृष्णस्य आर्क्षिणो जावोऽममाख्यो द्वादशो जिन ॥ ७ ॥
 बलदेवस्य जीवोऽर्हन् निष्कपायस्त्रयोदश ।
 रोहिणीश्राविकाजीवो निष्पुलाकश्चतुर्दश ॥ ८ ॥
 निर्मम सुलसायास्तु जीव पञ्चदशो जिनः ।
 रेवतीश्राविकाजीवश्चित्रगुप्तस्तु षोडश ॥ ९ ॥
 जीवो गवालिनामाऽस्ति समाधि सप्तदशोऽर्हन् ।
 जीवो मार्गलिसज्जस्याष्टादश सवराभिध ॥ १० ॥
 जीवो द्वैपायनस्यैकोनविंशोऽर्हन् यशोधर ।
 जीव कर्णस्य विंशस्तु विजयारयो जिनेश्वर ॥ ११ ॥
 जीवस्तु नारदस्यैकविंशो मल्लाभिधो जिन ।
 अम्बडस्य तु जीवोऽर्हन् द्वाविंशो देवनामक ॥ १२ ॥
 त्रयोविंशो जिनोऽनन्तवीर्योऽव्यादमरस्य तु ।
 जीव स्वातोर्जनो जायाच्चतुर्विंशोऽत्र भद्रवृत् ॥ १३ ॥
 इत्याख्या जीवसज्जाभि सस्तुता भाविनो जिनाः ।
 विश्राणयतु मे शीघ्र श्रेयः सश्रेयसी श्रियम् ॥ १४ ॥

[९४]

श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

जय जय जिणिंद ! तिअसिंदविंदवदिअपयारविंदजुअ ! ।

सिरिपासनाह ! मणवट्ठिअत्थसपायणसमत्थ ! ॥ १ ॥

सामि ! न याणामि अहं अहेसि तुह कित्तिअं न लायणं ।
 नयणाइं ठंति तुह नामधारण पत्थरेवि परं ॥ २ ॥
 नयणा निरुत्थया ते जयदमयंजण ! न जेहि दिट्ठोऽसि ।
 वायावि वंचिआ सा सुरसंथुअ ! जेहि न हु थुणिओ ॥ ३ ॥
 हिअयं हिअयाणंदं न हिअयाणंदं न जं तुमं झाइ ।
 सवणा वि असवणा ते न हु तुह गुणाण पवणा जे ॥ ४ ॥
 नाह ! सिरं तं असिरं तिहुअणनमिअस्स जं न ते पणयं ।
 भालंपि भग्गभग्गं तुह पयपीडे न जं ल्हायं ॥ ५ ॥
 अकयत्था ते हत्था जे तुह कमकमलसेवअसमत्था ।
 पायावि बहुअपाया गंतूण न वंदिआ जेहिं ॥ ६ ॥
 जम्मो वि सो अरम्मो न जम्मि सम्माणिओ तुमं सामि ! ।
 लल्ली वि सा अलल्ली तुहच्छवे जा न सुच्छाहा ॥ ७ ॥
 किं बहुणा नाह ! इहं तुह सेवावजिअस्स जं किंचि ।
 तं सब्वंपि निरुत्थयमणत्थसत्थप्पयाणाओ ॥ ८ ॥
 ता विण्णत्तो ससिकरसथम्मकित्तिभर ! पास ! तित्थयर ! ।
 तुह सेवाए सहलाणि हुंतु मह लोअणाईणि ॥ ९ ॥

[९५]

श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

पूर्वं पामरपुङ्गवेन सकलं साम्राज्यमासादितं

यस्माद् भोगपरंपरापरिचयो जातो बहूनामपि ।

सोऽय सर्वजनीनकल्पविटपी चिन्तामणि कामधुक
 श्रीपार्श्वो भवतादजागृहगतो नित्य मुदे देहिनाम् ॥१॥
 कासश्वासभगन्दरोदरगलग्नस्थिव्यथाविह्वला
 दुष्टाष्टादशकुष्ठजातिगलितक्षेत्रा अपि प्राणिन ।
 यन्नामाक्षरकीर्तनामृतरसै कल्या भवन्ति ध्रुव
 श्रीपार्श्व तमह नमामि तरसा शङ्खचक्रावस्थितम् ॥२॥
 नष्टा कष्टपरम्परा परिभवो दूरे न दैन्य कचिद्
 रोग शान्तिमुपैति याति कुनतिर्नैवास्ति तेषा भयम् ।
 निर्वाणाध्वनि सार्धवाहमसम ध्यायन्ति ये मानवा
 वामेय प्रकटप्रभाववसतिं श्रीस्तम्भनावस्थितम् ॥ ३ ॥
 भूपाला भुवि पार्श्वनाथ । भगवन् । राज्योन्नतिं सेवका
 स्वामित्व सकलार्थसाधककतम नि स्वा धनानि प्रभो ।
 रोगार्तास्तदभावमापुरपरे सर्वार्थकामानरा—
 स्वत्त साधुजना शिव प्रशमिनो जावालिदुर्गस्थिते ॥४॥
 य पूज्यो जगता नमन्ति सुधियो य येन मोहो जितो
 यस्मै सस्पृहयन्ति चारुमत्तयो यस्माच्छुभ देहिनाम् ।
 यस्यान तचतुष्टय निरुपम यस्मिन् स्थित सदगुणै
 स श्रीपार्श्वजिनेश्वरो वितरताचारूपसस्थ शिवम् ॥ ५ ॥
 भोगिस्कन्धनिबद्धपादयुगल स्फूर्जत्फणाडम्बर
 कायोत्सर्गजुष शिरीषनगरप्रासादलब्धोदयम् ।
 ध्यानस्थ कमठोपसर्गविगमे कैवल्यलक्ष्मीयुत
 श्रीपार्श्व जगता विदारितरुज पश्यन्ति धन्या जना ॥६॥

अद्यापि प्रकटप्रभावभवनं पञ्चालदेशक्षिते—

श्चूडारत्नपदे सुरेश्वरनतं श्रीवर्द्धमाने पुरे ।
बन्दे पार्श्वजिनेश्वरं जितरिपुं भिन्नेन्द्रनीलद्युतिं

चैत्ये वीरविभोर्मवार्त्तिशमनं श्रीजैत्रमल्लाहयम् ॥ ७ ॥

कामक्रोधमदाविवेकविषयव्यासङ्गलुप्तात्मनां

नोत्तारो भववारिधेस्तनुमृतां श्रीपार्श्वनाथप्रभोः ।

पादाः सूर्यदि यानपात्रमनघं नोऽनन्तकालेष्वपि

द्वीपस्थस्य फणीन्द्रशेखरशिखारत्नप्रभाभासिनः ॥ ८ ॥

देव ! श्रीकलिकुण्डमण्डनमणिर्वाणारसीभूषण !

स्वामिन् ! श्रीमथुराधिनाथ ! भगवन् ! नागहृदालङ्कृते !

कामान् श्रीफलवर्द्धिवद्वसते ! सम्पूरय प्राणिनां

शश्वच्छ्रीजिणहाधिमन्त्रिवसतिश्रीपुण्ड्रपार्श्वप्रभो ! ॥ ९ ॥

श्रीनागाष्टकुलावचूलतिलकं पञ्चावतोसेवितः

यः पार्श्वं प्रणवादिवीजसहितं ह्रींकारसंवेष्टितम् ।

नित्यं ध्यायति निश्चलेन मनसा वीतस्पृहो मानव—

स्तस्यै... वमेव यान्ति विपदः सिध्यन्ति सर्वाः श्रियः १० ।

इत्थं भक्तिवशीकृतेन रचितं स्तोत्रं पदं सम्पदां

मिथ्यात्वद्रुमभङ्गकुञ्जरपते ! रोलम्बरामद्युतेः ।

श्रीपार्श्वस्य विभोर्मयापि कुधिया कल्याणकामैर्मुदा

भव्यैर्धर्मवैरैः सदैव गुरुणा घोषेण पापठ्यताम् ॥ ११ ॥

[९६]

श्रीवीरजिनस्तवनम् ।

जय श्रीसर्वसिद्धार्थ ! सिद्धार्थनृपनन्दन ! ।
 सुमेरुधीर ! गम्भीर ! महावीर ! जिनेश्वर ! ॥१॥
 योऽप्रमेयप्रमाणोऽपि सप्तहस्तप्रमोपित ।
 पूर्णेन्दुवर्ण्यवर्णोऽपि स्वर्णवर्णसवर्णक ॥२॥
 सदृश कौशिके सक्ते सर्पे च क्रमससृष्टि ।
 पायूपवृष्टिसृष्ट्या य दृष्ट्या दिष्ट्या विदुर्वुधा ॥३॥
 त्रिष्टपत्रितयोःसङ्गरङ्गदुत्तुङ्गकीर्तिना ।
 सनाथ येन नाथेन विश्व विश्वम्भरातलम् ॥४॥
 यस्मै चक्रे नम सेवाहेवाकोत्सुकमानसै ।
 वीराय गतवैराय मर्त्यामर्त्यासुरेश्वरै ॥५॥
 यस्माद् द्वेपादयो दोषा क्षिप्र क्षीणा क्षमाखने ।
 दोषा पूषमयूखेभ्य इव हर्यक्षलक्षणात् ॥६॥
 यदेहद्युतिसन्दोहसन्देहितवर्षुदधौ ।
 रवि. स्वपोतपोतबुल्याडम्बरत्रिडम्बनाम् ॥७॥
 भविना यत्र चित्तस्थे स्युर्वीवृद्धिसिद्धय ।
 त वर्द्धमानमानौमि वर्द्धमानसुभावन ॥८॥
 इति यस्ते वास्तव पठति वीर ! जिनचन्द्र ! जातरोमाश्च
 यात्यपयगं स नुतमखर्वगर्वारिवर्गजयी ॥९॥

[१७]

सर्वजिनस्तवनम् ।

नम्रांखण्डलमौलिमण्डलमिलम्बन्दारमालोच्छलत्—

सान्द्रामन्दमरन्दपूरसुरभीभूतकमाम्भोरुहान् ।

श्रीनाभिप्रभवप्रभुप्रभृतिर्काँस्तीर्थङ्करान् शङ्करान्

स्तोष्ये साम्प्रतकाललब्धजननान् भक्त्या चतुर्विंशतिम् १

नन्दानाभिस्रुतः सुरेश्वरनतः संसारपारं गतः

क्रोधाद्यैरजितं स्तुवेऽहमजितं त्रैलोक्यसम्पूजितम् ।

सेनाकुक्षिभवः पुनातु विभवः श्रीशम्भवः शम्भवः

पायान्मामभिनन्दनः सुवदनः स्वामी जनानन्दनः ॥२॥

लोकेशः सुमतिस्तनोतु नमति श्रेयःश्रियं सन्मतिं

दम्भद्वौ कलभं मदेभशरभं संस्तौमि पद्मप्रभम् ।

श्रीपृथ्वीतनयं सुपार्श्वमभयं वन्दे विलीनामयं

श्रेयस्तस्य न दुर्लभं शशिनिभं यः स्तौति चन्द्रप्रभम् ३

बोधिं नः सुविधे ! विधेहि सुविधे ! कर्मद्रुमौघप्रधे !

जीयादम्बुजकोमलक्रमतलः श्रीमाञ्जु जिनः शीतलः ।

श्रीश्रेयांस ! जय स्फुरद्गुणचयः श्रेयःश्रियामाश्रयः

सम्पूज्यो जगतां श्रियं वितनुतां श्रीवासुपूज्यः सताम् ४

मोक्षं वो विमलो ददातु विमलो मोहाम्बुवाहानिलो

ऽनन्तोऽनन्तगुणः सदा गतरणः कुर्यात् क्षयं कर्मणः ।

धर्मो मे विपदं छ्यताच्छिवपदं दद्यात् सुखैकास्पदं

शान्तिस्तोर्थपतिः करोत्विभगतिः शान्तिं कृताघक्षितिः ५

कुन्थुर्मेघरवो भवादवतु वो मानेभकण्ठीरवो

भक्त्या नम्रनरामरं जिनवरं प्रास्तस्मरं नौम्यरम् ।

श्रीमद्वेखनतक्रमोज्झिततमो मल्लेऽस्तु तुभ्यं नमो

विश्वाचर्यो भवत स पातु भवतः श्रीमुव्रतः सुव्रतः ॥६॥

लोभाम्भोजतमेश्वरोपम ! नमो ! धर्मे धियं धेहि मे

वन्देऽहं वृषगामिनं प्रशामिनं श्रीनेमिनं स्वामिनम् ।

श्रीमत्पार्श्वजिनं स्तुवेऽस्तवृजिनं दान्ताक्षदुर्वाजिनं

नौमि श्रीत्रिशलाङ्गज गतरुजं मायालतायां गजम् ॥८॥

इत्थं धर्मवचोवितानरचितं वर्यं स्तव मुदयुतं

सद्धर्मद्रुमसेकसंवरसुचां भक्त्याऽर्हतां नित्यशः ।

श्रेयःकीर्त्तिकरं नर स्मरति यः संसारमाकृत्य सो—

ऽतीतार्त्तिं परमे पदे चिरमित. प्राप्नोत्यनन्तं सुखम् ॥८॥

(कमलबन्धकाव्य कविनामगर्भम्)

[९८]

यमकमयाः

चतुर्विंशतिजिनस्तुतयः ।

जिनं यशःप्रतापास्तपुष्पदन्तं समं ततः ।

संस्तुवे यत्क्रमौ मोह पुष्पदन्तं समन्तत. ॥ १ ॥

जयचूरिः ।

सामान्येन जिनसिद्धान् स्तौति अहंत पुष्टीकादिसिद्ध वा
सभ-सम्प्रीक भक्ताभक्तेषु तुल्य वा तत तम् 'आद्यादिभ्यः' (७-२
-८४) इति द्वितीयार्थे तत्प्रत्यय. । सम्यग् बध्नीत ॥ १ ॥

प्रातस्तेऽङ्घ्रिद्वयी येन सरोजास्य ! समा नता ।
 त्वयाऽस्तु जिनधर्माब्जसरोऽजाऽस्य ! समानता ॥ २ ॥
 वन्दे देव ! च्युतोत्पत्तिव्रतकेवलनिर्वृतिम् ।
 विश्वार्चित ! च्युतोत्पत्तिव्रतके बलनिर्वृतिम् ॥ ३ ॥
 चतुरास्यं चतुःकार्यं चतुर्द्धा वृषसेवितम् ।
 प्रणमामि जिनाधीशं चतुर्धावृषसेऽवितम् ॥ ४ ॥
 जिनेन्द्रानञ्जनस्यामात् कन्याणाब्जहिमप्रभान् ।
 चतुर्विंशतिमानौम्यत्त्याणाब्जहिमप्रभान् ॥ ५ ॥
 विलोक्य विकचाम्भोजकाननं नाभिनन्दनम् ।
 द्रष्टुमुत्कायते कोऽपि काननं नाभिनन्दनम् ॥ ६ ॥
 भवानीश ! सदा यस्याजित ! निष्कोप ! नाथति ।
 अहितो न हि तं स्वाभिजितनिष्कोपनाथति ॥ ७ ॥

अवचूरिः ।

सह सया-श्रिया या सा समा । हे अज !-अजम्भन् । त्वया
 समानता ॥ २ ॥ च्युतोत्पत्ति-गतजन्मा । व्रतस्य क-सुख तस्य ई-
 श्री यस्य । वला-पुष्टा निवृत्तिर्यस्य । ततो द्वन्द्वः । च्युतम्-च्यवनम्
 ॥ ३ ॥ वृषभैः-इन्द्रैः, देवानां चतुर्धात्वेन तत्स्वामिनामापि चातु-
 र्विध्यम् । यद्वा देवानां वृषाण 'वे लुग् वा' (३-२-१०८) इति
 देवप्रदलोपः । सह इया-श्रिया यः स से, अवित-कान्तिमान् ततो
 द्वन्द्वः ॥ ४ ॥ अब्ज-रक्षोपलमत्र ग्राह्यम् । चन्द्रः ॥ ५ ॥ भ्रमण-
 भावत्वेन लुब्धितकेशम् । विकसित वा । कनति वा-क्षोभते यत्तत्
 अम्भोजं कन् ततो बहुव्रीहिः ॥ उष्णक स्यात् ॥ ६ ॥ नाथ इष
 आचरति-योगक्षेमकारी भवति । दहेप्रभया । पोदयति ॥ ७ ॥

सनातनाय सेनाङ्गभव ! श भव शम्भव ! ।

भगवन् ! भविकानामभव ! शम्भवशम्भवम् ॥ ८ ॥

दुष्कृत मे मनोहसमानस ! स्याऽभिनन्दन ! ।

श्रीसवरधराधीशमानसस्याभिनन्दन ! ॥ ९ ॥

अज्ञानतिमिरध्वसे सुमते ! सुमतेन ! ते ।

क्रियते न नमः केन सुमतेऽसुमतेन ते ॥ १० ॥

त्वा नमस्यन्ति येऽङ्गस्थपद्म ! पद्मप्रमेश ! ते ।

त्रैलोक्यस्य मनोहारिपद्म ! पद्मप्रमेशते ॥ ११ ॥

सद्भवत्या य सदा स्तौति सुपार्श्वमपुनर्भवम् ।

सोऽस्तजातिमृतिर्याति सुपार्श्वमपुनर्भवम् ॥ १२ ॥

सहर्षा ये समीक्षन्ते मुख चन्द्रप्रभाऽङ्ग ! ते ।

विदुः सकलसौख्याना मुख चन्द्रप्रभाङ्ग ! ते ॥ १३ ॥

सदा त्वपादसलीन सुविधे ! सुविधेहि तम् ।

येन ते दर्शनं देव ! सुविधे सुविधेहितम् ॥ १४ ॥

अथशूरिः ।

शाश्वताय सुरवाय । प्लुतविवक्षणात् अकाराभावे मलुङ् । हे
अजन्मन् ! ॥ ८ ॥ छिन्दि ॥ ९ ॥ शुद्धमते !-शोभनमते ! । राविरिवा-
चरति ॥ १० ॥ मनोहारिणी पद्मा-श्री यस्या नाथा भवति ॥ ११ ॥
न पुन भव ससारस्य जन्मनो वा यस्य । मोक्षम् ॥ १२ ॥ अङ्ग
इति कोमलामन्त्रणे । मुख-उपाय चारित्र्याद्यात्मक, तन्मूलरवात् स्व-
र्गापवर्गादिसौख्यानाम् ॥ १३ ॥ शोभनविधे ! सुष्ठु विधया-प्रका-
रणं द्वैदित्वा चान्दित्वा-चेष्टितं वा क्रियाद्वारणं समाचरितम् ॥ १४ ॥

यथा त्वं शीतल ! स्वामिन् ! सोमः सोमो मनोऽहरः ।
 भव्यानां न तथा भाति सोमः सोमो मनोहरः ॥ १५ ॥
 तं वृणोति स्वयंभूष्णश्रेयांसं बहु मानतः ।
 जिनेशं नोति यो नित्यं श्रेयासं बहुमानतः ॥ १६ ॥
 वाक्यं यस्तव शुश्राव वासुपूज्य ! सनातनम् ।
 भवे कुर्यात् तमोदाववाः सुपूज्य ! सनाऽतनम् ॥ १७ ॥
 कस्य प्रमोदमन्यत्र विमलात् परमात्मनः ।
 हृदयं भजते देवाद्विमलात् परमात्मनः ॥ १८ ॥
 दृष्ट्वा त्वाऽनन्तजिद् ! भावपराजितमनो भवम् ।
 भविनां नाथ ! नोऽभ्येत्यपराजितमनो भवम् ॥ १९ ॥
 श्रीधर्मेण क्षमारामप्रकृष्टतरवारिणा ।
 सनाथोऽस्मि कृच्छ्रवर्द्धा प्रकृष्ट तरवारिणा ॥ २० ॥
 त्वया द्वेधारिवर्गो यत् पदौ श्रीशाऽऽन्ति नाथते ।
 शरणं तद्भवी ध्वस्तापदौ श्रीशान्तिनाथ ! ते ॥ २१ ॥

अथचूरिः ।

सोमः-शीतलः । सह तमया-कीर्त्या । सोमः-भरौघः । सोमः-
 गौरशरीरयुक्तः ॥ १५ ॥ अप्रार्थितमपि स्वयं भवनशीलम् श्रेयः-
 मद्रम् यस्य तम् । यदु-अत्यर्थम् । मा-लक्ष्मीः । भतो-नम्रः । भान्तर-
 प्रीतितः ॥ १६ ॥ सनातन-नित्यम् । अतनं-गमनम् ॥ १७ ॥
 परं-प्रकृष्टम् । आत्मनः ॥ १८ ॥ भावपरैः-भान्तर्वासिभिः हरम् ॥ १९ ॥
 प्रकृष्टेन-प्रकर्षेण । प्रकृष्ट-विनाशय इत्यर्थः । तरवारिः-रतुविशेष
 ॥ २० ॥ बाह्य भान्तरश्च । भान्ति-वचन्ये । नाथते-इच्छति ॥ २१ ॥

वीतराग स्तुवे कुन्थु जिन शम्भु स्वयम्भुवम् ।
 सरागत्वात् पुनर्नान्य जिन शम्भु स्वयम्भुवम् ॥२२॥
 विजिग्ये लीलया येन प्रद्युम्नो भवताऽदर ।
 भविना भवनाशाय प्रद्युम्नो भवतादर ॥२३॥
 स रयान्मल्ले ! नमल्लेखो मल्लस्य प्रतिमल्लते ।
 क्रमौ मनसि यो मोहमल्लस्य प्रतिमल्ल ते ॥२४॥
 विघत्ते सर्वदा यस्ते समुन्नत ! समुन्नतिम् ।
 समास्वादयति स्वामिन् ! स सुन्नत ! समुन्नतिम् ॥२५॥
 दृष्ट्वा समवसृत्यन्तर्नमीश चतुराननम् ।
 पश्येत् कोऽजितस्व धीमानमीश चतुराननम् ॥२६॥
 श्रीनेमिनाथमानौमि समुद्रविजयाऽजम् ।
 हेलानिर्जितसम्प्राप्तसमुद्रविजयाऽङ्गजम् ॥२७॥

अवचूरि ।

जिन-विष्णुम्, शम्भु-शिवम्, स्वयम्भुव दद्याणम् ॥ २२ ॥
 काम । अदर-निभय । प्रद्युम्नेन त्यक्त दुग्ध-द्रव्य येन स त्वम् ।
 भवतात्-भव । ह अर !-जिन ! ॥ २३ ॥ नमन्तः-नमनशीला
 लेखा-दवा यस्य स तथा 'मदीच हर्ष' मदन-मत् कुरुसम्पदादिभ्यः ।
 क्रिप्प्रापय । मद-हर्ष लाति-ददाति कचित् (५ । १ । १०१)
 मल्लस्य-हृषदस्य । यद्वा मल्लस्य अहङ्कारलावकस्य प्रतिमल्लते-धार-
 यति ॥ २४ ॥ सह शोभने स । समुत्-सदृश ॥ २५ ॥ जितस्व
 जितेन्द्रियम् । अजितस्व-अजितेन्द्रियम् । अ-विष्णुम्, इन्द्रा-इन्द्रम्,
 चतुरानन-प्रजापतिम् ॥ २६ ॥ सम्प्राप्त आसमुद्र विजयो येन
 अङ्गजेन स हेलया निर्जिता नेमिना ॥ २७ ॥

शिवार्थं सेवते ते श्रीपार्श्व ! नालीककोमलौ ।

न क्रमावनिशं नप्रपार्श्व ! नाऽलीक ! कोऽमलौ ॥२८॥

वरिवस्यति यः श्रीमन्महावीरं महोदयम् ।

सोऽश्नुते जितसम्मोहमहावीरं महोदयम् ॥२९॥

श्रीसीमन्धरजिनस्तुतिः—

श्रीसीमन्धरतीर्थेशं सादरं नुतनिर्जरम् ।

योऽज्ञानं विदधे भस्मसादरं नुत निर्जरम् ॥३०॥

पञ्चदशक्षेत्रजजिनस्तुतिः—

ये वन्दन्तेऽर्हतो भारतैरावतविदेहकान् ।

प्राप्यते प्रवरोदर्का तै रा वत विदेहकान् ॥३१॥

सप्ततिशतजिनस्तुतिः—

सप्ततिशतं जिनानामुत्कृष्टपदवर्तिनाम् ।

वन्दे मनुष्यलोकेऽहमुत्कृष्टपदवर्तिनाम् ॥३२॥

अवधूरिः ।

मन्त्रः पार्श्वो यस्य सः स० । भक्त्यराहित ! भमलौ-निर्मलौ ॥ २८ ॥ महान् उदयो यस्य तम् । अश्नुते-प्राप्नोति । महोदय-निर्वाणम् ॥ २९ ॥ नुत-स्तुत । निर्जर-ज्वरारहितम् । नुतनिर्जर-प्रणु-तसुरम् ॥ ३० ॥ भरतैरावतविदेहकेषु भवान्, भरतैरावतविदेहकेषु नाकम्बित-शोभन्ते 'ववधित् यः' () प्रवरोदर्का-शुभायतिफला पुण्यानुयन्धिपुण्यफला इत्यर्थः । रा-लक्ष्मीः । वत इत्यामन्त्रणे । विदे-हकान्-विदेहान् ॥ ३१ ॥ सर्वोत्कर्षलो युगपत् एककालमाश्रितान् । उत्कृष्टपदे-प्रधानपदे ॥ ३२ ॥

नन्दीश्वरद्वीपचैत्यस्तुतिः—

श्रीमन्नन्दीश्वरद्वीपेऽप्रतिमाः प्रणुताऽच्युताः ।

द्विपश्चाशति चैत्येषु प्रतिमाः प्रणुताऽच्युताः ॥३३॥
शाश्वताऽशाश्वतविम्बस्तुतिः—

यद्यात्मनिच्छसि स्थानमकृत्रिममकृत्रिमम् ।

जैनविम्बत्रजं तद्वेऽम कृत्रिमकृत्रिमम् ॥३४॥

त्रिकालजिनस्तुतिः—

ये जिनेन्द्रान् नमस्यन्ति साम्प्रतातीतभाविनः ।

दुष्कृतात् ते विमुच्यन्ते साम्प्रतातीतभाविनः ॥३५॥

साधारणजिनस्तुतिः—

परात्मानो जिनेन्द्रा यैर्नायन्ते मानसं प्रति ।

पदं यान्ति जगन्माननीयं ते ऽमानसं प्रति ॥३६॥

आगमस्तुति—

सोऽस्तु मोक्षाय मे जैनो नयसङ्गत आगमः ।

अपि यं बुध्यते विद्वानयसङ्गत आगमः ॥३७॥

अवचूरिः ।

अप्रतिमाः—प्रधानाः । प्रणुताच्युताः—नत्तेन्द्राः । अच्युता-
शाश्वताः । प्रणुत-स्तुत ॥ ३३ ॥ अकृत्रिमं—कौटिल्यराहितम् । प्रशस्त-
भावमित्यर्थः । 'अम शब्दमवत्योः । अज-सेवस्व ॥ ३४ ॥ परमात्म-
स्वरूपाः । ते भव्या. अमा-निग्रीका न सम्यक्त्यापि । अपिर्गम्य ।
यद्वा अमाना-अपरिमिता सा-लक्ष्मीयत्र तद् अमानस पद तत् प्रति-
यान्ति ॥ ३५ ॥ जै-जैगमादिभिः सङ्गत. समन्तात् अनुगतः ।
गमा-सदृशपाठाः यत्र ■ आगमः । अपि-भिन्नक्रमे । विद्वानपि-
सुधीरपि । अयः—शुभावह देव तस्य संयोगात् ॥ ३७ ॥

श्रुतदेवतास्तुतिः—

त्वन्नामाऽज्ञानभिद् धर्मकीर्त्तये श्रुतदेवते ! ।

यन्न कोऽपि तदग्रे स्वकीर्त्तये श्रुतदेऽवते ॥३८॥

सर्वसम्यग्दृष्टिदेवदेवतास्तुतिः—

यक्षाम्बाद्याः सुराः सर्वे वैयावृत्यकरा जिने ।

भद्रं कुर्वन्तु सद्भाय वै यावृत्यकराजिने ॥३९॥

[९९]

श्रीपार्श्वदेवस्तवनम् ।

विश्वस्ताखिलकर्मजालविलसत्सञ्ज्ञानसदर्शनं

ज्योतीरूपमरूपगन्धमरसं स्पर्शादिभिर्वर्जितम् ।

सिद्धावस्थमवस्थितातुलमुखं वर्यैकवर्यात्मकं

निस्सीमातिशयप्रभावभवनं श्रीपार्श्वनाथं स्तुवे ॥१॥

काऽयं ते जिनराज ! राजकिरणप्रामाभिरामः स्तवः

काऽहं प्रातिमसौरभस्फुरदुरुप्रजाविहीनः प्रभो ! ।

अथचूरिः ।

भजानभेदस्वभाव कीर्त्तये समुत्कीर्त्तयन्त प्रयुजे-प्राइयामि ।

भयते-वदते न कोऽपीति योगः स्वकीर्त्तये-निजस्फूर्त्तये ॥ ३८ ॥

या-भोः तस्या गृह्य-आधयग तस्य क-सुखं तेन राजिते ॥ ३९ ॥

१ त्रिलोकोत्सवः ।

किन्तु त्वद्गुणरागिरक्तहृदयस्तत्र प्रवृत्तोऽस्म्यहं

शक्याशक्यविचारणासु विकलः प्रायो हि रागी जनः ॥२॥

विष्वस्तामय ! निर्जितेन्द्रियहय ! प्रक्षीणकर्माश्रय !

श्रीलीलालय ! निर्मितस्मरजय ! स्याद्वादविधामय ! !

मिथ्यात्वप्रलय ! ग्रहीणविषय ! स्फूर्जेत्रिलोकीदय !

श्रीपार्श्व ! स्मयरोपदोषकुनयध्वंसिन् ! सदा त्वं जय ॥३॥

किं कारुण्यमयी किमुत्सङ्गमयी किं विश्वमैत्रीमयी

किं वाऽऽनन्दमयी किमुन्नतिमयी किं सौख्यरेखामयी ? ।

इत्थं यत्प्रतिमां समीक्ष्य भविनश्चेतश्चिरं तन्वते

स श्रीपार्श्वजिनस्तनोतु विशदश्रेयांसि भूयांसि नः ॥४॥

आधिऽव्याधिबिरोधिचारिधियुधि व्यालस्फटालोरगे

भूतप्रेतमलिम्लुचादिषु भयं तस्येह नो जायते ।

नित्यं चेतसि 'पार्श्वनाथ' इति हि स्वर्गापवर्गप्रदं

सन्मन्त्रं चतुरक्षर प्रतिकूलं यः पाठसिद्धं पठेत् ॥५॥

त्वं देव ! शरणं त्वमेव जनकस्त्व त्वं गुरुस्त्वं मुहूर्त्

त्वं बन्धुस्त्वमसि प्रभुस्त्वमसवस्त्व मे गतिस्त्व मतिः ।

तत् किं पार्श्वविभो ! पुरःस्थितमपि त्वं सेवकं क्रिद्धरं

मामघापि लसदयारसिकया दृष्ट्यापि नो वीक्षसे ? ॥६॥

शस्योऽयं समयः क्षणोऽयमनघः पुण्या त्वियं शर्वगी

श्लाघ्योऽयं दिवसो लवोऽयममलः पक्षोऽयमर्चास्पदम् ।

मासोऽयं विशदः समाः स्फुटमिमाः श्रीपार्श्व ! विश्वप्रभो !

यत्र त्वद्ददनं व्यलोभ्यत मया निःशेषसौख्यावहम् ॥७॥

धन्योऽहं कृतकृत्य एष नृभवस्तीर्णो भवाम्भोनिधि-

र्विध्वस्तान्तरवैरिवारविषयो लब्धखिलोकोदर्यः ।

श्रीमत्पार्श्वविभो ! सदा त्रिजगतीविश्रामभूरप्यहो

यस्त्वं हंस इवाऽधुना विदधसे मन्मानसे संस्थितिम् ॥८॥

इत्थं त्वा सितधर्मकीर्तिभवनं स्तुत्वेदमभ्यर्च्यते

श्रीमत्पार्श्वजिन ! त्वयापि हितदा यस्मै कृते तत्त्यजे ।

प्राज्यं राज्यमनिर्वला च कमला शुद्धान्तवन्धादिकं

विद्यानन्दपदाय स स्पृहयति त्यस्मै मदीयं मनः ॥९॥

[१००]

श्रीमहावीरकलशः ।

(अपभ्रंशमयः)

यस्तेजोऽस्तरवो रेखपवो रेखाद्रिभेदने !

महावीरऽत्र सम्मोहजयवीर नतोऽस्म्यहम् ॥१॥

पुण्णिमचंदसधम्मफित्तिवरविज्ञाणंदं

नमिअ जिणिंदं भत्तिजुत्तपणनिग्देविंदं ।

पयडिस्सं सिरिवद्धमाणजिगत्रम्मन्नद्विं

जिम्ह सुरगारिसिरउवरि म्मन्नं नुत्तर्गहिं सुरम्भं ॥२॥

अत्थित्थ सत्तिअकुंडगामे मगनिग्गं पुग्गं

वरसिद्धत्थराओ पवग्गओ नुत्तर्गं विव नुत्तरे ।

१ त्रिलोकोत्सवः

तत्सासि तिसला केलिकुसला कोमलगि सुगेहिणी
 जियरूवदेवी सन्वदेवीलोअमाहि सिरोमणी ॥३॥
 अह पाणयाओ सुहल्याओ चविउ वीरजिणेसरो ।
 आसादविअसे छट्टिदिवसे नाणतेअदिणेसरो ।
 अवयरिउ गब्भे सुहपगब्भे तीइ चउदस सुविणए
 गयसीहपमुहे लच्छिमिमुहे दरिसयतो रमणए ॥४॥
 ता तिजयसामिणि हसगामिणि वहइ गब्भ सुहरिसिआ
 जिम साइसल्लिह विंदु निम्मलसुत्तिमुत्तिअसरिसिआ ।
 चित्तमासह सुद्धतेरसि लहिय मज्झिमरत्तय
 पसवेइ नदणु सीलसदणु सकललोअपवत्तय ॥५॥
 अह उड्डलोअह पुव्वदाहिणपच्छिमुत्तररुअगओ
 अट्टट्ट कुमरिअ चउरविदिसिहि चउर मज्झिमरुअगओ ।
 आवित्तु विरयहि जग्गि वीरह सूइकम्म सुदिक्खिआ
 पवणब्भदप्पणकलसवीअणचमरदीवयरक्खिआ ॥६॥
 अह ओहिनाणिण जग्गु जाणिण जिणह आसण उट्ठिओ
 चउरगनाम तिअपणाम करिवि जाणुदुगाट्ठिओ ।
 पजलिअ कहिय सक्कथयय सक्क हरिणिगमेसिण
 जिणमहिमकारणि घटताडणि आइसइ निदेसिण ॥७॥
 पालगविहियविमार्णि लक्खजोयणपमाणि
 आरूहिउ आगम्म थुणचि जणणि बहुमार्णि ।
 अवसोअणि पट्टिमुत्ति मुत्तु करि गहिउ जिणसरू
 द्गरूविण धारित्तु छत्तु अवेरेण सुरेसरू ।

ढालितउ दोहिं चमरु सुरवरु गंतु कुलिसकरु अमरगिरि,
 अइपंडुअकंवलि आसणि निविसइ वीरु उच्चंगि घरि ॥८॥
 त्रिघंटां त्रिघंटां त्रिवाइत्तु घंटां विमाणं विमाणं प्रती धुदुघंटां ।
 मिहं चलिहो चलिहो उचरंता समं देवदेवीगणेहिं तुरंता ॥९॥
 नवण्णे सुरिंदा दुवे सूरचंदा गिरिंदम्मि वीसं गया दागविंदा ।
 सविंदा दुतीसं दुहा वंतरिंदा चउत्सट्ठि सन्वेवि मिलिआ सुरिंदा १०
 अहो भव्वसत्ता ! वहं एगचित्ता सुमिल्लेवि रोलं पियह अमियघोलं ।
 सुरिंदेहि विहियं कयं तुह सहिअं महावीरजम्मे महं जं सुरम्मे ११
 कय रुप्पहेमं मणीमड्डिमइअं सहस्सं कलरसाण अट्ठट्ठ अहिअं ।
 जिअ वखीर खीरोअहिक्खीरभरिअं सुकप्पूसूराइ गंधेहि सहिअं १२
 ति पंचाइपुप्फंजलीमोअपुण्वं सुकालागरुप्पवरसइदिण्णधूवं ।
 विअसंतसन्वत्तुपुप्फाइमहिअं सदेवेहि देवीहि हत्थेहि गहियं १३
 अह उट्ठिअम्मि अच्चुअइंदे न्हवणत्थ मणइ सुहमिंदो ।
 किं मुइअजलपभारं लहु सहिसइ एस जिणचंदो ? ॥१४॥
 वरओहिनाणिण एहु जाणिण वामपयअंगुट्ठए
 चंपेइ आसणु दुरिअनासणु वीरु वीरु पहिट्ठए ।
 टलटलिअ सुरगिरि शडिय कुलगिरि खडहडियदिग्घइया
 झलझलिय सायर पडिय कायर फडिय मेइणिवट्ठवा ॥१५॥
 अडवडिरदेहं शडिरनेहं विहडियं अच्छरगणं
 निविडं विड्ढजा करइ करिजा तडतडिर कोटि.....स्सणं ।
 रोम्माणलउडी भीमभिउडी लउट्ठि भीमणमालओ
 पमणेइ आल विंसि विआल करइ कोणु विआलओ ॥१६॥

ता नाउ सिग्घं गलिअविग्घं विक्रमं परमिट्ठिणो
 पाएसु लग्गिवि ज्ञत्ति मग्गिवि पुग्गह प्हुदिट्ठिणो ।
 कारइ सहरिसं गलिअमरिसं मज्जणं जिणसामिणो
 तेसट्ठिइदिहिं मुक्कमंदिहि सायर सिवगामिणो ॥१७॥

ता द्रकटिद्रैकटिद्रैगद्रैद्वै ढक्क त्रंबकडाहला
 वजइ फहिं भहिंति भौभभौभौमेरुभंगुलकाहला !
 घघघहिंघहिंति घौघघौघौ घोरघक्कियघक्कणा
 नमिवि भंगे चंगरगे नच्चुनच्चिहि नच्चणा ॥१८॥

दददोगदोदो धधधधोधो धुमधुमंतमदला
 छछछफल छछफल वहिं वहिंति छौछव्वं कंसला ।
 क्रमक्रमकि क्रमकटि जगटि जगटि जल्लरीक्षकारए
 गाइत्तु उँउँ होहहुहुं इअ थुणंति सुतारए ॥१९॥

देव ! निखिलनयननलिननिकरबोधनविधिदिनकर !
 करणनिकरयनगहनदहनभास्वरवैश्वानर ! ।
 नरपतिततिनतचलनकमलयामल ! रजनीकर—
 करसंहतिसितशीलभारधरणैकधुरन्धर ! ॥२०॥

धरणीधरवरधीर ! विगतदुष्टाष्टमहामद !
 मदनहुताशनविपुलतापतापितजननीरद ! ।
 रदनवसनरक्तत्वविजितनागजवर ! सुविहित—

हितकर ! जिनवर ! दलितकल्लप ! जय जय जगदोश्वर ! २१
 ईसाण सुरसरि अंकि निवेसरि वीरजिणेसरि हरिसभरे
 इमरूवि तिसूलं रिउसिरिमूलं दाहि उ चमरे सिअचिहुरे ।

इगि आतपुवारण सुमहिमकारण धारंतउ जिणजम्ममहे
 सोहम्मसुराहिषु वरवसहाहिषु चउर विउव्वइ वरककुहे ॥२२॥
 त उ ता हसिअं गिरितुंगह सिंगह निस्सरिअं रयजिअनिलं
 वरखीरसरिच्छा अच्छअतुच्छ गच्छहि धारा गयणयलिं ,
 निवडंती सोहइ सुरगण मोहइ कयजिणजम्मणमहिमगुणा
 तं जाय सु तण्हा अडदिसि जुण्हा अहमहमिग विहिआगमणा २३
 तउ नच्चइ अच्छर गच्छिरमच्छर नवनवरंगसुरंगमरे
 गुणगुमिरमृदंगिं ममरवसंगिं उल्लति उल्लति उल्लसिरे ।
 गायंति अ किन्नर वरस्सर सुरकयतारवितारह एव झुणी
 वायंती वीणा वेणिपवीणा वंस सुवंसा आलविणी ॥२४॥
 सुरतरुनित्संदिणी हिमयरचंदिणी घुसृणिविलेविणु जिणधवले
 कंकणकंदुल्लय धडिवरघुल्लय हारविराडवच्छयले ।
 सुरकुसुमह माला मउलि विसाला आलइ आलइ उंतिअले
 सहजललवणत्तिगु किउ आरत्तिगु मंगलिककु मंगलनिलए ॥२५॥
 पडिबिंबवसोअणि विज्जवहराणि मिळिवि जिणजणणिपासि जिणं
 तह मणिलंबूसय कुंडलदूसइजुअल्लु जिणंते पवरगुणं ।
 जिणजणणीरवस्वं सुरपच्चक्खं उग्घोसाविय तत्थ गओ
 नंदीसरमहिमा विहिउ सुहम्माहिषु सक्कि हिंसिउ सग्गि गओ ॥२६॥
 विहिअमज्जण विहिअमज्जणमहिम सुरवरिहिं
 जिम सुरगिरिसिरउवरि वीरजिणह सुरगिरिसुधीरह ।
 तिम तुम्हिदि भविअजण ! कुणह इत्थ तेल्लकवीरह

न्हदणविळेवणपूअ तह आरत्तिअ मंगलिकु
जिम पामउ निचंपि इह आरत्तिउ मंगलिकु ॥२७॥

[१०१]

जीवविचारस्तवनम् ।

संसारजिएसु जहा विणु जिण । तुह दंसणेण मोहवसा ।
इह थावरत्तसजाईसु भमिओ तह विण्णवे किंपि ॥१॥
पुढवाउतेउवाऊ वणस्सई थावरा पण इगिंदी ।
चउह तसा वेइंदितेइदिचउरिंदिपंचिंदी ॥२॥

पृथ्वीकायभेदाः—

रुप्पयमुवण्णसीसयतउतंबयलोहधाउधाउडिआ ।
मणिरयणफलिहविदुमसकरपाहाणवहुजाई ॥३॥
पारयरसब्भगंधयहिंमुलहरिआलमणसिलपलेवा ।
छणीस खडी वण्णी खारी तूरी उ वेळ्ळ अ ॥४॥
सिधुव-सुंचल-टकण-सोवीरंजण-सिलाजउ-कसीसं ।
अरणिइय कलउट्टी मट्टीमाई पुढविमेआ ॥५॥

अपकायभेदाः—

भोमागासजलाई ओसा-हरितणुअ-हिम-करा-महिआ ।
घयखीरसरुच्छुषणोदहाइ मेया उ आउस्स ॥६॥

तेजःकायभेदाः—

इंगाल—जाल—मुम्भुर—कलिआ—विज्जुक कणयजोइगी ।
मणि—अरणि—अयसवज्जगिमाइआ तेजकायजिआ ॥७॥

वायुकायभेदाः—

उब्भामय—उक्कलिआ मंडलि—मुह—सुद्ध—गुंज—वायाई ।
पिहुणाइ वाय घण—तणुवायाइ वाउजिअभेआ ॥८॥

वनस्पतिकायभेदाः—

वणसइकाइअजीवा दुविहा साहारणा य पत्तेया ।
जेसिमणंताण तणू एगा साहारणा ते ऊ ॥९॥

साधारणवनस्पतिप्रकाराः—

कंदा—अंकुर—किसलय—उगंता सव्वकोमलफलं च ।
सेवाल—पणय—भूरुह गूढसिराई सिणाइदले ॥१०॥

भणियं चः—

गूढसिरसंधिपञ्चं समभंगमहीरागं च छिन्नरुहं ।
साहारणं सरीरं तव्विवरीअं च पत्तेयं ॥११॥

अनंतकायभेदाः—

अइअ—सूरण—मूलअ—गजर—गिरिमा—हलिइ—कच्चूरो ।
मुत्था—थेग—विराली क्खरिसुआ—लोढ—खिल्लहडा ॥१२॥
पिंडालु—आलु—पिडी ल्हसणं वज्जाइ—कंद विरुहाई ।
वंस—करीराई करल कोमलंविली सुअरवल्ली ।
सत्तावरि—पल्लंको टक्काइम—वत्थुलो अमयवल्ली ।
ल्लणी कुंआरि—थोहारे—ल्लणय—तरु—छल्लि—गिरिकण्णी ॥१४॥

गुग्गुलि—गलोअमाई छिण्णरुहा कट्ठओ बहुलछल्ली ।

इच्चाइ खल्ल अणेगे मेया उ अणंतकायाणं ॥१५॥

प्रत्येकवनस्पतेर्लक्षणं प्रकाराश्चः—

जेसिक्किक्कि सरीरे इक्किक्कु जिउ उ ते उ पत्तेआ ।

फल—फुल्ल—मूल—पत्ता तण—कट्ठा हरिअवीअकुली ॥१६॥

सिअवत्ताई पिहु पंखुडीअजिआ जाइमल्लिआइ पुणो ।

नालिअवद्देगजिआ दुजिआ संघाडधन्नाई ॥१७॥

अवस्थितिः—

पत्तेअवणे मुत्तुं पण पुढवाई दुहा सुहुमथूला ।

सुहुमा उ सन्वलोए संति निलागणिजलअगिज्जा ॥१८॥

द्वीन्द्रियप्रकाराः—

चंदण—संख—कवड्डय—लहकालस—सुत्ति—जल्लअ—गंडोला ।

मेहर—इअरकायर किमिमाइ वहाइ वेइंदी ॥१९॥

त्रीन्द्रियजीवभेदाः—

मंकुण—जूआ—पिसुआ कुंथुदेहिअ—पिपीलि—मंकोडा ।

गदहय—चोरकीडा चंचड—गोगीड—धण्णाडा ॥२०॥

गुम्भिय—गोमयकोडा इल्ली धियवल्ली जा उ अ महल्ला ।

तिण—गोवालिअ—इलिआ तेइंदिअ इंदगोवाई ॥२१॥

चतुरिन्द्रियजीवप्रकाराः—

चउरिंदि मच्छु—कुत्तिअ दंस—मसा—संलभ—कोकिला कविला ।

कंसारि—डोलि—विंछिअ—ढंकण—भमरी—भमर—तिङ्गा ॥२२॥

चतुर्धा पञ्चेन्द्रियास्तत्र सप्तविधा नारकाः—

पंचिंदिया उ चउहा नारय—तिरिआ—मणुस्स देवा य ।

नेरइआ सत्तविहा नेया नरयणुढविनामा ॥२३॥

रेयणपह—सकरपहा बालुअपह पंपकह अ धूमपहा ।

तमपह—तमत्तमपहा सत्त अहोऽहो नरयणुढवी ॥२४॥

निर्यगूजीवभेदाः—

जलयर—थलयर—खयरा तिविहा ओहेण तिरिअपंचिंदी ।

सुसुमार—मच्छ—कच्छव—गाहा—मगराह जलचारी ॥२५॥

चउपय उरपरिसप्पा भुयपरिसप्पा य थलयरा तिविहा ।

इगखुर—दुक्खुर—निखुरा चउपय खर—गो—गय—सुणार्इ ॥२६॥

उरपरिसप्पय साली—दिइ गोणस—गोर—कसिण—सप्पाई ।

भूअपरिसप्पय धिरोलय नउलुंदर—गोह—सरडाई ॥२७॥

खयरा रोमयपक्खी चम्मयपक्खी य पायडा चेव ।

नरलोगाओ वार्हि समुग्गपक्खी विययपक्खी ॥२८॥

सव्वे जल—थल—खयरा सम्मुच्छिम—गम्भया दुह नरा य ।

क्कम्माक्कम्मगमहिया अंतरदीवा तिहा मणुआ ॥२९॥

दैवनिकायभेदाः—

भवणवइ—वाणमंतर—जोइस—वेमाणिआ चउह देवा ।

दस—अट्ठ—पंच—दुविहा वोद्धव्वा उवरुवरि कमसो ॥३०॥

भवनपतीनां १० भेदाः—

असुरा नाग—सुवण्णा विज्जु—गो—दीव—उदहि—दिसि—वाऊ ।

थणिअ कुमारा जोअणसहसाहो भवणवइ दसहा ॥३१॥

व्यन्तराणां भेदाः—

पिसाय—भूअ—जक्खा य रक्खसां किन्नरा य किंपुरिसा ।

महोरगय गंधब्बा वणट्टु रयणाइसयहिट्ठा ॥३२॥

अणपण्णी पणपण्णी इसिवाई भूअवाइअे कंदे ।

महकंदे कोहंडी पयगे रयणाइमसयंतो ॥३३॥

ज्योतिष्क—वैमानिकप्रकाराः—

पंचविहा जोइसिआ ससि—रवि—गह—रिक्ख—तारयामेआ ।

वारसहा कप्पसुरा ऽकप्पाइआ दुदसविहा उ ॥३४॥

सोहम्मीसाण—सणकुमार—माहिंद—वंभ—लंतयया ।

सुक—सहस्साराणय—पाणय—आरण—अचुअकप्पा ॥३५॥

सुदरिसण—सुपडिवद्धे मणोरमे सव्वभइ—सुविसाले ।

सुमाणस—सोमणसे विअ पिअंकराइच्चणुत्तरया ॥३६॥

प्राणाः—

इग-वि-त्ति-चउरिंदिअ सन्नि असन्नि चउ छा सगट्टु नव दस य ।

पाणा ऊसासाउग पणिदि तणु—वइ—मण—बलित्ति ॥३७॥

पूरंतो इअ भमिओ तुमे अदिट्ठम्मि नाह । दिट्ठोऽसि ।

संपइ मुत्तिजिअत्तं देहि जहिं पनरविह सिद्धा ॥३८॥

पंचदशसिद्धभेदाः—

तित्थातिथ्य जिणाजिण गिहि—अण्ण—सल्लिग—थीनर—नपुंसा ।

पत्तेअ—सयंवुद्धा बुद्धबोहिकणिगसिद्धा ॥३९॥

ते साइअणंतटिई अकाय—तणु—भवटिई अ कम्मवई ।

दितु अजोअणिकुलटिईणंतविरिअघम्माकेत्तिटिई ॥४०॥

सूरिविरचितम्] पञ्चत्रिंशज्जिनवाणीगुणस्तवनम् । (२६७)

[१०२]

पञ्चत्रिंशज्जिनवाणीगुणस्तवनम् ।

जोअणगमद्वमागह सव्वभासाणुवाइणिं वाणिं ।
पणतीसपवरगुणक्कित्तणेण युणिमो जिणिंदाणं ॥ १ ॥
मेहमणोहरसुगुहिरनिग्घोसं वंसधंससोहिल्लं^१ ।
महुमहुरमालओसियपमुहरायरायं भवविरायं^२ ॥ २ ॥
सक्कयपमुहसलक्खण सक्कारजुअप्फुडक्खरपयाई ।
गामाण चा....चाउवचारपरं^३ उदात्तसरं^४ ॥ ३ ॥
पडिरवपूरिअगयणं^५ सरलणुकूलत्तओ सुदक्खिणं^६ ।
इअ सत्तसइअइसय.....सामि जिणवयणं ॥ ४ ॥
तह अत्थासय अडवीसअइसयं अप्पगंधसुमहत्थं^७ ।
अव्वाहयाभिधेयं पुब्बावरचक्क अबिरोहा^८ ॥ ५ ॥
सिद्धत्थसुइसिद्धं सिद्धं व.....उत्तमाविकसं^९ ।
परदूसणाविसयओ अवहरिन्नुत्तराइसया^{१०} ॥ ६ ॥
संसय असंभवेणा संदिद्धं^{११} सोअजणमणाइहरं^{१२} ।
देसद्धाई पत्थावुचिअं^{१३} उदिअत्थतत्तपरं^{१४} ॥ ७ ॥
अविकिण्णपसरिअमसंदिद्ध धिकारात्तिवित्थरविओगा ।
वरसंबंधपसरणा^{१५} मिहपइवक्काइ साकंखं^{१६} ॥ ८ ॥
अइमिद्धमहुरिमगुणं सुहियं सव्वेसि घयगुडाइव्व^{१७} ।
नियविसए कयसोआरलोअवित्थिण्णअच्छरिअं^{१८} ॥ ९ ॥

जमगाइगुणविसेसो अतुच्छ अभिधेअओ वुदारत्थं^{११} ।
 अप्पयपरभूमि अणुसारि देसणाईहिं अभिजायं^{१२} ॥ १० ॥
 तिहुअणपरसंसणिज्जं^{१३} परममावेहयं^{१४} च अविट्ठवं^{१५} ।
 सयुइपरनिंदरहिअं^{१६} धम्मत्थन्मासपडिवद्धं^{१७} ॥ ११ ॥
 ङिगवयणफालत्तिए परुक्खपच्चक्खकारगाज्झत्थो ।
 उवणयवयणचउक्के अविपरीअत्थं^{१८} अतुरिअं^{१९} च ॥ १२ ॥
 पत्तिअवत्थिसरूवा वण्णणाणेगजाइ सुविचित्तं^{२०} ।
 चत्तपयवण्णवक्कं^{२१} वयणंतरओ विसेसजुअं^{२२} ॥ १३ ॥
 अभिधेएमणभती अविब्भमोणादरो अविक्खेवो ।
 किलिक्किंचिय मिच्छाभय रोसायसुजुगवमसइकरणं च^{२३} ॥ १४ ॥
 इअ विब्भमाइमणदोसविरहिअं सत्तसाहसोवेअं^{२४} ।
 आ अत्थसिद्धिमच्छिण्णहेउ^{२५} मायासरहिअं च^{२६} ॥ १५ ॥
 इअ सब्बवयणपणतीसइसयसाहिअवओ जिणो थुणिओ ।
 सद्धम्मकित्तिविज्जाणंदयरं हेउगिर ॥ १६ ॥

[१०३]

निकाचिततीर्थकृन्नामकर्मणां जिनानां
 भवत्रयीस्तवनम्

रिसहाइ जिणवरिंदे चउवीस पुणामि पणयदेविंदे ।
 जिणभत्तीइ सुत्तिथे तित्थयरसुनामतिभवेहिं ॥ १ ॥

पुंडरिगिणि वज्रनाहो^१ सव्वदे^२ 'रिसह' जिणु विणीआए^३ ।
 सुस्सीम विमलवाहण^१ विजए^२ उज्झाह 'अजिअजिणो^३ ॥ २ ॥
 विउलवल सुतपुरीए^१ सत्तमगेविज्ज^२ 'संगवु' सक्किथी^३ ।
 रयणसंचय महावल^१ जयंति^२ अभिनंदणु 'विणीआए^३ ॥ ३ ॥
 पुंडरिगिणी अइवल्लो^१ जयंति^२ उज्झाह 'सुमइ' अ सुसीमा^३ ।
 अवराइअनिवु^१ नवमे गेविज्ज^२ कोसंभिए 'पउमपहो^३ ॥ ४ ॥
 नंदीसुभाइ^१ अट्टमगेविज्ज^२ बाणारसी 'सुपासजिणो^३ ।
 पउमनिवु रयणसंचय^१ विजयंति^२ चंदपुरि 'चंदपहो^३ ॥ ५ ॥
 पुंडरिगिणि महपउमो^१ आणइ^२ कायंदिआइ 'सुविहि'जिणो^३ ।
 पउमु सुसीमा^१ पाणइ^२ भादिलपुरि 'सीअल' नरिंदो^३ ॥ ६ ॥
 नलिणीगम्मुसभाए^१ अच्चुइ^२ 'सिज्जंस' नाहु सीहपुरे ।
 पउमतरु रयणसंचय^१ पाणइ^२ चंपाइ 'वसुपुज्जो^३ ॥ ७ ॥
 पउमस्सेणु महापुरि^१ सहसारे^२ 'विमल' नाहु कंपिल्ले^३ ।
 रिट्ठपुरे पउमरहो^१ पाणइ^२ उज्झाह णंतजिणो^३ ॥ ८ ॥ x

[१०४]

श्रीदुःपमाकालस्तवनम् ।

विरजिणमुवणविस्सुय पवयणगायणिक्कदिणमणिसमाणे ।

वडंतसुअनिहाणे थुणामि सूरि जुगपहाणे ॥ १ ॥

x एतावदेवोपलब्ध स्तोत्रमिदं, अग्रतो नोपलब्धेः पत्राणाम् ॥

वीस^१ तिवीस^२ द्वनवइ^३ अडसयरी^४ पचसयरि^५ गुणनउई^६ ।
 सयओ^७ सगसी^८ पणनउई^९ सगसी^{१०} छरसयरि^{११} अडसयरी^{१२} ॥२॥
 चउनवइ^{१३} अट्ट^{१४} तीय^{१५} सग^{१६} चउ^{१७} पनरुत्तरसय^{१८} तितीससय^{१९} ।
 सयउ^{२०} पणनवइ^{२१} नवनवइ^{२२} चत्त^{२३} तेवीसुदयसूरी ॥३॥

प्रथमोदय —

अह उदयाण पढमे जुगपवरे पणिवयामि तेवीस ।
 सिरिसुहम—वयर—पडिवय—हरिरसह नदिमित्त च ॥४॥
 सिरिसूरसेण—रधिमित्त—सिरिप्पह मणिहर च जसमित्त ।
 धणसिंह—सव्वमित्त धम्मिल्ल सिरिविजयणद ॥५॥
 वदामि सुमगल—धम्मसिह—जयदेवसूरि—सुरदिन्न ।
 वइसाह कोडिन्न मामाहुर—वणियपुत्त—सुरदिन्न ॥६॥
 उदयाणतिमसूरी पुसमित्त—अरिहमित्त—वइसाह ।
 वदे सुकित्तिथावर—रहसुअ—जयमगलमुणिंद ॥७॥
 सिद्धत्थ ईसाणं रहमित्त भरणिमित्त—दढमित्त ।
 सिरिदेवइमित्त सिरिधर च मागहम्मसूरि ॥८॥
 सिरिसगइमित्त कित्तिमित्त—सुरमित्त—फग्गुमित्त च ।
 कल्लाणदेवमित्त नमामि दुप्पसहमुणिवसह ॥९॥
 वदे सुहम्म—जवू पभव सिज्जभव च जसभद ।
 समूइविजय—सूरि भदवाहु सिरिथूलभद च ॥१०॥
 महगिरि—सुहत्थि—गुणसुदर च सामञ्जखदिलायरिय ।
 रेवइमित्त धम्म च भदगुत्त च सिरिगुत्त ॥११॥

सिरिवयरमजरक्खिअसूरिं पणमामि पूसमित्तं च ।

इअ सत्तकोडिनामे पढमुदए वीसजुगपवरो ॥१२॥

द्वितीयोदयः—

वीए तवीस—वयरं नागहत्थि च रेवईमित्तं ।

सोहं नागज्जुण—भूअदिन्नयं कालयं वंदे ॥१३॥

सिरिसव्वमित्त—हारिल—जिणभइं वंदिमो उमासाई ।

पूसमित्तं संभूअं माढरसंभूअ—धम्मरिसिं ॥१४॥

जिट्ठं च फग्गुमित्तं च धम्मघोसं च विणयमित्तं च ।

सिरिसीलमित्त—रेवइसूरिं सुमिणमित्त—रहमित्तं ॥१५॥

इअ सव्वोदयजुगपवरसूरिणो चरणसंजुए वंदे ।

चउरुत्तरदुसहस्से दुप्पसहते सुहम्माई ॥१६॥

इअ सुहम—जंवू तंभवसिद्धा एगावयारिणो सेसा ।

सइदुदुजोअणमज्जे जयंतु दुब्भिक्खडमरहरा ॥१७॥

जुगपवरसरिससूरी दूरीकयभवियमोहतमपसरो ।

वंदामि सोलसुत्तरइगदसलक्खे सहस्से अ ॥१८॥

पंचम अरम्मि पणपन्नलक्ख पणपन्नसहस्स कोडीणं ।

पंचसयकोडिपन्ना नमामि सुचरण सयलसूरी ॥१९॥

तित्ती संलक्खाओ चउर सहस्साई × × × × (?)

इग नवइ दूसमाए सूरीणं मज्झिमगुणाणं ॥२०॥

पंचावनं कोडी लक्खाणं हुंति तह सहस्साणं ।

चउपन्नं कोडिसया चउचालीसाउ कोडीओ ॥२१॥

तह सतरकोडिलक्खा नवकोडि सहस्सकोडिसयमेगं ।
 इगवीसकोडि इगुलक्खा सद्विसहस्सा सुसाहूण ॥२२॥
 समणीण कोडिसहसा दस नव कोडी सयकोडीओ ।
 छप्पन्नलक्ख छत्तीस सहस्स एगूण दुन्निसया ॥२३॥
 तह सोलकोडीलक्खा तिअ कोडिसहस्स तिन्नि कोडिसया ।
 सत्तरस कोटी चुल्सी लक्खा सुरसावयाण तु ॥२४॥
 पणत्तीस कोडिलक्खा सुसाविआ कोडिसहस्स बाणउई ।
 पण कोडिसया चत्ता सकोडि तह बारसम्भहिआ ॥२५॥
 एव देविंदणय सिरिविज्जाणंदधम्मकित्तिमयं ।
 वीरजिणपवयणठिअ दूसमसघं नमह निच्च* ॥२६॥

* वासाण बीससहसा नव सय तिम्मास पचदिणपहरा ।

* इका घडिआ दोपल अक्खर इगयाल जिणधम्मो ॥१॥

युगप्रधान २००४ ॥ १६ गाथाया अर्थ - श्रीयुगप्रधानसमाचार्या
 ११११०००, सुषारिप्रसूरय ५५५५५५००००००००, मध्यमसूरय
 ३३०४४४९९, पाठान्तरे तु ५५५५५४४४३३२६४९९ एतावन्तो
 मध्यमगुणसूरय । साधव १७०९१२१०१६००००, साध्वी १०९२३
 ९६३२१९९ । आद्या. १६०३३१२८४०००००, आदिकाः ३५९२
 ५२२००००१२, सर्वाचार्या ५५५५५५०००००००००, प्रधानतराज्ञान
 ११११६०००० 'पुण्वस्स उ परिमाण' अनया सङ्ख्याया मध्यमराज्ञान
 ७०५६००००००००० ।

[१०५]

ऋषिमण्डलस्तवः ।

सकलसकलचक्रवर्ति-पण्डितोत्तमपण्डित-

श्रीबुद्धिविमलगाणिगुरुभ्यो नमः ।

भक्तिभरनमिरसुरवरकिरीडमणिपंतिकंतिकयसोद्वे ।

उसभाइजिणवरिंदाण पायपंकेरुहे नमिमो ॥ १ ॥

निज्जिय परीसहचमुं संमग्गुवसग्गवग्गरिउपसरं ।

सपत्तकेवलसिरिं सिरिवीरजिणेसरं वदे ॥ २ ॥

अथचूरिः ।

वय श्रीऋषभादिजिनवरेन्द्राणां पादपङ्केरुहान्-चरणकमलान्
नमाम-नमस्तुभ्यम् । किंविशिष्टान् पादपङ्केरुहान् ? भक्तिभरनमिरसुरवर-
किरीटमणिपद्मिक्कान्तिवृत्तशोभान् ॥ १ ॥

अह श्रीवीरजिनेश्वर वन्दे । किंविशिष्ट श्रीवीरजिनेश्वरम् ? नि-
जितपरीपहचमुम् । पुनः किंविशिष्टम् ? सम्भगोपसर्गवर्गस्त्रिपुत्ररत्नम् ।
पुनः कथम्भूतम् ? सम्प्राप्तकेवलश्रियम् ॥ २ ॥

अर्थः ।

अग्रे ऋषभादिक जिनवरेन्द्र तेषां चरणकमल नमस्करं । किंसा उच्यते
चरणकमल ? अस्ति तेषां अरि करी नम्र-नमता सुर-देव तेषां, वर-प्रधान
किरीट-मुकुट तेऽ तेषां न भस्त्रि तेऽ तेषां पञ्चि-श्रेणी तेऽ तेषां न कान्ति
तिल्लह इत-भीभी शोभा छह ॥ १ ॥

इं श्रीमहावीर जिनेश्वर वादते । किंसा छह ? निर्निव-छदी परीपद
इपिल्लि यमू-सेना छह निष्पठि. सभम-भानव वपसर्गइपिया त्रिपु-वधरी
तेहनते वर-समूहनते प्रसर-व्याप छह. सम्प्राप्त-पाभी देवदज्ञानइपिल्लि
भी छह ॥ २ ॥

निम्नविय वारसंगे निहयजंगे विमुक्तभवसंगे ।

करुणामयजलनिहिणो नमामि गणधारिणो सन्वे ॥३॥

भरहमहारायरिसिं गिहिवेसुप्पन्ननाणवररणं ।

दसहिं सहस्सेहि सम निक्खंत वदिमो सिरसा ॥४॥

हृत्थिविलगस्स न केवल ति सोऊण वरिसपडिमते ।

पयपउमसमुप्पाडियनाणवरो जयउ बाहुवली ॥५॥

अवचूरि ।

अह सर्वान् गणधारिणो नमामि । कथम्भूतान् गणधारिण ?
निर्मितद्वादशाङ्गान् । पुनः कथम्भूतान् ? निहतानङ्गान् । पुनः
कथम्भूतान् ? विमुक्तभवसङ्गान् । पुनः कथम्भूतान् ? करुणामृत-
जलनिधीन् ॥ ३ ॥

वय भरतमहाराजपिं शिरसा वन्दामहे । किं विशिष्टं भरतम् ?
गृहिवेपोत्पन्नज्ञानवररणम् । पुनः कथम्भूतम् ? दशभि नृपसहस्रै-
सम-समुक्तं नि क्कान्तम् ॥ ४ ॥

बाहुबलिनानां मुनीन्द्रो जयतु । किं विशिष्टो बाहुबलि ?

अर्थः.

हुं सधसाधं अलुधरं नमस्कृतं, किंसा एहं अलुधर ? निपलविद्या पार
अ'ज एह, निहत-हस्तिं अनज-क'ह' एह वली किंसा एह अलुधर ?
विमुक्ता-मेहिह' एह अप-ससारन' एह एहं क'इ' इपि' अमृत ते' एह
समुद्र एह ॥३॥

अग्ने भरत भद्राशान् कपीधरं भरतकिं करी वाह'—नमस्कृतं किंसा
एह भरत ? गृहवेये उत्पन्न-वपन' पर-प्रधानं ज्ञान-डेवइपी' रत्न एव
वली किंसि' एह भरत ? इह सदस्यं रायं सदितं दीक्ष्यं दीधी एह ॥४॥

आहुबलि कपीधरं नमस्कृतं पर्व' । किंसि' एह आहुबलि ? पत्र'पी'.

तं जायमउज्जाण तक्खसिलविषयपव्वइयं ।

वंदे वाहुवल्लिरिं निव्वुयमट्ठावण सेळे ॥ ६ ॥

सुरवइणा अहिसित्ता भरहवण अट्ठभरहवरपइणो ।

आइच्चजसप्पमुहा अट्ठवि सासयसुहं पत्ता ॥ ७ ॥

अन्नेवि पुहविवइणो उंसमस्स पउप्पण असंखिज्जा ।

जाव जिअसत्तुराया अजियजिणपिया समुप्पन्नो ॥ ८ ॥

अथ चरितः ।

पदपद्मसमोत्पादितज्ञानवरः । किं कृत्वा ? वर्षप्रतिमान्ते हस्तिवि-
लपत्य-हस्तिन आरूढस्य न केवलज्ञान इति श्रुत्वा ॥ ५ ॥

आदित्ययशःप्रमुखा अष्टौ राजानः शाश्वतसौख्यं प्राप्ताः ।
कथम्भूता अष्टौ राजानः ? सुरपतिना-इन्द्रेण भरतपदे अभिषिक्ताः-
अनुक्रमेण राज्ये स्थापिताः । पुनः कथम्भूता ? अर्द्धभरतवरप्रभवः ॥ ७ ॥

अन्येऽपि श्रीभरतेश्वरात् आदित्ययशःप्रमुखेभ्यः अष्टाभ्यः
सन्तानिकेभ्यः अपरे-अन्ये ऋषभस्य पदात् पदे-पदानुक्रमेण असङ्-
ख्येयाः पृथ्वीपतयो-राजानोऽभवन् यावत् अजितजिनपिता जितशत्रु-
राजा समुत्पन्नः ॥ ८ ॥

अर्थः ।

कमल तेज भिदु समकाव उत्पादित-उपाडे उपनतं ज्ञान-केवलज्ञान विधुर्ध
करी वर-प्रधान छह. जिसिहं करीनछ ? वर्ष द्विसता कावसम्जनछ प्रावि
छाथीछ अडियां देवतज्ञान नही छसिह संभलीन'छ ॥५॥

आदित्ययशः प्रमुखा आठ राज शाश्वता-सौख्य पाग्या. जिसा छह
आठ राज ? सुरपति-ईन्द्रिह भरतेश्वरनछ पाटि अलिपेदिया-अनुक्रमेण पाटि
अर्धसारिया. वली करिया छह ? आठह अर्धभरतवरेन तल्ला-सोव सदअदरेन
तल्ला वर-प्रधान कापुर छह. ॥७॥

अनेराध भरतवरे आदित्ययशः प्रमुखा आठ संतानीया तह अपर-
अनेरा श्रीकृष्णदेव तल्लाह पट्टानुक्रमिण असंख्याया पृथ्वीपति-राज तां

उज्झितु रज्जलन्धि पव्वइया केवि सिवपुरं पत्ता ।

सव्वट्ठपत्थेडवरे अवरे ते वंदिमो सव्वे ॥ ९ ॥

तिणमिव भरहपहुत्तं चइत्तु ननरइसहस्सपरियरिए ।

निक्खंते नरनाहे नमामि नवसगरपामुक्खे ॥ १० ॥

विमलजिणेसरतित्थे थेराणं अंतियम्मि पव्वइओ ।

चउदसपुव्वी पत्तो महव्वलो पंचमे कप्पे ॥ ११ ॥

अथशूरिः ।

ते सर्वेऽपि राज्यलक्ष्मीं त्यक्त्वा प्रव्रजिताः तेषां मध्ये केचिद्
शिवपुरं प्राप्ता अपरे सर्वार्थप्रस्तरे वरे-सर्वार्थविमाने वरे प्राप्ताः अहं
तान् सर्वान् वन्दे ॥ ९ ॥

अहं नवसगरप्रमुखान् नरनाथान् सार्वभौमान्-चक्रवर्तिनो
नमामि । कथम्भूतान् ? नृणामिव भरतप्रभुत्वं त्यक्त्वा नरपतिसहस्र-
परिकरितान् निष्कान्तान्-प्रव्रजितान् ॥ १० ॥

महाबलः पञ्चमे कल्पे प्राप्तः । कथम्भूतो महाबलः ? विमल-

अर्थः.

वर्ग ६३या. नं वमह भीअष्टवनाय-भीअठ तीर्थकर तेदनइ पिआ निव-
यत्तु राम उषनउ. ॥८॥

ते सधवाह राज्यलक्ष्मी छांटी प्रव्रजित-प्रवधारी दुआ-दीक्षा वीधी
तेदभाटी डेटवाह मुक्तिछ पुदवा. अपर-अनेरा मुक्तिआभी, तु भीन वर-
प्रधानि सर्वार्थसिद्ध विमानि पुदवा. हु ते सधवाह करीश्वर वांइठ ॥९॥

हुं नवसगरप्रमुखनरनाथ-चक्रवर्ति नमठं. दीक्षा छठ नवसागर प्रमुभां
नृणां-विष्णुपदानी परिछ लरवसेत्र वल्लुठ प्रभुत्व-राज्य त्यछनछ सदसस्ये
परिवरिया निष्कांत-दीक्षा वीधी छठ ॥१०॥

महाबल राजकरीश्वर पांचमर्ष देवदेवके पुदव. कित्तिठ छठ महाबल ॥

તત્તો ચદ્વત્તુ જાઓ વાણિયગામે સુદંસણો સિદ્ધી' ।

વીરસગાસે પુનરવિ ચડદસપુન્વી ગઓ સિદ્ધિ ॥ ૧૨ ॥

પયરયમિવ રજ્જસિરિં ડજ્જિય ગહિયવ્વણ અયલપમુહે ।

અટ્ટવિ બલદેવરિસી ધુણામિ નિવ્વાણમણુપત્તે ॥ ૧૩ ॥

અવચૂરિઃ ।

જિનેશ્વરતીર્થે સ્થવિરાચાર્યસમીપે પ્રવ્રાજિતઃ । પુનઃ કથમ્ભૂતો મહાબલઃ ?
ચતુર્દશપૂર્વો-ચતુર્દશપૂર્વધરઃ ॥ ૧૧ ॥

તત્તો મહાદેવલોકાત્ મહાબલજીવન્ન્યુત્વા વાણિજ્યગ્રામે સુદ-
ર્શનનામા શ્રેષ્ઠો જાતઃ પુનરપિ શ્રીમહાવીરસમીપે વીક્ષાં લાઘ્વા ચતુ-
ર્દશપૂર્વધરઃ સન્ સિદ્ધિઃ ગતઃ ॥ ૧૨ ॥

મહા અષ્ટાવપિ અચલપ્રમુક્તાન્ બલદેવાન્-બલદેવરૂપીન્ તમામિ
કથમ્ભૂતાન્ અષ્ટૌ બલદેવાન્ ! પદરજ ઇવ રાજ્યધિય ત્યક્ત્વા ગૃહીત-
વ્રતાન્ નિર્વાણં-મોક્ષ અનુપ્રાપ્તાન્ ॥ ૧૩ ॥

અર્થઃ.

વિમલનાથ-તેરમઠ તીર્થકર તેહનઠ તીર્થિ-તેહનઠ ચાસનિ રથવિર આચાર્ય
તેહનઠ સમીપે વીક્ષા લીધી ઇહ. વલી કિસોઠ ઇહ મહાબલ ? ચતુર્દશપૂર્વધર
ઇહ ॥૧૧॥

તે પાંચમા દેવલોક તહ મહાબલનહ ઇવ ચિવી વાણિજ્યગ્રામિ સુદર્શન
ધસિઈ નામિઈ શ્રેષ્ઠિ હડક. તે સુદર્શન શ્રેષ્ઠી પુન-વલી શ્રીમહાવીરનઠ
સમીપે વીક્ષા ઇહ ચતુર્દશપૂર્વધરહોઈ સિદ્ધિઈ-સુક્રિઈ મિત્ર ॥૧૨॥

હું આઠઈ અચલપ્રમુખ બળદેવ ઋષીશ્વર નમરકરકર, કિરયા ઇઈ
આઠઈ બલદેવ ઋષીશ્વર ? પચિ લાગા રાજ્ની પચિઈ રાજ્યદરમી હોડી વીક્ષા
લીધી ઇહ. વલી કિસા ઇહ ? નિર્વાણ-મોક્ષ પામિયા ઇહ. ॥૧૩॥

जेणुगतव तत्त अवराह ददु निययस्वस्स ।

तुगियगिरिवरसिहरे सो राममहामुणी जयउ ॥ १४ ॥

रामो तवप्पभावा सुपत्तदाणाउ ज्ञत्ति रहकारो ।

अणुमोअणाइ हरिणो सपत्ता न्नमल्लोगम्मि ॥ १५ ॥

इक्खागरायवसहो पडिवुद्धो नाम कोसलासामी ।

तह नेया अगाए चदच्छाए निरुवमाए ॥ १६ ॥

अथचूरि ।

स राममहामुनिर्जयतु, येन रामप्रपिणा तुङ्गिकगिरिवरशिखरे
वद्य तपस्तप्तम् । किं कृत्वा ? निजरूपस्य अपराध दृष्ट्वा ॥ १४ ॥

रामः तप प्रभावात्, रथकार-सूत्रधार. छटिति-शीघ्र मुपात्र
दानात् । मृगो-हरिण अनुमोदनाया त्रयोऽपि महदेवलोकं
प्राप्ता. ॥ १५ ॥

इक्ष्वाकुराजसु वृषभ-श्रेष्ठ कौशलाया-भयोध्याया, स्वामी
प्रतिबुद्धनामा, तथा अङ्गाया नगया स्वामी पद्मच्छाय कपम्भू-
ताया अङ्गाया ? निरुपमाया ॥ १६ ॥

अर्थः.

ते रामकरीश्वर जयवत वर्तते, जित्युक्त रामि करीश्वरिष्ठ वृषिभ
पर्वततः शिखरी वद्य तप तपितु क्षितिङ् करी नर्त ? निज-आपत्ता १४
वस्तुतः अपराध देभीनर्त ॥१५॥

राम तपना प्रभावात्, रथकार-सूत्रधार छटिती-शीघ्र मुपात्रदानवपु
प्रभावात्, मृगवत् अनुमोदना वत्-सावना वत्, ओ त्रिन्दुष पायभर्त वद्य
देवलोके पायभा ॥१५॥

इक्ष्वाकुरशीघ्र राय भाद्रि राय-श्रेष्ठ कौशला वस्तुतः स्वामी प्रतिबुद्ध
क्षितिष्ठ नामिष्ठ गाय (१) तथा-विभ अ-मानवरी वस्तुतः नेत्रा-स्वामी वद्य
ताय राम (२) करीश्वर जय-जानारी ? निरुपत वत्-ननोपम वत् ॥१६॥

संखे कासीराया कुणालदेसाहिवो तहा रूपी ।

कुरुवइ अदीणसत्तु पंचालपहू अ जियसत्तु ॥ १७ ॥

संजायजाइसरणा पव्वइआ छप्पि मल्लिविणपासे ।

चउदसपुव्वी एए जयंतु अपुणम्भवं पत्ता ॥ १८ ॥

सट्ठिं वाससयाइं जेणं छट्ठेण भाविओ अप्पा ।

बहुविहलद्धिसमिद्धं विण्हुं वंदामि अणगारं ॥ १९ ॥

अवचूरि ।

काश्या-वाणारस्याः राज्ञे राजा, तथा कुणालदेशस्य अधिपतिः-स्वामी स्वामी । राजा, कुस्मण्डलस्याधिपतिः अदीनरायः च-अन्यत् । पञ्चालदेशस्य प्रभुः-जितरायः ॥ १७ ॥

एते जयन्तु । कथम्भूताः ? सम्जातजातिस्मरणाः पुनः कथम्भूताः ? एते पठपि श्रीमल्लिजिनपार्श्वे प्रवजिताः । पुनः कथम्भूताः ? चतुर्दशपूर्विणः । पुनः कथम्भूताः ? अपूर्णमव प्राप्ताः ॥ १८ ॥

अहं विण्हुं-विष्णुकुमारं नमामि, यो विष्णुकुमारो वैक्रियदेह-

अर्थः ।

काशी-वाणारसी नगरी तल्लुई स्वामी राजा (३) कुणाल देश तल्लुई अधिपति-स्वामी इहमी छसिई नामिई (४) कुरुवंडण देश तल्लुई स्वामी अदीनराय राजा (५) पंचालदेश कापिलवपुरपाण्डु तल्लुई स्वामी-राज जितराय (६) ॥१७॥

ओ छह राज नयवंत पर्त, ओ ते हिसा छई ? सलत-उपना लवि-रभरलु छह, वही हिसा छह छई ? श्रीमल्लिनायनई समीप दीइय लोधी छई, वही हिसा छह ? चउद पूर्वधर छह, वही हिसा छह ओ छई ? अपुन-अव-ओइ पाणिमां छई ॥१८॥

तु ते विष्णुकुमार नमते. जिसुह विष्णुकुमारि वैक्रियदेहदण्डिई मी

जो तित्थस्स प्पभावणमकासि वेउव्विदेहलद्धीए ।

तं विण्हुं गयतिण्ह नमामि पत्तं सिवपुरमि ॥२०॥

एगूणे पंचसए खदगसीसाण कुंभकारकडे ।

पालयकयउवसगे पत्ते पणमामि अपवगगे ॥ २१ ॥

ददूण अण्णत्तिथियपराभव भवसयाउ निव्विण्णो ।

नेगमअदुसहस्सेण परिव्वुडो कित्तिओ सिट्ठी ॥ २२ ॥

अवचूरिः ।

लब्ध्या तीर्थस्य प्रभावनां अकार्षीत् । किंविशिष्ट विष्णु ? गततृणम् पुन कथम्भूत विष्णु ? शिवपुरे प्राप्तम् ॥ २० ॥

अह स्कन्धकाचार्यशिष्याणां एकोनानि पञ्चशतानि प्रणमामि । कथम्भूतानि एकोनानि ? कुम्भकारकटे पालकपुरोहितेन प्रार्णात्कृतोपसर्गानि अपवर्ग-मोक्ष प्राप्तानि ॥ २१ ॥

कार्तिकश्रेष्ठो नैगमानां-वणिक्पुत्राणां अष्टोत्तरसहस्रेण परिवृतः मुनिसुमतस्त्वामिसमीपे प्रयजित-दीक्षितः । किंविशिष्टः कार्तिक-

अर्थः

तीर्थं तस्या प्रभावनां शोधी. किंविष्टं त्वं विष्णुभार ? तृप्या रदितं त्वं निर्दोषं त्वं. वति किंविष्टं त्वं ? शिवपुरि-मोक्षनार्थं पुदतव त्वं. ॥२०॥
८ अर्थःसूरि तस्या शिष्य ऐक्यं तस्या पात्रस्य नमस्कृतं, तस्या त्वं ? लभ्यते नमस् पात्रक इव प्राप्नुयान्तवपसर्गं त्वं वही किरया त्वं ? अपवर्ग-मोक्ष प्राप्तिया त्वं. ॥२१॥

कार्तिकश्रेष्ठो-वणिक्पुत्र अष्टोत्तर सहस्र परिवरितः श्रीमुनिसुमतस्त्वामि नमः समीपे दीक्षा शोधी. किंविष्टं त्वं कार्तिकश्रेष्ठे ? अन्य-जनेन दीर्घिक-उद्विनि तेद्वनते परान्तव देवी सत्यतया लयतव निचिनते-जस्यनते त्वं, ते

પન્વહ્નો મુણિસુન્વયસામિસગાસમ્મિં વારસંગધરે ।

વારસસમપરિઆજો સોહમ્મે સુરર્વ્હ જાજો ॥ ૨૩ ॥

મુગિલગિરિમ્મિ સુકોસલેન વગ્ધીકજોવસમ્ગેણ ।

પત્તં પરમં ઠાણં કિત્તિધરેણ વિ પરં નાણં ॥ ૨૪ ॥

કાઠં ગુણરયણતવં અદ્દુ ડ અક્સ્વોહસાગરપ્પમુહા ।

વિન્હુસુઆ સંપત્તા સિદ્ધિં ઇક્કારસંગધરા ॥ ૨૫ ॥

અવચૂરિઃ ।

શ્રેષ્ઠો ? અન્યતીર્થિકસ્ય પરાભવ દૃષ્ટા ભવમયાત્ નિર્વિણ્ણઃ । અવસન્નઃ ।

પુનઃ કથમ્ભૂતઃ કાર્તિકેશ્રેષ્ઠી ? દ્વાદશાઙ્ગવિત્ દ્વાદશસમપર્યાયઃ-

પાલિતવ્રતઃ સૌધર્મસુરપતિઃ-દ્વન્દ્વો જાતઃ ॥ ૨૨-૨૩ ॥

સુકોસલેન મુનિના મગ્ગિહિરો-ચિત્રકૂટપર્વતે પરમ પદ મોક્ષ-
સ્થાનં પ્રાપ્તમ્ । કથમ્ભૂતેન સુકોસલેન ? વ્યાગ્રીકૃતોપસર્ગેણ । કીર્તિ-
ધરેણાપિ તપિત્રા વર જ્ઞાનં-કેવલજ્ઞાન પ્રાપ્તમ્ ॥ ૨૪ ॥

અષ્ટો અક્ષોમ્યસાગરપ્રમુક્તા વૃષ્ણિસુતાઃ સિદ્ધિં સમ્પ્રાપ્તાઃ । કિં
કૃત્વા ॥ ગુણરત્નતપઃ કૃત્વા । કથમ્ભૂતા અષ્ટો , અક્ષોભાષાઃ ? પૈકા-
દશાઙ્ગધરાઃ ॥ ૨૫ ॥

અર્થઃ .

કાર્તિકેશ્રેષ્ઠી ખાર વરસ પાલિત દીક્ષા ઇ તથ સૌધર્મ દેવલોકિ સુરપતિ-
ર્થેષ્ઠ ઇતિ ॥ ૨૩ ॥

સુકોસલિ મહાત્મા મગ્ગિહિનિરિષ્ટ ચિત્રહરિ પર્વતે પરમસ્થાનક-મોક્ષ
પામિત્વં, કિસિલ્લ ઇત્થ સુકોસલ ઋષીધર ? વાચિલીર્લિ કૃત-કીધધ ઉપસર્ગ
ઇત્થ, અનર્થ કીર્તિધરિષ્ઠ-તે સુકોસલનર્થ પિતાઘ વર-પ્રધાન કેવલજ્ઞાન
પામિત્વં ॥ ૨૪ ॥

આઠ અક્ષોમ્યસાગર વૃષ્ણિસુત-અધિકવૃષ્ણિરાયના સુત-બેટા સિદ્ધિ-
મુક્તિઠે પ્રહતા. કિસિલ્લ કરીનધ ? ગુણરત્ન ઇસિર્લનામિર્લ તપ કરીનર્થ કિસા
ઇત્થ તે આઠર્થ ? ઇત્યાદિ અંજ ધરલ ઇત્થ. ॥ ૨૫ ॥

તં વંદે રહનેમિં ચરો વચ્છરસયાઈં જસ્સ ગિહે ।

જો ચરિસં છઠમ્થો પંચસણ કેવલી જાઓ ॥ ૨૬ ॥

જાલિ-મયાલિ-ઉવયાલિ-પુરીસસેણે ય વારિસેણે ય ।

પજ્જુન-સંવ-અનિરુદ્ધ-સચ્ચે નેમી ય દદનેમી ॥ ૨૭ ॥

પનાસં પનાસં મજ્ઞાઓ ચર્ચિય વારસંગધરા ।

સોલસસમપજ્ઞાયા સિદ્ધા સિત્તુંજણ દસવિ ॥ ૨૮ ॥

અવચૂરિઃ ।

મહં ત રથનેમિં વન્દે । યસ્ય ચરણારિ વર્ષશતાનિ ગૃહવાસે^૫
ભવન્ । યો વર્ષ છઠ્ઠસ્થો જાતઃ, ય પચ્ચ વર્ષશતાનિ કેવલી જાતઃ ॥
૨૬ ॥

જાલિઃ ૧ મયાલિઃ ૨ ઉપજાલિ ૩ પુરિપસેનઃ ૪ પારિપેણ ૫
પ્રયુગ્મન. ૬ સામ્મઃ ૭ અનિરુદ્ધઃ ૮ સચ્ચનેમિઃ ૯ દદનેમિઃ ૧૦ પ્તે-
દક્ષાપિ પચ્ચાસાત્ પચ્ચાસાત્ માર્ગોઃ ત્યક્ત્વા પ્રવ્રજિતાઃ । કથમ્ભૂતા
પ્તે દક્ષ ? દ્વાદશાઙ્ગધારિણઃ ॥ ૨૭ ॥

પુનઃ કથમ્ભૂતા દક્ષ ? દ્વાદશસમપર્યાયા-દ્વાદશવર્ષપાલિતપ્રતાઃ ।
પુનઃ કથમ્ભૂતા દક્ષ ? દક્ષાપિ શયુક્તયે સિદ્ધાઃ ॥ ૨૮ ॥

અર્થઃ.

હું તે રથનેમિં જીવીશ્વર વાદડ. જે રદનેમિઠ આરિયઈં વરિષ્ઠ
૪૮૨ય વાલિ દઉચા, જે રદનેમિ વર્ષે જાણુ એક વરિષ્ઠ ૪૮૨ય દઉચ.
અન. જે પાચસઈં વરિષ્ઠ દેવજ્ઞાની દઉચ. ૧૨૧૧

વલિ, મયાલિ, ઉપજાલિ, પુરિપસેન, પારિપેણ, પ્રયુગ્મન, સામ, અનિ
રુદ્ધ, સાચનેમિ, દદનેમિ, એ દક્ષ ૫-વાસ ૫-વાસ કલર છામી દીક્ષ
હીધી. કિયા છઈં એ દક્ષઈં દ્વાદશાન મર. જઈં ચરિત્તપૂર્વકર છઈં. ૧૨૫૫
વજી કિયા છઈં તે દક્ષ છઈં બાર વરિષ્ઠ પાગી દીક્ષ છઈં, વલો કિયા
... ૧૨૮૬ શ્રી સુતુંજણ પવતિ તિદ્ધા-સુતિદ્ધ તિયા. ૧૨૮૮

वत्तीसपुरंधिवई देवइपुता अणीयजसपमुहा ।

छप्पिय नेमिसुसीसा चतुदसपुव्वो गया सिद्धि ॥ २९ ॥

जो गेविजाउ चुओ आयाओ तह कुले विसालम्मि ।

तं देवईअवच्चं गजसुकुमालं नमंsam ॥ ३० ॥

वन्दामि नेमिसीसं वयदिणगहिजेगराइवरपडिमं ।

सोमिलकयउवसगं पत्तं पणमामि अपवगं ॥ ३१ ॥

अवचूरिः ।

अनीकयशःप्रमुखाः पढपि देवकीपुत्राः श्रीनेमिसुशिष्याः
चतुर्दशपूर्विणः सिद्धिं गताः ॥ कथम्भूताः पढपि ? द्वात्रिंशत्पुर-
न्धीपतयः—गृहस्थाते द्वात्रिंशद्भार्यापतयः ॥ २९ ॥

अह गजसुकुमालं नेमिशिष्यं वन्दे । कथम्भूत गजसुकुमालम् ?
प्रतदिने एव गृहिता वरा एकरात्रिप्रतिमा—कायोत्सर्गविशेषा तम् ।
पुनः कथम्भूत गजसुकुमालम् ? सोमिलकृतोपसर्गं शिव प्राप्तम् ॥ ३० ॥

अर्थः ।

अनीकयशः प्रमुख श्रीदेवकीना छठ पुत्र, श्रीनेमिनाथना मुशिष्य
हुंता. चतुर्दशपूर्वधर छठ मुक्तिछ गया, किसीआ छठ ? गृहस्थवासि पत्रीस
कवत्रना पति छठ. पुरंधी—कवत्र कहीछ ॥ २९ ॥

इं गजसुकुमाव श्री नेमिनाथनड शिष्य वांछै, किसिछ छठ अल
सुकुमाव ? अनछ प्रवध दिहाडध गृहीत—छीधी वर—प्रधान प्रतिमा—काउसअ
विशेष छठ, वली किसिछ छठ अलसुकुमाव ? सोमिलकट्टिछ—ससरछ हव-
वपसर्ग इवव सिद्धि जिड छठ ॥ ३० ॥

જો વાસુદેવપુરઓ પસંસિઓ દુઘ્કરં કરેડ ત્તિ ।

સિરિનેમિજિનવરેણં તં ઢંઢણરિસિં નમંસામિ ॥ ૩૨ ॥

દ્વમ્બકુલવાલિયાઓ સુપરિચ્છતાઓ જેણ વત્તીસં ।

જસ્સ ય નિવ્ત્તમણમહં દસારકુલનંદણો કાસી ॥૩૩॥

જો પુરિસસહસ્સજુઓ પવ્વહઓ નેમિપાયમૂલમ્મિ ।

સો થાવચાપુત્તો ચડદસપુવ્વી સિવં પત્તો ॥ ૩૪ ॥

અવચૂરિઃ ।

અહ ત ઢંઢણઋપિં નમસ્કરોમિ । ય ઢંઢણઋપિઃ વાસુદેવ-
પુરતઃ—અગ્રતઃ શ્રીનેમિજિનવરેણ દુઘ્કર કરોતીતિ પ્રશસિતઃ—વ્યાખ્યાત.
॥ ૩૨ ॥

યેન દ્વમ્બકુલવાલિકાઃ—વ્યવહારિણાં વાલિકાઃ પરિણીતાઃ, સુષ્ટ-
—અતિશયેન દ્વાત્રિશતસઙ્ખ્યાઃ પરિચક્તાઃ, યંસ્ય નિષ્ક્રમણમહોત્સવ
લીલામહોત્સવ દસારકુલનંદનો—વાસુદેવોડકાર્પત્ત ॥ ૩૩ ॥

યઃ પુરુષસહસ્રયુતઃ શ્રીનેમિનાથપાદમૂલે પ્રમજિતઃ શ્રીનેમિના-
થ પાદમૂલે પ્રમજિતઃ સ થાવચાપુત્રઃ—થાવચાઃ—સાર્થવાહપત્ની તસ્યાઃ
પુત્રઃ ચતુર્દશપૂર્વા સિદ્ધિ ગતઃ ॥૩૪॥

અર્થઃ.

હું તે ઢંઢણકુમાર કરી નમસ્કરઉં, જે ઢંઢણ ઋષીશ્ર વાસુદેવ
આગ્રહિ શ્રીનેમિજિનવરેદ્રિષ્ટ દુઘ્કર કરઇ હતિ—પ્રસિદ્ધ—પ્રશસિત—વ્યાખ્યાત.
॥ ૩૨ ॥

નિષ્ક્રમ ધનવત વ્યવહારીયા વખી વાલિકા પરિણી બનીય સમકાલ
છત્રી, જેહ વધુત દીક્ષામહોત્સવ દસારકુલનંદનિ—વાસુદેવે પ્રીયક. ॥૩૩॥

જે સદસપુરુષ સદિત શ્રીનેમિનાથ વધુઈ પાયમૂલિ દીક્ષ લીધી,
થાવચા સાર્થવાહની હવત તેદનત ખેડત, ચઠદ પૂર્વધર દ્વવત તિદ્ધિ નિઠ
॥ ૩૪ ॥

सहस्रजुओ तस्सीसो चउदसपुन्वी सुओ गओ सिद्धिं ।

इकारसंग सुअसीस सेलओ तहय पंचसए ॥ ३६ ॥

जो उ परकमइ तवं छिन्नं छहं च देहममाणंतो ।

सिद्धिं विह्वयरयमल सेलमपुत्तं तयं नमिमो ॥ ३७ ॥

असुरसुरपत्तर्गिदा जं तं पडिमागयं नमंसंति ।

उज्जितसेलसिहरे तं सिरसा सारणं वंदे ॥ ३८ ॥

वारसभिकखूपडिमा जेण ण चत्ता महाणुभावेण ।

वारससया नियमेण अट्टमच्छट्टाणि जो कासी ॥ ३९ ॥

तं खवियपेमदोसं वंदे जरमरणसोगमुत्तिण्णं ।

अचलसुहसागरगयं निब्बाणमणुत्तरं पत्तं ॥ ४० ॥

अवचूरिः ।

तच्छिष्यः तस्य-धावद्यापुत्रस्य शिष्यः शुकः सदस्यशिष्ययुतः
चतुर्दशपूर्वधराः सिद्धिं गतः । तथा शुकस्य शिष्यः शैलकः सिद्धिं
गतः । कथम्भूतः शैलकः ? एकादशाब्दो । पुनः कथम्भूतः शैलकः ?
पञ्चशतशिष्यसाहितः ॥ ३६ ॥

अर्थः ।

ते यावन्मया पुत्र तस्यैव शिष्यः शुकः प्रसिद्धः नाभिष्ट, सदस्यशिष्य परि-
वरिष्ट, चतुर्दशपूर्वधर सिद्धिं गच्छिष्ट, तेन शुकनैव शिष्यः शैलकः तथा-तिष्ठ सिद्धिं
गच्छिष्ट, किञ्चित् छष्ट ते शैलकः ? धन्यवार अग धरति छष्ट, वक्षी किञ्चित् छष्ट ते
शैलकः ? पांचसहस्र शिष्य सहित छष्ट ॥ ३६ ॥

સુઘા જિર્ણિદવયળં સચ્ચં સોઘં તિ પમ્મણિઓ હરિણા ।

કિં સચ્ચં તિ પવુત્તો ચિંતંતો જાહસરણાઓ ॥ ૪૧ ॥

સવુદ્ધો જો પદ્મ અજ્ઞયળં સચ્ચમેવ પળ્ળવહ્ ।

કચ્છૂલનારયરિસિં ત વદે સુગહમણુપત્ત ॥ ૪૨ ॥

નારયરિસિપામુવલ્લે વીસ સિરિનેમિનાહતિત્થમ્મિ ।

પળ્ળરસ પાસતિત્થે દસ સિરિવીરસ્સ તિત્થમ્મિ ॥ ૪૩ ॥

પત્તેયવુદ્ધસાહુ નમિમો જે માસિડ સિવ પત્તા ।

પળ્યાલીસ રિસિમાસિયાહ અજ્ઞયળપવરાહ ॥ ૪૪ ॥

અવચૂરિ ।

અહ ત કચ્છૂલનારદક્ષરિં વન્દે । યો જિનેન્દ્રવચન 'સત્ય શૌચમ્' હતિ શુરવા હરિણા-વાસુદેવેન કિં સત્ય હતિ પૃષ્ઠઃ ? વત્ત-
રમલઙ્ઘવાન્ સન્ ચિન્તાપ્રપન્નિત્ત સન્ જ્ઞાતિસ્મરણપ્રાપ્તઃ સન્ પ્રયુદ્ધઃ
કેવલજ્ઞાનમયો જાતઃ । પુનર્યઃ સત્યમવાધ્યયન પ્રણસયાન્ । કપમ્ભૂત
નારવમ્ ? સદ્ગતિ પ્રાપ્તમ્ ॥ ૪૧-૪૨ ॥

અર્થ.

હું તે કચ્છૂલ ઇસિઈ નામિઈ નારદનાપિ વાદઉ, જે નારદ જિનેન્દ્રવચન
વચન 'સત્ય શૌચ' હતિ સાશલી, વાસુદેવિઈ કિસિઈ સત્ય ઇસિઈ પૂર્વિઈ
ઉત્તર અણુપામવઈ ચિંતાપ્રપચિવ-પાદાપોઠ કરવઈ ન્વતિરમરણ પામિઈ
દુરઈ વામલ પ્રયુદ્ધ હૃદ-કેવલજ્ઞાન સયુક્ત દુર, અનઠ વહી દણ્ડ પદિ
લઈ સત્ય છ ઇસિઈ અધ્યયન પ્રપિઈ, કિસિઈ ઇહ નારદ ? સુનતિ-મુખતિ
વીણ પદુવઈ ઇઈ ॥ ૪૧-૪૨ ॥

પહરિજ્જંતો દુઙ્ગોહણેણ તહ પંઢવેહિ યુવંતો ।

સમસત્તુમિત્તભાવો દમદંતમહામુળી જયત ॥ ૪૫ ॥

જલ્ણાત નેમિસીસુ ચિ મળંતો જંમણ્હિ ઉક્ષિત્તો ।

સિરિકૂયવાયરમુળી રામસુજો જયત સિદ્ધિગમો ॥ ૪૬ ॥

અવચૂરિઃ ।

નારદઋષિપ્રમુખા વિંશતિ પ્રત્યેકબુદ્ધાઃ શ્રીનેમિનાથતીર્થેઽભવન્,
ત્વે પચ્ચદશ પ્રત્યેકબુદ્ધાઃ શ્રીપાર્શ્વનાથતીર્થે, દશ પ્રત્યેકબુદ્ધાઃ શ્રીમહા-
તિર્તીર્થેઽભવન્ । વય તાન્ પચ્ચત્વારિંશત્ પ્રત્યેકબુદ્ધાન્ ઋષીન્ નમામઃ ।
સાધવઃ પચ્ચત્વારિંશદ્ ઋષિભાષિતાનિ અધ્યયનાનિ માપિત્વા
શેવં-મોક્ષં પ્રાપ્તાઃ ॥ ૪૩-૪૪ ॥

સ દમદન્તમહાનપિર્જયતુ । યો દમદન્તઃ દુર્યોધનેન પ્રહાર્ય-
ણઃ તથા પાન્ડવૈઃ સ્તૂયમાનઃ સમશત્રુમિત્રભાવો જાતઃ ॥ ૪૫ ॥

સ રામસુતઃ કુન્ડજવારકમુનિર્જયતુ । યો દ્વારેકાયા દાષે શ્વલ-
ભાત્ મહ નેમિશિષ્યઃ હત્તિ મળન્ જૃમ્ભકદેવઃ ઉક્ષિતઃ-જપ્તાદિતઃ નેમિ-
ત્મીપ સમવસરણે મુક્તઃ પ્રવ્રજિતશ્ચ । કયમ્ભૂતઃ મુનિઃ ? સિદ્ધિ ગતઃ ॥ ૪૬ ॥

અર્થઃ.

નારદ ઋષિપ્રમુખ વીસ પ્રત્યેકબુદ્ધ શ્રીનેમિનાથનંદ તીર્થે હૂઆ, પંદર
પ્રત્યેકબુદ્ધ શ્રીપાર્શ્વનાથનંદ તીર્થે હૂઆ, દશ પ્રત્યેકબુદ્ધ શ્રીમહાવીરનંદ
તીર્થે હૂઆ, અમ્હે તે પચિતાલીસ પ્રત્યેકબુદ્ધ ઋષીશ્વર પાંદર-નમસ્કરણ,
સાધુ પચિતાલીસ ઋષિભાષિત અધ્યયન ભાષી-પ્રશ્ની શોધિ પુણ્યા. ॥
૩-૪૪ ॥

તે દમદંત ઋષીશ્વર જયવંત વર્તલ, જે દમયત દુર્યોધનનંદ પ્રહરિતક-
દાર દીનતલ, અનંદ પાડવે રતુવીતલ સમસ્તનુમિત્રસ્વભાવ હૂલ ॥ ૪૫ ॥

તે રામ-બલદેવ તણલ જેટલ કુન્ડજવારક હસિઈ નામિઈ મહાત્મા
યવંત વર્તલ. જે દ્વારિકા નગરીનંદ દાધિ જ્વલન આગલિ તલ વીહતલ
નેમિનાથનંદ શિષ્ય હસિઈ બાણતલિ બલકદેવે ટપાલીક શ્રીનેમિનાથનંદ
શીપિ સમવસરણિ મેલિહલ, શ્રીનેમિનાથનંદ સમીપિ દીક્ષા લીધી, કિસિઈ
ઈ મહાત્મા ? સિદ્ધિ જિલ ॥ ૪૬ ॥

पचवि निवपडुसुआ चउदसमुन्वी जुहिद्विलप्पमुहा ॥

दोमासियसलेहणपुव्व सिचुजए सिद्धा ॥ ४७ ॥

पडिवोहियप्पएसिं केसिं वढामि गोयमसमीवे ।

वियलियससयवग्ग अगीकयचरमजिणमग्ग ॥ ४८ ॥

कालियपुत्तो मेहलि थेरे आणदरक्खिए तइए ।

कासव एए य चउरो पासावच्चिज मुनिपवरा ॥ ४९ ॥

अवचूरि ।

पञ्चापि पाण्डुनृपसुता युधिष्ठिरप्रमुखाः गृहितव्रता द्विमासी-
सलेपणापूर्वं शत्रुञ्जये सिद्धा । कथम्भूता. पाण्डुसुता. चतुर्दशपूर्विण ४७

अह केशिकुमार-केशिकुमारगणधर चन्द । कथम्भूत केशिगण-
धर ? प्रतियोधितप्रदेशिम् । पुन कथम्भूतम् ? गौतमसमीपे-
गौतमपार्श्वे विदलितसशयवर्ग । पुन. कथम्भूत गणधरम् ? भङ्गी-
कृतचरमजिनमार्गम् ॥ ४८ ॥

कालिकापुत्र मत्ताले १ स्थविर २ आणदरूपि तृतीय. का-
श्यप. एत चत्वार श्रीपार्श्वनाथसन्तानिन मुनिप्रवरा ॥ ४९ ॥

अर्थ

पायस पादुरायना पुत्र युधिष्ठिरप्रभुज दीक्षा ब्रवीती, जिमसवा ।
सप्रेमनापूर्वक-साकि दिन अनशन पावन पूर्वक शत्रुञ्जय दीर्घ सिद्धि-
मुक्तिष्ट गिया. किंसा छई पायस पाच-समीपे ? यवदपूर्वधर छई ॥ ४७ ॥

ह केशिकुमार-जुधर वादड कित्त छई नरीजजुधर ? प्रतियोधित
प्रदेशि रान्छ छई कित्त छई केशी जलधर ? गौतम जलधर नछ समीपि
विदलित-निर्दलित-इति स देव वल्ल-समूह छ. वही किरयो छछ जलधर ?
अनीककित्त चरमजिन-ओमदावीर तेदनव मार्ज छई ॥ ४८ ॥

कालिकापुत्र मेभवि, स्थविर २, आणदरूपि श्रीनर, काश्यप जे आ-
रध श्रीपार्श्वनाथना उपासीया, मुनिप्रवर-मुनि मदात्मा मादि अमेसर ॥ ४९ ॥

अर्हिसु जयजाओ सरागतवसंजमेहिं समणावि ।

कम्मावसेसपडिवंधओ अ देवा हविज्जंति ॥५०॥

जं तं तिब्बचरित्तं पाओवगयं तु खायइसियाली ।

मुगिछ्छेलसिहरे वंदे कालासवेसरिसिं ॥५१॥

धम्मे ददसन्नाहो जो निच्चं मंदरो इव अकंपो ।

इहलोगनिप्पिवासो परलोगगवेसओ धीरो ॥५२॥

कालासवेसियसुओ आया सामाइयं ति थेराणं ।

वयणं सोउं पडिवन्नपंचजामो गओ सिद्धिं ॥५३॥

अथचूरिः ।

तुङ्गिकानगरी इति अकथयन् । इतीति किम् ? भ्रमणा अपि
सरागतपः—सयमैः कर्मावशेषप्रतिबन्धतः देवा भवन्ति ॥५०॥

× × × ×

कालस्य वैशिकसुतः प्रतिपन्नपञ्चयामः—पञ्चमहावतरूपगृहीत-
व्रतः सन् सिद्धिं यतः । किं कृत्वा ? आत्मा एव सामायिक इति
स्थविराणां वचः श्रुत्वा ॥५१॥

अथः

तुङ्गिकानगरीयं ईसिउं कट्ठि, कसिउं डिउं ॥ अमस्स-महात्मा सरान्
तप संयमि करी कर्म्मविरोपना प्रतिगधतउं देव दुंउं, न्ण सरान् तप संयम
न दुउं वउं मुत्तिउं न्ण ॥५०॥

× × × ×

अथ तस्य वैशिक ईसिउं नामउं जेटउं, पडिवन्निव गृहीत-वीपउं
पञ्चमहावत कसिउं दुतउं सिद्धिं यिउं, डिउं करी न्ण आत्मा ईनि
सामायिक कसिउं स्थविर-वज्जनउं पयन सांख्यी न्ण ॥५१॥

पुक्खलवईइ विजए सामी पुंडरिगिणीइ नयरीए ।

ददूण कंडरीयस्स कम्मदुब्बिलसियं घोरं ॥ ५४ ॥

सिरिपुंडरीयराया निक्खंतो काउ निम्मलं चरणं ।

धोवेण वि कालेणं संपत्तो जयउ सव्वट्ठे ॥ ५५ ॥

वीरजिणपुज्वपियरो देवानंदा अ उसभदत्तो अ ।

इकारसंगविउणो होऊणं सिवसुहं पत्ता ॥ ५६ ॥

अचचूरिः ।

पुष्कलावत्यां विजये पुण्डरीकिण्या नगर्याः स्वामी श्रीपुण्डरी-
कराजा निष्क्रान्तः-प्रयजितः । किं कृत्वा ? 'ददूण' लघुभ्रातुः-कण-
रीकस्य कर्मदुर्लभित घोर चारित्रत्यागरूप रट्ठा । कथम्भूतः पुण्ड-
रीकः ? निर्मलं चारित्रि कृत्वा स्तोकेनापि कालेन सर्वार्थे गतो
जयतु ॥५४॥५५॥

वीराजिनस्य पूर्वपितरौ देवानन्दा ऋषभदत्तश्च पृकादसाङ्ग-
विदौ भूत्वा दिवसुख प्राप्ता ॥५६॥

अर्थः.

पुष्कलावतीविजय पुण्डरीकिल्ली नगरी तल्लुङ स्वामी श्रीपुंडरीक शान-
निष्क्रान्त-दीक्ष लीपी. क्लिष्टि करी नई? ददूण आध पुंडरिक् लेट तल्लुङ
दुर्लभित-योर चारित्रत्यागरूप-प्रवपरिदाररूप कर्म देभीनई. ॥५४॥

क्लिष्टि छई पुंडरीक मुनि? निर्मल चारित्रि पावो दोःत कलभादी
सर्वार्थ सिद्धिई निउ दूवक नयवत वर्तक. ॥५५॥

श्रीभद्राचर देव तल्लु पूर्व-पदिलां पितर-भावित्र देवानदा अनई
ऋषभदत्त दीक्ष लेख धन्यार अंन तल्लु नयु दोर्ध मोक्षमुभ प्राप्ता. ॥५६॥

ददृणं संवुद्धो रिद्धिं वसहस्स जो अरिद्धिं च ।

सो करकंइ राया कलिंगजणवयवई जयउ ॥ ५७ ॥

पंचालदेसअहिवो पूअमपूअं च इंदकेउत्स ।

ददुं विरत्तकामो पव्वइओ दोमुहनरिंदो ॥ ५८ ॥

सुच्चा बहूण सइं बलयाणमसइहं च एगस्स ।

बुद्धो विदेहसामी सक्केण परिक्षिओ अ नमी ॥ ५९ ॥

अवचूरिः ।

■ करकण्डुराजा कलिङ्गजनपदपतिर्जयतु । यः करकण्डुराजो-
कुले वृषभस्य रूपादि-लक्ष्मीं दृष्ट्वा, वार्धके रूपादि भनार्द्धि-रूपादि-
हार्मि दृष्ट्वा सतु दः-प्रतिबुद्ध ॥ ५७ ॥

एव पञ्चालदेशाधिपतिः द्विमुखनरेन्द्रः प्रमत्तितः कथम्भूतः
द्विमुखः ? इन्द्रकेतोवन्दनकुसुमादिपूजां च-भन्यत् तिर्यक्पते-
तिर्यकरूपतिवस्य-भूमौ पतितस्य पादघर्षणादि अपूजां दृष्ट्वा विर-
क्तकाम ॥ ५८ ॥

विदेहस्वामी राजा नमिः बहूनां बलयानां शब्दं श्रुत्वा एक-
स्थाभुत्वा च बुद्धः । कथम्भूतो नमिः ? शक्तेन परीक्षित ॥ ५९ ॥

अर्थः

ने करकण्डुराजो मोक्षुवमादि तस्मै वृषभ तस्मै उपतली अरिद्धिं देभी,
पडपल्लि उपतली अरिद्धि-हानि देभी प्रतिबोध पाभीओ. ॥ ५७ ॥

पायावदेय-अपिद्वयपुरपाठस्मै तस्मै स्वामी द्विमुख राज प्रमत्ति-
द्व-दीक्ष्य दीधी. तिसिउ छध द्विमुख ? उदस्तांल रइउ यंदन पुष्पादिक
देभीनउ, बुंउ पडियां पन घसवादिअ अपूल-अवत्ता देभी विरक्ता काम
इउ-वैरान्यवतं द्व ॥ ५८ ॥

विदेह स्वामी राजा नमिः पश्यतो राज्ञः अशुखांश्वी-ओभनउ राज्ञ
न इउ छसिउ नल्लि प्रतिबोध पाभिउ. तिसिउ छध नमिः ? शक्-ईदि
परिणिउ. ॥ ५९ ॥

उष्फुल्लपल्लव विगयपल्लव तह दट्टूण धूअतरु ।

गधाररायवसभो पडिवन्नो नग्गई मग्ग ॥ ६० ॥

नयरम्मि सिइपइट्ठे चउरोवि परुप्पर समुल्लाव ।

अकरिंसु तत्थ जाओ जक्खो भत्तीइ चउवयणो ॥ ६१ ॥

पुष्फुत्तराउ चवण पव्वजा तह य तेसि समकाल ।

पत्तेयबुद्धकेवल्लि सिद्धि गया एगसमएण ॥ ६२ ॥

अवचूरि. ।

गन्धार^१जयपम नग्गय इति नाम्ना मार्ग—मौक्षमार्ग
चारित्ररूप प्रतिपन्न । किं कृत्वा ? चूततरु—भाद्रवृक्ष उष्फुल्ल-
पल्लव-विकस्वरमञ्जरीक इष्टा, तथा विगतपल्लव-पल्लवरहित सह
कार इष्टा ॥ ६० ॥

क्षितिप्रतिष्ठितनगरे पुरवहि स्थचतुर्द्वारयक्षचेत्ये चतुर्दिग्भ्य
आगता चत्वारोऽपि मिलिता परस्पर समुल्लाप भकार्यु, तत्र
तेषां निरीहरव इष्टा भवत्या यक्षश्चतुर्मुखो जात ॥ ६१ ॥

तेषां चतुर्णां दक्षम—प्राणतदेवलोकात्—पुष्पोत्तरविमानात्

अर्थ

। धारहेतु तल्लुठ राज्ञ राज्ञरूपस्य राज्ञ आदि अग्नेश्वर न-नय छसिठ
नामिध मोक्ष मार्ग—चारित्ररूप प्रतिपन्नित्व छसिठ करी नथ । चूततरु-
आलव उष्फुल्ल विकस्वरपल्लव-मञ्जरी छसिठ देष्ठी, अनठ विगत-निय
पल्लव-पल्लव रहित सहकार देष्ठी नथ ॥ ६० ॥

क्षितिप्रतिष्ठित नगरि नगर आदिार चतुर्द्वार यक्षनय प्रासादि विद्ध
द्विसि यक्षी आन्या-मित्या परस्पररिष्ठ समुल्लाप-विचार वात छोधी ॥ ६१ ॥

तेहे चित्त नथ दसभादेवलोकात् पुष्पोत्तर विमानात् समकाल

वीरजिणकहियसत्तमपुढवीसव्वदुसिद्धिगइजोगो ।

नंदउ पसन्नचंदो तक्कालं केवलं पत्तो ॥ ६३ ॥

पित्तावसउवगरणं पमज्जयंतस्स केवलं नाणं ।

उप्पन्नं जस्स कए वक्कलचीरिस्स तस्स नमो ॥ ६४ ॥

जं चेव य जाणामि तं चेव न व त्ति भणिय पव्वइओ ।

अइमुत्तरिसी सिरिवीरअंतिए चरमदेहधरो ॥ ६५ ॥

अचचूरिः ।

समकालं ज्यवनम् । तथैव तेषां समकालं प्रव्रज्या, प्रत्येकयुद्धाः सन्तः, एकस्मिन् समये सिद्धिं गताः ॥६२॥

स प्रसन्नचन्द्रो जयतु । यो वीरजिनकण्ठितसत्तमपृथ्वी-सर्वा-
र्यासिद्धिगतियोग्यः सन् क्षपकध्रेण्या तत्कालं केवलज्ञान प्राप्तः ॥६३॥

तस्मै वल्कलचीरिणे नमः । जगति-विश्वे यस्य-वल्कलचीरिणः
पितृतापसोपकरणं वल्कलादि वस्त्राञ्जलेन प्रमार्जयतो गृह्वेपेऽपि
केवलज्ञान उत्पन्नम् ॥६४॥

अतिमुक्तक ऋषि । यदेव जानामि इति मणन् जननीजन-

अर्थः ।

ज्यवनं हुँ, तथा-तिमं निर्धं तेहनेणं सुभकाव प्रमज्ज्या-दीक्षा प्रत्येकं युद्धं
होए ओहणं नि सुभणं आरि सिद्धि-मुक्तिणं भ्याः ॥६२॥

ते प्रसन्नचन्द्रं ऋषिं ज्यवन्तं वर्तते, ते प्रसन्नचन्द्रं श्रीमहावीरं कही
सातमी नरक-पृथ्वी अनणं सर्वार्थं सिद्धिं गतिं येन्यं धसिद्धं इतडं क्षपक
ध्रेणुं तडं तत्कालं केवलज्ञानं प्राप्तिवः ॥६३॥

तेह वल्कलं चीरीनणं नमस्कारं हुँ. ते वल्कलचीरीनणं जल-विश्व
मादि पिता तापस तेषां उपकरण-वाक्कां वस्त्रांयदि परिबेहतां शृद्धय
नणं वेपि यकां केवलज्ञानं उपनणं ॥६४॥

अधमुत्तडं ऋषीश्वरं रायनडं जेटडं आहं परसनडं प्राशप्रतिभोधं हुँतडं

કુમર સત્યવાહવહુ મર્તિ મિંઢ ચ જો ડ પઘ્વાવે ।

સબુદ્ધો ગીર્ફણ ત વદે સુદ્ધયં કુમર ॥ ૬૬ ॥

ધન્નો સો લોહજો સ્વતિસ્વમો પવરલોહસરિવણ્ણો ।

જસ્સ જિણો પત્તાઓ ઇચ્છઈ પાળીર્ફિં મુત્તુ જે ॥ ૬૭ ॥

અવચૂરિ. ।

કામ્યાં કિં જાનાસિ ? કિં ન જાનાસિ ? इति पृष्टः सन् नृस्य
जानामि पर कदा भविष्यति इति न जानामि इति भाषित्वा जन
मीजनकयोः अनुमत्या श्रीवीरस्यान्तिके प्रयाजित । कथम्भूत भतिमुक्त ?
चरमदेहधर ॥ ६५ ॥

अहं तं क्षुल्लककुमार वन्दे । यं पूर्वं गुरु-उपाध्याय-प्रवर्तिनी
मानृभिः द्वादश वर्षाणि याचयित्वा रक्षितोऽपि निर्गतं सन् गीति-
कया-एकया गायया सम्बुद्धं सन् कुमार, सार्यवावधू, मन्त्रिण
मिंઢ પત્તાન્ ચતુર પ્રબુદ્ધાન્ પ્રાગ્વાજયત્ ॥ ૬૬ ॥

સ લૌહિત્યમુનિર્ધન્ય, કથમ્ભૂતઃ સૌહિત્યમુનિ ? ક્ષામ્યા

અર્થ

‘ જ જાણડ ત ન જાણડ ’ ઈસિઈ બલ્લુતઈ માવિત્રે પૂઠિઈ હૂતઈ નૃસ્ય
બલ્લુઈ હુસિઈ પસિ ન બલ્લુઈ કલ્પિઈ હુસિઈ, ઇસિઈ બલ્લુ માવિત્ર મનાવી
શ્રીમદ્વાવીર નઈ સમીપિ દીક્ષા લીધી. કિસિઈ હઈ અમમુત ? ઉદ્ધવિઈ દેઢ
ધરઈ ૮ઈ-તદ્ધસવ મોક્ષ ॥ મી હઈ ॥ ૬૫ ॥

૮ તે કુલ્લક કુમાર મદાત્મા વાદઈ, જે પદિલઈ દીક્ષા લીધા પૂઠિઈ
સુરમે, ઉપાચારે પ્રવર્તિનીએ, માઈ બાર બાર વરસ માગી રાખિઈ ચિઠ્ઠ
નિસરિઈ, નર્તિઈ તાળી ગીતિકા એકઈ ગાયાર્ઈ પ્રતિ સખુનિજા હૂતઈ
કુમાર, સાર્યવાદવદ્ધ પ્રધાન, પુતાર એ ચ્યારઈ પ્રતિપુદ્ધ હૂત
દીક્ષા લીધી ॥ ૬૬ ॥

તે લૌહિત્ય મુનિ ધન્ય, મિસિઈ હઈ લૌહિત્ય મુનિ ? ક્ષમા ઈર્ણ કરી

नो कम्मसेसवळिं अट्टविहं छिदिउं निरवसेसं ।
 सिद्धिवसहिमुवगओ तमहं लोहं नमंसासि ॥ ६८ ॥
 जेणेगराइयाए चउदस अहिजासिया उ उवसग्गा ।
 वोसट्टुचत्तदेहं तमहं वंदे समणमदं ॥ ६९ ॥
 भोगेसु य रुजंतो धम्मं सोऊण वद्धमाणस्स ।
 सो समणो पव्वइओ सुपइट्टुरिसिं नमंसामि ॥ ७० ॥
 जो बागरिऊण वीरेण सिंहनिकीलिए तवोकम्भे ।
 उस्सप्पिणीइ भरहे अपच्छिमो सत्तितं वंदे ॥ ७१ ॥
 धणकणगरयणपउरो जेण य संसारभमणभीएण ।
 मुक्को कुटुंबवासो तं सिरसा सुव्वयं वंदे ॥ ७२ ॥
 जेण कयं सामण्णं छम्मासे ज्ञाणसंजमरणं ।
 तं मुणिमुदारकित्तिं गोभइरिसिं नमंसामि ॥ ७३ ॥

अवचूरि ।

एव सहते-क्षमते इति क्षान्तिक्षमः, पुन. कथम्भूतः लौहित्यमुनिः ?
 प्रवरलोहसदृशदर्शः, यस्य पात्राव जिनः-श्रीमहावीरः पाणिभ्यां-
 भोक्तु इच्छति ॥६७॥

x

x

x

x

अर्थः.

क्षमते-अहित छई, वही जिसके छई मुनि? प्रवरलोह तेह सरीयड देहनेक
 वरुं ओनवई राम-भावके वरुं छई. नेहना पत्राके जिन-श्रीमहावीर,
 पाणि-दाये करी निभया-आदारे करिवा पाछई ॥६७॥

वारित्तपुरे जाय सोहम्मवडसिया च पत्ताण ।

सिद्धिं विह्वयरयमल चारित्तरिसिं नमस्सामि ॥ ७४ ॥

छट्ठेण छम्मासे सहित्तु अक्कोसताडणाईणि ।

अज्जुणमालागारो खवित्तु परिनिव्वुओ कम्मे ॥ ७५ ॥

माहणमहिल सपय सगम्भ विच्छित्तु पत्तवेरगो ।

घोरागार च तव काउ सिद्धो दढप्पहारी ॥ ७६ ॥

जाइसर रायसुअ खतिजुअ कूरगड्डुअ वदे ।

चउरोऽपि तहा खवगे पचवि सिवमयलमणुपत्ते ॥ ७७ ॥

अवचूरि ।

×

×

×

×

अजुनो नाम भारामिक पण्मासान यावत् पट्ठेन तपसा
लोकानां आक्रोशताडनादीनि महित्वा कमाणि क्षिप्या परिनिव्वु-
मुक्तिं गत ॥७५॥

×

×

×

×

द्रवप्रहार, माहण माहर्गी सभनृकां सगर्भी छित्वा घाराकारं
अतिघोर तप कृत्वा सिद्ध-मुक्तिं गत ॥७६॥

अह जातिस्मरणसहित राजसुत क्षमायुक्त कूरगड्डुक वदे ।

अर्थः.

अजुन नामानारी छ मास अल्लु छट्ठ पण्ठि लोक वल्लु आक्रोश
पयन इष्ट पयन अनर्हताणा प्रदानादिक सतीनर्ह कर्म्म क्षयी परिनिवृत्ति-
मुक्तिं गत ॥७५॥

द्वप्रहार आहण महिवा श्री-आहणी जगारे सदिव तनजा उदी-
दणी घारागार-अविट्ठि येर तप करी सिद्धि-मुक्तिं गत ॥७६॥

इ अविरभरल्लु सदिव राजसुत क्षमायुक्त कूरगड्डुक वदे ।

कोटिन्नदिन्नसेवाल—नामए पंचपंचसयकलिए ।

पडिबुद्धे गोयमदंसणेण पणमामि सिद्धे य ॥ ७८ ॥

एगस्स रवीरभोयणहेळ नाणस्सया मुणेयन्वा ।

वीयस्स य परिसाए दिट्ठाए जिणम्मि तइअस्स ॥ ७९ ॥

अवचूरिः ।

तथा चतुरोऽपि क्षपकान्—साधून् वन्दे । कथम्भूतान् पञ्चापि मुनीन् ? अवल शिव प्राप्तान् ॥७७॥

कोटिन्नादिन्नसेयालिनामानः भद्रं प्रणमामि । कथम्भूतान् एतान् ? पञ्चपञ्चशततपस्विकलितान् । पुनः कथम्भूतान् ? गौतमदर्शनेन प्रतिबुद्धान् । पुनः कथम्भूतान् ? सिद्धान् ॥७८॥

एकस्य ज्ञानोत्पादः क्षीरभोजनहेतुर्ज्ञातव्यः, द्वितीयस्य परिपक्विण्यां ज्ञानोत्पादे हेतुर्ज्ञातव्यः, तृतीयस्य जिने दृष्टे केवलज्ञानोत्पादहेतुः ॥७९॥

अर्थः.

वांछितं, तिम आरुध क्षपक भद्रात्मा वांछितः । किंया छर्ध पायस भद्रात्मा ? अथल-निधल शिव-भोक्ष पाय्या छर्ध ॥७७॥

कोटिन्नादिन्न सेयाल छसिर्ध नाभिर्ध बिट्टु नर्ध तु प्रसूभर्ध, किंया छध ये त्रिन्दध ? (आरुध ?) पायसर्ध वपस्वीये परिवरिया छध, वली किंया छध ? श्री गौतम तथुर्ध दर्शनि प्रतिभुद्ध छध-प्रतिबोध पाय्या छध, वली किंया छध ? सिद्ध छध-मुक्तिध प्रदत्ता छर्ध ॥७८॥

जेकनछ ज्ञान वपन्नाविधानछ क्षीर भोजन हेतु लल्लिवड, जीमनछ परिपक्वा दीर्घ-समोसरसि दीर्घ केवलज्ञाननड हेतु लल्लिवड, त्रीमनछ श्री एन भद्रापीर दीर्घ केवलज्ञान नड हेतु-क्षारसु लल्लिवड ॥७९॥

विष्पडिवडियविभगो सबुद्धो वीरनाहवयणेण ।

सिवरायरिसी इक्कारसगवी जयउ सिद्धिगओ ॥ ८० ॥

चउसट्ठि करिसहस्सा चउसट्ठि सअट्ठदतअट्ठसिरा ।

दते य एगमेगे पुक्खरिणीओ अ अट्ठदु ॥ ८१ ॥

अट्ठदुलक्खपत्ताइ तासु पउमाइ हुत्ति पत्तेय ।

पत्ते पत्ते बत्तीसपत्तनाडयविही दिव्वो ॥ ८२ ॥

अवचूरिः ।

शिवराजऋषिर्जयतु, कथम्भूत ? भीमहावीरवचनेन सम्बुद्ध-
प्रतिबोध प्राप्त, पुन कथम्भूत ? तदनन्तर विप्रतिपत्तिविभक्त,
पुन कथम्भूत, शिवराजऋषि ? एकादशाब्जवित् सिद्धिं गत, ॥८०॥

चतु.पट्टिकरिसहस्रा, कथम्भूता ? चतु पट्टिरष्टगणाङ्कशिरस,
कथम्भूतानि मुखानि ? अष्टाष्टदन्तानि एकैकस्मिन् दन्ते अष्टौ
पुष्करिण्य ॥८१॥

पुष्करिणीषु अष्टौ अष्टौ पद्मानि भवन्ति, कथम्भूतानि पद्मानि ?
प्रत्येक प्रत्येक लक्षपत्राणि, पत्र पत्र द्वान्विस्तृब्धनाटकविधि,
कथम्भूतो नाटकविधि. ? दि-य-देवकृत ॥८२॥

अथ

शिवराजऋषि नयवत वर्तते, किञ्चित् छर्छ शिवराजऋषि ? श्री-
महावीरनर वयनि प्रतिबोध पागित्ठ उव, तिवार पूढिष्ठ-प्रतिबोध पाग्मा
पूढिष्ठ विरोधिष्ठ प्रतिपत्तिव-पत्तिविजित् विभक्त ज्ञान छह, पवी किञ्चित् छह ?
छन्दार अज अली-अली सिद्धिं जिउ ॥८०॥

यत्तसङ्गि सद्धम करि दायीयाणं प्रीया, किर्या छर्छ ते दस्ती ? यत्त-
सङ्गी आठ नत्ता नेवव छर्छ तेवव छर्छ छर्छ दायीयाणं मुअ, यत्तसङ्गि आठ
अत्ता प्रीय छर्छ पायव छर्छ आरोत्तर छर्छ, नेवव छर्छ छर्छ दायीयाणं पाय
सर्छ आरोत्तर मुअ अल्लिया, किर्या छर्छ मुअ ? आठ आठ दत्तसङ्ग छर्छ,
छर्छ छर्छ दत्तसङ्ग आठ पुक्करिणी-पायो. ॥८१॥

छर्छी पुक्करिणीष्ठ आठ आठ कम्म, किर्या छर्छ पाय ? प्रत्येक-दत्तसङ्ग

એગકળિયાણ પાસાયવહિસિઓ અ પહ્પડમં ।

અગમહિસીહિં સદ્ધિં ઉવગિજ્ઞહ સો તયં સકો ॥ ૮૩ ॥

એયારિસહ્દુદીણ વિલગ્નેરાવળમ્મિ દદુ હરિં ।

રાયા દસન્નમદો નિક્સંતો પુણ્ણસપહ્ણ્ણો ॥ ૮૪ ॥

રાયગિહમ્મિ પુરવેરે સમ્મદિટ્ઠી કયાહ હિંડંતો ।

સંપત્તો તસ્સ ઘેરે સુવળ્ણગારસ્સ પાવસ્સ ॥ ૮૫ ॥

અવચૂરિ ।

પ્રતિપદ્મ-કમલ કમલ પ્રતિ કર્ણિકાયાં કર્ણિકાયાં પુલ્કૈઃ
પ્રાસાદાવતસકઃ પ્રધાનપ્રાસાદઃ, વગ્ર પ્રાસાદે પ્રાસાદે અપ્રમાદિપીભિઃ
સાર્દૈ દેવૈઃ શક્રે-ઇન્દ્રે ઉપગીયમાને ॥૮૩॥

પુતાદશાક્ષ્ણયા ઘેરાવળે ગજે વિલગ્ન-આરુઢં હરિં-ઇન્દ્રં દદુ
રાજા દશાર્ણભદ્રઃ નિષ્કાન્તઃ, કથમ્ભૂતો રાજા? પૂર્ણસ્વપ્રતિજ્ઞઃ॥૮૪॥

× × × ત મેતાર્ય-મેતાર્યકૃપિં અહ નમસ્કરોમિ । યો નવ-

અર્થ.

લાખ લાખ પાપુડીમય છંદ, પત્રિ-પાનિ પાનિ અત્રિસળખ નાટકવિધિ,
કિસિલ છંદ નાટકવિધિ ? દિવ્ય-દેવતાહૂત છંદ ॥૮૨॥

પ્રતિપદ્મ-કમલ કમલ પ્રતિષ્ઠ કર્ણિકા એકેકલ પ્રધાન પ્રાસાદ તત્ર-
તેહ પ્રાસાદિ અપ્રમાદિપી-ઈદ્રાણી સહિત દેવ-શક્રે-ઈન્દ્રં આઈતર્થ ॥૮૩॥
ઇસી રિહિલ ઐરાવલ્લિ અને દિ ઈદ્ર આરુઢ-અટિલ દેખી દશાર્ણભદ્ર
રાજા નિઃકાન્ત-દીક્ષા લીધી કિસિલ છંદ રાજા ? પૂરી સ્વ-આપણી
પ્રતિજ્ઞા છંદ ॥૮૪॥

×

×

×

×

તે મેતાર્ય સ્વપીથિરનઈ હું નમસ્કરવ, જે મેતાર્ય અપરાધિલ કૌચ
પક્ષિલ સેનારનઈ દયા લનઈ ન કલિલ, કિસિલ છંદ મેતાર્ય ? નિમ-આ-

निष्फोडियाणि दुन्निवि सीसावेडेण जस्स अच्छीणि ।

न य संजमाड चलिओ मेयज्जो मंदरगिरि व्व ॥ ८६ ॥

नवपुव्वी जो कुचगमवराहिणमवि दयाइ नाइक्खे ।

तं नियजियनिरविवस्सं नमामि मेअज्ज अंतगड ॥ ८७ ॥

अभिरूढो वंसगो मुणिपवरं ददु केवलं पत्तो ।

जो गिहिवेसधरो वि हु तमिलापुत्तं नमसामि ॥ ८८ ॥

उयसमविवेगसंवरपयचित्ठणं जदलियपावगिरी ।

सोदुवसाग पत्तो चिलाइपुत्तो सहस्सारे ॥ ८९ ॥

अवचूरि ।

पूर्वज्ञाता अपराधिनमपि कौशलं सुपर्णकारस्य दयया माधराय्यो ।
कथम्भूतं मत्तार्यम् ? निजजीवितनिरपेक्षम् । पुनः कथम्भूतम् ?
अन्तर्भूतम् ॥८७॥

अहं तं इच्छापुत्रं नमस्करोमि । यो गृहस्थवेपथोऽपि यथापि
अभिरूढः सन् मुनिप्रवरं दद्यात् कथं कथं प्राप्नुयान् ॥८८॥

चिलायीपुत्रः सहस्रात्मनामानं अष्टमदशकोटं प्राप्नुयान्, कथम्भूतं ?

अर्थः ।

१५५। एविअणं पिअं निअस-वाअसदिअ अ. वली अिअिअ उअं नैअव ।
अअनः देवली अ ॥८७॥

इं ने । अअन नमरअअउ, अे अदरअनअ वेअ अअनअ वाअनअ अअि
अअिया इअ मुनिअअर देअी मुनीअर अअी देवअअन अअिअ ॥८८॥

चिलायीपुत्र अदअर देवअअ-आअनअ देवअअ अअिअ, अिअिअ उअ
चिलायी पुत्र । अअअअ-अअेअ-अअर अअिअ अेअअ अअअअअ अअ अिअिअ

चालणागंठि व भयवं समंततो सो कजो य कीडाहिं ।
 धोरं सरीरवियणं तहवि हु अहिंसासए धीरो ॥ ९० ॥
 अड्ढाइज्जेहि राइंदिणहिं पत्तं चिलाइपुत्तेणं ।
 देविंदामरभवणं अच्छरगणसंकुलं रम्मं ॥ ९१ ॥
 दट्ठुण समणमणहं सरित्तु जाइं भवविरत्तमणो ।
 अणुचरियं मियचरियं मुक्खं पत्तो मियापुत्तो ॥ ९२ ॥
 सुच्चा बहुपंडिय एगपंडिओ दट्ठमिच्छइ तुमं ति ।
 जाइं सरित्तु बुद्धो सिद्धो तह इंदनागमुणी ॥ ९३ ॥

अथचूरिः ।

वपशमविवेकसंवरपदधिस्तनवज्रदलितपापगिरिः । किं कृत्वा ? उप-
 सर्गान् सहित्वा ॥८९॥

मृगापुत्रः मृगवत् एकाकिवेन वनादौ अनुषर्य-मासिकानशनेन
 मोक्षं प्राप्तः, कथम्भूतः ? अनघ-निःपाप भ्रमणं रूपां जातिं स्मृत्वा-
 पूर्वभवं स्मृत्वा भवविरक्तमनाः चारित्र्यं जग्राह ॥९२॥

तथा इन्द्रनागमुनिं सिद्धः । यः इन्द्रनागमुनिं इति श्रुत्वा

अर्थः.

दलित-दलित शूर्पं शीघ्रं पापशिवि गिरि पर्वत छर्ष. किसिद्ध करी नह ?
 उपसर्गं शीघ्रं सहीनय ॥८९॥

मृगापुत्र मृग-द्विष्टनी परिषं वनिं ओकवत् दुंध मास दिन अन-
 शन पादो मोक्ष पागिठ. किसिद्ध छह मृगापुत्र ? अनघ-निःपाप भ्रमण-
 महात्मा देवी नतिरभरत् पागिठ सप-संसारनय विषय विरमिठ इतठ
 दीक्षा लीधी. ॥९२॥

6731

तथा-विम इन्द्रनाग धसिठ नाभिठ मुनि-महात्मा सिद्ध, ने

अम्हाणमणाउट्टी जावज्जीव ति सोउ मुणिवयणं ।

चित्ततो धम्मरुई जाओ पत्तेअवुद्धजई ॥ ९४ ॥

पुक्खलवईए पुडरीगिणीइ राया अहेसि महपउमो ।

चउदसपुब्बी सलेहणाएँ पत्तो महासुक्के ॥ ९५ ॥

अधचूरिः ।

जातिं स्मृत्या युद्धः । इतीति किम् ? हे बहुपण्डित ! एकपण्डितः
त्वां ह्युं हृच्छति ॥९३॥

धर्मरुचिस्तापस इति मुनिवचन मनसि स्मरन् प्रत्यक्षबुद्धो
जातः इतीति किम् ? अस्माक याधन्वीवमनाकुटिः ॥९४॥

पुष्कलापायां विजय पुण्डरीकिण्यां नगर्यां महापद्मो राजा
भासीत् । स राजा प्राप्तप्रवत्त चतुर्दशपूर्वधरं सन् संछेद्यनयाऽनसनेन
महाशुक्ले-सप्तमदेवलोके प्राप्तः ॥९५॥

अर्थः.

ईन्द्रनाभ मुनि धसिउ पवन सावली नतिरभसम् उपनयं प्रतिज्ज्ञा
पानिउ, धसिउं कियउ ? दे अट्ट पण्डित पुण नहि ओहपण्डित देहप
पाउउ ॥९३॥

धर्मरुचि वापस मुनि-महात्मा वसुध धसिउ पवन सावली नन
भादि पाउउ-निववउउ इउउ प्रत्यक्षबुद्ध इउ, धसिउं कियउ ? अ-दार्ढ
नवनउव अनाउहो ॥९४॥

पुष्कलापायी चिन्वि, पुण्डरीकिणीउ ननरीउ महापद्म धनिसं ननिउ
राज इओ, से राज प्राप्त-पानिउं नन धसिउ इउउ चतुर्दशपूर्वधर इउउ
अनसनि उरि महा-कि-आवमर्ह देवलोकि पुदउउ ॥९५॥

ततो तेयलिपुत्तो वयणेणं पुट्टिलाइ जाइसरो ।

केवलनाणी भासइ तेअलिनामं सुअज्जयणं ॥ ९६ ॥

जियसत्तू पडिबुद्धो सुबुद्धिवयणेण उदयनायम्मि ।

ते दोवि समणसीहा सिद्धा इक्कारसंगघरा ॥ ९७ ॥

उववण्णो जो अणज्जेसु दट्ठमुसभस्स समज्जिं पडिमं ।

पव्वइओ जेण पुणो चरणावरणे उइलम्मि ॥ ९८ ॥

अचचूरिः ।

ततः—तस्मात् शुद्धदेवल्लोकात् व्युतः, तेतलीपुत्रः पुट्टिलाया-
वचनेन जातजातिस्मरणः प्रतिबुद्धः गृहीतमतः केवलज्ञानी जातः ।
तेतलीपुत्रावात्, तुः—पुनः । प्रधान नेतलीनाम अभ्ययन आपते ॥ ९६ ॥

सुबुद्धिप्रधानवचनेन यो जितशत्रुरात्रा प्रतिबुद्धः, कथम्भूतः ?
उत्तरायान्ते मूलतस्तत्सम्बन्ध ज्ञात्वा तत्त्वतः । तौ द्वावपि भ्रमण-
वृषभौ एकादशाङ्गधरौ सिद्धौ ॥ ९७ ॥

आर्द्रकुमारः अनार्यदेशेषु उत्पद्यः समजटा—जटासहितां कपभस्त्र

अर्थः ।

तेह सातभा देवलोका यही अविउ तेतलीपुत्र हव, तेतलीपुत्र पोट्टि-
ला तल्लुठ वयनिं करि जितशत्रुसु पाभिउ, प्रतिबुद्ध हूँतउ दीक्षा देह
केवलज्ञान पाभिउ. तेतलीना पुत्र तउ विचार पुडीठ प्रधान—इउ तेतली
असिउ नाभिउ अभ्ययन आपठ ॥ ९६ ॥

सुबुद्धि प्रधान तेहने वयनि करी जितशत्रुरात्रा प्रतिबोध पाभिउ,
जिसिउ छठ रात्र ॥ उइउ—पाएली तल्लुठ दृष्टांति भूवतउ तेदनु संजधे नली
नध ज्ञात—जल्लुठ तत्त्व—परमार्थ छठ, विचार पुडी रात्र प्रधानि जिहु दीक्षा
वीधी ते जिनद्ध भ्रमल्लुठपत्र हन्मार अनधर हुवा सिद्धा—मुक्ति आ. ॥ ९७ ॥
आर्द्रकुमार अनार्य देशभां उपनो अनध जटासहित श्रीऋषभदेवनी

अप्पावि मोइओ अ भावबंधणा दन्वबंधणाउ करी ।

लद्धजओ परतिविण्णसु सो अदरिसी सिव पत्तो ॥ ९९ ॥

न दुक्कर वारणपासमोयणं गयस्स मत्तस्स वणम्मि राया ।।

जहा उ चत्ता वालणण ततुणो त दुक्कर मे पडिभाइ मोयणं १००

नालडाए अद्वतेरस कुलकोडीकयनिवासाए ।

पुच्छिय गोयमसामिय सावयवयपच्चक्खाणविहिं ॥ १०१ ॥

अवचूरिः ।

प्रतिमां ददा प्रसूतः-प्रसूतः । येन आर्द्रकुमारेण पुनः परणावरण
कर्मणि उदीर्ण-उदय प्राप्ते वीक्षा मुक्ता ॥९८॥

पुनर्येन आत्मा भयबन्धनाद् मोचितः । येन द्रव्यबन्धनात्
करी मोचितः ॥ आर्द्रभूषि, परतोर्थेषु छन्दयः सिवप्राप्तः ॥९९॥

हे राजन् ! धेणिक ! पने-पनमप्ये मवोन्मत्तस्य गजस्य पार-
णपाशमोचन न दुक्कर मे प्रतिभाति यथा बालकेन तन्तयो वेष्टिताः
तेषां मोचनं मे-मम हृदयं मुदुक्कर प्रतिभाति ॥१००॥

नालन्शया गौतमेन शगमिना धावकवतप्रत्याक्यानविधिं दृष्ट,
कथम्भूतायाम् ? अद्वप्रवोदनाकुलकोटीकृतवातायाम् ॥ १०१ ॥

अर्थः ।

प्रतिमा देवी प्रतिमोक्ष पामिउ द्रव्य दीक्ष दीक्षी, निमृष आर्द्रकुमारिउ
पुन-वली आत्रिवावलीय कर्म उदयि आवि द्रव्य दीक्ष मेदी ॥९८॥

निमृष पुन-वली दीक्षीकर्म विउ आत्मा धावकवतप्रत्याक्यानविधिं दृष्ट
दीक्ष दीक्षी, अन्त छन्द १००यनवननउ करी-दायिउ मेदविउ ते आर्द्र-
कुमार ऊदीक्ष परदीर्षी छन्दय द्रव्य सिव-मोक्ष पुदुक्कर ॥९९॥

हे मेलिक राजन् ! पनभादि नरोन्मद दायिमा उल्लु पनमप्ये ते
मेदविउ ॥ इ कर नदी, यथा-निम आलकः यद्वत् दीक्ष ते नाद विउ
ते इ कर भादरक दीक्ष दीक्ष ॥१००॥

नाद विउ पादः नोदमरयानिर्द्ध श्रीनदादि धावक वत-प्रत्याक्यान

जो चरमजिणसमीवे पडिवज्जो पंचजामियं धम्मं ।

पेढालपुत्तमुदयं तं वंदे मुणियसयलनयं ॥ १०२ ॥

आसी सुरसाणिज्जा सीलं रूवं च जस्स जयपयडं ।

तं निक्खंतं वंदे सिद्धि पत्तं सुजायरिसिं ॥ १०३ ॥

खंतिखमं उग्गतवं दुक्करतक्तेयनाणसंपन्नं ।

किन्नरगणेहि महियं सुदंसणरिसिं नमंसांमि ॥ १०४ ॥

अचचूरिः ।

त पेढालपुत्र उदक मुनि वन्दे । य उदकमुनि चरमजिनस-
पे-भोवोरान्तिके चतुर्थीयं धर्मं त्यक्त्वा पञ्चयामिक-पञ्चमहाप्रत-
र धर्मं प्रतिपन्नः । कथम्भूतो मुनिव (ज्ञात) सकलनय ॥१०२॥

त सुजातनामान ऋषि निष्कान्त वन्दे । यस्य रूपेः सुरसा-
ध्यात् सीलं च-अन्यत् रूपं जगतः प्रकटं आसीत् । कथम्भूत
पिम् ? सिद्धिं प्राप्तम् ॥१०३॥

अर्थः.

धं पूछिउ, कीसी छह नावंडा पावडी ? तेरभां दुव कोडिनउं आर्द्ध-साडा
। दुव कोड इत-कीपड निवास छह-साडापार दुव कोडी वसह छर्थ. ॥
०१॥

ते पेढाल तल्लुउं पुत्र उदक छसिछ नामिह मुनि-महात्मा पादउं.
उदक मुनि श्रीमहावीरनह समीपि आरि महाप्रतउप धर्मं त्यज पय
। प्रतउप धर्मं पडिवज्जिउ, किसिउ छह मुनि ? मुनिव-अण्डिउ सकल-
वडर्थ नय-साय छर्थ ॥१०२॥

ते मुनिव नामा ऋषि दीक्षधर इतउ पादउं, ते महात्मा ऋषि
। सीव अनर्थ उप देवजाना सानिधतउ जनविश्रुत-प्रगट इया। किसिउ
ऋषि ? सिद्धि-मुक्तिउ निउ छह. ॥१०३॥

गिहिणोवि सीलकणयं निव्वडिय जस्स वसणकसवेट्ठे ।
 त नमिमो सिवपत्त मुदसणमुणिं महासत्त ॥ १०५ ॥
 जीवाणुववायपवेसणाइ पुच्छित्तु वीरजिणपासे ।
 गिणिहत्तु पचजामे गगेओ जयउ सिद्धिगओ ॥ १०६ ॥
 इकारसगधारी सीसो वीरस्स मासिण्ण गओ ।
 सोहम्मे जिणपालियनामा सिन्धिसस्सइ विदेहे ॥ १०७ ॥

अथचूरि ।

त मुदशनमृषिं महासख नमामः, यस्य मुदशनस्य गृहिणोऽपि
 सतः शीलकनक ध्यमनरूपपट्ट निर्व्यूढम् । कथम्भूत मुदशनमुनिम् ?
 शिष्यप्राप्तम् ॥ १०५ ॥

स गान्धेयनामा मुनिः पञ्चयाम-पञ्चमहाप्रत्तरूप प्रवृत्तः गृहीतः
 सिद्धिं गत्वा जयतु । किं वृत्त्या ? श्रीमहावीरजिनपार्श्वं जीवानां
 निगादादिषु प्रपातः, तथा जीवानामव्यवहारराक्षीं वा-नयवा ।
 चतुर्गतिषु कथं प्रवेक्षना इत्यादि वृत्त्या ॥ १०६ ॥

जिनपालितनामा मुनिः श्रीमहावीरस्य शिष्यः एकादशरूप-
 मासोपवासं, शोधर्मं गतं महाविदेहे गेह्यति ॥ १०७ ॥

अर्थः

ते मुदर्थिन मुनि महाप्रत्तरूपेण ननु. तेन मुदर्थिन उपरि १०५
 वि० १०६ १०७ मुदर्थिं ०५००-१०६ १०७ १०८ १०९ ११० १११ ११२ ११३-
 ११४ ११५ ११६-मुनिः सिद्धिं गतः ॥ १०५ ॥

ते श्रीमहावीरस्य मुनि पञ्चमहाप्रत्तरूपेण ननु उपरि सिद्धिं गतः प्रवृत्तः
 वृत्त्या १०६ १०७ श्रीमहावीरस्य पार्श्वं जीवानां निगादादिषु
 प्रपातः १०८ १०९ जीवानामव्यवहारराक्षीं वा-नयवा ११० १११
 चतुर्गतिषु कथं प्रवेक्षना इत्यादि वृत्त्या ११२ ११३ ११४ ११५ ११६ ११७ ११८ ११९ १२० ॥ १०५ ॥

एकपादित नमिन् महावीरस्य श्रीमहावीरस्य शिष्यः १०७ १०८ १०९ ११० १११ ११२ ११३ ११४ ११५ ११६ ११७ ११८ ११९ १२० ॥ १०५ ॥

तीयद्वाए चंपाह सोमपत्तीह जस्स कडुतुवं ।

दाउं नागसिरीए उवज्जिओणंतसंसारो ॥ १०८ ॥

स्सेधम्मघोससीसो तं भुच्चा माससमणपारणए ।

धम्मरुई संपत्तो विमाणपवरम्मि सव्वट्ठे ॥ १०९ ॥

पालिय मंसनियमं विज्जेहिं पमणिओवि गेलन्ने ।

पव्वइओ सिद्धिपुरिं संपत्तो जयउ जिणदेवो ॥ ११० ॥

अवचूरिः ।

तीताद्वाया-अतीतकाले चम्पानगर्या यया सोमदेवपत्न्या-
नागभिया अनन्तः ससार उपाजितः । किं कृत्वा ? यस्य धर्मरुचि-
मुनेः कटुकतुम्बक दृष्ट्वा ॥१०८॥

स धर्मरुचिमुनि-धर्मघोषसूरिशिष्यः सर्वार्थसिद्धिः इति नाम्नि
प्रवरं विमाने सम्प्राप्तः, किं कृत्वा ? त कटुकतुम्बक मासक्षणपारणके
भुक्त्वा ॥१०९॥

स जिनदेवो जयतु, यो जिनदेवः ग्लानरत्ने वैद्यैः अत्यन्त-
प्रकृष्टेन भगितोऽपि मांसनियमं पालयित्वा प्रवाजितः च-अन्यत्
सिद्धिं गतः ॥११०॥

अर्थः ।

इतत् मास उपवासि करी शोधर्मध देवलोकि गिठ, ते देवलोक्तइ यिवि
महाविदेह क्षेत्रिं सिनिउसिध-मुक्ति न्धसिध ॥१०७॥

अतीतकालि-आमवर्षं कुलुहलं भवि चंपा नगरीं सोमदेव तस्मी
पत्नीं नागश्रीं अनंत ससार उपानिधं, किसिउ करी नर्ध नेह धर्मरुचि
मुनिनर्ध कडुह दल्लु देह नध ॥१०८॥

ते धर्मरुचि महात्मा श्रीधर्मघोषसूरिनध शिष्य सर्वार्थसिद्धि
ईसिधं नामिधं प्रवर-गुणं विमानि पुहवउ, किसिउ करी, ते कडुह दल्लु
मासभक्षण नध पारल्लु आहारी नर्ध ॥१०९॥

, ते जिनदेव आह नवपत्तु पव्वठ, ने जिनदेव ग्लानरत्न-मंदादि
आविध वैद्यै अतिउठि कलीउ इतत् मांसनध नीम पावी दीक्षाधर दूउ, च-
अनर्ध सिद्धिं गिठ ॥११०॥

दोमासकणयकज्जं कोडीण वि हु न निट्ठिअं जस्स ।

छम्मासे छउमत्थो विहरिय जो केवली जाओ ॥ १११ ॥

बलभद्रप्पमुहाणं उक्कटदासाण पंच य सयाइं ।

जेण पडिवोहियाइं तं कविलमहारिसिं वंदे ॥ ११२ ॥

दट्ठूण तवोरिद्धिं पडिवुद्धा माहणा पउट्ठा वि ।

जस्स अइसेसनिहिं हरिएसबलं तयं नमिमो ॥ ११३ ॥

अवचूरि ।

यस्य कपिलस्य द्विमासकनककार्यं कोटयापि न निष्ठितम् ।
स कपिलो जातवैराग्यः दीक्षां गृहीत्वा पण्मासान् उग्रस्थावस्थायां
विहृत्य केवली जातः ॥ १११ ॥

तं कपिल महाऋषिं वन्दे, येन कपिलेन बलभद्रप्रमुखाणां
चौराणां पञ्चशतानि प्रतिबोधितानि । कथम्भूतानां चौराणां ?
उक्कटदासानाम् ॥ ११२ ॥

तदानीय-त हरिकेशबल वय नमामः, यस्य मुनेः तपसः ऋषिं

अर्थः ।

नेह कपिल तत्पुत्र जिभास-सुपर्ण तत्पुत्रं कार्यं कोटिद्वी नीडिह
नदी, ते कपिल वैराग्य उपनय दीक्षा लेई छ भसवाय छग्रय हुतठ विहार
करी केवलज्ञानि हुत ॥ १११ ॥

ते कपिल महाऋषीश्वर वाइई, तत्पुत्र-कपिलठ जलभद्रप्रमुख चौर
तत्पुत्र पायसठ प्रतिबोधिया. कित्ता जठ चौर ? उक्कट दास छसी सङ्ग
छठ ॥ ११२ ॥

तिचारं वं हरिकेशजल माहात्मा अग्दे वाइउ, ते महात्मा तत्पुत्र

पलिओवमाइ चउरो भोअे मोत्तूण पउमगुम्भम्मि ।

छप्पिय पुव्ववियंसा इसुआरपुरे समुप्पन्ना ॥११४॥

इसुआरे पुहइवई देवी कमलावईइ तस्सेव ।

भिगुनामाइ पुरोहिय पवरा भज्जा जसा तस्स ॥११५॥

दुन्नियपुरोहिय सुआ संजाया बोहिकारणं तेसिं ।

ते सव्वे पव्वइआ पत्ता अयरामरं ठाणं ॥११६॥

अयचुरिः ।

इहा प्रदुष्टा अपि प्राज्ञाणाः प्रतिबुद्धाः । कथम्भूतस्य यस्य ? अति-
शयनिधेः ॥११३॥

पदपि पूर्ववत्स्थाः इषुकारपुरे समुत्पन्नाः । किं कृत्वा ?
पद्मगुल्मविमाने चत्वारि पत्न्योपमानि भोगान् भुक्त्वा ॥११४॥

इषुकारे दृधिवीपतिः च-अन्यत् देवी कमलावती तस्यैव
राज्ञ भृगुनामा पुरोहितः, तस्य पुरोहितस्य जसा इति नाम्ना
प्रवरा भार्या ॥११५॥

द्वौ पुरोहितसुखौ जातौ तेषां तौ प्रतिबोधकारणं जातौ, अतः
सर्वे ते प्रव्रजिताः सन्तः अजरामर स्थानं प्राप्ताः ॥११६॥

अर्थः ।

भ्रष्टि देवी अतिदिं दुष्ट इत्या आह्वय्य प्रतिबोध प्राप्तिः, क्रिसिआ ? अति-
शय तस्या निधान ॥११३॥

छप्प पूर्व-पद्धिउठं भित्ति इत्या इषुकारपुरि-नगरि उपन्ता. क्रिसिउ करी
नर्थ ? पद्मगुल्मविमानि आरि पत्न्योपम बोधनीय ॥११४॥

इषुकार इति नामिष्ठ राज्ञ, अनिष्ठ कमलावतीदेवी-पद्मराज्ञी तेदन्नि
रायनर्थ भृगु इति नामिष्ठ पुरोहित, तेद पुरोहितवन्तं जसा इति नामिष्ठ
प्रवर-गुरुध भार्या कथन. ॥११५॥

जि पुरोहित तस्या जेहा इत्या, तेद सविद्वन्तं ते प्रतिबोधतत्त्वुं
कारण इत्या, तिवार पूंठीतं ते सधवा दीक्ष्य धारी इत्या अजरामर-मोक्ष
स्थानक प्राप्ता. ॥११६॥

स्वत्तियमुणिणा कहियाड जस्स चत्तारि समवसरणाइ ।

तह पुत्र्यपुरिसचरियाइ सजओ सो गओ सिद्धिं ॥११७॥

सेणियपुरउज्जाणे परूविअ अवितह अणाहत्त ।

त वद हयमोह अमोहचरिय नियठमुणि ॥११८॥

वक्क नीणिज्जत दट्ठ विरत्तो भवाउ निक्खतो ।

निब्बाण सपत्तो समुदपालो महासत्तो ॥११९॥

अवचूरि ।

स सयतो मुनि सिद्धिं गत । यस्य मुने पुर क्षत्रियमुनिना
चत्वारि समवसरणानि कथितानि । समवसरणशब्देन परदशनावतर्क
ज्ञेयम् । तथा पूर्वपुरषचरित्राणि कथितानि ॥११७॥

त निग्रन्थनामान मुनि वन्दे । येन मुनिना श्रेणिकस्याग्रे स्वस्य
अवितथ-सत्य अनाथत्व प्ररूपितम् । कथम्भूत मुनिम् ? इतमोहम् ।
पुनः कथम्भूत मुनिम् ? अमोघचरितम् ॥११८॥

समुद्रपाल महासत्त्वो निर्वाण सम्प्राप्त । कथम्भूत समुद्रपाल ?
कमपि नर बध्य-बधस्थान नीयमान इष्टा भवाद विरक्त सत्
निष्क्रान्त ॥११९॥

अर्थः

ते सयत ईसिठ नाभिठ महात्मा सिद्धि-मुक्तिर्हि त्रिषु जेठ चत्त
मुनि आगवि क्षत्रियमुनिठ आरि समवसरण परदशनावतार कहिया, तथा
विम आपसुत्त चरित्र अनध पूर्व पुत्र्य पुरिस चरित्र कहिया ॥११७॥

ते निर्ग्रन्थ छसिठ नाभिठ मुनि-महात्मा पाइठ, एसुठ महात्मा
मेसुठराय आगवि रेव आपसुत्त अवितथ-सत्य अनाथपसुत्त प्ररूपित-
कहिय छसिठ छठ मुनि ? इत इसुत्त मोह छठ, वली छसिठ छठ मुनि ?
अमोघ-अहं चरित्र छठ ॥११८॥

समुद्रपाल छसिठ नाभिठ अवतारीठ महासत्त्वपुत्त मुक्तिठ निव,
छसिठ छठ समुद्रपाल ? अक अनुप्य बधस्थानकि ही तवठ हेभी लव-सव ?
तव विरक्त दूतव दीप्त दीधी ॥११९॥

उज्जुअ अगे पत्तेयवुद्ध रुद्धे य कोसिज्जे ।

उज्जाए तब्भजा जयंति चउरो वि सिद्धाई ॥१२३॥

भवियज्वं खलु सज्वं कामं विरण्ण एवमज्झयणं ।

भासित्तु देवलासुय रायरिसी सिव पत्तो ॥१२४॥

दोरयणिपमाणतणू जहण्णओगाहणाइ जो सिद्धो ।

तमह तिगुत्तिगुत्तं कुम्मापुत्तं नमंसामि ॥१२५॥

अवचूरिः ।

ऋजुभगः प्रत्येकबुद्धः, रुद्धोक, तथा कौशिकाचार्य उपाध्यायः
तन्नाया एते चत्वारोऽपि सिद्धा जयन्ति ॥१२३॥

देवलासुतः राजा ऋषिः एव अध्ययन भाषित्वा शिष्यपदं
प्राप्तः । किम् ? भोजनाः !-लोकाः ! काम विरतैर्भाग्यम् ॥१२४॥

अहं तं कूर्मापुत्रं नमामि । यः कूर्मापुत्रः द्विरग्निप्रमाणतनुः
जघन्यावगाहनया सिद्धः-सिद्धिं प्रातः ॥ कथम्भूतः कूर्मापुत्रः ?
त्रिगुत्तिगुत्तः ॥१२५॥

अर्थः.

हे ऋजुभगवन् प्रत्येकबुद्ध, रुद्धोक, तथा कौशिक उपाध्याय जनपद नेह
उपाध्यायी भार्या ये चत्वारोऽपि सिद्धा जयन्ति वर्तते ॥१२३॥

देवलापुत्र राजा ऋषि एव-कलुषं प्रकारं अध्ययन जारी शिष्यपद-
प्राप्तपद प्राप्त, किसिमं भोजन ? के लोक ! काम विरत विरत तनु
विरमलरूपीय दोहनक हसितं भारीनर्त ॥१२४॥

हे ते कूर्मापुत्र नमस्-नमस्कर, हे कूर्मापुत्र निदन्त प्रभात तनु-नेह
जघन्य अवगाहनाय सिद्ध भुजिष्ठ निव । किसिमं उ- कूर्मापुत्र ? त्रिगुत्ते
उत्तं उह ॥१२५॥

જો સાસયસુહૃદ્દેઝ જાઓ ગુરુણો વિ ઉવસમસહાવો ।
 તં ચંડરુદ્ધસીસં વંદે સેહં પિ વરનાણિ ॥૧૨૬॥
 વત્તોસઈ જુવઈવઈ જો કાયંદીપુરીઈ પન્વઈઓ ।
 છટ્ટસ્સ સયા પારણમુજ્જિયમાયંવિલં તસ્સ ॥ ૧૨૭ ॥
 વીરપસંસિઅતવરૂવલલ્લિ નવમાસસુકયપરિઆઓ ।
 સો ધન્નો સન્વટ્ટે પત્તો ફક્કારસંગવિઝ ॥ ૧૨૮ ॥

અવચ્છૂરિઃ ।

ત ચન્ડરુદ્ધશિષ્ય વન્દે । યઃ ચન્ડરુદ્ધશિષ્યઃ શાશ્વતસુખહેતો-
 ગુરોઃ ઉપશમસહાયો જાતઃ । કથમ્ભૂતમ્ ? શૈક્ષમપિ વરજ્ઞાન-કેવ-
 લજ્ઞાન જાતમ્ ॥૧૨૬॥

યો ધન્યઃ દ્વાત્રિંશદ્યુવતિપાતિઃ કાકન્દીપુર્યાં પ્રવ્રજિતઃ ।
 વસ્ય ધન્યસ્ય સદા વદતપસ પારણકે વસિતયા ભિક્ષયા આચાર્યક
 આસીત્ ॥ ૧૨૭ ॥

॥ ધન્યઃ પૃષ્ઠાદશાઙ્ગયિત્ સર્વાર્થે પ્રાપ્તઃ । વસ્ય મુનેઃ ધીમહા-
 વીરેણ તપોરૂપલક્ષ્મી પ્રદાસિતા । કથમ્ભૂતો મુનિઃ ? નવમાસ-
 સુકૃતપર્યાયઃ ॥ ૧૨૮ ॥

અર્થઃ.

તે ચંડરુદ્ધ આચાર્યનક શિષ્ય વાદક, જે શિષ્ય તાથિતા મુખ
 હેતુનક ઉપશમસહાયક હૂક. કિસિંક છઈ શિષ્ય ? શિષ્ય જિ હતાં વર-
 પ્રધાન કેવલજ્ઞાન હૂક. ॥૧૨૬॥

જે ધન્ય મહાત્મા બત્રીસ યુવતિ-સી તણ્ક પતિ-સર્તાર હોઈ શકદી
 નમતીઈ દીક્ષા લીધી, જેહ ધન્ય મહાત્માનક સદાક છકુ તપનક પારણક
 ઉન્નિગત-નાખીતી ભિક્ષયાક આગિલ હૂક ॥ ૧૨૭ ॥

તે ધન્ય ઋષિ ધન્યાર અનનક વધ્ સર્વાર્થ સિદ્ધિ છુલતક. જે મુનિ
 તણી શ્રી મહાવીરિ તપરૂપ તણી લક્ષ્મી પ્રદાસી, કિસિંક છઈ મુનીશ્વર ?
 નવ મસવાડા સુકૃત-ચારિતતણ્ક પર્યાય-કાલ પ્રમાણ છઈ ॥ ૧૨૮ ॥

सो जयउ सीलसूरि केवलनाणीण भायणिज्जाणं ।

दिंतेण भाववदणमुवज्जियं केवलं नाणं ॥ १२९ ॥

पियदसणो मुणीणवि जो मुणिदाणप्पभावओ जाओ ।

वीरसुसीसो पत्तो मास सलिहिय सोहम्मे ॥ १३० ॥

माणुत्स सामणं च पप्प कप्पे सणंकुमारम्मि ।

उववज्जित्सइ एव वमे सुक्के य आणयए ॥ १३१ ॥

अवचूरि ।

स शीलसूरिनामा गणधरो जयतु । येन गणधरण भागिने-
यानां भाववन्दनक तदसा केवलज्ञान उपार्जितम् । कथम्भूतानां
भागिनेयानाम् ? केवलज्ञानिनाम् ॥ १२९ ॥

यो मुनिदानप्रभाषत मुनीनां प्रियदर्शनो जात स श्रीमहा-
वीरसुशिष्यः माससलेखनायां सौधर्म प्राप्तः ॥ १३० ॥

ततश्चरुवा मानुष्य भ्रामण्य च प्राप्य सनत्कुमारे कल्पे उपस्थितो
एव पुन पुनर्मुमुक्षुः भूत्वा भ्रामण्य प्राप्य ब्रह्मे शुके आनते च उप-
स्थिते ॥ १३१ ॥

अर्थः.

ते शीलसूरि ईश्वरि नामिह गणधर जयतु वर्तते, अल्प शीलसूरि
आदि आलोचनार्थ भाषणादुक्तं देवता केवलज्ञान उपार्जितं, किसिमा एवं
आरम्भ आदि ? केवलज्ञानी उक्त ॥ १२९ ॥

ते मुनि-महात्मानर्ध दानतया प्रभावतः महात्मा ब्रह्म प्रिय-वत्प्र-
दर्शन इति ते श्रीमहावीरनाथ सुशीष्य मास दीप्त सलेखना-अनशन पादौ
सौधर्मर्ध देवदेवि पुढतउ ॥ १३० ॥

तिहा दूतक चिन्ता मनुष्य जय आवी भ्रामण्य-आदि पाभी सन-
त्कुमार देवदेवि उपनिविष्ट, अत्र-अल्पार्थ प्रकारिह वही वही मनुष्य देवि
भ्रामण्य-आदि पाभी ब्रह्मदेवदेवि शुक्रदेवदेवि आनति देवदेवि उपनिविष्ट
॥ १३१ ॥

आरण्यं सन्वद्वे ततो सिद्धिस्तर्हि विदेहेषु ।

तमहं सुबाहुसाहुं नमामि इकारसंगघरं ॥ १३२ ॥

अन्नेयि भदनंदिप्पमुहा नवनिवकुमारमुणिवसहा ।

संपत्तसुहविवागा सुबाहुगमण नायन्वा ॥ १३३ ॥

अवचूरिः ।

यवमनुक्रमेण आरण्ये सर्वार्थसिद्धे उत्पत्स्यते । मानुष्यं प्राप्य महाविवेहे सेत्स्यति, अहं तं सुबाहुसाहुं—सुबाहुमुनिं एकादशाङ्गधरं नमस्करोमि ॥१३२॥

भद्रमन्विप्रमुखा नवनृपकुमाराः सुबाहुसदृशपाठेन ज्ञातव्याः । कथंभूतास्ते ? मुनिवृषभाः । पुनः कथंभूतास्ते ? सम्प्राप्तसुख-विपाकाः ॥१३३॥

वैधर्मिकेण रोहकेण श्रीवीरसमीपं समेत्य श्रीवीरः इत्यादिपृष्ठ

अर्थः ।

अहं—सिद्धिं प्रकाशितं धृष्टं अनुक्रमितं मनुष्यस्य वही दीक्षां वर्ध आरब्धे देवलोकि सर्वार्थं सिद्धिं वषथ महाविदेहि क्षेत्रे सिद्धिं लभसिध, ते हं सुबाहु महात्मा ध्याये अ नमस्ते हुतं नमस्करोमि ॥ १३२ ॥

भद्रमन्दि प्रमुखा अनेराध नव नृप-रायणा कुमार सुबाहु महात्मा तेहनी परिध-तेहनी भति लखिवा, निम सुबाहु मनुष्यस्य, आमण्य सौधर्मि वही मनुष्य, आमण्य, सनकुमार, आरब्ध सर्वार्थसिद्धि ऐनि अनुक्रमं नवनरि लखिवड, किंसा छठ ते नवर्ध ? मुनि-महात्मा भादि १५५ समान छठ, वही किरया छठ ? संप्राप्त-प्राप्तिना सुखना विपाक-वडय छठ ॥१३३॥

वैधर्मिक रोहर्ध श्रीमहावीरसमीपि आषी श्रीमहावीर । इत्यादि

लोए व अलोए वा पुर्वि ईसाइ पुच्छिओ वीरो ।

रोहा ! सासयभावाण नाणुपुर्वि ति अकहिंसु ॥ १३४ ॥

संते व असंते वा लोए इच्चाइ पिंगलगमुणिणा ।

पुट्ठो निव्वागरणो वीरसगासम्मि पव्वइओ ॥ १३५ ॥

इक्कारसंगधारी गोयमसामिस्स पुव्वसंगइओ ।

वारस वासे वारस पडिमाओ तवं च गुणरयणं ॥ १३६ ॥

अवचूरिः ।

इत्यादि किम् ? हे श्रीमहावीर ! 'पूर्वलोको वा' इत्यादि, अथ श्री-
महावीरः एवमुत्तरमदात् हे रोहक ! शाश्वतानां भावानां आनुपूर्वी-
अनुक्रमो नास्ति ॥ १३४ ॥

तत्र स्थितेन पिङ्गलमुनिना स रोहक इत्यादि पृष्टः, इतीति
किम् ? हे रोहक ! लोक. सान्त. अनन्तो वा ? अस्मिन् प्रश्ने स
रोहको निर्व्याकरणो-निरुत्तरो जातः सन् प्रतिबुद्धः वा-अन्यत् श्री-
वीरसमीपे प्रव्रजितः ॥ १३५ ॥

इक्कारसग०, फासित्तु०, एतयोर्गोथाद्वयोरेका उक्ति

अर्थः.

पूछिउ, ईत्यादि छिसिउ ? हे श्रीमहावीर ! पूर्व-पडिबडि लोक छिदि अयेओ !
श्रीमहावीरिउ छेसिउ उत्तर दीधउ, हे रोहक ! शाश्वता आप-परार्थनी आ-
नुपूर्वी-अनुक्रम नथी, अमुक पडिबडि अमुक पज्ज उपज्ज अे विचारसा
नथी. ॥ १३४ ॥

तिडा रडिउं भिउं पिअवमुनिउं ते रोहक छसिउं पूछिउ, छसिउं
छिसिउं ? हे रोहक लोक-सग-अवसदिव, ईत्यादि छिदि अवरदिव ? ईत्यादि
छसुं प्रसिउं ते रोहक उत्तर रडिव इउं प्रतिपेध पाविउ श्रीमहावीरनउ
समीपे दीक्षा दीधी ॥ १३५ ॥

इं ते रडिउं मुनिवर वाटउं, ले छ-आर अंनवर, श्रीशौचमस्वामि नउ

फासित्तु अच्युत जो मासं पाउवगमेण संपत्तो ।

सिञ्जिस्सई विदेहे तं खंदगमुणिवरं वंदे ॥ १३७ ॥

चरमजिणसीस तीसयमुणी तवं छट्ठमदुवरिसाई ।

काउं मासं संलिहिय सकसामाणिओ जाओ ॥ १३८ ॥

अवचूरिः ।

अहं त कस्स कमुनिवर वन्दे । यः एकादशाङ्गधारी श्रीगौतम-
स्वामिनः पूर्वसङ्गतिकः, कथम्भूतः ? मासिकपादोपगमनेन अच्युत-
देवलोके प्राप्तः । किं कृत्वा ? द्वादशवर्षैर्द्वादश साधुप्रतिमाः, वा-
अन्यत् गुणरत्नतपः सृष्ट्वा । विदेहे सेरयति ॥१३६-१३७॥

श्रीमहावीरशिष्यः तिष्यनामा मुनिः मास सलेखनां कृत्वा शक-
सामानिको जातः । किं कृत्वा ? अष्टौ वर्षाणि पण्यप कृत्वा पारणे
आचाम्भ कृत्वा ॥१३८॥

अर्थः.

पूर्व-पंडित परिचित, किसिठ छई मुनीवर ? मास द्विस पादोपगमन
अनशन पादी अच्युत देवलोकी पुढतठ, किसिठ करी नई ? आरे वरिसे
आर महात्तानी प्रतिमा अनठ सुखरत्न संपत्सर तप वहीनठ, अनई
देवलोकि इतठ अवीनई महाविदेहि केनि मुक्तिई नभसिध ॥ १३६-१३७ ॥

श्रीमहावीरनठ शिष्य तिष्य नामिठ मास नख सलेखना
करीनई-अनशन पादी शकसामानिक सौधर्मठ समानदेव इठ, किसिठ करी
नई ? आठ वरिस छठ तप पारखुध आनिव करी. ॥१३८॥

इइतमुनि मासाध-पनरदिन सलेखना-अनशन पादी छयानेद
समानदेव इठ, किसिठ करी ? छमसवादा नख अष्टमतपः आंनिविठ
पारखुठ करीनठ ॥१३८॥

कुरुदत्तसुओ छम्मासमट्टमायवण पारणायामं ।

काउ ईसाणसमो जाओ संलिहिय मासद्धं ॥ १३९ ॥

छट्ठममासो अद्धमासं वासाइ अट्ठम्मासा ।

तीसग कुरुदत्ताणं तवभत्तपरिणपरियाओ ॥ १४० ॥

पव्वइओ जो मायासमणिओ वीरपायमूलम्मि ।

सो अभयकुमारमुणी पत्तो विजय वरविमाण ॥ १४१ ॥

अथचूरिः ।

कुरुदत्तसुतो मुनिर्मासार्धं सल्लिख्य-सलेखनां कृत्वा ईशानेन्द्र-
समो जातः । किं कृत्वा ? षण्मासान् यावत् पण्डितपः आतप आवा-
स्तेन पारणं कृत्वा ॥ १३९ ॥

तिष्यकुरुदत्तमुन्योः तप-भक्तपरिज्ञा-प्रव्रज्याकालप्रमाणसङ्ख्या
तिष्यमुन अष्टौ. वर्षाणि पण्डितपः आवास्तेन पारणेन माससलेखना ।
कुरुदत्तमुने षण्मासान् व्रत भट्टमतप आवास्तेन पारण, मासार्धं
पञ्चदशदिनानि सलेखना ॥ १४० ॥

म अभयकुमारमुनि विजयवरप्रधान विमान प्राप्तः, योऽभय-
कुमारमुनिर्जनभ्या समन्वित श्रीवीरपादमूले प्रयोजितः ॥ १४१ ॥

अर्थः.

तिष्य मुनिर्ध अनर्थ इति त मुनिवत् । तप-अनशन दीक्षाकाल स पञ्च-
तिष्यमुनिर्ध छट्ठम पारणार्ध आगित, आठ परिस दीक्ष, मास अनशन
॥ १३९ ॥

इति त मुनिर्ध छमास दीक्ष, अष्टमतप, आगितर्ध पारणार्ध, पञ्चदश
व्रत परिहार अनशन. ॥ १४० ॥

ते अभयकुमार मुनि विजय धसिध नाभिर्ध पर-प्रधान विमान प्रापित,
ने अभयकुमार जननी-माता सहित श्रीमहावीर तल्लर्ध यन तवि दीक्षि-
दीक्ष दीक्षी ॥ १४१ ॥

रायवरकनगाओ अवगणिय अट्ट गहियपव्वज्जो ।
 पुव्वभवगाहणपुव्वं वीरेण थिरीकओ घम्मे ॥१४२॥
 भिक्खूपडिमा वारस फासिय गुणरयणवच्छरं च तवं ।
 पत्तो मेहकुमारो विजये इक्कारसंगधरो ॥१४३॥
 सामिस्सवयं संसत्ति चत्तवेरा सुराइसाहरिया ॥
 सेयणए रयणाए उववन्ने हल्लविहंल्ला ॥१४४॥

अवचूरिः ।

रायवर०, भिक्खुपाडिम० गाथाद्वयोक्तः—

मेघकुमारमुनिः एकादशाङ्गधरः सन् विजये-विजयविमाने प्राप्तः
 कथम्भूतः ? अष्टौ राजवरकन्यकाः भवगणस्य-परिषदस्य गृहीतप्रवज्यः,
 पुनः कथम्भूतः ? द्रव्यविषये भ्रममना. सन् श्रीमहावीरेण पूर्वमव-
 कथनपूर्वक धर्मे-चारित्रधर्मे स्थिरोक्तः किं कृत्वा ? द्वादश भिक्षुप्र-
 तिमाः च-अन्यत् गुणरत्नसंवरसर च स्पृष्ट्वा ॥१४२-१४३॥

हल्लविहल्लौ सेचनकेन स्नातिकायाः परितः क्षिप्तौ भावां श्री-

अर्थः.

मेघकुमार मुनि धम्मार् अंगधर इतड विजय-अनुरविमानि पुडतड,
 किसिड छध मुनि ? आठ वर-अधान रान-महानरेद तेडनी कन्या अवगणी-
 परिहरी गृहीत-दीधी अगन्था-दीक्षा छध, वही किसिड छध ? मत तसुध
 विषध सज्जन इतड श्री महावीरि पाछिवा अवकथनपूर्वक चारित्रधर्म्मनध
 विषध रिथर अधिड छध ॥१४२॥

किसिड करीनड ? आठ महत्तमानी प्रतिमा अनध शुद्धरत्नसंवरसर
 तपः स्पर्श-वहीनध ॥१४३॥

हल्लविहल्ल मेसुक्कयना पुन सेयन कडावीड आठ परध नांभ्या अभ्ते

કયગુણરયણા ઇક્કારસગિણો સોલ વીસપરિયાયા ।

હલ્લુ (તે) જયતે પત્તો અવરો અવરાડય વિમાણે ॥૧૪૫॥

ધમ્માયરિયાણુરાણ ચત્તજીયંપઢિચીણ જાણવય ।

સઘ્વાણુમ્હમેગાવયાર સહસારગ વદે ॥ ૧૪૬ ॥

અવચૂરિ ।

ચોરસર્મીપે નીતો-ગૃહીતો । કયમ્ભૂતો ? સ્વક્તચૈરો । સેવનક રત્ન-
પ્રભાર્યા ઉત્પન્નઃ ॥૧૪૭॥

તૌ હલ્લવિહલ્લો ક્રમેગ પોરુશ દ્વાવશ સમપર્યાયો જયન્તવિમાને
પ્રાસૌ । કયમ્ભૂતો તૌ ? કૃતગુણરત્નસવરસરો પ્કાવતારિગૌ પ્કાવ-
શાન્નધારિગૌ ॥૧૪૮॥

ત સર્વાનુભૂતિ વન્દે । કયમ્ભૂત સર્વાનુભૂતિમ્ ? ધર્માચાર્યાનુ-
રામેગ ખીમહાવોરે અનુક્રમેગ ત્યક્તજીવમ્ । પુન કયમ્ભૂતમ્ ? પ્રતી-

અર્થ

શ્રીમદ્દાવીરના શિષ્ય ઇસિદ્ધ બોલતા શાસનદેવતાઈ સદુચિયા શ્રીમદ્દાવીરનર્થ
સમીપિ દીક્ષા લીધી. કિસા છઈ ? ત્યક્ત-છાડીયા કોલિક ઉપરિ વચર
ઇસિયા છઈ, સેવનક હાથિદ્ધ રત્નપ્રભા-પદ્મિલી નરકપૂરનીઇ ઉપનદ
॥ ૧૪૭ ॥

તે હલ્લવિહલ્લ અનુક્રમિઇ સોલ વરસ, ખાર વરસ પર્યાય દીક્ષા પાલી
ન્યતવિમાનિ પુરુષ, કિસા છઈ તે બે ? કૃત-ક્રીધક ગુણરત્ન સવરસર વપ
અનુક્ર એકાવતારી-એકવાર સસાર માહિ આવતરિસિઇ ઈચાર અન પરઈ
છઈ ॥ ૧૪૮ ॥

હ તે સર્વાનુભૂતિ મહાત્મા વાદલ, કિસિદ્ધ છઈ ? ધર્માચાર્ય શ્રી
મદ્દાવીરનર્થ અનુરાગિ-ભક્તિઇ કરીનઈ ત્યક્ત છાડીક શવ છઈ, પશ્ચિમદિશિઈ

जो तेयपरिगयण्णू कासी मुणिस्वामणाइ तं नमिमो ।
 कोसलजाणवयं अच्चुयंमि पत्तं सुनक्खत्तं ॥ १४७ ॥
 मिंदियगामे रेवई पडिलाभियमोसहं भुवणगुरुणो ।
 पाणिम्मि निट्ठियं जेण वंदिमो तमिह सीहमुणिं ॥ १४८ ॥

अवचूरिः ।

चीनज्ञानपदम् । कथम्भूत मुनिम् ? एकावतारकम् सहस्रारदेवलोक-
 णतम् ॥ १४६ ॥

अहं तं सुनक्षत्र मुनिं वन्दे । यं सुनक्षत्रः तेजोलेख्यापरिगत-
 तनुः क्लिष्टतनु कौशलजनपदे—कौशलदेशे क्षामणादिकामन्त्या
 आराधनामकार्षीत् । कथम्भूत-सुनक्षत्रम् ? अच्युतदेवलोक-
 णतम् ॥ १४७ ॥

इह विभे तं सिंहमुनिं वन्दे । येन सिंहमुनिना मिदिका-
 ग्रामे रेवत्या आबिक्या ओषध प्रतिष्ठाभितम्, भुवनगुरोः—भीवीरस्य
 पाणौ बिद्धित-अनीय अर्पितम् ॥ १४८ ॥

अर्थः ।

१४६-देशि उपनड छई, वही किसिउ छई भट्टात्मा ? ओकावतारी-सद्वत्तार
 देवलोकि निउ छई ॥ १४६ ॥

इं ते सुनक्षत्र भट्टात्मा वाइई, ने भट्टात्मा तेजोलेख्या क्लिष्ट-देह-
 व्याप्त-पीरित देह इतउ कोसलदेशि मुनि-भट्टात्मानर्थ क्षामणादिक
 आराधना कीधी, किसिउ छई भट्टात्मा ? अच्युत देवलोकि पुढतउ छई
 ॥ १४७ ॥

छई विधि तेह सिद्ध मुनि वाइइ, विषुध सिद्ध मुनिउ मिदिका-
 ग्रामि देवती आविअ ओषध प्रतिष्ठाभितउ-विद्वत्तविउ भुवनगुर श्रीभट्टा-
 वीर तेहनर्थ दायि आणी-आपिउ ॥ १४८ ॥

અજ્ઞવિ અટ્ટિનિવેસા જેસિં અચ્છેરયં વ દોસતિ ।

વૈમારપન્વયવેરે જમલસિલારૂપસંથારે ॥ ૧૪૯ ॥

તે ધન્ના સાલિભદ્રા અણગારા દોવિ તવમહિટ્ઠીયા ।

માસ પાઓવગયા પત્તા સન્વટ્ટસિદ્ધિમ્મિ ॥ ૧૫૦ ॥

ચપાઓ વીયમણ ગતુ વીરેણ દિક્ખિસ્વઓ જાઓ ।

સંપત્તો પરમપય ઉદાયણો ચરમરાયરિસી ॥ ૧૫૧ ॥

અવચૂરિઃ ।

યયોર્ધન્યશાલિભદ્રયોઃ વૈમારપર્વતે-ગિરૌ અથાપિ અસ્થિનિ-
વેશા આશ્ચર્યમિવ દ્વયન્તે । કથમ્ભૂતૌ તૌ ? યમલશિલારૂપસસ્તારકૌ
॥ ૧૪૯ ॥

તૌ ધન્યશાલિભદ્રૌ માસ પાદોપગમનૌ સર્વાર્થસિદ્ધિ પ્રાપ્તૌ ।
કથમ્ભૂતૌ તૌ ? અનગારૌ । દ્વાવપિ ત્વોમહર્દિકૌ ॥ ૧૫૦ ॥

સ ઉદાયનચરમરાજક્રાવિ. પરમપદ-મોક્ષ પ્રાપ્ત, ય ઉદાયન
શ્રીમદ્વાવીરેણ ચમ્પાપુર્યા વીતમયપત્તને ગત્વા દોક્ષિતઃ ॥ ૧૫૧ ॥

અર્થ.

જે ધન્ના સાલિભદ્ર તથા વૈમારપર્વતિ અથવા-આજ લગત અસ્થિ તથા
નિવેશ આશ્ચર્યની જિમ દોસઈ, કિસા છઠ તે જો ? જમલી શિલારૂપ
સથારા છઠ. ॥ ૧૪૯ ॥

તે ધન્ન સાલિભદ્ર માસ દિવસ પાદોપગમન અનુદાન પાત્રી સર્વાર્થ
સિદ્ધિ પુહતા, કિસા છઈ જો ? અનગાર-નકરીશ્વર તપિ કરી મહર્દિક-
મદાક્રદ્ધિ સહિત છઈ ॥ ૧૫૦ ॥

તે ઉદાયન ચરમ ઉદિલટ ઇલુઈ ચડવીસઈ રાજકપીશ્વર પરમપદ-
પ્રાપ્ત પામિઈ, જે ઉદાયન શ્રીમદ્વાવીરિ ચંપા નગરીવડે વીતલક પાટલ
જમ દોક્ષિત ॥ ૧૫૧ ॥

જત્સ ય અમિનિક્સ્વમણે ચોરા સંવેગમાગયા સ્વિપ્તં ।
 તેણં સહ પન્વડ્યા જંવૂં વંદામિ અણગારં ॥ ૧૫૨ ॥
 સિંહતા નિક્સ્વંતો સીહતા ચેવ વિહરિઓ મયવં ।
 જંવૂ પવરમુણિવરો વરનાણચરિત્તસંપન્નો ॥ ૧૫૩ ॥
 જો નવજુન્વણપસરે વિયલિયકંદપ્પદપ્પમાહપ્પો ।
 સો જંવૂ પરમરિસી અપચ્છિમો કેવલી જાઓ ॥ ૧૫૪ ॥
 સિરિજંવુદંસણેણં પડિવુદ્ધો પરિવુદ્ધો પરિજણેણં ।
 ગુણમણિપમવો પમવો ચડસપુન્વી દિસડ મદં ॥ ૧૫૫ ॥

અવચૂરિઃ ।

× × × ×

સ જમ્બૂઃ પરમઋષિઃ અપશ્ચિમકેવલજ્ઞાનો જયતુ । યો જમ્બૂ-
 સ્વામો નવયોવનપ્રસરે વિગલિતકન્દર્પદર્પમહાત્મ્યઃ ॥૧૫૬॥

પ્રભવનામા ગણધરશ્વતુર્દશપૂર્વધરઃ મદ્ર દિશતુ । યઃ પ્રભવ શ્રી-
 જમ્બુદર્શનેન પરિજનેન પરિવૃત્ત પ્રતિવુદ્ધઃ । કપમ્ભૂતઃ પ્રભવઃ ગુણ-
 મણિપ્રભવઃ ॥ ૧૫૫ ॥

અર્થઃ.

× × × ×

જે જ જુસ્વામી પરમ ઋષીશ્વર અપશ્ચિમ ઉદ્દિલક કેવલજ્ઞાની નવવંત
 વર્તક, જે નવયોવનનક પ્રસરિ વિગલિત-ગલિક કંદર્પનક જે દર્પ તેહનક
 મહાત્મ્ય-પ્રસાર છક ॥૧૫૬॥

પ્રભવનામા અણુધર ચલકપૂર્વધર ભદ્ર-કલ્યાણ ઉપદિશક.

જે પ્રભવ જ જુકુમારનક દર્શનિ પરિવારિ પરિવરિક પ્રતિજોધિક-પ્રતિ-
 જોધ પામિક, કિસિક છક પ્રભવ ? જુણુરૂપિયાં મણિ તેહનક પ્રભવ-કલપતિ
 રથાનક છક ॥૧૫૫॥

સિઙ્ગંભવં ગણહરં જિણપટિમાદંસણેણ પટિબુદ્ધં ।

મળયપિયરં દસકાલિયસ્સ નિજ્જૂહગં વંદે ॥ ૧૫૬ ॥

ચત્તદસપુન્નિવસ્સ નમો જસમદસ્સાસિ જસ્સ દો સીસા ।

સંભૂયવિજયનામા થેરે તહ ભદ્રવાહુ ય ॥ ૧૫૭ ॥

દસકપ્પવ્યવહારા નિજ્જૂઢા જેણ નવમપુન્નાઓ ।

વંદામિ ભદ્રવાહું તમપચ્છિમસયલસુયનાર્ણિ ॥ ૧૫૮ ॥

અર્થચૂરિઃ ।

અહં ક્વચિત્તયમ્ભવ ગણધરં વन्दે । કથમ્ભૂત શર્યમ્ભવમ્ ? જિનપ્ર-
તિમાર્શનેન પ્રતિબુદ્ધમ્ । પુનઃ કથમ્ભૂતમ્ ? મનકપિતરમ્, પુનઃ
કથમ્ભૂતમ્ ? દેશવૈકાલિકસ્ય નિર્વ્યૂહકમ્ ॥ ૧૫૬ ॥

અહં યશોભદ્રસૂરેઃ ગણધરસ્ય ચતુર્દશપૂર્વિણો નમામિ । યસ્ય
યશોભદ્રસ્ય દ્વૌ શિષ્યૌ એક સમ્ભૂતિઃવિજયનામા, દ્વિતીયઃ સ્થવિરઃ
ભદ્રવાહુઃ ॥ ૧૫૭ ॥

॥ ભદ્રવાહું અપચ્છિમસકલધ્રુતજ્ઞાનિનં વન્દે । યેન ભદ્રવાહુના

અર્થઃ.

હું સત્યભવ અણુધર વાદક, કિસિક છઠ સત્યભવ ? છન-શ્રીશાવિ-
નાયની પ્રતિમા દેખી પ્રતિબોધ પામિક છઠ, વલી કિસિક છર્ષ ? મનક
ચેલાનક પિતા છઠ, વલી કિસિક છર્ષ ? દશવૈકાલિક તણક કાદણુકાર
છઠ, અપર-ખોળ અયતણક સંજેપિય દશવૈકાલિક અયતણક ક્રરણુકાર
છઠ ॥૧૫૬॥

હું યશોભદ્રચૂરિ અણુધર ચતુર્દશપૂર્વધર રહઇ નમક, નેહના જિ ચેલા
છઠ, એક સમ્ભૂતિવિજય દીસઇ નામિઇ, તથા-તિમ બીજક યવિર
ભદ્રવાહુ ॥૧૫૭॥

૧. હું અપચ્છિમ-છેલિકક સકલ શ્રુતજ્ઞાની ભદ્રવાહુ વાદક છપ્પઇ ભદ્રવાહુ

एकौ गुहाएँ हरिणो बीओ दिट्टिविसस्स सप्पस्स ।

तइओ वि कूवफलए कोसघरे थूलिभद्दमुणी ॥ १५९ ॥

सीहो वा सप्पो वा सरीरपोडाकरा मुणेयन्वा ।

नाणं वा वंसणं व चरणं वा न पच्चलं भेत्तुं ॥ १६० ॥

अचचूरिः ।

नवमपूर्वात् दश कल्पव्यवहारा निर्व्यूढाः-निष्कासिताः ॥ १५८ ॥

एकः साधुः सिंहस्य गुहायां चतुर्मासमस्थात् । द्वितीयो दष्टि-
विपस्य मिले-मुखे, तृतीयः कूपफलके, स्थूलिभद्रमुनिः कोशागृहे
अस्थात् ॥ १५९ ॥

सिंहः वा सर्पः एतौ शरीरपोडाकरौ ज्ञातव्यौ, तौ द्वौ ज्ञान
वा चारित्र्य भेत्तुं प्राप्ते न अलं-न समर्थौ ॥ १६० ॥

अर्थः.

સ્વામિશ્રી નવમા પૂર્વતથ દશાશ્રુત રહ્યં ૧, કલ્પ ૨, બવહાર એ ત્રિન્નિ
ગ્રંથ નિષ્કાસિતા-બ્દનૂયા ક્રીયા-કાલીયા ॥૧૫૮॥

એક મહાત્મા સિંહની ગુફાઈ કાલસગ્નિ ચઢમાસિ રહિઉ, બીજક
દૃષ્ટિવિષ સર્પ તણઈ બિલ-બારણક, ત્રીજક કુચાનક પાટિ ચઢમાસિ કાલસગ્નિ
રહિઉ, ચૂલિભદ્ર મુનિ કોશાનક ધરિ ચઢમાસિ રહિઉ ॥૧૫૯॥

સિંહ અથવા સર્પ એ બે શરીરક જિનક પીડાકારીયા બહિવા,
પણિ તે બે જ્ઞાન અનક દર્શન અનક ચારિત્ર બેદિવા પ્રતિઈ અર્થ-
સમય નહી. ॥૧૬૦॥

न दुक्करं अंवयलुंवितोडणं न दुक्करं सिक्खियनच्चियाए ।
 तंदुक्करं तं च महाणुभावं जं सो मुणी पमयवणम्मि वुच्छे ॥ १६१ ॥
 निच्चं पि तस्स नमिमो कमकमलं विमलसीलकलियस्स ।
 अइदुक्करकारयस्स सिरिथूलिभदस्स ॥ १६२ ॥
 जो हावभावसिंगारसारवयणेहिं अणेगरुवेहिं ।
 वालागंपि न चलिओ तस्स नमो थूलिभदस्स ॥ १६३ ॥
 कोसाइ लवतीए पुराणभोआइं सहस्स भणियाइं ।
 जो मणयपि न खुभिओ तस्स नमो थूलिभदस्स ॥ १६४ ॥
 जो अच्चभूलवणपुण्णपुण्णेषु मज्जअंगेषु ।
 दिट्ठेषु नाहिखुभिओ तस्स नमो थूलिभदस्स ॥ १६५ ॥
 जो महकडक्खविक्खेषु तिक्खसरधोरणीहिं नो विद्धो ।
 मेरु व्व निष्पकंपो स थूलिभदो चिरं जयउ ॥ १६६ ॥
 भयव पि थूलिभदो तिक्खं चकम्मिओ न उण विच्छिज्जो ।
 अग्गिसिहाए कच्छो वाम्मासं न वि य सो दट्ठो ॥ १६७ ॥

अवचूरिः ।

भगवानपि भीरूथूलिभदः तीक्ष्णचक्षुर्मितः पुनर्न छिद्यः
 अग्निशिखायां चतुर्मासकमुपितः परं नैव दग्धः ॥ १६७ ॥

अर्थः.

अनय तस्य श्रीरूथूलिभदस्य तीक्ष्ण-तीक्ष्णं शस्त्रादिकं उपरि आदित्यं पक्षि
 चरणादिकं विद्धाति छेदायुक्तं नही अग्नि शिखाउपरि अटमासि रहितं पक्षि
 न दाधति ॥ १६७ ॥

अक्षवलिमरद्वकंदप्पमदणे लद्धजयपडागत्स ।

तिक्कालं तिविहेणं नमो नमो थूलिमदत्स ॥ १६८ ॥

कोसाए संसग्गी अग्गीए जो तथा सुवणत्स ।

उच्छलियवहुलतेओ स थूलिमदो मुणी जयउ ॥ १६९ ॥

बंदानि चलणजुअलं मुणिणो सिरिथूलिमदसाभित्स ।

जो कसिणमुयंगीए पडिओ वि मुहे न निडुसिओ ॥ १७० ॥

पणमामि अहं निच्चं पयपउमं तत्स थूलिमदत्स ।

अद्धच्छिपिच्छियाइं कोसाइ न जेण गणियाइं ॥ १७१ ॥

धनो स थूलिमदो मयरद्वयकुंभिकुंभनिम्महणो ।

निम्महियमोहमल्लो जो गुरुणा वणिणओ अहियं ॥ १७२ ॥

न खमो सहस्सवयणो वि वणिणउं थूलिमदज्ञाणग्गि ।

तिजयदमणो वि मयणो (जेण) खयं गओ तत्थ मयणं व १७३

पणमह भत्तिभरेणं तिक्कालं तिविहकरणजोएणं ।

सिरिथूलिमदपाए निहणियकंदप्पमदवाए ॥ १७४ ॥

अथचूरिः ।

श्रीमद्राहुस्वामिनः चतुर शिष्यान् नमस्करोमि । कथम्भूतान्
शिष्यान् ? चतुर्भिः राजनोवामैः शीतेन कृतोपसर्गेण कृतनिजकार्यान्
॥ १७५ ॥

अर्थः ।

इं व्यारि श्रीमद्राहुस्वामिना शिष्य नमस्करोमि, किंसा छर्थ व्यारर्थ
शिष्य ? चिहु रात्रिने प्रहरि शीत-वादि तसुर्थ वपसर्गि-परीसदि वरी कृत-
प्राधां निज-आपणां कार्यछर्थ ॥ १७५ ॥

चउरो सीसे सिरिभइवाहुणो चउहिं रयणिजामेहिं ।

रायगिहे सीएणं कथनियकज्जे नमंतामि ॥ १७५ ॥

जिणकप्पपरीकम्म जो कासी जत्त सथवमकासी ।

सिद्धिघरम्मि सुहत्थी त अज्जमहागिरिं वन्दे ॥ १७६ ॥

कोसवीए जेण दमगो पन्वाविओ मओ जाओ ।

उज्जेणीए सपइ रायसुओ नढउ सुहत्थी ॥ १७७ ॥

अवचूरि ।

अइ त आर्यमहागिरिं वन्दे । यः श्रीआर्यमहागिरिं जिनक-
पतुलनामकार्पीत्, श्रेष्ठिगृहे आर्यसुहस्तिस्वरिर्यस्य सस्तवमकार्पीत्
॥ १७६ ॥

स आर्यसुहस्तिर्नन्दतु । येन कौशभ्यां द्रमकः प्रवाजित-
तवो मृत्वा उज्जयिन्यां स द्रमकः सप्रातिराजा जात ॥ १७७ ॥

अर्थ.

इ ते आर्यमहागिरिं वाह्म, अ आर्य महागिरि अनङ्कपनी तुषना
श्रीधी, श्रेष्ठितल्लुध नहि आर्य सुहस्तिस्वरिष्ठ न्दनाड सस्तव श्रीध
• ॥ १७६ ॥

ते आर्य सुहस्ति विरभाव नदव, लल्लुध आर्य सुहस्तिर्ध कौशाणी
नगरीर्ध द्रमक-विश्रायन दीक्षित ते मरी तिदा इवड डलेली नगरी स प्रति
रान इव ॥ १७७ ॥

सोऊण गुणिज्जंतं सुहस्तिणा नलिनगुम्भमञ्जयणं ।

तत्कालं पव्वइओ चइत्तु मज्जाउ वत्तीसं ॥ १७८ ॥

तिहि जामेहि सिवाए अवच्चसहियाइ विहियउवसगो ।

साहियकज्जे नियगेहिं पूइओऽवंतिसुकुमालो ॥ १७९ ॥

निज्जूढा जेण तया पनवणा सब्बभावपनवणा ।

तेवीसइमो पुरिसो पवरो सो जयउ सामज्जो ॥ १८० ॥

अवचूरिः ।

अवन्तिसुकुमालः सुहस्तिसूरिणा नलिनीगुल्माध्ययनं गुण्यमानं श्रुत्वा
द्वात्रिंशद् भार्याः त्यक्त्वा तत्कालं प्रव्रजितः ॥ १७८ ॥

अवन्तीसुकुमालः रजन्या त्रिभिर्भार्याभिः साधितकार्यः सन्
त्रिदशैः पूजितः नलिनीगुल्मं जगाम । कथम्भूतः ? अपत्यसहितवा
शिवया कृतोपसर्गः ॥ १७९ ॥

स श्यामार्यः परमः—प्रकृष्टो जयतु । येन श्यामार्येण गुरुणा
तदा—तस्मिन् प्रस्तावे प्रज्ञापना सर्वभावानां ज्ञापयित्वा प्रज्ञापना

अर्थः.

अवन्तीसुकुमालः सुहस्तिसूरिर्नलिनीगुल्मं अध्ययनं गुरुरित्युक्तं श्रुत्वा
अत्रिंशद् भार्या—कदाचन परिहरी—त्यज्य तत्कालं दीक्षां वीधी ॥ १७८ ॥

अवन्तीसुकुमालः त्रिंशद् भार्याभिः प्रदत्तं साधितं कार्यं कृतं देवताभ्यं
पूजितः नलिनीगुल्मं गतः, प्रसिद्धं छद् ? अवन्ति सुकुमालः ? अपत्यसहित
शिवा कृत—श्रीधरः कथमेवम् ॥ १७९ ॥

श्यामार्यार्थं परम—उत्कृष्टं जयतु पर्वत, अल्पं श्यामार्यार्थं दीक्षु

पद्मणुओगे कासी जिणचक्किदसारपुव्वभवे ।

कालगसूरी बहुअं लोगणुओगे निमित्त च ॥ १८१ ॥

अज्जसमुदगणहरे दुव्वलिए धिप्पए पिह्ण सव्व ।

सुत्तत्थचरमपोरिसिसमुट्ठिए तिण्णि किइकम्मा ॥ १८२ ॥

अवचुरिः ।

निर्व्यूढा । प्रज्ञापनाग्रन्थ कृत इत्यर्थः । स श्यामार्यः त्रयोविंशति-
तमः पुरुषः ॥१८०॥

कालिकसूरिः प्रथमानुयोग १ लोकानुयोग २ रूप ग्रन्थद्वय
चकार । प्रथमानुयोगे ग्रन्थ जिनवराणां चक्रवर्तिनां दशाराणां चरि-
त्राणि पूर्वभवांश्च अकार्षीत् लोकानुयोगग्रन्थे बहु निमित्त उक्तवान्
॥१८१॥

भार्यसमुद्रे गणधरे दुर्वल-कृतो सति साधुभिः सर्वं भक्तपाना-
दिकं पृथक् गृह्यते । तथा सूत्रार्थचरमपौरुषीत् समुत्थिते गुरौ
श्रीणि कृतिकर्माणि क्रियन्ते । एकं सूत्रपौरुषीत् उत्थिते यदा

अर्थः ।

हादि प्रज्ञापना सर्वं भाव नष्टावती प्रज्ञापना लुप्तं क्रीडा, -प्रज्ञापना अथ
क्रीडा, उचितं अर्थः, ते श्यामार्य त्रे-वीससुतं पुरुष ॥ १८० ॥

हादिहासुरिष्ठ प्रथमानुयोग अनह लोकानुयोग ओ जि अथ क्रीडा
प्रथमानुयोग अयि जिन-तिर्यकर, चक्रवर्ति दशार्द्ध-वामुदेव तेदना चरित
अनह पूर्व भवात्तर क्रीडा, लोकानुयोगि जलु-धल्लुडं निमित्त-भादिक
॥ १८१ ॥

आर्यसमुद्रमनुधरि इय-दुर्जल शरीर इतह साधु भटारमाजे सर्व-
यदुष्ट भक्तपान उरये-अ लुप्त वीनह, तथा सूत्र पोरिस, अर्थ-पोरिटी,

सङ्गणगंति मंडयपमुहे दिद्रुंतमेगमित्तस्स ।

मंगुत्स न किङ्कमं नय वीसुं घिप्पए किंपि ॥ १८३ ॥

जाइसरे सीहगिरी वरसीसा जस्स आसि—मे चउरो ।

धणगिरिधेरे समीए वयरे तह अरिहदिने या ॥ १८४ ॥

अवचूरिः ।

गुरवः सूत्रवाचनां कारयित्वा निर्दिष्टा उत्तिष्ठन्ति तदा मुनेर्यं वैपा-
वृत्तिं कुर्वन्ति । एव अर्थपौरुष्यां चरमपौरुष्यां संस्तारकपौरुष्यां
ज्ञेयम् ॥१८२॥

मङ्गसूरेर्विश्वक्-पृथग् भक्तादिक न गृह्यते कृतिकर्माणि न क्रियन्ते
कथम्भूतस्य मङ्गसूरेः ? आद्यानामन्ते-आद्यानामग्रे गन्त्री सण्डक-
प्रमुखान् उद्यान्तान् आगमयतः-ज्ञापयतः ॥१८३॥

जातिस्मरः सिंहगिरिभूत्, यस्य सिंहगुरोः इमे चत्वारि वर-

अर्थः.

यरभपोरिसि ए ठे इते कृतिकर्मासिद्धिं कहीय, वीसाभल्यादिक सुभूषा, ओ-
न्निवारणं अरे सूत्र पोरिसि सूत्रवाचनां करावी याका नवीना गुरे उक्तं तिवा-
रुं भक्तात्मा वैपावृत्त्य-विश्रामल्या करण, एम अर्थ पोरिसिद्धिं अनय यरभ-
पोरिसि-स यावा पोरिसिद्धिं लल्लुवठि ॥ १८२ ॥

मङ्गसूरिनय पृथग् नूडं अस्यानादिक न वीजय, कृतिकर्मा-विश्रामल्यादिक
न वीजय, डिसिउ छरं भग्ग्यायार्थ ? आद्य आभवि जत्री-यादनि, तल्या
दृष्टांत कंडक-आनन तल्या दृष्टांत लल्लुवठि उरु, यथा-निम ददवादिनि
सुदृढआनन सरकारादिक वीधा पापय न निर्वहण, तिम सुदृढ देह परि-
यर्था पापय न निर्वहण ॥ १८३ ॥

जतिरभरसु सद्धिद सिद्धिगिरि सुरि उवया, नेह सिद्धिगिरिनय ओ

સુમિણે પયપરિપુણપઢિગ્ગહો જસ્સ હરિકિસોરેણં ।

સિરિવયરસમાગમણે ત વંદે ભદ્રગુત્તગુરું ॥ ૧૮૫ ॥

કન્નાદિન્નંતરદ્વીવવાસિણો તાવસા વિ પન્વહ્મા ।

જત્સાહસયં દદું તં સમિયં વંદિમો સમિયં ॥ ૧૮૬ ॥

અવચૂરિ ।

શિષ્યા આસન્, પ્રથમો ધનગિરિ. ૧ દ્વિતીય સ્થવિરસમિતઃ ૨ તૃતીયો વજ્રઃ ૩ ચતુર્થસ્તથા અરિહત્તશ્ચ ॥૧૮૪॥

યસ્ય ભગવતઃ શ્રીભદ્રગુપ્તસ્ય સ્વમે શ્રીવચ આગમને પયઃપૂર્ણપતદ્-
ગ્રહ હોતેકિશોરેણ પીતઃ અહ ત ભદ્રગુપ્તગુરુ વન્દે ॥૧૮૫॥

ત સમિત ગુરુ વચ વન્દામહે । કર્ણા વિકર્ણા ઇતિ નદીદ્વય
વર્તતે । તત્ર તપોર્નધોરન્તરાલે દ્વીપો વર્તતે તત્ર નિવાસિનસ્તાપસા
યસ્ય સમિતસ્ય અતિશયં દૃષ્ટ્વા પ્રવ્રજિતાઃ ॥૧૮૬॥

અર્થ

૧૨-પ્રધાન આચારિ શિષ્ય હ્રયા, એહ માહિ પઢિલલ ધનગિરિ, બીજો
સ્થવિર સમિત, ત્રીજો વજ્ર, ચતુર્થ અરિહત્ત ॥ ૧૮૪ ॥

૧૩-સ્વામિનર્થ આગમનિ એહ ભગવત શ્રીભદ્રગુપ્ત તલુકે દ્રષ્ટિ
અરિહં પઢિલલ તુલસા માહિ હરિ ભણિત-સીદ તેહનર્થ કિરોરથ-માલકિ
પીધલ હ તે ભદ્રગુપ્ત ગુરુ વાહલ ॥૧ ૮૫ ॥

સમિતગુરુ સમિતલ અગ્રહે વાહલ, કપલુ વિકલુ એ બિ નદી વર્તલ,
તત્ર-તેહા એ બિ નદી વિચાલી તત્ર-તિલુક દ્વીપિ નિવસત વાપસ એહ
સમિત સુરિનલ અતિશય દેખી દીક્ષ લીધી ॥૧૮૬॥

વેસમણસ્સ ડ સામાણિઓ ડુઓ વગવરવિમાણાઓ ।
 જો તુંવવળે ઘણગિરીઅજસુનંદાસુઓ જાઓ ॥૧૮૭॥
 તુંવવળસંનિવેસાડ નિગ્ગયં પિયસગાસમહ્લીણં ।
 છમ્માસિયં છસુજુયં માઝ્ઞાઈ સમન્નિયં વંદે ॥ ૧૮૮ ॥
 જો ગુજ્ઞગેહિ બાહો નિમંતિઓ મોયણેણ વાસંતે ।
 નિચ્છઈ વિળીયવિળઓ તં વયરરિસિં નમંસામિ ॥ ૧૮૯ ॥
 ડજ્જેળીઈ જો જંભગેહિં આણક્કિવ્વઝ્ઞ થુઅમહિઓ ।
 અક્કલીળમહાણસિયં સોંહગિરિપસંસિયં વંદે ॥ ૧૯૦ ॥
 જસ્સ અણુણ્ણાઈ વાયગત્તેણં દસપુરમ્મિ નયરમ્મિ ।
 દેવેહિ કયા મહિમા પયાણુસારિં ણમંસામિ ॥ ૧૯૧ ॥
 જો કણ્ણાઈ ઘણેણ નિમંતિઓ જુવ્વણંમિ ગિહિવડ્ડણા ।
 નયરમ્મિ કુસુમનામે તં વયરરિસિં નમંસામિ ॥ ૧૯૨ ॥
 જેણુદ્ધરિયા વિજ્ઞા આગાસગામિળી મહાપરિણ્ણાઓ ।
 વંદામિ અજ્જવદ્ધરં અપચ્છિમો જે સુયહરાણં ॥ ૧૯૩ ॥

અવચૂરિઃ ।

વૈશ્રમણો-ધનદસ્તસ્ય સામાનિકઃ સુરો વલનામા ઘરવિમાનાત્-
 ડ્યુત , યો વજ્રસ્તુઝ્ઞવને સચ્ચિવેશે ઘનગિરિઃ આર્યાસુનન્દાભાર્યા તથોઃ
 સુતો જાતઃ ॥૧૮૭॥

અર્થઃ.

વૈશ્રમણ-ધનદ તેહનક સામાનિક દેવ ણદ ઇસિઇ નામિઇ વર-પ્રધાન
 તિહા દૂતક ચિવિહ, એ વયર તુળવન ઇસિઈ સનિવેશ તિહા પૂજ્ય-ગુરુ
 ઘનગિરિ અનર્થ તેહનક આર્યા સુનંદા તેહનક બેટક દૂક ॥૧૮૭॥

भणियं आहिंङ्गिजा जंवूदीवे इमाइ विज्जाए ।

गतूण माणुसणगं विज्जाए एसमो विसओ ॥ १९४ ॥

माहेसरीउ सेसा पुरिय नीय हुयासगेहाओ ।

गयणयलमइवइत्ता वयरेण महाणुभावेण ॥ १९५ ॥

जत्सासी वेउन्विय-नहगमण-पयाणुसारिलद्धीओ ।

त वदे जाइसर अपच्छिमं सुयहर वयर ॥ १९६ ॥

नाणविणयप्पहाणेहिं पचहि सएहिं जो सुविहियाणं ।

पाओवगओ अप्पा त अज्जवयर नमंसामि ॥ १९७ ॥

करुणाइ वयरसामी ज उज्झिय उत्तमट्टमल्लीणो ।

आराहियं लहु तेण खुड्डण पि संतेणं ॥ १९८ ॥

अवचूरिः ।

अहं सं अपश्चिमं भुतधरं जातिस्मरणसहितं श्रीवज्रस्वामिनं
घण्डे । यस्य वज्रस्वामिनं वीक्रियलब्धि-नभोगमन-पदानुसारिलब्ध-
य आसन् ॥ १९६ ॥

वज्रस्वामी करुणया क्षुल्लकं पुराणतः त्यक्त्वा उत्तमार्थं आलीनः

अर्थः.

हैं ते अपश्चिम-उद्दिष्ट भुतधर जातिस्मरण सहित श्रीवज्र स्वामि
वाह्य, तेह वयर स्वाभिनर्त वैक्रिय, नय-आज्ञासुभनवप्तिव, अनर्थ पदा-
नुसारिणी वप्तिव ईर्ष ॥१९६॥

वयरस्वामी इया करी वहुउठि नेवउ नयरमाहि भेह्यी उत्तम अय

तत्स य सरीरपूवं जं कासी रहेहि लोगपालाओ ।

तेण रहावत्तगिरी अज्जवि सो विस्सुओ जाओ ॥ १९९ ॥

सोवारयम्मि नयरम्मि वयरसाहा विणिग्गया तत्तो ।

सिरिवयरसामिसीस त वन्दे वयरसेणरिसिं ॥ २०० ॥

अवचूरि. ।

अनशन आश्रित । व-अन्यत् तेन धुल्लकेनापि शान्तेन-शमितेन
आत्मकार्यं लघु-शीघ्र अनशनसाधनया आराधितम् ॥ १९८ ॥

यतस्तस्य धुल्लकस्य शरीरपूजां लोकपाला. रथा इति रथा
रुढा अकार्पु, तेन अद्यापि स रथावर्तगिरिरिति विभ्रुतो जात
॥ १९९ ॥

अह त वज्रस्वामिशिष्य वज्रसेनऋषिं वन्दे । यो वज्रसेनो
ऽमा-दुर्भिक्षे श्रीवज्रस्वामिना सोपारके प्रेषित तस्माद् वज्रशाखा
निर्गता ॥ २०० ॥

अर्थ.

आदिभ्यु-अनशन आश्रित, अनध तीर्क्ष वेदर्थ समितध इतध लघु-शीघ्र
आपल्लुङ्ग अनशन साधना करी आराधित ॥ १८८ ॥

नेह वेदाना शरीरणी पूज लोकपालावि रभि णर्थसी कीधी तीक्ष्ण कारणि
अल-आज अनध ते रथावर्त गिरि र्धसध नागिध विभ्रुत-प्रसिद्ध इति
॥ १८९ ॥

इ ते वज्रा स्वामिनः शिष्य वयरसेन ऋषीश्वर वाहव ने वयरसेन
श्रीवज्रस्वामिर्ध महादुर्भिक्षि आविध सोपारक पागलि मोक्षदित वयरशाखा
विशेषिध नीसरी ॥ २०० ॥

નાઝળ ગહણધારણહાર્ણિ ચઢહા પિહીકઓ જેણ ।

અણુઓગો તં દેવિંદવંદિયં રરિકયં વંદે ॥ ૨૦૧ ॥

નિપ્પાવકુડસમાણો જેણ કઓ અઝરવિસ્વઓ સૂરી ।

સુત્તત્થતદુભયવિઝ તં વંદે પૂસમિત્તગર્ણિ ॥ ૨૦૨ ॥

અવચૂરિ. ।

અહ ત દેવેન્દ્રવન્દિત આર્યરક્ષિતે વન્દે, યેન આર્યરક્ષિતગુણા પ્રહણધારણાહાર્ણિ જ્ઞાત્વા ચતુર્ધાઽનુયોગઃ પૃથક્ કૃતઃ ॥૨૦૧॥

અહ પુષ્પમિત્રગર્ણિ વન્દે, યેન પુષ્પમિત્રગણિના-પુષ્પમિત્રસૂરિણા શ્રીઆર્યરક્ષિતસૂરિ સૂત્ર પ્રતિ, અર્થ પ્રતિ, તદુભય પ્રતિ નિપ્પાવકુડ-સમાન-વહ્નવટસમાન કૃત ॥૨૦૨॥

અર્થ.

હું તે દેવેન્દ્ર વાંદિત આર્યરક્ષિત વાદઉં, અણુ આર્યરક્ષિત ગુરુ પ્રહણ-ધારણા વણી હાણી બાણી ચક્રયક બનઇ ચિહ્ન પ્રકારે અનુયાયી ભણુઓ કીધઉં, ઇતિ અર્થ આમઇ સિદ્ધાન્તની એકેકી ગાથા ચિહ્ન અર્થે વખાણાની, પાછલા ધારણા રહિત એવ બાણી ધર્મનક અર્થ ભણુઓ કીધઉં, અનર્થ બીબઇ અનુયોગ અર્થ ભણુયા કીવા ॥ ૨૦૧ ॥

હું તે પુષ્પમિત્રગણ પુષ્પમિત્રસૂરિ વાદઉં, અણુ પુષ્પમિત્રસૂરિ શ્રીઆર્યરક્ષિતસૂરિ સૂત્ર પ્રતિ, અર્થ પ્રતિ, તે બહુપ્રતિ નિપ્પાવકુડસમાન-વહ્નવટ, સમાન કીધઉં, જિમ વાલિ ઘટક ભરી ઉરેવીક ઘટક એક વાદ ન રહઉં તિમ બેવલક સિદ્ધાન્ત શ્રીઆર્યરક્ષિતસૂરિ કન્દઇ હવડ તે સઘટક સૂત્ર અનર્થ અર્થવક અણુ કીધઉં ॥ ૨૦૨ ॥

सूरिविरचितः] श्रोत्रपिमण्डलस्तवः । (३३७)

गहियनवपुव्वसारो दुब्बलियापूसमित्तगणिवसमो ।

विज्झो अवंझपाढो न सोहिओ परप्पाण्हि ॥ २०३ ॥

दुब्बिक्खम्मि पणट्ठो पुणरवि मेलित्तु समणसंघाओ ।

महुराए अणुओगो पवित्तिओ संदिलेण तया ॥ २०४ ॥

सुत्तत्थरयणभरिये खमदममद्वगुणेहि संपुण्णे ।

देवट्ठिस्वमासमणे कासवगुत्ते पणिययामि ॥ २०५ ॥

अवचूरिः ।

दुर्बलिकापुष्पमित्रो गूहीतनवपूर्वसार परप्रवादेन न क्षोभितः,
विन्धवः अवन्ध्यपाढो जात ॥ २०३ ॥

मथुरायो स्कान्दिलाचार्येण तदा-तस्मिन् प्रस्तावे श्रमणसङ्घात्
पुनरपि मेलयित्वा अनुयोगः प्रवर्तितः । क्व सति ? दुर्भिक्षे प्रमृष्टे
सति ॥ २०४ ॥

अहं श्रीदेवर्द्धिश्चमाश्रमजान् गणधरान् काश्यपगोत्रान् प्रणिप-
तामि । कथम्भूतान् देवर्द्धिश्चमाश्रमजान् ? सूत्रार्थरत्नभूतान्, पुनः

अर्थः.

दुर्बलिका पुष्पमित्र आचार्यः गूहीत-लीधक नवपूर्वनङ्गं सार-रहस्य
छसित इतः परप्रवाद-मैर्द्धनर्धं वादि क्षोभितं नह्यो, अथवादी इह, विन्ध्य
अवन्ध्य पाठ इतः सङ्घ पाठ इह ॥ २०३ ॥

मथुरा नगरीर्धं तीर्त्तुं समष्टिं स्कन्दव्यापिर्धं श्रमणसंघतः पुनरपि-
वली सूत्र अर्थं सङ्घं मेवी अनुयोगः प्रवर्तयितुं-वायना आधी यथावी,
द्विसिद्ध इतर्धं ? दुर्भिक्षं नाहर्धं इतः-द्विसिद्ध इतः ॥ २०४ ॥

इह श्री देवर्द्धिभक्ति दामाश्रमलु जलधर काश्यपगोत्र नभस्करः कितान-
छ देवर्द्धिभक्ति ? सूत्र अनर्धं सूत्रनव अर्थं तेह नि रत्न तीर्त्तुं सरिया

ફગુસિરિસમણિ-નાયલ સાવય-સચ્ચસિરિસાવિયાધુણિય ।

ઓસપ્પિણીઙ્ગ ચરિમ વદે દુપ્પસહ મુણિવસહ ॥ ૨૦૬ ॥

ए ए अने वि रिसी तीए ऐसे अ वड्माणे अ ।

भरहेरवयविदेहे पणमामि सयावि तिविहेण ॥ २०७ ॥

અચ્ચુરિ ।

કથમ્ભૂતાન ? સૂત્રાર્થસ્તનમ્ભૂતાન પુનઃ કથમ્ભૂતાન્ દર્શદ્વિધ્વમાધમજાન્ ?
ક્ષમવમમાર્શવગુણે સમ્પૂર્ણાન્ ॥ ૨૦૫ ॥

अहं दु प्रसन्न मुनिवृषभ वन्दे । कथम्भूतं दु प्रसन्नम् ? फगु
श्रीधमणी-साध्वो नाहल श्रावक-सत्यश्री श्राविका एभि स्तुतम् ।
पुन कथम्भूतम् ? अवसर्पिण्यां चरम गणधरम् ॥ २०६ ॥

एतान् पूर्वकथितान ऋषीन् अन्याश्च ऋषीन् भसीतान भवे
प्यान वर्तमानान ऋषीन् भरतव्रतविदहसु सदापि त्रिविधेन एव
॥ २०७ ॥

અર્થ

છઈ ? ક્ષમા દમ-પાત્રક ઇન્દ્રિય તણ ક્રમ, માર્દવ-મૃદુતા ઇત્યાદિક ગુણે
કરી સંપૂર્ણ-૧૨૧ ઈઈ ॥ ૨૦૫ ॥

હું દુપ્પસહ આચાર્ય ' મુનિવૃષભ -મુનિ-નહારામા માહિ (શાસ્ત્ર
ભારતક) વિષઈ વૃષભ ઇસિક વાદક, કિસિક છઠ્ઠું દુપ્પસહ આનાર્થ ?
ફાલગુની-અમાલી-સાધ્વી, મહાસતી, નાર્દક શ્રાવક, સત્યશ્રીશ્રાવિકા, એક
સ્તુતીતક ઈઈ, વધો કિસિક છઠ્ઠું ? ઇહઈ અવસર્પિણિ-૫ તક કાલિ હદિલક
અણધર ઈઈ ॥ ૨૦૬ ॥

એ પૂર્વ પદિકકે કહિયા ઋષીશ્વર, અને તાક જ રીશ્વર, અતીત એ
ક્રયા, ભવિષ્ય એ ફતિઈ, વર્તમાન છેડે ઋષીશ્વર ભરતવ્રત, ભરતવ્રત
મહાવિદેહે શ્રેષ્ઠિ ને અપકાર્થ ઋષીશ્વર તદાક ત્રિવા કુહઈ વાદક ॥ ૨૦૭ ॥

અજ્ઞા વિ વંમિ—સુન્દરિ—રાઈમઈ ચંદનાપમુસ્વાઓ ।

કાલતપ્ વિ જાઓ તા ઓ ય નમામિ ભાવેણ ॥ ૨૦૮ ॥

જો પદ્મ ગુણઈ નિસુણઈ ફળમો ગુણસંથવં મહરિસીર્ણ ।

સિરિધમ્મધોસમણહં કાઝં સો લહઈ સિદ્ધિસુહં ॥ ૨૦૯ ॥

इति ऋपिमण्डलस्तवः । ग्रन्थाग्रं २५९ श्लोकसङ्ख्या ॥

સંવત્ ૧૬૯૮ વર્ષે ફાલ્ગુનાસિતપ્રતિપદાદિને સ્વૌ વાસરે

લિપીકૃતં ગણિ ન્યાનવિમલેન સ્વવાચનાય ।

યાદયં પુસ્તકં દૃષ્ટં તાદૃશં લિખિતં મયા ।

યદિ શુદ્ધમશુદ્ધં વા મમ દોષો ન દીયતે ॥

શ્રેયોઽસ્તુ । કન્યાણમસ્તુ ॥

અવધૂરિઃ

ત્રાહ્ણી—સુન્દરી—રાજમતી—ચન્દનાપ્રમુક્તા કાલત્રિકેઽપિ યા
આર્યાઃ—સાધ્વ્યો જાતાઃ તાશ્ચ ભાવેન નનામિ ॥ ૨૦૮ ॥

ય દ્વદ મહર્ષીર્ણા ગુણસ્તવ પઠાતિ, ગણ્યતિ, શ્રુણોતિ, સ શ્રી-
ધર્મધોપ અનઘ કૃત્વા—ધર્મસ્થ ઉદ્ધોષણ અનઘ—નિપાપ કૃત્વા,
યદ્વા ધર્મધોષગુહ અનઘ—નિપાપ કૃત્વા સિદ્ધિસુખ લભતે ॥ ૨૦૯ ॥

અર્થ

ત્રાહ્ણી, સુન્દરી, રાજમતી, ચંદનખાલા, પ્રમુખ ત્રિણ્દ કાલે જે
મહાસતી હૃદ તે સધલીઈ ભાવનાઈ નમઈ ॥ ૨૦૮ ॥

જે ૯૪-પુરૂષ સ્ત્રી એ મહાઋષિ તણ્દ ગુણસંતેતવ—ગુણવર્ણન બણ્દે,
સામઘ, તે ધર્મતણ્દિ કૃત્-પ્રાણલિઈ ઘોષિઈ અનઘ—નિપાપ સાચઈ
કરી અથવા પ્રીતઈ અર્થિ ધીવર્મગોપ ગુરૂ અનઘ—નિપાપ કરી મુક્તિ-
સિદ્ધિ તણ મુખ લઈઈ ॥ ૨૦૯ ॥

[१०६]

श्रीमेरुनन्दनोपाध्यायविरचितं
श्रीसीमन्धरजिनस्तवनम् ।

अतिरसहरिसरसेण विहसियलोयणमणवयणु ।
 धुगिलु भावि नियसामि सिरिसीमधरु जिणरयणु ॥१॥
 जो कप्पूरदलेहि निम्मइ निम्मलु जिणभवणु ।
 जो नियपायबलेहि हारावड चचलु पवणु ॥२॥
 ससहरकिरण करेण धरवि जो य हिंडइ गयणि ।
 अह नियसत्तिवसेण करइ दिवसु फेडिवि रयणि ॥३॥
 जइवि हु सो वि समथु न हु तुह गुणगणसकलणि ।
 कवणमत्त नीसत्तु हूउ मूरपसिरि मउडमणि ॥ ४ ॥
 तहवि हु भत्तिभरेण तरलिउ विरचिसु संधवणु ।
 जिणि कारणि जिणभत्ति वळिउ साहइ नवि कवणु ॥५॥
 भास—त जवुयदीवह मंटणउ गिरिवरमेरुपवित्तु
 त तसु निवसइ जो पुव्वदिसि महाविदेहु सुसित्तु ।
 त तसु विसिट्ठु अट्ठमविजउ पुक्खलवइ इय नामि
 त तह विहरइ किरि भुवणगुरो सिरि सीमधर सामि ॥६॥
 त कणयवण्णतणु पचसयधणुहपमाणसरीरु
 त चउत्तीनइ अइसयसहिउ सायर जेम गभोरु ।
 त पइदिणु पयपंकयल्लियचउविहदेवनिकाउ
 त धण्ण त्रि जे पिक्खहि नयणि सीमधरु जिणराउ ॥७॥

त (कु)लहलहतु पागार तउ वरतोरणु चउवारु
 त सुरजोयणपिहुलत्तण ए उचउं वलयाकारु ।
 त मणिकंचणघणुरुप्पमउ समवसरणु अट्चारु
 त सुरसंधिहिं मिलि निम्मविउ कल्सदडधयसारु ॥ ८ ॥

त तसु अतरि रयणिहिं घडिउ सिंहासणु झलरुतु ।
 त पायपीडु तसु तलि विमलो मणि निम्मिउ दिप्पतु ।
 त तह सीमधरु जिणपवरो पउमासणउवविट्ठु
 त सहसकिरण जिम उदयगिरि पुण्ण ति जेहि सुदिट्ठु ॥ ९ ॥

त वार गुणउ जिणदेहतउ किउ असोगतरु तुंगु
 त कुसुमवुट्ठि चामरढलणु उत्तत्तउ सिरि चणु ।
 त भामडल्ल दिणयरुत्तरिसो अंनरि भेरिनिनाउ
 त गज्जइ किरि जिणु भंजि करि मोहरायमडवाउ ॥ १० ॥

त रणउणंतर्किकिगिरयणि उगगमत सुविमाण
 त सपरिवारसुररमणिगणि लवणिमरूबनिहाण ।
 त बहुलभत्तिउल्लसियहिय दसदिसिं घणु पसरत
 त समवसरणि आवड सयल सामिय गुण गायत ॥ ११ ॥

त मणहरगणहरसाहुजण साहुणि गयरयलेव
 त वासुदेव जुगवाहुमुह माणवदाणवदेव ।
 त गयगामिणि कामिणि मिलिय इणपरि उत्तम वस
 त समवसरणि पविसंति सवि जेम सरोवरि हस ॥ १२ ॥

घाता—

तत्थ पिक्खहि तत्थ पिक्खहि तयणु चउवयणु चउखव चउगइहरणु
चउविहेहिं अमेरहिं वदिउ सिरिकेअल्लच्छिवरो ।

कतकति तियलोयनदिउ

सिरि सीमधरु तिजयगुरु वरु पचगपणामि ।

पुण पुण पणामिउ रगभरि चिट्ठइ नियनिय ठामि ॥१३॥

मास—

अह घणूए चउविहधम्ममम्मपयासणि सुहकरणि

जोयणए गामिणि वाणि तिहुयणमणससयहरणि ।

जिगवर ए महुरसरेण विहसियकोमलमुहकमलो

सुललिउ ए करइ वपाणु नवरसो सुदरो अइविमलो ॥१४॥

निम्मल ए गगतरगचणु पणासियसयलतमु

भवदव ए सभवदाह फेडणअमियपवाहसमु ।

सामिय ए तणउ वपाणु जिम जिम गाजइ मेह जिम

तिम तिम ए भवियण चित्त नाचइ फरफर मोर जिम ॥१५॥

मुणिवर ए सावयधम्मपयडणु विहडणु भूरिभय

सायर ए रूपससारस्तारणु कारणु परमपय ।

धन धन ए ते नरनारि सिरिसीमधर जिणवयणु

मेल्हइ ए नहु हियडाह जे दालिदिय जिम रयणु ॥१६॥

घाता—

मुत्ति पुरवर मुत्तिपुरवरसरणि वरतरणि

पणतोसइ अइसयलसियविसमसोगदोहगावारिणि

देवासुरतिरियगमणुयलोयभासाणुकारिणि
 एवंविहवक्साणञ्जुणि सामि विसज्जइ जाम
 सज्जइ सुरसुंदरि मिलवि जिणगुणकित्तिणि ताम ॥१७॥
 भास—

जय जिणवर ! ससहरहारिवयण !
 जय कोमलकमलविसालन्यण ! ।
 जय सरसअमियरससरित्तवयण !
 जय महिममहियह देवरयण ! ॥१८॥
 जय विउलमिउलक्खणनिहाण !
 दीहरकरपल्लवमलियमाण ! ।
 मणवंछियपायवरायपाय !
 लवणिसभरभंजियमयगराय ! ॥१९॥
 जय मोहनरिंदगहंदसीह !
 नीराग ! निरंजण ! जिण ! निरीह ! ।
 गुरुदुरियतिमिरभरहरणदीह !
 तियलोयसिरोमणिलद्वलीह ! ॥२०॥
 बिलसंतअणंतगुणाण ठाण !
 संवच्छरमिच्छियदिज्जदाग ! ।
 भवासिंधुतरणतारणसमत्थु !
 पडियहं आलंवणु देहु हत्थु ॥२१॥
 अइउत्तमस्वत्तियवंसजाय !
 सिवसुंदरिसुक्खनिवद्धराय ! ।

करुणारससायरपुण्णचद ।

सीमधर ! सामिय ! नद नद ॥२२॥

भास—

अइधणुपरउवयारपरायणु नागचरणदसणगुणभायणु ।

जिणवरआणविहाजपरेसु पुडरगिरिपुरिपमुहपुरेसु ॥२३॥

सुररडएसु ठवतु नवेसु पायकमल्ल कचणकमलेसु ।

चउविहसुविहिसघपरिवारो सिरिसीमधरु करइ विहारो ॥२४॥

नमिरसुरतरुवरसिहरिसमुच्चउ धयवडु ल्हलहइ अइउच्चउ ।

धम्मचक्कु गयणगणि सोहइ इणिगुणि जिणु महिमडल्ल मोहइ ॥२५॥

चउगड रायभवभमणु निरोहइ गामि नयरि भवियण पडिबोहइ ।

तारायणि ससहर जिम राजइ केसरि जिम जिणेसरु गाजइ ॥२६॥

भास—

आज हुयउ सुविहाणु आजु पवित्तु मुहुत्तुमहो ।

ज नियमणरगेण राससवधि सधुणिउ पढो ॥२७॥

रोमचिउ महु द्रेहु हियडउ हरिसिहि उल्लसइ ।

नयणे लद्धु विकासु ज सज्जिउ जिणकित्तणए ॥२८॥

जिम महुयरु वणराइ रायहसु जिम सरु विमलो ।

मेहागमु जिम मोरु ज्ञायइ हु तिम पयकमलो ॥२९॥

दीणु हीणु अन्नाणु माणविवज्जिउ विन्नवउ ।

हिव तिम करिमु पसाउ छुण्डउ जेम दुहाउ हउ ॥३०॥

इय भक्तिसत्तिभरेण निम्मिउं सत्थसंथवगोयरो
 अक्खीणघारिम भेरुनंदणु' भुत्तिसरिसीमंधरो ।
 सग्गाइकामियचित्तकामियक्कप्पपायवु जंगमो
 महु झाणगाणगुणाणुराइण देउ नियपयसंगमो ॥३१॥

[१०७]

अष्टोत्तरशतनामगर्भितं
 श्रीसरस्वतीस्तोत्रम् ।

धिषणा धीर्मतिर्मेधा वाग् विभावा सरस्वती ।
 गीर्वाणी भारती माया ब्राह्मणी मागधिप्रिया ॥ १ ॥
 सर्वेश्वरी महागौरी शाङ्करी भक्तवत्सला ।
 रौद्री चाण्डालिनी चण्डा भैरवी वैष्णवी जया ॥ २ ॥
 गायत्री च चतुर्बाहुः कौमारी परमेश्वरी ।
 देवमाताऽक्षया चैव नित्या त्रिपुरभैरवी ॥ ३ ॥
 त्रैलोक्यस्वामिनी देवी माङ्गा कारुण्यसूत्रिणी ।
 शूलिनी पद्मिनी रौद्री लक्ष्मी पङ्कजवासिनी ॥ ४ ॥
 चामुण्डा खेचरी शान्ता हुङ्गारा चन्द्रशेखरी ।
 वाराहा विजयाऽन्तर्द्धा कर्त्री हर्त्री सुरेश्वरी ॥ ५ ॥

चन्द्रानना जगद्धात्री वीणाम्बुजकरद्वया ।

सुभगा सर्वगा स्वाहा जग्मिणी स्तम्भिनीश्वरा ॥ ६ ॥

काली कापालिनी कौली विज्ञा रात्री त्रिलोचना ।

पुस्तकव्यग्रहस्ता च योगिन्यमितविक्रमा ॥ ७ ॥

सर्वसिद्धिकरी सन्ध्या खड्गिनी कामरूपिणी ।

सर्वसत्त्वहिता प्रज्ञा शिवा शुक्ता मनोरमा ॥ ८ ॥

माङ्गल्यरुचिराकारा धन्या काननवासिनी ।

अज्ञाननाशिनी जैनी अज्ञाननिशिभास्करी ॥ ९ ॥

अज्ञानजनमाता त्वमज्ञानोदधिशोषिणी ।

ज्ञानदा नर्मदा गङ्गा शीता वागीश्वरी धृतिः ॥ १० ॥

ऐकारमस्तका प्रीतिः ह्रींकारवदना हुतिः ।

क्लींकारहृदया शक्तिरष्टबीजा निरक्षरा ॥ ११ ॥

निरामया जगन्स्था निःप्रपञ्चा चञ्चला चला ।

निरुत्पन्ना समुपन्ना अनन्ता गगनोपमा ॥ १२ ॥

पठन्त्यमूनि नामानि अष्टोत्तरशतानि यः ।

वत्सं धेनुरिवायाति तस्मिन् देवो सरस्वती ॥ १३ ॥

त्रिकालं च शुचीभूत्वा अष्टमासान् निरन्तरम् ।

पृथिव्यां तस्य सम्भ्राभ्यत्यानन्दकवयो यशः ॥ १४ ॥

द्रुहिणवदनपद्मे राजहंसीव शुभ्रा

सकलकलपवल्लीकन्दकुदालकल्पा ।

अमरशतनताद्धिः कामधेनुः कवीनां

दहतु कमलहस्ता भारती कल्मषं नः ॥ १५ ॥

[१०८]

वैरोट्यादेवीस्तवः ।

नमिऊण पासनाहं असुरिंदसुरिंदवंदिअं देवं ।

वइरुद्धाए थुत्तं अहयं समरामि भत्तीए ॥ १ ॥

जा धरणौरगदइआ देवी पउमावई य वइरुद्धा ।

सप्पसहस्सेहि जुआ देवा किर किंकरा जाया ॥ २ ॥

नागिणि नागारूढा नागकरा नागभूसियसरीरा ।

नागेहिं सिरमाला नागमुहा सा जए जयउ ॥ ३ ॥

धरणिंदपढमपत्तो वइरुद्धानाम नागिणी विज्जा ।

सप्पकरंडगहत्था सप्पामरणा य जा निच्चं ॥ ४ ॥

वासुगि १ अणंत २ तक्खग ३ कंकोलय नाम ४ पउम ५

महपउमा ६ ।

संखकुलि ७ ससिनामा ८ अट्ट कुलाई च घारेइ ॥ ५ ॥

विंछिअ—कन्न—सिआली—कंकाही—गोरसप्प सप्पे अ ।

मोहे उंदुर चित्तो किंकिइअ हिंडु अ वसे अ ॥ ६ ॥

वतर—गोणस जाई सत्तवडा अहिवडा य परडा य ।

भमरसिराहि धिरोलिय धिरोलियाणं च नासेइ ॥ ७ ॥

हुकारत च विस अविसट्ट विसट्टपल्लवे चरइ ।

पारस नाम श्रीं ह्रीं पडमावइ धरणराण ॥ ८ ॥

सप्प ! विसप्प सरीसव ! धरणिं गच्छाहि जाहि रे तुरिअ ।

जभिणि यभिणि बंधणि मोहणि हु फुट्टकारेण ॥ ९ ॥

जो पढइ जो अ निसुणइ वइरुद्रमतसथव पुरिसो ।

तस्सासेसविसाइ काय न फुसति भत्तिजुत्तस्स ॥ १० ॥

घयगुलखीरविमिस्स महुर पउर च जो बलिं देइ ।

साहूण भत्तपाण वइरुद्रा त परिकखेइ ॥ ११ ॥

इअ धरणोरगदइआ अनेहि वि निअकुलेहि विउलेहि ।

देवी करेउ रक्ख वइरुद्रा भविअलोअस्स ॥ १२ ॥

नागिणि नागलोइ वइरुद्रा सरावी जो तसु नाम लेइ तसु असुहनिवारी

अज्जाणदिलेण सदिट्ठ एहिं थडिलिनाहिवसेव ॥ १३ ॥

अहववसेव नाहिउ सेव जाहि जाहि आसीविसमडल ।

नागिणिपुत्तह एह कहिज्जउ एह आण म न लधिज्जउ ॥ १४ ॥

जीवउ नागिणि नागलोउ अहव अलजरवाउ ।

जिणि अणाह सणाह किउ नेउरि छुटउ पाउ ॥ १५ ॥

दिसि बंधउ अह दिसि बंधउ बंधउ नह पायालु ।

अन्हि अरिहंत दिक्करा बोलउ खंधिहि जालु ॥ १६ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु पन्नगा उँ ठः ठः ठः

स्वाहा । एवं ॥ १७ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु भूअगा ॥ १८ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु रक्खगा ॥ १९ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु जाइणी ॥ २० ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु साइणी ॥ २१ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु डाइणी ॥ २२ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु चोरगा ॥ २३ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु वालगा ॥ २४ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु हिंसगा ॥ २५ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु मूसगा ॥ २६ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु मुग्गला ॥ २७ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु गुज्झगा ॥ २८ ॥

पास सामि जो नमइ तिसंझं हल्लिसहि जम्मवि जाइ अवशं ।

कमठमहासुरकयलवसगं झाडिअकोवं वंशं हंसं ॥ २८ ॥

मुहि चंदप्पह हियइ जिणु मत्थइ पारिसनत्थ ।

इणिं मुदिहिं मुदिउ को फेडणइ समत्थ ? ॥ ३० ॥

उरि मुद्रि सिरि मुद्रि पाय मुद्र ।..... ।

इणिं मुद्रि मुद्रिउं हिंइइ चारि समुद्र ॥ ३१ ॥

संखिहि तूरिहि आहविअ सामिअ ! दिन्निअमुद्र ।

एअ दुलंघी कोइ न लंघइ पारसनत्थिअ मुद्र ॥ ३२ ॥

इति वैरोव्यास्तवः ।

[१०९]

स्तम्भपुरावतंस—

श्रीपार्श्वजिनस्तवनम् ।

रमाकरो यो जगतो रमाकरो रुगावलीनां हरणे रुगावली ।
 सदैव तं पार्श्वजिनं सदैवतं समाहितं नौमि हतासमाहितम् ॥१॥
 सुखावली नारिमवा सुखावली रजद्वयं ते पदनीरजद्वयम् ।
 सुभावतो वृत्तिसमैः सुभावतो महामहिम्नां भवनं महामहि ॥२॥
 सुवर्णतेजोनिभया सुवर्णं ते प्रभूतया कान्तनखप्रभूतया ।
 पदारविन्दं रुचि सम्पदा रविं सदानवं द्वेष्टि सदा सदानवम् ॥३॥
 कुलं भवप्रीप्समाकुलं भवन्मुखं विशान्तिं शरणान्मुखं विशाम् ।
 सुधाम योगीश ! यथा सुधामयोऽभयानकः प्रीणवतीभनायकः ॥४॥
 व्रतो महातायक ! विघ्नतो महाननारतं त्वावकमाननारतम् ।
 रमासमासेवितनारमासदालिनीव नन्देन मृणालिनी यनम् ॥५॥
 दरं हरन्तं समसुन्दरं हरं मनोभवे त्वं शिवकामनो भवे ।
 श्रमन्नवापं मनसो श्रमं नवा जयाधुनानं शुभगाशयाऽधुना ॥६॥
 इत्थं श्रीस्तम्भन पुरवरे x x x x

[११०]

श्रीगिरनारमंडन-नेमिजिनस्तवनम् ।

श्रीउज्जयन्तशैलेशतुङ्गशृङ्गविभूषण !

श्रीमन्नेमिजिनाधीश ! जयश्रीकलमंदिर ! ॥ १ ॥

दृष्टं पुण्येन येन त्वं दुर्लभोऽपि मया भवे ।

दर्शनेन स्वक्रीयेन तत् पुषाण ममाधुना ॥ २ ॥

कन्दर्पमत्तमातङ्गघातसिंहोपमाय ते ।

नमोऽस्तु जगदानन्दकारिणेऽघनिवारिणे ॥ ३ ॥

त्व माता त्व पिता देव ! त्वं त्राता जगदीश ! मे ।

भवाम्भोधौ पतन्तं मां पाहि पाहि कृपानिधे ! ॥ ४ ॥

सृतं देवतया देव ! सृत मानुषिकैः सुखैः ।

श्रीनेमे ! सततं मेऽस्तु सुलभं तव दर्शनम् ॥ ५ ॥

[१११]

श्रीशुभसुन्दरगणिप्रणीतः

यन्त्रमन्त्रमेपजादिगर्भितः

श्रीयुगादिदेवस्तवः ।

जय सुरअसुर नरिंदविंदवंदिअपयपंकय !

जय देलउलापुरवयंस ! सेवयकयसंपय ! ।

किंपुणभूअ सुमंततंति तुह जगआणंदण !

धुत्त करिसु बहुभत्तिजुत्त मरुदेवीनंदण ! ॥ १ ॥

हरदह अंचलरत्तवायरुअनासणतप्पर !

सूईभाइणि नीरजोगि कोइलवरवीर ।

डाइणि साइणि खिचवाल नरसोसिअसारा

फालमंतिइ जत्ति हुंति आरुगसरीरा ॥ २ ॥

अवचूरिः ।

कियदहुभूतमन्त्रयन्त्रैः स्तोत्र करिष्ये ॥ १ ॥

“ उन्नमो कोइलवीर ! अचलवाय छिन्नउ, कोइलवीर ! रत्तवाय छिन्नउ, कोइलवीर ! हलिद्वउ छिन्नउ इणि मत्ति न जाइ तु श्रीअजयपाल चक्रवर्त्ति वहुनी साही चूकइ ”

अनेन मन्त्रेण सूचीद्वयं करसम्पुटे लात्वा ३०८ नीरेण प्रक्षाल्य भाजने । तद्भाजनं च गुरुकथितस्थाने स्थाप्य हृदिवायनिवृत्तिः । अक्षल-वाये पुनर्दर्भेण उज्ज्यते । “ उन्नमो अलुआ काळ । श्रीमहादेव तणउं प्रजाल, पगि कोर मायइ झाल, लिउ नाम फेउउ यम बाप । वीरकालू ! तोरी शक्ति फुर मोरी चाह सब ” पूर्वं दश सहस्राणि गुणयित्वा रक्त-चन्दनगुग्गुलकगन्धवीरुषैः १०८ होयं कृत्वा रक्तचन्दनेन इमं मन्त्रं विलिख्य कण्ठे ध्रियते श्रेयं गुरुगम्यम् । शक्तिन्यादिदोषनाशः ॥ २ ॥

વિદુ નવપદસદ્વિજતિ તહ મૈરવમતિહ

કળયપુષ્પમતેવિ ઘાણિ પાગડિ હુઅ જતિઅ ।

અવચૂરિ. ।

“ ૐ નમો માહામાયા વાલકુઆરી કરહ રેત સળગાર । સુવર્ણપા
લલિતિ થઈઠી કરહ સાર । ત્તા દેવદત્ત મનુ ચિતવહ તેહનહ કરહ સહાર
સતોપ ત્વાહા હૈઠ ” અનેન મન્ત્રેણ અભિમન્ત્ર્ય એતદ યન્ત્ર દાયતે ।

ૐનમો સેત્રી સાત્રી સિદ્ધવડિ
કુળ કુળ છહ ? ચ્યારિ વીર કુળ
કુળ ? નારસિંહ ચતુર્ભુજ ત્રૈલાલ્ય
હવર કાલમૈરવ તેહની હાક વાની
એકવીસમહ વ્રજાશ્વ ગાની ચઢલ
માર કરહ પદસાર કરહ હિડ પદસદ્વ

૨૨	૩	૯	૧૫	૧૬
૧૪	૨૦	૨૧	૨	૮
૧	૭	૧૩	૧૯	૨૫
૧૮	૨૪	૫	૬	૧૨
૧૦	૧૭	૧૧	૨૩	૪

હાસ લિહ નાભિકમલ પદમહતુ પરમહસ લિહ, ધૂળહ ધૂળાવહ ન ધૂળહ ડ
શ્રીમૈરવની આજ્ઞા ફરહ ” ઇણહ મત્રિહ કળવીર પુષ્પ ૨૧ વાર ૨૧ અભિ
મત્રી નાસિકાહ પ્રાણ લેવરાવિહ દોષ પ્રગટ હુહ વોલહ । દોષ ઘલવા
અળી ધૂપ લલિહ છહ—

૪	૯	૨
૩	૫	૭
૮	૧	૬

ગુગઝ ગોરાચન, સરિસવ રાહ હિંગ
મીઠુ, મિરી, સુઠિ, નિગુડિ પાન લિંબ
પત્ર, સપવાચરી, ધૂસઝ શ્વરની માલ,
હનુમાનની માલ, રવિવાર ગૃહીત ગરહ
હોંડુ ચહુવટની ધૂલિ વશલોચન,
તારોના કુક્ષા, માર્ગારની વિદ્યા શ્વાનની
વિથ, વાસની ગાઠિ, સમનાત્રા એકત્ર
કરી શ્રીપચાકુલીનહ, મન્ત્રહ રવિવારહ

૧૦૮ વારહ અભિમત્રીહ દિન ૩ ત્રિસ્રઝ ધૂળી દિજહ સવદોષ છામી જાહ ॥

पंचगुलि अभिमंतिऊण धूणिइ साइणी-

दोष देल्लादेवदेव ! तुह नामिण तक्खणि ॥३॥ युग्मम् ।
तक्खणि चाविणिदेविमंति जह गंठिअरोगा
असुरचउक्खारि गली मली पुण तत्थ विलग्गा ।

अवचूरिः ।

“ ॐ नमो भैरवाय शाकिन्यादिरूप आकर्षय आकर्षय दर्शय दर्शय
स्वाहा ” वार २१ नीरे तैले क्षिप्ते दोषज्ञानमिदमनुक्रमपि ॥ ३ ॥

अनुक्रमपि परीक्षार्थं लिख्यते—

“ ॐ ह्रीं ह्रीं हहाहिरीहुहूहेहैहोहोहहः हसः परमहसः स्वाहा ”
वार २१ पाणी अभिमन्त्री पाइइ ।

जइ जीवी हुइ तु पेठि रहइ नहि तु न रहइ सहि । अथ प्रति-
कारा.—“ ॐ नमो स्वर्गायी आवी चाविण हाथी वाती वलि सल्लियलि
बहुवलि लाइ अगुइइ वीघइ जाइ बिहु घराइ ” १०८ वार भणित्ता
वल्गमावेज्यते प्रन्थिर्याति । सचीरिक वारि एभिरक्षरैर्वारिमध्ये क्षिप्तं रोगिणः
पाय्यते प्रन्थिर्यायेव । गुलिकाभ्राष्ट्रमारकृद्धिह्लाऽधो मृद एव सम्नील्य
प्रन्थिस्थाने लेपः क्रियते प्रन्थिर्याति ।

“ ॐ नमो भगवते पार्श्वनाथाय विश्वचिन्तामणीयते श्रीधरणेन्द्रपद्मा-
वतीसहिताय अट्टे मट्टे धुद्रविषट्टे धुद्रान् स्तम्भय स्तम्भय स्वाहा ॥ अमेन मन्त्रेण
वार १०८ वार चन्दनमभिमन्त्र्य मध्ये दीयते तत्र लेपः क्रियते प्रन्थिर्याति ।

(एतन्मन्त्रविदभिः श्रीपार्श्वजिनस्तवो यथा—

ॐ नमो भगवते श्रीपार्श्वनाथाय ह्रींजुंषे ।

धरणेन्द्रपद्मावतीसहिताय सदा धिये ॥ १ ॥

अट्टे मट्टे तथा धुद्रविषट्टे धुद्रमेव हि ।

धुद्रान् स्तम्भय स्तम्भय स्वाहान्तैरेभिरक्षरैः ॥ २ ॥

पद्मनट्टदलोपेतं मायादं जिनलाञ्छितम् ।

पद्मभ्यान्तरालेषु पत्रोपरि यथाक्रमम् ॥ ३ ॥

तिहुअणमंतभिमतिऊण चदणलेवेण य

नासइ तह तुह देव ! देवसमरियपयपंकय ! ॥४॥

अइघणदाढादतपतिवेयणविहुरीकय-

लोअलक्खसुहकरणपवणसत्तक्खरसपय ! ।

अत्तिं नित्तह हत्ति त न रविकूकडडुवह

तह तुह नामिण टलइ नाह ! तक्खणि जप्पतह ॥५॥

अवचरिः ।

अष्टावष्टौ तथैवाष्टौ विन्यस्याक्षरमण्डलम् ।

तथाष्टशतजापेन ज्वरमेकान्तरादिकम्

॥ ४ ॥

रिपु-चोर-महिपाल-शाकिनी-भूत-स्तम्भवाम् ।

अरण्य-पशुजा भीतिं हन्ति बद्ध भुजादिषु

॥ ५ ॥

पुष्पमाला जपित्वा च मन्त्रेणाष्टशतेन च ।

प्रक्षिप्ता पात्रकण्ठेषु भूतादीन् स्तम्भयेद् ध्रुवम्

॥ ६ ॥

गुग्गुलस्य गुटीनां च शतमष्टोत्तर हुतम् ।

दुष्टमुच्चाटयेत् सद्यः शान्तिं च कुर्वते गृहे

॥ ७ ॥

देवस्याजितसिंहस्य नीलवर्णस्य सस्तवात् ।

लभन्ते धेयसीं सिद्धिं कवयो वाञ्छितै सह

॥ ८ ॥

श्रीअश्वसेनपदपङ्कजभास्करस्य

पद्मावतीधरणराजनिषेवितस्य ।

वामाङ्गजस्य पदसस्तबनाल्लभन्ते

अन्या धिय सुमगतामपि वाञ्छितानि ॥ ९ ॥

अनुक्रमिदमक्षर वारत्रय ताम्बूलदले श्रीसन्नेन लिख्यते, लिखित

रविवारे विंटी कृत्वा कनिष्ठांतरेण कृत्वा ग्रन्थिर्याति ॥ ४ ॥

“ ॐ समयलूणी ” अनेन सप्तवार सूची-

शकलमभिमन्त्र्य भित्त्यादौ क्षिप्यत दत्तपीडा याति ।

“सूर्यइवकूकडु एक भाणइजीमइ आखि रोग टल-

द ।” अनेन वार २१ उज्यते नेत्रपीडा याति ॥५॥

३	१	४	३
+६	५	६	५
१३	६	९	५

रविदिण सोवणदेविमंति कुसमुट्टिमिमंतिय

छिंदिय छिंदिय सत्तवार रंघिणि जह जंति अ ।

तिणिण तेल मेळेवि तुल्ल मारिअ जण वाणिहिं

मंतिअ तह पुण आदिनाह ! निमुणिअ तुह वाणिहिं ॥६॥

नवमीदिण गुरुदिनपवर हाह नवमंतिइं

त्रिगड्ढ टंरुणस्वार गयणवल्ली गद सत्तिइं ।

सैधव हरडिल्लदवचाहिंगू जह नासइ

विसहरविष तह आदिदेव ! तुह नामिइ नासइ ॥ ७ ॥

अवचूरिः ।

“३३ सर्गद्वारे तिहा छह माडवी कटमाडवी सोवणाची भिरादी रूपाची कुहादी
 भमुक्यतणी राधिणी तोडि घालि बडइ वेगि ज. ज. जः राधिणी बडइ वेगि जः
 बापुसुवर्गदेव्याकी शक्ति फुरइ ” गोमयगुहलिकाया पादौ धारयित्वा दर्भमुष्ट्या-
 वार ७ उजित्वा तीक्ष्णकुटारिक्रयाऽप्रतोऽप्रतो वार ७ दर्भः छियते रवौ
 राधिणी निवर्तते ॥ एरडितैल, तिल तैल, सरसवतैल, समभाग
 मेलिजे, बाण कुणहनइ लागु हुइ तेणइ बाणइ ते तैल अभिमत्री
 तिहा घरड कीजइ राधिणिर्याति । अभिमत्रण मन्त्र ए जाणिवो ॥ ६ ॥
 ‘ हाह नबहितनु स्तेफ्यतनुरक्तनयः हनूसकेनी तई नस्म स्वाहा ’ रजोहरणेन
 २१ ऊज्यते विपधरविष यात्येव । गृध्रिअदीनामपि । मुटि, पीपरि, मिरी,
 टकणसार, धूसड ए सपला समभागे मेली जिहा डक हुइ तिहा दीजइ
 अथवा दसमइ दुआरिं गदवारिइ सर्पविष याति । सैधव, हरडइ, लोड,
 दक्षिणी हिंग, वज ए समभागि मेली पुरुष मूत्रिइ, अथवा न्यामगूनइ
 नास दीजइ सर्पविष जाइ, अनुष्मनपीदम् । कविश्रवटिअ पानीयेत डके
 रीयते सर्जरकविष यात्येव ॥ ७ ॥

रक्त्वसदढमनाममति जर जाइ दुरुत्तर

पाछृततिइ रत्ति जह चेव सउत्तर ।

ईसरनेत्त भुअगवळि वायसमल रक्खणि

तीयजर तेणेक्क सत्तमिरि अंजणि नित्तणि

॥ ८ ॥

तुलछीदलनवमिरिअयोगि एगत्तर नासइ

पुण पूगोफन्भगराजि नवि आयइ पासइ ।

सीसकवेअण दूरि जति धवली एकक्खरि

तह तुह कामिअकामकुभ ! पयतलि जगभित्ति ॥ ९ ॥

‘ ॐ नमो जूनलिअजारि ’ इअ मत पहाविइ

मीणइ मीणिअ टोर होइ नीरोगि सहावइ ।

अवचरि ।

“ ॐ रत्नमग्न्यस्थितो द्योतदङ्गमो नाम राक्षस ।

तस्यैकाहिकद्वाहिक—त्र्याहिक—चतुर्थक—विषमज्वर विकटज्वर, वेला ज्वर तेन थन्धेन बन्धामि येन वासुदेवेन बलिर्बद्ध रक्ष रक्ष महाबल स्वाहा ” २१ वार जाप ३ ३, वार एकैक गाठि बान्धिइ ७ गाठि देइ पछइ त्रिणि वार कही दोह बाधिइ काकेऽनुत्थितेषु ज्वरगृहीतन गुरोराज्ञान कार्य, पाछउ राउल । राउल । । गुरुर्भणति कउण छइ ? स कययति गुरु गोसामि ! एकातरादि । गुरुर्वक्त्रि ज्या ज्या, इति पथाइ ज्वरए हीतन गन्थते । पथादनवलोकनपूर्व दिवसोदय (ज्वरवेला) यावद मिलन च । भवागरपत्रत्रयवीटिसं कृत्वा धूर्णवस्थाने द्विजसकृत् क्षिप्त्वाद्यथा लिखादिने सीयते तृतीयज्वरो यात्यव । रवौ कृतद्वयैकैक्यक विथा सत मरिचानि समीत्य गुटिकाजनेन तृतीयज्वरो याति ॥ ८ ॥

तुन्सीपत्र ३ मरीच ९ भक्षणे वेलाज्वरो याति । पक्वपूगीफल्खण्ड भक्षणे नगरापत्रमक्षनवाऽपि ज्वरनाश । खटिक्या भाल ५ । ९ । ७ ए तर्द्धिखन सीसका यान्ति ॥ ९ ॥ ॐ नमो जूस्ती जारिमालि मूल प्रसरति कभीअ शप्ती राम सीता एइवी प्राप्ति जाइ रे बिचट्टि ”

ईलीमंतभिमंतिऊण चाउलजलपानइ

हरिसा जंति तिसंशि वीअगुणणेणं मानइं ॥ १० ॥

‘ॐ नमो हनुमंत’ मंति बरहलि पणासइ

गोल्हामूलिइ कंठमाल तह चीरिअ पासइ ।

आमल आरण तुल्ल भागि गयमुत्ति भाविइ

नासइ कस तुह पायकमलि सेवइ निअभाविइ ॥ ११ ॥

अवचूरि ।

इणइ मनि २१ वामकर्णे कथ्यते मीणक उत्तरति । ॐ नमो

ईअले पीअले हेमवतनिवासिनी निजजलगधा वसरिसगधा नासा

हरिया वाता हरिसा होता कृष्णा होता नदिवा सिणगारी सुभटकरा मोरो

पीठ जो न प्रकाशइ चतुर्बाइण प्रधात कालकालो महाकाल पत्राणि हा

हो फुट्ट फुट्ट स्वाहा ” वार २१ जलबुलुक ३ मनी पीयते हरिपा याति ।

‘ॐ नमो ईली तेली नीली हेमपथनिवारिणी नाका हरिसा वाता हरिपा

कृष्णा नर धौंधवा मोरी विद्या न प्रकाशइ चतुर्बाइणघातक कालि ! २

महाकालि ! व्यतरि ! स्वाहा ” मोरी विद्या प्रकाशइ ते कुलि हरिस नदी ’

२१ गुणयेत् त्रिसध्या हरिपा याति ॥ १० ॥

“ ॐ नमो ब्रह्मा कुपुत्र कथ्यते कुट्टत तरकु हनुमत लक छोडी

पदो लक जाइ, माणस छोडी भडिआ खाइ खाइ ” एन मंत्र भणित्वा

उदरोपरि विंगण मुक्त्वा ७ चीर्यते सप्तवार पथात् यथेष्ट चीर्यते बरहल याति ।

शेष गुरुगान्धम् ॥ गोल्हामूल सपृष्य दीयते मध्ये लेपय कठमाला याति ।

‘ ॐ नमो जप्ता विचित्ता सर्वरोगविसभविपत्ता समरती मुह सति करता

हटइ रोग मूल सवि टाल्ती, तिहुयणमेहल सुनि करती शस्त्राबाइ तक्कणि जाइ

नामेण न जाइ तु विसविसण्ण ’ चीरिकायामय मन्त्रो लिखित्वा गले बन्धनीय

कठमाला याति ॥ आमला कच्चा आणी कलिया कडो सूखीइ, वाटी चालीइ,

आरणा छापानी राख बाली नान्ही सूक्ष्म कीजइ सममाना ए बे वाना

एकठा कीजइ, गजमूत्र भावना २१ तदभावे मानवमूत्र, पथातेनोपधेन

नासो दीयते कसरोग याति ॥ ११ ॥

गवरिमंति घणपीड टळइ कारणि अभिमंतिअ
 घटितकिपयपउर हवइ रविदिण भोअंतिअ ।
 कनकबीअपूइकन्न सुणह विसवेग विणासइ
 भीनमहादेविमंति ज्ञत्ति ण वाउ पणासइ ॥ १२ ॥
 कणयरिमणसिलअक्कामूलकुंकुमगोरोअण—
 गोली निम्मिय तिलयजोअ जणमाणसमोहण ।

अवचूरि ।

“ ॐ नमो गवरी कति इक पास महादेवनइ दोरडा जाप गठि
 अचलि पीड महादेव पासि महादेव करि करि कलकली जाए गठि अचलि
 गली ” अडीआ छाणानो राख वार ७ अभिमंन्य छी पाहिं अचल चपाविइ
 राखसि-यदि तस्या दक्षिणस्तदात्मीयवामाच्चलोपरि रक्षा प्रियते । यदि
 तस्या वामस्तदात्मीयदक्षिण पीडा याति । “ ॐ कारणि प्रसव ठं ठं ठं
 स्वाहा ” वार २१ अभिमन्त्रि घसि छसि सीरमण दीजइ रविबरि,
 स्तन्यमायाति निबयेन । कनकबीजान्येकैकटुदद्या ५० दिनानि यापयत्तद-
 न्येकैकहान्या ५० दिनै सर्वाणि मुच्यन्ते एतावताऽलर्कश्च शृंगालविष याति ।
 चन्ध्याकर्कोटिका ढके दीयते । उत्तुग तोरण सर्व-कुक्कुडलगोर डालइ महा-
 देयना ■ कसण ढलि जाइ थलि छिनु मुसल छिनु काखबिलाइ छिनु ऊगव
 छिनु पाडु छिनुं भामर छिनु काला होडी छिनुं वाय छिनु 'गड छिनुं शुबड
 छिनु चोरासीसो दोष छिनु अष्टोत्तरसो व्याधि छिनि २ भाग महादेव मनप
 विष्णुचक्रेण छदहस्तेन छिनि २ पालिकया उज्यते ॥ १२ ॥

कुंकुम-गोरोचन-कणयरी-मणसिल-धेतार्कमूलानि समभागेन समीत्य
 गुटिका कृत्वा भेर्यायातवेलाया १०८ वर्द्धमानविद्ययाभिमन्त्र्य तिलकं क्रियते
 राजवक्ष्यम् । ऋजुमतछीइचकसिचयवज्जलवारिकथ्यवादि माही घाली
 गुटिका करी पतिभक्षणे पतिवक्ष्यम् । गोरोचन टाक २ पोटीली बापी
 ऋजुसमये द्वारे त्रिदिनी यावत् स्थाप्यते । नीतिकाल विमुच्य तदन्वय

धम्मि नारिअ सूईवत्थकजलसंयोगिइं

पइवस जइ विहु दुट्ट चित्त कावालिपयोगिइं ॥ १३ ॥

चउवडिमंति अ वाविसत्तकक्करि लहु विक्रय

होसो दोलकनंदकुट्टि लिहिऊणय वालय ।

अवचूरिः ।

वज्जेण बद्ध्वा वर्तयित्वा गुर्वभिमन्त्रितवासादि क्षिप्त्वा लपनश्रीमध्ये पतिभक्षणे पतिवश्यम् । अनुक्तमिदम् ॥ श्वेतदुर्वाविचाकुष्टं मांसी तगरमेव च । एष कापालिको योगो नरनारीवशकरः ॥ स्त्रीणां शिरसि दातव्यः पुरुषाणां तु पानतः (पादयोः) । अवासो दासतां याति यावज्जीव न सशयः ॥ षट्पदीयम् ॥ दंताभ्यां गृहीत्वा मस्तकोपरि उच्छ्रित्य स्मशानघटसत्कपाथरी ठिक्कारिका चूर्णमध्ये क्षेप्याः स्तोत्रः उपराठी ठिक्कारिका मर्दयित्वा छट्वा क्षिप्यते विप्रयोगः परस्परम् ॥ १३ ॥ “ ॐ नमो अरि-
हंताणं ॐ नमो सिद्धाणं, ॐ नमो अणतसिद्धाणं सिद्धयोगधराणं सन्वेसिं विज्जाहुरपुत्ताणं कयंजलि इमं विज्जाहिरायं पउजामि इमं मे विज्जा सिज्जउ । अरे काल बाल कालि तुं सरवर रेआवतो चोवडि त्वाहा ”
आपीपानीयहारिदंडगसत्ककर्कर ७ रवौ अनेन मन्त्रेणाभिमन्त्र्य क्रयाणो-
परि मुच्यते ततः क्षीघ्रं विक्रयो भवति । लाभश्च ।

८	१५	२	७
६	३	१२	११
१४	९	८	१
४	५	१०	१३

हो	सो	दो
ल	ल	ल
क	क	क

इदं यत्र लिखित्वा वालुकोपरि मध्यलकारं तन्मुखे कृत्वा इदमेव द्वितीयं यत्र कर्गदे लिखित्वा नन्दप्रमिततन्तुमिदंवरकं कृत्वा वालुकोपरि बध्यते तदुपशमः । दृष्ट-
त्ययः ॥ “ ॐ नमो ब्राह्मणानुं रक्ष क्षत्रियानुं रक्ष चडालानुं

त्ययः ॥ “ ॐ नमो ब्राह्मणानुं रक्ष क्षत्रियानुं रक्ष चडालानुं

चच्चरि धूलिभिमंतिऊण जह सामिणि मंतिणि

खगगपहारविआर जंति तह तुह जिण! नामिणि ॥ १४ ॥

ॐ तवीवरमतलद्धजवकवखणसुद्धी

नरगोसामी मत पत्त घड विसहरलद्धी ।

गोलाइ अ महदिब्वभीइनिनासणतप्पर

अज्जुणमंतपहावि हुज्ज तुह जिण ! नामक्खर ॥ १५ ॥

सिरिवरकुकरि खित्तवाल बलमत भयंकर-

दुट्ठ कढिणहिअवेरवग्ग खय जंति अ तक्कर ।

अवचूरि ।

रक्क पावइ पच पचइ पीडा करइ तु स्वामी देवतानी भाइ छइ ”

६४ चच्चर धूलिमभिमज्ज खड्गप्रहार विक्रस्य त्रियते शस्त्राघातोपशम ॥ १४ ॥

“ ॐ नमो तवी चक्री चढी श्रीमहादेव भरडानइ कन्हई गइ चीखली

धाभाविधावची पा मुद्रिकादि कथ्यते पर ताप्याकरो न लगति तथा क्रियते

भास्ये पुन पुनर्मेण्यते दिव्यस्तम्भ । “ ॐ नमो कालो कूकडो घालि उपाइइ

आज स्वामी छडी चडवडइ आरडइ चुंइक्या जाइ पराणा डावु फाडइ तु-

गोस्वामीनी आण ” १३ भणित्ता घटे कर क्षिप्यते फूत्करोति, न पर द-

राति । “ ॐ नमो अर्जुन काटइ अर्जुन प्रज्वलइ कठरुधा भारसोवन्न भिराडी

व्यतरी चीखला वादवी सर्पतणी बीस कोहली खाइ ” इणि मग्नि बायम

पल तैल धमउ बावमपल लोह धंभु श्रीकमल ओल्हाइ फुरउ श्रीदातारानी

भाइ ॥ ” अवर महिअल सो पायाइ, सणा मन्दिर करी झाल । पत्र

पूतक हनुमत वीर सती सीता देखइ अग्नि बल्इ अग्नि पग्नि तु पावसे

जही महु पाणी ७ सर्वदिव्यस्तम्भ ॥ १५ ॥

“ ॐ नमो कूकरा क्षेत्रपाल कणयरीवर्ण रुद्र विक्राल, अन्ह सिउ

करइ आलमाल, तह सिरि उटइ व्रदाजाल, अन्ह सिउ करइ ते मरइ प्रभु

अदुत्तर सय द्दणखंड हणुमंतिभिर्मंतिअ

हवणि समय अरिजुंतु जाय तुह नाह ! सरंतिअ ॥१६॥

गवरीपुत्तयमंतजोगि तह मूसगपंती

रविदिण दूरि पलाइ अत्ति तिवलदि खायंती ।

अंजणिनंदणमंति लगिग तक्खिणि पुण गच्छह

हर हरमंतिण बुद्धिहाणि वच्छह जण इच्छह ॥१७॥

अवचुरिः ।

तोरो आशा फुरइ ” चच्चररजो रिपुयाम ७ पदधूली श्मशानभूति सम्मील्य
श्यामांशुके पोद्दलिका अस्तुभूतनिम्बे बन्धः । अर्युच्चाटः ॥ “ ॐ लंका
महिधर हरइ हणुओ इम भणइ हुं बिहुं तस माणसह जो जलि होम करेइ
स्थले लवणखडे नारीनाम लिखित्वा उपरि जलेन भाजनमापूर्य १०८
लवणखण्डानि करे कृत्वा एन श्लोकं भणित्वा शत्रुनाम मनसि संचित्वा
होमः क्रियते द्विपत्सानुकूलो भवति । दृष्टप्रत्ययः ॥ १६ ॥

“ गवरीपुत्त विनायक वाइण, तसु चडिआ मूखे साइण । अलुपट-
पाटि, एइ भुइ छोडी अयर भूइ काटि ॥ ” अनया गायय ६४ अभिमन्य
तिलपट्टो मूषकागमनस्थाने खौ मुच्यते तदुपश्रवो न भवति । “ ॐ नमो
हनुमताय अजणापुत्र बालब्रह्मचारित्रिणाव वाचा लगि छिन्नि २ कट्य
२ स्वाहा ॥ ” वार २१ तैत्तमभिमन्य जले मुक्त्वा चीर्यते । लगिचीरणमन्त्रः
“ ॐ हरहुहः हतांशुके १०८ । यत्तत्त्वं त्रिषु लोकेषु ” ॐ सच्च भासइ
अरिहा सच्च भासेइ केवली भयव । एएण सच्चवाएण एअ निमित्त मा
विभचरउ स्वाहा ” वार ७ “ ॐ हौ ” वस्त्रप्रान्ते लिखित्वा अनेनैव मन्त्रेण
अक्षरद्वयस्तेषां भिन्नन्वये वस्त्रम् ॥ १७ ॥

नयरपयाहिण चिरनिगास सप्पह निव्वासण

आधामतयसत्थ जोअ पेदूचीसारण ।

मीठु राउलमत सत्थि सुहपसवह कारण

तइ तुह सामिअ ! नामजाण ससारह तारण ॥ १८ ॥ जुअलम् ॥

पारसपीपलसुंठिनागकेसरवद्धारह

सदेसरि हरधरणिपत्त आसदिअखज्जह ।

दारू हलहह एगवनि तबाघयलेहणि

सूइअ भूआ वच्छसेणि पाइइ निरुकारणि ॥ १९ ॥

अवचूरि ।

६४	२	३	६१	६०	६	७	५७
९	५५	५४	१२	१३	५१	५०	१६
१७	४७	४६	२०	२१	४३	४२	२४
४०	२६	२७	३७	३६	३०	३१	३३
३२	३४	३५	२९	२८	३८	३९	२५
४१	२३	२२	४४	४५	१९	१८	४८
४९	१५	१४	५२	५३	११	१२	५६
८	५८	५९	५	४	६२	६३	१

‘ ॐ पंचमी देवो यस्य गृह न
त्यजति तस्य गृहे रक्षार्थं रवौ प्राण
प्रदक्षिणापूर्वं चतुष्कक्षानि यानि समा
गच्छन्ति तेषां धूलिर्मृग्यते तथा छिद्यते
स्वसौधं पश्चात् स प्रयाति ॥ ‘ ॐ
नमो आधा माघा पाघा कहिइ खरका
टउ खरकरपटउ खर न विष आधारि
ॐठ ठ स्वाहा ॥’ २१ बार कथ-
रिकया चूरिमकमन्निमज्ज पद्यासनोपविष्ट
स्य पुसो दीयते पेदूची स्थाने समायाति ॥

“ मीउउ राउल मीठउ तेल नीकल पोइआ माघा पेल ” १०८ छुरिकया
तैलमभिमज्ज तदुदरे पृष्ठे वज्रग्रान्ते अभिमज्ज्यते अभ्यगे सुखप्रसव ॥ १८ ॥

सदेसरानां पान तुम्हीपान नागकेशर १२ टाक पारसपीपल फल
१२ टा आसधि १२ टां खाड टां १२ वृद्धदारु टा १२ मुठि टां
१२ दारुद्वय टा १२ एकवर्णगायना घीसिउ अवलेही कीजइ टा ३
प्रमाण अपत्यप्राप्ति हुइ, ऋतुस्नानानन्तर प्रारभ्यते ॥ १९ ॥

विहिकयविम्हिजमंततंत महरोगपणासण

हिमवंतमंतिहि नीरपाण तह सूलनिवारण ।

उत्तरवारुणिमूल देव ! कज्जलनित्तंजणि

दाढंतारि संठावणे अत्तणि वस तुह कित्तिणि ॥ २० ॥

अवचूरिः ।

ॐ ह्रीं ऐं क्लीं नमः एषा ब्राह्मी पद्मांगुली ।

७१	६४	५९	८	१	६४४	३७	४२
६६	६८	७०	३	५	७३९	४१	४३
६७	७२	६५	४	९	२४०	४५	३८
२६	१९	२४	४४	३७	४२	५३	४६
२१	३३	२५	३९	४१	४३	४८	५०
२२	२७	२०	४०	६५	३८	४९	५४
३५	२८	३३	८०	७३	७८	१७	१०
३०	३२	३०	७५	७७	७९	१२	१४
३१	३६	२	२६	८१	७४	१३	१८

ॐ हिमवतस्योत्तरे पार्श्वे अर्धकर्णो
महाद्रुमः । तत्रैव शूलमुत्पन्न तत्रैव
निधनं गतं स्वाहा । अनेन उज-
नम् । काल्यपानीयादि क्रियते रोग-
निवृत्तिः ॥ अनया गाथया २१ वार
पानीयमभिमन्त्र्य पाय्यते शूलं याति ॥
उत्तरवारुणीमूलं जिनप्रतिष्ठाञ्जनमे-
कत्र मीलयित्वा नेत्राञ्जने दध्नाम-
ध्यस्थापने च नृपवश्यम् ॥ २० ॥

सिद्धचक्रयन्त्रस्तु पञ्चमो ज्ञेयः । यन्त्रचतुष्कम् ।

ॐ ह्रीं श्रीं कीर्तिमुखमन्दिरे स्वाहा ॥ एन मन्त्रं वार २१ जप्त्वा
आस्योपरि हस्तो बाध्यते ।

“ ॐ नमो इन्द्राग्नि अग्नि वज्राग्नि बन्धामि बद्धोऽसि वैश्वानर ।
मा चल मा क्रम ठः ॥ ठः स्वाहा ॥ वार २१ अथवा ७ काञ्जिक-
भिभमन्त्र्य धारावटी दीयते अग्निस्तम्भः ॥

ॐ नमो इंदगि मंति पुण पासह मंतेण
अभिमंतिअ सोवीरनीर पसमइ जह वन्हिण ।

अरिहदहक्खरिजाव होइ लच्छी कुलमंदिर

पायपसाइ तुह जिणिंद ! नरवंछियसुंदर ! ॥ २१ ॥

पण जंती वक्खालनीर अंवल इक्वीसा

निअकुलवतरदोस दमइ तक्खणि निस्सेसा ।

‘मुहमंदिर’ अभिमंतिऊग मुहमंदिरं मंतिइं

सयल सहाजणरंजणिऊ वयणुक्करसत्तिइं ॥ २२ ॥

अटुत्तरसयगयणजड्डी विल्लीतरुकंटय

खित्तिभिमतिय वार सत्त नालयधुअसंगय ।

अचचूगिः ।

“ ॐ नमो भगवते धीपार्श्वनाथाय ज्वल २ प्रज्वल २ महार्नि
स्तम्भय २ स्वाहा ॥ ॐ क्रौं ठ ठः स्वाहा ॥ वार २१ अभिमन्त्र्य
धारा दीयते आग्नि उरहाइ ॥ २१ ॥

“ ॐ ह्रीं य र ल व अर्ह हस. ” जिनार्चनसमये १०८ जापे
लक्ष्मीप्राप्तिर्भवति । ॐ ह्रीं श्रीं कीर्तिमुखमन्दिरे स्वाहा ॥ ” ॐ ह्रीं
ऐं क्लीं महालक्ष्म्यै नमः स्वाहा ॥ ” दिनप्रति वार १०८ जापेन
लक्ष्मीप्राप्तिर्भवति ॥ २२ ॥

खेजडी काटा १०८, चीलीना काटा १०८, एक त्र कृत्वा मन्त्रेन
सप्तवारमभिमन्त्र्य करवडामुख मुद्रीयते, नालुअधूमो गुचे यथा याति तथा
क्रियते । अभिमन्त्रणमन्त्रोऽयम्—

ॐ नमो खोडिया क्षेत्रफल ! ह्यर्धि कपाल बाबर केश मल्ल
रुडमाल अहूछार मोदवणा आभरण, वज्राणि वेषण निश्वास आसन,

तह अडसय कणवीर पुष्पि निअठाणा जलणिइं

तह सगवारि पहे गिहम्मि जायइ तुह झाणिइं ॥२३॥

अवचूरिः ।

बलिकलित चाल्ह, फेत्कार भेलिह आवतु, किसी परि जाणइ, गाजति गडगडति, मेघजिम धडकंति, बीज जिम स्रवकति, गात्र भिरडंति भीडंति, हाड गूड करडति, शोषति, मूआ मडां चबडति, चाटनि, बाडति, चउद भवन फोडंति, गिरिशिखर श्रोडन्ति, कोर्पि ज्वाला प्रज्वलंति, कर्नि कुण्डल भ्रिगमिगति, काति स्रवकति, सात समुद्र सोसति, चूचक चालति, बहु दोष निग्रहति, चालि हो स्वामी ! खोडिया क्षेत्रपाल ! ईश्वर जगन्नाथ तणा पुत्र क्षण वार एक तिहां हुता चालि उज्जैनीनगरी अडूठ पीठ हरि, सिद्धदेवो सिद्धवड, सिद्धक्षेत्र, तिहां हु तु उभी चाविलि चालति, घुघरि वाजति, अरहठ भाला पावडी पाडति, शाकिनी शीहारी तणा गर्भ गालंति, भोगा मारति, बाप बीर बीराधि बीर हाकिड बली प्रस-
शिओ, बोलि लाइउ, लागि चलाविउ, चालि ८४ दोपनिग्रह, मनपवनवेगिं चालि दुष्ट दोष जाणि पातालि, घालि उलकरि, छिदम करि, जाण करि, विप्राण करि, वेध करि, अपवेध करि, चाचरि जइ, मंडल जइ घालि, रूप परावर्त करि हामि, रोइ, छल जोइ, छिदम जोइ, डाकिनी बाधि, शाकिनी बाधि, मोगू बाधि, मोगी भूत वेधि, बाधि करि तोरा पाय तलि घालि बाप प्रचंड बीर खोडिया क्षेत्रपालनी शक्ति फुरइ ॥

प्रथम १०८ होमः पथाद् वार २१ कणयरी, २१ गुगलक मोली २१ उडद तेल चोपडी कृष्णचतुर्दशीदिनेऽभिधानं गृहीत्वा पात्राग्रे होमः । चउदशी सात लगइ होमः क्रियते क्षेत्रपालादयो चांति ।

तथा १०८ कणवीर रविदिने उपरि रहो मुकाविइ ते सर्व पाक्रमध्ये क्षिप्यते दोषनाशः । १०० कूपवारि—घोबीनुं वारि, चर्मअरनुं वारि, कुंभारनु वारि, सिराणियानु वारि सूत्रधानु वारि, एभिः स्नान कर्त्यते दोषनाशः ॥ २३ ॥

सेअवण्ण रविकणयकंदि कंथेरीकंदय

एगयन्नगोस्तीरपाणिकामिणिसि सुसंपय ।

वरपडुरखुरसाणरई जडजोगिहिं सत्तह

नेमिपबधह होइ नाह ! तह तुह गुणथुत्तह ॥२४॥

इत्थं भेषजयन्त्रतन्त्रकलितैः सन्मन्त्ररत्नैश्चितां

कृत्वा श्रीमुनिसुन्दरस्तुत ! नुतिं देल्ललेनेतस्तव ।

लक्ष्मीसागरनामधेय ! कृष्णाम्भोधे ! युगादिप्रभो !

दुस्थोऽह शुभसुन्दरादिप्रयुगलीसेवासुख प्रार्थये ॥२५॥

इतिश्री युगादिदेवस्तोत्रं सपूर्णम् ।

मु. रूपसागरलिखितम् ॥

अवचूरी ।

श्वेताकर्म मूल, श्वेतरिंगणी मूल, कधेरी मूल, एकवर्णगोदुग्धेन घर्षयित्वा पाने अपत्यप्राप्ति । श्वेत खुरसाणीआमूल पार्श्वे स्थितं धारयन् करोति ॥

“ इत्थं ” मुगमम् ॥ २५ ॥

इतिश्रीआदिदेवस्तवस्यावचूरिः ॥

उपाध्यायश्रीमानुचन्द्रगणेशिष्यभक्तिचन्द्रगणिना लिखिता ॥

[११२]

पञ्चकल्याणककलितैकविंशतिस्थानगर्भितं

श्रीमल्लिजिनस्तवनम् ।

पणयजणकप्पवाळिं नियठाणविराजमाणसिवपळिं ।

कित्तियजियधवलमळिं थुणामि भावेण जिणमळिं ॥ १ ॥

घात—सायरतित्तीसयठिइपमाण जिणु चविउ जयंतविमाणठाण ।

दीवाइमजंबुयदीवनामि भरहे मिथिलापुरि पवरगामि ॥ २ ॥

अवयरिय कुम्भनरिंदलच्छि गुणतुल्लपभावइदेविकुच्छि ।

फागुणसियचउत्थि जिणाहिराज पयपंकयविलुलियदेवराज ॥

जिणमाया पिक्खइ दह चियारि गयपमुह सुमिण वरगिहमझारि ।

अवयरियउ जाणिय जिणवरिंदु विहसियतणुलोयणआणणिंदु ॥

जिण गम्भिहि ऊणय नवय मास पालिय तिहि नाणिहि घणपयास ।

सिएगारसि मग्गसिरम्मि मासि जायउ जिणु अस्सणिमेसरासि ॥ ५ ॥

चलियासण जाणवि जिणह जम्मु दिसिकुमारिय निम्मइ निययकम्मु ।

जिण सविधिहिं सुविधिहि गुणह गातु निम्मइ हरिसिहि किरि अभिय पातु ॥

जाणवि जिणजम्मणु ओहिनाणि सुरगिरि सुर आवइ पवरठाणि ।

तित्थोदइ ण्हवइ मणह रंगि पूइवि जिणु गाइहि विविहभंगि ॥ ७ ॥

जम्मोच्छवु निम्मइ कुम्भराउ मग्गणजण पामइ घणपसाउ ।

पुरि धिरि धिरि भंगल गाइ बाल मणरंगिहि भंगिहि बहु विसाल ॥

पूरवभवकम्मह समणुसारि संजाउ जिणेसरु पवरनारि ।

संठाविउ नामिहि देवु मळि कुम्भंकिय नालसु देहवळि ॥ ९ ॥

सुरगिरि जिमवाधइ कप्पवल्लि दिणि दिणि तिम जिणवरु गुणहि मल्लि ।
कमि जोवणलच्छि विरायमाणु पणवीसधणूसियदेहमाणु ॥१०॥

कुमरत्तणि वरिससय करेवि पाणिग्गहउच्छवि परिहरेवि ।
विन्नत्तउ लोयंतियहि देवि तित्थेसरु वरसियदाणु देवि ॥११॥
सिएगारसि मग्गसिरस्स सामि अट्टमतवि विसहियउ जम्मद्यमि ।
वररायपुरिस तिहि सयहि जुचु पवज्जिउ जिणवरु सुपवित्तु ॥

छउमत्थ दिणेगय चाउनाणु असोयतले उववन्नु नाणु ।
अट्टम अंतिहि जिणु विस्ससण पाराविउ खीरिहि सुहरिसेण ॥१२॥
अडवीसय गणहर मुगिमणीग चालीस सहस्स तह वरमणीण ।
पणपणण सहस्स य साहुणीण परिवारिहि सोहइ जिणधुरीण ॥१४॥
वइरुइ देवि कुवेर जक्खु संमविय जिणपयकप्परुक्खु ।
चउयन्न सहसवरणिहि दिसालि पणपणण सहस्स सन्वाउ पालि ॥
सम्मेयसिहरि जिणु मासिएण फागुणसियवारसि सुहदिणेण ।
अरसिद्धिहि कोडि सहस्स सिट्ठु मुणि पच सयहि संजुत्तु सिट्ठु ॥
जय विहडियक्कम्मकटोरजाल ! जय परिणीयअविहडसिद्धियाल ! ।
नीराग ! निरजण ! गुणनिवास ! सपाइयसेवयवट्ठियास ! ॥ १७ ॥

इधेव नमिरामुरेसरमुराधीसानलासहरे

मागिक्कोज्जलकृतकृतिनिग्रह नारायमागक्रमो ।

जो संसित्तचरित्तकित्तणतया विग्गत्तओ भावओ

सो मट्ठा मुणिरायसथुयगुणो दिग्जाउ वोहि सया ॥१८॥

[११३]

नन्दीश्वरद्वीपस्तोत्रम् ।

वन्दिय नन्दियलोयं जिणविसरं विमलकेवलालोयं ।

नन्दीसरचेइयसंथवेण थोसामि तं चेव ॥ १ ॥

जोयणकोडिसय तिसट्टु चउरसी लक्खवलयविकखंभो ।

अट्टमदीवो नन्दोसरु त्ति सइविलसिरसुरोहो ॥ २ ॥

तत्थ हु मज्झे चउरो दिसासु अंजणगिरी धवलवण्णा ।

जोयण सहस्स चुलसीइ सूसिया सहस्समवगाढा ॥ ३ ॥

मूमितले दससहसा चउणवइसयसहस्समुवरितले ।

पिहुला अढवीसं सतिगं व दसंसो उ खयवुट्ठी ॥ ४ ॥

पुब्बदिसि देवरमणो निच्चुज्जोओ य दाहिणदिसाए ॥

अयरदिसाए उ सयंपन्न-रमणिज्जो उत्तरे पासे ॥ ५ ॥

अंजणगाण चउदिसि जोयणलक्खंमि लक्खविकखंभा ।

पुक्खरिणीओ सहस्सव्वेहा निम्मच्छसच्छजला ॥ ६ ॥

नन्दिसेण अमोहा य गोतुभा य ३ सुदंसणा १ ।

नन्दुत्तरा य नन्दा सुनन्दा नन्दिवद्वणा ॥ ७ ॥

भद्दा विसाला कुमुया वारसी पुंडरीगिणी ।

विजया य वैजयंती जयंती अपराजिया ॥ ८ ॥

पुब्बा य क्कमा नाना पुक्खरिणीणं तओ य पंचसए ।

गंतूण लक्खदीहा वणसंडा पंचसयपिहुला ॥ ९ ॥

पुब्बेण असोगवणं दाहिणओ ताण सत्तिवणिक्खणं ।

चंपगवणमवणुत्तरेण सव्वाणुमूअवणं ॥ १० ॥

पल्लसमा जोअणदससहस्स पिहुला सहस्समोगाढा ।

चउसद्विसहस्सुच्चा फलिहमया पुक्खरिणमज्जे ॥११॥

सोलसदहिमुहगिरिणो अंजण दहिमुहनगोवरितलेसु ।

जोयणसयदोह तयद्विविथडा दुगसयरिमुच्चा ॥१२॥

बहुविविहरूवरूवगविचित्तविच्छित्तभित्तिसयकलिया ।

पत्तेयं जिणभवणा तोरणज्ञयमंगलाइजुया ॥१३॥

देवासुरनागसुवण्णनामगा नामसरसुरा रक्खा ।

दारा सोलद्धदुव पिहुप्पवेसाइ चउरोसिं ॥१४॥

पइदार कलासाई मुहुमंडवपिच्छमंडपक्खाडा ।

मणिपीढधूम पडिमा चियतरुञ्जयपुक्खरिणिओ य ॥१५॥

अटुच्च सोलसाई पिहुला मणिपीढिया जिणहर तो ।

तदुवरि देवच्छंदा रयणमया साहियपमाणा ॥१६॥

तत्थुसभवद्रमाणय-चंदाणण-वारिसेण-नामाणं ।

सासय जिणपडिमाणं पलियंकनिसण्णदुसय ॥१७॥

पइपटिमपुरो दो दो नागपडिमजक्खभूअकुडधरा ।

दहओ दो चमरधरा पिट्ठे छत्तधरपडिमेगा ॥१८॥

तह घंटा वंदण घड भिंगारायरिसयाइ सुपइट्ठा ।

पुप्फाइणेगचंगिरि पडिलच्छत्तासणा एय ॥१९॥

इअ सुत्तवुत्तमाए सुय दुपुक्खरिणि अतरे दो दो ।

रइअरग नगावत्तीसमेसु पुण्वं च जिणभवणा ॥२०॥

वंदंत-नमंत-अभियुगंत-पूयंत-इंत-जंतेहिं ।

स्वयरसुरेहि य रहिआ पुणि तिहिमहामह करेहिं ॥२१॥

तय जोयणदहसुचा विक्खंभायामसमदससहस्सुचा ।

झल्लरिनिभा रइकरा रयणमया विदिसिदीवंते ॥२२॥

तेसि चउण्ह दिसासुं जोयणलक्खंभि जंवुदीवसमा ।

अट्टट्ट रायहाणीसु सक्कीसाणग्गमहिस्सीणं ॥२३॥

विमलमणिसालवणयाण ताण मज्जे पुढो जिणाययणा ।

जिणपडिमा पुब्बमिवेह अणुवमा परमरमणिजा ॥२४॥

इय वीसं बावणं य जिणहरे गिरिसिरेसु संयुणिमो ।

इंदाण रायहाणीसु बत्तीसं सोलसय वंदे ॥२५॥

[११४]

सर्वजिनचतुर्विधदुःपमासङ्गस्तोत्रम् ।

चंदित्त सिरि उसहाइ जिण वट्टमाण चउवीस ।

तीआणागयकालतिग विहरमाण जिण वीस ॥१॥

दुरिअविहंडन पुंडरीअ-गोयमपमुह नमामि ।

चउदस सय बावन्नजुअ जिणगणहर सिवगामि ॥२॥

उसभसेण अइमुत्तमुह वंदउ लक्खढवीस ।

सहसड चित्तचरित्तजुअ जिणकरादिक्खिअ सीस ॥३॥

बंभीचंदणवाल्वर जिणसमणी नमी मव्व ।

लक्ख चउ चत्त छ चत्त सहसा चउ सय सव्व ॥४॥

सेयंसाणंदप्पमुह सावय वयसंजुत्त ।

समरह मणि पणपण्ण लक्ख सहस तिपण्ण ससत्त ॥५॥

सावि सुभदा सुलसमुख एगकोडी चउलक्ख ।

नवनवई सहसा तिसय सट्ठ थुणइ गुणदक्ख ॥६॥

तेवीसुदय जुगप्पवरगुरु दस सहस्स चउजुत्त ।

निच्च नमउ सुहमप्पमुह दुप्पसहंत सुचित्त ॥७॥

नमि सूरी जुगपवरसम पचय अरइ अराय ।

सोलस सहस लक्खेगदस तत्तिय सावय राय ॥८॥

सहस चउत्तम आयरिय कोडिलक्ख पणपन्न ।

कोडिसहस तह कोडिसय पच सपन्न सुपन्न ॥९॥

कोडिलक्ख सतरस सहस नव सुसाहु भवभीअ ।

कोडि सउ इगवीस इग लक्ख सहस सट्ठी अ ॥१०॥

समणी कोडि सहस्स दस नव सय कोडी वार ।

सहस छतीस लप्पन्न लक्ख दूसय गुणप्रचार ॥११॥

सोल लक्ख कोडी सहस तिण्णि तिण्णि सय कोडि ।

सावय सतरस कोडि लख चुलसी नमि कर जोडि ॥१२॥

कोडि लक्ख पणत्तीस थुणि सट्ठ वाणवई सहस्स ।

दूसम सावि अ वारहि अ कोडि वत्तीस अ संस ॥१३॥

इअ चउविह सघ रग तरग जो समरइ सुह भावठिउ ।

जिणनाइ पणीयं जिण नमणीअं चउगइदुह सो हाण जिउ

[११५]

श्रीचिविधतीर्थस्तुतयः ।

- महंति जे भावजुआ तिसंशं जिणिंदरायं गयरायदोसं ।
 लीलाइ ते मुत्तिसिरीविवाहं करंति भावारिनिवारणेण ॥१॥
- जइ अत्थि सिद्धिथिसुहे मणो ता उसहाइ वीरंतजिणे धुणेह ।
 हेमिंदुनीलंजणस्तवण्णे न्निथिण्णविथिण्णभवण्णवे अ ॥२॥
- सट्ठी अ लक्खा गुणनळ अ कोडी भवणेषु कोडीण सयाइं तेर ।
 असंखया जोइवणेषु बिंवे नमेह भत्तिभरनिम्भरंगा ॥३॥
- नई-वास-वेळडु वक्खार-कुण्ड-गयदंत मेरु-इहमाइठाणे ।
 बिंवाइ वंदे तिरिअं तिलक्खा सहसेगनउआ सयतिणि वीसं ॥४॥
- पडिमाण कोडीण सयं च एगं वाक्खकोडी चउनउअ लक्खा ।
 चउचत्त सहसाइं सयाइ सत्ता सद्धा विमाणेषु नमामि उडुं ॥५॥
- सव्वगगकोडी पनरस्सयाइं दुचत्त कोडी अडवण्ण लक्खा ।
 छत्तीस सहत्सा असीआइ निच्च बिंवाइ वंदे भुवणत्तयंमि ॥६॥
- नंदीसरे अट्टमए सुदीवे निच्चेसु बाअन्नजिणालएसु ।
 सिरिवद्धमाणोसहवारिसेणचंदाणणक्खे पणमामि नाहे ॥७॥
- निम्मावियम्मी भरहेण रण्णा भत्तीइ अट्ठावयनामतित्ये ।
 वण्णप्पमाणंकमणुअ बिंवे रिसहाइ चउवीसजिणे धुणामि ॥८॥
- अजिआइवी जिणचन्दनाहा सिवं गया जत्थ निसिद्धभत्ता ।
 सुपव्वकयधूमगणाभिर्नंदो नंदउ त सम्मेअगिरी सयावि ॥९॥

- जयउ चिरं त मुवणंमि तित्थं सित्तुंजयं सन्वमिहापहाणं ।
जहि संधुओ आइजिणो जणाणं दुहा महाणंदसिरिं करेइ ॥१०॥
- वयनाणसिद्धिप्पमुहूसवेहिं जं पाविअं नेमिजिणेसरस्स ।
तं भव्वजीवा सिवसुक्खदेउं झाएह उज्जितगिरिं सुतित्थं ॥११॥
- जंबूविदेहम्मि नमामि सीमंधरं च जुगामिंधरनामधेयं ।
बाहुं सुबाहुं च चउप्पयार पयासयंतं भवियाण धम्मं ॥१२॥
- चंदाणणं रूरुपहं सुजायं वसहाणणं वज्जहरं विसालं ।
अणंतविरिअं च सयप्पह च वदे जिणे घाइअसंडि अट्ठ ॥१३॥
- नेमिप्पह ईसरचंदवाहुं महभददेवासणदेवकित्ति ।
अजेअविरिअं च भुअंगनाइ धुणे जिणे अट्ठवि पुक्खरद्धे ॥१४॥
- वदे सय सत्तरिसंजुअं च उक्किट्टुकाले जिणनायगाणं ।
विदेहभरहेरवयाभिहाणं दसपचकम्मावणिमंडणाणं ॥१५॥
- गयसंपयाणा गयलोगनाह जिणाण चऊत्रीसित्तिग सरणं ।
चारित्तसईसणनाणरूवरयणाण हेउ हिअए धरेमि ॥१६॥
- चउग्गईदुक्खनिवाररूवं धम्मं दिसंतं चउरूवएणं ।
जिणं जियाणं वरपाडिहेरं सुरेहि रइओसरणम्मि सेवे ॥१७॥
- तित्थाइमेएण परपराए सिद्धा य जे कम्मस्वएणणंता ।
सिरिपुडरीअप्पमुहा मुणी ते अणोवम सिद्धिसुह दिसंतु ॥१८॥
- दिणमासनक्खत्तगहाइएहिं जं तुल्लय सन्नजिणाण निचं ।
ॐ नारायाणंपि सुहप्पयंतं जिणिंदरुल्लाणगपचग धुणे ॥१९॥

सिरिआइनाहं मणलोअणाणमाणंदयारिं मुवत्तयस्स ।
 सोहग्गसारं सिरिनेमिनाहं नमामि तित्थेसरि अब्बुअग्गि ॥२०॥
 उत्तुंगपासायवडिंसख्वं कुमाररण्णो किर मुत्तपुण्णं ।
 सिरिअजिअसामी पयमुप्पवित्तं तित्थं जयउ तारणदुग्गयंमि ॥२१॥
 नाभेयदेवं सिरिसंतिनाहं नेमिं जिणं पासजिणं च वीरं ।
 अणंतनाणाइगुणाण ठाणं सरेमि आरासणनयरतित्थे ॥२२॥
 निच्चोअएणं उइआणि निच्चानिच्चाणि तित्थेसु जयम्मि जाइं ।
 जिणिंदबिंवाणि नयाणि ताणि हरंतु मे मोहमहंधयारं ॥२३॥
 नमंसई जो जिणविंदमेवं लद्धूण सो बोहिसुजाणवत्तं ।
 *भवं भवं भूरिकिलेसजालं तरिउं सुहेणं सिवदीवमेइ ॥२४॥
 भत्तीइ नामागिइदव्वभावजिणा थुआणंतगुणाभिरामा ।
 नराण तारंतु भवोअहीओ बोहिप्पयाणा जगबंधवा य ॥२५॥
 जो अत्थओ वीरजिणेण वुत्तो अणुग्गहत्थं गणहारिचद्धो ।
 जो आगमो तत्तपयत्थदंसी हवउ जियाणं जयदीवउ व्व ॥२६॥
 विग्घोवसंतिं च समाहिदाणं कुणंतु देवा जिणपायभत्ता ।
 सम्मत्तचित्ता जिणचंदआणारयाण धम्मावसम्मि सम्मं ॥२७॥
 दुवीसवत्तीसदसिंदिएहिं मेरुम्मि जम्मत्स कवोभिसेओ ।
 नेमिस्स जीए सुअपंचमीए तवेण तं नाणकए निसेवे ॥२८॥

[११६]

श्रीमन्त्राधिराजस्तोत्रम् ।

सर्वातिशयसम्पूर्णान् ध्यात्वा सर्वजिनाधिपान् ।

पञ्चवर्णान् पञ्चरूपविषयद्रुमकुञ्जरान्

॥१॥

चतुर्गोत्रांश्चतुर्वर्कांश्चतुर्विंशतिसञ्ज्ञितान् ।

जैर्नां सर्वाङ्गपु रक्षा कुर्वे दुःखोघनाशिनीम्

॥२॥

शिरो मे वृषभ पातु भाल श्रीअजित प्रभुः ।

पाता मे श्रीजिनौ नेत्रे शम्भवश्चाभिनन्दन

॥३॥

सुमति सुसीमजन्मा च श्रवणौ मम रक्षताम् ।

सुपाश्वौ रक्षतु घ्राण मुख चन्द्रप्रभ प्रभु

॥४॥

रसना सुविधि पातु कण्ठ श्रीशीतलो जिन ।

स्कन्ध श्रेयासः श्रीवासुपूज्यश्च विमलो भुजौ

॥५॥

अनन्तश्रीधर्मनाथौ पाता मे करपल्लवौ ।

शान्तिर्मे हृदय रक्षेन्मध्य नाभिं च कुन्धरौ

॥६॥

मण्डि कटी सत्किर्नी (?) च रक्षतान्मुनिमुव्रत ।

नमिर्जानुद्वय पायान्नेमिर्जङ्घाद्वय पुनः

॥७॥

श्रीपाश्वौ वर्द्धमानश्च रक्षता मे पदद्वयम् ।

चतुर्विंशतिरूपोऽन्यादर्ह मे सकल वपु

॥८॥

एता जिनवलोपेता रक्षा य मुवृत्तो पठत् ।

स चिरायु सुखो पुत्री निर्व्याधिर्विजयो भवेत्

॥९॥

हूँः कृष्णवर्णं कटिवामदेशे यः सव्यजानुस्थितधूम्रवर्णम् ।
 क्षंः पीतभं पादतले च वामे ह्रीः पञ्चवर्णं पुनरेव नाभौ ॥२०॥
 हूँः धूम्रवर्णं कथयन्ति गुह्ये फट्पञ्चनं पादतलेऽपसव्यः ।
 फूः दक्षिणे जानुनि धूम्रवर्णं हूः दक्षिणायां च कटौ नु कृष्णम्
 त्वा कृष्णभं दक्षिणकुक्षिलक्षं हा दक्षिणे हस्ततले विनीलम् ।
 ए स्फाटिकं दक्षिणवक्षसोऽन्ते ऐ वामवक्षोऽन्तगतं सितांशु ॥२२॥
 इति दशाक्षराणि साक्षानिवेश्य पुरस्तु जैनमूर्तौ ।
 ध्यायति विजया जया स भवति नित्यं वशीकृतार्थसिद्धिः ॥२३॥
 इह हि भवति तुष्टो यस्य मन्त्राधिराजः

स भवति भुवि विद्वान् खेचरश्चक्रवर्ती ।

सदतिशयसमृद्धः सर्वकल्याणतुष्टो

धृतिरतिमतिकीर्तिश्रीपतिष्येयसत्त्वम्

॥२४॥

॥ इति मन्त्राधिराजस्तोत्रम् ॥

[११७]

वाचकश्रीयशोविजयविरचितं

श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वजिनस्तोत्रम् ।

अनन्तविज्ञानमपास्तदोष महेन्द्रमान्यं महनीयवाचम् ।

गृह महिम्नां महसां निधानं शङ्खेश्वरं पार्श्वजिनं स्तवीमि ॥१॥

महानुभावस्य जनुर्वनुष्मता गुणस्तवैरेव दधाति द्वयताम् ।

घनं वनं कान्तप्रसन्तसम्पदा विकीरवैरेव समृद्धमीदृयते ॥२॥

वाचकविरचितम्] श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वजिनस्तोत्रम् । (३८१)

अवर्ण्यसंवर्णनकश्मलाविलः स्वकार्यरक्तस्य कवेर्गिरां रसः ।

गुणस्तवैर्देव ! तवातिनिर्मलो भवत्यवश्यं कृतकोत्करोपमैः ॥३॥

गुणास्त्वदीया अमिता इति स्तुता-बुदासते देव ! न धीधना जनाः ।

मणिव्वनन्तेषु महोदधेरहो न किं प्रवृत्तेरुपलम्भसम्भवः ? ॥४॥

भवद्गुणैरेव न चेदवेष्ट्यं स्वयं गिरं चित्रकवल्लिमुच्चकैः ।

तदा न किं दुर्जनवायसैरसौ क्षणाद् विशीर्येत निसर्गभीषणैः ? ॥५॥

न जानते नाथ ! यथा पथःस्थितिं प्रगल्भमानाश्च नृपानुपासते ।

श्रियं लभन्ते च विगृह्णन्ताः खला इतीदमुच्चैः कलिकालचेष्टितम् ॥६॥

अमीषु तीर्थेश ! खलेषु यत् पदुर्भवद्भुजिष्यस्तदिहासि कारणम् ।

हविर्भुजां हेतिषु यन्न दह्यते करः परस्तत्र गुणो महामणेः ॥७॥

कलौ जलौघे बहुपङ्कसङ्करे गुणव्रजे मज्जति सज्जनार्जिते ।

प्रभो ! वरीवर्ति शरीरधारिणां तरीव निस्तारकरी तव स्तुतिः ॥८॥

खलैः किमेतैः कलिकाललालितैर्विपश्चितां नाथ ! यदि प्रसीदसि ।

पराक्रमः कस्तमसां महीयसां तनोति भासं महसां पतिर्यदि ॥९॥

अमूढलक्ष्यत्वमिद्देश ! दुर्जने न सम्यगन्धाविव तत्त्वचालनम् ।

कथा नु कोलाहलतां विगाहते ततः कथं नाथ ! बुधः प्रवर्तताम् ॥१०॥

यथा पथा यात्युपमृद्य कण्टकान् जनो मनोऽभीहितवद्बलालसः ।

त्वदाज्ञया देव ! निहत्य दुर्जनान् तथा विधेयैव कथा विपश्चिता ॥११॥

संवादसारा भवदागमा यज्जगच्चमत्कारकराः स्फुरन्ति ।

उच्छृङ्खलानां नियतं खलानां मुखे मपीलेपमहोत्सवोऽसौ । ॥१२॥

भवन्तमुत्सृज्य विलीनरागं परं मज्जन्ते स्वहितार्थिनो ये ।

तेषां वयं देव ! सचेतनानां विद्यो विशेषं किमचेतनेभ्यः ॥१३॥

मोहावृत्तानामपि शाखापाठो दहा महानर्थकरः परेषाम् ।
 रागैकलुब्धस्य हि लुब्धकेभ्यो वधाय नूनं हरिणस्य कर्णौ ॥१४॥
 शमो दमो दानमधीतिनिष्ठा वृथव सर्वं तव भक्तिहीनम् ।
 भावक्रियां नैव कविप्रबन्धो रसं विना यच्छति चारुबन्धः ॥१५॥
 अन्तर्मुहूर्तं विहितं तपोऽपि त्वदाज्ञया देव ! तमन्तृणेढि ।
 विना तु तां हन्त ! युगान्तराणि कथापि न क्लेशकृतां शिवस्य ॥१६॥
 अज्ञानजं बन्धनमङ्गभाजां ज्ञानं विना देव ! कथं व्यपैति ।
 अधर्मजं जाड्यमुपैति नाशं न धर्मरस्मेहि विना प्रतापम् ॥१७॥
 न ज्ञानमात्रादपि कार्यसिद्धिर्विना चरित्रं भवदागमेऽस्ति ।
 अपीक्षमाणः पदवीं न पङ्गुर्विना गतिं हन्त ! पुरं प्रयाति ॥१८॥
 संसारसिन्धाविह नास्ति किञ्चिदालम्बनं देव ! विना त्वदाज्ञाम् ।
 तथा मिहीनाः परफटलीना इहा महामोहहताः पतन्ति ॥१९॥
 महोपधौ जन्मजरामयानां महार्गला दुर्गतिमन्दिरस्य ।
 खानिः सुखानां कृतधर्महानिराज्ञा त्वदीयास्ति जिनेन्द्रचन्द्र ॥२०॥
 राग च कोपं च न नाथ ! धत्से स्तुत्यस्तुतोनां च फलं प्रदत्से ।
 लोकोत्तरं किञ्चिदिदं त्वदीयं शौलं समाशीलितविश्वलीलम् ॥२१॥
 त्वद्ध्यानरक्षादरमानसस्य त्वद्योगमुद्राभिनिविष्टबुद्धेः ।
 तवोपदेशे निरतस्य शश्वत् कदा भविष्यन्ति शमोत्सवा मे ॥२२॥
 अकुर्वन् सम्प्रति लम्बबोधिं समीहमानस्य परां च बोधिम् ।
 न साम्प्रतं किञ्चन साम्प्रतं तद् दयस्व दीनं परमार्थहीनम् ॥२३॥
 निर्वेदमुख्यं च भवन्तमेव नाथन्ति नाथं यतयो न चान्यम् ।
 सुधार्थमुख्यैर्बुधाः सुधांशुं नाथन्ति नान्यं प्रहमण्युदारम् ॥२४॥

अष्टापि सिद्धीर्युगपत् प्रदातुं किमष्ट मूर्त्तास्त्वमिहानतानाम् ।
 सप्तस्फुरदीप्तफणामणीनां क्रोडेषु सङ्क्रान्ततनुर्दधासि ॥ ३५ ॥
 यद्येकनालानि समुल्लसेयुः सरोवरे कोकनदानि सप्त ।
 तदोपमीयेत तवेश ! मौलौ तैरुचकैः सप्तफणी प्रदीप्रा ॥ ३६ ॥
 भवेपु तीर्थेश ! चतुर्षु सारं मानुष्यकं यत्र तवास्ति सेवा ।
 श्लाघ्यो हि शैलेषु सुमेरुरेव यत्राप्यते कल्पमहीरुहश्रीः ॥ ३७ ॥
 नृजन्म दुःखैकगृहं मुनीन्द्रैः प्रशस्यते त्वत्पदसेवयैव ।
 सौरभ्यलोभात् सुधियः फणीन्द्रैरप्यावृतं चन्दनमाद्रियन्ते ॥ ३८ ॥
 अवाप्य मानुष्यकमप्युदारं न येन तेने तव देव ! सेवा ।
 उपस्थिते तेन फले सुरन्द्रोः करार्पणालस्यमकारि मोहात् ॥ ३९ ॥
 जनुर्मनुष्यस्य दिवः शतेन क्रीणामि चेन्नास्मि तदाभ्यविज्ञः ।
 यत्र त्वदाज्ञाप्रतिपत्तिपुण्यादमुत्र तज्जैत्रमहोदयासिः ॥ ४० ॥
 'स्तोमैः सुमानां तव देव ! पूजा पूज्यत्वहेतुर्जगतां जनानाम् ।
 भवत्तनौ स्नात्रजलाभिषेकः साक्षादयं पुण्यसुरद्रुसेकः ॥ ४१ ॥
 गुणैस्त्वदीयैर्प्रथितां स्तुतिस्रजं स्वयं च ये कण्ठगतां वितन्वते ।
 अभङ्गसौभाग्यवशीकृता इव श्रियो वरीतुं परितो भ्रमन्त्यमुन् ॥
 विनोदयत् त्वन्नुत्तिगोचरं मनो घनोत्सवे मन्त्रयने त्वदीक्षिणी ।
 त्वद्ब्धिनम्रो मम मौलिरालयः श्रियः प्रियस्त्वज्जपविस्तरः करः ॥ ४२ ॥
 त्वदास्यसंवीक्षणशर्मवञ्चिते नयोज्झितानां नयने निरर्थके ।
 भवत्कथाकर्णनरागहीनयोर्न भारतोऽन्यत् फलमस्ति कर्णयोः ॥ ४३ ॥
 पुष्पाणि पाणिर्न ललौ यदीयस्त्वदीयपूजाविधये प्रमादात् ।
 अमुष्य दूरे भवदुःखहानिर्भाग्योज्झितस्येव सुवर्णत्वानिः ॥ ४५ ॥

भूयासमिन्द्रार्च्य ! भवद्भुजिष्यस्तव क्रमाम्भोजमधुव्रतः स्याम् ।
 वहेय मौलौ परमां त्वदाज्ञां स्तवे भवेयं तव सावधानः ॥ ४६ ॥
 त्वमीशिताहं तव सेवकधेत् ततः परा का पदवी विशिष्टा ! ।
 समेधमानेऽत्र हि सन्निकर्षे पुरन्दरर्द्धिः प्रथते पुरस्तात् ॥ ४७ ॥
 परेषु दोषास्त्वयि देव ! सद्गुणा मिथोऽवलेपादिव नित्यमासते ।
 स्फुरन्ति नेन्दावपतन्द्रचन्द्रिकास्तमोभरा वा किमु सिंहिकासुते ? ॥ ४८ ॥
 विशङ्कमङ्गे दधते विलासिनीर्विशिष्टमिच्छन्ति च देवतायशः ।
 परे तदेते ज्वलता हविर्भुजा वितन्वते तापसमार्पणार्थिताम् ॥ ४९ ॥
 कुदृष्टिभिर्देवतया श्रितेषु वा परेषु दोषोऽस्ति न नाम कश्चन ।
 न मृदरूप्यभ्रमभाजनेष्वपि प्रवर्तते रत्नगणेषु दुष्टता ॥ ५० ॥
 सरागता चेज्जिनदेवमाश्रयेत् तमस्तदा तिग्मरुचं पराभवेत् ।
 विरागता वा यदि तं न संश्रयेत् तदा प्रकाशोऽपि न भानुमालिनम् ॥
 गवां विलासस्तव देव ! भास्वतस्तमोभरं ध्नन्ति भुवि प्रसृत्वरम् ।
 अशेषदोषोपशमैकवृत्तयः प्रकाशमन्तः परमं प्रकुर्वते ॥ ५२ ॥
 इदं महच्चित्रमहीनजातिजोऽप्युदग्रभोगप्रसरात् पराङ्मुखः ।
 जनार्दनायोगकृतप्रसिद्धिभाग् न वैनतेयश्रियमातनोऽसि न ॥ ५३ ॥
 जिनाऽसहायेन विनिर्जितकुंघा विना जिगीषां च विना रणोत्सवम् ।
 त्वया जितं यद् द्विपतां कदम्बकं जगज्जनानन्दकरं न किन्नु तत् ॥

१ सिद्धिक्सुते-राहो । २ तापस्य समापना-पूर्तिः तस्याः अभितां-
 -प्रार्थितां परे हविर्भुजा वितन्वते । ३ देवपुत्रया । ४ नास्ति सहाया
 यस्य तेन असहायेन । ५ निजता कुल्-कोपो येन तेन त्वया ।

उपेक्षमाणोऽप्युपकृत्य कृत्यविज्जगत्त्रयो यद् दुरिताददीधर ।
 पर सहस्रा अपि हन्त । तेष्वेव यशो न शोदधु निरता. प्रतारकाः ५५
 हरे समीपे हरिणा यदासते स्फुरन्ति नागाः पुरतो गरुत्मतः ।
 अय प्रभावस्तव कोऽप्यनुत्तरो विपश्चिता चेतसि हर्षवर्षद ॥५६॥
 अलौकिकी योगसमृद्धिरुच्चैरलौकिक रूपमलौकिक वच ।
 न लौकिक किञ्चन ते समीक्ष्यते तथापि लोकत्वधिया हता परे ॥
 विनैव दान तैतदानकीर्तये विना च शास्त्राध्ययन विपश्चिते ।
 विनानुरागं भवते कृपावते जगज्जनानन्दकृते नमो नम ॥ ५८ ॥
 स्मरापहस्याप्यभवस्य विस्फुरत्सुदर्शनस्याप्यजनार्दनस्य च ।
 न नाभिजातस्य तवातिदुर्वच स्वरूपमुच्चै कमलाश्रयस्य ॥५९॥
 चतुर्मुखोऽङ्गीकृतसर्वमङ्गलो विराजसे यन्नरकान्तकारणम् ।
 विरश्चिगौरीशमुकुन्दसञ्जिता सुरत्रयी तत् त्वयि किं न लीयते ॥६०॥
 वृथा कथासौ परदोषघोषणैस्तव स्तुतिर्विश्वजनातिशायिन ।
 १ प्रसिद्धिहानादनपेक्ष्य तुल्यता भवेदलीलातिशयान्न वर्णना ॥६१॥
 अल फलकैर्भणितै परेषा निजैर्गुणैरेव तवास्ति शोभा ।
 महोभैरेव तव प्रसिद्धि पतङ्गनिदानिकरै किमस्य ? ॥ ६२ ॥

१ दुरिताद् उद्धरणरूप तद् यश शोध्य लब्धु (रोधुं) दूरीकर्तुं
 वा परे सहस्राणि तीर्थिका प्रतारका न निरता-तत्परा भवन्ति ॥
 २ विस्तृता-महती वा कीर्तिर्यस्य तस्मै ॥ ३ चतुर्दिग्मुख ब्रह्मा वा ।
 नरकाध्यस्य गतेर्विनाशक महादेवश्च । किं न लीयते ? अपि तु सा त्रयी
 त्वयि अन्तर्भवति । ४ प्रसिद्धिहानात् पदार्थात् तुल्यतामपेक्ष्य वर्णना भवेत् ।

कृतप्रसर्पद्रथचक्रचूर्णितक्षमारज कैतवपापचूर्णनै ।

अनारत त्व जिन ! सङ्घनायकैरुपास्यते (से) मङ्गलनादसादरै ॥६३॥

स्त्रियं प्रियध्वानमुपेत्य तन्वते तथा पुरस्ते जिन ! सङ्घसङ्गता ।

यथा तदाकर्णनजातविस्मया भवति सर्वा स्तिमिता सुरप्रियाः ॥

प्रियस्त्वनै सङ्घजनैस्त्वदालयप्रदक्षिणादानपरायणैर्धनै ।

महान्तरीप परित प्रसृत्वा अनुक्रियन्ते जलधैर्महोर्मय ॥ ६५ ॥

मृदङ्गवेणुध्वनिभिर्विसृत्वरै समुच्छलत्पञ्चममूर्च्छनाभरै ।

अनारत सङ्घवृते त्वदालये शिवश्रियो नृत्यविधिर्विनुम्भते ॥६६॥

जगज्जनानन्दन ! चन्दनद्रवैस्त्वदङ्गमभ्यर्च्य ससान्द्रकुङ्कुमै ।

ऋथ भजन्ते भुवि सङ्घमानवा समग्रतापप्रशमेन निर्वृतिम् १ ॥६७॥

अवेक्ष्य धूम तव चैत्यमूर्धनि प्रसपिकृष्णागुरुधूपसम्भवम् ।

समुत्तमन्मेघधिया कलापिनामुदेत्य विश्रान्तमकाण्डताण्डवम् ॥६८॥

वन यथा पुष्पभरेण पावन ग्रहं त्रैजैर्वा गगन प्रकाशिभि ।

तथा सदा सङ्घजनैरलङ्कृतैर्विराजते त्वदभवन श्रिया घनम् ॥६९॥

प्रसारयेत् क पुरत स्वपाणी कल्पद्रुमस्य त्वयि दानशौण्डे २ ।

काष्ठत्वससर्गजदोषजास्य श्रुता हि लीनालिमिपात् कुकीर्ति ॥७०॥

१ कृत प्रसप्त-चलत् स्थस्य चक्र तेन चूर्णितक्षमारज तस्य मिपात् पापस्य चूर्णन यैस्तै सङ्घनायकै । २ प्रियगीतानि स्त्रिय तथा तन्वते यथा तानि श्रुत्वा सुरप्रिया स्तिमिता स्तब्धा मुग्धा वा भवन्ति । ३ धनै प्रिय स्वनै सङ्घजनैर्महान्तरीप-द्वीप इव त्वा जलधे प्रसृत्वा ऊर्मयोऽनुक्रियन्ते । ४ यथा ग्रहसमूहैस्तारादिभि व्योम तथा श्रिया-शोभय घन पूरित त्वद्भवन विराजते ॥

उपेक्षमाणोऽप्युपकृत्य कृत्यविज्जगत्त्रयीं यद् दुरिताददीधरः ।
 परः सहस्रा अपि हन्त । तेष्वे यशो न शोद्धुं निरताः प्रतारकाः ५५
 हरेः समीपे हरिणा यदासते स्फुरन्ति नागाः पुरतो गरुमतः ।
 अयं प्रभावस्तव कोऽप्यनुत्तरो विपश्चितां चेतसि हर्षवर्षदः ॥५६॥
 अलौकिकी योगसमृद्धिरुच्चकैरलौकिकं रूपमलौकिकं वचः ।
 न लौकिकं किञ्चन ते समीक्ष्यते तथापि लोकत्वधिया हताः परे ॥
 विनैव दानं तैतदानकोर्तये विना च ज्ञात्वाध्ययनं विपश्चिते ।
 विनानुरागं भवते कृपावते जगज्जनानन्दकृते नमो नमः ॥ ५८ ॥
 स्मरापहस्याप्यभवस्य विस्फुरत्सुदर्शनस्याप्यजनार्दनस्य च ।
 न नाभिजातस्य तत्रातिदुर्वचं स्वरूपमुच्चैः कनलाश्रयस्य ॥५९॥
 चतुर्मुखोऽङ्गीकृतसर्वमङ्गलो विराजसे यन्नरकान्तकारणम् ।
 विरञ्चिगौरीशमुकुन्दसञ्जिता मुस्त्रयी तत् त्वयि किं न लीयते ॥६०॥
 वृथा कथासौ परदोषघोषणैस्तव स्तुतिर्विश्वजनातिशायिनः ।
 *प्रसिद्धिहीनादनपेक्ष्य तुल्यतां भवेदलीलातिशयान्न वर्णना ॥६१॥
 अलं कलङ्कैर्भणितैः परेषां निजैर्गुणैरेव तत्रास्ति गोमा ।
 महोभैरेव तव प्रसिद्धिः पतङ्गनिन्दानिकरैः किमस्य ? ॥ ६२ ॥

१ दुरिताद् उद्धरणस्य तद् वचः शोद्धुं लब्धुं (रोधुं) दूरीकर्तुं
 वा परे महद्गणि तीर्थिकः प्रतारक्य न निरताः—उत्तराय भवन्ति ॥
 २ विस्तृता—महतो वा कीर्तिरस्य तस्मै ॥ ३ चतुर्दिग्मुखः ब्रह्मा वा ।
 नरकाद्वन्त्य गतेर्विनाशकः महादेवश्च । किं न लीयते ? यद्यपि तु मा प्रणी
 त्वयि लन्तर्भवति । ४ प्रसिद्धिहीनाद् पदार्थात् तुल्यतानेपेक्ष्य वर्णना भवेत् ।

वाचकविरचितम्] श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वजिनस्तोत्रम् । (३८७)

कृतप्रसर्पद्रथचक्रचूर्णितक्षमारजःकैतवपापचूर्णनैः ।

अनारतं त्वं जिन ! सङ्घनायकैरुपास्यते (से) मङ्गलनादसादरैः ॥६३॥

स्त्रियैः प्रियध्वानमुपेत्य तन्वते तथा पुरस्ते जिन ! सङ्घसङ्गताः ।

यथा तदाकर्णनजातविस्मया भवन्ति सर्वाः स्तिमिताः सुरप्रियाः ॥

प्रियस्त्वनैः सङ्घजनैस्त्वदालयप्रदक्षिणादानपरायणैर्वनैः ।

महान्तरीपं परितः प्रसूत्ररा अनुक्रियन्ते जलधर्महोर्मयः ॥ ६५ ॥

मृदङ्गवेणुध्वनिभिर्विसृत्वरैः समुच्छलत्पञ्चममूर्छनाभरैः ।

अनारतं सङ्घवृते त्वदालये शिवश्रियो नृत्यविधिर्विजृम्भते ॥६६॥

जगज्जनानन्दन ! चन्दनद्रवैस्त्वदङ्गमभ्यर्च्य ससान्द्रकुङ्कुमैः ।

कथं भजन्ते सुवि सङ्घमानवाः समप्रतापप्रशमेन निर्वृतिम् ? ॥६७॥

अवेक्ष्य धूमं तव चैत्यमूर्धनि प्रसर्पिकृष्णागुरुधूपसम्भवम् ।

समुन्नमन्मेघधिया कलापिनामुदेत्य विश्रान्तमकाण्डताण्डवम् ॥६८॥

वनं यथा पुष्पभरेण पावनं ग्रहैर्जैर्वा गगनं प्रकाशिभिः ।

तथा सदा सङ्घजनैरलङ्कृतैर्विराजते त्वदभवनं श्रिया घनम् ॥६९॥

प्रसास्येत् कः पुरतः स्वपाणी कल्पद्रुमस्य त्वयि दानशौण्डे ? ।

काष्ठत्वसंसर्गजदोषजास्य श्रुता हि लीनालिमिपात् कुकीर्तिः ॥७०॥

१ कृतं प्रसर्पत्-चलत् यस्य चक्रं तेन चूर्णितक्षमारजः तस्य मिपात् पापस्य चूर्णनं यैस्तैः सङ्घनायकैः । २ प्रियगीतानि स्त्रियः तथा तन्वते यथा तानि ध्रुवा सुरप्रियाः स्तिमिताः स्तब्धा मुग्धा वा भवन्ति । ३ घनैः प्रिय-स्वनैः सङ्घजनैर्महान्तरीपं-द्वीपं इव त्वा जलधेः प्रसूत्ररा कर्मयोऽनुक्रियन्ते । ४ यथा ग्रहसमूहैस्तारादिभि व्योम तथा श्रिया-शोभया घनं पूरितं त्वदभवनं विराजते ॥

उपेक्षमाणोऽप्युपकृत्य कृत्यविज्जगत्त्रयो यद् दुरिताददीधर ।
 पर सहस्रा अपि हन्त ! तत्परे यशो न शोद्धुं निरताः प्रतारकाः ५५
 हरेः समीपे हरिणा यदासते स्फुरन्ति नागाः पुरतो गरुमतः ।
 अयं प्रभावस्तव कोऽप्यनुत्तरो विपश्चिता चेतसि हर्षवर्षद ॥५६॥
 अलौकिकी योगसमृद्धिरुच्चैरलौकिक रूपमलौकिक वच ।
 न लौकिकं किञ्चन ते समीक्ष्यते तथापि लोकत्वधिया हता परे ॥
 विनैव दान तैतदानकीर्तये विना च ज्ञानाध्ययन विपश्चिते ।
 विनानुरागं भवते कृपावते जगज्जनानन्दकृते नमो नमः ॥ ५८ ॥
 स्मरापहस्याप्यभवस्य विस्फुरत्सुदर्शनस्याप्यजनार्दनस्य च ।
 न नाभिजातस्य तवातिदुर्वच स्वरूपमुच्चैः कमलाश्रयस्य ॥५९॥
 चतुर्मुखोऽङ्गीकृतसर्वमङ्गलो विराजसे यन्नरकान्तकारणम् ।
 विरञ्चिगौरीशमुकुन्दसञ्जिता सुरत्रयी तत् त्वयि किं न लीयते ॥६०॥
 वृथा कथासौ परदोषघोषणैस्तव स्तुतिर्विश्वजनातिशायिन ।
 *प्रसिद्धिहानादनपेक्ष्य तुल्यता भवेदलीलातिशयान्न वर्णना ॥६१॥
 अल कलङ्कैर्भणितैः परेषा निजैर्गुणैरेव तत्रास्ति शोभा ।
 महोभैरेव तव प्रसिद्धिः पतङ्गनिन्दानिकरैः किमस्य ? ॥ ६२ ॥

१ दुरिताद् उद्धरणरूप तद् यश शोद्धुं लब्धुं (रोधु) दूरीकर्तुं
 वा परे सहस्राणि तीर्थिका प्रतारका न निरता—तत्परा भवन्ति ॥
 २ विस्तृता—महतो वा कीर्तियस्य तस्मै ॥ ३ चतुर्दिमुख ब्रह्मा वा ।
 नरकाह्वयस्य गतेर्विनाशक महादेवथ । किं न लीयते ? अपि तु सा नदी
 त्वयि अन्तर्भवति । ४ प्रसिद्धिहानात् पदार्थात् तुल्यतामपेक्ष्य वर्णना भवेत् ।

वाचकविरचितम्] श्रीशङ्खेश्वरपाश्र्वजिनस्तोत्रम् । (३८७)

कृतप्रसर्पद्रथचक्रचूर्णितक्षमारजःकैतवपापचूर्णनैः ।

अनारतं त्वं जिन ! सङ्गनायकैरुपास्यते (से) मङ्गलनादसादरैः ॥६३॥

स्त्रियः प्रियत्वानमुपेत्य तन्वते तथा पुरस्ते जिन ! सङ्गसङ्गताः ।

यथा तदाकर्णनजातविस्मया भवन्ति सर्वाः स्तिमिताः सुरप्रियाः ॥

प्रियस्त्वनैः सङ्गजनैस्त्वदालयप्रदक्षिणादानपरायणैर्धनैः ।

महान्तरीप परितः प्रसृत्तरा अनुक्रियन्ते जलधेर्महोर्मयः ॥ ६५ ॥

मृदङ्गवेणुध्वनिभिर्विसृत्वरैः समुच्छलत्पञ्चममूर्धनाभरैः ।

अनारतं सङ्गवृत्ते त्वदालये शिवश्रियो नृत्यविधिर्विजृम्भते ॥६६॥

जगज्जनानन्दन ! चन्दनद्रवैस्त्वदङ्गमभ्यर्च्य ससान्द्रकुङ्कुमैः ।

कथं भजन्ते भुवि सङ्गमानवा समग्रतापप्रशमेन निर्वृतिम् ? ॥६७॥

अवेक्ष्य धूमं तव चैत्यमूर्धनि प्रसपिंकृष्णागुरुधूपसम्भवम् ।

समुन्नमन्मेघधिया कलापिनामुदेत्य विश्रान्तमकाण्डताण्डवम् ॥६८॥

वनं यथा पुष्पभरेण पावनं प्रह्वैर्जैर्गा गगन प्रकाशिभिः ।

तथा सदा सङ्गजनैरलङ्कृतैर्विराजते त्वदभवनं श्रिया धनम् ॥६९॥

प्रसारयेत् क पुरतः स्वपाणी कल्पद्रुमस्य त्वयि दानशौण्डे ? ।

काष्ठत्वसंसर्गजदोषजास्य श्रुता हि लीनालिमिपात् कुकीर्ति ॥७०॥

१ कृत प्रसर्प-चलत् रथस्य चक्र तेन चूर्णितक्षमारजः तस्य मिपात् पापस्य चूर्णन यैस्तैः सङ्गनायकैः । २ प्रियगीतानि स्त्रिय तथा तन्वते यथा तानि श्रुत्वा सुरप्रिया स्तिमिता स्तब्धा मुग्धा वा भवन्ति । ३ धनैः प्रिय स्वनैः सङ्गजनैर्महान्तरीप-द्वीपं इव त्वा जलधे प्रसृत्तरा कर्मयोऽनुक्रियन्ते । ४ यथा प्रहसमूहैस्तारादिभिः व्योम तथा धिया-शोभया धन त्वदभवनं विराजते ॥

लब्ध्वा भवन्तं विदितं वदान्यं याचेत चिन्तामणिमादृतः कः ? ।
 विधोरिवाङ्गेन महस्विनोऽपि पापाणभावेन दितं यशोऽस्य ॥७१॥
 अभ्यर्थनीयाऽपि न कामधेनुः प्रसद्य सद्यो ददति त्वयीश ! !
 इयं पशुर्नाकिमनो धिनोतु पयोभरैरेव न दानकीर्त्या ॥७२॥
 न पाटवं कामघटस्य दाने भिदेलिमस्थोपलतः क्षणेन ।
 सदा प्रदानोत्सवकान्तकीर्तिं विहाय तत्त्वां सजतीह को वा ? ॥७३॥
 त्वत्तः प्रसीदन्ति हि कामधेनुकल्पद्रुचिन्तामणिकामकुम्भाः ।
 त्वदप्रसक्तौ च तदप्रसत्तिरिति त्वमेवासि बुधैर्निपेव्य. ॥७४॥
 कायप्रयासेन निपेव्यमाणाश्चिर नृपाः स्वल्पकृपा भवन्ति ।
 भवास्तु भक्त्यैव तनोति सर्वमनोरथं^{२५} त्वत्खिलातिशायी ॥७५॥
 स्वर्गापवर्गार्पणसाधनं त्वा याचते क्षपमुञ्चेः ५८ ? ।
 कल्पद्रुम कौ वदरीफलानि याचेत वा यन्नरकान्तकारणम् । ५९ ॥
 त्वदीयसेवा विहिता शिवार्थं ददाति भक्तित्वं त्वयि किं न लीयते ॥६०॥
 कृषीधला शस्यकृते प्रवृत्ता पलालजाल त्वनुपेक्षतिशायिनः ।
 सितोपला त्वद्वचसा विनिर्जिता तृणं गृहीत्वा वदने^{६०} ॥६१॥
 क्षणादसङ्कुच्यत हारहरया ततस्त्र^{६१} त्वोस्ति शोभा ।
 रसैर्गिरस्ते नवभिर्मनोरमाः सुधासु द^{६२} निकरैः किमस्य ? ॥ ६२ ॥
 अतोऽनयोः कः समभावमुचरेद् वरेण्य^{६३} रोधुं (रोधुं) दूरीकर्तुं
 तृणैकजात्येषु यदल्पसारता विचक्षणैरि^{६४} निरता-तत्परा भवन्ति ॥
 समप्रसारा तव भारती ततः कथं तदोप^{६५} चतुर्दिमुखः ब्रह्मा वा ।
 भवद्वच.पानरुतां न नाकिना मुरदुमाणां फलीयते ? अपि तु सा नदी
 द्विधाप्यभीपां न ततः प्रवर्तते फलैश्चपामिश्च^{६६} त्वतामरेण्य वर्णना भवेत् ।

वाचकविरचितम्] श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वजिनस्तोत्रम् । (३८९)

प्रकाममन्तःकरणेषु देहिनां वितन्वती धर्मसमृद्धिमुच्चकैः ।
चिरं हरन्ती बहु पङ्कसङ्करं सरस्वती ते प्रथते जगद्धिता ॥८२॥
स्फुरन्ति सर्वे तव दर्शने नयाः पृथग् नयेषु प्रथते न तत् पुनः ।
कणा न राशौ किमु कुर्वते स्थितिं कणेषु राशिस्तु पृथग् न वर्तते ॥
त्वतः प्रवृत्तैर्जिन ! दर्शनस्य ते मतान्तरैश्चेत् क्रियते पराक्रिया ।
तदा स्फुलिङ्गैर्महतो हविर्भुजः कथं न तेजः प्रसरत् पिथीयते ॥८४॥
स्फुरन्त्यावर्तमभङ्गभङ्गतरङ्गमुद्यत्पदरत्नपूर्णम् ।

महानुयोगहृदिनोनिपातं भजामि ते शासनरत्नराशिम् ॥८५॥

तत्रोपदेशं समयाप्य यस्मात् विलीनमोहाः सुखिनो भवामः ।
नित्यं तमोराहुसुदर्शनाय^१ भानद^२ ऽस्तु तस्मै तव दर्शनाय ॥८६॥

न नाम हि^३ धूम तव चैत्यमूर्धनि । न चानासविनिर्मितत्वम् ।

समुन्नमन्मेघधिया कलापिन्^४ ततो न दोषस्तव दर्शनेऽस्ति ॥८७॥

वनं यथा पुष्पभरे^५ यथा^६ इति प्रसिद्धं वचनं मुनीनाम् ।

तथा सदा^७ ह्यवितानामतस्तदिष्टं हि हितं मतं ते ॥ ८८ ॥

दीपगमो न केपुचित् कचित् त्वसौ बुद्धसुतेऽपि वृत्तिमान् ।
प्रतापेनैव^८ ॥८९॥

काष्ठत्वसंसर्गजदोषजास्य^९ ऽपुनर्वन्धकृतैव शिष्टता ॥ ८९ ॥

नृणां जडे तादृशतेति सौगताः ।

पापस्य चूर्णनं यैस्तैः सङ्घना^{१०} शोक्ष्यं तथा भव्यतयेति ते गिरः ॥९०॥

तानि ध्रुवा सुरप्रियाः स्तिमि^{११} र्भितिं वाणी तव कर्णशूलताम् ।

स्वनैः सङ्घजनैर्महान्तरीषं^{१२} हृदि न याति मिष्टान्नततिर्विपात्मताम् ॥९१॥

४ यथा मृदसमूहैस्तारकानि यदि प्रमाणत्वकथां भजन्ते ।
त्वद्भयन विराजते ॥ त्रितीयाः पीयूषसाधर्म्यमवाप्नुवन्ति ॥९२॥

१ कृत प्रसर्पत-चलत २ भानद ३ हि ४ कलापिन् ५ पुष्पभरे ६ यथा ७ सदा ८ प्रतापेनैव ९ काष्ठत्वसंसर्गजदोषजास्य १० सङ्घना ११ स्तिमि १२ मृदसमूहैस्तारकानि

विधाय मूर्धानमधस्तपस्यया किमुच्चमन्त्रव्रतशीलशीलनै ।
 श्रुत न शङ्खेश्वरनाम विश्रुत किमत्र विद्याव्रजवीजमुज्ज्वलम् ॥९३॥
 मदाम्बुलभ्यद्भ्रमरारवेण प्रवृद्धरोप गिरितुङ्गकायम् ।
 अश्रान्तमान्दोलितकर्णताल प्रोन्मूलयन्त विपिन विशालम् ॥९४॥
 करप्रहारै कुलिशानुकारै सन्नासयन्त बहुवन्यजन्तून् ।
 अभ्यापतन्त द्विरद निरीक्ष्य भिय जनास्त्वच्छरणा न यान्ति ॥९५॥
 द्वाभ्या युगम् ॥

विदीर्णदन्तिव्रजकुम्भपीठव्यक्तक्षरदरक्षरसप्रसक्तम् ।
 गिरिप्रतिध्वानकरैः प्रणादैर्विध्वंसयन्त करिणा विनोदम् ॥९६॥
 अतुच्छपुच्छस्वनवारविभ्यद्वराहमातङ्गचमूरुयूथम् ।
 मृगारिमुद्रीक्ष्य न शङ्कते ते नाम स्मरन् नाथ । नरो नितान्तम् ॥९७॥
 द्वाभ्या युगम् ॥

तमालहि तालरसालतालविशालसालव्रजदाहधूमै ।
 दिशः समस्ता मलिना वितन्वन् दहन्निवाभ्र प्रसृतै स्फुलिङ्गै ॥९८॥
 मिथो मिलज्जालजटालमूर्तिर्दवानलो वायुजवात् कराल ।
 त्वदीयनामस्मरणैरुमन्त्राद् जलायते विश्वजनाभिवन्द्य । ॥९९॥
 युगम् ॥

स्फुरत्फणाडम्बरभीमकाय फूत्कारभारैरुदयद्विषाय ।
 उलालयन् क्रूरकृतान्तदष्टाद्वयाभजिहायुगल प्रकोपात् ॥१००॥
 पापाणुभि किं घटित पयोदस्याम फणीन्द्रस्तव नाममन्त्रात् ।
 भृश विशक व्रनता समीपे न भीतिलेश तन्ते नराणाम् ॥१०१॥
 युगम् ॥

भटासिभिन्नद्विपकुम्भनिर्यन्मुक्ताफलैस्तारकिताभ्रदेशे ।

धनुर्विमुक्तैस्तव काण्डवृन्दैः प्रदर्शिताकाण्डतडिदिलासे ॥१०२॥

रणाङ्गणे धीरमृगारिनादैः पलायमानाखिलभीरुलोके ।

जयं लभन्ते मनुजास्त्वदीयपदाब्जसेवाप्रथितप्रसादाः ॥१०३॥

युग्मम् ॥

उत्तालभूयः पथमानवेगादुल्लोलकल्लोलसहस्रमीमे ।

समुच्छलत्कच्छपनक्रचक्रसङ्घट्टनामङ्गुरयानपात्रे ॥१०४॥

पतन्महाशैलशिलारवेण गलत्प्रमीलीकृतपद्मनाभे ।

श्रियं लभन्ते भवतः प्रभावात् सांयात्रिका वीतभियः पयोधौ ॥१०५॥

युग्मम् ॥

जलोदरा दत्तदरा न जातु ज्वराः प्रशान्तप्रसरा भवन्ति ।

न पुष्टतां कुष्ठरुजः प्रमेहा विदीर्णदेहा न समुद्भव(वह)न्ति ॥१०६॥

भगन्दरः प्राणहरः कथं स्यात् क्षणाद् वृणानां क्षयमेति पीडा ।

ब्रूमः किमन्यत् तव नाममन्त्राद् रुजः समस्ता अपि यान्ति नाशम्

युग्मम् ॥

आपादकण्ठार्पितशृङ्खलौघा ऋणैर्विशीर्णाः प्रतिगात्रदेशम् ।

व्यथावशेन क्षणमप्यशक्ता उच्छ्वासमुल्लासयितुं समन्तात् ॥१०८॥

दशामवाप्ता मृशशोचनीयां विमुक्तरागा निजजीवितेऽपि ।

नरा जपन्तस्तव नाममन्त्रं क्षणाद् गलद्वन्धमया भवन्ति ॥१०९॥

युग्मम् ॥

इत्यष्टभीतिदलनप्रथितप्रभाव

नित्यावबोधभरबुद्धसमप्रभावम् ।

विश्वातिशायिगुणरत्नसमूहधाम !

त्वामेव देव ! वयमीश्वरमाश्रयाम ॥११०॥

जिन ! कृपाढ्य ! भवन्तमय जनखिजगतोजनवत्सल ! याचते ।

प्रतिभव भवतो भवतात् कृपारसमये समये परमा रतिः ॥१११॥

प्रणम्रहरिमण्डलीमुकुटनीलरत्नत्विषा

स्वकीयदशनत्विषामपि मिथ प्रसङ्गोत्सवे ।

सृजन्निव कलिदजा सुरतरङ्गिणीसङ्गम

भवान् भवतु भूतये भवमृता भवत्सेविनाम् ॥११२॥

इति जिनपतिर्भूयो भक्त्या स्तुत शमिनामिन

त्रिदशहरिणीगीतस्फोतस्फुरदगुणमण्डल ।

प्रणमदमरस्तोम कुर्याजगज्जनवाञ्छित-

प्रणयनपटु पार्श्व पूर्णा यशोविजयश्रियम् ॥११३॥

[११८]

श्रीशमीनपार्श्वस्तोत्रम् ।

कल्पद्रुमोऽथ फलितो लेभे चिन्तामणिर्मया ।

प्रातः कामघटः सद्यो यज्जातं तव दर्शनम् ॥ २ ॥

क्षीयते सकलं पापं दर्शनेन जिनेश ! ते ।

तृप्या प्रलीयते किं न ज्वलितेन हविर्भुजा ? ॥ ३ ॥

मूर्तिः स्फूर्तिमती भाति प्रत्यक्षा तव कामधुक् ।

सम्पूरयन्ती भविनां सर्वं चेतःसमीहितम् ॥ ४ ॥

लोचने लोचने ह्येते ये त्वन्मूर्तिविलोकिनी ।

यद् ध्यायति त्वां सततं मानसं मानसं च तत् ॥ ५ ॥

सती वाणी च सा वाणी या त्वनुतिविधायिनी ।

येन प्रणम्रौ त्वत्पादौ मौलिर्मौलिः स एव हि ॥ ६ ॥

मुखस्फूर्तिं तवोद्दीक्ष्य ज्योत्नामिव विसृत्वरीम् ।

मुखानि कैरवाणीव हसन्ति नियतं सताम् ॥ ७ ॥

घटी पटीयसी सैव तद् गलद्वृजिनं दिनम् ।

समयोऽसौ रसमयो यत्र त्वद्दर्शनं भवेत् ॥ ८ ॥

श्रीशमीनामिधः पार्श्वः पार्श्वयक्षनिपेवितः ।

इति स्तुतो वितनुता यशोविजयसम्पदम् ॥ ९ ॥

[११९]

श्रीगोडीपार्श्वस्तवनम् ।

१ ॥ ६ ॥

स्मरः स्मरं स्मरं यत्तद्वत्पुष्पैर्निरूपितः

पुरस्ते चेदास्ते तदपि लभते तां वत् दशम् ।

रिपुर्वा मित्र वा द्वयमपि समं हन्त ! सुकृतो—

ज्जिताना किं ब्रूमो जगति गतिरेषास्ति विदिता ॥ ७ ॥

दृशां प्रान्तैः कान्तैर्नहि वितनुपे स्नेहघटनां

प्रसिद्धस्ते हस्ते न खलु कलितोऽनुग्रहविधि ।

भवान् दाता चिन्तामणिरिव समाराधनकृता—

मिदं मत्वा सत्त्वा दधति तव धर्मे दृढरतिम् ॥ ८ ॥

स सेवाहेवाकै श्रित इह परैर्यः शुभकृते

नियन्ता हन्ताय सजति गृहिणीं गाढमुरसा ।

भवेदस्मात् कस्मात् फलमनुचितारम्भरभसा—

लतावृद्धिर्न स्याद् दवदहनतो जातु जगति ॥ ९ ॥

प्रदीप विद्यानां प्रशमभवनं कर्मलवनं

महामोहद्रोहप्रसरदवदाने(ते)न विदितम् ।

स्फुटानेकोद्देश शुचिपदनिवेशं जिन ! तवो—

पदेशं नि क्लेशं जगदधिप ! सेवे शिवकृते ॥ १० ॥

भगण्यै. पुण्यैश्चेत् तव चरणपङ्केरुहरजः

शुचिश्चोका लोका. गिरसि रसिका देव ! दधते ।

तदा पृष्टाऽपृष्टा धृतश्रुतिरमीषां कृतधिया—

मविश्रान्त फान्त व्यजति न निशान्तं जलधिजा ॥ ११ ॥

उदारं यस्तारं तव सनुदय-पूपविलस—

न्मयूपे प्रत्यूपे जिनप ! जपति स्तोत्रमनिशम् ।

प्रसर्पदानाम्भःसुभगकरटानां करटिनां

घटा तस्य द्वारि स्फुरति सुभयानामपि न किम् ? ॥१२॥

महालोभक्षोभव्यसनरसिकं चेतसि यदि

स्फुरेद् वारं वारं कृतभवनिकारं त्वदभिधम् ।

तमोहासादासादितततविकासाय मुनये

तदा मायाकाया न खलु निखिला द्रुह्यति निशा ॥१३॥

स्थलीषु प्रभ्रष्टान् शिवपथपथः सद्भविनो

विना त्वामन्यः कः पथि नयति दीपानुकृतिभिः ।

प्रभावादुदभूतस्तव शुचिरितः क्रीर्तिनिकरः

करोत्यर्घ्यं स्वेर्घ्यं कलिमलिनमन्हाय भुवनम् ॥ १४ ॥

विलोलैः कल्लोलैर्जवनपवनैर्दुर्दिनशता-

हतोद्योतैः पोतैर्निकटविकटोद्यञ्जलचैः ।

जनानां भीतानां त्वयि परिणता भक्तिरवना (नौ)

जगद्वन्धो ! सिन्धोर्नयति विलयं कष्टमखिलम् ॥ १५ ॥

अटव्यामेकाकी नतनिखिलनाकीश ! पतितो

वृतायां कीनारौरयि ! (रिव)हरिकरिव्याघ्रनिकैः ।

जनस्तत्पूतात्मा भवन इव भीतिं न लभते

मनथेत् त्वन्नामस्मरणकरणोत्कं वितनुते ॥ १६ ॥

ऋपन्तस्त्वन्नाम प्रतिदशमि मन्त्राक्षरमयं

दशानामाशानां श्रियमुपलभन्ते कृतधियः ।

दशाप्याचाम्लैस्तु त्रिदशतरवः सन्निदधते

कृतैः किं वा न स्याद् दशनिरयवासार्विद्विलयः ॥ १७ ॥

सज भक्त्या जन्तुर्धनसुमनसा सौरभमयीं

न यः कण्ठे धत्ते तव भवभयार्तिक्षयकृत ।

कथं प्रेत्याभ्येत्य त्रिदशतरुपुष्पस्रजमहो

शुभायत्ता धत्ता त्रिदशतरुणी तस्य हृदये ^२ ॥ १८ ॥

पिता त्व बन्धुस्त्व त्वमिह नयन त्व मम गति—

स्त्वमेवासि त्राता त्वमसि च नियन्ता नतनृपः ।

भजे नान्यं त्यक्तो जगति भगवन् ! दैवतधिया

दयत्वातः प्रीत प्रतिदिनमनन्तस्तुतिसृजम् ॥ १९ ॥

जगज्जैत्रैश्वित्रैस्तव गुणगणैर्यो निजमन.

स्थिरीकृत्याकृत्याद् भृशमुपरतो ध्यायति यति ।

इहाप्यस्योदेति प्रशमलसदन्त. करणिका—

समप्रेमस्थेमप्रसरजयिनी मोक्षकरणिका ॥ २० ॥

फणौ पृथ्वीं पृथ्वीं कथमिह फणांश्च. सुमृदुभि—

हरिनागा रागात् कथमतिभस्वलान्ततनवः ।

क्व कूर्मो वा धत्ता निभृततनुरेको जलचर

पटुर्धर्म. शर्मप्रभव ! तव ता धर्तुमखिलाम् ॥ २१ ॥

ज्वलन् ज्वालाजालैर्ज्वलनजनितैर्देव ! भवता

बहिः कृष्टः काष्ठात् कमठहठपरैः सह दितात् ।

नमस्कारै स्फुरैर्दलितदुरित सदगुणफणी

किमद्यापि प्रापि प्रथितयशसा नेन्द्रपदवीम् ॥ २२ ॥

महारम्भा दम्भा शठकमटपञ्चाग्निजनिता—

स्त्वया दीणा शीर्णांखिलदुरितक्रीतूलकृता ।

किमाश्चर्यं वर्यं तदिह निहताः किं न रविणा
विनायासं व्यासं रजनिषु गता ध्वान्तनिकराः ॥ २३ ॥

ज्वलत्काष्ठक्रोडात् फणिपतिसमाकर्षणभवं
यशः कर्षत्युच्चैस्तव परयशःकारणगुणात् ।
इदं चित्रं काष्ठाद् बहिरपसृताज्जातमहितो
न यत् स्पष्टं काष्ठापसरणरसं हन्त ! वहति ॥ २४ ॥

द्विषत्तापव्यापप्रथनपटुभिर्मोहमथनैः
प्रतापैराक्रान्तस्तव न कमठः क्रान्तिमधृत ।
महोभिः सूरस्य प्रथितरुचिपूरस्य दलित—
धुतिस्तोमः सोमः श्रयति किमु शोभालवमपि ? ॥ २५ ॥
विलासः पद्मानां भवति तमसामप्युपशमः

प्रलीयन्ते दोषा व्रजति भवपङ्कोऽपि विलयम् ।
प्रकाशः प्रोन्मीलेत् तव जिन ! जगज्जित्वरगुण !
प्रतापानां भानोरिव जगदभिव्यातिसमये ॥ २६ ॥

किमु स्पष्टैः कष्टैः किमु परिणतैरासनशतैः
प्रयोगा योगानां नहि भववियोगाय पटवः ।
त्वदाज्ञा चेदेका शिरसि न विवेकादुपहृता
विना वीर्यं कार्यं न भवति नृणां मेघजगणैः ॥ २७ ॥

नराः शीर्षे शेषामिव तव विशेषार्थविदुषः
शतै राज्ञामाज्ञामिह दधति ये देव ! महिताम् ।
क्षविश्रामैस्तेषामहमहमिकायात्तद्वृषति—

प्रणामैरुद्दामैः समुदयति कीर्तिर्दिशि दिशि ॥ २८ ॥

जगत्स्वामी चामीकररजतरनोपरचितै-

विशालैस्त्वं सारैः परमरमणीयद्युतिरसि ।

तव ब्रूते भूते समवसरेणद्मप्यतिशयं

ध्वजव्याजभ्राजत्सरसरसनादुन्दुभिरवैः ॥ २९ ॥

सभायामायाताः सुरनरतिरथां तव गणाः

स्फुटाटोपं कोपं न दधति न पीडामपि मिथः ।

न भीतिं नानीतिं त्वदतिशयत. केवलमिमे

सकर्णा. कर्णाभ्यां गिरमिह पिबन्ति प्रतिकलम् ॥ ३० ॥

गिरः पायं पायं तव गलदपायं किमभवन्

सुधापाने जाने नियतमलसा एव विबुधाः ।

तदक्षुद्रा मुद्रा सितमहसि पीयूषनिलये

निजायत्ता दत्ता जठरविलुटल्लभमपितः ॥ ३१ ॥

तनीयानप्युच्चैर्न पटुरशनीया परिभवः

पिपासापि कापि स्फुरति न भवद्गोश्रवणतः ।

भवेत् साक्षाद् द्राक्षारसरसिकता हन्त ! बहुधा

सुधास्वादः सवः किमु समुदयेन्नाधिवसुधम् ॥ ३२ ॥

सुवाणैर्गिर्गणैर्जिन ! सितकरं कीर्तिनिकरं

तव प्रत्नै रत्नैर्ज्ञातिरिति घटिता धर्मपरिपत् ।

अमन्दा मन्दारद्रुमकुमुमसौरभ्यसुभगा

न किं चित्ते धत्ते मुनभविनां मेदुरसुदम् ? ॥ ३३ ॥

'अशाक'स्ते श्लोकश्रवणजनितोऽयं जयति किं

शिरो धुन्वन् भूयश्चपलदलद्भ्रादतिमुदः ।

समस्तोदस्तोद्यद्गुरितपटलस्थ प्रतिभुव

शिवश्रीलभस्थ प्रथितगुणरत्नवज्रभुव

॥ ३४ ॥

जगद्भानोजानो सममसमसौरभ्यकलित

पुर के वा देवास्तव न दधते 'पुष्पनिकरम्' ।

प्रसर्पत्कन्दर्पस्मयमथनमुक्ताश्रव । भवत्—

प्रभावादस्यापि व्रजति नियत बन्धनमध

॥ ३५ ॥

गलद्रोध बोध निजनिजगिरा श्रोतृनिकरा

लभन्ते हन्तेह त्वदुदित'गिरा' नात्तभिदया ।

इमा ते योगार्द्धि न खलु कुशला' स्पर्द्धितुमहो !

परे धाम कामद् गगनमिव सूर्यस्य शलभाः

॥ ३६ ॥

मुखेन्दुज्योत्स्नेव स्फुटतनुलसत्कान्तियमुना—

प्रशसा हसाली किमु किमुत पुण्यर्द्धिरखिला ? ।

स्मितश्री किं लक्ष्म्या किमुत परमध्यानघटना

प्रभो ! त्वन्मौलिस्था विलसति सिता 'चामरततिः' ॥ ३७ ॥

न किं देवाः सेवा विदधति 'मृगेन्द्रासन' जुष—

स्तव प्रौढाभोदप्रतिमवपुष पुण्यजनपुष ।

प्रदेशे स्वर्णाद्रे कचन रुचिरे नन्दनवने

प्रियङ्गो सङ्गो का किमु न सतत पद्मदगणा ॥ ३८ ॥

अभूनेन्दुर्मूय प्रभविमुमुखीभूय न सुखी

तमोग्रासोल्लासस्तदिह ननु मयेव पतित ।

इदं भव्यं सत्यात् किमु तद सविर्भौलियमुना

श्रितो नेतथेत सुखजनन 'भामण्डल' मिपात् ॥ ३९ ॥

स्फुरत्कैवल्यश्रीपरिणयनदिव्योत्सवमिव

त्रिलोकीलुण्टाकस्मरजयरमाताण्डवमिव ।

सदा धामस्थामप्रसरमिव शसन्नतितरा

तवाकाशेऽकस्मात् स्फुरति पुरतो ' दुन्दुभिरव ' ॥४०॥

पर चिन्ह विश्वत्रितयजयदिव्यव्यवसितेः

कृतव्यापत्तापत्रयविलयसौभाग्यनिलय ।

घृत हस्तै शस्तैस्त्रिदशपतिभि प्रेमतरलै-

र्भवन्मौलौ ' छत्रत्रय ' मत्तितरा भाति भगवन् ! ॥४१॥

विलासो नारीणामिह खलु पराभूतिरुदिता

प्रसिद्धा चान्येषा तव च परमोहव्यवसिति ।

इद सर्वं साम्यं तदपि तव तेर्नैव तुलना

सहर्षं भाषन्ते परमकवय कौतुकमद ॥ ४२ ॥

अपारव्यापारव्यसनरसनिर्माणविलय-

स्थितिक्रीडात्रीटा न खलु तव विश्वे विलसति ।

न कोप नारोप न मदमदिरोन्मादमनिश

न मोह न द्वेह कल्यसि निषेव्योऽसि जगत् ॥ ४३ ॥

भवेद् भूतावेश परतनुनिवेश कथमहो !

परेषा सक्लेश स्फुरति हि महामोहवशत ।

न चेदेव देव यदि चपलयेन्नर्मरचना

विलीना दीनासौ तदिह मुग्धऽधीरमन्या ॥ ४४ ॥

त्वदीपम्य रम्य यदि हताधया ! हन्त ! ददत

परेषामुन्लसत् प्रवृत्तहितदानस्य जगति ।

न किं ते भाषन्ते विपतरुपु कल्पद्रुतुलनां

प्रलापाः पापानां सपदि मदिरापानजनिताः ॥ ४५ ॥

निशाभ्यः प्रायूपे विफलवदरीभ्यः सुरतरौ

विपेभ्यः पीयूषे चुलुकसलिलेभ्यो जलनिधौ ।

गिरिभ्यः स्वर्णाद्रौ करिणि हरिणेभ्यः खलु यथा

तथान्येभ्यो नाथ ! त्वयि गुणसमृद्धेरतिशयः ॥ ४६ ॥

मुखं ते निस्तन्द्रं जितसकलचंद्र विजयते

कृपापात्रे नेत्रे हसितकजपत्रे विलसतः ।

त्वदङ्गो वामाक्षोपरिचयऋलङ्कोज्जित इति

प्रमो ! मूर्तिस्फूर्तिस्तव गमरसोद्धासजननी ॥ ४७ ॥

तरी संसारान्धेर्भुवनभविनां निर्वृतिरूरी

सदा सयः प्रोद्यत्सुवृत्तशतपीयूषलहरी ।

जरीजृम्भङ्गिभ्रिदशमणिकातिस्मयहरी

वरीवर्ति स्फूर्तिर्गतमन ! भवन्मूर्तिनिलया ॥ ४८ ॥

इमां मूर्तिस्फूर्तिं तव जिन ! समुदवीक्ष्य मुदृशां

सुधाभिः स्वर्ध्वदं स्नपितमिव वृंदं ननु दशाम् ।

कुट्टीनां दृष्टिर्भगति विषदिग्धेव किमतो

विना धूर्तं प्रीतिर्जगति निरिषले किं न तरणेः ? ॥ ४९ ॥

इमां मूर्तिस्फूर्तिं तव जिन ! गतापायपटलं

नृणां द्रष्टुं स्पष्टं सततमनिमेषत्वमुचितम् ।

न देवत्वे ज्यायो विषयऋलुपं केवलमदो

निमेषं निःशेषं विफल्यतु वा ध्यानशुभदक् ॥ ५० ॥

भवद्व्यानस्नानप्रकृतिसुभगं मे सुहृदय

पवित्रा चित्रा मे तव गरिमनुत्था भवतु गी ।

प्रणामै सच्छायस्तव भवतु कायश्च सतत

त्वदेकस्वामित्व समुदितविवेकं विजयताम् ॥ ५१ ॥

अहीनत्वख्यातिं बहसि महसा पीनसुपमा

क्षमा विभ्रद् भूय फणमणिपृणिप्रस्ततिमिरः ।

तथाप्येतच्चित्र क्षणमपि न कृ (तृ) ष्याश्रयणकृन्

न बाधो निर्बाधो वसतिमितसिद्धिर्वितनुपे ॥ ५२ ॥

गलत्पोषा दोषास्त्ययि गुणगणाः क्लृप्तशरणा

गतक्षोभा शोभा हृदयमपि लोभादुपरतम् ।

रिषा पात्र गात्र वदनमतिलावण्यसदन

तवाक्षुद्रा मुद्रामृतरसकिर पर्पदि गिर ॥ ५३ ॥

विना बाणैर्विश्व जितमिह गुणैरेव भवता

विना राग चित्त भुवनभविना रञ्जितमपि ।

विना मोह मुग्ध श्रितबुधविनाङ्गाकृतशिवो

विरूपाक्षकार विगलितविकार विजयसे ॥ ५४ ॥

गुणास्ते स्पर्द्धन्ते प्रसृमरशरच्चद्रनिकरान्

कथ व्यक्त रक्त भवति हृदय तेर्मन्मृताम् ।

कठोर चेतस्ते यदपि कुलिशाद् घोरनियमे

कथ विश्वे विश्वेश्वरपर ! कृपाकरोमलमद ॥ ५५ ॥

मुनीना प्यानाव्यौ तव मुखविधोर्दर्शनरसात्

तरङ्गैरिह्निहि प्रशमरससञ्ज्ञै प्रसृमरै ।

मृशं फेनायन्ते हतमदनसेना गुणगणाः

तवोन्चैः कैलाशवृत्तिमदभिदायां सुनिपुणाः ॥ ५६ ॥

गुणास्ते ते हंसास्त्रिजगदवतंसायित ! चिरं

भजंते ये ध्यानामृतरसमृतं मानसमदः ।

भिदां तन्वन्त्येते वत परयशोमौक्तिकगणैः

कृताहाराः स्फारा न किमु पयसोर्दोषगुणयोः ॥ ५७ ॥

.....

विधिः कारं कारं गणयति नु रेखास्तव गुणान्

सुधाबिन्दोरिन्दोर्वियति विततास्तास्कमियाः ।

प्रतिश्यामायामान् व्रजति न विलासोऽस्य निधनं

ततो रिक्ते चन्द्रे पुनरपि निधत्तेऽमृतभरम् ॥ ६३ ॥

महो राहोर्नाहोमलिनमलिपङ्क्तिश्च धवला

बलाकामाकारा द्विकवृकपिकानामनुसृताः ।

न शैलाः कैलाशा इव किमभवन्नञ्जनमुखा

भृशं विश्वं विश्वं शिसयति भवत्कीर्तिनिकरे ॥ ६४ ॥

यशोभिस्तेऽशोभि त्रिजगदतिशुभ्रैर्भृशमित-

स्तिथिः सा का राका तिथिरिह न या हन्त ! भवति ।

कुहूर्नाम्नैवातः पिकवदनमातल्यशरणं

श्रिता साक्षादेषा परवदनवेषा विलसति ॥ ६५ ॥

यशोदुग्धाम्भोधौ भवति तव मीनाकृति नभो

ध्रुवं स्फारास्तारा जलकणतुल्यमीश ! दधते ।

किमावर्तः श्वभ्रं गिरिगिरिगौरीशशशभृत्—

त्रिपिण्डी डिण्डीरद्युतिमुपगता नास्ति किमिह ॥ ६६ ॥

प्रयोगेऽस्मिन् विश्वे प्रसरति भवत्कीर्तिरनिशं

रसैस्तुङ्गा गङ्गा गिरिगिरिगीताशुवशदा ।

परेषा नि शेषा जिनवर ! कुक्लीर्तिश्च यमुना

धनान्भोदश्यामा ननु महसहस्रापतदिह ॥ ६७ ॥^१

....

...

.

...

कथा का ते ह्यतातेः कृतविपुलसातेश्वर ! भवत्—

प्रभावादन्येषामपि भवति नो कूटघटना ।

न क प्राणी वाणीरसहजगन्मानसतृप

श्रयेत त्वा नाथं दलितधनमायामृपमत.

॥ ९४ ॥

भवान् चक्री कर्मत्रजविकटवैताढ्यघटित

कपाटं ग्रन्ध्याख्य सुपरिणतिदण्डाद् विघटयन् ।

प्रतीर्योघद्वीर्यो जयति सकलासद्ग्रहजलं

प्रपूर्णेच्छम्लेच्छत्रजसदृशमिध्यात्दविजयात्

॥ ९५ ॥

मता देवा. सुभ्रूस्तनजघनसेवासु रसिका

महादम्भारम्भा प्रकृतपिशुनास्तेऽपि गुरव ।

दयाहीनो धर्म श्रुतिविदितपीनोदय इति

प्रवृद्धं मिध्यात्व सुसमयघरद्वैर्दलितान्

॥ ९६ ॥

पर देव ! त्वत्तो न खलु गणयामि क्षणमपि

त्वदादिष्टादिष्टाद् गुरुमपि पथ प्रच्युतमिह ।

सहे नान्यं धर्मं नृपसदसि जल्पव्रजमहे

महेश ! त्वं तस्मान्मयि कुरु दयां शश्वदुदयाम् ॥९७॥

भयं सर्वं याति क्षयमुदयति श्रीः प्रतिदिनं

विलीयन्ते रोगा लसति शुभयोगादपि सुखम् ।

महाविद्यामूलं सततमनुकूलं त्रिभुवना—

भिराम ! त्वन्नाम स्मरणपदवीमृच्छति यदि ॥ ९८ ॥

नमदमर्त्यकिरीटमणिप्रभापटलपाटलपादनस्रत्विपे ।

गलितदोषवचोधुतपाप्मने शुभवते भवते भगवन् ! नमः ॥९९॥

सुरतरुः फलितो मम साम्प्रतं विगलतोऽपि च दुष्कृतसञ्चयः ।

सुरमणी रमणीयभवन्नुतेः करतले रतलेपहरालुठत् ॥१००॥

दिशति कर्मणमीश ! शिवश्रियः प्रियसमागमहेतुरनुत्तरः ।

विजयते विहितोत्कटसङ्कटव्युपरमा परमा तव संस्तुतिः ॥१०१॥

तव मतं यदि लब्धमिदं मया किमपरं भगवन्नवशिष्यते ? ।

सुरमणौ करशालिनि किं धनं स्थितमुदीतमुदीश ! पराङ्मुखम् ॥

सर्पकंदर्पसर्पस्मयमथनमहामंत्रकल्पेऽवकल्पे

प्रत्यक्षे कल्पवृक्षे परमशुभनिधौ सत्तमोहे तमोहे ।

निर्वाणानंदकंदे त्वयि भुवनरवी पावना भावना भा—

व्यस्तच्चांते समग्रा भवतु भवतुदे सङ्गता मे गतामे ॥१०३॥

प्रसीद सद्यो भगवन् ! अवधं हरस्व पुण्यानि पुषाण भर्तः ! ।

स्मर्तव्यतामेति न कश्चिदन्यस्त्वमेव मे देव ! निषेवणीयः ॥१०४॥

हरिदंतिसरीसृपानलप्रवताम्भोनिधिबंधरोगजाः ।

न भियः प्रसरन्ति देहिनां तव नामस्मरणं प्रकुर्वताम् ॥ १०५ ॥

चिदानंदनित्यंदवंदारुशक्रस्फुरन्मौलिमंदारमालारजोभिः ।

पिशङ्गौ भृशं गौरकीर्तित्तवाङ्घ्री गल्लोभशोभाभिराम ! स्मरामः ॥

बहुधात्र सुधारुचिरैर्वचनैर्भवता भवतापमरः शमितः ।

अमितप्रसरद्गुणरत्ननिधे ! शरणं चरणौ तव तेन भजे ॥१०७॥

इति प्रथितविक्रमः क्रमनमन्मरुन्मण्डली—

किरीटमणिदर्पणप्रतिफलमुखेन्दुः शुभः ।

जगज्जनसमीहितप्रणयनैककल्पद्रुमो

यशोविजयसम्पदं प्रवितनोतु वामाङ्गजः ॥ १०८ ॥

श्रीभैरवपद्मावतीकल्पः ।

सर्वेषां जैनसाहित्यप्रियाणां मन्त्रयन्त्रादिगवेपिणां तु विशेषेणोपयोगी श्रीचिन्दुपेणसन्दब्धविवरणोपेतो दशाधिकार-विभूषितो यन्त्राणां पञ्चविंशत्या समलङ्कृतः श्रीमल्लिपेणविरचितः श्रीभैरवपद्मावतीकल्पो मुद्राप्यतेऽधुनास्माभिः ।

अस्याधिकारास्त्वेम्—

१ साधकलक्षणम् ।

२ सकलीकरणक्रिया मन्त्राणि च ।

३ देव्यर्चनाक्रमः—अत्र हि सप्तसङ्गं मन्त्राणां सिद्ध-साध्य-सुसिद्ध-शत्रुभेदचतुष्टयं विस्तरेण व्यावर्णितमास्ते ।

४ यन्त्राधिकारः—इह १ जगद्वशीकरण २ आकर्षण ३ मारण ४ विद्वेषण ५ स्तम्भन ६ मोहन ७ उच्चाटण ८ विद्वेषण-९ वशीकरण १० सर्वोपद्रवहारिरक्षा ११ भेदन १२ दुष्टनिग्रह-करणसञ्ज्ञितानि द्वादश यन्त्राणि यथाविधि सचित्रं प्रदर्शितानि विद्यन्ते ।

५ स्तम्भनाधिकारः ।

६ स्त्र्याकर्षणम् ।

७ वश्याधिकारः ।

८ निमित्ताधिकारः—अत्र च जीवन-मरण गर्भागर्भ-दीप-
अङ्गुष्ठ-दर्पणनिमित्तादीना प्रयोगाणामुल्लेखः ।

९ वश्यतन्त्राधिकारः ।

१० गारुडम्—इह हि नागादीना विपसङ्गामण-नागावेश-
विपहरण-नागसहागमन-विपभक्षणादिनिरूपणमस्ति ।

परिशिष्टे—

षडध्यायमयो व्याख्यासहितोऽन्यः श्रीपद्मावतीकल्पः,
द्वादश यन्त्राणि, यन्त्रोद्धारः, पद्मावतीपूजाविधिः, पद्मावती-
वृद्धपूजनम्, श्रीजिनप्रभस्वरिप्रणीता पद्मावतीचतुष्पदिका, रत्न-
पद्मावतीकल्पः, पुनः प्रकारान्तरेण पद्मावतीपूजनम्, द्वारोद्धारः,
मायावीजसाधनम्, ‘अट्टे मट्टे’ आम्नायः ।

एवविधविबुधमनोविनोददायि विविधसामग्र्या समल-
ङ्कृतोऽयं ग्रन्थः सर्वेऽपि महाशयैः सङ्ग्रह्य त्वरया न्यासीकर्तव्य एव
स्वसङ्ग्रहे । नो चेदनन्तरं वेतनाधिक्येनापि दुःप्रापे भविष्य-
तितरा मानसे पश्चात्तापः । वेतनम् स्पष्टवत्सङ्गच्छ पञ्चदश-

प्राप्तिस्थलम् ।

साराभाइ मणीलाल नवाव,

ठे० नागजी भुदरनी पोळ

मु० अमदावाद

अकाराद्यनुक्रमे गृहीतग्रन्थानां नाम, मुद्रितस्थलं सज्ज्ञां च ।

ग्रन्थनाम.	मुद्रितस्थानम्,	संज्ञा
आत्मानन्दप्रश्नश (भासिक)	भीमैतयात्मानन्दसभा भावनगर	१
रेन्रस्तुतिः सटीका यशोवि०कृता	"	२
वाक्यमाला (सप्तमगुच्छकः)	निर्णयसागर प्रेस, मुंबई	३
वाक्यसंग्रहे (भक्तारपादपूर्तिरूपः) प्रथमभागः	भागमोदयसमितिः सुरत	४
"	"	५
धर्मशारि साक्चरिस्तोत्रसंग्रहः	(शान्तिवि. प्रवृत्तितः)	६
चतुर्विंशतिका वप्पभट्टिसूरिकृता	आगमोदयसमितिः सुरत	७
चतुर्विंशतिजिनस्तुतिः (शीलरत्नसूरिकृता)	ध्री जैन आत्मानन्द सभा (भावनगर)	८
चतुर्विंशतिजिनानन्दस्तुतिः (मेरुवि० कृता साक्चरिः)	दे. ल्य. पु. फंड. सुरत.	९
जिनेन्द्रनमस्कारादिसंग्रहः	भातृचन्द्र ग्रन्थमाला अमदावाद (पु. ३१)	१०
जिनस्तोत्ररत्नाकरः	(नि. सा. प्रेस मुंबई)	११
जैनस्तोत्रसमुच्चयः चतुरविंशत्यसम्पादितः	"	१२
जैनस्तोत्रसन्दोहस्य	-प्रथमभागः (सा. म. नवाव अमदावाद)	१३

जैनभवेताम्बर आन्फरन्स हेरल्ड (मासिक)	१४
द्वित्रिंशिकात्रयी	१५
नित्यस्मरणजैन स्तोत्रादिसंग्रह	१६
पञ्चप्रतिमनगसूत्राणि (अष्टलगच्छादीय)	१७
प्रकरणरत्नाकरस्य	१८
द्वितीयभाग	१९
तृतीयभाग	२०
चतुर्थभाग	२१
प्राचीनजैनस्तोत्रसंग्रहः	२२
वीतरागस्तवः सटीकः हेमचन्द्राचार्यकृतः	२३
शत्रुघ्नय कल्प विगेरेतो संग्रह	२४
धोमनस्तुत्यादिः (पद्मसुनिः)	२५
श्रीरत्नसारं	२६
द्वितीयो विभागः	२७
प्रथमो विभागः	२८
अष्टलगच्छीयरत्नसागरसूरिः	२९
सुरत	३०
साध्वी हीरथीजी	३१
दत्ता पु फंड. सुरत	३२
भीमसा माणिक मुंबई	३३
(लोहावट)	३४
(आप्रा)	३५
जामनगर	३६
सस्तोत्रचनभावा	३७
आलमबदामिरीन् (न १)	३८
श्रीजैन भवेताम्बर कोन्फरन्स	३९
*द्वितीयभागः	४०

* वर्तिते सुरणःल्य (प्रेत) व्योम्याऽस्य प्रतिकृति (वर्त्ती), साधनप्राप्तौ प्रकटीचि-क्रोधां यथावसरम् ।

अनन्तकान्तिप्रकरण० C (क्ष०चै०८)	चन्द्रप्रभवैत्यवन्दनम्	३	क्षमाकृत्याण	२७
अनन्तदर्शनज्ञान० D (सा ३)	साधारणजिनस्तव	१६	रामचन्द्रसूरि	१३
अनन्तविज्ञानमतीत०	अन्ययोगव्यवच्छेदद्वान्निशिका	३२	हेमचन्द्राचार्य	३
अनवरतमर०	जिनस्तव (केवलाक्षरमय)	९	भावदेवसूरि	१३
अनाद्येयमनाधार० (सा १०)	साधारणजिनस्तव	१६	रामचन्द्रसूरि	१३
अनाद्येय मुक्ति	सिद्धविशिक्षा स्तोत्रम्	२०	दत्तपतिराय	१२
अनास्पद ! मनो० (सा २)	साधारणजिनस्तव	१६	रामचन्द्रसूरि	१३
अनाहृतसहायस्त्रं E (बी १३)	वीत १३ प्रकाश	८	हेमचन्द्राचार्य	२६
अपापदमलघन F (शो० १३)	विमलजिनस्तुति	४	शोभनमुनि	२३, ३, २८-३१, ३२
अभयीकृतमीति० G (ब०स्तु० ४)	अभिनन्दनस्तुति	४	वप्पभट्टि	७१२८
अभिनवानि सुखानि०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	३६	जयशेखरसूरि	१४
अभिष्टुम सम्भय०	सम्भयस्तुति	४	निर्नामका	१२
अमटगिरिगरीयो०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	१३	रत्नशेखरसूरि	१२
अमरनरायमहिण	"	८	निर्नामकम्	१३
अमानमहिमान० H (क्ष०चै० २१)	नमिजिनचैत्यवन्दन	११	शुशुबर्जन	१८

C क्षमाकृत्याणकृतचैत्यवन्दनचतुर्विंशतिभयाम् । D षोडशवसाधारणजिनस्तवेपु L वीतरागस्तवे । F शोभनस्तुती । G वप्पभट्टिसूक्तिस्तुतिचतुर्विंशतिभयाम् । H शुशुबर्जनकृतचैत्यवन्दनचतुर्विंशतिभयाम् ।

क-परिशिष्टम् ।

अद्यावधि प्रसिद्धिमागतानां स्तुतिस्तोत्रादीनां अकाराद्यनुक्रमः ।

अ ३९

प्रतीकम्	स्तोत्राभिधानम्	पदासख्या	कृतनाम	
अकल्पमन्त्रत्रयी० A(क्षा०३)	महावीरजिनस्तुतिद्वान्निशिका	३८	जयशेखरसूरि	१६
अगम्यमन्त्रालमविदा०	अयोगव्यवच्छेदद्वान्निशिका	३२	श्रीहिमवन्नाचार्य	३
अक्षरपार्थ स्तुति०	अक्षरपार्थस्तवनम्	५	पद्मसागर	१२
अजिअ पियसब्बमय	अजितशान्तिस्तवनम्	४०	नन्दिदेणमुनि०	११
अद्यावत्सवियगः	ज्ञानस्तोत्रम्	६	निर्नामकम्	१३
अतिरसहरिसरसेण	सीमन्धरजिनस्तवनम् (अप)	३१	मेरुनन्दनोपाध्याय	१३
अतिविपुलरूपा० B(नि स्तु २३)	पार्थजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८
अथाभवत् सफलता०	अद्यावत्कम्	१०	निर्नामकम्	२५
अपियदुपनमन्तो०	फलवद्विपार्थस्तव	१२	जिनप्रभसूरि	३

A द्वात्रिंशदध्यायम् । B निर्नामकस्तुतिचतुर्विंशदध्यायम् ।

आनप्रनाकिपति	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२५	जिनप्रभासूरि	२४
आदिनाथ मीनाथ	आदिजिन स्तवनम्	५	निर्नामकम्	१४
आदीश्वर स्वस्ति०	” सावचूरि	१२	चारित्रसुन्दरगणि	१४
आदीश्वर स्वाति०	आदिजिनस्तवनम् सावचूरिवम्	२१	चारित्रसुन्दरगणि	१४
आदौ नेमिजिन् नौमि	चतुर्विंशतिजिनस्तोत्रम्	९	जयतिलकसूरिशिष्य शिवनिधान	१४
आद्यन्ताक्षर सलिल्य	ऋषिमण्डलस्तवनम्	९६	गौतमस्वामी (१)	१७-२०-२५
आद्य श्रीऋषभ	अष्टपदस्तवनम्	४	निर्नामकम्	१०
आद्यहताधिपति०	शानुषयस्तुति	४	निर्नामका	१८
आद्ये पदे मध्यतरे	सिद्धचक्रप्रथमपदस्तुति	४	”	१८
आनन्दकन्	गिरनारबेल्यपरिपाटीस्तवनम्	१८	कीर्तिरत्नसूरि	१२
आनन्ददुम्बनचन्दली	युगादिजिनस्तवनम्	११	निर्नामकम्	१२
आनन्दनमसुरनायक०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२९	चारित्ररत्नगणि	१३, १४
आनन्दमन्दकुमुदा०	करहेटकपाथजिनस्तवनम्	५	कीर्तिरत्नसूरि	१०, १२
आनन्दमन्दवनपल्लव०	जैसलमेरुपाथजिनस्तवनम्	२५	जिनसमुद्रसूरि	१४
आनन्दमहत पादा० (सा ५)	साधारणजिनस्तव	१६	शमचन्द्रसूरि	१३
आनन्दमन्दिरमुपैमि- (जि०स्तु०१)	ऋषभजिनस्तुति	४	मेरुविजय	९
आनन्दमेन्दुराक्षर०	वर्द्धमानदेवस्तवनम्	१३	जयकेशरसूरि	१४

आनन्द य पर प्राप०† (जि०स्तो०२०) साधारणजिनस्तोत्रम्	३६	मुनिसुन्दरसूरि	३७
आनन्दसुन्दर०	२९	निर्नामकम्	१२
आनन्दानन्द०	४	निर्नामका	१२
आनन्दारायण सेलदी०×	१२	साधुराजगणि	३६
आराधयन्तु भविष्य०	४	निर्नामका	१८
आराध्य धीजिना०	८८	जितप्रभसूरि	२२
आतनामादरे	१०	वादिदेवसूरि	१३
आस्त समस्त०	३२	रामचन्द्रसूरि	१३
६३			
इक्ष्वाकुवशोद्भव०	७	पार्श्वचन्द्रसूरि	१०
इन्द्रेभाश्व०	१०	विशालराज	१४
इन्द्रोपेन्द्रो पुनर्नवा	५	निर्नामकम्	२८
६१			
ईषाणिदसुरासुर०	७	"	१३
७८			
उत्तुष्टयले विजयेष्व०	४	निर्नामकम्	२७

उत्तामचेतन० (क्ष०चै०२०)	सुनिमुव्रतचैत्यवन्दनम्	३	क्षमाकल्याण	२८
उत्तरपद्मेकेवलचित्ते (अ०३)	वीरजिनस्तवनम्	९	सोमसुन्दरसूरि	३६
उत्तरफणामुमुद०	नवपल्लवपार्श्वजिनस्तवनम्	५	लक्ष्मीलाम	१४
उत्तरसर्गहरस्तव	पार्श्वनाथस्तवनम्	५	भद्रबाहुस्वामी	११
उपास्महे जिनेन्द्रस्य० (सा ६)	सागराजजिनस्तव	१६	रामचन्द्रसूरि	१३
उल्लासिकमनकण०	अजितशान्तिस्तव	१७	जिनवल्लभसूरि०	**
उपसगगद्ग०	पार्श्वनाथस्तोत्रम् ।	२१	निर्नामकम्	२०
	ऋ ५			
ऋगभजिन । भवन्त	ऋषभजिनस्तवनम्		अपूर्णम्	१४
ऋगभनम्रगति०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२९	धर्मसागर	१४
ऋगभ । मन्त्रसुरासुर०	"	२६	जिनप्रभसूरि	१२।२४
ऋगभनाथ । भनाथ०	"	३१	जिनेश्वरसूरि	१३
ऋगभदेवमनन्त०	चतुर्विंशतिजिनस्तुति	**	**	**
	ए ३			
एवातपत्रामिव	भक्त्यातिशयद्वान्निशिका	३२	रामचन्द्रसूरि	१३
एनासि यानि जगति (जि०स्तु१०)	बाहुपूज्यस्तुति	४	मेरुविजयगणि	५
एकादशी पुण्यतमेति०	एकादशीस्तुति	४	निर्नामका	१८

* * एतच्चिन्हाङ्कितानो निधयो न, साधनाभावात् ।

पृ ८

ऐश्वर्यरस्युतिसाधधान०

ऐन्द्र तत्परम ज्योति

ऐन्द्रोयोगसुरसङ्ग०

ऐन्द्रप्रातनतो ययार्य० (ऐ सु० १)

ऐर्हो श्रीमन्वरूप०

शखेश्वरार्धस्तवनम्

परमज्योति पद्मविक्रतिवा

नेमिनायस्तवनम्

न्द्रपभजनस्तुति

शारदाष्टकम्

१ निर्नामकम्

२५ यशोवि०

९ कमलविजय

६ यशोवि०

८ निर्नामकम्

१२

२

१४

२

५

ओ ११

भाँवार रावल०

ॐ चन्द्रप्रभ ! प्रभाधीश०

ॐ नत्वा जिनमण्डली०

ॐ नम पार्थनाभाय०

ॐ नमस्त्रिजगत्सुन्दित०

ॐ नमस्त्रिजगन्नेतु

ॐ नमो देवदवाय

ॐ नमो भगवते धी०

ॐ नमोऽर्हते परमात्मने

ॐ श्री अर्ह अद्भुतयो०

ॐ श्री भर्तृन्पुणान्भोज०

युगादिजिनस्तवनम्

चन्द्रप्रभस्तवनम् (महामन्त्रगर्भितम्)

श्रीपार्श्वसप्ततीर्थस्तवनम्

शङ्खेश्वर-पार्श्वजिनस्तवनम्

शारदाष्टकम्

गीतमस्तोत्रम् (मन्त्रगर्भितम्)

श्रीपार्श्वनाथस्तोत्रम्

॥

शानस्तव

जिनपञ्जरस्तोत्रम्

शारदास्तुति

२५

५

१४

५

९

९

१४

९

यद्यम्

२३

१२

१२

१४

१४

**

२५

१३

१४

१४

२०

११/२०, २५, २९

५

(१)

सिद्धसेनदिवाकर

कमलप्रभाचार्य

निर्नामक

फ. ४८५

यनक्यन्तिधनु०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	जिनप्रभसूरि	३।२३
फलवृद्धपन तव०	नेमिस्तुति	निर्नामवा	३६
करोतु नो मन्त्रि० (य० १९)	मल्लिजिनस्तुति	वप्यभट्टि	७।२८
फलकलशशरादि०	ध्रीमहावीरजिनस्तवनम्	निर्नामकम्	१४
फलमरालविहङ्गम०	धारदास्तोत्रम्	वप्यभट्टि	२०।७।२६
कला याचित् धान्ता	धारदाष्टकम्	मुनिसुन्दरसूरि	५
कला भवन्त सफला०	सर्वजिनस्तव	दक्सुन्दरसूरि	१३
कलितमोदमनन्त० (ऐ स्तु १४)	अनन्तजिनस्तुति	यशोवि०	२
कल्पदुचिन्तामणि० (अ० ६)	साधारणजिनस्तव	सोमसुन्दरसूरि	३६
कल्याणस्मर० (ऋ चै १३)	विमलजिनचैत्यवन्दनम्	ऋषिबर्धन	१८
कल्याणमदिन० + (यु ३)	साधारणजिनस्तवनम्	सोमसुन्दरसूरि	३६
कल्याणववरण०	जाउरमण्डनशान्तिजिनस्तवनम्	निर्नामकम्	१३
कल्याणकारे कर्मनीय०	ध्रीमगहीपार्वस्तोत्रम्	कल्याणविजय	१४
कल्याणमोटी० (दी चै १७)	कुन्धुनार्यचैत्यवन्दनम्	शीलस्तनसूरि	८
कल्याणगेद गुणरत्न०	दादापार्वनाथाष्टकम्	कल्याणसागरसूरि	२३

+ शुभमच्छन्दनवस्तव्याम् ।

वल्याणधामकरण	वीरजिनस्तवनम् (भोज्यादिगर्भितम्) १८	मानतुभसूरिः	१२
वल्याणमन्दिरमिम	जैनधर्मवरस्तवनम्	४५ भावप्रभसूरिः	३६
वल्याणमन्दिरसुदार०	वीरजिनस्तुतिः (पादपूतिः)	४ निर्नामय	३६
"	पार्श्वजिनस्तवनम्	४४ सिद्धसेनदिवाकरः	३१११२०
वल्याणमालामणि०	महावीरजिनस्तवनम्	११ पार्श्वचन्द्रगणिः	३५, ३६
वल्याणलता०	समिन्धरस्तवाष्टकम्	९ शीलरत्नसूरिः	८
वल्याणकर० (३१, ३२, १०)	शीतलजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमावल्ल्याण.	२८
वल्यांगैः पद्मभिः	चतुर्विंशतिजिनस्तवः	२४ निर्नामकः	१४
कसारिकमनिर्य०	वीरस्तवः (विविधचञ्चवो०)	२५ जिनप्रभसूरिः	३१२२
कस्तूरीतिलक०	पार्श्वनाथस्तवनम्	१६ धर्मसूरिः	१३११८
काम नमोऽस्तु सततं	सम्भवजिनस्तवनम्	११ वल्याणसागरसूरिः	२३
का मे कामेय । शक्तिः०	पार्श्वनाथस्तवः	१७ जिनप्रभसूरिः	३-२४
कामौपकर्ताऽमरोपदेवा०	सेरीसपार्श्वनाथाष्टकम्	९ वल्याणसागरसूरिः	२२
किं कल्पत०	पद्मपरमेष्ठिस्तवनम्	१३ जिनप्रभसूरिः	२५
किं करूरमय	चिन्तामणिपार्श्वस्तोत्रम्	११ जिनपतिसूरिः (?)	१७१२१
किंशिष्टगुरूणां वदना०	चिन्तामणिकल्पः	७५ धर्मयोग्य.	*
कुङ्कुमरोक्ताभिध पार्श्व	कुङ्कुमरोक्तापार्श्वस्तवनम्	६ मण्डन (?)	१४

कुन्मुनापमभिता० * (क. स्त. १७)	कुन्मुनायस्तुतिः	४	कल्याणसागरसूरिः	१८
कुम्भदागुरुराय (श. चै. १९)	महिजिनचैत्यवन्दनम्	३	क्षमावल्याणः	२८
कुर्वन्तमुद्रने जिन, (य. स्त. ५)	सुमतिजिनस्तुतिः	४	बप्पभट्टिः	७१२८
कुशलमाननपुष्टि० (शी. चै. २)	अजितजिनचैत्यवन्दनम्	५	शीलरत्नसूरिः	८
कुमुदधनुषा० (शो. स्त. ११)	धेयांसजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनिः	२३।३।२८।३१।३२
कुपुमबाणयमूभि० (य. २)	अजितजिनस्तुतिः	४	बप्पभट्टिः	७१२८
कृतनति कृतवान् यो० (शो. ७)	सुषार्षजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनिः	३, २३, २८, ३१, ३२
क्षयाष्टमस्तिक०	अष्टमीस्तुतिः	४	निर्नामका	१८
कृपया प्रवटी (यु. ४)	ऋषभजिनस्तवः	७	सोमसुन्दरसूरिः	३६
कै केवलज्ञानि जिन० ÷ (श. २)	क्षारागलीचित्रस्तवः	१४	जयतिलकसूरिः	३५
केवलज्ञानि निर्वाणिने	त्रिशम्भुर्विशतिकास्तवनं	१३२	दवेन्द्रसूरिः	१२
क्षमाष्टदेष्टे तस्मै (सा. ११)	साधारणजिनस्तवः	१६	रामचन्द्रसूरिः	१३
क्षणिभायोऽपि० (सा. १३)	"	१६	"	१३

स्व १

क्षयाताड्यातामस ! त्वा० पद्मजिनस्तुतिः (यमरुमया) ८ शीलशेखरसूरिः ३२

* धस्याणसागरसूरिस्तुतिचतुर्विंशतिनायाम् । ÷ चतुर्विंशतिजिनक्षारागलीचित्रस्तवचतुष्टये ।

ग १३

गयकलह गयदलह	महावीरस्तव (सावचूरि)	१०	निर्नामक	२५
गयराय गयराय	जिनस्तव	८	शिवश्रीतिलक	२५
गरायोयुगप्रेष्यरीग०	पञ्चजिनस्तवनम् (द्वारचित्रम्)	२३	कुलमण्डनसूरि	१४
गायन्निवालि० (नी ५)	वीत० ५ प्रकाश	९	हेमबन्दाचाय	२६
गाहाहुअलण	वीरस्तवनम्	४	पादलिप्तसूरि	**
गुणपुत्रव ! गौतम	गौतमस्तवनम्	५	गुणसागर	१८
गुणराजिननोहर० (शी चे ९)	सुविधिजिनवैत्यवन्दनम्	०	शीलरत्नसूरि	८
गुणाभिनन्दा०	अभिनन्दनस्तवनम्	५	समन्तभद्र	१२
गुणौघमन्दिर० (शी चे ४)	आभिनन्दनचैत्यग्रन्दनम्	५	शीलरत्नसूरि	८
गुरुतरहरिबिष्टर०	चतुमुखश्रीयुगादिदेवस्तव	६	निर्नामक	१४
गोडिपुरप्रमुपा० ३०	गोडिपुरपा० र्जनाथस्तवनम्	१७	कल्याणसागरसूरि	२३
गोडीप्राप्ते स्तम्भने	शङ्खेश्वरपा० वस्तवनम्	५	निर्नामकम्	१०
गौतमान्वयपवित्र !	गौतमस्तुति	४	गुणसागर	१२

धर्मघोषसूरि

मुनिमुक्त ९ भवस्तव

घणवण चिक्रद्विय०

घ १

च १४

पार्थजिनस्तुति

चउक्षसायवकिगल्ल०

२ निर्नामक

१२

जगन्ति तीर्थनाथस्य० (सा ६)	साधारणजिनस्तव	१६ रामचन्द्रसूरि	१३
जगन्नीजीवन (शी० चै० १६)	शान्तिजिनचैलवन्दनम्	५ श्रीलालसूरि	८
जगद्गुरु जगदेव	चिन्तामणिपार्श्वस्तोत्रम्	३२ जिनपतिसूरि	१४
जगद्गुरु नमस्कृत्य	ग्रहशान्तिस्तोत्रम्	९ भद्रबाहुस्वामी ११२०।२५।२९।३०	१०
जननमृत्युजरा०	शारदास्तोत्रम्	१० मलयकीर्ति	५
जनेन धन त्रियते	बहुविशतिजिनस्तवनम्	२७ सोमप्रभसूरि	१४
जनयतु वपिकेतो०	अभिनन्दनस्तुति	४ निर्नामरा	२८
जन्मपश्चित्तिय०	गौतमस्तोत्रम्	२५ चिनप्रभसूरि	१३
जय जय कुण्डु० (क्ष० चै० १०)	कुण्डुजिनचैलवन्दनम्	३ क्षमाकल्याण	२८
जय जय जगदा०	महावीरस्तोत्रम्	७ लक्ष्मीसागरप्रशिक्ष्य	१४
		सोमदेव	
जय जय जयन०	साधारणजिनस्तवनम् (प्रथमस्वरमय)	७ मुनिचन्द्रसूरि	१२
जय जय जिगिदि०	पार्श्वनाथस्तवनम्	९ धर्मपथ मू०	१३
जय जय तिहुयण	तीर्थमायास्तवनम्	१११ महेन्द्रसूरि	१८, ३०
जय जेतु रप्पपायव०	ऋषभपञ्चाशिका	५० धनपाल	३
जयति जगमरुत०	साधारणजिनस्तव	९ कन्नकप्रभसूरि	१३
जयति जयति चन्द्र	पार्श्वनाथस्तवनम्	११ कल्याणसागरसूरि	२२
जयति भुजगातज०	पार्श्वजिनस्तोत्रम्	९ बिकटकाक्षि	२९

जयति शीतल० (ऐ० सू. १०)	शीतलजिनस्तुतिः	४	यशोवि०	३
जयति शीतल० (शो० १०)	शीतलजिनस्तुतिः	२	शोभनमुनिः ३/२३/३१/३२/२८	३
जयति सुव्रत० (ब० २०)	मुनिमुवतजिनस्तुतिः	४	वर्णभट्टिः	७/२८
जय तिहुयण०	स्तम्भनपार्थस्तोत्रम्	३०	अभयदेवसूरिः	११/२०
जय देवाधिदेव ! त्व	ऋषभजिनस्तवनम्	३	देवेन्द्रसूरिः	१३
जय देवाधिदेवाऽऽपि	शुगविजिनस्तवनम्	५	"	१३
जयन्ति पादा जिन०	वीतरागस्तवनम्	१६	जिनप्रभसूरिः	३२
जयपयडपयाव	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२७	निर्नामकम् ,	१२
जय प्रभो ! त्व	नवखण्डपार्थस्तवनम्	८	रत्नशेखरसूरिः	१२
जय महायस जय०	स्तम्भनपार्थनाथनमस्कारः	१	निर्नामकः	१९
जयवन्तमनन्त० (क्ष० कै० ७)	सुपार्थजिनचैत्यवन्दनम्	३	क्षमाकल्याणः	२८
जय शृपभजिना०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२८	धर्मघोषसूरिः	१२/३४
जय शरदशाकल०	अरनाथस्तवनम् (केवलाक्षरमयम्)	१४	जिनसुन्दरसूरिः	२२
जय धिय हान० (जि. स्तो. १)	२४ जिनाशिर्वादस्तोत्रम्	२७	मुनिमुन्दरसूरिः-	३७
जयधिय प्राप्य (" २)	शनुष्यमण्डनादिजिनस्तोत्रम्	२७	"	३७
जयधिय यः० (" १५)	महावीरस्तोत्रम् (केवलाक्षरमयम्)	२९	"	३७
जयधिय विश्रजित (" ३)	गिरिनारिमण्डननेमिस्तवनम्	३३	"	३७
जयधिय सर्वरिपुन् (" ७)	जीरापद्मोपार्थस्तोत्रम्	३३	"	३७

जयधियाडयो (" ५)	शृद्धनगर-ऋषभस्तोत्रम्	२७	"	३७
जयधिया द्वैपरिणू (" २३)	देउलवाडा० "	२६	"	३६
जयधिया धाम०	साधारणजिनस्तवनम्	६	"	२८
जयधिया प्राप्तसुख (" २२)	प्रल्हादन० पार्श्वजिनस्तवनम्	२६	"	३७
जयधिया मोहरियो (" १९)	सीमन्धरस्वामिस्तोत्रम्	२५	"	३७
जयधिया सेवधि (" २१)	गौतमस्तोत्रम्	२५	"	३७
जयधिया हेतुरमत्य०	साधारणजिनस्तव	६	जिनसुन्दरसूरि	३७
जयधिय शाश्वत (" १८)	कल्याणकस्तोत्रम्	२४	"	३७
जय धीऋषभ ! धेय	पद्मतीर्थद्वारस्तुति	९	मुनिसुन्दरसूरि	१४
जयध्रीजिनकल्याण०	साधारणजिनस्तवनम्	६	"	*
जयध्रीदायक विश्व० (जि स्तो १७)	जिनपतिमहायर्षद्वान्रिशिका	३२	"	३७
जयध्रीनित्यं यस्य (" १६)	वर्द्धमानजिनस्तोत्रम्	२५	"	३७
जयध्रीनेतार०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२८	जिनमण्डनगणि	१२
जय धीमन्नाभिप्रभव ! (जि स्तो १०)	इलादुर्ग० ऋषभदेवस्तवनम्	२५	मुनिसुन्दरसूरि	३७
जयध्रीमन्दिरे सिद्ध० (" ९)	सिद्धपुरस्थ० वर्द्धमानस्तोत्रम्	२५	"	३७
जय धीमन्नागहृद० (" १२)	नागहृदपार्श्वजिनस्तोत्रम्	२४	"	३७
जयध्रीगर्भे० (" ११)	अजितजिनस्तोत्रम्	२५	"	३७
जयध्रीविलागास्य० (" १६)	महासदाब्ध १-महावीरस्तोत्रम्	२४	"	१४

जयश्रीसर्वसिद्धार्थ०	श्रीवीरस्तवनम्	१	धर्मघोषसूरिः	१३
जयश्रीसङ्गिनः पृथ्व्यां (जि. स्तो. ४)	सोपारक-ऋषभदेवस्तोत्रम्	२५	मुनिसुन्दरसूरिः	३७
जयश्रीः सभयेद्० (" १३)	फलवर्द्धिपार्थस्तोत्रम्	२४	"	३७
जय श्रीस्तम्भनाथीश० (" ८)	स्तम्भनपार्थस्तोत्रम्	२५	"	३७
जय सुर असुर (मन्त्रादिगर्भितः)	देउलवाडा० युगादिजिनस्तवः	२५	शुभसुन्दरः	१४
जयाजितजिनाधीशः (ऋ. कै. २)	अजितजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्द्धनः	१८
जसु सासणदेवि० (मन्त्रादिगर्भितम्)	स्तम्भनपार्थस्तवनम्	३६	अभयदेवसूरिः	**
	(पूर्णकलाकृतशृत्तिश्रुतम्)			
जस्सासी चक्षु०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२८	धर्मनिधानः	१२
जातद्वृष्टपुम्पिगतमल०	ऋषभजिनस्तवनम्	८	रामचन्द्रसूरिः	१३
जिन निरस्तशृजिन	साधारणजिनस्तवनम्	७	सोमसुन्दरसूरिः	३७
जिनर्षभ ! प्रीणित०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	११	"	२४
जिनपतिस्मलोऽय० (क. स्तु. १०)	शीतलजिनस्तुतिः	४	कल्याणसागरसूरिः	१८
जिनपते ! दुर्तामिन्द्रिय०	सर्वजिनस्तवः	९	निर्नामकम्	१०/१३
जिन प्रणौमीह (क. १२)	वासुपूज्यस्तुतिः	४	कल्याणसागरसूरिः	१८
जिनमुनिश्रवतः० (शो. २०)	मुनिश्रवतजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनिः ३।२।२।८।३।१।३२	३२
जिन यशः प्रतापास्त०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	३५	धर्मघोषसूरिः	१३
जिनराजमह मरुदेवि०	ऋषभदेवस्तवनः	२३	लक्ष्मीचक्रोक्तः	**

जिनवर प्रणम्यभि० (क ४)	अश्विनन्दनस्तुति	४	कल्याणसागरसूरि	१८
जिनवर । भजन० (ऐ० स्तु ११)	ध्यासजिनस्तुति	४	यशवि	२
जिनवरोडरविभु० (क स्तु १८)	अरजिनस्तुति	४	कल्याणसागरसूरि	१८
जिन । धर्माभिषात । त्वा	चतुर्विंशतिपिनस्तवनम्	११	सोमतिलकसूरि	१२
जिनाधिप त (क स्तु १९)	मन्त्रिजिनस्तुति	८	कल्याणसागरसूरि	१८
जिनश्वर सम्भव० (क स्तु ३)	सम्भवजिनस्तुति	४	कल्याणसागरसूरि	१८
जीरिकापुरिषति	जीरापल्लोपार्थस्तवनम्	१५	जिनप्रभसूरि	३२
ज भस्तिशुक्ता जिण०	सिद्धचक्रस्तुति	४	निर्नामक	१२
जोयणगमदमागह	पद्मनिशद्वाणीगुणस्तवनम्	१६	धर्मबोधोपसूरि	१३
हात्वा प्रभ तदये	सिद्धचक्रस्तुति	४	विजयलक्ष्मीसूरि	३६
शानोदकन्द (हे १२)*	बासुपूज्यस्तवनम्	५	हेमविजय	१२
त जयउ जए तिरथ	स्मरणास्तव	२६	जिनदत्तसूरि	२९
तत्त्वानि तत्त्वानि	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२८	जिनप्रभसूरि	२४
तपोऽरूपारपरीग (क ३ ७)	मुषार्थजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिबर्द्धन	१८
तमजितमभिभोमि० (शो २)	अजितजिनस्तुति	४	शोभनमुनि	३१२८।३१।३२।३३
तमालनीउरुएवि०	पार्थनापस्तव	७	जिनपद्ममुनि	९

सर्व गुणकणानुत्पत्तौ	वीरजिनस्तवनम्	११	जयचन्द्रसूरिः	१४
तव चेतसि वर्तेऽहम् (बी. १९)	एकोनविंशः प्रकाश	८	हेमचन्द्राचार्यः	२६
तव जिनवर ! तस्य (ऐ. २४)	वीरजिनस्तुतिः	४	यशोवि०	२
तव मुनिमुप्रत० (ऐ. २०)	मुनिमुप्रतस्तुतिः	४	”	२
तवाभिष्टुद्धिं (शो. ९)	मुनिधिजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनिः	३।२३।२८।३१।३२
तिजयपद्भुक्त०	तिजयपद्भुक्तस्तवनम्	१४	”	११।२०।१९।२५
तिथिक्रमाजिनेन्द्राणां	कल्याणरक्तस्तोत्रम्	३२	आचार्यः (१)	१४
तिसलासिद्धस्तुभज	वीर २७ भवस्तवनम्	१०	धर्मयोषसूरिः	१३
तीर्थकर त किल० (क.स्तु. २४)	वर्धमानजिनस्तुतिः	४	कल्याणसागरः	१८
तीर्थक्षराणां प्रभवादि०	पद्मनीस्तुतिः	४	निर्नामक	१८
तीर्थाधिपाना जयवना०	एकदशीस्तुतिः	४	”	१८
तुभ्यं चन्द्रप्रभ ! भव० (ऐ. ८)	चन्द्रप्रभस्तुतिः	४	यशोवि०	२
तुभ्यं चन्द्रप्रभ ! (शो. ८)	चन्द्रप्रभस्तुतिः	४	शोभनमुनिः	२३।३।२८।३१।३२
तुभ्य नमः समय०	वीतरागष्टकम्	८	कल्याणसागरसूरिः	■
त्रिभुवननि०	जिनस्तुतिः	१०	समयराजः	**
त्रैलोक्यमलोक०	शृङ्गभजिनस्तवनम्	५	उदयसागरः	१२
त्वत्सेवानिरतास्त्वद०	साधारणजिनस्तोत्रम्	३०	हरिभद्रसूरिः	१३
त्वन्मतामृतपानोत्था० (बी. १६)	बोद्धः प्रकाशः	९	हेमचन्द्राचार्यः	२६

४	यशोवि०	२
४	शोभनमुनि	३।२८।३१।३२।३३
२५	वल्याणसागरसूरि	३२
१४	* *	**
४	यशोवि०	२
५	समन्तभद्र	१२
१०	जिनप्रभसूरि०	५।२२

थ

धोसामि जिणवरिदे

३४ अतिसयस्तवनम्

१३

निर्नामकम्

१३

द. २२

दयादर्हन्

शान्तिस्तुति

१ निर्नामका

१२

दयाच्छीशान्तिदेवो०

शान्तिजिनस्तवनम्

१५

कल्याणसागरसूरि

२२

दयादु मे धर्मजिने० (क स्तु १५) धर्मजिनस्तुति

४

कल्याणसागरसूरि

१८

दर्शन देवदेवस्य०

नमस्कारस्तोत्रम्

८

निर्नामकम्

२५, २९

दिवादिवा देव विदेव०

चतुर्विंशतिजिनस्तुति

**

सत्यसागर

**

दिव्यशुणभारक (ध च १८)

अरजिनचैत्यवन्दन

३

क्षमाकल्याण

२८

दिश सुरमरिण न (हे १)

ऋषभजिनस्तुति

५

क्षेमविजय

१२

दुष्कर्मचारणविवरण०

धीरस्तुति (धन्याणमन्दिदरपादपूति)

४

निर्नामकम्

३७

रणन्तर्भूमि०	जिनस्तुतिद्वात्रिंशिवा	३२	रामचन्द्रसूरि	१३
देवगन्धर्व०	अम्बिकास्तव	८	जिनेश्वरसूरि	१२
देववर्माद्रिज	पार्श्वजिनस्तोग्रम्	२०	जिनेश्वराचार्य	१३
देवस्तनोयु हरितोत्पल०	मुनिपुत्रतदेवस्तव	२४	रामचन्द्रसूरि	१३
देवाधिदेव कृतपार्श्व०	रावणपार्श्वनाथस्तोग्रम्	९	कल्याणसागरसूरि	२२
देवा प्रभो ! य	साधारणजिनस्तवगम् (सटीक)	९	जयानन्दसूरि	३६
देयेन्द्रबन्दितान् भाषि०	भाषिचक्षुर्विशतिजिनस्तव	१४	धर्मचोपसूरि	१३
देयेन्द्रउदपरिषेवित० (नि स्तु १२)	नमिजिनस्तुति	४	मेरुविजय	९
देवैर्यस्तुष्टुवे तुष्टे	चन्द्रप्रभजिनस्तुति	४	जिनप्रभसूरि	२२
देवलिपा निर्जित० (हे १७)	कुन्धुजिनस्तव	५	हेमविजय	१२
दोसानहारदकलो	पार्श्वलघुस्तव (९ प्रहृल्लेखगर्भित)	१०	जिनप्रभसूरि	१३।२९
द्रोक्त्रेक्षयपमप०	पार्श्वजिनस्तुति	४	जिनकुशलसूरि	२९
द्वितीये पदे पूर्वादि०	सिद्धचक्रद्वितीयपदस्तुति	४	निर्नामका	१८
द्वीपेऽन सीमन्थर०	विहरमाणस्तुति	४	निर्नामका	१०
धरणोरोगेन्द्र	पार्श्वजिनस्तवगम्	३९	सादिदेवसूरि	१२
धर्माधर्मो बिना नाऽङ्गं (वी ७)	सप्तम प्रकाश	८	हेमचन्द्राचार्य	२६
धर्माध्यक्ष धर्म० (नि स्तु १५)	धर्मजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८

ध. ६

मार्थवानाम्	१३	रामचन्द्रसूरि	१३
मोदमारामः स्व० (श्री च १५)	८	श्री-रत्नसूरि	८
धेयणा धीमेतिर्मेधा	५११३	निर्नामकम्	५११३
मतनाकिनिकाय०	७	विजयप्रभसूरि	७
नतसुरेन्द्रजिनेन्द्र०	९	रविप्रभसूरि	९४।३५।२८
नत्या गुरुभ्य धृत०	४६	जिनप्रभसूरि	३।२४
नत्वादौ विधिना०	२७	गुणविजय	३७
नत्वा नत्वापवर्ग० (ब० २४)	४	बप्पभट्टि	७।२८
नत्वा सर्वपदाम्बुज०	७	निर्नामकम्	१४
नत्वापासितचरण	११	द्विकुलप्रभ	१३
न पर नाम नृद्वेव (बी १८)	१०	हेमचन्द्रार्चार्थ	२६
नमतामितरामित०	९	गुणरत्नसूरि	१३
नमदमरशिरोरुह० (शो २४)	४	शोभनमुनि	२३।३।२८।३१।३२
नमदेवनान्द्र०	७	निर्नामकम्	१०।१२
नमद्राधीश० (हे ५)	५	हेमविजय	१२
नमस्ते शारदादेवि !	१०	निर्नामकम्	५।१३।१८
नमस्त रामर ६८ पता०	१४९	विनयविजयगणि (बी शा)	

न. ६८

देवपत्तननिवासिजिनस्तव

चतुर्विंशतिजिनस्तोत्रम्

सिद्धान्तागमस्तव (सावचरि)

चतुर्विंशतिजिनभवस्तवनाम्

वीरजिनस्तुति

महावीरस्तवनाम्

पार्श्वस्तव (मन्त्रमय)

अष्टादश प्रकाश

वरदापापार्थस्तवनाम्

वीरजिनस्तुति

चिन्तामणिपार्श्वस्तवनाम्

सुमतिजिनस्तवनाम्

शारदास्तवनाम्

जिनसद्वक्त्रनामण्यस्तोत्रम्

नर्मद्वलाधनापाय	जिनसद्वरानामस्तुतोऽग्रम्	४१	भद्रनाहुस्वामी	१७
नम नमदमसदमसः (ए ५)	गुमतिजिनस्तुतिः	४	यशोवि०	३
नम धीपद्मे० (सा० १५)	धर्मजिनस्तुति	४	शोभनमुनि ३।२३।२८।३१।३२	
नमार्जि जिन । पार्थ स (ब० २३)	पार्थजिनस्तुति	४	वप्पभट्टि	७।२८
गमार्जि तर्जनं द्यजिताय० (क लु २)	अजिताजिनस्तुति	४	कल्याणसागरसूरि	१८
नमार्जि धीपार्थ	कस्तियुग्दपार्थस्तवनम्	१०	मुनिचन्द्रसूरि.	१३
नमान्यद	अजिताजिनस्तुति	४	निर्नामकम्	१२
नमिऋण जिण भगान	द्वादशाङ्गिपदप्रमाणकुलम्	२१	जिनभद्रसूरि	१३
नमिऋण पण्ययुगण०	भयद्वस्तोऽग्रम्	२४	मानवुशसूरि	११।२०।३९
नर्मिऋण पातनाद	परोद्व्यास्तव	३३	निर्नामकम्	१३
नमिऋण जिण पात	"	३२	निर्नामकम्	१३।१७
नमिरागुरगुर०	पार्थजिनस्तवनम्	२२	जिनवाञ्छभसूरि	१३
मर्गाद्या ! निर्मलात्म० (क्ष रे २१)	नमिजिनं बस्यचन्द्रनम्	३	क्षमाकल्याण	२८
मर्भाशास्त्यद० (क लु २१)	नमिजिनस्तुति	४	कल्याणसागरसूरि	१८
ममा शुवनशंखर (ब. लु ३)	शम्भवजिनस्तुति	४	वप्पभट्टि	७।२८
ममा मद्घेनमरे२०	चन्द्रप्रभस्वामिस्तवनम् (६ भाषा)	१३	जिनप्रभसूरि	२२
ममा निर्त्तून० (सा ७)	साधारणजिनस्तव	१६	रामचन्द्रसूरि	१३
ममाऽऽपु यद्भमानाय	मद्भमानजिनस्तुति (सावचूरि)	३	निर्नाममा	३३

नमो हृतरणायते० (ए १३)	विमलजिनस्तुति	४	यशोवि०	२
नम्राखण्डलमौलि०	सर्वजिनस्तवनम्	८	धर्मघोषसूरि	१३
नम्राखण्डलमौलि०	साधारणजिनस्तवनम्	३३	कुमारपाल	३६
नम्राभरेश्वरिरीट०	नमस्वारस्तवनम्	५	निर्नामकम्	१३
नम्रेन्द्रमण्डलमणी०	ब्राह्मण्यैवैत्यपरिपाटी	२६	निर्नामका	१३
नम्रेन्द्रमौलिराजितो० (ब स्तु)	ऋप्रभजिनस्तुति	४	बप्पभट्टि	७।२८
नम्रेन्द्रमौलीप्रपतय०	धारस्तुति (ससार० पादपूर्ति)	४	निर्नामका	३६
नम्रात्तमाहुरनायक० (नि स्तु ३)	सम्भवजिनस्तुति	४	”	१८
नयगमभगपद्माणा	आज्ञास्तव	११	जिनप्रभसूरि	१३
नयनानन्दन०	नेमिजिनवैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्चन	१८
नरपतिजितशत्रो० (नि स्तु २)	अजितजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८
नरेन्द्रनाभिनन्दन	युगादिजिनाष्टवम्	८	भुवनभानु	१४
नवमधमणपवर०	द्वीपमन्दिर० नवमजिनस्तवनम् (एकस्वरमय)	८	गुणविजय	३७
नवहृदं नीलाह	पार्थ१० भवस्तवनम्	९	धर्मघोषसूरि	१३
नवीनमेघगर्जिता० (नि स्तु १६)	शान्तिजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८
नवीमि सत्त्वान्त० (हि ६)	पद्मप्रभस्तवनम्	५	हेमविजय	१२
नाभिनाभनरनाथ०	युगादिजिनस्तवनम् (प्रथमस्वरमय)	१३	हेमदत्तगणि	१४
नाभिप्रमदेवित्तनय	ऋप्रभ १३ भवस्तवनम्	९	धर्मघोषसूरि	१३

नाभेयं संम्भयं सं	पद्मकल्याणकस्तुतिः	४	निर्नामका	३३
निजन् परीपद् (वी. ११)	एवाद्दशः प्रकशः	८	हेमचन्द्राचार्यः	२६
निजमहिम विजित (य. स्तु. १३)	विमलजिनस्तुतिः	४	दण्डभट्टिः	७१२८
नित्यं धीयुबनाधि०	मङ्गलस्तोत्रम्	१६	धर्मसूरिः	१२
निरवधि रुचिरशानं	ऋषभदेवस्तवनम् (८ भाषाभयम्)	४०	जिनप्रभसूरिः	२२
निरेति गदवर्णी० (य. १४)	अनन्तजिनस्तुतिः	४	दण्डभट्टिः	७१२८
निर्भिन्नशत्रुभवभय० (शो. ३)	सम्भवजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनिः ३।२८।३१।३२।२३	
निर्याणमिन्दुयशसा (जि. स्तु. ९)	सुविधिजिनस्तुतिः	४	मेरुविजयः	९
निलिम्बलोकायित०	पद्मकल्याणकस्तवनम्	८	जिनप्रभसूरिः	२२
निःशेषसत्यपरिपाक० (जि. स्तु. ४)	अभिनन्दनस्तुतिः	४	मेरुविजयः	९
निस्तीर्णविस्तीर्ण०	वीरस्तवनम् (लक्षणप्रयोगमर्थ)	१७	जिनप्रभसूरिः	२२
निहन्ति पापोपचयं (नि. स्तु. १८)	भरनायस्तुतिः	४	निर्नामका	१८
मुदस्तनु प्रविबिर० (शो. २०)	मुनिसुव्रतजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनिः ३।२८।३१।३२।२३	
गुणमि मेघ०	सुमतिजिनस्तुतिः	८	सागरर्षिः	१०
वृषतिपुम्भद्युयंश० (नि. स्तु. १९)	मङ्गिजिनस्तुतिः	४	निर्नामका	१८
नेमि नाथ	नेमिस्तुतिः (द्वयक्षरपदमया)	४	निर्नामका	१२
नेमि राक्षसदुञ्जं	नेमिनाथ ९ भवस्तवः	७	धर्मघोषसूरिः	१३
नेमि. समाहितधिया	नेमिजिनस्तवनम्	२४	विजयसिद्धाचार्यः	१३
नेमिनाथचरणान्भुजो०	नेमिनाथस्तुतिः	४	कल्याणसागरसूरिः	८१

प. ७१

पद्मरहास्याय० (हे २३)	पार्धजिनस्तवनम्	५	हमविजय	१२
पद्मिर्नराणा (, २२)	नेभिजिनस्तवनम्	५		१२
पद्म्या भुवि०	पर्युषणास्तुति	४	निर्नामका	१८
पद्मानन्तदमुप्रपद्य०	पद्मसीस्तुति	४	”	२८
पट्टिष्ठाटकमद्वि०	वीरस्तुति	४	गुणसागर	१२
पट्टान्यासादरे (धी १२)	द्वादश प्रकाश	८	हेमचन्द्राचार्य	२६
पडमो नरेसराण	चतुर्विंशतिजिनस्तव	२७	निर्नामकम्	१३
पद्मप्रवेश ! तव० (ऐ ६)	पद्मप्रभस्तुति	४	यशोवि	२
पणयजणदःपवर्णि	पद्मकल्याणकमय मण्डिजिनस्तवनम्	१८	निर्नामकम्	१४
परे धीसिद्धयकस्य०	पद्ममपदस्तुति	४	निर्नामका	१८
पथि मथितदुरन्त०	सम्भवजिनस्तुति	४	”	२८
पद्मप्रभो जिन० (क स्तु ६)	पद्मप्रभस्तुति	४	कल्याणसागरसूरि	१८
पद्मप्रभ प्रतिदिन	पद्मप्रभस्तुति	४	निर्नामका	१२
पद्मप्रभप्रभ पद्म० (ऋ चै ६)	पद्मप्रभैवैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्धन	१८
पद्मा दुरापा तव० (हा ३)	द्वारावलीतृतीयस्तव	१४	जयति ऋक्सूरि	३५
पद्मा सुकेशि० (व स्तु २०)	मुनिमुप्रतस्तुति	४	कल्याणसागरसूरि	१८
पयोद्वपाणि गुपम (हे १)	ऋषभजिनस्तवनम्	५	हमविजय	१२

परमात्मस्वरूपाय (ऋ ङे १)	ऋप्रभचैत्यवन्दनम्	१	ऋषिवर्धन	१८
परमात्मा परे ज्योति	परमात्मपथविशतिरा	२५	यशोविजय	२
परमेष्ठिनमस्तार	वज्रपञ्चर (आत्मरक्षा) स्तोत्रम्	=	निर्नामिकम्	१५।१७।२५
परमयतिमितरणि	बोरस्तुति	४	निर्नामका	१९
पद्मोद्घाते पटुस्य (ऐ १२)	वासुपूज्यस्तुति	४	यशोवि	१
पराकृतेणव परा०	महावीरपथकल्याणवस्तवन	३६	जिनप्रभसूरि	२३
पविन्नचरित० (ऋ ङे २०)	मुनिमुमतचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्द्धन	१८
पद्मेषु एणमिय क्षेय	ऋप्रभजिनस्तवनम् (अप०)	२९	विजयतिलकाचार्य	१४
पादद्विर्दलित० (शो ६)	पद्मप्रभस्तुति	४	शोभनमुनि ३।२८।३१।३२।२३	
पादपीठलज्जूमणि (वी २०)	विष्णु प्रकाश	९	हेमवन्दाचार्य	२६
पादारविन्दमकरन्द०	पार्श्वनाथभणामरस्ताव	४५	विनयलभ	५
पापायो पुरि चारु०	दीपमालिका (वीर) स्तुति	४	निर्नामका	२८
पायात् पार्श्व पयोद०	पार्श्वनाथस्तोत्रम्	९	जिनवल्लभसूरि	१३
पायात् पार्श्वविमुचन०	प्रसादद्वान्निदिशका	३२	रामचन्द्रसूरि	१३
पायावारसमान० (६ भाषा)	नेमिजिनस्तवनम्	७	सोमसुन्दरसूरि	१२
पार्श्व प्रभु दाशद०	पार्श्वजिनस्तवनम्	८	जिनप्रभसूरि	२२
पार्श्वनाथमनघ०	"	९	"	**
पार्श्व धियऽलु०	धामेयस्तवनम्	१७	रत्नशेखरसूरि	१२

पार्श्वसुपाश्वभिह्वयो	पार्श्वसुपाश्वस्तव	६	सोमसुन्दरसूरि	३६
पार्श्वस्तीर्थ० (क सु २३)	पार्श्वनाथस्तुति	४	कल्याणसागरसूरि	१८
पार्श्वनाथो जिन	पार्श्व १००८ नामस्तोत्रम्	१५०	कल्याणसागरसूरि	१८
पीठ पदो लुठति (जि सु १८) अरजिनस्तुति		४	मेरुविजय	९
पीढायमो न परिले० (१०) शीतलजिनस्तुति		४	मेरुविजय	९
पुण्य गिरीशधिरसि	अम्यकस्तवनम्	१०	वस्तुपाल	१२
पुण्यातिवार०	(सिद्धचक्रनवपदस्तुति)	४	मिर्नामस्त्र	१८
पुरुष सदा नव०	सिद्धचक्रस्तुतिपद्य	१	"	१८
पूज्य श्रीबाहुपूज्य० (शो १२) बाहुपूज्यस्तुति		४	शोभनस्तुति ३।२८।३१।३२।३३	३२
पूज्याक्षितधतुर० (जि सु ८)	चन्द्रप्रभस्तुति	४	मेरुविजय	९
पूर्णचन्द्रकमनीय० (क्ष वै १२)	बाहुपूज्यजिनचैत्यवन्दनम्	३	क्षमाकल्याण	२८
पूर्णनन्दमये	शत्रुघ्नयतीर्थस्तोत्रम्	१०	निर्नामिकम्	२५, २८
पूर्व पामपुत्रवेन	पार्श्वनाथस्तोत्रम्	११	धर्मघोषसूरि	१३
पृथ्वीतनुजाज्य०	गौतमस्तुति	१	निर्नामिका	१३
प्रहावता तनु (जि सु १४)	अनन्तजिनस्तुति	४	मेरुविजय	९
प्रणमाभि सदा०	पार्श्वजिनस्तव	**	**	**
प्रणम्यादिजिन प्राणी	चतुर्वेगतिजिनस्तुति	२८	जिनप्रभसूरि	२२
प्रणवहर्दि यदीय०	कृष्णकुल्लाटावनम्	९	बाधितवसूरि	१२

फ. १

फलवर्द्धिपुरीसस्य

पार्श्वस्तवनम् (विविधच्छन्दोनामगर्भित)

व. २

पार्श्वचन्द्रसूरि

१०

बागवतमि

ऋषभजिनस्तवनम्

निर्नामकम्

१०

महाद्वैतप्रवर० (शी ३ २२)

नमिजिनचत्त्यवन्दनम्

शीलरत्नसूरि

८

भ ३४.

भक्तामरत्वदुपसेवन०

नेमिभक्तामर

भावप्रभसूरि

४।३४

भक्तामरप्रणतमौलि०

ऋषभजिनस्तुति

निर्नामका

४।३५

भक्तामरप्रणत०

भक्तामरस्तोत्रम्

मानतुङ्गसूरि

११।२०

भक्तामरप्रमर०

सरस्वतीभक्तामर

धर्मसिंहसूरि

५।३४

भक्तामरेशगुणीत०

श्रीसूरिन्द्रभक्तामरम्

चतुरविजय

१४

भक्तिप्रजेन विहिता

सुमतिजिनस्तुति

मेरुविजय

९

भक्तिव्यक्ति (६ भाषा)

पार्श्वस्तव

सोमसुन्दरसूरि

१२

भक्त्या निजनायकै (नि स्तु १७)

कुन्युजिनस्तुति

निर्नामका

१८

भक्त्या शशाङ्कपूज० (दि ८)

चन्द्रप्रभस्तवनम्

हेमविजय

१२

भक्त्या रावजिनप्रेणि०

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्

श्रीपालकवि

१३

भक्तिभरतमिर

ऋषिमण्डभूताव

धर्मघोषसूरि

१३

भक्तिभरभर०

परमछिस्तवनम्

भानुप्रभसूरि

१४

भुवनमाहनरूप०	भुवन जयन्त० (नि स्तु ७)	सुपार्थजिनस्तव	६ निर्नामिक	१४
भुवन जयन्त० (नि स्तु ७)	भूयिष्ठुष्टिं (हे ११)	सुपार्थस्तुति	४ निर्नामिका	१८
भा भो भव्या !		श्रेयासजिनस्तवनम्	५ हेमविजय	१२
		बृहच्छान्तिस्तवनम्	५० वादिवाताशान्तिस्सूरि (१) ११	११
मङ्गवर्तिनरी० (क्षी रे ५)		सुमतिचिन्तयैत्यवदनम्	५ क्षीलरत्नसूरि	८
मन्त्रसत्तेस्त्वप्रसाद० (वी १०)		दशम प्रकाश	८ ह्रमचन्द्राचार्य	२६
मदमदनरहि० (शो स्तु ५)		सुमतिजिनस्तुति	४ शाभनमुनि ३।२८।३१।३२।३३	२६
मनसि मनसिजग		अजितजिनस्तुति	४ निर्नामिका	२८
मनुजनिमजन्या०		सुमतिजिनस्तुति	४	२८
मनोऽतिहृद०		स्तम्भनपार्थस्तवनम्	११ पार्थचन्द्रसूरि	१०
मनोवच कायचक्षा (वी १६)		चतुर्दश प्रकाश	८ ह्रमचन्द्राचार्य	२६
मनो हस्त जगतो०		ऋषभजिनस्तोत्रम्	११ माणिक्यसुन्दरसूरि	१८
मन्नाधिराजाक्षर०		मन्त्राधिराजस्तवनम्	६ रामविजयगणि	१७
मन्दारदाममरन्द०		अर्जुनगिरिकल्प	२७ मुनिसुन्दरसूरि	**
महति ज भक्तिजुभा		विविधतीर्थस्तुतय	२८ घमसूरि	१४
महसेण ऋषयमुअ		चन्द्रप्रभ ७ भवस्तवनम्	६ धमघोषसूरि	१३
महसेनमगुरदर०		चन्द्रप्रभस्तुति	४ निर्नामिका	१२

मुदा भाग्देन

मुनिर्निरपि य (प स्तु ८)

मुनीना दुस्तस्य

मेनीप्रमादयारुण्य० (सा पो १५)

मौमनोर्बो घ्यहृत

युगादिजिनस्तय (क्षारवट)

अचित्तपिनस्तुति

सिद्धविंशिकास्तात्रम्

साधारणजिनस्तव

अहदादिस्तवनम्

य ३९

य वामितार्थान्

यता यान्ति क्षिप्र (ते स्तु २१)

यत्रास्त्रिभूमी

यत्राल्पेनापि कालेन (की ९)

यथायस्थितयोधस्य (सा पो. १०)

यदगमत् परशील०

यदङ्घ्रिनमनादेव०

यदिह भिन । सुपार्थ ! (प स्तु ७)

यदिह देवकदम्भकत

यदीय प्रभात सूर०

यद्गुह्यतिलक

यद्गुणस्तवन ना० (पु ९)

२३ उदयपार्थ

८ यक्षोवि०

२० दल्पतिराय

१५ रामचन्द्रसूरि

८ चद्रप्रभसूरि

४ निर्नामिका

८ यक्षोवि०

२७ सोमप्रभसूरि

८ हेमचन्द्राचार्य

१६ रामचन्द्रसूरि

४ रविसागर

८ निर्नामिका

८ यक्षोवि०

३० रामचन्द्रसूरि

८ गुणसागर

१४ रामचन्द्रसूरि

९ साममुन्दरसूरि

अनस्तोत्रसन्दोहे ।

यद्दर्शनमप्राप्ता०	कायस्थितिस्तवनम्	१३ निर्नामकम्	१४
यद्भूमस्त्यासक्त० (क्ष. नं ३)	सम्भवजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमावल्याण	२८
यन्नामापि समा०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२६ कविकुलप्रभ	१२
य परात्मा पर ज्योति (बी १)	प्रथम प्रकाश	९ हेमचन्द्राचार्य	२६
य प्राग् सायंपति	२४ जिनभवस्तवनम्	२७ सोमसुन्दरसूरि	१२
यदासा सक्लन्दुमण्डल (शी चै. १३)	विमलजिनचैत्यवन्दन	५ झीलरलसूरि	८
य प्रास्तवीदतिशया० (जि स्त ७)	सुपार्श्वजिनस्नुति	४ भेरविजय	९
यमुपत्य सुदा धृतप्रता	सिद्धचक्रचतुर्थपदस्तुति	४ निर्नामका	१८
य सन्ततमक्षमालाप०	चतुर्विंशतिजिनस्तव (भृल्लमय)	३० जिनप्रमसूरि	१३
यस्तनोऽस्तरवी	श्रीमहावीरकलश (अप०)	२७ धर्मघोषसूरि	१३
यस्तं श्रीकृपभ०	चतुर्विंशतिजिनस्तव	२९ चारित्ररत्नगणि	१३
य स्तौति शान्तिजिन० (जि स्त १६)	शान्तिजिनस्तुति	४ भेरविजय	९
यस्य शान्तदयास्मिन्धो०	शक्तेभरपार्श्वस्तुति (सदीका)	५ निर्नामका	३५
यस्य प्रभावात्०	अजितजिनस्तवनम्	५ समस्तभद्र	१३
यस्य भव्यात्मनो दिव्य० (क्ष चै. १४)	अनन्तजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमावल्याण	२८
यस्यातनोदेयति० ऐ स्त ९)	सुविधिजिनस्तुति	४ यक्षोवि०	२
यस्यामरा न विदयु	चन्द्रप्रभस्तवनम्	५ निर्नामकम्	१२
यस्याधिपन्न समु० (नि स्त ४)	अभिनन्दनस्तुति०	४ निर्नामका	१८

यस्या मुराविपतयो०	अष्टमीस्तुति	४	१८
य स्यामी याष्यता०	शान्तिनाथस्तुति (टीका-भावप्रभस्य) ४ ललितप्रभ	४	२६
या दुर्लभा भवभृता०	सम्भवजिनस्तुति	४	१२
युगादिदेवाय युगदि०	युगादिदेवद्वान्निशिवा	३३	१३
युगादिपुण्येन्द्राय०	ऋषभपिनस्तुति	४	१३
यपामीना । युगादीना ।	आदिजिनस्तव	५	१४
यो दधमर्त्या०	फलवर्द्धिपार्श्वजिनस्तवनम्	११	१०
यो मुक्तिलक्ष्मी०	पार्श्वजिनस्तवनम्	८	१०
या रैवताख्यगिरि० (जि स्तु २०)	नेमिजिनस्तुति	४	९
रत्नत्रयीनिदानाय (सा पो १४)	साधारणजिनस्तव	१६	१३
रत्नत्रयोपदेशर (ऋ क्षे)	साधारणजिनचैत्यवदनम्	११	१८
स्तु सुपाश्चिन०	सुपार्श्वजिनस्तुति	४	१८
रचितकण्ठ०	चतुर्वैशतिजिनस्तवनम्	६	*
रमावरो यो जगतो	स्तम्भनपार्श्वस्तव	६	१३
राजत धीमती देवता	रास्वतीस्तवनम्	९	५
राजन्त्या नमपम (शो स्तु १६)	शार्वातिनस्तुति	४	१३
राजवर्द्धिन्द्रि०	वीरभण्णामरस्तोत्रम् (पादपूर्ति)	४	५/३४

रिमहाद् जिणवरिद	निकाचिततीर्थकृन्नामवर्मणा	८ धर्मघोषसूरि	१३
रारांररा रसीरर	जिनाना भवश्रयीस्तवनम्		
रुचिराजीरुचिराजी	अरजिनस्तोत्रम् (एकक्षरवित्र)	४ निर्नामकम्	३५
रैयतायलभ्रार	वीरस्तुति (यमकमया)	४ रविसागर	३२
रोगशोकादिभिर्दोवै	नेमिजिनस्तवनम्	६ सोमसुन्दरसूरि	३६
	शान्त्युद्घोषणास्तोत्रम्	१० निर्नामकम्	३७
	ल ९		
रक्ष्मीनिदानं गुरुकर्म	पार्थलक्षुस्तव (सटीक)	७ क्षमाकल्याण	३५
रुक्ष्मीमैहस्तुल्य	पार्थजिनाष्टकम् (भवचूरि—मुनिशेखरस्य)	९ पद्मप्रभदेव	१०/३६
रुसत्पारुशल्याण	स्तम्भनपार्थस्तवनम्	७ वत्सराज	१०
रुषण्यगेह	सूयपुरीयस्तम्भनापार्थाष्टकम्	९ कल्याणसागरसूरि	२२
रुवण्यपुण्यवपुषि (वी ६)	पष्ठ प्रकाश	१३ हेमचन्द्राचार्य	२६
रुवाग्निकनाकिवरा (अ० ६)	साधारणजिनस्तव	१० सोमसुन्दरसूरि	३६
रुशालोकाविलोक	कल्याणमण्डनयुगादिदेवस्तव	१३ क्षयचन्द्रगणि	१७
रुशे पदैरप्रतिमै	सिद्धचक्रसप्तमपदस्तुति	४ निर्नामक	१८
रुचनानन्दविस्तारि (शी ३)	सम्भवजिनचैत्यवन्दनम्	५ शीलरत्नसूरि	८
	व ७०		
रुदिय नदिय	सर्वजिनदुष्मसाहस्तोत्रम्	१४ निर्नामकम्	१४

वदिउ तिरिउसहाइ	नन्दीयद्वीपस्तोत्रम्	२५	१४
वन्देऽभिनन्दनजिन	अभिनन्दनस्तुति	४	१२
वन्द त वृषतिमुमित्र० (नि स्तु १९)	मल्लिजिनस्तुति	४	१८
वन्दे भरहजिण्डे	द्वासप्ततिजिनस्तोत्रम्	१३	१३
वन्दे वामातनय०	पार्थजिनस्तवनम्	६	**
वन्देऽह शान्तिजिने	शान्तिजिनस्तवनम्	६	**
वन्देऽह क्षीतलाहय (नि स्तु १०)	क्षीतलजिनस्तुति	४	१८
वयवद्धमागविद्या	वर्द्धमानविद्या	१७	**
वरधर्मरीतिविद्या०	गिरनारतीर्थकल्प	३२	४
वरमन्नधर्मकीर्तित०	पार्थनाथमालामन्त्रस्तव	१३	१४
वस्तुत्तियद्वारसुतारण	आदिजिनस्तुति	४	१८
वरते वरत्स वररा	पार्थनाथस्तव (सटीकः)	७	३५
वरेण्यगुणवारिधि० (श वै २४)	वीरजिनचेत्यवन्दनम्	३	२८
येणेन तुल्यहवि० (य स्तु ६)	पद्मप्रभस्तुतिः	४	७।२८
वर्द्धमान ! जिनाधीश !	वीरजिनस्तोत्रम् (त्रियाशुसे)	१३	१४
वर्द्धमाने स्तुत रावनय०	नयकर्षिणा (वीरस्तव)	२३	३६
पद्गुप्त्यराजकुल० (शी वै १२)	वाङ्मुपज्यैत्यवन्दनम्	५	८
पद्गुप्तिरोक्०	चतुर्वैशतिजनस्तवनम्	२५	१०

वार मुधाशीतल० (ऋ चै १०)	शीतलजिनचैत्यवन्दनम्	११ ऋषिवर्द्धन	१८
वागेयता वाग्विभव	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम् (श्लेषमथ)	३० हेमविजय	१४
वाग्देवत भक्तिभता०	शारदास्तवनम्	१३ जिनप्रभसूरि	२२
वाग्मेय मददेश०	गोदीपार्थस्तवनम्	११ कल्याणसागरसूरिः	२२
वासय हृदयावासे (ऋ चै १२)	वासुपुत्र्यजिनचैत्यवन्दनम्	९ ऋषिवर्द्धन	१८
वासवानत ! देवेन	शान्तिजिनस्तवनम् (सावचूरि)	५ शुभशीलगणि	१४
विभ्रमातधिवर्त० (शी चै २३)	पार्थजिनचैत्यवन्दनम्	५ शीलरत्नसूरि	८
विभ्रमातलतानमि०	शयनसमयस्मरणीयस्तोत्रम्	४ निर्नामकम्	२७
पिजयत धृपम	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम् (विविधयमकमयम्)	२५ भुवनसुन्दरसूरि	१४
पिजयाजितशत्रुनन्दन	तारणदुर्गमण्डनाजितजिनस्तवनम्	८ लक्ष्मीसागरप्रशिक्ष्य०	१४
विदधतमदिलाना	चन्द्रप्रगजिनस्तुति	४ निर्नामका	२८
विदितायदात० (शी. चै २०)	मुनिमुग्रतचैत्यवन्दनम्	५ शीलरत्नसूरि	८
विदेहाख्यपु क्षेत्रपु	विहरमानजिनस्तुति	४ ”	१८
विद्याना जन्मवन्द (पङ्कभाषा)	वीरजिनस्तवनम्	७ सोमसुन्दरसूरिः	१२
विदुमपमोपल०	पद्मप्रभस्तुति	८ सागरपि	१०
विधेदि शान्त० (ऐ १६)	शान्तिस्तवनम्	५ हेमविजय	१२
विधस्तादिल०	पार्थदेवस्तवनम्	९ धर्मघोषसूरि	१३

विनतदाशव०	चतुर्विंशतिजिनस्तयनम्	२८ शुनिशेखर	१९
विपदा शमन (य स्तु २१)	नमिजिनस्तुति	४ वप्पभट्टि	७।२८
विपुलनिर्मल० (क्ष चै १६)	शान्तिजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमाकल्याण	२८
विपुलमत्रतम्बुडल०	नवखण्डपार्श्वस्तवनम्	२६ आनन्दमाणिक्य	१४
विपुधमानवमानस०	महुरणार्धजिनाष्टकम्	१० कल्याणसागरसूरि	२२
विपुधादिपार्जनत०	कलिकुण्डपार्श्वस्तवनम्	९ "	२२
विभाति यद् भास्तरण०	पार्श्वस्तवनम्	९ सोमसुन्दरसूरि	४*
विभो ! न नाभेय०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२८ *	४*
विमग्वेवलक्रेलि०	नेमिजिनस्तवनम्	६ निर्नामकम्	१४
विमलदोमलशोक० (य स्तु ९)	सुविधिजिनस्तुति	४ वप्पभट्टि	७।२८
विमलनाथजिन (क. स्तु १३)	विमलजिनस्तुति	४ कल्याणसागरसूरि	१८
विमलितबहुतमस० (ब स्तु ११)	श्रेयासजिनस्तुति	६ वप्पभट्टि	७।३८
विवेककनकाचलो० (क्षी चै १४)	अनन्तजिनचैत्यवन्दनम्	५ शीलरत्नसूरि	८
त्रिदादगुणविचित्र०	षा ^७ जिनस्तुति	४ निर्नामका	१०
विदादशारदसोम० (क्ष चै ४)	अभिनन्दनजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमाकल्याण	२८
विशाललोचन०	वीरस्तुति (प्राभातिका)	३ निर्नामका	३३
विद्युद्भविशानभूता० (ध चै २२)	नेमिजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमाकल्याण	२८
विश्वप्रपञ्चदर्शन०	जिनस्तव (क्षे प्रा)	९ धमधोपसूरि	१३

विश्वव्यापियश प्रभाव०	पार्थजिनस्तवनम्	२३ जिनसुन्दरसूरि	३६
चिश्चश्रीद्वरजच्छिदे०	वीरस्तवनम् (चित्रमय)	२१ जिनप्रभसूरि	१२
विश्वभिवन्द्य !० (क्ष चै ९)	सुविधिजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमाकल्याण	२८
विश्वे ध्रीसिद्धचक्रस्य	सिद्धचक्राष्टमपदस्तुति	४ निर्नामका	१८
विश्वेश्वर मधित०	अखितजिनस्तवनम्	३१ जिनप्रभसूरि	९१३
विश्वेश्वर विश्व०	अन्तरीक्षपार्थाष्टकम्	९ कल्याणसागरसूरि०	२२
विहरति भुवि यस्मिन् (य स्तु १०)	क्षीतलजिनस्तुति	४ वप्पभट्टि	७१२८
वीरजिणभुवण०	दु प माकालस्तवनम्	२६ धर्मघोषसूरि	१३
वीर देव नित्य वन्दे०	वीरस्तुति (द्वयक्षरपदमया)	४ निर्नामका	२८
वीर विनाशितारिष्ट	"	४ "	१८
वृषभदुल्यगति	क्षीतलजिनाष्टकम्	९ यतिमल्लकचन्द्रः	२२
वृषध्ववद्वृषभ०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	१ निर्नामकम्	१४
वैरागयज्ञस्तुतज्ञ० (नि स्तु २२)	नेमिजिनस्तुति	४ निर्नामका	१८
व्याधितसाधित०	जिनस्तवनम् (यमकमयम्)	१० सोमप्रभसूरि	१३
व्यमुच्यचक्रवर्ति०	अरजिनस्तुति	१४ शोभनसुनि	३१२३१२८११३२
व्यासानन्तसमस्ता०	पठितसिद्धसारस्वतस्तवनम्	९ निर्नामकम्	१४
शक्र सहस्रनयनो०	श. १२१	१५ जिनदत्तसूरि	१३
	अखितशान्तिस्तव		

शत्रुशयश्चाणिधरा०	शत्रुञ्जयद्वात्रिशिक्वा	३०	निर्नामका	१८
शम्भव ! सुराद० (ऐ. सु. ३)	शम्भवजिनस्तुति	४	यशोवि०	२
शमदमात्म०	जेसलमेरुपार्थजिनस्तुति	४	निर्नामका	२८
शरत्पुर्गचन्द्रावदातं	विमलजिनस्तुति	४		१८
शम प्रयच्छ सुदर्श०	जयराजपक्षीस्थपार्थस्तवनम्	११	विजयशेखर	१४
शश्वच्छासनवैरि०	जयराजपुरीस्थपार्थस्तव	१७	सिद्धान्तहचि	१४
शान्ताचार सकलमुखद० (नि. सु. ११)	श्रेयासजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८
शान्तानाग्नोकरक्षा	श्रीपार्थनाथलघुस्तव	५	शिवसुन्दरसूरि	१४
शान्तिं शान्तिनिशान्त०	लघुशान्तिस्तवनम्	११	मानदेवसूरि	१७
शान्तां चैप शमसुख०	साधारणजिनस्तवनम्	९	वप्पभट्टिसूरि	१३
शालिप्रताम्भो० (हे. २१)	नमिजिनस्तवनम्	५	हेमविजय	१२
शिवपू. स्यन्दन० (अ. चै. ४)	अभिनन्दनजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्द्धन	१८
शिवरमावरमा०	आदिजिनस्तवनम्	९	दीपविजय	१४
शुक्लध्यानमुधा०	पद्मतीर्थीस्तवनम्	७	निर्नामकम्	१२
शुभभावावत स्तोमि०	सर्वज्ञस्तोत्रम् (सटीकम्.)	१०	सोमसिलकसूरि	३६
शुभशुभसागर०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	७	आनन्दचन्द्र	१०
शुद्धागत निर्दि०	तिरिनारस्थनमिजिनश्चाद्रिद्विक्वा	३५	जयशेखरसूरि	१६
शेखर सार्वभट्ट०	शापपञ्चमीस्तुति (धीनमि पादपुतिं)	४	निर्नामका	३६

ध्यामि त जिनं (अ नै २२) पार्श्वजिनचैत्यवन्दनम्	३	क्षमाकल्याण	२८
धियमदाद्भुवि०	६	रविसागर	**
धिय वीरेशस्य०	३२	देवप्रभसूरि	१४
धिय क्रीडागोह०	३१	भुवनसुन्दरसूरि	१४
धिय सन्तते शरफ	९	मलूकचन्द्र	१८
धिय श्रीमन्नाभि०	२६	सोमदेव	१४
धिया पर धाम०	३५	वीरेवमुनि	१४
धियोऽभिद्विद्धि विजयो०	३४	भुवनसुन्दरसूरि	१४
श्रीअनन्तजिना० (ऋ नै १४) अनन्तजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्द्धन	१८
श्रीअर ! श्रीकर ! (" १८) अरजिनचैत्यवन्दनम्	११	"	"
श्रीअर्जुदादिमुकुट०	५	रत्नशेखरसूरि	१२
श्रीअश्वसेनस्तनयो०	९	रविसागर	१४
श्रीआदिनाथ नत०	१७	सुमतिकक्षोल	३६
श्रीआदिनाथ प्रणमामि (क लु १)	४	कल्याणसोहरसूरि	१८
श्रीइन्द्रभूति वसुभूति०	९	देवानन्दसूरि	३६।३०
श्रीइन्द्रभूतिगणभूत०	४	रविसागर	**
श्रीउज्जयन्तशैलेयो०	५	निर्नामकम्	१३
श्रीउज्जयन्ताचल०	३२	"	१४

धाम्नामर्द्धमानो युग (अ ५) ऋषभर्वास्तव	१०	सोमसुन्दरसूरिः	३६
ध्रीऋषभर्द्धमानो	१४	लक्ष्मीसागरप्रशिष्य	१४
ध्रीऋषभर्द्धमानो चन्द्रा० (अ ७) शाश्वतजिनस्तव	३६	सोमसुन्दरसूरि	३६
ध्रीऋ ऋट्टर्त्तार०	१८	यत्याणसागर	१८
ध्रीऋणाख्याधियय०	१२	निर्नामका	१२
ध्रीगुणुनाथ ! ते (क. वै १७)	१८	ऋषिचर्द्धन	१८
ध्रीगुणभूलाक (हे. १९)	१२	हेमविजय	१२
ध्रीगोरीप्रभुपार्थ०	१४	शुभसागर	१४
ध्रीचक्र ! चक्रभीमे०	१२	निर्नामकम्	१२
ध्रीचारुपपुरप्रधान०	१४	"	१४
ध्रीजिनर्षभ ! भवन्त०	१२	जिनसुन्दरसूरि	१२
ध्रीणां परं तपदि०	१४	भुवगसुन्दरसूरि	१४
धाणां प्रीणातु दोने	१२	सोमसुन्दरसूरि	१२
ध्रीतीर्थराजः पदपद्म०	९	सोमतिलकसूरि	९
ध्रीत्रैराक्ष्य (हे २)	१२	हेमविजय	१२
ध्रीदेवार्थ किञ्चे बर्थ	१८	निर्नामक	१८
ध्रीपद्मनाथ ! दानादि० (क. वै १५) ध्रीष्वमजिनचैत्यवन्दनम्	१८	ऋषिचर्द्धन	१८
ध्रीपद्म ! तव धन्यदु० (ए.सु. १-२) धर्मजिनस्तुति	२	यथावि०	२

श्रीनाभिनन्दन ! जनेषु	एकादशसन्ध्याना स्तुति (सटीका)	१	विजयदानसूरिशिष्य-	६
श्रीनाभिराजतन्त्रं (नि. स्र ५)	ऋषभजिनस्तुति	४	निर्नामिका	१८
श्रीनाभिराम्भव०	पद्मतीर्थीस्तवनम्	११	रामचन्द्र	१०
श्रीनाभिसूतो ! जिन० (हा. १)	द्वारावलीस्तव. प्रथम		जयतिलकसूरि	३५
श्रीनाभिसूतो ! वस०	आदिदेवस्तुति.	४	निर्नामिका	१२
श्रीनाभेय ! जिनेश ! १२	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	३०	जिनपतिसूरि.	१३
श्रीलाभेय नमःप्राकि	नाभेयजिनस्तव	१३	नयप्रभ	१४
श्रीलाभेयं योगिन्धेय	ऋषभजिनस्तुति.	४	निर्नामिका	१२
श्रीभेनाय विपुमणु०	जीराउलापार्थस्तवनम्	१३	निर्नामिकम्	१४
श्रीनाभेयोपमानो०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२५	धर्मशेखरसूरि	१२
श्रीनेमिः पयस्वरु०	ज्ञानपद्ममीस्तुति. (टीका वनककुशलस्थ)	४	निर्नामिका	३३
श्रीनमिस्वामिनं नौमि	नेमिनाथस्तवनम्	१५	सल्याणविजय	१४
श्रीनमीश शर्मान्निधी०	नेमिजिनस्तवनम् (गतप्रत्यागत)	६	शुभसीतगणि.	१४
श्रीपार्श्वनाथ तप्तद्वं	पार्श्वजिनस्तव (समस्यामय)	१३		३५
श्रीपार्श्वनाथ ! भवतो	पार्श्वनाथस्तोत्रम्	१०	आस्थादमन्त्री	१४
श्रीपार्श्वनाथ. स्यगुणै.	हरिसब्दार्थगणित पार्श्वजिनस्तवनम्	१०	नयचन्द्रसूरि	१४
श्रीपार्श्व. पातु वो	मन्त्राधिराज (पार्श्व) स्तोत्रम्	३३	निर्नामिकम्	१११७/२०
श्रीपार्श्वपादानत०	पार्श्वजिनस्तवनम्	८	जिनप्रभसूरि	२२
श्रीपार्श्व भावतः स्तोमि	"	९	"	१४

ध्रीशार्धयक्षपतिना० (जि ए २३) पार्श्वजिनस्तुति	८	मेघविजय	९
ध्रीपार्श्व ! विश्व०	३३	सूरप्रभ	१२
ध्राण्डरौबान्वत्र्यमौलि०	३२	जयशेखरसूरि	१६
धोप्रतिष्ठितनराय० (शी चै ७)	५	शीलरत्नसूरि	८
ध्रीभाग्नमिर्वेभावे०	४	निर्नामका	३३
ध्रामयम्प० (नवरसगर्भित)	७५	भुवनसुन्दरसूरि	१२
ध्रीमत्पार्श्व पयोद०	९	जिनवल्लभसूरि	३६
ध्रीमत्पार्श्वजिनश्वरस्य०	३	निर्नामकम्	१०
ध्रीमत्पार्श्व जिनन्द्र०	७	निर्नामकम्	१०
ध्रामस्तम्भन	*	चन्द्रशेखर	**
ध्रीमन्त मगधेषु गौर्वर०	२१	जिनप्रभसूरि	३।२२
ध्रीमन्तमहैत०	२५	जिनसुन्दरसूरि	३६
ध्रीमते वासुपूज्याय (न स्तु १२)	४	वप्पभट्टि	७।२८
ध्रीमद्गौर्वाण्यक०	७७	निर्नामकम्	१८
ध्रीमदेवेन्द्रद्वन्दा०	८	निर्नामकम्	१४
ध्रीमदसम्पन्नवाड	९	रत्नस्यारगणि	१४
ध्रीमद्गुणादिजिन०	१०	निर्नामकम्	१४
ध्रीमद्देवतपश्चिप्यान०	१०		१४

श्रीमल्लसज्ज्ञान० (हि १३)

श्रीमल्लिन्मप्रत०

श्रीमल्लिनाथ ! समय० (जि स्तु १९) मल्लिजिनस्तुति

श्रीमल्लिर्मल्लिनाथोद० (ऋ वै १९)

श्रीमद्वीर ! ०

श्रीमन् धर्म ! अय०

श्रीमन्नामिकुलादित्य०

श्रीमन्नाणिकयदेव !

श्रीमद्वेदीतुजन्मान

श्रीमद्वीर०

श्रीमानाद्यजिन श्रिय

श्रीमान् पार्श्वप्रभु०

श्रीमान् शान्तिजिन

श्रीदेवेन्द्रेन्द्रमौलि

श्रीपार्श्व भावत स्तोमि०

श्रीपार्श्व धेयसे भूयाद्

श्रीरिवताचलशिरो०

श्रीवर्द्धमानगुण०

विमलजिनस्तवनम्

कल्याणकस्तुति

महावीरस्तवन (३२ दलकमल)

साधारणजिनस्तव (सावच्चरि)

सर्वजिननभस्सर

कुलपावमण्डनयुगादिजिनस्तवनम्

आदिजिनस्तवनम्

चन्द्रप्रभस्तवनम्

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्

महीशानस्थपार्श्वस्तवनम्

शान्तिनाथस्तवनम् (६ भाषा)

परागशब्दनिबद्ध साधारणस्तवनम्

श्रीपार्श्वनाथस्तवनम्

श्रीपार्श्वजिनस्तवनम्

नेमिनाथस्तवनम्

वर्द्धमानस्तवनम्

हेमविजय

सोमसुन्दरसूरि

मेघविजय

ऋषिवर्द्धन

सोमतिलकसूरि

सोमप्रभाचार्य

निर्नामक

भुवनसुन्दरसूरि

विजयविजय

हरिचन्द्र

जिनसुन्दरसूरि

रत्नहोखरसूरिशिष्य

सोमसुन्दरसूरि

लक्ष्मीकलोल

जिनप्रभसूरि

जिनप्रभसूरि

निर्नामकम्

गुणसागर०

श्रीवर्द्धमानपरि०	वर्द्धमानजिनस्तवनम्	१३	जिनप्रभसूरि	२२
श्रीवर्द्धमान ! भगवान्०	”	११	रविसागर	१४
श्रीवर्द्धमानमनघ० (अ ९)	सुरासुरविज्ञप्तिरूपवीरस्तव	९	सोमसुन्दरसूरि	३६
श्रीवर्द्धमान सुरव०	वर्द्धमानजिनस्तवनम्	९	जिनप्रभसूरि	२२
श्रीवर्द्धमानशिष्याप्रणि०	गौतमस्वामिस्तुति (सावचूरि)	१०	निर्नामका	१४
श्रीवर्द्धमान ह्यभि०	महावीरस्तवनम् (छत्रबद्ध)	१५	धर्मसुन्दर	१४
श्रीवर्द्धमानाजित०	पट्टसन्धाना स्तुति (सटीका)	१	विजयदानसूरिशिष्य	६
श्रीवर्द्धमानात्०	वर्द्धमानजिनस्तुति	१	निर्नामका	१२
श्रीवसुभूतितनू०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	११	ब्रह्मर्षि	१०
श्रीबामेय विपु०	पार्श्वनाथस्तवनम्	१३	लक्ष्मीसागरसूरि	१४
श्रीविजयदेवसूरीश०	विजयप्रभसूरिस्वाध्याय	७	यशोवि०	२
श्रीविमलगिरेस्तीर्था०	गिरनारकल्प	२३	भारती	१४
श्रीवीतराग ! विगत०	साधारणजिनस्तव (यमकमय)	९	सोमप्रभाचार्य	१३
श्रीवीतराग ! भगवन् !	पुद्गलश्रव्या(साधारणजिन)स्तवनम्	११	निर्नामकम्	३६
श्रीराक्षभरपुरवर०	पार्श्वजिनस्तवनम् (सटीक)	१०	पार्श्वचन्द्र	१०
श्रीशत्रुघ्नयमुख्यतीर्थ०	शत्रुघ्नयादितीर्थस्तुति	४	निर्नामका	१९
श्रीशत्रु०जयशैलभासुर०	शत्रुघ्नस्तवनम्	२१	सुवनसुन्दरसूरि	१४
श्रीशत्रुघ्नयशैरगत०	सुन्दरीकगणभरस्तवनम्	११	लक्ष्मीसागरसूरि	२६

श्रीशानुष्यदोलेशः	शानुष्यमण्डनयुगादिजिनस्तवनम्	३२	पुण्यरत्न	१४
श्रीशान्तिनाथो भगवान्	श्रीशान्तिजिनस्तवनम्	२०	जिनप्रभसूरि	२४
श्रीशान्तिमङ्गि समवापः	शान्तिभक्ताभारम्	४५	लक्ष्मीविमल	५
श्रीशान्तिविदधातुः	शान्तिजिनस्तुति	४	वत्याणसागर	१८
श्रीशान्ते ! वृत्तमीशान्ते ! (ऋ चै १६)	शान्तिजिनचैत्यवन्दनम्	११	ऋषिवर्द्धन	१८
श्रीशौवेयममेयः	नेमिजिनस्तवनम् (सर्वतोभद्र)	१३	महीसागरोपाध्याय	१४
श्रीशौवेय द्वादशः	ज्ञानपद्ममीस्तवनम्	२४	सोमतिलकसूरि	१३
श्रीशौवेयं शिवश्री	नेमिजिनस्तवन (विबिधछन्दोमय)	४५	सोमतिलकसूरि	१४
श्रीश्रीपुराभिधः	अन्तरीक्षपार्श्वस्तवनम्	१६	श्रीजिनपतिसूरि	१४
श्रीसङ्घवरसाकरः	रणपुरस्थयुगादिजिनस्तव (भोज्यादि)	११	जिनसागर	१४
श्रीसम्भवविभो ! (ऋ चै ३)	सम्भवजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्द्धन	१८
श्रीसम्भव सम्भवः (हे ३)	सम्भवजिनस्तवनम्	५	हेमविजय	१२
श्रीसर्वश ज्योतीरूपः	पार्श्वजिनस्तुति	४	निर्नामका	२८
श्रीसर्वज्ञ ! समग्रः	सीमन्धरजिनस्तवनम्	२७	जिनहर्षगणि.	१४
श्रीसवरशोणिपते (हे ४)	अभिनन्दनजिनस्तवनम्	५	हेमविजय	१२
श्रीसिद्धचक्रस्य पटे तृतीये	सिद्धचक्रतृतीयपदस्तुति	४	निर्नामका	१८
श्रीसिद्धचक्रस्य मनोऽभिः	” षष्ठपदस्तुति	४	”	१८
श्रीसिद्धाचलः	ऋषभस्तवनम्	१३	ललितकीर्तिशिष्य	१२

श्रीसिद्धार्थकुशाम्बर०	वीरजिनस्तवनम्	९	विनयविजय	१
श्रीसिद्धार्थनेन्द्र०	वीरस्तोत्रम् (पद्मकल्याणवरूपम्)	१२	सोमतिलकसूरि	३१२
श्रीसिद्धार्थनेन्द्रवशश्मला०	वीरनिर्वाणकल्याणवस्तव	१९	जिनप्रभसूरि	३१२
श्रीसिद्धसेनवृ० (नि स्तु १४)	अनन्तजिनस्तुति	४	निर्नामिका	१८
श्रीसुम्रा । आञ्जि (हे २०)	मुनिसुप्रतजिनस्तवनम्	५	हेमविजय	१२
श्रीसेनोत्तटिनीतटे०	स्तम्भनपार्थचैत्यबन्दनम्	२	निर्नामकम्	१८
श्रीतोषारक०	सोपारकजिनस्तवनम् (विविधच्छन्द)	३२	निर्नामकम्	१२
श्रीसोपारकपत्तना०	ऋषभजिनस्तुति	४	"	१२
श्रीस्तम्भने पार्थजिन	स्तम्भनकपार्थनाथस्तवनम्	११	जिनसोमसूरि	१४
श्रीहृत्कुलहीराकर	नेमिजिनस्तवनम् (क्वियागुप्तम्)	२०	जिनप्रभसूरि	२२
धुत्वा भद्राय०	आत्मनिन्दारूढम्	१०	जिनप्रभसूरि	२५
धेयसां पद०	युगादिदेवस्तवनम्	६	निर्नामकम्	१४१२४
धेय शाल राह शाली	वर्द्धमानजिनस्तव (निर्वर्ण्य सटीक)	८	सूरचन्द्र	३५
धेय धिये प्राप विमुच्य०	वीर (१३ क्वियास्यानगर्भे) स्तवनम्	३२	विनयविजयोपा०	१
धेय धियो मङ्गल०	रत्नावरपद्मविशतिका (सटीका)	२५	रत्नाकरसूरि	३३
धेय धियो मङ्गल० (पादपूर्ति)	पार्थजिनस्तुति	४	निर्नामका	३६
धय धीनो नमो०	अर्जुनमण्डनयुग्पदिजिनस्तवनम्	२५	सद्भीत्यप्रभसूरि	१४
धय धीनो निपान०	वीरपार्थजनरत्नमम्	१९	सहजप्रपञ्चनगभि	१२

श्रेयाःश्री श्रेणये० ऋ. चै. ११)	श्रेयांसजिनचैत्यवन्दनम्	११	ऋषिवह्नयः	१८
श्रेयःश्रेणिनिदानं०	अर्धुदालद्वारऋषभदेवस्तवनम्	२५	मुनिसुन्दरसूरिः	३६
श्रेयांसनाथं प्रणमामि(क.स्तु.११)	श्रेयांसजिनस्तुतिः	४	वज्र्याणसागरसूरिः	१८
श्रेयांसवसिा जननी	विहरमाणजिनपञ्चजल्पस्तवनम्	३३	आनन्दविमलसूरिः	१४
श्रेयांस ! सर्वविवमस्त्रि०(जि.स्तु.११)	श्रेयांसजिनस्तुतिः	४	मेरुविजयः	९
श्रेयांसि विभ्राणयितार०	साधारणजिनस्तुतिः	६	जिनसुन्दरसूरिः	३६
श्रेयोऽभितृद्धि विजया०	जीराउलापार्थस्तवनम्	३४	भुवनसुन्दरसूरिः	१४
श्रेयो वधानं कनला०	पार्थजिनस्तवनम् (ससार० पादपूर्तिः)	१७	निर्नामकम्	३६
श्रेयोमये ही	फलवर्द्धिपार्थस्तोत्रम् (सटीकं)	७	सूरचन्द्रः	३५
श्रेयोमूलाजुहुला (शी. चै. १४)	वीरजिनचैत्यवन्दनम्	५	शीलरत्नसूरिः	८
श्रेयोलातापल्लवनैक०	ऋषभस्तवः	७	जिनसुन्दरसूरिः	३६
श्रेयोचक्ष्मीराज० (शी. चै. ११)	श्रेयांसजिनचैत्यवन्दनम्	५	शीलरत्नसूरिः	८
श्रीस्तम्भनं पार्थजिनं	रतम्भनपार्थस्तवनम्	११	लक्ष्मीसागरप्रदिष्यः	जिनसोमसूरिः १४

स. १११

सकलकमलदल	ऋषभजिनस्तवनम् (प्रथमस्वरमयम्)	६	चतुरविजयः	१२
सकलकुशलवल्ली०	शान्तिजिनस्तुतिः (पादपूर्तिः)	४	निर्नामक	३६
सकलदेवगणेश्वर०	शान्तिनाथस्तोत्रम्	१३	कुशालसागरः	२२
सकलदेवमानव०	परमेश्विस्तवनम्	७	रामचन्द्रः	१०

सकल शैतघटान० (सो, १४)

सकलानिनिशय०

सकलभयकषण

सकलमहद०

सकलमहल

सकलमहलशुद्धि

सकलमहलशुद्धि

सकलमहलमल०

सकलमहलमलमलदे०

सकलमहल

सकलमहलमलमलमल०

सकलमहलमलमलमल० (क्ष वै २)

सकलमहलमल०

सकलमहलमल० (सा १)

सकलमहलमल०

सकलमहलमलमल०

सकलमहलमलमल०

सकलमहलमलमलमल० (सा १२)

अनन्तजिनस्तुति

चतुर्विंशतिजिनस्तव

गोदीपार्थप्रभुस्तवनम्

शीतलजिनस्तवनम्

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्

सारस्वतीस्तव

पार्थजिनस्तवनम्

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्

द्वितीयास्तुति

सिद्धाचलमण्डनरूपमस्तवनम्

अजितशान्तिस्तव (सावचूरि)

अजितजिनबैत्यवन्दनम्

जिनस्तुतिपद्याशिका

साधारणजिनस्तव

नर्मिजिनस्तुति

ऋषभवीरस्तवनम्

सकलार्ह०

साधारणजिनस्तव

४ सोमभन्सुनि ३।२३।२८।३।१।३२

२५ सोमसुन्दरसूरि १४

६ विद्यासागरसूरि १८

५ निर्णामकम् १०

२७ देवतलसूरि १२

११ निर्णामक ५

६ निर्णामकम् १०

७ आनन्दचन्द्र १०

४ निर्णामका १८

७ जयचन्द्रगणि १०

१७ जयशेखरसूरि १४

३ क्षमाकल्याण २८

५३ महिमेव ३१

१६ रामचन्द्रसूरि १३

४ निर्णामका १८

३९ सकलचन्द्रोपाध्याय २३

२८ हेमचन्द्राचार्य १५

१६ रामचन्द्रसूरि १२

अनन्तस्तोत्रसन्दोहे ।

समुद्रसद्गण्डिपुरा०	११	१८	ऋषिवर्द्धनः
समुद्रसान्मन्त्रि० (शी. चं. १९)	५	८	शीलरत्नसूरिः
सम्पूर्णरीतयुति०	५	५	दानविजय
सम्मो नमिऊण जिणे०	२६	१३	जिनवल्लभसूरिः
साम्यग्वस्तुप्रत्यय०	९	१०	रामचन्द्रः
सद्यत्वादिवाद्दिजलहर०	१२	२२	जिनप्रभसूरि
सरति सरति चेत	११	१३	नरचन्द्रसूरिः
सरभरादृत्यत्०	१०	१३	धनपालकविः
सरस्वति नमस्यामि०	७	३०	निर्नामकम्
सर्वशरावोभरराज०	८	३६	जिनसुन्दरसूरिः
सर्वाभिमुख्यतो नाथ (वी. ३)	१५	२६	हेमचन्द्राचार्यः
सशरजिएसु जहा०	४०	१३	धर्मद्योयसूरिः
सेशारदावानल०	४	३३	हरिभद्रसूरिः
सशारसार शैथनी०	८	१३	अमरचन्द्रसूरिः
सशारेऽस्मिन्० (श. चं. १३)	३	२८	क्षमाकल्याणः
सहसा महसा सहसा०	४	३५	निर्नामका
सा सर्वदा पुण्यतमा०	४	१८	निर्नामका
शार्वाङ्ग शार्वाङ्ग (यु० ७)	८	३६	सोमसुन्दरसूरिः

सुमते सुमते०	सुमतिजिनस्तुति	४	निर्नामका	१२
सुमतेऽसुमता० (ऋ, चै ५)	सुमतिजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्धन	१८
सुरअसुरखरसहिय	जिनस्तोत्रम् (अभाणगर्भित)	३३	निर्नामकम्	१३
सुरकिग्ररनाग०	चतुर्विंशतिजिनचैत्यवदनम्	५	निर्नामकम्	१८
सुरदानवमर्त्य०	पार्श्वजिनाष्टकम्	१०	उत्तमसागरशिष्य	१२
सुरासुराधिनाथ० (जि स्तु २२)	नेमिजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८
सुरासुराधीश्वरल०	ऋषभजिनस्तवनम् (९ रसमय)	११	शुणसमृद्ध	१४
सुरासुराधीश्वर०	जीरायलीपार्श्वस्तवनम्	८	निर्नामकम्	१०
सुरासुरेन्द्रो निस्तन्द्रो० (अ २)	साधारणजिनस्तव	८	सोमसुन्दरसुरि	३६
सुरासुरैवंन्दित०	महावीरजिनस्तवनम्	२४	निर्नामकम्	१४
सुरास्तु सम्मील्य	समवसरणस्तुति	४	निर्नामका	१८
सुलभमरिशताना	अनङ्गदुर्जयाष्टकम्	८	विनयचन्द्र	५
सुवर्णवर्णं लयमव्य०	श्रीमायाजीजस्तोत्रम्	१६	महोदयविजय	१४
सुवर्णवर्णो हरिण० (क्ष चै ५)	सुमतिजिनचैत्यवन्दनम्	३	क्षमाकल्याण	२८
सुविधिनाथजिन	सुविधिजिनस्तवनम्	६	वत्याणसागरसुरि	२२
सुविधिरवधिरेन०	सुविधिजिनस्तुति	४	निर्नामका	२८
सुदृगुते सुदृगुत	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२६	निर्नामकम्	१४
सुयेंद्र सविमानो० (अ ८)	सूर्यन्दुवल्लभस्तुतिरूप वोरस्तव	९	सोमसुन्दरसुरि	३६

सुमते सुमते०	सुमतिजिनस्तुति	४	निर्नामका	१२
सुमतेऽसुमता० (ऋ, चै ५)	सुमतिजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्धन	१८
सुरअसुरस्वरमहिष	जिनस्तोत्रम् (आभाणगर्भित)	३३	निर्नामकम्	१३
सुरकिन्नरनाग०	चतुर्विंशतिजिनचैत्यवदनम्	५	निर्नामकम्	१८
सुरदानवमर्त्य०	पार्श्वजिनाष्टकम्	१०	उत्तमसागरशिष्य	१२
सुरासुराधिनाथ० (जि स्तु २२)	नेमिजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८
सुरासुराधीश्वरत्न०	ऋषभजिनस्तवनम् (९ रसमय)	११	गुणसमृद्ध	१४
सुरासुराधीश्वर०	जीरापल्लीपार्श्वस्तवनम्	८	निर्नामकम्	१०
सुरासुरेन्द्रो निस्तन्द्रो० (अ १)	साधारणजिनस्तव	८	सोमसुन्दरसूरि	३६
सुरासुरैर्वन्दित०	महावीरजिनस्तवनम्	२४	निर्नामकम्	१४
सुरास्तु सम्मील्य	समवसरणस्तुति	४	निर्नामका	१८
सुलभभरिशताना	अमङ्गदुर्जयाष्टकम्	८	विनयचन्द्र	५
सुवर्णवर्ण कयमध्य०	भ्रीमायावीजस्तोत्रम्	१६	महोदयविजय	१४
सुवर्णवर्णो हरिणा० (क्ष चै ५)	सुमतिजिनचैत्यवन्दनम्	३	क्षमाकल्याण	२८
सुविधिनाथजिन	सुविधिजिनस्तवनम्	६	वस्थाणसागरसूरि	२२
सुविधिरवधिरेन०	सुविधिजिनस्तुति	४	निर्नामका	२८
सुरगुप्ते सुरगुप्ते	चतुर्विंशतिभिनस्तवनम्	२६	निर्नामकम्	१४
सुर्येन्दु सविमानो० (अ ८)	सुर्येन्दुसुन्दरस्तुतिरप चोरस्तव	९	सोमसुन्दरसूरि	३६

स्व-परिशिष्टम् ।
मुनिचतुरविजयप्रणीता
छन्दोनामगमिता
श्रीवर्द्धमानषट्त्रिंशिका ।

श्रेयःश्रीनिलयं पयोधरधाराशुद्धविराट्छन्दश्चविम् ।
छन्दोभिर्विविधैर्जिनेश्वरं श्रीवीरं स्तुतिगोचरं नये ॥१॥
चम्पकमाला तेऽतिविशाला मुक्तिवधूटीसङ्गमशाला ।
कण्ठतटस्था हे जिन ! वर्या पर्यदि हर्ष कस्य न कुर्यात् ? ॥२॥
पद्मोल्लासी सततमुदितो मार्गोन्मार्गप्रकटनपटुः ।
ध्वान्तवातं रविरिव रयाद् हंसीश ! त्वं भवितनुमताम् ॥३॥
विधीयमाने जननोत्सवे ते सुरैः पदाङ्गुष्ठहतोऽपि नाथ ! ।
उपेन्द्रवज्रायुधजातमीतिरिव क्षणं स्वर्णागिरिश्चकम्पे ॥४॥
स्याद्वादिदुर्वादिशतैरधृष्य तीर्थेश ! ते शासनमस्तदोपम् ।
मिथ्यात्वपृथ्वीधरघातनाय दीप्रेन्द्रवज्रायुधतां चिभर्ति ॥ ५ ॥
अनन्दसौगन्ध्यरसैकलीनो नानालताभ्रान्तिविस्त्रिचेताः ।
त्यक्तोर्पजातिभ्रमणः षडङ्गिस्त्वदङ्गिपद्मं श्रयते स्म देव ! ॥६॥

-
- १ शुद्धविराट् छन्दः, लक्षणं-मसौ जगौ शुद्धविराडिदं मतम् ।
२ चम्पकमाला-,, ,, चम्पकमाला चेद् भमसाद् गः ।
३ हसीच्छन्दः, लक्षणं-ह्रस्वा हसी भभनगयुता ।
४ उपेन्द्रवज्रा जतजा गुरु चेत् ।
५ स्यादिन्द्रवज्रा यदि तौ जयो गः ।
६ अनन्तरोदीरितलक्ष्मभाजौ पादौ यदीयावुपजातवस्ताः ।

स्वदत्त दुष्टत गर्हन् (वी. १७)	शसदद्याः प्रक्षयाः	८	हेमचन्द्राचार्यः	२६
स्वयभुग भुवो (सा. ८)	साधारणजिनस्तवः	१६	रामचन्द्रसूरिः	१३
स्वयमुता भूत	ऋषभजिनस्तवनम्	५	सामन्तभद्रः	१२
स्वर्णाष्टाप्रसहस्र	भोतमस्वामिस्तवनम्	१४	वज्रस्वामी (१)	१३, १८
स्व. धिये श्रीभर्तृन्तः	पद्मपरमेष्ठिमन्यस्तवनम्	५	जिनप्रभसूरिः	२३
स्व धेयसदरसीदह	वीरस्तवनम् (पद्मवर्धपरिहारकम्)	२६	”	२२
स्वस्तिश्री परिवेज्य	वीरजिनस्तोग्रम्	२८	विजयसागराभिः	१२
स्वस्तिश्रीगुरादान्	चतुर्विंशतिजिनस्तुति. (३४ अतिशय)	२८	सुम्भकज्ञानचन्द्र	१४
	गर्भिता			
स्वातन्त्र्यधीपविश्रय (सा. १६)	साधारणजिनस्तव	१६	रामचन्द्रसूरि	१३
स्वामिप्रमद	पार्श्वजिनस्तवनम्	१६	निर्नामकम्	१२
स्वामी भागिन्यदेव	भागिक्यस्वामीस्तवनम्	१८	कल्याणसागरसूरि.	२२
	ह. ६			
इन्दु महामोहतमो (ब. सु १७)	कुन्धुजिनस्तुतिः	४	वप्पभट्टि.	७, २८
इरन्तो शस्तवीम्यह (ऐ १८)	भरजिनस्तुतिः	४	यशोवि.	२
इर्यनतागुरनिर्जर	पार्श्वजिनस्तुतिः	४	निर्नामका	२८
द्विमगिरितनयेरा	शान्तिजिनस्तुतिः	९	मल्लकुचन्द्रः	१०
हृदयचमलमये (नि. सु १)	सुविधिजिनस्तुति.	४	निर्नामका	१८
हीनक्षतोदरागर्भदे	गर्भस्तोग्रम्	१७	निर्नामकम्	१४

स्याद्वादिनी सकलभाववन्धुरा तिर्यङ्मनुष्यसुरवोधनक्षमा ।
 वाणी तवेश ! हरतेऽङ्गिरसस्यानायोजनं सुललितैर्धमागधी ॥१५॥
 स्रग्विणी मण्डली देव ! देवासुराग्रेसराणां नमन्मौलिरिद्धादरा ।
 प्रोल्लसद्भूषणोद्भासितस्वर्धरा पादपङ्क्तिऽलुठत् तेऽखिला भासुरा ॥१६॥
 भवारण्यसञ्चारिणामङ्गभाजां भवन्नाममन्त्रस्पृत्तो तत्पराणाम् ।
 त्रिलोकीश ! नेतर्धनाहोभुजङ्गप्रयातं कदाचिन्न ही भीतये स्यात् ॥१७॥
 नरेन्द्रवंशस्यमुदारचेतसं विधूतदोषं च समस्तलक्षणम् ।
 भवन्तमासाद्य शिवाङ्गना पतिं मत्तान्तरीयान् स्पृहयत्यपीश ! नो ॥१८॥
 जिनसूर ! भवोर्जितगाढतमो दलयन् प्रतिबोधितमन्यकजः ।
 नृसुरेन्द्रनतोऽट ककुब्बविदितः प्रकटोकृतमोक्षपथो हृदि मे ॥ १९ ॥
 द्रुतविलम्बितमन्थरयानया चकितया सुरदानवयोपिता ।
 जिनपते ! त्वमशंसि जितस्मरः सुरगिरौ जननस्नपनक्षणे ॥ २० ॥
 प्रमिताक्षरापि जिन ! ते त्रिपदी लघुरप्यहो प्रवरबीजसमा ।
 समपीफलद् गणभृदात्मवने परितृप्तिभाग् जगद्भृदस्विलम् ॥२१॥
 विष्णुं परिभ्रम्य विपिण्णचेतसः स्थानान्तराभावत एव सद्गुणाः ।
 सिद्धार्थ ! सिद्धार्थशुभाभिधानकपृथ्वीन्द्रवंशाभरण ! स्थितास्तवधि ॥२२॥

१ श्रेया युषैर्न ललिता तभौ जरो ।

२ रैक्षतुर्भिर्युता स्रग्विणी सम्मता ।

३ भुजङ्गप्रयात भवेद् यैधतुभिः ।

४ जतो नु वशस्यमुदीरितं जरो ।

५ इह तोटकमम्बुधिर्बः प्रयितम् ।

६ द्रुतविलम्बितमाह नभो भरो ।

७ प्रमिताक्षरा सजससैरुदिता ।

८ स्यादिन्द्रवशा ततर्जरसयुनैः ।

ये भक्त्यात्तभ्रमरेविलसितास्त्वत्पादाब्जे जिनप ! भविजनाः ।
 तेषां कण्ठे विकिरति सल्यं मुक्तिखी स्रक् प्रमुदितहृदया ॥७॥
 उत्फुल्लस्रक्शालिनी ते जिनेन्द्र ! मूर्तिस्तमस्वर्णरोचिर्वरेण्या ।
 नक्षत्रालीभागिव स्वर्गिरैलो हर्षोत्कर्षायाहहासङ्गिनोऽपि ॥८॥
 देव ! तेऽध्वनि जनप्रतिषोधप्रस्थितस्य तरवोऽपि नदन्ति ।
 भङ्गकोकिलमयूरनिनादै स्वागंतानि विहितप्रणिपाताः ॥९॥
 चक्रिकेशवसुरासुरेशितुस्तं श्रियोऽपरिमिताश्च वृण्वते ।
 वाजिधारणरथोद्धतं द्रुतं देव ! योऽर्चति तव क्रमान्बुजम् ॥१०॥
 बाधगणेन सुकोमलकण्ट्यो जातमुदो धक्केधोकृतिपूर्वम् ।
 जन्ममहे जिन ! देवबधूद्योऽकार्पुलं तव सदगुणगानम् ॥११॥
 मदनकपायभवार्तिविस्त्रिज्ञैस्तव पदतामरसं भविजोवैः ।
 त्रिभुवनपूज्य ! नितान्तमुदारं हृदि निदधे सल्यं जिन ! शान्त्यै ॥१२॥
 शिवललनाया भविकविवाह इव वरमाला ह्यतिरमणीया ।
 विलयति कण्ठे कुसुमविचित्रा चरमजिन ! स्रक् सुरनिहिता ते ॥१३॥
 भक्तिभेरग प्रमुदितहृदया 'ऽध्याहतवृत्त्या सततमनुदिनम् ।
 सदगुणराजो भवदवदवधुं गायति नेतस्तव मुरललना ॥ १४ ॥

१ म्मो न्नी गः स्याद् भ्रमरेविलसिता ।

२ शालिन्युष्मा म्मो नगौ गोऽन्वितोवैः ।

३ स्वागतेति रनभाद् गुरुदुग्मम् ।

४ रामराविह रथाद्धता त्यो ।

५ दोषकृत्तमिद नमभाद् गोः ।

६ तदकथि तानसं नजर्जयः ।

७ नयनयुष्मा उरुनविचित्रा ।

८ चेद् भर्तनं सो भवति च ललना ।

तव जननक्षणे सुरगिरौ विशुद्धभावैः

स्वयमपि तैरधीश ! विबुधैरवापि शुद्धिः ॥ २८ ॥

प्रयाति भवति प्रभो ! सुरमवाद् विदेहोदरं

नितान्तमभितः श्रियो बृधिरऽयि पृथ्वीपतेः ।

व्यधत्त जिन ! वर्द्धमान इति तेऽभिधां ते न स

ह्यतुच्छतरमुन्महोत्सवविधिं विधायामलम् ॥ २९ ॥

विशुद्धे सिद्धार्थक्षितिपतिकुलेऽपाकृततमा

विराजिष्णुर्भासोदयशिखरिणीवेश ! तरणिः ।

तिरस्कुर्वन् दोषाकरमुदयभागास्ततमहा—

जगच्चक्षुर्वार ! त्रिभुवनगतार्थान् प्रकटयन् ॥ ३० ॥

अमरहरिणीनेत्रा देव ! स्फुरन्मणिकाञ्चना—

भरणरुचिरा चेतो जहे न ते स्वकटाक्षितैः ।

प्रलयपवनैः क्षुब्धाशेषक्षमाम्बुधिमूधरै—

खिदशशिखरिप्रस्थः क्षोभं प्रयाति कदापि किम्? ॥ ३१ ॥

आधिव्याधिव्यथितहृदया विस्मृतस्वस्वभावा

मॅन्दाक्रान्ता भविजनततिः पापकर्माभयेन ।

नानादोषप्रशमनकृता दायिना पुण्यपुष्टिं

शान्तिं भेजे जिनवर ! भवन्नाममन्त्रौपधेन ॥ ३२ ॥

१ जसौ जसयला वसुप्रहवतिष्ठ पृथ्वी गुरुः ।

२ रवं रुद्रैश्छिन्ना यमनसभला यः शिखरिणी ।

३ रसयुगहयैर्मर्षो स्त्रो गो यदा हरिणी तदा ।

४ मन्दाक्रान्ता मभनततगा यो यतिर्वेदपद्भिः ।

पद्मोदयेन कुवलयप्रबोधकृत् शान्ता विचित्रमनुदिन प्रदोषहृत् ।
 मूर्तिर्जिनेश्वर ! तव दोषप्रभावती चण्डघुतेरिव हस्ते तमो घृणि ॥२३॥
 सद्वोधा निखिलजनप्रहर्षिणीश ! वाणी वर्ण्यनयसुधाप्रवर्षिणी ते ।
 माहात्म्याच्छिबल्लनोपकर्षिणी न श दिश्यादपरमतैरर्धर्षणीया ॥२४॥
 सद्वृत्तपुच्छलतिका नयकेशराद्या दानादिधर्मचतुरस्रिमेयशक्तिः ।
 मिथ्यात्वदुर्धरकरो द्रमदापहारे सिंहोद्धृता विजयते जिन ! भारती ते ॥२५॥

अमलकमलमालामालिनी ते जिनेन्द्र !

त्रिभुवनजनचेतोहारिणी ध्वस्तदोषा ।

जयति विजितरागद्वेषमोहप्रपञ्चा

सकलसुखनिदान मूर्तिरुत्फुल्लनेत्रा

॥ २६ ॥

कामक्रीडासक्तोऽप्युद्य पापव्यापस्ते भक्त्या-

अप्रत्याप्यानो राज्यश्रीभुक् श्रद्धाशाली सञ्चेता ।

तीर्थेशव नामाऽद्यन्नात् त्रैलोक्यार्च्यं सद्विम्बि-

सारो भूप श्रीसिद्धार्थक्षमाभुग्वशाकाशार्क ! ॥ २७ ॥

सुरपतिर्वाणिनीकुचरमापहारिकुम्भै

रूपनमकारि येरमृतसागराम्बुपूर्णं ।

१ प्राश्निर्मता तमसजगै प्रभावती ।

२ मनो जी गच्छिदशयति प्रहर्षिणीयम् ।

३ सिंहोद्धृता भवति चेत् तमजा जगौ ग ।

४ ननमययुतेय मालिनी भोगिलोकै ।

५ कामक्रीडा पञ्च स्युर्मा यस्या वेदत्रिच्छेदा ।

६ नजभजरै सदा भवति वाणिनी गयुक्तै ।

चरम जिनपते ! हिमाशुप्रभोऽकुन्दरूप्याचल-

तुहिनशिखरिदिग्गजेन्द्रैश्वरक्षीरपाथोनिधोन् ।

त्रिदशवरवधूममूहै सदा गीयमान मुदा

त्रिभुवनचलये तवाद्यापयि स्पर्द्धते सद्यः ॥ ३३ ॥

नानाव्याधिगणो न चाब्धिरनलो न क्षुद्रदेवासुर-

त्रातो नोचमहीपतिर्न सबल प्रत्यर्थिसार्थोऽपि नो ।

भीयै स्यात्करिबलित न भविन शार्ङ्गलविक्रीडित

त्वन्नामामलमन्त्रसंस्मृतिकृतो देवार्य ! हे चेतसि ॥ ३४ ॥

विश्वेऽस्मिन् पुत्रपिण्डानसुप्त शतगो नार्यस्त्रिशल्या

नान्या त्वाद्दक्षमन्य तनयमजनयत् काचित् भुवर्दना ।

आगा सर्वा समन्ताद् दधति च सतत भानि प्रतिहत्त-

ध्वान्त प्राच्येन सूते जिन ! जनमहित भासामधिपतिम् ॥ ३५ ॥

इत्थ ते त्रैशलेय ! स्तवनमविकल शृण्वताऽधीयतो वा

नानाच्छन्दोऽयवद्ध चतुरभविजनस्येदमग्नू त्रिसन्ध्यम् ।

देवी सिद्धायिकाख्या मृगपतिगमना स्रग्धरा नीलवर्णा

मातङ्गो यक्षराट् च द्विरदकृतगति स्यामरुग् रातु सौत्यम् ॥ ३६ ॥

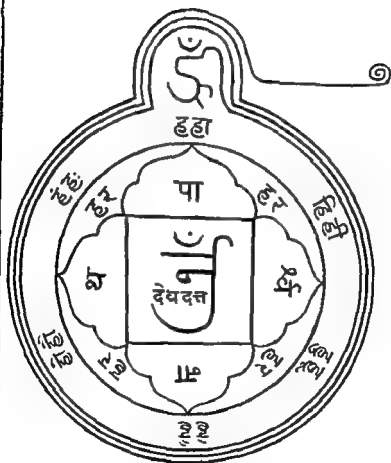
१ नवनिधिविरतिर्मेता रेधुभिश्च नान्या प्रसा ।

२ सूर्याश्वैर्मसजस्तता सगुरव शार्ङ्गलविक्रीडितम् ।

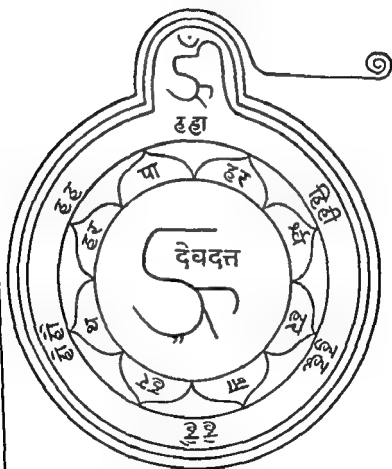
३ इया सप्ता अपङ्गभिर्मरमनययुता ग्लौ ग भुवर्दना ।

४ स्रग्धर्याना वरण त्रिभुनियतिपुता स्रग्धरा कीर्तितयम् ॥

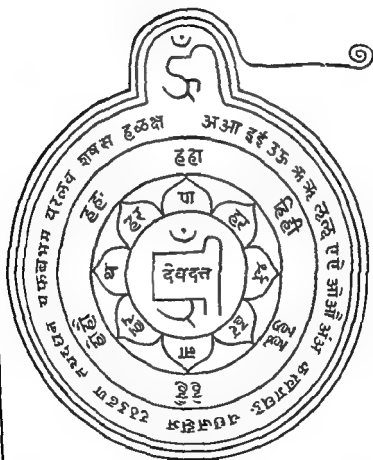
रामद्वयार्थं नाम प्रथमं यन्त्रम् ॥ १ ॥

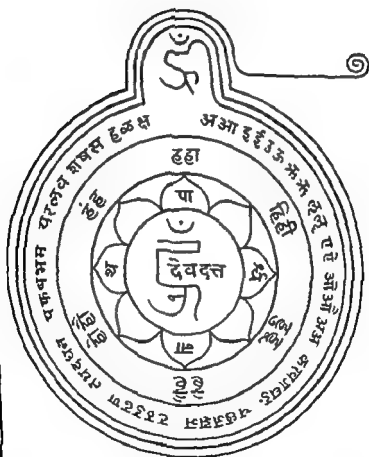
द्वितीयं यन्त्रमिदं सोभाग्यदायि ॥ २ ॥

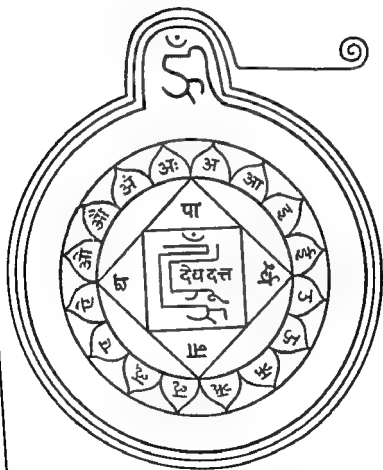
तृतीयं चन्मिदं लक्ष्मीवृद्धिकरम् ॥ ३ ॥

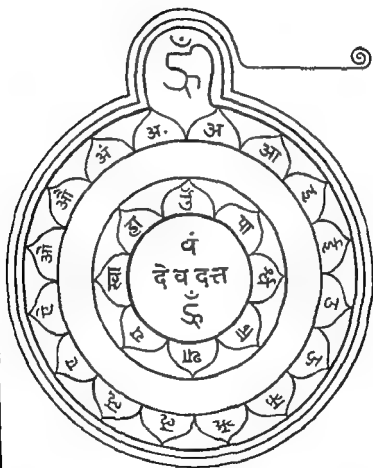
चतुर्थं यन्त्रमिदं भूतादिनिग्रहकरम् ॥ ४ ॥

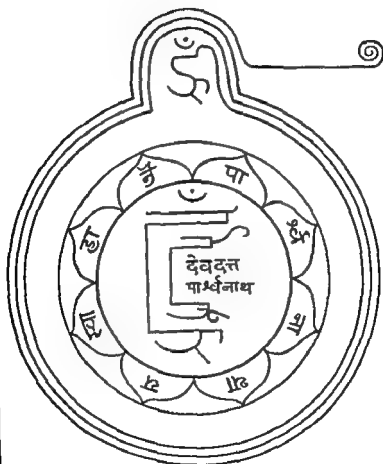
पञ्चमं यन्त्रमिदं सर्वज्वरहरम् ॥ ५ ॥

इदं शाकिनीनिग्रहकरं पठ्यं यन्त्रम् ॥ ६ ॥

इदं यन्त्रम् विपनिग्रहकरं सप्तमम् ॥ ७ ॥

ग-परिशिष्टम् ।
श्रीमद्रवाहुस्वामिप्रणीतं
उपसर्गहरस्तोत्रम् ।

उवसगहरं पासं पासं वंदामि कम्मघणमुक्कं ।

विसहरविसनिनासं मंगलकळाण आवासं ॥ १ ॥

श्रीचन्द्राचार्यकृता लघुवृत्तिः ।

श्रीपार्श्वनाथाय नमः ।

नमस्कृत्य परं ब्रह्म सर्वयोगिनमस्कृतम् ।

उपसर्गहरस्तोत्रं विवृणोमि समासतः ॥

‘उवसगहर’ इत्यादि,

उपसर्गहरं पार्श्व-पार्श्वयन पार्श्वनाथ च । भगवन्तं त्रिविशिष्टम् ?
कर्मपनमुक्तम्, मङ्गलकल्याणभावासम्, विपथरविपनिर्नाश च । इत्यक्ष-
रायः । वन्दे इति क्रियापदम् ।

अधुना वृद्धसम्प्रदायः—

प्रणवपीजगर्भे देवदत्तनामालिख्य बहिधनुर्दले पद्मे प्रत्येकं पार्श्व-
नाथ इत्येकैकमक्षरं दत्वा दत्ताग्रे हर हर इत्यक्षरद्वयं न्यसेत्, यागे हृद्वा
हि हो हु हू हे है हो हौ हं हः इत्यक्षरैः समंतो वेष्टयत् । ततस्त्रिगुण-
मायापीजनं वेष्टयत् । इत्येकं चन्द्रम् ॥ १ ॥

तथा चक्रगक्षरोदरे नामाक्षरं दत्वा शेषं पूर्यन्त्यन् न्यसेत् ।
जगत्पद्मभक्तर प्रयत्ने चन्द्रम् । सौभाग्यकरं द्वितीयं चन्द्रम् ॥ २ ॥

तथा मायापीजगर्भे नाम वृत्त्या बहिधनुर्दलेषु पार्श्वनाथ इत्य-
क्षराणि प्रत्येकं स्थापयत् । तद्वहिः हर हर इत्यक्षरैर्निरन्तरं पूर्यत् ।
यागे च दश इत्याद्यक्षराणि द्वादश दत्वा । ततोऽपि बहिः अक्षरादि-
क्षरापरान्तीमांश्चक्षरैर्वेष्टयत् । ततस्त्रिगुणमायापीजनं वेष्टयत् ।

इति लक्ष्मीवृद्धिर्हर्तृतीयम् ॥ ३ ॥

लघुवृत्तिः ।

तथा हुंकार नामगर्भं कृत्वा पूर्वोक्तरीत्या शेषं कार्यम् ।

भूतादिनिग्रहकर यन्त्र चतुर्थम् ॥ ४ ॥

तथा प्रथमं ततो देवदत्तस्ततः क्षु दत्वा पार्श्वनाथ, हर हर पूर्व-
वत् ततः वक्ररेण सवेष्ट्य बाधो षोडशस्वरसयुत षोडशदल पद्मं कृत्वा
ततस्त्रिगुणमायाबीजेन वेष्टयेत् ।

॥ इतिज्वरनिग्रहकरं पञ्चमं यन्त्रम् ॥ ५ ॥

तथा प्रथमं च ततो नाम हुँ दत्वा बहिरष्टदलेषु ॐपार्श्वनाथाय
स्वाहा इति दत्वा शेषं पूर्ववत् कार्यम्, ततस्त्रिगुणमायाबीजेन वेष्टयेत् ।

इति शाकिनीनिग्रहकर षष्ठं यन्त्रम् ॥ ६ ॥

तथा हुंकारगर्भं नाम कृत्वा बाह्ये हुंकारेण वेष्टयेत् ततोऽपि ॐ
पार्श्वनाथाय स्वाहा इत्यक्षरैर्वेष्टयेत् ततस्त्रिगुणमायाबीजेन वेष्टयेत् ॥

विषमविषमनिग्रहकर यन्त्र सप्तमम् ॥ ७ ॥

अभीषा सप्तानामपि यन्त्राणां कुङ्कुमगोरोचनाभ्यां भूर्यपत्रे स्वरूपं
लिखित्वा कुमारीकर्तितसूत्रेण सवेष्ट्य वामभुजधारणेन जगद्वाङ्मयलक्ष्मी-
वृद्धिभूतादिनिग्रहकरज्वरशाकिनीनिग्रहविषमविषमनिग्रहादि यन्त्रसङ्ख्य भवति ॥

ॐ ह्रीं श्रीं हर हर स्वाहा । प्रथमं दिनत्रयं त्रिसन्ध्यमष्टोत्तरदातं
जपत् पार्श्वनाथप्रभोरग्रे मन्त्रं सिद्धयति । सर्वयन्त्रेष्वयमेव पूजामन्त्रः ॥

ॐ गम्ब्यं त्रिदलमुद्रया प्राप्तीं मू मू मू हहा छिन्द छिन्द भिन्द भिन्द
विदारय विदारय कम्ब्यं वा वीं वू वू वू हहा ताडय ताडय प्ब्यं प्राप्तीं प्रू
प्रू प्रू प्रम हुं फुट् हम्ब्यं हा ह्रीं हूं हौं ह ह हहा. व य ज्वल ज्वल प्रज्वल
प्रज्वल ॐ नमो भगवते पार्श्वनाथाय चण्डकोधाय सप्तपङ्गाविभूषिताय हुं
क्षु सु सम्ब्यं वज्रासि त्रिदल धारय इदं भूतं हन हन दह दह पच पच त्रास
त्रास ख ख खहि खहि मन्त्रराजं आश्रयति स्वाहा । पार्श्वयक्षमन्त्रः ।

तथा ॐ गम्ब्यं रर रर हाहा औं मौं हौं धौं क्लौं क्लौं श्रौं श्रीं
पार्श्वयक्षिणि । ज्वल ज्वल प्रज्वल प्रज्वल दह दह पच पच इदं भूतं निर्धाटय धूमा-

द्वितीयगाथा—

विसहफुल्लिगमंतं कंठे धारेइ जो सया मणुजो ।

तस्स ग्गहरोगमारीदुट्टजरा जंति उवसामं ॥ २ ॥

लघुवृत्तिः ।

न्धकारिणि ! ज्वलनशिखे ! हु हु फुट् ३ मातृदूतिकासहिते । पार्श्वयक्षिणी
आज्ञापयति स्वाहा । पार्श्वयक्षिणीमन्त्रः ॥

इति मन्त्रद्वयमुपोषितेन प्रचुरयोगपूर्वं साध्यं भूततिथौ यावदष्टोत्तरशत
ततः सिद्धयति ॥

इति दोषनिग्रहः ॥

तथा ध्स्त्र्यं नामगर्भितं लिखित्वा बाह्ये ह्स्त्र्यं इत्यक्षरेण सर्वतो
वेष्टयेत् ततो बहिः षोडशस्वरैर्वेष्टयेत्, तद्वहिरष्टसु दलेषु क्स्त्र्यं स्त्र्यं
ह्स्त्र्यं क्स्त्र्यं क्ष्त्र्यं श्त्र्यं ध्स्त्र्यं क्स्त्र्यं इत्यक्षराणि देयानि । पुनरपि
बहिरष्टपत्रेषु ब्रह्माणी, कुमारी, इन्द्राणी, माहेश्वरी, वैष्णवी, वाराही, चामुण्डी
गणपतिनामानि प्रणवपूर्वाणि नमोऽन्तानि न्यस्यानि । तथा बाह्येषु च पूर्वो-
क्तयक्षयक्षिणीमन्त्राभ्यां वेष्टयेत् । तदुपरि ककारादिहपर्यन्तमातृकावर्णै-
र्वेष्टयेत् तद्बाह्ये मायाबीजेन त्रिधा वेष्टयेत् ।

इत्येवं यन्त्रम् ।

इदं यन्त्रं कुडुमगोरोचनया लिखितं ॐ कौ ह्रीं क्षीं क्लीं ब्लं द्रौं
द्रौं ज्वालाभालिनी नमः ॥ इत्यनेन मन्त्रेण अष्टोत्तरशतपुष्पैः पूजयेत् ।
सर्वविषमविपश्चुद्रोपद्रवनिर्नाशं विधत्ते ॥

॥ इति प्रथमगायामन्त्रयन्त्राणि ॥

‘ विसहफुल्लिग० ’ इत्यादि ।

यान्ति उपशमम् । के ? प्रहरोगमारीदुष्टज्वरादयः । यः किम् ?
यो विषहरफुल्लिगमन्त्रं कण्ठे धारयति । सदा मनुजस्तास्य इत्यक्षरायैः ।

लघुवृत्तिः ।

अधुना सम्प्रदाय —

प्रथमवृत्तबलयमध्ये हुकारनामसहित आत्त्रिय बहिरष्टदल पञ्च
 चालिष्य ॐ पार्श्वनाथाय ह्रीं नम इति दलसु अक्षराणि प्रत्येक न्यसेत्,
 प्रत्येक तद्वन्नाय चतुर्दलेषु ॐ ब्रह्मणे नम, ॐ धरणेन्द्राय नम, ॐ नागाय
 नम, ॐ पद्मावत्यै नम, लिखित्वा चाष्टौ षोडशभिः स्वरैरायेष्टय ततो ब-
 हिरष्टाम्बुजं कृत्वा ॐ ह्रीं श्रीं १ नमिऊण २ पास ३ विसहर ४ वसह
 ५ जिण ६ कुलिग ७ ह्रीं नम इति मन्त्रराजं न्यसेत् । पुनरष्टदलमालिष्य
 ॐ नमो अरिहताय ह्रीं नम, ॐ नमो सब्वसिद्धाय ह्रीं नम,
 ॐ नमो आयरियाय ह्रीं नम, ॐ नमो उवज्झायाय ह्रीं नम ।
 ॐ नमो लोए सब्वसाहूण ह्रीं नम, ॐ ज्ञानाय ह्रीं नम, ॐ दर्शनाय
 ह्रीं नम, ॐ चारित्र्याय ह्रीं नम, इति प्रतिदलं लिखित्वा ततः पुनरपि
 षोडशपत्राणि ॐ रोहिण्यै नम, ॐ प्रज्ञायै नम, ॐ वज्रभङ्गलायै नम,
 ॐ वज्राहुष्यै नम, ॐ अप्रतिचक्रायै नम, ॐ पुरुषदत्तायै नम, ॐ काल्यै नम,
 ॐ महाकाल्यै नम, ॐ गौर्यै नम, ॐ गान्धार्यै नम, ॐ सर्वाङ्गमहाज्वालायै
 नम, ॐ मानव्यै नम, ॐ वैद्य्यायै नम, ॐ अच्युप्तायै नम, ॐ मानस्यै
 नम, ॐ महामानस्यै नम, इति प्रतिदलं लिखेत् । ततोऽप्यष्टदलपञ्चे
 नागाधिपतिनामानि ततो बहिधत्तुर्विंशतिदलं लिखित्वा जिनजनन्यः सर्वा
 ॐकारपूर्वा नम पयन्ता, ॐ मरुदेव्यै नम इत्यादिरित्या नाम प्रत्येक
 सप्तार्यं लेख्याः । ततः पुनरपि षोडशदले पञ्चे दले दलं प्रत्येक ॐ इन्द्राय
 नम, ॐ जयायै नम ॐ अमये नम, ॐ अजितायै नम, ॐ यमाय
 नम, ॐ अपराजितायै नम, ॐ उभायै नम, ॐ वरुणाय नम, ॐ
 मोहायै नम, ॐ वायवे नम, ॐ वीरायै नम, ॐ कुबेराय नम,
 वेराय नम, ॐ नाराय्यै नम । ॐ ईशानाय नम । ॐ विष्वक्कायै
 नम, इति लिखेत् । ततो बहिरष्टसु पत्रेषु-ॐ आदित्याय नम, ॐ सोमाय
 नम, ॐ महाराय नम, ॐ चावन् राहवं केतवे नम इति प्रतिपत्रं न्यसेत् ।

लघुवृत्तिः ।

बहिश्च त्रिगुणमायाक्षरेण वेष्टय महेन्द्रमण्डलं चतुरस्रं वज्राङ्कितं लल-
क्षक्षि इत्यक्षरयुगलकलितं तन्मध्ये चक्रं स्थाप्यम्, इदं बृहच्चक्राभिधानं चक्रं
गुरुपरम्परागतं गुरुमुखाच्च ज्ञात्वा कुङ्कुमादिसुरभिद्रव्यैर्भूयै वा आलिख्य
बहिष्कस्य दक्षिणे पार्श्वयक्षप्रतिमाम्, वामे पार्श्वयक्षिणीप्रतिमामालिख्य
त्रिसन्ध्यं जात्यादि कुसुमैरभ्यर्च्य शौचरक्षापूर्वं सकलं कृत्वा नाशामन्यस्तद्वक्त्र-
द्वन्द्वः सदा ध्यायेत् सर्वसम्पदादि करोति । मूलमन्त्रश्च ध्येयः । स चायम् ।

ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं कौं श्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं नमः ।

अथवा—ॐ ह्रीं श्रीं अहं नमिज्ज इत्यादि वा मन्त्रद्वयं जपेत् ।

ॐ नमो भगवतो अरहतो पासस्स सिज्जउ मे भगवई महाविज्जा,
उग्गे उगजसे पासे पासे सुपासे पासमालिणी ठः ठः स्वाहा ।

एआए विज्जाए चउत्तेण साहणं, पासवाइस्स जम्मनक्खत्तं च जोइ-
अब्बं । अट्टत्तरसइस्सजावेण सिज्जइ । तथो एआए जविआए गमाइसु

धूयवलिकम्मं कायब्बं । मारिरोगभयं हरिक्कण सुइजंपयं करे । चंदसेणखमा-
समणवयणाओ चक्कोत्तीर्णा प्रस्तावात् कथिता ॥

॥ इति बृहच्चक्रविधिः ॥ प्रथमं देवकुलमिदम् ॥

अथुना द्वितीयं चिन्तामणिचक्रनामकमभिधीयते—

गुरुपदेशतः स्वमनीषिक्या प्रथमं धरणेन्द्रं धृतातपत्रं पार्श्वनाथप्रभु-
यिन्व स्थाप्य अधो ह्रींकारबीजं दत्त्वा बाह्ये चतुर्दलेषु पार्श्वनाथनाम्नः
एकैकमक्षरं दापयेत् । तद्बृहद्विष्टकोणदलेषु आलिख्य ॐ क्लृप्त्यै ब्रह्मणे
नमः । ॐ क्लृप्त्यै धरणेन्द्राय नमः, ॐ क्लृप्त्यै नागाय नमः ॐ क्लृप्त्यै पद्मावतये
नमः, इति दिक्कोणेषु लिखेत् । बाह्ये ह्रीं ॐ हः देव । त्रायस त्रायस ॐ
ह्रीं ईवी ह स यः ३ क्षिप ॐ स्वाहा । ह्रीं क्षौ नमः । इति मन्त्रेण
वेष्टयेत् । ततः षोडशदलेषु कमलेषु षोडश स्वरान् संस्थाप्य ततः पुनरपि
कमलमष्टदलं कृत्वा दलेषु ॐ नमो अरिहंताणं ह्रीं नमः इत्यादीनि ॐ

लघुवृत्तिः ।

अधुना सम्प्रदायः—

प्रथमवृत्तवलयमध्ये हूँकारनामसहित आलित्य बहिरष्टदलं पद्म
 चालिष्य ॐ पार्श्वनाथाय हौं नमः इति दलेषु अक्षराणि प्रत्येक न्यसेत्,
 प्रत्येक तद्बाये चतुर्दलेषु ॐ ब्रह्मणे नमः, ॐ धरणेन्द्राय नमः, ॐ नागाय
 नमः, ॐ पद्मावत्यै नमः, लिखित्वा बाह्ये षोडशभिः स्वरैरावेष्टय ततो ब-
 हिरष्टाम्बुजं कृत्वा ॐ ह्रीं श्रीं १ नमिः २ पास ३ विसहर ४ वसह
 ५ जिण ६ फुलिण ७ ह्रीं नमः इति मन्त्रराजं न्यसेत् । पुनरष्टदलमालिष्य
 ॐ नमो अरिहताय हौं नमः, ॐ नमो सब्वसिद्धाय हौं नमः,
 ॐ नमो आयरियाय हौं नमः, ॐ नमो उवज्ज्ञाय हौं नमः ।
 ॐ नमो लोए सब्वसाहूणे हौं नमः, ॐ ज्ञानाय हौं नमः, ॐ दर्शनाय
 ह्रीं नमः, ॐ चारित्र्याय हौं नमः, इति प्रतिदलं लिखित्वा ततः पुनरपि
 षोडशपत्राणि ॐ रोहिण्यै नमः, ॐ ब्रह्मप्यै नमः, ॐ वज्रभृङ्गलायै नमः,
 ॐ वज्राङ्गुल्यै नमः, ॐ अप्रतिचमायै नमः, ॐ पुरुषदत्तायै नमः, ॐ काल्यै नमः,
 ॐ महाकाल्यै नमः, ॐ गौर्यै नमः, ॐ गान्धार्यै नमः, ॐ सर्वाङ्गमहाज्वालायै
 नमः, ॐ मानस्यै नमः, ॐ वैद्य्यायै नमः, ॐ अच्युप्तायै नमः, ॐ मानस्यै
 नमः, ॐ महामानस्यै नमः, इति प्रतिदलं लिखेत् । ततोऽप्यष्टदलपद्मे
 नागाधिपतिनामानि ततो बहिःशतविंशतिदलं लिखित्वा जिनजनन्यः सर्वाः
 ॐकारपूर्वाः नमःपर्यन्ताः, ॐ महदेव्यै नमः इत्यादिरीत्या नाम प्रत्येकं
 सप्तार्यं लेख्याः । ततः पुनरपि षोडशदले पद्मे दले दले प्रत्येकं ॐ इन्द्राय
 नमः, ॐ जयायै नमः ॐ अग्रेयै नमः, ॐ अजितायै नमः, ॐ यमाय
 नमः, ॐ अपराजितायै नमः, ॐ जभायै नमः, ॐ वरुणाय नमः, ॐ
 मोहायै नमः, ॐ वायवे नमः, ॐ वीरायै नमः, ॐ कुपेराय नमः,
 वेराय नमः, ॐ नारायै नमः । ॐ ईशानाय नमः । ॐ विजयायै
 नमः, इति लिखेत् । ततो बहिरष्टमु पत्रेषु—ॐ आदित्याय नमः, ॐ सोमाय
 नमः, ॐ मङ्गलाय नमः, ॐ यावत् राहवे केतवे नमः इति प्रतिपत्रं न्यसेत् ।

लघुवृत्ति ।

वहिध त्रिगुणमायाक्षरेण चैष्टय महेन्द्रमण्डल चतुरस्र वज्राङ्कित लल-
क्षक्षि इत्यक्षरयुगलकलित तन्मध्ये चक्र स्थाप्यम्, इदं बृहचक्राभिधानं चक्र
गुरुपरम्परागतं गुरुमुखाच्च ज्ञात्वा कुङ्कुमादिसुरभिद्रव्यैर्भूयै वा आलिख्य
बहिधकस्य दक्षिणे पार्श्वयक्षप्रतिमाम्, वामे पार्श्वयक्षिणीप्रतिमामालिख्य
त्रिसन्ध्यं जात्यादिकुसुमैरभ्यर्च्य शौचरसापूर्वं सकल कृत्वा नाशाग्रन्यस्तदङ्क-
द्वन्द्वं सदा ध्यायेत् सर्वसम्पदादि करोति । मूलमन्त्रश्च ध्येयः । स चायम् ।
ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं क्रौं थ्रौं ख्लौं एलीं ह्रीं नमः ।

अथवा—ॐ ह्रीं श्रीं अहं नमिज्ज इत्यादि वा मन्त्रद्वयं जपेत् ।

ॐ नमो भगवतो अरह्यो पासस्स सिज्जउ मे भयवई महाविज्जा,
उगो उगगजसे पासे पासे सुपासे पासमालिणी ठ ठ स्वाहा ।

एआए विज्जाए चउत्तेण साहण, पासनाहस्स जम्भनक्खत्त च जोह-
अब्ब । अत्तरसहस्सजावेण सिज्जइ । तमो एआए जविआए गामाइसु

धूयवलिकम्म कायब्ब । मारिरोगभय हरिज्ज सुइजपय करेइ । चंदसेणखमा-
समणवयणाओ चक्रोत्तीर्णा प्रस्तावात् कथिता ॥

॥ इति बृहचक्रविधिः ॥ प्रथमं देवकुलमिवम् ॥

अथुना द्वितीयं चिन्तामणिचक्रनामकमभिधीयते—

गुरूपदेशतः स्वमनीषिकया प्रथमं धरणेन्द्र धृतातपत्र पार्श्वनाथप्रभु-
यिन्व स्थाप्य अधो ह्रींकारबीजं दत्त्वा बाह्यं चतुर्दलेषु पार्श्वनाथनाम्न
एकैकमक्षरं दापयेत् । तद्वहरिष्टकोणदलेषु आलिख्य ॐ कर्मस्त्र्यं ब्रह्मणे
नमः । ॐ फल्स्त्र्यं धरणेन्द्राय नमः, ॐ नस्त्र्यं नागाय नमः ॐ फल्स्त्र्यं पद्मावतै
नमः, इति दिक्कोणेषु लिखेत् । बाह्ये ह्रीं ॐ ह देव । त्रायस त्रायस ॐ
ह्रीं ईवी ह स य ३ क्षिप ॐ स्वाहा । ह्रीं क्षौ नमः । इति मन्त्रणं
वेष्टयेत् । ततः षोडशदलेषु कमलेषु षोडश स्वरान् सस्थाप्य ततः पुनरपि
कमलमष्टदलं कृत्वा दलेषु ॐ नमो अरिहताण ह्रीं नमः इत्यादीनि ॐ

लघुवृत्ति ।

चारित्राय हौं नमः पर्यन्तानि पूर्वोक्तीत्यास्थाप्यानि । तत उवसगहर
पासं इति सकलगाथया वेष्टयेत् ।

ततो अनन्तकुलिङ्गा-वासुकि-शङ्खपाल-तक्षक-कर्कोटक-पद्म-महा-
पद्मान्तानि अष्टनागाधिपनामानि ॐकारपूर्वाणि नमःशब्दान्तानि अष्टदल-
कमलमध्येषु संस्थाप्य ततो विसहरफुल्लिङ्ग इत्यादिगाथया वेष्ट्य तद्वहि-
पोडशशु दलेषु पोडश विद्यादेवीनामानि सलिल्य पुनरपि बाधे चतुर्विं-
शतिदलेषु तीर्थंकरजननीनामानि पूर्वोक्तक्रमेणालिल्य पुनरप्यष्टच्छदाम्बुजै-
अष्टौ दिक्पालनामानि, तत चिट्टुड दूरे मतो इति सकलगाथया वेष्ट्य कार्यं
तत पुनरप्यष्टदलकमलम्, तेषु आदित्य जया १ सौम अजिता २ मङ्गल
अपराजिता ३ बुध जभा ४ बृहस्पति मोहा ५ शुक्र गौरी ६ शनि
गान्धारी ७ राहु केतु विजया ८ इति नामानि नमोऽन्तानि दलेषु संस्थाप्य
तत ॐ वम्माएवि ! सपुत्ति ! सवाहणि ! सपरिकरि ! श्वेतवज्राभरण-
भूषिते ! अत्र मण्डले आगच्छ आगच्छ स्वस्थाने तिष्ठ तिष्ठ स्वाहा । बुद्ध
सन्मते लब्धे इति गाथया वेष्टयत्, त्रिगुणमायाबीजेन वेष्टयित्वा इदं चक्रं
पृथ्वीमण्डले पूर्वयुक्तिप्रतिपादिते स्थापयत् । इति चिन्तामणिचक्रस्था-
पनविधिः ।

इदं चक्रं कुङ्कुमगोरोचनाप्रभृतिषुरभिद्रव्यैस्तान्त्रभाजने भूयैः पत्रे वा सलि-
ल्य श्वेतवज्र-श्वेताभरण-श्वेतमाला-विलेपन-जुषा पुषा एषान्तशुचिप्रदेशे
प्यानवेशपूर्वं त्रिकलमष्टोत्तरशत प्रधान अम्लानश्वेतसुगन्धपुष्पैः पूज्यमानं
सर्वामयप्रशमनं सर्वदुष्टभयहरं कीर्तियन्तं मुमगतासम्पादनं सम्पत्करं चिन्ता-
मणीतार्थसाधकं भवत्यशसयम् ।

अथवा रक्षाविषयं कुङ्कुमादिद्रव्यैर्भूयैः लिखितं कण्ठे धृतं सुगन्धि-
पुष्पसहस्रजलं नृपवन्दितस्करशाकिनीप्रभृति क्षुद्रोपदवं निवारयति । पूजा-
मन्त्रं पूर्वकथित एवात्रापि ज्ञेयः ।

॥ इति चिन्तामणिचक्रसमाप्तौ द्वितीयागाथापि समाप्ता ॥

अथ तृतीयागाथामाह—

चिद्वुड दूरे मतो तुज्ज पणामो वि बहुफलो होइ ।

नरतिरिएसु वि जीवा पावति न दुक्खदोहग्गं ॥ ३ ॥

लघुवृत्ति ।

व्याख्या—

‘चिद्वुड दूरे मतो’ गथा । ‘तिष्ठतु’ आस्ताम्, कोऽसौ ? मन्त्र । यतो युष्माकं प्रणामोऽपि बहुफलश्चैव । यस्मान्नेरेषु तिर्यक्षु च जीवा न प्राप्नुवन्ति तु खदौर्गत्यमित्यक्षरार्थः ।

वृद्धसम्प्रदायध्यायम्—

ह्रींकारे देवदत्तनामालिख्य बहिरष्टदलपत्रेषु ह्रींकार एव दातव्यः, उपरि च ईंकारेण त्रिगुणेन वेष्टनीयम् ।

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनादिसुरभिद्रव्यैर्लिखितं ‘ओं ह्रीं हूं नमो अरिहताय ह नमः, अनेन मन्त्रेण अष्टोत्तरसहस्रश्वेतपुष्पैरर्चितं पद्मरत्न-गर्भं कुमारीसूत्रप्रथितं नारीकण्ठे वामभुजे वा धृतं वन्द्याशब्दापहं भवति ।

तथा मायाबीजगर्भं नाम कृत्वा बहिरष्टदलेषु ह हूं ह्रीं हूं प्रत्येकं दापयेत् । ॐ ह्रीं ध्रीं इत्यक्षराणि प्रत्येकं न्यस्य ह्रींकारेण त्रिगुणेन सवेष्टय पूर्वमन्त्रेणार्चितं मृतवत्सानारीणामपत्यप्राणदायकं भवति ।

तथा इन्द्रव्यूहमध्यं नाम दत्त्वा बहिरष्टदलपत्रेषु ह हूं हूं प्रत्येकं दापयेत्, उपरि ध्रींकारेण त्रिधा वेष्टयेत् पूर्वोक्तमन्त्रेणाभ्यर्च्य स्त्रीणां कण्ठे वाहो वा धारयेत् । अस्य प्रभावतः काकवन्ध्यापि प्रसूते ।

तथा ॐकारेण देवदत्तनामालिख्य बाह्ये षोडशस्वरैरावेष्टय उपरि च ॐ ह्रीं ऐं ह्रीं चामुण्डे । स्वाहा इत्यक्षरैर्वल्लयं पूरयित्वा उपरि च ह्रींकारेण वेष्टयेत् ।

इदमपि यन्त्रं कुङ्कुमादिभिः सुरभिद्रव्यैर्लिखितं वागना प्रहपीडा निवारयति । केषांचित् भूतादिभ्यः निषेधयति ।

अधुना चतुर्थगाथांमाह—

तुह सम्मत्ते लब्धे चिन्तामणिकल्पपायवन्महिष ।

पावति अविग्धेण जीवा अयरामर ठाण ॥

लघुवृत्ति ।

तथा ॐ ह्रीं श्रीं इत्यक्षरत्रयान्तरित नाम कृत्वा बाध पोडशपत्राम्बुज-
मालिख्य पत्रपुं ह्रीं श्रीं प्रत्येकमक्षरद्वय दातव्यम्, उपरि या क्षिप ॐ
स्वाहा इति मन्त्रेण सर्वतो वेष्टयेत् तत्तत्त्रिगुणमायावीजेनावेष्टनीयमिति ।

इदमपि पूर्वोक्तमन्त्रयुक्त्याचिन्त दुर्भगानां सौभाग्य करोति । अप
स्मारादिपीडा निवारयति । पर गुरुपादपूनापूर्वं सर्वत्रापि प्रवृत्ति कार्या ।
अन्यथा सिद्धिर्न भवति । कमलोपाच ध्रुवमसिद्धिरेवेति पादलिप्तगुरोर्वच
इति तृतीयगाथार्थ ॥ ३ ॥

‘तुह सम्मत्ते०’ व्याख्या—

प्राप्नुवन्ति अविग्धेन जीवा अजरामर स्थानम् । क सति १ तव
सम्यक्त्वे चिन्तामणिकल्पपादपाभ्यधिके लब्धे सति । इति गाथार्थ ।
अत्रापि सम्प्रदाय कथ्यते—

आदौ पार्श्वनाथ परिकल्प्य दक्षिणे धरणेन्द्र वामे पद्मावतीं परिकल्प्य
उपरि ब्रह्मण अधो नागनामानि कल्पयित्वा वलय दत्त्वा तदुपरि अष्टदला-
म्बुज प्रत्येक नमिक्कण १ पास २ विसहर ३ बसइ ४ जिण ५ फुल्लिग
६ ह्रीं ७ नम ८ आलिख्य बाधे च पोडश विद्यादेवीनाम एकैकस्वरसहित
पोडशदलकमलमालिख्य उपरि चतुर्विंशतिदलकमलं मरुदेवी-विजया-सेना
इत्यादिनामसहितमालिख्य ह्रींकारेण वष्टथ ग्रहदिकपालाभिधानान्वित
कल्पयित्वा सुरभिद्रव्यैरालिख्य सुरभिपुष्पैर्निरन्तरं नियमत पूजनीयम् ।
लघुदेवकुलमिदम् । सर्वायसाधक भवति । पूजामन्त्र पूर्वोक्त एव गुरुमुखा
ज्ज्ञातव्य । गुरुपादपूना प्रचुरभाग कार्य ॥

इति चतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

इदानीं स्तुतेरुपसंहारमाह—

इयं संथुओ महायस ! भक्तिभरनिम्बरेण हियएण ।

ता देव ! दिज्ज वोहिं भवे भवे पास ! जिणचंद ! ॥ ५ ॥

लघुवृत्तिः ।

‘इयं संथुओ’ व्याख्या—

इति सस्तुतो महायसः ! भक्तिभरनिम्बरेण हृदयेन । यस्मादेव तस्मादेव ददासि त्वमेव ममेत्यव्याहार्यम् । ‘वोधि’ सम्यक्त्व भवे भवे हे पार्श्व ! जिनचन्द्र ! इत्यक्षरार्थः ।

अत्रापि गुरुपारतंत्र्यागतः सम्प्रदायः प्रोच्यते—

प्रथमं व सं हं दत्तं सि इति नाम दत्ता बहिरष्टकारसम्पुटं कृत्वा तद्वहिः षोडश स्वरैर्वैष्टयित्वा तदुपरि अष्टदलाम्बुजं विधाय दलेषु प्रत्येकं ॐ पार्श्वनाथाय ह्रीं श्रीं स्वाहा इत्यालिख्य पुनरपि कमलद्वादशदलं कृत्वा दलं दलं प्रति हर हर इत्यक्षरद्वयं न्यसेत्, बाह्ये स्वीं क्ष्वीं हस इत्यक्षरैर्वैष्टयेत् । बाह्ये हकारसम्पुटं, उपरि च एकारसम्पुटं परिकल्प्य बहिः क्ष्वींकारेण त्रिधा वेष्टयेत् ।

इदं मन्त्रं कुङ्कुमचन्दनकर्पूरगोरोचनादिसुरभिद्रव्यैर्भूयैः समालिख्य ॐ कुं व ह्रापयति (?) स्वीं क्ष्वीं हसः स्वाहा । अनेन मन्त्रेण पूजयेत् श्वेत-पुष्पैरष्टोत्तरशतसङ्ख्यैर्दिनत्रयं यावत् । शान्तिकर्पोष्टिकभूतप्रेतशाकिनीज्वरादिभयनाशयति । रक्षाप्रयोगे (उ) जने कुमारीकृतिसूत्रेण वेष्ट्य बाह्यं धारणीयम् । सर्वत्रापि रक्षा भवति ॥

अधुना कतिचिन्मन्त्राः प्रतिपाद्यन्ते बृहद्वृत्तिकथिताः—

ॐ त्स्व्यूं व ह ओं क्रीं क्षीं ह्रीं क्लीं ब्लं द्रं द्रीं ज्वालामालि-
नि ! क्षकारिणि ! विषं निर्विषं कुरु कुरु स्थावरविषं जह्नम जाठर

लघुवृत्ति ।

योगज अपहर अपहर मण्डक अमृतेन सिञ्चय २ उत्थापय २ दण्डेनाक्रम्य
विपमविष ठ ङ ट स्वाहा ।

पुरुषमान दण्ड सप्ताभिमन्त्रित कृत्वा सर्वसन्धिषु ङङ्गिनसिस्ताडयेत्
उत्थापयति । तथा—ॐ कौं प्रो मृ ठ ३ इत्यनेन मन्त्रेण जलधारा देया
दङ्कमुत्थापयति ।

ए ह्रीं श्रीं इति मन्त्र लक्षमेक जपेत् पुर क्षोभयति रक्तपुष्पै ।
ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं कलिकुण्डस्वामिने नम एष सर्वार्थसाधको नित्यना
पाद् भवति ।

तथा—ॐ नमो भगवते पार्श्वनाथाय क्षेमङ्कराय ह्रीं नम । क्षेम-
ङ्करो मन्त्र ।

उपसगहरस्तोत्र विवृत सङ्क्षेपतो गुरुमुखेन ।

विज्ञाय किमपि तत्त्वं विद्याप्रवादाभिषम्रयात् ॥

इत्युपसगहरस्तोत्रलघुवृत्ति चन्द्राचार्यकृता समाप्ता ॥

પાપ્પણના શીતલનાથના મંદિરમાં આવેલી
પદ્માવતીની પ્રાચીન મૂર્તિ

श्रीपार्श्वदेवगणिविरचितवृत्तिविभूषितं

श्रीपद्मावत्यष्टकम् ।

श्रीधर्ममूर्तिसूरिगुरुभ्यो नमः

प्राणिपत्य जिनं देवं श्रीपार्श्वं पुरुषोत्तमम् ।

पद्मावत्यष्टकस्याहं वृत्तिं वक्ष्ये समासतः ॥ १ ॥

ननु किमिति भवद्भिर्मुनिभिः सद्भिः पद्मावत्यष्टकस्य वृत्तिर्विधीयते ? साऽविरतिः अतः कथं तस्याः सम्बन्धिनोऽष्टकस्य भवतां मुनीनां सतां वृत्तिः कर्तुं युज्यते ? । अत्रोत्तरमनुत्तरं वितरामः—यतः सा हि भगवतः सर्वज्ञस्य तीर्थकस्य सर्वोपद्रवरक्षणप्रवणस्य सुकलकल्याणहेतोः श्रीपार्श्वनाथस्य शासन-रक्षणकारिणी सर्वसत्त्वभयरक्षणपरायणा अवितयसम्पददर्शनयुक्ता जिनमन्दिर-रक्षाप्रवर्तिनी सर्वस्यापि त्रिभुवनोदगविवरवर्तिनी लोकस्य मानसानन्दविधायिनी अष्टचत्वारिंशत्सहस्रपरिवारसमन्विता एकावतारा श्रीपार्श्वनाथस्य चरणारविन्द-समराधिनी अतः कथमीदृशायाः पद्मावत्याः सम्बन्धिनोऽष्टकस्य वृत्तिं कुर्वता-मस्माकं दूषणजालमारोप्यते वावदूकेन भवता ? तस्मान्नात्र दोषः ।

अथैव वदिष्यति जज्ञपूकः सन् भवान् यदुत किमिति पूर्वाचार्य-प्रणीतस्यास्य मन्त्रस्तोत्रस्य वृत्तिः क्रियते यतो भवतां प्रयोजनाभावात् ? अत्रोच्यते—प्रयोजनं हि त्रिविधम् प्रतिपादयन्ति परवादिकुञ्जरविदारण-गृहेन्द्राः सहृदयाः, स्वप्रयोजनम्, परप्रयोजनम्, उभयप्रयोजनं च । तत्र स्वप्रयोजनं नववृत्तप्रमाणस्य लोकप्रसिद्धस्य अस्य मन्त्रस्तोत्रस्यार्थस्मरण-लक्षणं विद्यते एव । तथा परप्रयोजनमपि विद्यत एव यतस्ते केचिद् भविष्यन्ति मन्दतमाः पाठका येपामस्या अपि वृत्तेः सकाशाद् बोधो भविष्यति । अत एव उभयप्रयोजनमपि सम्भवत्येव । तस्माद् वृत्तिकर-णेऽस्माकं प्रयोजनं विद्यत एव ।

तत्राद्य वृत्तमाह—

श्रीमद्गीर्वाणचक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमाला—

योतिर्वालाकरालस्फुरितमुकुरिकाघृष्टपादारविन्दे । ।

व्याघ्रोरोल्कासहस्रज्वलदनलशिखालोलपाशाङ्कुशाढ्ये ।

ॐ नमो ह्यो मन्त्ररूपे । क्षपितकलमले । रक्ष मा देवि । पद्मे । ॥

रक्ष—पालय । हे देवि । पद्मावति । शासनदेवि । । कम ? ' मा ?

स्तुनिकर्तारम् । कीदृशे देवि । ? श्रीमद्गीर्वाणचक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्य
माणिक्यमालाज्योतिर्ज्वालाकरालस्फुरितमुकुरिकाघृष्टपादारविन्दे । ' श्रीविद्यते

येषां ते धीमन्त, धामन्तो गीर्वाणा श्रीमद्गीर्वाणा, तेषां चक्र श्रीमद्
गीर्वाणचक्रम्, स्फुटानि च तानि मुकुटानि च स्फुटमुकुटानि, श्रीमद्गीर्वा
णचक्र स्फुटमुकुटानि श्रीमद्गीर्वाणचक्रस्फुटमुकुटानि । तटे भवा तटी, तेषां मु
कुटानां तटी श्रीमद्गीर्वाणचक्रस्फुटमुकुटतटी । दिव्यानि—प्रधानानि माणिक्यानि,
दिव्यमाणिक्यानि, तेषां दिव्यमाणिक्यानां माला दिव्यमाणिक्यमाला
तासां श्रीमद्गीर्वाणचक्रस्फुट मुकुटतटीनां दिव्यमाणिक्यमाला श्रीमद्गा
वाणचक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमाला, तस्यां ज्योति—तेन, तस्य
ज्वाला श्रीमद्गीर्वाणचक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमालाज्योतिर्ज्वाला, तया
करात् । स्फुरिता मुकुरिका स्फुरितमुकुरिका, श्रीमद्गीर्वाणचक्रस्फुट
मुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमालाज्योतिर्ज्वालाकरालस्फुरितमुकुरिका । पादावे
वारविन्दे घृष्टा चासौ पादारविन्दा च घृष्टपादारविन्दा श्रीमद्गीर्वाण
चक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमालाज्योतिर्ज्वालाकरात्स्फुरितमुकुरिकाघृष्टपा
दारविन्दे । त्रिदशनिहुरस्वस्ल ? चलकिरोटपर्यस्तप्रधानरत्नमालाशेतिशिक्षा
रौद्रसूज्यमानमुकुरिकया धर्षितचरणे दीवर । पुनरपि कीदृशे ? व्याघ्रोरोल्का
सहस्रज्वलदनशिखालोलपाशाङ्कुशाढ्ये । ' व्याघ्रोरोल्का ता उत्काश्च व्याघ्रो
रोल्का तासां सहस्राणि व्याघ्रोरोल्कासहस्राणि । ज्वलत्पासावनन्त ज्वलदनल,
तस्य शिखा ज्वलदनलशिखा, व्याघ्रोरोल्कासहस्राणि च ज्वलदनलशिखा च,
पाशाश्च अङ्कुशश्च पाशाङ्कुशे, लोलश्च त पाशाङ्कुशश्च लोलपाशाङ्कुशे, तच्च,
व्याघ्रोरोल्कासहस्रज्वलदनलशिखा गेलपाशाङ्कुश, तै आख्या व्याघ्रोरोल्का-

सहस्रज्वलदनलशिखालोलपाशाकुशाब्जा, तस्याः सम्बोधनं क्रियते व्याघ्रो-
रोत्वासहस्रज्वलदनलशिखालोलपाशाकुशाढये !-तमापतनज्वालासहस्रदेदीप्य-
मानानलज्वालाचञ्चलपाशकरिकलभुम्भविदारणप्रहरणे । इत्यर्थः । पुनः
'ॐ कौं हौं मन्त्ररूपे ।' ॐ च कौं च हौं च ॐ कौं हौं, ॐ कौं हौं
एवरूपो य एव मन्त्रः ॐ कौं हौं मन्त्रः, तत्स्वरूपे ! ॐ कौं हौं मन्त्ररूपे
प्रतीते ! । पुनरपि कीदृशे ! 'क्षपितकलिमले ।' क्षपितः कलिमलो यथा सा
तस्याः सम्बोधनं हे क्षपितकलिमले !-विषटितपापमले ! । अस्य भावनामाह
श्रीकारं नामगर्भं तस्य बाणे षोडशदलेषु लक्ष्मीबीजमालिख्य निरन्तर
ध्यानमान पित्रलादिद्रव्यैः सौभाग्यं भवति ।

द्वितीयः प्रकारः-पद्मकोणं अस्य चक्रमध्ये ऐश्वरस्य नामगर्भितस्य
बाणे क्लींकारं दातव्यम् । बहिरपि सौ संलिख्य कोणेषु ॐ क्लीं स्तुती
हौं ह्रीं ह्रीं सलिलस्य मायाबीजं त्रिविधमायावेष्टय निरन्तर स्मर्यमाने काव्य-
दाक्षिर्भवति ।

अथ तृतीय प्रकारः—

पद्मकोणं चक्रमध्ये ऐं क्लीं हौं नाममध्ये, ततः कोणेषु ॐ हौं क्लीं
द्रवे नमः, ॐ हौं क्लीं द्रावे नमः, ओं हौं पदे नमः, ओं हौं द्रवे नमः,
ॐ हौं द्रवे नमः, ॐ हौं द्रावे नमः, ओं ह्रीं पद्मिनी नाम आलित्य
बहिरष्टदलेषु मायाबीजं दातव्यम् । बाणेषु षोडशदलेषु कामाक्षरबीजं
दातव्यम्, बाणेषु हौं संलिख्य बहिरष्टदलानि मायाबीजं संलिख्य मध्येषु
ॐ ॐ कौं हौं जयाय नमः, विजयाय नमः, अजिताय नमः, अपरा-
जिताय नमः, जयन्ती नमः, विजयन्ती नमः, भद्राय नमः, ओं हौं जौं हौं
शान्ताय नमः आलित्य बाणे मायाबीजं त्रिगुणं वेष्ट्य माहेन्द्रचक्रद्वितं
चतुःशोणेषु लघारं लेख्यम् ।

इदं चक्रं कुङ्कुमगोरोचनादिमुगन्धिद्रव्यैर्भूर्जपत्रे संलिख्य सा मूलविद्या ॥

ॐ वां वां हौं धरणेन्द्राय हौं पञ्चावतीसहिताय कौं हौं हौं कुङ्कुमाद्या
श्वेतपुष्पैः पञ्चावतीसहस्रप्रमाणानि एष्यन्तस्याने भौनेन जपेन दशाशहोनेन

सिद्धिर्भवति । करजापलक्षेण निरन्तरं ध्यायमानेन आरोग्यबुद्धिलाभः ।
सर्वकार्याणां सिद्धिर्भवति । सुगम्म् ॥

इदानीं प्रथमवृत्तानन्तरं मालामन्त्रमनेकप्रकारं सप्रपञ्चमाह—

भित्त्वा पातालमूलं चलचलचलिते ! व्याललीलाकराले !

विद्युद्दण्डप्रचण्डप्रहरणसहिते ! सद्भुजैस्तर्जयन्ती ।

दैत्येन्द्रं क्रूरदंष्ट्राकटकटघटितस्पष्टभीमादृहासे !

मायाजोमूतमालाकुहरितगमने ! रक्ष मां देवि ! पद्मे ! ॥२॥

हे देवि ! पद्मावति ! शासनदेवि ! रक्ष पालय, कम् ? 'माम्' स्तुतिकर्तारम्, कीदृशे देवि ! 'चलचलचलिते !' चलचलचलितं यस्याः सा चलचलचलिता, तस्याः सम्बोधनं चलचलचलिते ! चञ्चलगमने ! इत्यर्थः किं कृत्वा ? 'भित्त्वा' विदारयित्वा, किम् ? 'पातालमूलम्' पातालस्य मूलं पातालमूलम्—असुरभवनमूलमित्यर्थः । पुनरपि कीदृशे ? 'व्याललीलाकराले !' व्यालानां लीला व्याललीला, तथा कराला, व्याललीलाकराला, तस्याः सम्बोधनं व्याललीलाकराले !—काकोदरफ्रीडारौद्रे ! इत्यर्थः । पुनरपि कथम्भूते ? 'विद्युद्दण्डप्रचण्डप्रहरणसहिते !' विद्युतो दण्डो विद्युद्दण्डः, तद्वत् प्रचण्डं विद्युद्दण्डप्रचण्डम्, विद्युद्दण्डप्रचण्डं च तत् प्रहरणं च विद्युद्दण्डप्रचण्डप्रहरणं तेन सहिता विद्युद्दण्डप्रचण्डप्रहरणसहिता, तस्मै सम्बोधनं क्रियते विद्युद्दण्डप्रचण्डप्रहरणसहिते !—सौदामिनोत्कुटसमर्थायुधयुक्ते ! इत्यर्थः । तथा 'तर्जयन्ती' ताडयन्ती । कम् ? 'दैत्येन्द्रम्' दानवेन्द्रम्, कैः ? 'सद्भुजैः' शोभनदोर्दण्डैः । पुनरपि कीदृशे ? 'क्रूरदंष्ट्राकटकटघटितस्पष्टभीमादृहासे !' क्रूरं चासौ दंष्ट्रा च क्रूरदंष्ट्रा, तस्याः करकटः शब्दविशेषः क्रूरदंष्ट्राकटकटः, क्रूरदंष्ट्राकटकटेन घटितः क्रूरदंष्ट्राकटकटघटितः, स्पष्टाचासौ भीमश्च स्पष्टभीमः, क्रूरदंष्ट्राकटकटघटितेन स्पष्टभीमोऽदृहासो यस्याः सा क्रूरदंष्ट्राकटकटघटितस्पष्टभीमादृहासा, तस्याः सम्बोधनं क्रूरदंष्ट्राकटकटघटितस्पष्टभीमादृहासे ! । मायादानेन

होकारधीजमुच्यते, होकारनामगर्भं, तस्य बाह्येषु षोडशदलेषु मायाबीज संलिख्य धारयेत् । मायाशब्देन मायाबीजमुच्यते, सप्त लक्षाणि जपेत्, सर्व-
कार्यसिद्धिर्भवति । पुनरपि कीदृशे ? 'मायाजीमूतमालाकुहरितगगने ।'
माया एव जीमूताः मायाजीमूता, तेषां माला मायाजीमूतमाला, तया
कुहरित गगनं यथा सा मायाजीमूतमालाकुहरितगगना, तस्या सम्योधनं
क्रियते मायाजीमूतमालाकुहरितगगने ।—होकारजलधरनिकुरम्बगजिताम्बरे ।
इत्यर्थः ॥

इदानीं मायानामगर्भितस्य बहिरष्टपत्रेषु होकार दातव्यम् । एतद्
यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जपत्रे लिखित्वा हस्ते बद्ध्वा सर्वजनप्रियो भवति ॥ १ ॥

मायाबीज नामगर्भितस्य बहिरष्टपत्रेषु होकार दातव्यम्, कुङ्कुम
गोरोचनया भूर्जपत्रे लिखित्वा धारयेत् । बालानां शान्तिवरी रक्षा ॥ २ ॥

यथा, मायानामविद्ध एतद्बहिरष्टदलेषु मायाबीज दातव्यम्, एतद्
यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जपत्रे सुगन्धिद्रव्यै संलिख्य बाहौ धारणीय
सौभाग्य करोति ॥ ३ ॥

ॐ नमो भगवति ! पद्मावति ! सूक्ष्मपद्मधारिणी पद्मस्थिता देवी
प्रचण्डदोर्दण्डरुण्डितरिपुचक्रे ! विभ्रर-विंपुरुष-गरुड-गन्धर्वयक्षराक्षस-भूत-
प्रेत-पिशाच-महोरग-सिद्ध-नाग-मनुजपूजिते ! विद्याधरसेविते ! हो हो
पद्मावति ! स्वाहा ।

एतन्मन्त्रेण सर्पपद्मभिन्मन्त्रयेदेकविंशतिवारान् वामहस्तेन बन्धनीयम्,
सर्वज्वर नाशयति, भूतशाकिनीज्वरं नाशयति ॥

ॐ नमो भगवती पद्मावती अधिकुशीमण्डनी उज्जयन्तवासिनी
पूर्वद्वारं बन्धामि, आग्नेयद्वारं बन्धामि, दक्षिणद्वारं बन्धामि, नैर्ऋतद्वारं
बन्धामि, पश्चिमद्वारं बन्धामि, वायव्यद्वारं बन्धामि, उत्तरद्वारं बन्धामि,
ईशानद्वारं बन्धामि, अधोद्वारं बन्धामि, ऊर्ध्वद्वारं बन्धामि, वस्त्रं बन्धामि,

सर्वप्रदानं बन्धामि, आत्मरक्षा पररक्षा भूतरक्षा पिशाचरक्षा, शाकिनीरक्षा, चोर बन्धामि य ॐ ठ ठ ठ स्वाहा । सर्वकर्मकरी नामविद्या ज्वर-विनाशीनि भवति ॥

ॐ ह्रीं ह्रीं इवीं क्लीं क्लीं लाहा पल (१) श्री पद्मावती आगच्छ आगच्छ स्वाहा । एता विद्यामष्टोत्तरसहस्र श्वेतपुष्पैरष्टोत्तरशत नम्य पार्श्व-नाथचैत्ये जापेन सिद्धिर्भवति ॥

ॐ नमश्चण्डिकायै ॐ चामुण्डे ! उच्छिष्टचण्डालिनी अमुकस्य हृदय भित्त्वा मम हृदये प्रवेशय स्वाहा । ॐ उच्छिष्टचण्डालिनीए अमुकस्य हृदय पीत्वा मम हृदय प्रविश तत्क्षणादानय स्वाहा ।

ॐ चामुण्डे ! अमुकस्य हृदय पिबामि ॐ चामुण्डिनि । स्वाहा ।

सिन्धुपडिम वाड सपुष्प तिअदुजेण तावेह ।

पच्छा राययहोमे सव्वरसेण वा स कुण ॥ मन्त्र ॥

ॐ उत्तममातङ्गिनी अप्पइ विस्सेपई कित्तिए पइ पुत्तल्लिगि चण्डा-ली स्वाहा । हुँ हौं ह्र ह्र । एतान्तरज्वरमन्त्र ॥ ताम्बूले सह देय ।

ॐ ह्रीं ॐ नागार्पणम् ॐ ग ग, ठ ठ गतिबन्ध ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्र ॐ देव २ मुखयन्ध, ॐ ह्रीं कुद कौं छि २ ग्रीठ ३ कुण्ड-लीकरणम् । ॐ लो ३ ललाटघटप्रवेश, ॐ ॥ विसर्जनीयम् । होठ कण्ठ जिह्वा मुख मखीलउ, (मणु पिलउ) तालुउ खिडउ, जिह्वा खि-लउ ताल ह गण्ड यहु चत्रु रहि रेठ ठ महाकाली योगवाली कुयो-गमहु सिद्धि सिद्धउ एहु सण्णमुहिन्य ॐ ॥ ठः ॥ सर्पमन्त्र ॥

ॐ भूरिखी भूतधानो विविधचूर्णैरलङ्कृता स्वाहा । भूमी (त)शुद्धि । बाकिनीमन्त्र ॥

ॐ नमो भगवते पार्श्वनाथाय सर्वशाकिनी योगिनीना मण्डलमध्ये प्रवेशय २ आवेशय २ सर्वशाकिनी द्विपत्नेन सर्पपास्तारय स्वाहा ॥ ॥ सर्पपतारणमन्त्र ॥

ॐ नमो सुग्रीवाय ह्रीं खट्वाङ्गत्रिशूलद्वयस्ते तिसतीक्ष्णकराले वटेला-
नलकपोले लुञ्जितकेयकलापे वरदे अमृतशिराले गण्डे सर्वडाकिनीनां वशङ्कराय
सर्वमन्त्रछिन्दिनीलये भागच्छ भगवति । त्रिशूल लोलय २ इअरा डाकिनि
चल २ ह्रीं ह्रीं २ घः घुः चाट्ट(?) स्वाहा ॥ शाकिनीनां निग्रहमन्त्रः । न
चलइ किलकिलइ फेत्कारइ मण्डलि असिद्धि इइ निवारइ देसि भमइ
भाउसि पइसई हालइलि माइ रक्षसीपुत पसमं नरक्षसी । डाकिनीमन्त्रः ।

ॐ हं सं वं क्षं कमलवर्ण्यै ज्ञं भो ह्रीं प्रे हूं फुद ॐ स्त्रीं क्षं क्रीं शा-
किनीनां निग्रह कुह २ हुं फुद । अश्वगन्धा-यवद्वय-सर्पकर्पासिकानि
अभिमन्त्र्य वस्तुनि आच्छेद्यते उखलमूसलवर्तिना चाला गवडैः सिन्दूरै-
स्ताडयेत् । शाकिनी प्रकटीभवति । त पात्रं मोचयति । शाकिनीमन्त्रः ।

किलेइ मूल तन्दुलोदकेन गालयित्वा पानस्य तिलकं क्रियते शाकि-
नीस्तम्भो भवति ।

अतः परं प्रवक्ष्यामि, योगनीक्षोभमुत्तमम् ।

विन्यास मन्त्रसंक्षिप्तं सिद्धसर्पैः प्रपूजितम् ॥

ॐ सुग्रीवाय हुते वानराय स्वाहा । शाकिनीनां नाशाप्रमुद्रां
युं युं बन्ध. ॥

ॐ नमो भगवते श्रीसुग्रीवाय सर्वशाकिनीनां प्रमर्दनाय हिलि २
मिलि २ वानराय स्वाहा ॥ डाकिनीदिशाबन्धः ॥ पुत्ररक्षा, वप्रवश्यम् ॥

ॐ नमः सुग्रीवाय भो भो मत्तमातङ्गिनी स्वाहा ॥ मुद्रिकामन्त्रः ।
चक्रमुद्रा प्रेषितव्या, गृहीतस्य मुद्रादर्शनादेव ग्रहो निर्गच्छति ।

ॐ नमः सुग्रीवाय नमध्यामुण्डे ! तद्विकाले ग्रहविसृति हन २ भञ्ज
मोटय २ रोपिणी देवी सुस्वप स्वाहा । प्रोच्छदने विश्व ॥

ॐ नमः सुग्रीवाय परमसिद्धिसर्वशाकिनीनां प्रमर्दनाय कुह २ आकर्षय
२ वामदेवे २ प्रेतान् दह मम हिलि रहि २ प्रस प्रस २ हूं फुद २
प्रसि २ शूल शूलचण्डाय नो विज्जानी मेहन २ प्रचण्डसुग्रीवो ज्ञापयति
स्वाहा । सर्वकर्मरुो मन्त्रः ।

ॐ नमो मुग्धीवाय वार्षिकसौम्यवचनाय गौरीमुखी देवी शलिनी ह
२ चामुण्डे ! स्वाहा ॥

अनया विद्यया गकल परिजप्य कणवीगलता सप्ताभिमन्त्रिता कृत्वा
उखलमुसले ताडयेत् यथा यथा ताडयति तथा तथा योगिनी भूतास्तादृता
भवन्ति । प्रताडनविद्या । अष्टशतको जाप ॥

ॐ शरनामगर्भितो बहिरधतुर्दलमध्य ॐ मुनिसुव्रताय सलिल्य
बहि हर २ वेष्ट २ बहि ऋगादिश्चकारपयन्त वेष्टम् मायाबीज त्रिधा
वेष्टम्, यथा द्वितीय चकार नामगर्भितस्य बहिरधतुर्दल वकार दातव्यम्
बहिरष्टपत्रेषु रकार देयम्, तृतीयं मायाबीज नामगर्भितो बहिरष्टार्द्ध चकार
देयम्, बहिरगारेषु माया देया ।

एतद् यन्त्र कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जे सलिल्य दुष्टवश्योपसर्गो दाप-
नुपशमयति ।

ही नामगर्भित ४ वेष्टय बाह्ये मायात्रिधा वेष्टय बहिरष्टार्द्ध ४ ही
११ ही सलिल्य विदिगरेषु देवदत्त देयम् ।

द्वितीयम्—

नामगर्भितो बहि स्वरावेष्टय बाधे ॐ ही चामुण्डा स्वाहा । वेष्टय
बाध बलय पूरयेत् ।

एतद् यन्त्रद्वय कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जे सलिल्य सूत्रेणावेष्टय बाह्ये
धारणीयम् । प्रथमं यन्त्र बन्ध्याया गुर्विणी च मृतवत्सा तद् धारयत् ।
काकबन्ध्या प्रभवति । सर्वभूतपिशाचप्रमृतीना रक्षा । बालप्रहरक्षणे
रक्षा भवति ॥

मायागर्भ नामगर्भितो बहिरष्टपत्रेषु र देयम् । यथा रक्षा ।
द्वितीयप्रकार —

मायाबीज नामगर्भितो बहिरष्टार्द्ध मायाबीज देयम् । यथा ।
तृतीयम्—

ह्रीं श्रीं देवदत्तं ह्रीं श्रीं संलिख्य बाह्ये षोडशार्द्धं ह्रीं श्रीं संलिख्य
बाह्ये षोडशार्द्धं ह्रीं श्रीं देयम् ।

एतद् यन्त्रत्रयं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जे संलिख्य कुमारीसूत्रेण वेष्ट्य
बाह्यौ धारणीयं बालानां शान्तिरक्षा भवति । सर्वजनप्रियः । दुर्मगस्त्रीणां
सौभाग्य भवति ।

क्षजहसममलवर्च्यं मिदं पिण्डाक्षराणि मध्ये नामगर्भिते संलिख्य कुङ्कु-
मगोरोचनया भूर्जे लिखेत्, बाह्यौ धारणीयम् । वक्ष्यो भवति ।

पट्कोणचक्रमध्ये मायानामगर्भितकोणेषु ह्रीं यं संलिखेत् बाह्ये
ह्रीं ६ देयम् ।

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया सरावसम्पुटमध्ये प्रक्षिप्य स्वीकृता (?)
निक्ष्याप्यं । वक्ष्यो भवति ।

मायाधीनामगर्भितो बहिर्मायावेष्टयं, बहिरष्टार्द्धमायादेयम् ।

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनादिमुगन्धर्व्यभूर्जे लिखेत् बद्धे कण्ठे हृद्बाह्यौ
धारणीयम् । आयुर्वृद्धिं अपमृत्युनाशरक्षा, ज्वरभूतपिशाचस्कन्धभयस्मार-
प्रहृष्टीतस्य चन्दितस्य तत्क्षणादेव शुभं भवति ॥

मायात्रिधावेष्टयं ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रूं ह्रीं ह्रः श्रः यः । पट्कोणम् ।

ॐ परं नामविदग्भितं तत्कोणेषु ॐ २ ह्रूं ४ बाह्ये ह्रीं ह्रीं स्वाहा ।

एतद् यन्त्रं नामवाङ्मया पत्रेण चूर्णेन लिखेत्, सप्ताभिमन्त्रितं एतत्
दीयते । वंलाज्वर नाशयति ।

अथवा—बाह्ये ह्रीं ८ॐ ।

शुभद्वयभूर्जे संलिख्य बाह्यौ धारणीयं नित्यज्वराक्षिन् नाशयति ।

मायासीनं नामगर्भितं बहिर्वचनवेष्टितं, बहिरष्टार्द्धं श्रीदेवदत्त-

ह्रीं ह्रीं संलिख्य माया त्रिधा वेष्टयम् ॥

एतद् यन्त्रं गोरोचनया भूर्जे विलिखेत् । कण्ठे हस्ते वा यद्वा
धारयं न भवति । अमोपविशं करोति ॥

ह्रीं सदेव ह्रीं नामगर्भितो बहिधतुर्दलं ह्रीं क्षौं सलिख्यम् । एतद् यन्त्र गोरोचनायाऽनामिकावक्त्रेण भूर्जे सलिख्य एरण्डनलिकाया प्रक्षिप्य राज्यमहत्तमप्रभृतीना वश्य भवति ।

कौलिकप्रयोग ।

ह्रीं हनगर नृप क्षोभयति ।

नामगर्भितो बहि ठकारद्वय वेष्ट्य, बाह्ये षोडशार्द्धे मायाबीज देयम्, बाह्ये मायया निर्वैद्यम् ।

एतद् यन्त्र कुङ्कुमगोरोचनादि शुभद्रव्यैर्भूर्जे लिखेत्, कुङ्कुमरक्त-सूत्रेण वेष्ट्य रक्तवर्णवीरपुष्पैरष्टोत्तरशतानि जापे क्रियमाणे पुष्पपुरक्षोभो भवति । नामाक्षराणि नित्य जपेत् नृप पुर ग्राम च क्षोभयति ।

पट्कोणमध्ये यन्नामगर्भितो बाह्ये हस्त्यूर्ध्वं सम्पुटस्थ कोणेषु र देयम् ज्वलनसहितम् ।

एतद् यन्त्र श्मशानाङ्गारवपित्वेन श्मशानकर्पटे लिखेत् । श्मशाने निखनेत् सद्य उच्चाटयन्ति । अनेन मन्त्रेण सप्ताभिमन्त्रित कृत्वा निखनेत् ।

ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रूं ह्रीं फुद् व नामग० ह्रीं नामगर्भितो ठवेष्ट्य बहिरष्टदलं रीं रं रौं रौं रैं र सलिख्य वायसरुधिरेण यस्य नाम लिखेत् स महा-ज्वरेण गृह्यते ।

पट्कोणमध्ये यन्नामगर्भितो कोणेषु य ६ बाह्ये निरन्तर सपूर्यते । एतद् यन्त्र विषेण श्मशानाङ्गारेण कजकरसेन पादपाशुना सह भूर्जे यस्य नाम आलिखेत् प्रतयने निर्जितम्, ॐकारवेष्ट्यं बहिरष्टार्द्धं य देयम् ।

एतद् यन्त्र विषकनकरसेन ध्वजाग्रपटे नाम यस्य लिखित्वा श्मशाने निखनेत् । उच्चाटयति ।

यस्य नाममध्ये हस्त्यूर्ध्वं सम्पुटस्थ बहिधतुर्दलं य देयम् । एतद् यन्त्र श्मशानाङ्गारेण निम्बपत्ररसेन ध्वजकर्पटे लिखित्वा ध्वजाग्रे बद्ध्वा उच्चाटयति ।

यत्परं नाम आग्नेयमण्डल कोणेषु रदेयम् निरन्तरं यं देयम्,
स्वस्तिकामाता । भूषितम् ।

इदं यन्त्रं विभीतकरसेन नामालिख्य खरभूत्रे स्थापिते सद्य उच्चाटयति ।

देवदत्त । प्रसीद ह्रींकारं वारत्रयं तु वेष्टयम् ।

एतद् यन्त्रं तालपत्रकटकेनालिख्य कुम्भमध्ये स्थाप्यम् कुम्भ
च सनयते ।

मायादीनं नाम त्रिविधं नामगर्भितो बहिर्यार्धं माया देयम्

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्ध्वं सलिख्य बाह्यौ धारणीयम् ।
प्रहभूतपिशाचशक्तिनीराक्षसप्रभृतीनां पीडा न भवति ।

मायापीजं नामगर्भितं पञ्चपिपा प्रमाणे अग्रे वज्राङ्कितं विशु लकार
बौपद् मध्येषु ह्रींकारं प्रत्येकं लिखेत् ।

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्ध्वपत्रे वा नामालिख्य बाह्यौ धारणी-
यम्, भूतप्रेतपिशाचशक्तिनीराक्षसप्रभृतीनां (१) उपशामयति । सिद्धोपदेशः ।

मायापीजं नामगर्भितो त्रिविधावेष्ट्य सिकतामयीं प्रतिमां कृत्वा लिखेत्
ऊपयत् स्थाप्य मदनकण्ठकेन विद्ध्वा सर्वाङ्गं तु त्रिकण्डकेन लोहशलाकया
हारो बद्ध्वा अग्नारे स्थापयेत् तथाऽऽर्कयति ॥

इदानीं प्रहरणमनेन प्रकारं संप्रपञ्चमाह—

कूजकोदण्डकाण्डोद्भूमरविधुरितकूरघोरोपसर्गं

दिव्यं वज्रातपत्रं प्रगुणमणिगणिकिङ्किणीक्वणरम्यम् ।

भास्वद् वैडूर्यदण्डं मदनविजयिनो विभ्रतां पार्धभर्तु

सा देवी पद्महस्ता विषटयतु महाडामरं मामस्तेनम् ॥ ३ ॥

विषटयतु-विनाशयतु । रासो करीं ? देवी पद्मावती । किं तत्
कर्मतापमम् ? 'महाडामरम्' महाविष्णुम् । कर्धभूतम् ? 'नामदीनम्'
मरीचम् । कीदृशी देवी ? 'पद्महस्ता' पद्मस्था । किं कुरती ? 'विभ्रती'
धारयन्ती । किं कर्मतापमम् ? 'वज्रातपत्रम्' वज्रे च आतपत्रं च वज्रात-

पत्रम् । कस्य ? पार्श्वभु । पार्श्वभिधानयक्षस्य । पुनरपि क कर्मता-
पत्रम् ? 'कूजत्कोदण्डकाण्डोद्गमरविधुरितकूरघोरोपसर्गम्' कोदण्डश्च का
ण्डश्च कोदण्डकाण्डो, कूजन्तो कोदण्डकाण्डो कूजत्कोदण्डकाण्डो, तयो-
द्गमर कूजत्कोदण्डकाण्डोद्गमर, कूरश्च घोरश्च कूरघोरो, कूरघोरो उपसर्गो
यस्यासौ कूरघोरोपसर्ग, कूजत्कोदण्डकाण्डोद्गमरेण विधुरित कूरघोरोप-
सर्ग कूजत्कोदण्डकाण्डोद्गमरविधुरितकूरघोरोपसर्ग, तम् कूजत्कोदण्ड-
काण्डोद्गमरविधुरितकूरघोरोपसर्गम् । गदाधनुर्वाणोद्गमरविधुरितदुष्टरौद्रवि-
घ्नम् । न केवल, विघ्नाणां किं तत् ? 'वज्रातपत्रम्' । कीदृशम् ? 'दि-
व्यम्' प्रधानम् । तथा विघ्नाणां, किं तत् ? 'भास्वद्वैद्व्यदण्डम्' भास्वान्-
प्रभापुञ्जसहितो वैद्व्यदण्डो येनासौ भास्वद्वैद्व्यदण्ड, न भास्वद्वैद्व्यदण्डम्
देदिप्यमानरत्नविशेषमेतद्व्युदम् । कीदृशम् ? प्रगुणमणिरणत्किङ्किणीकाण-
रम्यम्' प्रगुणाश्च ते मणयश्च प्रगुणमणय, रणन्त्यश्च ता किङ्किण्यश्च रण-
त्किङ्किण्य, प्रगुणमणीनां रणत्किङ्किण्य, प्रगुणमणिरणत्किङ्किण्य, प्रगुणमणि-
रणत्किङ्किणीनां काण प्रगुणमणिरणत्किङ्किणीकाण, तेन रम्यम् प्रगुणमणि-
रणत्किङ्किणीकाणरम्यम्, विशिष्टरत्ननिर्मितक्षुद्रघण्टिकाशवरमणीयम् । कीदृशस्य
पार्श्वभर्तु ? 'मदनविजयिन' कामनयिन ।

भावनामाह—हौ धनु ६ महाधनु सर्वधनु देवि ! पद्मवति ! सर्वेषां दुष्ट-
चौराणां आयुध बन्ध २ दृष्टि बन्ध २ मुखस्तम्भ कुक्ष २ स्वाहा । एषा
विद्या मार्गभये सप्तवारानभिमन्त्र्य पन्थे धनुरालिखेत् चोरभय न भवति ॥

ॐ नमो धरणेन्द्राय खड्गविद्याधराय चक्र २ खड्ग गृह २ स्वाहा ।
अष्टोत्तरसहस्र करजापो पुष्पाणि वा दिनत्रयं सिद्धि । खड्गस्तम्भनमन्त्र ।

ॐ कुम्भे ! अमुक चोर गृह २ स्थापित दर्शय आगच्छ स्वाहा ।

भस्मना कटोरक पूयित्वा पूजयेत् । चोर गृहापयति ।

पूर्वसेवा दशसहस्राणि जपेत् । तत सिद्धो भवति ॥

इदानीमनेकप्रकारं शस्त्रं प्रतिपाद्य अशुना देवकुम्भरक्षास्तम्भनमोहनो-
च्चाटनविद्वेषणबन्धोत्तरणभूतशक्तिनीदेवीनामभिधानानि मन्त्राणि विद्याश्च
सप्रपञ्चमाह—

कीदृशे ? ' छाँ छाँ छाँ प्रचण्डे । ' छाँ च छाँ च ? च छाँ च एतै
प्रचण्डा, सा तथोक्ता, तस्या सम्बोधन ' छाँ छाँ छाँ छाँ प्रचण्डे ! -
समर्थे इत्यर्थः ॥

अस्य भावनामाह—

इदानीं देवगृह्यन्त्रत्रयम् । तद्यथा —

यत्स्व्यं नामगर्भितस्य वा ह्स्व्यं वाक्स्व्यं वा सलिल्य वा ह्स्व्यं
वेष्ट्यम् । पुनरपि बाह्ये पोडश स्वरान् पूरयेत् । बहिरष्टदलेषु
क्स्व्यं क्स्व्यं य्स्व्यं य्स्व्यं य्स्व्यं य्स्व्यं य्स्व्यं य्स्व्यं सर्वाणि
पिण्डाक्षराणि सलिल्य बहिरष्टदलेषु ॐ मृत्नी नम, ॐ कालीनम ॐ
कराली नम ॐ चण्डि । नम, ॐ जम्मायै नम, ॐ चामुण्डाये नम, ॐ
अजितायै नम, बाह्ये मायावीन त्रिधावेष्ट्यम्, पृथ्वीमण्डल चतुष्कोणेपु
क्षिकार वज्राङ्कित एतत् क्रमेण चक्र कुङ्कुमगोरोचनया कर्पूरादिमुग्धद्रव्यै
भूर्भुवः पत्र त्रितिला कुमारीसूत्रणावेष्ट्य बाह्ये धारणायम् सबभयरक्षा भवति ॥

अथवा एतद्यन्त्र श्रीखण्डकर्पूरदिना सलिल्य श्वत्पुष्परष्टोत्तरशत
पूरयेत् पश्मास यावत् । उक्ष्मी सौभाग्यम्, सर्वकार्यं सिद्धयति ॥

ॐ नमो भगवते पार्श्वनाथाय धरणेन्द्रसहिताय पद्मावतीसहिताय
मूलोक्तहृदयानन्दकारिणी मृत्नीदेवी सर्वसिद्धविद्या बुधाङ्गी कात्रिका सर्व
विद्या मन्त्रयन्त्रमुद्रास्फोटनी कराली सबपरद्रव्ययोगचूर्णमथनी सर्वविष
प्रमर्दिनी देवि ! अजिताया स्वकृत विद्यामन्त्रतन्त्रयोगचूर्णरक्षणा जम्मा
परसैन्यमदनी नमो दानन्द (१) रोगनाशिनी सकलत्रिभुवनानन्दकारिणी मृत्नी
देवी सबसिद्धा विद्या बुधाङ्गी महामोहिनी । त्रैलोक्यसह्यारिणी चामुण्डा ॐ
नमो भगवती पद्मावती सर्वप्रह्नियारिणी फुट् २ वप २
शीघ्र चालय २ बाहु चालय २ गात्र चात्रय २ पाद चालय २
सर्वाङ्ग चालय २ लालय २ भुजै ३ कम्पय २ कम्पावय २ सर्वदुष्ट
विनाशय सर्वरोग विनाशय जय विजय अजित अपराजित जम्मे माहे
अजिते हौं २ इन २ दह २ पच २ धम २ चठ २ चालय २ आक-

१-२ छाँ छाँ छाँ ३ घनु

२, तुष्टिं कुरु २, स्वस्ति कुरु २, ॐ आँ क्रौं ह्रीं ह्रौं पद्मावति ! आ-
गच्छ २ सर्वभय मम रक्ष २, सर्वसिद्धिं कुरु २, सर्वरोग नाशय २,
किन्नर-किंपुरुष-गरुड-गन्धर्व ८ कुष्माण्डिनी-टाकिनी-वन्ध सरय २,
सर्वशाकिनी मर्दय २ सयोगिनीगण चूर्णय २ नृत्य २, गाय
२, कल २, किलि २, हिलि २, मिलि २, सुल २, मुल २, कुल २,
कुरु २, अस्माक वरदे ! पद्मावति । हन २, दह २ पच २, सुदर्शनचक्रेण
छिन्द २, ह्रीं क्लीं ह्रीं ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रँ ह्रूँ ह्रौँ ह्र्रौँ ह्र्र्रौँ श्रीं प्लीं ध्रीं त्रीं
ह्रीं २ प्रा २, प्री २, प्र्र २, पद्मावती धरणेन्द्र आज्ञापयति स्वाहा ।

एष मन्त्र पठितसिद्ध, निरन्तर स्मर्यमाणेन भूतप्रह्वनक्षत्रराक्षस
वेतालप्रभृतिशाकिनोज्वररोगचोरादिमारिनिग्रहव्याघ्रव्यालसर्पवृश्चिकमूपकलूतपा
दकण्ठशिरोरोगान् नाशयति ।

ॐ मृजिरेटी किरेटी जभय१ क्लीं पय २ धृतटक स्वाहा ।

ॐ नमो भगवति षाली महाकाली चाडाली भुमुक्तस्य हथिरं पिब
२ सहृदय भित्त्वा हिलि २ चाडालिनी मातगिनी स्वाहा ।

ॐ नमो भगवती काली महाकाली खदकाली नमोऽस्तु इति २ दह
२ छिद २ छेदय भेदय २, त्रिशूलेन हुह २ स्वाहा । विधानय सप्त
धारानभिमान्य तदीयते क्षुल्ल नाशयति ।

ॐ नमो भगवती कपाली महाकपाली । ॐ ह्रीं नमो महामोह २
सम्मोहनीयमहाविद्य ! जम्भय २ स्तभय २ मोहय २ मूर्छय २ क्लेदय २
आकषय २ पातय २ हु नरेश मोहनी ऐं श्रीं ह्रीं आगच्छ कपाली स्वाहा ।

एषा विद्या निरन्तर द्वादश सहस्राणि वरजापे सिद्धिर्भवति ।
मोहनीविद्या ।

भांक्राँही अजित आगच्छ हो स्वाहा ।

ॐ नमो जम्मे मोहे थभे थभिनी स्वाहा ।

ॐ नमो भगवति शङ्खादवी व्यलिक्रदनी आह्वानम् ।

ॐ महामोहे स्वाहा ।

ॐ नमो चण्डिकायै योगवाहि योगं प्रवर्तयन् महामोहय योगमुखी योगेश्वरी
महायोगे महामाये चारु चारुणी महाहरिहरभूतप्रिये स्वस्वार्थनृणातिसूय जिह्वाप्रे
सर्वलोकानां वश २ कुरु २ दर्शय साधय स्वाहा ।

हस्ताकर्पणी नदीहृदतडागे वा आकाशे चन्द्रमण्डले वा, खड्गे दीप-
शिखायां वा अंगुष्ठे दर्पणे तथा । स्वप्ने खड्गे तथा देवी अवतार्य शुभा-
शुभम् । एषा आकर्पणी विद्या ।

ॐ नमो चण्डिकायै यागं वाहि २ इय वा ।

ॐ नमो चण्डवज्रपाणये महायक्षसेनाधिपतये वज्रकोपाय द्यूत्कट-
भैरवाय । तद्यथा—

ॐ नमो अमृतकुण्डली अमुक खाहि २ ज्वल २ तृष्ण २ बन्ध
२ गज २ सर्वविघ्नौघविनाशक्य महागणपति ! अमुकस्य जीवहृदय
स्वाहा । शत्रुप्रेक्षणमन्त्रः ।

ॐ नमो भगवति । रक्तचामुण्डे ! मत्प्रजापाले कट २ आकर्पय २
ममोपरिचितं भवेत् फल पुष्प यस्य हस्ते ददामि स शीघ्रभागच्छतु स्वाहा ।

वश्याकर्पण वज्रपाणिमन्त्रेण विशेषणं क्रियते तस्य सहस्रजापः
कराभ्यां शतपुष्पाणां सिद्धिर्भाति ।

प्रथमं तावत् करन्यासः—

ॐ ठः ठः कराभ्यां साधनीयम् । पश्चात्तेन अंगुलिना प्रत्येकं द्योधनं
स्पर्धम् । तदनन्तरं ४ पादाभ्यां स्वाहा । धां हृदये स्वाहा । धीं शीर्षे
स्वाहा । ४ ज्वलितशिखायै स्वाहा वीपट् । धौ कवचाय वपट् । हु धु
बाहुभ्यां स्वाहा । ऐ स्कन्धाभ्यां स्वाहा । ऐं नेत्राय वपट् । धौ कर्णाय
वपट् । ४ नेत्राय स्वाहा । ४ः अस्त्राय स्वाहा । ह्रु दद्यादियानां
रक्षां करोति ।

ॐ ह्रीं यादुपतिं लम्बायु धां धौ धूं धौ धूं धं उष्येपुञ्ज कुरु २
शुभाशुभं कथ्य स्वाहा ।

एतन्मन्त्रं करजापेन दशसहस्राणि सिद्धिर्भवति ।

ॐ कटविकट कटे कटि धारिणि ठ ठ परिस्फुटवादिनि । भञ्ज
२ मोहय २ स्तम्भय २ वादिमुख प्रतिवादिमुख शत्यमुख प्रतिशत्यमुख
कीलय २ पूरय २ भवेत् अमुकस्य नयम् ।

एषा विद्या व्यवहारकाले स्मयमाणा वादिमुख स्तम्भयति । विजय
प्रयच्छति । अवश्यं प्लक्षे सदा कण्टकारी रुक्षाणा अष्टसहस्र जपेत्तत
सिद्धिर्भवति । कण्टकारी महाविद्या ।

अधुना नाम त्रिमूर्तिमध्ये पटसु दिक्षु कौं विदिक्षु च क्लीं बहिर्बहि
पुं कोष्ठे ऽष्टौ जम्भे मोह समा लिखेत् । मोहेऽपि एतद्व्याप्रान्तं प्रज्ञा
कारमास्थितम् ।

ॐ ॐ धान वपट फुल बाह्ये क्षितिमण्डलम् । अष्टावर्तलज्ज्वल
चतु कोणेषु लङ्कारमालिख्य फलके भूयपत्रे वा लिखित्वा कुङ्कुमादिभि
पूजयेत् यः सदा यत्र तस्य वश्यं गतम् सवम् ।

ॐ ह्रीं क्लीं जम्भे । मोहे । अमुक वश्यं कुर्व २ एतद् वश्ययन्त्रम्
ॐ रमन्वय ररवर सहा ह्रीं आँ क्लीं क्षीं क्लीं ज्ञूं ह्रीं ह्रीं पद्ममाग्नि ।
ज्वल २ प्रज्वल २ हन २ दह २ पच २ इदं भूत निर्धाटय २ धूम्र
धूम्रान्नरारिणि ! ज्वलनशिखे । कुर्व २ यः २ समीहितार्थान् हिता ज्वा
लामाग्नि आह्वयति स्वाहा ।

मन्त्रेण वेष्टयत् इदं पिण्डं ऽगटे व्याधि दग्नि(१)भूत सर्वाङ्गे भूतं ज्वरं
ग्रहदोषशाक्तीन् प्रमृतीन् नाशयति ।

ॐ नमो भगवते । पशुपतये नमो नमोऽधिपतये नमो रुद्राय ध्वज २
सङ्गरावण । चक्र २ विह्वर २ सर २ नृप २ स्फोटय २ श्मशानभस्म
नर्चितगरीराय पटारपात्रमागधराय व्याघ्रचर्मपरिधानाय शशाङ्कद्वितशंख
राय कृष्णसपयज्ञोपवीताय चक्र २ चला चक्र २ जनिवर्तिकपिठिनि । हन २
भूतप्रत प्राशय २ ह्रीं मण्डलमध्ये कट २ वश्यं कुर्व २ मनानम्न(१) प्रवेशय

२ आवह प्रचण्ड धारासि । देवि । ह्यो आपेक्ष्य महाविद्या ह्यो भाषा-
पयति ठः ठः ठः स्वाहा । भूतमन्त्रः ।

इदानीं योगिनीचक्रानन्तरं कन्दर्पचक्रं सप्रपञ्चमाह—

चञ्चत्काञ्चीकलापे ! स्तनतटविलुठत्तारहारावलीके !

प्रोत्फुल्लत्पारिजातद्रुमकुसुममहामञ्जरीपूज्यपादे ! ।

ह्रौं ह्रीं क्लीं ॐ समेतैर्भुवनवशकरो क्षोभिणि द्राविणीत्वं

ॐ ह्रौं ओं पद्महस्ते ! कुरु कुरु घटने रक्ष मां देवि ! पद्मे ! ॥५॥

रक्ष—पालय, कम् ? मां—स्तुतिकर्तारम्, कीदृशी ? ‘चञ्चत्काञ्ची-
कलापे !’ चञ्चत्—देदीप्यमानः काञ्च्याः कलापः काञ्चीकलापो—मेखलादाम-
यस्याः सा तस्याः सम्बोधनम् ‘चञ्चत्काञ्चीकलापे !’ पुनरपि कीदृशे ?
‘स्तनतटविलुठत्तारहारावलीके !’ स्तनतटे विलुठन्ती वारा—समुज्ज्वला
हारावलीपङ्क्तिर्यस्याः सा तस्याः सम्बोधनम् स्तनतटविलुठत्तारहारावलीके ! ।
पुनरपि कीदृशे ? ‘प्रोत्फुल्लत्पारिजातद्रुमकुसुममहामञ्जरीपूज्यपादे ! ।’
प्रोत्फुल्लद्भिः—विकसद्भिः पारिजातद्रुमाणां—देवतरुणां कुसुमैः—पुष्पैः उपल-
क्षिताभिः महामञ्जरीभिः पूज्यौ पादौ यस्याः सा तस्याः सम्बोधनं प्रोत्फु-
ल्लत्पारिजातद्रुमकुसुममहामञ्जरीपूज्यपादे ! । पुनरपि कीदृशे ? ‘भुवनव-
शकरी क्षोभिणी द्राविणी त्वम्’ त्रैलोक्यवश्यताविधायिनी, चालयन्ती—
धृज्ज मोहयन्ती द्रावयन्ती नपयन्ती (?) ।

पुनरपि कीदृशे ? ‘ह्रौं ह्रीं ह्रीं ह्रः समेतैः ह्रौं च ह्रीं च क्लीं च ॐ च
एतैः समेतानि तैः ह्रौं ह्रौं क्लीं ॐ समेतैः । एतावत्येतानि बीजाक्षराणि ।
भावनामाह—

क्लीं प्लीं नामगर्भितस्य बाधेषु कोणेषु ह्रौं ह्रीं क्लीं ॐ सः
दातव्यम् ।

अथवा द्वितीयः प्रकारः—आग्नेयमण्डले ऐश्वर नामगर्भितस्य लक्ष-
कोणेषु रेफ स्वस्तिवा ज्वाला दातव्या । वहिः षोडशस्वरैर्वेष्टनीयम्, वहि-
रष्टदलेषु कामिनीरञ्जिनी स्वाहा । ॐ ह्रीं ॐ क्लीं ॐ ह्रौं क्लीं ॐ

हैं ही देवदत्ताभग द्रव्य २ भग वक्ष्यमानय २ पद्मावती आज्ञा-
पयति स्वाहा ।

अस्य वामपादपाशुगृहीतव्या पुष्प वामकरे मासेन दक्षिणे निजे करे
लिखेत् वामकरे पीडयेत् कर निभवति ।

अधुना—

ॐ चले चलचित्ते चपले मातङ्गी रेतो मुख २ स्वाहा ।

ॐ नमो कामदेवाय महानुभावय कामसिरि असुरि २ स्वाहा ।
अनेन मन्त्रण रक्तकणवीर अष्टोत्तरवारमभिमन्त्रित कृत्वा ताम्बूल दन्त
काष्ठ पुष्प फल वा २१ वार परिजप्य अस्मै दीयते स वक्ष्यो भवति ।
अनेन मन्त्रण रक्तकणवीर अष्टोत्तरवार अभिमन्त्रित कृत्वा त्रिय अमृतो घ्रा-
मयेत् सा क्षरति ।

ॐ नमो भगमालिनि भगवद्दे चक्ष २ सर २ ।

अनेन मन्त्रण ७ वारमभिमन्त्र्य वामहस्त त्रिया भगस्योपरि दद्यात्
सा क्षरति ।

पूर्वसेवा ८ सहस्राणि जपेत् । तद्दशाक्षेनाशोककुसुमैर्होम । पुन कीदृशी ?
ओं ईं औं पद्महस्ते ! ' आ च इ च ओं च ते तयोक्तानि ते नाम बीजा
क्षराणि । भावनामाह—हुकार नामयर्मितस्य बाह्ये क्षकार दातव्य बाधे
बकार वेष्ट्य बाधे षोडश स्वराणि वेष्ट्य बाधे षोडशदलपु धौं जैं ईं
वाँ रँ कँ औं खँ लँ चँ ॐ औं सां क्रौं सीया सलिल्य दलाप्रे
ॐ रँ पूरयत् । मायावीन त्रिगुण वेष्ट्य बहिर्भुजद्वय मस्तके गथ हृदय
इ वा सलिल्य एतद् यत्र कुक्षुमादिमुगन्धद्रव्यैर्भूय सलिल्य बाह्ये धार-
णीय सर्वभयरक्षा भवति ॥ पद्मसदृशी इत्यो यस्या सा, तस्या सम्पादन
' पद्महस्ते ! ' कमलपाणे । कुव २ नीलफलक सवम् । शय मुगमम् ।

विपतरत्न—स्मरविषय प्रतिपाद्य अधुना विपहरण सोभाग्य अपुत्राद्यो
पुत्रजन्मसाधक यन्त्रमाह—

लीलाव्यालोलनीलोत्पलदलनयने ! प्रज्वलद्वाडवाग्नि—

त्रुट्यज्ज्वालास्फुलिङ्गस्फुरदरुणकणोदप्रवज्राग्रहस्ते ! ।

हौं ह्रीं हूं ह्रौं हरन्ती हरहरहरहुंकारभीमैकनादे !

पद्मे ! पद्मासनस्थे ! अपनय दुरितं देवि ! देवेन्द्रवन्द्ये ! ॥६॥

व्यपनय—स्फेदय, किं तत् ? 'दुरित' विघ्नम् । कीदृशे ? 'लीला-
व्यालोलनीलोत्पलदलनयने !' लीलया व्यालोलं लीलाव्यालोलम्, नीलो-
त्पलस्य दलं नीलोत्पलदलम्, लीलाव्यालोलं च तत्, नीलोत्पलदलं च
लीलाव्यालोलनीलोत्पलदलं तत्सदृशे नयने—नेत्रे यस्याः सा, तस्याः सम्बो-
धनं लीलाव्यालोलनीलोत्पलदलनयने ! क्रीडाशोभमानेन्दीवरनयने ! । पुनः
कीदृशे ? 'प्रज्वलद्वाडवाग्नित्रुट्यज्ज्वालास्फुलिङ्गस्फुरदरुणकणोदप्रवज्राग्रहस्ते !'
वाडवस्य अग्निः वाडवमिः प्रज्वलद्वाडवो वाडवाग्निश्च प्रज्वलद्वाडवाग्निः
त्रुटयन्ती चासौ ज्वाला च त्रुट्यज्ज्वाला, प्रज्वलद्वाडवाग्नेस्त्रुट्यज्ज्वाला
प्रज्वलद्वाडवाग्नित्रुट्यज्ज्वाला, तस्याः स्फुलिङ्गाः तेषां स्फुरन्तश्च च अरुण-
कणाश्च तैरुदग्रं—प्रवण्डं यद् वज्रं तदग्रं हस्तेऽयस्याः सा प्रज्वलद्वाडवाग्नित्रुट्य-
ज्ज्वालास्फुलिङ्गस्फुरदरुणकणोदप्रवज्राग्रहस्ता, तस्याः सम्बोधनं प्रज्वलद्वाड-
वाग्नित्रुट्यज्ज्वालास्फुलिङ्गस्फुरदरुणकणोदप्रवज्राग्रहस्ते ! जाज्वल्यमानवाडव-
ज्वलनज्वालाकलापसमानशतकोटिविभूषितहस्ताग्रे ! । पुनरपि कीदृशे ?
'हौं ह्रीं हूं ह्रौं हरन्ती हरहरहरहुंकारभीमैकनादे ! । ' ह्रीं च ह्रौं च हूं
च हरन्ती च हरहर हरहुंकार च ह्रीं ह्रीं हूं ह्रौं हरन्ती हरहरहरहुंकाराः तैः
मीमो—भीषणं एकः—अद्वितीयो नादो यस्यः सा, सम्बोधनं ह्रीं । सर्वा-
ण्येतान्यक्षराणि मालामन्त्रयन्त्राणि सूचयन्ति । तद्यथा—ॐ नमो भगवति !
अवलोकितपद्मिनि ! ह्रीं हूं ह्रीं हूं हः वराह्निनि ! चिन्तितपदार्थसाधिनि !
दुष्टलोकोच्चाटिनि ! सर्वभूतकृपाद्वरी आं कौं ह्रीं पद्मावति ! स्वाहा ।

ॐ नमो भगवति ! पद्मावति ! सप्तफणाविभूषिता चतुर्दशदशकुराला

च नर २ रम २ फुल २ एकाहिक द्वायाहिक त्रयाहिक चातुर्धिक ज्वर
अर्धमासिक सवत्सरज्वर पिशाचज्वर वेलाज्वर मूर्तज्वर सर्वज्वर
विषमज्वर प्रेतज्वर भूतज्वरं ग्रहज्वरं राक्षसग्रहज्वरं महाज्वरं रेव-
तीज्वरं ग्रहज्वरं दुर्गाग्रहज्वर विद्विणीग्रहज्वर त्रासय २ नाशय २ छेदय
२ भेदय २ इन २ दह २ पच २ क्षोभय २ पार्श्वचन्द्र आह्वयति ।

ॐ हौं हौं पद्मावति । आगच्छ २ हौं हूं स्वाहा ।

सर्वभयरक्षिणीविद्यामन्त्रद्वयमेतत् । अभ्यस्यते ज्वरनाशो भवति ।
हरन्ती-नाशयन्ती । अस्य भावना—

ए हौं क्लीं ब्लूं आं कौं थ्रीं ब्लॉं म्लों ग्लें सर्वाङ्गसुन्दरी क्षोभि २
क्षोभय २ सर्वाङ्ग त्रासय २ हु फट् स्वाहा ।

एषा विद्या निरन्तर ध्यायमाना दुष्टरोगं नाशयति ।

हरहर इति साधना—

माया बीज नामगर्भितस्य वहिधतुर्दलेषु पार्श्वनाथ सलिलस्य बाधे हर
२ वेष्टयं वहि ह हा हि हो हु ह्र हे ह्रै हो हौ ह्रह, वहि षकारादिक्षकारपर्यन्ता
मातृका लिख्यते वहिभुजगपदा दातव्या । एतद् यन्त्र कुङ्कुमगोरोचनया
भूर्जे सलिलस्य कुमारीसूत्रेण वेष्टय्य निजभुजे धारयत य पुरुष ॥ स्वजन-
वत्सलो । भवति । श्रीमान् ।

अपुत्रा लभते पुत्र निन्दवो जीवितप्रजा ।

यन्त्रधारणमात्रेण दुर्भगा सुभगा भवेत् ॥

प्रभति विष न भूत सन्निहितं पटकाश्च भूताश्च ।

सम्प्रेरणदस्य सत्य पापमपि नागमुपयाति ॥

द्वितीयम्—

हुम्बर नामगर्भितस्य वहि धुमार चट्टन बाधे पोडशदल रम्यपु स्वयं
दातव्याः । बाधे पोडशपत्रेषु ए हां हां हौं क्लीं छ ब्लूं प्लीं हां हीं हूं हौं
हः टः आञ्जित्य बाणदलाम् ॐ मार हौं मार दातव्यम् ।

एतद् यन्त्र कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जपत्रे संलिख्य कुमारीसूत्रेण वेष्ट्य चाहौ धारणीयम्, सर्पविष-ज्वलन-दाघज्वर-भूतशाकिनी प्रमृतिरक्षा भवति हुङ्कारम् । यन्त्रमुच्यते । 'भीमैकनादे !' महाघोरे ! प्रतीतनादे ! प्रल्हादे (!) पुनः कीदृशी ? पद्मे !-पद्मावती देवी इति सम्बन्धः । पुनरपि कीदृशे ? 'पद्मासनस्थे !' पद्मे-आसने तिष्ठति या सा पद्मासनस्था, तस्याः सम्बोधनं पद्मासनस्थे । ? पद्मेऽहसनस्थे ! । पुनरपि कीदृशे ? देवेन्द्रवन्द्ये ! 'देवेन्द्रैर्वन्द्या देवेन्द्रवन्द्या, तस्याः सम्बोधनं देवेन्द्रवन्द्ये !' "

इदानीं शान्तिक-पौष्टिक-तुष्टिक-यन्त्रं विपहरयन्त्र मन्त्र सप्रपञ्चमाह—

कोपं वं झं सहंसः कुवलयकलितोद्दामलीलाप्रबन्धे !

हौं ह्रीं ह्रूंः पक्षबीजैः शशिकरधवले ! प्रक्षरक्षीरगौरे ! ।

व्यालन्यावद्रकूटे ! प्रचलवलमहाकालकूटं हरन्ती

हाहा ह्रंकारनादे ! कृतकरमुकुलं रक्ष मां देवि ! पद्मे ! ॥

रक्ष—पालय । कम् ? माम् । कसौ कर्त्री ? पद्मावती । कीदृशम् ? 'कृतकरमुकुलम्' विहितपाणिकमलमीलनम् । कीदृशम् ? 'को पं व झ सहसः' कोप च व च झ च कोप वस सह हसेन वर्तते यः सहसः । तत्राद्यपदस्य भावनामाह—

ॐ को पं वं झं हसः । वस मन्त्रः ।

ॐ ह्रीं स ह्रूं ह्रीं स्वां सनीं ह्रंसः चक्रमुद्रया प्रयुजीत । पुनः कथम्भूते ? 'कुवलयकलितोद्दामलीलाप्रबन्धे !' कुवलयं-पृथ्वीवलय, अथवा कुवलयैः-नीलोत्पलैः कृत्वा कलितः उद्दामः-स्फारो लीलाप्रबन्धः-क्रीडासमूहो यस्याः सा, तस्याः सम्बोधनं 'कुवलयकलितोद्दामलीलाप्रबन्धे !' "

तस्या मन्त्रः—ॐ कुकुवलयहसः । कुसुममन्त्रः । पुनरपि कथम्भूते ? 'शशिकरधवले !' शशिनः कराः शशिकराः तद्वत् धवला शशिकरधवला, तस्याः सम्बोधनं शशिकरधवले ! शुभांशुकिरणावदाते ! । ह्रीं कृत्वा ह्रौं ह्रूं ह्रः पक्षबीजैः ह्रौं च ह्रौं च ह्रूं पक्षिष्व ह्रौं ह्रौं ह्रः पक्षयः

एतदेव धीन, ह्रीं ह्रीं ह पक्षिबीज तै ह्रीं ह्रीं ॥ पक्षिबीजै ।

अस्य पदस्योपलक्षणत्वाच्चक सूचयति । तद्यथा—

ल बहु पाक्षिनामगमितस्य वेष्ट्रम्, वहि षोडशदलमध्ये अक्षरा
दिक्षवारपर्यन्तानि सल्लिख्य बहि ठकारवेष्ट्रम् बहिर्द्वादशदलेषु ह हा
हि हा हु हू हे है हो हौ ह ह, बहिर्हकारद्वय सप्तदशम् । बहि
ह्रीं स्त्रीं हस षष्टयेत् । पुनस्तद्वाह्य एकारद्वय सम्पुटस्थम् । पुनर्बाये
मायाबीज त्रिगुण वेष्ट्रम् । मन्त्रमिदम् । एतद् वक्ष्यमाणयन्त्रद्वयम् पूर्वं
कस्यास्यैव यन्त्रस्य । तद्यथा—

फा खा गा घाँ चाँ छाँ हौं क्लीं नमः । गरुडध्वजो नाम मन्त्रः ।
करजापसहस्रं सिद्धिर्भवति ।

क्षिप ॐ स्वाहा । नीरमभिमन्त्रयत् २१ वार पश्चात् तत् पात
व्यम्, अजीर्णविष नाशयति ।

ह हा हि ही हु हू हे है हो हौ ह ह । अनेन मन्त्रेण उदकम्
भिमन्त्र्य श्रोत्राणि ताडयत् । अभिषिञ्चयेत् निर्विषो भवति ।

न व ए, पक्षि व स्त्री, हसमन्त्रमाराधयत् श्वेताक्षते श्वेतपुष्पैर्वा
श्रोत्रगण्ठादिभि सुगन्धद्रव्यै शरावसम्पुटे सल्लिख्य शान्ति-तुष्टि-पुष्टिर्भवति ।
एतच्च पूर्णं घटे क्षिपेत् शीतज्वर दाघज्वर नाशयति । ग्रहपोडा निवार
यति । सबदोपान् प्रभवति । द्रष्टव्यमिदम् ।

पुनरपि कीदृशे ? 'प्रक्षरक्षीरगौरे ।' प्रक्षरश्च तत् क्षीर च तद्वद्
गौरा तस्या सम्बोधन प्रक्षरक्षीरगौरे । प्रक्षरदुग्धपाण्डुरे ।।

ॐ करैर्विमुक्तिकरै सरहस अमृतहस ।

ॐ काप व व हस ट स्वाहा । सवविषोन्नमन्त्रः ।

पुनरपि कीदृशे ? 'व्यालव्यावद्वट्ट ।' दन्दशूकवद्वट्टे ।।

ॐ कुरु २ कुलेण उपरि भेरु तलि विव उपरु मनु गरुडादि

ह्रस्वः पक्षि यः ३ । कोप व ह सहसः । ॐ स्वाहा हा हा हसः
पक्षिः पक्षि मन्त्रः

तथा किं कुर्वती ? हरन्ती । कम ? 'प्रबलबलमहाकालकूट' प्रबल
बल यस्यासौ, प्रबलबलधासौ महाकालकूटश्च तत् । 'हा हा हुकारनादे !'
हाहा हुकाररूपो नादो यस्याः सा, तस्याः सम्बोधनं हाहा हुकारनादे । ।
हा हा इति दैत्यनाशः । हुकारशब्देन परविद्याच्छेदः सूच्यते । नादे
हौ महाकूटमित्यस्य भावनामाह—

सं स्वीं क्ष्वीं हसः पक्षिपः प्लवय प्लवय २ विप हर स्वाहा ।

ऋकार नाम गर्भितो नंकार वेष्ट्यम् । पुनरपि बाह्ये क्षकारं वेष्ट्यं
ठकार वेष्ट्यम् । पुनरपि बाह्ये वल्यारमये पोडशस्वरैर्वेष्ट्यम् ।

वल्यारबाह्ये द्वादशदलेषु मध्ये ह हा हि ही हु ह्र हे है हो हौ
ह ह्रः दातव्यम् । बाह्ये हकारसम्पुट दातव्यम् । तस्य बाह्ये वल्यारमये
व झ हसः पूरयेत् वकारद्वयसम्पुटस्थम् ।

ॐ नमो भगवती पद्मावती ॐ स्वाहा ।

पक्षिहसः यः विपं हरय २ प्लवय २ विप हर २ स्वाहा ।

एतन्मन्त्रं निरन्तरं कर्णजापेन विप नाशयति ।

हुकार नामगर्भितस्य बाह्ये हसः । वारजय वेष्ट्य हा मस्तके, हा
भयाङ्गन्यासः ४ तथा बाह्ये हसः हस वार ३ लिखेत् ।

स्वधीय मण्डलं स्थाप्यम् । यथा—

ॐ हौं सौं ह्रौं क्ष्वीं ह्रौं ह्रौं हंसः । विपहरणमन्त्रः ।

हुकार नामगर्भितं, ॐकार सम्पुटस्थम्, वज्राष्टमिन्न वज्रम् ।

ॐकार लिखेत् । वकारपर्यन्ते लकारमालिखेत् । सर्वेषामपि ।

अथवा—हुकार नामगर्भितस्य बाह्ये ॐकारद्वयं सम्पुटस्थ तस्य
बाह्ये स्वरा वेष्ट्याः । दिशि विदिशि वज्राष्टमिन्न वज्राष्ट्रे ।

अलङ्कार मध्ये सङ्कार सर्वत्र वज्रपु द्रष्टव्यम् । तद्यन्त्र शुभद्रव्यैः

कादयपात्रे दभग्रिण यन्त्रमालिखेत् । यथा श्वेतपुष्पैरष्टोत्तरशतप्रमाण जाप-
क्रियतेऽनेन परविद्या-मन्त्र-यन्त्र-रक्षा छेदनं करोति ।

अधुना दावोक्तव्यम् (?) । कंसपात्रेषु सुगन्धद्रव्यैः हुकारं नामगर्भि-
तस्य बाह्ये षोडशस्वरावेष्टितस्य बाह्ये ॐकारं वेष्टय बहिः ॐ कलिकुण्ड-
स्वाहा लिखेत् । तस्यैव यन्त्रस्य श्वेतपुष्पैरष्टोत्तरसहस्रप्रमाणैरक्षतैर्वलिधूप-
दीपप्रभृतिभिः गृहीतस्य पूर्वोक्तसपात्र पानीयेन प्रक्षालयेत् तत् पानीय-
च भूतादिगृहीत रोगाक्रान्त चुलुकत्रिक पाययेत् । सर्वप्रहुरोगनिर्मुक्तो
भवति । इदानीं परविद्याच्छेदानन्तरं चतुःप्रकारं देवकुलमाह—

प्रातर्बालार्करश्मिच्छुरितघनमहासान्द्रसिन्दूरधूली—

सन्ध्यारागारुणाङ्गी त्रिदशवरवधूवन्यपादारविन्दे । ।

चञ्चच्चण्डासिधाराप्रहतरिपुकुले ! कुण्डलोद्घृष्टगले !

श्रौं श्रौं श्रुं श्रौं स्मरन्ती मदगजगमने ! रक्ष मां देवि ! पद्मे ! ॥

रक्ष—पालय । देवि ! पद्मावति ! । वम् ? माम् । कीदृशे ?

‘ प्रातर्बालार्करश्मिच्छुरितघनमहासान्द्रसिन्दूरधूलीसन्ध्यारागारुणाङ्गी ’
प्रातः—प्रभाते बालो—नवोद्गतो यः अर्कस्तस्य रश्मयः—किरणाः तेषां छुरित
प्रातर्बालार्करश्मिच्छुरितम्, घनो—बहुः, महासान्द्रो निविडो यः सिन्दूरस्तस्य-
धूली घनमहासान्द्रसिन्दूरधूली, सन्ध्याया रागः सन्ध्यारागः, प्रातर्बालार्करश्म-
यश्च घनमहासान्द्रसिन्दूरधूली च सन्ध्यारागश्च ते प्रातर्बालार्करश्मिच्छुरित-
घनमहासान्द्रसिन्दूरधूलीसन्ध्यारागाः । तद्वत् अक्षय अज्ञ चस्याः सा प्रात-
र्बालार्करश्मिच्छुरितघनमहासान्द्रसिन्दूरधूलीसन्ध्यारागाङ्गणाङ्गी । पुनरपि की-
दृशे ? ‘ त्रिदशवरवधूवन्यपादारविन्दे ? ’ वराश्च ता वन्द्य वर-
वधूः, त्रिदशाना वरवधूः त्रिदशवरवधूः ताभिः अभिबन्द्य पादारविन्दे
यस्याः सा तस्याः सम्बोधनं त्रिदशवरवधूवन्यपादारविन्दे !—अमरवराङ्गना-
नमस्त्वमानचरणपद्मे ! । पुनरपि कीदृशे ? ‘ चञ्चच्चण्डासिधाराप्रहतरि-

कुले । चण्डा चासौ असिधारा च चण्डासिधारा, चञ्चन्ती चासौ चण्डा-
सिधारा च तथा ग्रहतं रिपुकुलं यया सा चञ्चच्चण्डासिधाराग्रहतं रिपु-
कुला, तस्याः सम्बोधनं चञ्चच्चण्डासिधाराग्रहतं रिपुकुले !—देदीप्यमानप्रचण्ड-
मण्डलाप्रधाराव्यापादितशत्रुसमूहे ! । पुनरपि कीदृशे ? ‘कुण्डलोद्घृष्टगले !’
कुण्डलाभ्यां उद्घृष्टौ गण्डौ—गण्डौ यस्याः सा, तस्याः सम्बोधनं कुण्डलो-
द्घृष्टगले !—कर्णवेष्टकोद्घृष्ट्यमाणगण्डस्थले ! । पुनरपि कीदृशे ? ‘ध्रौ
ध्रौ ध्रौ स्मरन्ती’ ध्रौ च ध्रौ च ध्रौ च ध्रौ च तानि स्मरन्ती—ध्याय-
न्ती । एतेषां पद्माक्षराणां यन्त्रं दर्शयन्नाह—

कमलवर्यू नामगर्भितस्य बाह्ये लमलवर्यू वेष्टयम्, बाह्ये पोडश
स्वरान् लिखेत् बहिः अष्टदलेषु क च छ ज ढ र भ सल्लवर्यू पिण्डाक्ष-
राणि दातव्यानि । बहिरष्टदलेषु ब्रह्माणी, कुमारी, इन्द्राणी, माहेश्वरी, वा-
राही, वैष्णवी, चामुण्डा, गान्धारी । उक्कारपूर्वं मन्त्रमालिख्य तदबाह्ये
समलवर्यू हा हं हाँ कौ क्लीं ह्रीं ध्रौ पद्मावती ध्रौ ध्रौ ध्रौ ध्रौ ध्रौ ध्रौ
हुं फट् धौ स्वाहा ।

एषा विद्या अष्टोत्तरसहस्रप्रमाणं करजापेन क्रियमाणेन दश दिन-
पर्यन्ते सर्वकार्याणि सिध्यन्ति । पुनरपि कीदृशे ? ‘मदगजगमने !’ मदेनो-
पलक्षितो गजो मदगजः तद्रूपं गमनं यस्याः सा, तस्याः सम्बोधनं मद-
गजगमने ! ॥

साम्प्रतमुपसंहरन्नाह—

दिव्यं स्तोत्रं पवित्रं पटुतरपठतां भक्तिपूर्वं त्रिसन्ध्यं

लक्ष्मीसोभाग्यरूपं दलितकलिमलं मङ्गलं मङ्गलनाम् ।

पूज्यं कल्याणमान्यं जनयति सततं पार्श्वनाथप्रसादात्—

देवी पद्मावतीतः प्रहसितवदना या स्तुता दानवेन्द्रैः ॥

जनयति—उत्पादयति । कासौ कर्त्री ? इयं देवी पद्मावती । कीदृशा ?

‘प्रहसितवदना’ प्रहृष्टनना । कस्मात् । ‘पार्श्वनाथप्रसादात्’ । या स्तुता ।

कै । 'दानवेन्द्रै' दैत्यपुरुहुतै । किं जनयति ? 'लक्ष्मीसौभाग्यरूपम्
लक्ष्मीश्च सौभाग्यं च रूपं च लक्ष्मीसौभाग्यरूपम् । कीदृशं तत् ? 'दलितकलमलम्'
निर्दलितपापमलम् । तथा मङ्गलं जनयति । केपाम् ? 'मङ्गलानाम्'
नि श्रेयसानामपि मध्ये विशिष्टं नि श्रेयसं जनयतीत्यर्थः ।

पुनरपि कथम्भूतम् ? पूज्यम् । पुनरपि कीदृशम् ? 'कल्याणमान्यम्' ।
कल्याणैर्मान्यं कल्याणमान्यम्-कुशलयुक्तम् । कथम् ? 'सततम्' निर-
न्तरम् । केपाम् ? 'पटुतरपठताम्' स्पष्टतरं भणताम् । कथम् 'भक्तिपूर्वं'
भक्तिपुरस्सरम् । न केवलं भक्तिपूर्वं । त्रिसन्ध्यं च । किं कर्मतापघ्नम् ?
'स्तोत्रम्' स्तवनम् । कीदृशम् ? 'दिव्यम्' प्रधानम् । पुनरपि कीदृशम् ?
'पवित्रम्' । अस्यां पार्श्वदेवविरचितायां पद्मावत्यष्टकवृत्तौ यत् किमप्यवधं
पतितं तत्सर्वं क्षन्तव्यं देवताभिरिति ॥

वर्षाणां द्वादशभिः शतैर्गैतैर्युत्तरैरियं वृत्तिः ।

वशाखे सूर्यदिने समर्थिता शुक्लपञ्चम्याम् ॥

अस्यां वृत्त्या अक्षरगणनात् पञ्चशतानि जातानि ।

द्वार्यादिशदक्षराणि च सदनुष्टुप्छन्दसा प्रायः ॥

उपरिशिष्टम्

श्रीमुनिचन्द्रसूरिप्रणीतं

प्रबन्धगतं

श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वनाथस्तवनम् ।

समस्तकल्याणनिधानकोशं वामाङ्गकुक्ष्येकमृणालहंसम् ।
 अलङ्कृतैश्वाकुविशालवंशं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ १ ॥
 आराधितः श्रीऋषभस्य काले विद्याधरेन्द्रेण नमीश्वरेण ।
 पूर्वं हि बैताल्यगिरौ जिनं तं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ २ ॥
 यः पूजितः पन्नगनायकेन पातालभूमौ भवनाधिपेन ।
 कालं कियन्तं जिननायकं तं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ३ ॥
 यदा जरासन्धजयोधतेन कृप्येन नेमीश्वरशासितेन ।
 पातालतो बिम्बमिदं तदानीमानीय संस्थापितमेव तीर्थम् ॥ ४ ॥
 ज्वरार्तमूतं त्वबलं विलोक्य यत्स्नात्रपीयूषजलेन सिक्तम् ।
 सज्जीकृतं तत्क्षणमेव सर्वं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ५ ॥
 पञ्चाशदादौ किल पञ्चयुक्ते एकादशे वर्षशते व्यतीते ।
 निवेशितः सज्जनश्रेष्ठिनायं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ६ ॥
 काले कलौ कामगवी प्रणष्टा चिन्तामणिः कल्पतरुश्च नष्टः ।
 यत्ते ह्यसौ तत्प्रतिहस्तकृत्वं, वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ७ ॥
 प्रभूतरोगेण विनष्टदेह आराध्य यं दुर्जनशैल्यदेवः ।
 चकार देहं मदनस्य तुन्यं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ८ ॥

राज्यार्थिनां राज्यसुखप्रदाता सुतार्थिनां सन्ततिदायको यः ।
नेत्रार्थिनां लोचनदोऽस्ति नित्यं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥९॥

इति स्तुतः श्रीमुनिचन्द्रसूरिणा

कृपाकरः शङ्खपुरावतार ! ।

प्रबन्धकादौ प्रणतासुभाजां

प्रयच्छ नित्यं निजपादसेवाम् ॥ १० ॥

चपरिशिष्टम्

श्रीनयचन्द्रसूरिविरचितं

श्रीस्तम्भनपार्श्वनाथस्तवनम् ।

सेढीतटस्तम्भनकप्रतिष्ठः श्रीपार्श्वनाथः सुगुणैर्गरिष्ठः ।

पायादपायादलिनीलकाय सिद्धचङ्गनासङ्घटनाभ्युपायः ॥ १ ॥

तत्स्याहमुच्चैर्हरिशब्दवाच्यैः स्तोत्रं नवं षोडशभिर्विधास्ये ।

वाचा च तत्र प्रथमं निधास्ये यथाक्रमं ताश्च तथाभिधास्ये ॥२॥

हयवायुजनार्दनसिंहविधूरगमेककपीन्द्रशुकार्कयमैः ।

घृणिपिङ्गभवाम्बुधिनीलगुणैर्हरिशब्दभवैः प्रणवीमि जिनम् ॥३॥

जय मुक्तिमहापुरमार्गहरे ! जय विघ्नघटोघननाशहरे ! ।

जय मन्मथकैटभघातहरे ! जय मोहमतङ्गजमङ्गहरे ! ॥ ४ ॥

जय सद्गुणसमुद्रविबोधहरे ! जय सप्तफणामणिकान्तिहरे ! ।

जय गाढजडत्वनिपेधहरे ! जय पापलताफलपातहरे ! ॥ ५ ॥

जय मानमहीधरदारहरे ! जय योगमहासहस्रहरे ! ।

जय भव्यजनान्बुजबोधहरे ! जय रागरिपुप्रलयैकहरे ! ॥६॥

जय शून्यशशिप्रतिमासिहरे ! जय भीमभवान्बुधिपारहरे ! ।

जय लोभसमीरणपानहरे ! जय बालपलाशफलाशहरे ! ॥ ७ ॥

प्रशमरससमुद्रः कीर्तिभारैरमुद्रः

कुमतितिमिरचन्द्रः साधुसिद्धावतन्द्रः ।

सुगतिनगरपन्था दुःखदौर्भाग्यमन्था

घनभवदवपाथः पातु वः पार्श्वनाथः ॥ ८ ॥

इत्थं स्तम्भनमण्डन ! खण्डन ! कमठोपसर्गवर्गस्थ ।

नयचन्द्रसूरिसंस्तुत ! मार्ग ! स्वर्गापवर्गस्थ ॥ ९ ॥

इति श्रीऋषिवाणाक्षिविधौ (१२५७) संवत्सरे मुदा ।

वादिश्रीदेवसूरीणां गच्छे विरचितः स्तवः ॥ १० ॥

छ परिशिष्टम्

श्रीधर्मघोषसूरिविरचितः

श्रीपार्श्वनाथमालामन्त्रस्तवः ।

वरमन्त्र (धर्म) कीर्तितविद्यानन्दत्ययीह यन्नाम ।

तं नौमि नम्रपार्श्व पार्श्व देवेन्द्रनुतपार्श्वम् ॥ १ ॥

ॐमिति नमो भगवते पार्श्वतीर्थङ्कराय भवताते ।

धरणेन्द्रयुजा पद्मावत्या सहिताय चैहोहि ॥ २ ॥

यक्षं सयक्षणीकं राक्षसमनु राक्षसीं तथा भूतम् ।

भूतीं पिशाचमत्र पिशाचीं कुष्माण्डकुष्माण्डयी ॥ ३ ॥

नागं नागीं ज्वरकं ज्वरीमपस्मारमप्यपस्मारीम् ।

प्रेतं च प्रेतीं ब्रह्मराक्षसं ब्रह्मराक्षसिकाम् ॥ ४ ॥

राज्यार्थिनां राज्यसुखप्रदाता सुतार्थिनां सन्ततिदायको यः ।
नेत्रार्थिनां लोचनदोऽस्ति नित्यं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥९॥

इति स्तुतः श्रीगुनिचन्द्रसूरिणा

कृपाकरः शङ्खपुरावतार ! ।

प्रबन्धकादौ प्रणतासुभाज्जां

प्रयच्छ नित्यं निजपादसेवाम् ॥ १० ॥

चपरिशिष्टम्

श्रीनयचन्द्रसूरिविरचितं

श्रीस्तम्भनपार्श्वनाथस्तवनम् ।

सेदीतटस्तम्भनकप्रतिष्ठः श्रीपार्श्वनाथः सुगुणैर्गिरिष्ठः ।

पायादपायादलिनीलकायः सिद्धचङ्गनासङ्घटनाभ्युपायः ॥ १ ॥

तस्याहमुच्चैर्हरिशब्दवाच्यैः स्तोत्रं नवं षोडशभिर्विधास्यै ।

वाचा च तत्र प्रथमं निधास्ये यथाक्रमं ताश्च तथाभिधास्ये ॥२॥

हयवायुजनार्दनसिंहविधूरगमेककपीन्द्रशुक्रार्कयमैः ।

घृणिपिङ्गभवाम्बुधिनीलगुणैर्हरिशब्दभवैः प्रणवीमि जिनम् ॥३॥

जय मुक्तिमहापुरमागंहरे ! जय विघ्नघटोघननागहरे ! ।

जय मन्मथकैटभघातहरे ! जय मोहमतङ्गजमङ्गहरे ! ॥ ४ ॥

जय सप्तसमुद्रविवोधहरे ! जय सप्तफणामणिक्रान्तिहरे ! ।

जय गाढजडत्विनपेधहरे ! जय पापलताफलपातहरे ! ॥ ५ ॥

जय मानमहीधत्तारहरे ! जय योगमहासहस्रारहरे ! ।

जय अन्यजन्तुजयोधहरे ! जय रागीरपुत्रल्यैरहरे ! ॥६॥

जय शून्यशशिप्रतिमाप्तिहरे ! जय भीमभवाम्बुधिपारहरे ! ।
जय लोभसमीरणपानहरे ! जय बालपलाशफलाशहरे ! ॥ ७ ॥

प्रशमरससमुद्रः कीर्तिभारैरमुद्रः

कुमतितिमिरचन्द्रः साधुसिद्धावतन्द्रः ।

सुगतिनगरपन्था दुःखदौर्भाग्यमन्था

घनभवदवपाथः पातु वः पार्श्वनाथः ॥ ८ ॥

इत्थं स्तम्भनमण्डन ! खण्डन ! कमठोपसर्गवर्गस्य ।

नयचन्द्रमूरिसंस्तुत ! मार्ग ! स्वर्गोपवर्गस्य ॥ ९ ॥

इति श्रीऋषिवाणाक्षिविधौ (१२५७) संवत्सरे मुदा ।

वादिश्रीदेवसूरीणां गच्छे विरचितः स्तवः ॥ १० ॥

छ परिशिष्टम्

श्रीधर्मघोषसूरिविरचितः

श्रीपार्श्वनाथमालामन्त्रस्तवः ।

वरमन्त्र (धर्म) कीर्तितविद्यानन्दत्यपीह यन्नाम ।

तं नौमि नम्रपार्श्व पार्श्व देवेन्द्रनुतपार्श्वम् ॥ १ ॥

ॐमिति नमो भगवते पार्श्वतीर्थङ्कराय भवताते ।

धरणेन्द्रयुजा पद्मावल्या सहिताय चैवोहि ॥ २ ॥

यक्षं सयक्षणीकं राक्षसमनु राक्षसो तथा भूतम् ।

भूतीं पिशाचमत्र पिशाचो कुष्माण्डकुष्माण्डयो ॥ ३ ॥

नागं नागो ज्वरकं ज्वरीमपस्मारमप्यपस्मारीम् ।

प्रेतं च प्रेती ब्रह्मराक्षसं ब्रह्मराक्षसिकाम् ॥ ४ ॥

गन्धर्व गान्धर्वी मृङ्गरीटमृङ्गरीटिकासुभटम् ।
 चामुण्डां चर्ममहाचण्डां . . . सतमातृकिकाम् ॥ ५ ॥
 दुष्टमहासतकमातृकां महारोहिणीं सरोहिणिकाम् ।
 सूर्यप्रहं भृशं गृहिण गृहिण समहेश्वरप्रहकम् ॥ ६ ॥
 लघु गृहिण गृहिण चैकाहिकज्वरं द्वाचाहिकं त्र्यहप्रभवम् ।
 दुष्ट चातुर्थिकमपि विषमज्वरमर्द्धमासभवम् ॥ ७ ॥
 मासिक—सांवत्सर—वात—पित्तिक—लेप्पसन्निपातभवान् ।
 एहोहि शीघ्रमिह हन हन दह पच पच च्छिन्द ॥ ८ ॥
 छिन्दय भिन्दय भिन्दय मारय मारय च मङ्गु भक्षय च ।
 भक्षय शोषय शोषय प्रज्वल संसंप्रज्वलान्हाय ॥ ९ ॥
 ॐ मन्तस्थं नामाग्निकुण्डगं बाह्यतोऽष्टसु दलेषु ।
 ह्रीमादिवर्णपूर्णं स्वाहावृतमस्यरपवो (?) दुष्टः ॥ १० ॥
 नागेन्द्रयुजा पद्मावत्या वेष्टितमिहाहि—भोगाम्याम् ।
 मुखनाशाश्चासाहितविहायसीत्यष्टदलकमले ॥ ११ ॥
 ध्यायत शिवदं पार्श्व शिवैरिव शिवङ्कैरिहौं ह्रीं श्रीं ।
 प्रैप्रौ कौ कौ कू फट् स्वाहेति शिवप्रमितवर्णे. ॥ १२ ॥
 इति तमसोऽन्तकृतेऽस्मै नमो नमो भगवते पार्श्वनाथाय ।
 क्षेमङ्गराय पदं ह्रीं नमतः स्वाहा मुजोऽपि स्युः ॥ १३ ॥

१ शिवैरिव शिवङ्कैरे. ह्रीं ह्रीं ।

श्रीप्रौॐॐह्रीं कू स्वाहेति शिवप्रमितवर्णे ॥
 इति प्रत्यन्तरे पाठः ।

ज परिशिष्टम् ।

श्रीधर्मघोषसूरिविरचितं

लोकान्तिकदेवस्तवनम् ।

थोसामि जिणे जेहि उ विन्नविया पव्वयंति जं दाउं ।

तज्जियक्कप्पियलोगंतिदेवदुणाइक्कित्तणओ ॥१॥

असंखतमेऽरुणवरुदहिम्मि जोयणसहस्सवायाला ।

गंतु जलोवरिमतला उप्पइओ आउतमकाओ ॥२॥

पढमं जोयणसंखिज्जवि वित्थडो उवरुवरिय संखिजे ।

महयंधयाररूवो उहुं आवरिय चउकप्पो ॥३॥

अवचूरिः ।

यैदेवैर्विज्ञप्ताः प्रव्रजन्ति जिनास्ते जीतकल्पाः स्थिराचारा लोक-
न्तिकदेवास्तत्स्थानादि कीर्तनतोऽहं जिनान् स्तोष्ये । यच्च दत्त्वा प्रव्रजन्ति
जिनास्तत्कीर्तनाच्च स्तोष्ये जिनानिति ॥१॥

लोकान्तिकदेवाः कस्मिन् विमाने क्व कल्पे सन्ति ? उच्यते-
जम्बूद्वीपात् तिर्यगसङ्ख्याततमेऽरुणवरसमुद्रेऽरुणवद्वीपपर्यन्तवेदिद्वयो द्वि-
चत्वारिंशद् योजनानि गत्वा तस्मिन् प्रदेशे जलोवरिमतलादुत्पत्तिः
तमस्कायो अप्कायमयो महान्धकाररूपो बलयाक्षरः प्राप्यते ॥२॥

स च प्रथम सप्तदशयोजनशतान्येऽविंशतिसमधिकानि क्षवन् सम-
भित्याकारतयास्ति, तथा प्रथम विष्कम्भेण सङ्ख्येययोजनविन्नाहं, तदुपरि
असङ्ख्येयविस्तृतः, परिक्षेपेण सर्वप्राप्यसङ्ख्येयान्येव स च दिग्भूविज्ञा-
नप्रायकल्पचतुष्टयमावृत्य पञ्चमकल्पतृतीयेऽरिथ्यस्तरे निजिः स चाहः प्रथ-
माकाराः उपरि कुक्कुटपञ्जरसंस्थानः ।

वभस्स रिट्ठपयरमि निट्ठिओ हिट्ठिमल्लगागारा ।

उवरि कुक्कुडिपजरसठाणो चउदिसिं तत्थ ॥ ४ ॥

दो दो अ कण्हराई सच्चित्ताचित्तपुढविपरिणामा ।

पुन्वाइ मज्झिमादाहिणाइ वज्झाफुसहिं कमसो ॥ ५ ॥

पुन्वावरा छल सात सा पुण दाहिणुत्तरा वज्झा ।

अग्भितरचउरसा सव्या विय कण्हराईओ ॥ ६ ॥

अस्य च महत्वमेवम—

यो देवो महर्षिको यथा गत्या तिष्ठमिध पुत्रिमभि २१ वारान्
जम्बूद्वीपमनुपरितृप्त्या गच्छेत् स एव देवस्तथैव गत्या पद्भिरपि मासे
सद्ख्यातयोजनविस्तरमेव तमस्त्रय व्यतिव्रजेन्नेतर 'चउदिसिं
तत्थ' इति । तत्र रिष्टप्रस्तरे रिष्टमिमानस्य चतुर्दिक्षु सच्चित्ताचित्तपृथ्वी-
विकाररूपे द्वे द्वे कृष्णराज्यौ वर्तन्ते । अथ च तमस्त्रायो लोकान्तस्तथाविध-
स्यान्यान्यकारस्याभावान्नेकतमिष इति । तथा देवानामपि तत्रोद्योताभा-
नेनान्यकारात्मकत्वादेवतमिष । चक्रवर्देवभयान्नश्यता देवाना शरण्यभूतत्वात्
तथाविधारण्यमिव देवारण्यम् । देवाना दुर्भदत्वाच्चक्रव्यूह इवेति देवच्यूह
देवाना भयोत्पादकत्वेन यमनविधातहेतुत्वात् परिघ इव देवपरिघ प्रथमदर्शने
देवानामपि क्षोभहेतुत्वात् प्रतिपथ इवेति देवप्रतिपथ, इत्यादिनामभिरुच्यते ।
तमस्त्रयान्तर्ध देवादिविकुर्विता वादरा मेधा गर्जितानि विद्युतश्च भवन्ति ।
चन्द्रसूर्यादयस्तु न सन्ति । तत्रैवा पुनरन्तर्गतामि पर तमस्त्रयपरिणाम
सतीति 'चउदिसिं तत्थ' इति तत्र रिष्टमविमानप्रस्तरे रिष्टमवि-

जं मुत्तरायया तिरियवित्थडा पुरिमपच्छिमा दो दो ।

इय दाहिणुत्तरिल्ला पुब्बावर आयया चउरो ॥ ७ ॥

विकखंमे संखिजा जोयण आयामओ य संखिजा ।

अक्खाडग संठाणा ईसाणाइसु कमा मज्जे ॥ ८ ॥

अच्ची य अच्चिमाली विरोयण प्हंकरे च चंदाभे ।

सुराभ मुकाभे सुप्पइट्ठ रिट्ठे नव विमाणा ॥ ९ ॥

मानस्य चतुर्दिक्षु सच्चित्ताचित्तपृथ्वीविकाररूपे द्वे द्वे कृष्णराज्यौ वर्तते ।

तत्र पूर्वादिमध्यमाः कृष्णराज्यौ, दक्षिणादि वाद्याः कृष्णराजीः स्पृशन्ति ।

यथा पौरस्त्याभ्यन्तरा कृष्णराजी दक्षिणबाह्यान्तरा कृष्णराजी स्पृशन्ति ।

एवं दक्षिणाभ्यन्तरा पश्चिमबाह्यां पश्चिमाभ्यन्तरा उत्तरबाह्यां उत्तराभ्यन्तरा

पूर्वा बाह्याम् ॥ ३ । ४ । ५ ॥ पूर्वापरे बाह्ये कृष्णराज्यौ पडंश दक्षिणोत्तरे

बाह्ये न्येसे अभ्यन्तराश्च सर्वा अपि चतुरस्राः ॥ ६ ॥

पौर्वपश्चिमे द्वे द्वे कृष्णराज्यौ याम्योत्तरायते दक्षिणोत्तरायते एवं

दक्षिणोत्तराश्च पूर्वापरायताः सर्वाश्च तिर्यग्बिस्तृताः ॥ ७ ॥

ताश्च विश्वम्भेण सङ्ख्यातानि आयामपरिक्षेपयोः त्वसङ्ख्यातानि

योजनसङ्ख्यानि तासां च महत्त्वं तमस्वायवत् । यावदर्धमासेन 'अत्येगइय

कण्हरईं यीइवइन्ना' ताश्च सर्वदिक्षु तुल्यचतुष्कोणा आघाटकसंस्थानाः ।

तासां चान्तराले ऐशान्यादिदिक्षु क्रमान्मध्ये विमानद्वयम् ॥ ८ ॥

अभ्यन्तरोत्तरपूर्वयोरन्तरेऽर्द्धिः, पूर्वयोरन्तरेऽर्द्धिः, अभ्यन्तरे

पूर्वदक्षिणयोरन्तरे वैरोचनम्, दक्षिणयोरन्तरे प्रभङ्गरम्, अभ्यन्तरे दक्षिण-

पश्चिमयोरन्तरे चन्द्राभम्, पश्चिमयोरन्तरे सूर्याभम्, अभ्यन्तरे-पश्चिमोत्तर-

योरन्तरे शुक्राभम्, उत्तरयोरन्तरे गुप्रतिष्ठाभम्, सर्वकृष्णराज्योमध्ये नवमं

रिथभ विमानम् । इति नवविमानानि लोकान्तिकदेवानां लोकस्य-ब्रह्मलोकस्य

अन्त-समीप भवानीतिकृता एतेभ्यो विमानेभ्योऽसङ्ख्यातयोजनसङ्ख्यैर-

लोकः ॥ ९ ॥

सारस्वयमाइचा वण्ह वरुणगदतोअ तुसिया य !
 अन्वावाह अगिचा रिद्विभिहा तेषु सति सुरा ॥१०॥
 दुदुदु तिसु पद्मोसग सयसंगहिय चउदस सहस्स चउद
 सत्तुत्तर सग सहस्सा नवुत्तरा नवसया कमसो ॥११॥
 अटसयराऊ तिमवाइसियगई सम्मदिद्विणो भविया ।
 ते धेयालियकप्पा निय निय परिवारिया इत्तु ॥१२॥